

ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

բաց բաժնետիրական ընկերության կողմից

թողարկվող

բաժնետոմսերի վերաբերյալ

ԵՐԵՎԱՆ 2024

ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

Թողարկողի անվանումը

բաց բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպչաիրավական ձևը

Արամի 82-84, Երևան 0002, ՀՀ

Հեռ՝ +(374)10 31 88 88 Ֆաքս՝ +(374)10 54 34 85

Էլ.-փոստ՝ acba@acba.am

Կայք՝ www.acba.am

Արժեթղթերի դասը (տեսակը)՝ սովորական բաժնետոմս

Արժեթղթերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային

Արժեթղթերի քանակը՝ 485 000 հատ

Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ 10 000 ՀՀ դրամ

Արժեթղթերի տեղաբաշխման արժեքը (արժույթը)՝ 14 299.4 ՀՀ դրամ, գինը հաշվարկվել է հիմք ընդունելով 21.08.2024թ. ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը (1 ԱՄՆ դոլար = 388.36 ՀՀ դրամ): Գինը ենթակա է ճշգրտման՝ հիմք ընդունելով տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը: Այնուամենայնիվ, մեկ բաժնետոմսի գինը չի կարող գերազանցել 18 000 ՀՀ դրամը: Սույն բաժնում նշված դրույթներին համապատասխան հաշվարկված գինը կհրապարակվի Բանկի կայքէջի «Բաժնետերեր և սեփականատերեր» հատվածում ոչ ուշ քան տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա ժամը 21:00 ներառյալ:

Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝ 4 850 000 000 ՀՀ դրամ

Արժեթղթերի ընդհանուր տեղաբաշխման արժեքը՝ 485,000-ի մեկ արժեթղթի տեղաբաշխման արժեքի արտադրյալ, բայց ոչ ավել քան 8,730,000,000 ՀՀ դրամ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

Տեղաբաշխողի անվանումը

Բաց բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպչաիրավական ձևը

Արամի 82-84, Երևան 0002, ՀՀ

Հեռ՝ +(374)10 31 88 88

Էլ. փոստ՝ acba@acba.am

Կայք՝ www.acba.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՁԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	5
ԲԱԺԻՆ 2. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	7
2.1. Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ.....	7
2.2. Բանկին և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկեր	17
2.3. Բանկի զարգացման միտումները	19
2.4. Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ	21
2.5. Ղեկավարությունը և բաժնետերերը	21
2.6. Բանկի կողմից առաջարկվող բաժնետոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները ..	24
2.7. Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը	24
2.8. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	25
ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	31
3.1. Ռիսկային գործոններ	31
3.2. Հիմնական տեղեկատվություն	32
3.3. Տեղեկատվություն կապված առաջարկվող արժեթղթերի հետ	34
3.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	43
3.5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	55
3.6. Վաճառող բաժնետերերը	56
3.7. Թողարկման և առաջարկի ծախսերը.....	56
3.8. Լրացուցիչ տեղեկատվություն	57
ԲԱԺԻՆ 4. ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	59
4.1. Անկախ աուդիտորներ	59
4.2. Ռիսկային գործոններ.....	59
4.3. Տեղեկատվություն Բանկի մասին.....	66
4.4. Բիզնեսի նկարագիրը.....	76
4.5. Բանկի խմբի կառուցվածքը	91
4.6. Բանկի հիմնական միջոցները	92
4.7. Բանկի կապիտալ ռեսուրսները	92
4.8. Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները	96
4.9. Արտոնագրերը և լիցենզիաները	96
4.10. Զարգացման վերջին միտումները.....	96
4.11. Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները.....	105
4.12. Վարձատրություններ և պարգևավճարներ	137
4.13. Կառավարման մարմինների գործունեությունը	138
4.14. Աշխատակիցները	142
4.15. Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձինք	145
4.16. Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքները	146
4.17. Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ	147

4.18. Լրացուցիչ տեղեկատվություն.....	149
4.19. Էական պայմանագրեր.....	154
4.20. Մասնագիտական կարծիքներ.....	154
4.21. Այլ տեղեկատվություն.....	155
4.22. Մասնակցությունն այլ անձանց կապիտալում.....	156

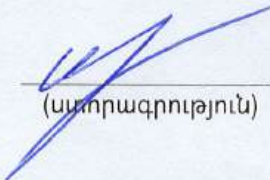
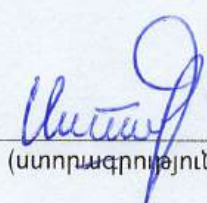
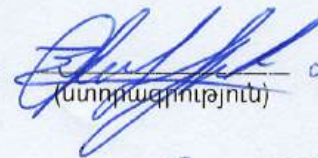
ԲԱԺԻՆ 5. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ 157

5.1. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը.....	157
5.2. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը.	158
5.3. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Ֆինանսական հաշվետվություններ.....	159

ԲԱԺԻՆ 1. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

<u>Ռաֆայել Սարգսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի նախագահ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հենրիկ Քոչինյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Վարդան Ուռուտյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արամ Բաբայան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հարություն Փախչանյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Գայանե Հայրապետյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)

<u>Հակոբ Անդրեասյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Գլխավոր գործադիր տնօրեն</u> (պաշտոն)	<u>Կ. Ավետիսյան</u> (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Ստյոպա Զաքինյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ</u> (պաշտոն)	<u>Ն. Սարգսյան</u> (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արմեն Հակոբյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Գլխավոր հաշվապահ</u> (պաշտոն)	<u>Ա. Սարգսյան</u> (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են՝

<u>Հակոբ Անդրեասյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Գլխավոր գործադիր տնօրեն</u> (պաշտոն)	<u>Կ. Ավետիսյան</u> (ստորագրություն)	<u>23.09.2024թ.</u> (ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 2. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Ամփոփաթերթը պետք է դիտվի որպես ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն: Առաջարկվող բաժնետոմսերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական ազդագրի վրա:

Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձը կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն:

Ներդրողը Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային եղանակով կարող է ձեռք բերել Բանկի կենտրոնական գրասենյակում կամ մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.acba.am:

Հարկ է նշել նաև, որ Ազդագրում ներկայցված բոլոր ֆինանսական ցուցանիշները հաշվարկված են «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և նրա դուստր ընկերությունների՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՓԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա:

2.1. Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ

2.1.1. Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերություն

անգլերեն՝ “ACBA BANK” Open Joint Stock Company

Բանկի կրճատ անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

անգլերեն՝ “ACBA BANK”

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ Արամի 82-84 շենք, 89, 99, 100 տարածքներ Երևան 0002, ՀՀ

Բանկի պետական գրանցման համարն է՝ 70

Բանկի գտնվելու վայրն է՝ Արամի 82-84 շենք, Երևան 0002, ՀՀ

Կապի միջոցները՝ Հեռ՝ +(374)10 31 88 88

Էլ. փոստ՝ acba@acba.am

Ինտերնետային կայք՝ www.acba.am

Ներդրողները բաժնետոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում կարող են դիմել «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում (այսուհետ նաև՝ Թողարկող կամ Բանկ) իրենց սպասարկող մասնաճյուղեր, ինչպես նաև Բանկի Դիրեկտի բաժնի աշխատակիցներին՝ հետ հետևյալ հեռախոսահամարներով՝ +(374)10 31 88 88 (0067), +(374)10 31 88 83:

2.1.2. Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Հայաստանում գործող ունիվերսալ բանկ է, որը գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն, և որի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ ԿԲ կողմից: Բանկի պետական գրանցման համարն է 0170: Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է թիվ 70 լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամի անդամ:

Բանկի պատմությունն ու զարգացումը

1995թ. օգոստոսի 28-ին ստեղծվեց «Հայաստանի Գյուղացիական Փոխօգնության Բանկ» կոոպերատիվ բանկը (Հայգյուղփոխբանկ): Բանկի գործունեությունն ի սկզբանե ուղղված էր նորանկախ Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորմանը և փոխված ֆինանսատնտեսական պայմաններում ապրող գյուղատնտեսություններին աջակցությանը: 1996թ. բանկը տրամադրում էր միայն կարճաժամկետ սեզոնային գյուղատնտեսական վարկեր: Ստեղծմանը հաջորդող տարիներին բանկն աստիճանաբար սկսեց տրամադրել նաև վարկեր գյուղացիական միջավայրում իրականացվող ոչ գյուղատնտեսական ծրագրերի իրականացման նպատակով, իսկ 1999թ.-ից՝ նաև փոքր և միջին բիզնեսի զարգացման համար:

Նույն տարում բանկն անդամակցեց SWIFT և FACET համակարգերին և թղթակցային հաշիվներ բացեց ֆրանսիական Credit Agricole և հոլանդական ABN AMRO բանկերում:

2000թ. բանկի գործունեությունը բարձր գնահատականների արժանացավ միջազգային ասպարեզում, մասնավորապես բրիտանական Financial Times հեղինակավոր կազմակերպության The Banker ամսագրի կողմից բանկը առաջին անգամ ճանաչվեց Հայաստանում տարվա լավագույն բանկ: Հետագայում նույն պարբերականի կողմից Ակբա բանկը բազմիցս ճանաչվեց Հայաստանում տարվա լավագույն բանկ: ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության ու ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Ակբա բանկը ճանաչվեց պետական պարտատոմսերի շուկայում լավագույն դիրք: 2000թ.-ից մինչ օրս բանկը հանդիսանում է «Արմենիան քարդ» ՓԲԸ պրոցեսինգային կենտրոնի հիմնադիր անդամ:

2001թ. բանկը թողարկեց իր առաջին ArCa Classic վճարային քարտը:

2002թ. բանկը դարձավ VISA International միջազգային վճարային համակարգի լիիրավ անդամ Հայաստանում առաջին անգամ Ակբա բանկի

կողմից թողարկվեցին VISA համակարգի վճարային քարտեր՝ Electron, Classic, Business և Gold տեսակի:

Ակբա բանկը ՀՀ բանկային համակարգում տարիներ շարունակ առաջատար դիրքեր է գրանցել իրական հատվածի վարկային ներդրումների ծավալով:

Ակբա բանկը ՀՀ առաջին բանկն է, որին միջազգային աուդիտորական ընկերության կողմից շնորհվել է որակի կառավարման միջազգային համակարգի ISO 9001:2000 արտոնագիր: Նույն տարում բանկը ձեռք է բերել VISA International վճարահաշվարկային համակարգի արտոնագիր՝ առևտրի և սպասարկման կետերում այլ բանկերի թողարկած VISA քարտերի սպասարկման համար:

2003թ. ստեղծվեց առաջին գրանցված մասնագիտացված լիզինգային ընկերությունը Հայաստանում՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն: Ընկերության հիմնական նպատակներն էր օժանդակել տնտեսության բոլոր ոլորտներում գործող մանր և միջին ձեռնարկություններին, գյուղացիական տնտեսություններին՝ ձեռք բերել սարքավորումներ և արտադրական միջոցներ միջին ժամկետի ֆինանսավորման միջոցով:

2006թ.-ից ֆրանսիական հեղինակավոր «ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ Էս. Էյ.» բանկային խումբը դարձավ բանկի բաժնետեր՝ 28% մասնաբաժնով, և բանկը նույն թվականի սեպտեմբերի 9-ին բանկի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ վերակազմակերպվեց ու վերանվանվեց «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով այդպես մինչև 29.04.2020թ., երբ բանկը նորից վերակազմակերպվեց:

2007թ. Fitch Ratings վարկանիշային գործակալությունը բանկին շնորհեց երկարաժամկետ թողարկողի BB վարկանիշ (կայուն հեռանկարով): Նույն տարվա օգոստոսին Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը (EBRD) աշխարհում խոշորագույն բանկերից մեկի՝ Citigroup-ի հետ համատեղ, Հայաստանի բանկային պատմության մեջ առաջին անգամ բանկին տրամադրել է սինդիկացված վարկ, որն ուղղվել է Հայաստանում գործող փոքր և միջին (այդ թվում՝ Հայաստանի հեռավոր վայրերում գործող) ձեռնարկությունների վարկավորմանը:

2009թ. բանկը, չնայած համաշխարհային տնտեսական և ֆինանսական ճգնաժամի հետևանքով ստեղծված անբարենպաստ իրավիճակին, բանկային գործունեության գրեթե բոլոր կարևորագույն ցուցանիշներով շարունակեց մնալ առաջատարը և պետական բյուջե մուծված հարկերի ծավալով ՀՀ բանկային համակարգում դարձավ առաջինը:

2010թ. բանկն առաջին անգամ ՀՀ բանկային պատմության մեջ հատեց իրական հատվածում կատարված վարկային ներդրումների ծավալով 100 մլրդ ՀՀ դրամ սահմանագիծը: Նույն թվականին բանկը Հայաստանի բանկային համակարգում միակն էր, որը թողարկեց և սպասարկեց միջազգային 3 խոշոր (American Express, Visa International, Mastercard) և մեկ ազգային (ArCa) վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր: Նույն տարվա ընթացքում միջազգային փոխանցումների կատարման բարձր որակ ապահովելու համար Գերմանական «Commerzbank AG» բանկը Ակբա բանկին շնորհեց «Որակի գերազանցության» մրցանակ:

2011թ. ՀՀ կառավարության կողմից իրականացվեց գյուղատնտեսական վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիր, որի շրջանակում տրամադրված վարկերի ավելի քան 94%-ը տրամադրվեց Ակբա բանկի կողմից:

Նույն տարում ՈւԷՖԱ Չեմպիոնների Լիգայի հետ համատեղ բանկը թողարկեց Mastercard UEFA Champions League քարտատեսակը և բացառիկ իրավունքով թողարկեց American Express համակարգի երկրորդ տեսակի՝ American Express Blue քարտը:

2013թ. Եվրոպայի առաջատար ակտիվների կառավարիչ «Ամունդի Ասեթ Մենեջմենթ» ընկերության հետ Ակբա բանկը հիմնադրեց «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն: Ամունդին իր կառավարման ներքո գտնվող ակտիվներով Եվրոպայի առաջատար ակտիվների կառավարիչն է:

Հանդիսանալով Հայաստանի խոշոր կազմակերպություններից մեկը՝ բանկը ներդրեց Կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության համակարգ, որի գերակա ուղղություններն էին սահմանամերձ հեռավոր բնակավայրերի աջակցությունը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությունը, պատմամշակութային արժեքների պահպանությունը և երիտասարդությանն ուղղված ծրագրերի իրականացումը:

2014թ.-ի վերջին ՀՀ ԿԲ-ը Հայաստանի բանկային համակարգում մեկնարկեց խոշորացման գործընթաց: Չնայած բանկային համակարգը բավական կապիտալացված էր, այնուհանդերձ բարձացվեցին համակարգի կայունության պահանջները: Մասնավորապես վերանայվեց բանկերի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը և 5 մլրդ ՀՀ դրամի փոխարեն սահմանվեց 30 մլրդ ՀՀ դրամ շեմը, որը անհրաժեշտ էր ապահովել մինչև 2017թ. հունվարի 1-ը: Նման պահանջը այդ պահի դրությամբ հաղթահարեցին Հայաստանի Հանրապետությունում գործող 21 առևտրային բանկերից 6-ը:

Ընդհանուր կապիտալի չափով ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ Բանկը (ներկայիս՝ Ակբա բանկ) այդ 6 բանկերի կազմում զբաղեցնում էր երկրորդ տեղը:

2015թ. բանկը ներդրեց հեռահար բանկային ծառայությունների տրամադրման նոր գործիք՝ ACBA Mobile հավելվածը, որը թվային տրանսֆորմացիաների առաջին քայլն էր: Համակարգը փորձարկելուց հետո այն շարունակեց կատարելագործվել՝ նոր հնարավորություններ առաջարկելով հաճախորդներին:

Բանկն իրականացրեց նաև կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց արդյունքում ձևավորվեցին բանկային գործունեության հիմնական 3 բիզնես ուղղությունները՝ գյուղատնտեսական, մանրածախ և ՓՄՁ և կորպորատիվ:

2017թ. Ակբա բանկը և կորպորատիվ բիզնես լուծումների շուկայում ողջ աշխարհում առաջատար SAP ընկերությունը ստորագրեցին ծրագրային ապահովման ձեռքբերման պայմանագիր, որով բանկը SAP-ի կողմից ստեղծված ժամանակակից լուծումների կիրառման միջոցով փուլային եղանակով իրականացնում է բանկի ամբողջական թվային տրանսֆորմացիա:

Բանկի թվային տրանսֆորմացիայի արդյունքում բանկը կարողանում է ինտերակտիվ արձագանքել հաճախորդների պահանջներին և տրամադրել այն ծառայությունների փաթեթներն ու լուծումները, որոնք լավագույնս բավարարում են նրանց կարիքներին և առավելագույնս արդյունավետ են բանկի տեսանկյունից:

Նույն տարում բանկը թողարկեց ռուսական MIP վճարային համակարգի նոր «ԱՐՔԱ-ՄԻՐ» չիպային քարտերը:

2018թ. Բանկն ընդլայնեց իր գործընկերների շարքը միջազգային քարտային բիզնեսում: Այսպես, ճապոնական JCB Co. International-ի և Ակբա բանկի համագործակցության արդյունքում Հայաստանում առաջին անգամ սկսվեց աշխարհում շուրջ 117 մլն քարտապան ունեցող JCB քարտերի սպասարկումը:

2019թ. Ակբա բանկի և չինական UnionPay International-ի համագործակցության արդյունքում Հայաստանում մեկնարկեց UnionPay քարտերի սպասարկումը:

2020թ. ապրիլի 29-ին բանկի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվեց և վերանվանվեց «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության:

2021թ. բանկն իրականացրեց վերաբրենդավորում և հասարակությանը ներկայացավ նորովի՝ պահպանելով բանկի լավագույն արժեքներն ու ավանդույթները: Այսուհետ Ակբա-Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկը սկսեց հանդես գալ որպես Ակբա բանկ:

Նույն տարում իրականացվեց աշխատակիցների՝ Ակբա բանկի բաժնետեր դառնալու գործընթացը: Ակբա ֆինանսական խմբի աշխատակիցների շուրջ 75%-ը դարձավ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետեր, որից հետո բանկն իրականացրեց բաժնետոմսերի առաջնային հրապարակային տեղաբաշխում՝ թողարկելով 500,000 բաժնետոմս՝ ընդհանուր 7.5 մլրդ ՀՀ դրամ տեղաբաշխման ծավալով: Սահմանված ժամկետներում այս բաժնետոմսերն ամբողջությամբ տեղաբաշխվեցին: Ակբան դարձավ Հայաստանում ամենաշատ բաժնետեր ունեցող ընկերություններից մեկը: Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային բորսայի ամենալիկվիդային A հարթակում:

Նույն տարում Ակբա բանկը Visa International միջազգային վճարային համակարգի հետ համագործակցության արդյունքում Հայաստանում առաջին անգամ գործարկեց վճարումների նորարարական NFC համակարգը: Արդեն 2022թ. Ակբա բանկի հաճախորդներին հասանելի դարձան Apple Pay-ը և Google Pay-ը, որոնցով վճարումներ կատարելը դարձավ ավելի հարմար, ապահով ու արագ:

2023թ. Ակբա բանկը մեկնարկեց Ակբա Բիզնես Ակումբը: Ակումբի նպատակն է Հայաստանում բիզնես ոլորտի զարգացումը, գործարար կապերի ստեղծումը, համագործակցության ավելի մեծ հնարավորություններն ու նոր հեռանկարների ստեղծումը:

2024թ. փետրվարին, հեղինակավոր Fitch վարկանիշային գործակալությունը (Fitch Ratings) վերանայել է ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ-ին շնորհած «Երկարաժամկետ պարտավորություններ թողարկողի» B+ վարկանիշը բարձրացնելով BB-վարկանիշի (long-term Issuer Default Rating IDR) հեռանկարը՝ «Կայուն»:

Այսօր Ակբա բանկը հանդիսանում է Հայաստանի խոշորագույն ունիվերսալ բանկերից մեկը, որը հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ամենալայն տեսականիներից մեկը:

Բանկի տեսլականն է լինել.

- առաջին ընտրության բանկը՝ մշտապես առաջարկելով ճկուն և ստեղծարար լուծումներ,
- լինել գյուղատնտեսական արժեշղթայի զարգացման երաշխավոր,
- լինել ամենաարժեքավոր և ճանաչելի ապրանքանիշը ֆինանսական շուկայում,
- լինել բացարձակ առաջատարը ֆինանսական շուկայում արդյունավետության և շահութաբերության ցուցանիշներով,
- Լինել առաջին ընտրության գործատուն ՀՀ ֆինանսական շուկայում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ առաքելությունն է՝
հնքնադիպ և նորարար լուծումներով նպաստել հասարակության կայուն զարգացմանը:

2.1.3. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 55,000,000,000 (հիսունհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 5,500,000 (հինգ միլիոն հինգ հարյուր հազար) հատ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի լրացուցիչ տեղաբաշխման ենթակա (հայտարարված) սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 3,000,000 (երեք միլիոն) հատ՝ յուրաքանչյուրը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Դրանք այն բաժնետոմսերն են, որոնք Բանկը կարող է տեղաբաշխել, բացի տեղաբաշխված բաժնետոմսերից:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում մեկ բաժնետիրոջը պատկանող Բանկի ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի առավելագույն քանակ չի սահմանվում:

Բանկի խոշոր բաժնետերն են հանդիսանում՝

- «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը – 81.62%*
- «ՍԱԿԱՄ ԻՆՏԵՐՆԱՍԻՈՆԱԼ» պարզ բաժնետիրական ընկերությունը – 4.55%*

2021թ. ապրիլին «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության և Բանկի կողմից համատեղ ներդրվեց «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կանոնադրական կապիտալում ԱԿԲԱ խմբի աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր, որը բաղկացած էր 2 փուլից: Բաժնեմասնակցության ծրագրի 1-ին փուլի շրջանակներում «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության և Բանկի ընդհանուր 1,116 աշխատակիցներին 2021թ. հուլիսին հատկացվեցին Բանկի 147,530 հատ բաժնետոմսեր (որը կազմել է կանոնադրական կապիտալի 2.95%-ը):

Բաժնեմասնակցության ծրագրի 2-րդ փուլը ներդրվեց 2023թ. մայիսին, որի արդյունքում էլ հատկացվեցին ընդհանուր 134,430 հատ բաժնետոմսեր:

Ընդհանուր առմամբ, աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի արդյունքում Բանկի, «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության աշխատակիցներին «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության կողմից հատկացվել է 281,960 հատ բաժնետոմսեր, (որը կազմել է կանոնադրական կապիտալի 5.20%-ը):

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

2.1.4. Բանկի մասնաճյուղերը

Ներկայումս Բանկն ունի 65* մասնաճյուղ: Բանկի կենտրոնական գրասենյակը և 21 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևան քաղաքում, իսկ մնացածը՝ ՀՀ մարզերում:

Մասնաճյուղերի հասցեները մանրամասն ներկայացված են **Ազդագրի 4.3.1. մասում:**

2.1.5. Բանկի խմբի կառուցվածքը

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն խմբի Մայր կազմակերպությունն է: Խումբը բաղկացած է Բանկից, դրա դուստր և կախյալ կազմակերպություններից: Բանկի դուստր կազմակերպություններն են՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ն: Բանկի կախյալ կազմակերպությունն է՝ «ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն:

«ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն իրականացնում է ֆինանսական լիզինգի գծով գործառնություններ և հիմնադրվել է 2003թ.-ին:

«ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 2021թ.-ին: Կազմակերպությունը իրականացնում է կրթական ծրագրեր, դասընթացներ, վերապատրաստումներ:

Հարկ է նշել նաև, որ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 28/04/2017թ.-ի որոշմամբ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ), «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ) և «ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն ճանաչվել են որպես ֆինանսական խումբ՝ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԽՈՒՄԲ» անվանմամբ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի 14/08/2020թ.-ի որոշմամբ ֆինանսական խումբը վերանվանվել է «ԱԿԲԱ ԽՈՒՄԲ» ֆինանսական խումբ: «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն նշանակվել է որպես «ԱԿԲԱ ԽՈՒՄԲ» ֆինանսական խմբի պատասխանատու անձ:

«ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն իրականացնում է ներդրումային ֆոնդերի կառավարման գործունեություն և հիմնադրվել է 2013թ.-ին:

2.1.6. Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է **Հավելված 1-ում:**

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

2.1.7. Բիզնեսի նկարագիրը

Ակբա բանկի գործունեությունը թիրախավորված է 3 հիմնական բիզնես ուղղություններով՝ մանրածախ, ՓՄՁ և գյուղատնտեսական:

Նշված ուղղություններով բանկի կողմից առաջարկվող հիմնական ծառայություններն են.

- գյուղատնտեսական, առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր,
- հաշիվների բացում և սպասարկում,
- ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,
- տեղական և միջազգային վճարային քարտերի թողարկում և սպասարկում, այդ թվում՝ բացառիկության իրավունքով American Express քարտեր,
- արտարժութային գործառնություններ,
- էլեկտրոնային փոխանցումներ, ներառյալ արագ համակարգերով փոխանցումներ,
- բրոքերային ծառայությունների մատուցումը, ռեեստրի վարումը և կորպորատիվ արժեթղթերի պահառություն, պարտատոմսերի վաճառք,
- միջազգային առևտրային գործարքների ֆինանսավորումը (ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ),
- այլ ծառայություններ:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների մեջ հատկապես կարևոր տեղ է հատկացվում վարկային ներդրումներին, որոնք կատարվում են Հայաստանի ողջ տարածքում:

Բանկի գործունեության կարևորագույն ուղղություններից է նաև ավանդների կայուն բազայի ընդլայնումը: Բանկը շարունակ ավելացնում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդների ներգրավումը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից:

Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում ծանրակշիռ ակտիվություն ունի տեղական և միջազգային վճարային քարտերի թողարկման և սպասարկման ուղղությամբ՝ քարտապանների համար անկանխիկ գործարքները դարձնելով ժամանակակից, հասանելի, հարմարավետ և ապահով: Ներկայումս բանկը միակն է շուկայում, որ սպասարկում է 7 վճարային համակարգ և հանդիսանում 4 խոշոր՝ American Express, Visa International, Mastercard, UnionPay և 1 ազգային՝ ArCa վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր թողարկող:

Ակբան հանդիսանում է նաև խոշոր UnionPay International վճարային համակարգի քարտերի սպասարկող և 2024թ. մայիս ամսից նաև՝ առաջին և դեռևս միակ UnionPay Gold և UnionPay Business քարտերի թողարկող:

Բանկը հայկական շուկայում 2009թ.-ից բացառիկության հիմունքներով ներկայացնում է American Express ընկերության երեք քարտեր՝ Amex Gold, Blue և Cashback քարտերը, որոնք իրենց ուրույն լոյալ սեգմենտին են գտել ՀՀ բանկային

համակարգում: American Express-ի հետ բացառիկ հիմունքներով համագործակցությունը պարբերաբար երկարաձգվում է:

Բանկը ՀՀ տարածքում ունի բանկոմատների և POS-տերմինալների ամենալայն ցանցերից մեկը, որն ապահովում է կանխիկ և անկանխիկ գործարքների հարմարավետությունը և հասանելիությունը ՀՀ ողջ տարածքում:

Բանկի acba digital հավելվածում և օնլայն սպասարկման հարթակներում ներդրվել են մի շարք նոր թվային լուծումներ և ծառայություններ (բանկոմատին փոխանցում, գումարի հարցում, 5G սպառողական օնլայն վարկեր, քարտից քարտ փոխանցումներ, բազմատեսակ վճարումներ և այլն), որոնց արդյունքում բանկի կողմից թվային բանկային ծառայությունների բարելավման ուղղությամբ արձանագրված հաջողությունները ստանում են զգալի արձագանք հաճախորդների շրջանում: Տարբեր տվյալների համաձայն acba digital հավելվածը շուկայում ամենաշատ օգտագործվող բանկային հավելվածն է:

Ակբա բանկի որդեգրած կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության քաղաքականությունն ուղղված է Հայաստանի ֆինանսաբանկային ու ձեռներեցության ոլորտի բարելավմանը և շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը, ինչպես նաև էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների օգտագործման խթանմանը: Բանկը, հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, չի ֆինանսավորում շրջակա միջավայրին վնասող գործունեությունը, զենքի/զինամթերքի արտադրությամբ և առևտրով, ինչպես նաև խաղատնային և վիճակախաղային գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններին: Ավելին, ֆինանսավորում իրականացնելիս ուսումնասիրում է տվյալ գործունեության ազդեցությունը սոցիալական և շրջակա միջավայրի վրա:

Ստեղծման օրից մինչ այսօր Ակբան գրանցել է դինամիկ զարգացման կայուն տեմպեր: Բանկն իր ֆինանսական կայունության և հուսալիության շնորհիվ ձեռք է բերել մեծ հեղինակություն և վստահություն ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական ասպարեզում՝ ներգրավելով նոր գործընկերներ:

2.1.8. Ակտիվների որակը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

Հազ. ՀՀ դրամ

	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	31.12.2023թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	31.12.2022թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	31.12.2021թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)
Ակտիվներ, այդ թվում՝	802,668,790	783,793,780	664,938,881	546,930,535
Եկամտաբեր ակտիվներ, այդ թվում՝	695,182,883	659,439,213*	536,310,223*	416,142,057*
Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	570,159,428	538,605,763*	461,862,466*	372,528,145*
Պետական արժեթղթեր	54,338,496	18,238,634	18,052,964	16,541,954
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	86.6%	84.1%*	80.7%*	76.1%*
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ ՆՉ1	23.7%	24.0%*	20.5%*	24.6%*

2.2. Բանկին և բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկեր

2.2.1. Բանկին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Իր գործունեության ընթացքում Բանկն առնչվում է հետևյալ հիմնական ռիսկերին.

Վարկային ռիսկ - բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկը, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ, որն ազդում է վերջինիս գործունեության վրա, առաջացնում լրացուցիչ ծախսեր և բացասական անդրադառնում շահույթի վրա:

Իրացվելիության ռիսկ - Իրացվելիության ռիսկը հավանականություն է, որ բանկը բավարար իրացվելի միջոցներ չի ունենա պարտավորությունները ժամանակին մարելու համար:

Տոկոսադրույքի ռիսկ - Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայում տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններով պայմանավորված բանկի կողմից կորուստ կրելու հավանականությունն է:

* Սույն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

Արտարժութային ռիսկ - Արտարժութային ռիսկը հավանականությունն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Գնային ռիսկ - նյութական ակտիվների (գույք, գրավ) գների փոփոխության արդյունքում բանկի կորստի ռիսկն է:

Գործառնական ռիսկ - աշխատակիցների գործողությունների սխալների, տեխնիկական անսարքության և խարդախությունների հետևանքով Բանկի մոտ առաջացող միջոցների կորստի հավանականությունն է:

Օրենսդրական և նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկ - բանկային գործունեությանը վերաբերող իրավական և օրենսդրական դաշտի անբարենպաստ կամ անցանկալի փոփոխությունների, պայմանագրերում առկա հակասական դրույթների և այլ նմանատիպ հանգամանքների հետևանքով կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Համբավի ռիսկ - հավանականությունն է, որ Բանկի վերաբերյալ հանրության բացասական կարծիքը կհանգեցնի հաճախորդների թվաքանակի նվազմանը, կոնտրագենտների/հաճախորդների հետ իրականացվող գործառնությունների ծավալի կրճատմանը, ծախսատար դատական գործընթացների և եկամտաբերության անկմանը: Այս առումով Բանկը բարձր է գնահատում իր բարի համբավը և գործադրում լավագույն ջանքեր Բանկի հեղինակության պահպանման ուղղությամբ:

Անհամապատասխանության (non-compliance) ռիսկ - Բանկի հանդեպ իրավական, վարչական կամ կարգապահական պատժամիջոցների կիրառման, էական ֆինանսական կորուստների և համբավին սպառնացող վտանգի ռիսկն է:

Երկրի ռիսկ - հավանականությունն է, որ երկրում տեղի ունեցող տնտեսական, սոցիալական և (կամ) քաղաքական պայմանները կամ իրադարձությունները բացասական ազդեցություն կունենան բանկի ռիսկի պրոֆիլի, իրացվելիության, կապիտալի և (կամ) շահույթի վրա:

Մրցակցային պայմանների ռիսկ - շուկայում մրցակից բանկերի կողմից առավել բարենպաստ պայմաններով նույնանման ծառայությունների մատուցման հետ կապված Բանկի պոտենցիալ եկամուտները կորցնելու հավանականությունն է:

Բանկին առնչվող ռիսկերի ամբողջական նկարագրությունը ներկայացված է **Ազդագրի 4.2** մասում:

2.2.2. Բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Բիզնես ռիսկը, որը կարող է առաջանալ ընդհանուր տնտեսական վիճակի, բանկային ծառայությունների ոլորտի կամ բանկի մրցակցային դիրքի անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով, որի արդյունքում կարող է նվազել Բանկի շահույթը, հանգեցնելով բաժնետոմսերի գնի անկման:

Իրացվելիության ռիսկ, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով, որի արդյունքում բաժնետոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը՝ հանգեցնելով դրանց գնի անկմանը: Արդյունքում

բաժնետոմսերում ներդրողը ցանկացած պահի չի կարողանում իր համար շահավետ գնով արագ իրացնել բաժնետոմսերը և հետևաբար կրում է ֆինանսական կորուստներ՝ ստիպված լինելով դրանք վաճառել ավելի ցածր գնով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է բաժնետոմսերի գների վրա:

Արտարժույթային ռիսկը ի հայտ է գալիս փոխարժեքների տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Բաժնետոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ բաժնետոմսերը պարունակում են զգալի արտարժույթային ռիսկեր:

Բանկի համբավի ռիսկն անմիջական ազդեցություն ունի բաժնետոմսերի գրավչության և գնի վրա:

Բաժնետոմսերին առնչվող ռիսկերի համալիր նկարագրությունը ներկայացված է **Ազդագրի 3.1 մասում**:

2.3. Բանկի զարգացման միտումները

2.3.1. Զարգացման միտումները

Առաջիկա ժամանակաշրջանի համար Բանկը շարունակելու է շեշտադրել իր գործունեությունը մանրածախ, ՓՄՁ, գյուղատնտեսական ուղղություններով: Կարևորելով հաճախորդներին հեռահար եղանակով տրամադրվող ծառայությունները՝ Բանկը շարունակելու է ընդլայնել հեռահար ծառայությունների մատուցման ուղիները: Այս առումով, Բանկի գործունեությունը նպատակաուղղվելու է ինչպես մատուցվող ծառայությունների շրջանակի ընդլայնմանը, ծախսերի կրճատմանն ու եկամտաբերության ավելացմանը, այնպես էլ սպասարկման որակի բարձրացմանը և նոր ծառայությունների տրամադրմանը: Մասնավորապես՝

- առաջիկա տարիներին բանկը խիստ ուշադրություն է դարձնելու վարկավորման գործընթացների ավտոմատացման և արդյունավետության բարելավման վրա՝ հնարավորինս կրճատելով վերջիններիս գծով կատարվող գործառնական ծախսերը և ավելացնելով եկամտաբերությունը:
- կարևորելով Բանկի հաճախորդներին հեռահար եղանակով տրամադրվող տարատեսակ ծառայությունների ընդլայնումը, ինչպես նաև հաճախորդների կողմից բանկային ծառայություններից օգտվելու հարմարավետության բարելավումը՝ նախատեսվում է անընդհատ համալրել բջջային և վեբ հավելվածներով մատուցվող ծառայությունների ցանկը:

- հաշվի առնելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման միտումները (որոնք ժամանակի ընթացքում էապես ազդում են նաև հաճախորդների վարքագծի վրա)՝ Բանկը շարունակաբար զարգացնելու և ներդնելու է նոր բիզնես մոդելներ՝ գործարկելով իրական ժամանակի ռեժիմում տարատեսակ բանկային և ոչ բանկային ծառայությունների մատուցման նոր տեխնոլոգիական պլատֆորմներ և թվային ուղիներ:
- Բանկը կընդլայնի նաև քարտերի տրամադրման և սպասարկման ծավալները ՀՀ ողջ տարածքում, ինչին զուգահեռ Բանկը կշարունակի ընդլայնել քարտերով տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալը, որոնք կառաջարկվեն ինչպես ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ կազմակերպություններին:

2.3.2. Դադարական հայցեր, սպասվող փոփոխություններ

Բանկի Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաները ուժի մեջ են: Բանկը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են էական բացասական ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա: Չեն սպասվում նաև կազմակերպական փոփոխություններ:

Մինչև Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրը Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի փոփոխությունները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

Հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	31.12.2023 (Աուդիտ անցած)	Աճ/նվազում
Կապիտալ	140,747,681	133,110,039	5.7%
Ակտիվներ	802,668,790	783,793,780	2.4%
Պարտավորություններ	661,921,109	650,683,741	1.7%

Հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	01.01.24-30.06.24 (Աուդիտ չանցած)	01.01.23-30.06.23 (Աուդիտ չանցած)	Աճ/նվազում
Շահույթ մինչև հարկումը	16,014,122	14,628,531	9.5%
Զուտ տոկոսային եկամուտ	25,502,757	21,493,681	18.7%
Գործառնական եկամուտ	32,711,022	28,757,059	13.7%

2.4. Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ

Բանկի անկախ աուդիտը 2017-2021 թվականներին իրականացրել է.

- «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ:

«Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ - հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2,
«Կամար» բիզնես-կենտրոն, 7-րդ հարկ,
հեռ.՝ +(374)60 50 77 77,
ինտերնետային կայք՝ www.ey.com/am,
կազմակերպության տնօրեն՝ Էրիկ Հայրապետյան:

2022 թվականին Բանկը հայտարարել է արտաքին աուդիտորական կազմակերպության ընտրության մրցույթ՝ 2022, 2023 և 2024 թվականների իր ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտն իրականացնելու նպատակով: Մրցույթի արդյունքներով Բանկի 2022, 2023 և 2024 թվականների ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ իրականացնելու նպատակով արտաքին աուդիտոր է ընտրվել:

«ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ-ն հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010,
Վազգեն Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
հեռ.՝ +374 (10) 51 21 51, ինտերնետային կայք՝ www.pwc.com/am/en
կազմակերպության տնօրեն՝ Նինո Կադագիշվիլի:

2.5. Ղեկավարությունը և բաժնետերերը

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով),
- Բանկի Խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ),
- Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենը (այսուհետ՝ Գլխավոր գործադիր տնօրեն):

Խորհուրդը և Գլխավոր գործադիր տնօրենը կառավարում են Բանկի գործունեությունը Բանկի կանոնադրությամբ իրենց տրված լիազորությունների շրջանակներում:

Բանկն ունի գլխավոր հաշվապահ, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանում, Ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձ, Համապատասխանության ապահովման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձ և Կորպորատիվ քարտուղար:

Բանկի խորհրդի 02.11.2022թ.-ի որոշմամբ Բանկի խորհրդին կից ստեղծվեցին հետևյալ 3 հանձնաժողովները.

- Աուդիտի հանձնաժողով,

- Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով,
 - Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով:
- Խորհրդին կից հանձնաժողովների նախագահներ են նշանակվել խորհրդի անկախ անդամները:

2.5.1. Բանկի բաժնետերերը

Բանկի նշանակալից բաժնետերերը ներկայացված են **Ամփոփաթերթի 2.1.3** մասում:

2.5.2. Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհուրդը բաղկացած է 10 (տաս) անդամներից՝ Խորհրդի նախագահից և ութ անդամներից, որոնց կազմը ներկայացվում է ստորև՝

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառություն
Ռաֆայել Սարգսյան	Բանկի խորհրդի Նախագահ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի հունվարից
Բրունո Շարիե	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Խորհրդի կազմում է 2019 թվականի մայիսից
Կլաուս Գրեսենբաուեր	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Աշոտ Կարապետյան	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Բերնարդ դը Վիտ	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2024 թվականի մայիսից
Վարդան Ուռուտյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Հենրիկ Քոչինյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2010 թվականի ապրիլից
Արամ Բաբայան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Հարություն Փախչանյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Գայանե Հայրապետյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2024 թվականի մայիսից

2.5.3. Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենն է Հակոբ Անդրեասյանը: Բանկի հետ փորձառությունն ավելի քան 28 տարի է: Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը ունի 5 տեղակալներ, որոնց կազմը ներկայացվում է ստորև՝

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառություն Բանկի հետ
Ստյոպա Զաքինյան	Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 24 տարի
Նիկոլայ Հովհաննիսյան	Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 28 տարի
Նորիկ Նազարյան	Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 26 տարի
Արսեն Մելքոնյան	Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 24 տարի
Տիգրան Սիմոնյան	Պլատֆորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 15 տարի

Բանկի գլխավոր հաշվապահն է Արմեն Հակոբյանը. Բանկի հետ փորձառությունն՝ ավելի քան 26 տարի:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանում Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը հետևյալ է.

31.12.2021թ. դրությամբ՝ 1506 հոգի
 31.12.2022թ. դրությամբ՝ 1675 հոգի
 31.12.2023թ. դրությամբ՝ 1820 հոգի
 30.06.2024թ. դրությամբ 1789 հոգի:

2.6. Բանկի կողմից առաջարկվող բաժնետոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները

Բաժնեգումսի տեսակը՝ ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմս,
Մեկ բաժնեգումսի անվանական արժեք՝ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ,
Մեկ բաժնեգումսի տեղաբաշխման գին՝ 14 299.4 (տասնչորս հազար երկու հարյուր իննսունինը ՀՀ դրամ քառասուն լումա) ՀՀ դրամ, գինը հաշվարկվել է հիմք ընդունելով 21.08.2024թ. ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը (1 ԱՄՆ դոլար = 388.36 (երեք հարյուր ութսունույթ ՀՀ դրամ երեսունվեց լումա) ՀՀ դրամ): Գինը ենթակա է ճշգրտման՝ հիմք ընդունելով տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը: Այնուամենայնիվ, մեկ բաժնետոմսի գինը չի կարող գերազանցել 18 000 (տասնույթ հազար) ՀՀ դրամը: Սույն բաժնում նշված դրույթներին համապատասխան հաշվարկված գինը կհրապարակվի Բանկի կայքէջի «Բաժնետերեր և սեփականատերեր» հատվածում ոչ ուշ քան տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա ժամը 21:00 ներառյալ:

Բաժնեգումսերի քանակ՝ 485,000 (չորս հարյուր ութսունհինգ հազար) հատ,
Բաժնեգումսերի ընդհանուր ծավալը՝ (անվանական արժեքով) 4,850,000,000 (չորս միլիարդ ութ հայուր հիսուն միլիոն) ՀՀ դրամ,

Բաժնեգումսերի արժույթ՝ ՀՀ դրամ,

Արժեթղթերի թողարկման նպատակը՝ կապիտալի ավելացում,

Միջոցների օգտագործման նախատեսվող ուղիները՝ ներգրավված նոր կապիտալը հնարավորություն է տալու Բանկին ավելի մեծ ծավալով միջոցներ ուղղել ՀՀ տնտեսության վարկավորմանը՝ ՓՄՁ, գյուղատնտեսական և մանրածախ ուղղություններով:

2.7. Բաժնետոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության նկարագիրը

Բաժնետոմսերի առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնելու է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն: Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հայցվելու է առևտրին թույլտվություն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել:

Բաժնետոմսերի առաջարկն ուղղված է բացառապես 16.09.2024թ. ժամը 17:00-ի դրությամբ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի ռեեստրում ընդգրկված բաժնետերերին և «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությանը:

Գործող բաժնետերերի նախապատվության իրավունքի իրացման հնարավորությունը գործելու է սույն թվականի հոկտեմբերի 1-ից (նախապատվության իրավունքի իրացման վերաբերյալ ծանուցումն իրականացվելու է նշված օրը) ժամը 10:00-ից մինչև հոկտեմբերի 31-ը ժամը 16:30 ներառյալ: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը Պրոպարկո ընկերության համար սկսվելու է սույն թվականի նոյեմբերի 01-ին ժամը 10:00-ին և տևելու է մինչև նոյեմբերի 08-ը ժամը 16:30 ներառյալ:

Բաժնետոմսերի ազդագիրը կիրառարակվի սույն թվականի հոկտեմբերի 1-ին՝ Բանկի ինտերնետային կայքում:

2.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2021-2023թթ.-ի, ինչպես նաև 2024թ.-ի 2-րդ եռամսյակի ֆինանսական տվյալները՝

Հազ. ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	2023թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)	2022թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)	2021թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	12,940,665	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	136,928,860	121,256,082*	98,797,746*	79,351,235*
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) %	18.9%	23.4%*	22.8%*	12.1%*
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	12,940,665	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	793,231,285	724,366,330*	605,934,708*	521,281,113*
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) %	3.3%	3.9%*	3.7%*	1.8%*
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	12,940,665	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Գործառնական եկամուտ	32,711,022	61,899,140*	54,264,518*	34,685,477*

* Սույն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) %	39.6%	45.9%*	41.6%*	27.7%*
Գործառնական եկամուտ	32,711,022	61,899,140*	54,264,518*	34,685,477*
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	793,231,285	724,366,330*	605,934,708*	521,281,113*
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) %	8.2%	8.5%*	9.0%*	6.7%*
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	793,231,285	724,366,330*	605,934,708*	521,281,113*
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	136,928,860	121,256,082*	98,797,746*	79,351,235*
Սեփական կապիտալի մոլորակիկատոր (EM) %	579%	597%*	613%*	657%*
Զուտ տոկոսային եկամուտ	25,502,757	47,256,222	33,812,940	27,654,517
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	677,311,048	597,874,718*	476,226,140*	409,377,330*
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) %	7.5%	7.9%*	7.10%*	6.8%*
Տոկոսային եկամուտ	44,238,922	79,296,532*	58,117,500*	48,681,313*
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	677,311,048	597,874,718*	476,226,140*	409,377,330*
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն %	13.1%	13.3%*	12.2%*	11.9%*
Տոկոսային ծախսեր	18,736,166	32,040,310	24,304,560	21,026,796
Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն	641,027,208	582,849,580*	489,099,511*	431,711,582*
Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն %	5.9%	5.5%*	5.0%*	4.9%*
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	12,940,665	28,392,762	22,570,440	9,607,761

* Սույն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,333,333
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	2,352.85	5,162.32	4,103.72	1,801.56
Սպրեդ	7.2%	7.8%*	7.2%*	7.0%*

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են **Հավելված 2-ում**:

2.8.2. Վերաներկայացումներ

Կատարվել են ներկայացման որոշ փոփոխություններ 2021թ.դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

2022թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման առնչությամբ Խումբը (ԱԿԲԱ Բանկ և դուստր ընկերություններ) փոխել է Ներդրումային արժեթղթերի, Հիմնական միջոցների և տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտներ-ի ներկայացումը:

Մասնավորապես, համախմբված Ֆինանսական հաշվետվություններում Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ և Զբաղիված շահույթ տողերում Խումբը վերադասակարգել է Visa Inc-ի C դասի սեփական կապիտալում ներդրումները որպես սեփական կապիտալում ներդրումներ ԻԱՇՎ-ով: Ֆինանսական հաշվետվություններում հիմնական միջոցների ծանոթագրություններում կատարվել են վերադասակարգումներ, որոնք սակայն որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Խմբի սեփական կապիտալի, ֆինանսական վիճակի և շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունների վրա:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտները ներկայացված են եղել շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության «Այլ եկամուտ» տողում: Խումբը տույժերից և տուգանքներից եկամուտը «Այլ եկամուտներից» վերադասակարգել է «Տոկոսային եկամուտներ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով»՝ հաճախորդներին տրված վարկերից ստացված տույժերի գծով, «Այլ տոկոսային հասույթ»՝ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք միջոցների շրջանակում ստացված տուգանքների գծով, ինչպես նաև զտել է

* Սույն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

Ժամկետային ավանդների դադարեցումից ստացված տույժերը գտել է ավանդների գծով կրած տոկոսային ծախսերից:

Վերոնշյալ ներկայացման փոփոխության հետ կապված՝ համապատասխանաբար վերանայվել են 2021թ. համեմատական տվյալները:

Համեմատական տվյալների միջոցով ներկայացման փոփոխությունների ազդեցությունն ամփոփված է հետևյալ աղյուսակում.

2021թ. հունվարի 01-ի դրությամբ Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության վրա ուղղումների ազդեցությունը հետևյալն էր.

հազ. ՀՀ դրամով

Հոդվածի անվանում	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	2021թ. հունվար 1-ի վերաներկայացված
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	3,572,143	(2,468,125)	1,104,018
Զբաղիված շահույթ	33,990,423	2,468,125	36,458,548

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության վրա ուղղումների ազդեցությունը հետևյալն էր.

հազ. ՀՀ դրամով

Հոդվածի անվանում	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին վերաներկայացված
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	3,446,766	(2,262,404)	1,184,362
Զբաղիված շահույթ	21,314,819	2,262,404	23,577,223

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվության վրա վերադասակարգման ազդեցությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի գումարների վրա հետևյալն էր.

հազ. ՀՀ դրամով

Հոդվածի անվանում	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	Ուղղում 2	Վերաներկայացված 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն				
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	43,312,133	1,844,467		45,156,600

Այլ տոկոսային եկամուտ	3,498,291	26,422		3,524,713
Տոկոսային ծախս	(21,294,891)	268,095		(21,026,796)
Զուտ օգուտ/(վնաս)իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	560,811	-	(250,880)	309,931
Այլ եկամուտ	3,024,059	(2,138,984)		885,075
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,803,449)	-	45,159	(2,758,290)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվության				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով (վնաս)/օգուտ	(253,375)	-	250,880	(2,495)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	(73,356)	-	(45,159)	(118,515)
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	1,840.03	-	(38.47)	1,801.56

Սույն Ազդագրում ներկայացված տեղեկատվությունը տրամադրվել է վերանայված ներկայացման հիման վրա, ըստ կիրառելիության:

Վերը նկարագրված փոփոխությունները կատարվել են Խմբի գործունեության առավել պատշաճ և թափանցիկ ներկայացում ապահովելու համար:

2.8.3. Թողարկողի հիմնական ֆինանսական ցուցանիշները և այլընտրանքային կատարողական չափանիշները

Այս փաստաթղթում ներառված են որոշակի տվյալներ, որոնք Թողարկողը դիտարկում է որպես այլընտրանքային կատարողական չափանիշներ (ԱԿՉ):

Դրանք ներառում են՝ Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), Զուտ շահույթի մարժա (NPM), Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM), Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն,

Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն %, Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) և Սպրեդ:

ԱԿԶ-ները սահմանված չեն և ներկայացված չեն ՖՀՄՍ-ի համաձայն: ԱԿԶ-ները աուդիտի չեն ենթարկվել կամ այլ կերպ չեն ստուգվել անկախ աուդիտորի կողմից, չեն հանդիսանում ՖՀՄՍ-ի համաձայն թողարկողի գործառնական գործունեության չափորոշիչներ, և չպետք է դիտարկվեն որպես ՖՀՄՍ-ի համաձայն կատարողական չափանիշների կամ թողարկողի իրացվելիության չափանիշների այլընտրանք:

Թողարկողի համոզմամբ, ստորև նշված միջոցառումները տրամադրում են ներդրողների համար օգտակար տեղեկատվություն՝ թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների արդյունքների, նրա ակտիվների որակի և գործունեության հիմունքների գնահատման նպատակով: Այնուամենայնիվ, Թողարկողի կողմից ԱԿԶ-ների կիրառման մոտեցումը և հաշվարկման մեթոդաբանությունը կարող է տարբերվել այլ ընկերությունների կողմից համանման չափանիշների կիրառման և հաշվարկման մեթոդաբանությունից:

Թողարկողի համոզմամբ, ԱԿԶ-ները տրամադրում են ներդրողների համար օգտակար տեղեկատվություն՝ թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների արդյունքների, նրա ակտիվների որակի և գործունեության հիմունքների գնահատման նպատակով:

Մասնավորապես՝

ա) Թողարկողի կողմից ներկայացված գործակիցների նպատակը Հայաստանի բանկային համակարգի համատեքստում թողարկողի գործունեության որոշ ասպեկտների և ուժեղ կողմերի քանակական գնահատումն է:

բ) թեև օրենսդրական պահանջ սահմանված չէ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարողական արդյունքների այլընտրանքային չափորոշիչների վերաբերյալ, սակայն դրանք թույլ են տալիս համեմատություններ կատարել տարբեր ժամանակահատվածներում այլ բանկերի միջև, և թողարկողի և ոլորտային միջին չափորոշիչների միջև և

գ) գործակիցներն արտացոլում են ղեկավարության կողմից գործունեության պարբերական հիմունքով գնահատման համար կիրառվող մոտեցումները:

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1. Ռիսկային գործոններ

Բաժնետոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ազդագրում ներկայացված է հնարավոր ռիսկերի ոչ ամբողջական ցանկը, և հավանական է նաև անկանախատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը: Հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով ու սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում բաժնետոմսերի շրջանառելիության անկմանը, Բանկի եկամուտների կրճատմանը և ծախսերի ավելացմանը, ինչն էլ իր հերթին կարող է հանգեցնել բաժնետոմսերի գների իջեցմանը:

Ստորև ներկայացվում են Բանկի կողմից բացահայտված այն հիմնական ռիսկերը, որոնք ներդրողը պետք է կարևորի բաժնետոմսերում ներդրումներ կատարելիս.

Քիզնես ռիսկը, որը կարող է առաջանալ ընդհանուր տնտեսական վիճակի, բանկային ծառայությունների ոլորտի կամ բանկի մրցակցային դիրքի անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով, որի արդյունքում կարող է նվազել Բանկի շահույթը, հանգեցնելով բաժնետոմսերի գնի անկման:

Իրացվելիության ռիսկ, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով, որի արդյունքում բաժնետոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը՝ հանգեցնելով դրանց գնի անկմանը: Արդյունքում բաժնետոմսերում ներդրողը ցանկացած պահի չի կարողանում իր համար շահավետ գնով արագ իրացնել բաժնետոմսերը և հետևաբար կրում է ֆինանսական կորուստներ՝ ստիպված լինելով դրանք վաճառել ավելի ցածր գնով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է բաժնետոմսերի գների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ, որն ի հայտ է գալիս փոխարժեքների տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Բաժնետոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են

ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ բաժնետոմսերը պարունակում են զգալի արտարժույթային ռիսկեր:

Բանկի համբավի ռիսկ, այն անմիջական ազդեցություն ունի բաժնետոմսերի գրավչության և գնի վրա:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկ, որը կարող է առաջանալ օրենսդրության անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով, ինչը կարող է ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ սույն փոփոխությունները կարող են ազդել նաև բաժնետոմսերի գրավչության և արդյունքում՝ իրացվելիության վրա:

Հարկ է նշել, որ Բանկը ձեռնարկում է բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները նշված գործոնների բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու համար: Այնուամենայնիվ, քանի որ շատ դեպքերում նշված ռիսկային գործոնները Բանկի վերահսկողությունից դուրս են, այս ցանկով չսահմանափակվող ռիսկերի բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում Բանկի կողմից:

3.2. Հիմնական տեղեկատվություն

3.2.1. Կապիտալիզացիա և պարտավորություններ (Աուդիտ չանցած)**

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կապիտալիզացիան 30.06.2024թ.-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ

Կանոնադրական Կապիտալ	55,000,000
Չբաշխված շահույթ	76,240,357
Սեփական կապիտալ	140,747,681

** Սույն ցուցանիշները աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ պարտավորությունները 30.06.2024թ.-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ

1. Երկարաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս, այդ թվում՝	178,488,937
1.1. ապահովված պարտավորություններ	28,869,996
1.2. չապահովված պարտավորություններ	149,618,941
2. Կարճաժամկետ պարտավորություններ, որոնք ենթադրում են տոկոսային ծախս, այդ թվում՝	470,307,146
2.1. ապահովված պարտավորություններ	8,110,912
2.2. չապահովված պարտավորություններ	462,196,234
3. Արտահաշվեկշռային և պայմանական պարտավորություններ	62,338,752
Պարտավորություններ	648,796,083
Երաշխավորված պարտավորություններ	194,610,415
Չերաշխավորված պարտավորություններ	454,185,668

3.2.2. Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը

Բանկի ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսերի լրացուցիչ թողարկման և տեղաբաշխման նպատակն է Թողարկողի կապիտալի ավելացումը, ինչը թույլ կտա Բանկին ավելի մեծ ծավալով միջոցներ ուղղել ՀՀ տնտեսության վարկավորմանը՝ ՓՄՁ, գյուղատնտեսական և մանրածախ ուղղություններով:

Հնարավոր ներգրավվող համախառն գումարների առավելագույն մեծությունը Բանկի գնահատմամբ կկազմի 485,000 (չորս հարյուր ութսուն հինգ հազար) բազմապատկած մեկ արժեթղթի տեղաբաշխման արժեքով, բայց ոչ ավել քան 8,730,000,000 (ութ միլիարդ յոթ հարյուր երեսուն միլիոն) ՀՀ դրամ:

Հնարավոր ներգրավվող գումարը չի նախատեսվում օգտագործել Բանկի բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս ակտիվների ձեռք բերման համար, այլ բիզնեսների ձեռքբերումների նպատակով կամ պարտավորությունների գծով հատուցումների, պարտավորությունների մարման կամ վերաֆինանսավորման նպատակով:

3.3. Տեղեկատվություն կապված առաջարկվող բաժնետոմսերի հետ

3.3.1. Տեղեկատվություն. կապված բաժնետոմսերի հետ

ա. Բաժնետոմսերի տեսակը և դասը.

Սույն Ազդագրի միջոցով առաջարկվող բաժնետոմսի դասը (տեսակը)՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ),
Բաժնետոմսի տարբերակիչ ծածկագիրը՝ (ISIN) AMACBAS10ER7:

բ. Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն թողարկվել են բաժնետոմսերը.

Բանկի սովորական անվանական բաժնետոմսերը թողարկվել են ՀՀ օրենսդրության համաձայն, և դրանց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

գ. Բաժնետոմսերի ձևը.

Առաջարկվող բաժնետոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի պլազա 5-րդ հարկ, հեռ.՝ +(374) 60 61 55 55, լրաց.111, +(374) 10 54 33 21,

լրաց.136) (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա)՝ ըստ համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:

դ. Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը և քանակը.

Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ: Ընդհանուր քանակը կազմելու է 485,000 (չորս հարյուր ութսունհինգ հազար) հատ:

ե. Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

զ. Բաժնետոմսերից բխող իրավունքների նկարագրությունը:

1. Շահութաբաժինների ստացման իրավունք

Յուրաքանչյուր բաժնետոմս իր սեփականատիրոջն իրավունք է տալիս իրեն պատկանող բաժնետոմսերի քանակին համամասնորեն ստանալ շահութաբաժիններ: Ինչպես նախկինում տեղաբաշխված, այնպես էլ լրացուցիչ տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինների վճարումը կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ և Բանկի շահութաբաժնային քաղաքականությամբ:

Համաձայն Բանկի Շահութաբաժնային քաղաքականության՝ շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի իրավասությունն է: Ընդհանուր ժողովը տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Բանկի խորհրդի առաջարկությամբ: Շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար Բանկի խորհուրդը կազմում է շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակ, որում պետք է ներառվեն Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ:

Բանկի կողմից հայտարարված շահութաբաժինները վճարվում են ՀՀ դրամով, կանխիկ կամ անկանխիկ ձևով՝ գումարները նրանց բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:

Համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության՝ Բանկի բաժնետերերին շահութաբաժինները վճարվում են շահույթից՝ հարկերը վճարելուց հետո (զուտ շահույթ), որը հաշվարկվում է բանկերի՝ օրենսդրության պահանջներին

համապատասխան կազմված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա: Համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության՝ Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ՝ բաժնետերերին իրենց բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժիններ վճարելիս:

Ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսացող բաժնետիրոջը շահութաբաժնի վճարում է համարվում Բանկի հաշվից համապատասխան դրամական գումարի կանխիկ ստացումը՝ բաժնետիրոջ կողմից անձը հաստատող փաստաթղթի ներկայացմամբ կամ այդ գումարի փոխանցումը բաժնետիրոջ բանկային հաշիվ՝ ըստ բաժնետիրոջ բանկային վավերապայմանների, որոնք գրանցված են Կենտրոնական դեպոզիտարիայում:

Բանկն իրավունք չունի շահութաբաժիններ հայտարարել և վճարել, եթե.

ա) լրիվ չի վճարվել կանոնադրական կապիտալը.

բ) Բանկն օրենքով սահմանված կարգով հետ չի գնել բոլոր բաժնետոմսերը.

գ) շահութաբաժիններ վճարելու որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ Բանկի վիճակը համապատասխանում է օրենքով սահմանված անվճարունակության (սնանկության) հայտանիշներին, կամ դրանք ի հայտ կգան շահութաբաժինների վճարման հետևանքով.

դ) Բանկի զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից կամ կպակասի շահութաբաժինների վճարման հետևանքով.

ե) Եթե շահութաբաժինների բաշխումը սահմանափակված է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից:

Բանկի ոչ ռեզիդենտ բաժնետերերի կողմից շահութաբաժինների ստացման առանձնահատկություններ սահմանված չեն:

Շահութաբաժինների հաշվարկման և վճարման հետ կապված այլ հարցերը կարգավորվում են Բանկի շահութաբաժնային քաղաքականությամբ, որը հասանելի է Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, ինչպես նաև Բանկի՝ www.acba.am ինտերնետային կայքի «Բաժնետերեր և սեփականատերեր» էջում:

2. Ձայնի իրավունք

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով, ըստ իր բաժնետոմսերի քանակի՝ ենթարկվելով օրենսդրությամբ և Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված սահմանափակումներին:

3. Նույն դասի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում նախապատվության իրավունք

Լրացուցիչ բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխման ընթացքում բաժնետերերն իրավունք ունեն օգտվել նոր բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ բաց բաժանորդագրության դեպքում բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշում է ընդունել բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին:

4. Լուծարման դեպքում մնացած գույքից բաժին ստանալու իրավունքները

Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերն իրավունք ունի Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի (միջոցների) իրեն հասանելիք մասը՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված հերթականությանը համապատասխան՝ Բանկի այլ պարտավորությունների մարումից հետո:

5. Հետգնման պահանջի իրավունքները

Ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն Բանկից պահանջել բաժնետոմսերի հետգնման գնի որոշում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի հետգնումը, եթե՝

- որոշում է ընդունվել Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու մասին և նշված բաժնետերերը քվեարկել են Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ նշված խոշոր գործարք կնքելու դեմ, կամ այդ հարցերով քվեարկությանը չեն մասնակցել.
- կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ են կատարվել, կամ հաստատվել է կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ, որի հետևանքով սահմանափակվել են նշված բաժնետերերի իրավունքները, և նրանք դեմ են քվեարկել կամ քվեարկությանը չեն մասնակցել:

Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետգնումը կատարվում է դրանց շուկայական արժեքով, որը որոշվում է առանց բաժնետոմսի գնահատման և հետգնման պահանջի իրավունք տվող Բանկի գործողությունների հետևանքով առաջացող փոփոխությունները հաշվի առնելու:

Բանկի կողմից բաժնետոմսերի հետգնման համար անհրաժեշտ է ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի համաձայնությունը:

6. Փոխարկման իրավունքները

Բանկի կողմից թողարկվող սովորական բաժնետոմսերի փոխարկման իրավունք չի նախատեսվում:

է. Բանկի խորհրդի որոշումը բաժնեպոմսերի թողարկման մասին

Բանկի լրացուցիչ սովորական բաժնեպոմսերի թողարկումն իրականացվում է համաձայն 2024թ. ապրիլի 18-ի Բանկի խորհրդի թիվ 153-Ք.7 որոշման, համաձայն որի՝ թողարկվելու և տեղաբաշխվելու են թվով մինչև 485,000 (չորս հարյուր ութսունհինգ հազար) հատ, 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, հասարակ (սովորական) լրացուցիչ բաժնետոմսեր: Բանկի բաժնետերերի 2024թ. մայիսի 14-ի տարեկան ընդհանուր ժողովի թիվ 24-3 որոշման համաձայն՝ լրացուցիչ թողարկվելիք 485,000 (չորս հարյուր ութսունհինգ հազար) հատ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է փակ բաժանորդագրության եղանակով: Մասնավորապես, լրացուցիչ բաժնետոմսերն առաջարկվելու են բացառապես Բանկի բաժնետերերին և ֆրանսիական «Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Economique» ընկերությունը (այսուհետ նաև՝ «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությունը) որը հանդիսանում է Ֆրանսիական զարգացման ֆինանսական հաստատություն: Ընդ որում, Բանկի բոլոր բաժնետերերը կունենան լրացուցիչ բաժնետոմսերը ձեռքբերելու նախապատվության իրավունք, իսկ որևէ բաժնետիրոջ կողմից իր նախապատվության իրավունքից հրաժարվելու դեպքում այդպիսի բաժնետոմսերը կառաջարկվեն «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությանը: «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲԸ-ն հանձնառություն է ստանձնել սույն տեղաբաշխման շրջանակներում հրաժարվել իր նախապատվության իրավունքից հոգուտ Պրոպարկոյի, որպեսզի Պրոպարկոն հնարավորություն ունենա բաժանորդագրվել այն բաժնետոմսերին, որոնց նկատմամբ «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲԸ-ն ուներ նախապատվության իրավունք:

2024թ. օգոստոսի 26-ի Բանկի խորհրդի թիվ 155-Ք.2 որոշմամբ հաստատվել է նաև Բանկի բաժնետոմսերի սույն ազդագիրը:

ը. Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը.

Բաժնետոմսերի ձեռք բերման հետ կապված ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված սահմանափակումները հետևյալն են.

Անձը կամ փոխկապակցված անձինք Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են օրենքով սահմանված կարգով նշանակալի (ուղղակի և անուղղակի) մասնակցություն ձեռք բերել (այսինքն՝ ձեռք բերել Բանկի՝ ծայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 10 և ավել տոկոսը) միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ: Տվյալ անձը պետք է բավարարի օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին և ներկայացնի անհրաժեշտ փաստաթղթեր և տեղեկատվություն ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով և ձևով: ՀՀ Կենտրոնական բանկը պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը ստանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, քննում է դրանք:

ՀՀ կենտրոնական բանկը մերժում է դիմումը՝ 10-օրյա ժամկետում ծանուցելով դիմողին եթե՝

- անձը դիտավորությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար դատվածություն ունի.
- անձն օրինական ուժի մեջ մտած վճռով կամ դատավճռով զրկվել է ֆինանսական, բանկային, հարկային, մաքսային, առևտրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից.
- անձը սնանկ է ճանաչվել և չմարված (չներված) պարտավորություններ ունի.
- անձի գործողությունները նախկինում հանգեցրել են Բանկի կամ այլ անձի սնանկացմանը.
- տվյալ անձը կամ փոխկապակցված անձինք անցյալում կատարել են այնպիսի արարք, որը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հաստատած ուղեցույցով հիմնավորված՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կարծիքով հիմքեր կան կասկածելու, որ տվյալ անձի՝ որպես բանկի բարձրագույն կառավարման մարմնի որոշումների կայացման ժամանակ ծայնի իրավունք ունեցող անդամի, գործողությունները կարող են հանգեցնել Բանկի սնանկացման կամ ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ հեղինակության և գործարար համբավի վարկաբեկման.
- տվյալ գործարքն ուղղված է կամ հանգեցնում է, կամ կարող է հանգեցնել ազատ տնտեսական մրցակցության սահմանափակմանը.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձը և նրա հետ փոխկապակցված անձինք ՀՀ բանկային շուկայում տվյալ գործարքի

հետևանքով ձեռք են բերում գերիշխող դիրք, որն իրենց հնարավորություն է տալիս կանխորոշել «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդածով սահմանված գործառնությունների կամ դրանցից թեկուզ մեկի շուկայական սակագները կամ պայմանները.

- փաստաթղթերը ներկայացվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած ձևի և կարգի խախտումներով կամ ներկայացված փաստաթղթերում կամ տեղեկություններում արտացոլվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.
- տվյալ գործարքի հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող մասնակիցը կամ նրա հետ փոխկապակցված անձը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով գտնվում է ֆինանսական վատ վիճակում կամ նշանակալից մասնակցի կամ նրա հետ փոխկապակցված անձանց ֆինանսական վիճակի վատթարացումը կարող է պատճառ հանդիսանալ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, կամ Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերող անձանց և (կամ) նրանց հետ փոխկապակցված անձանց գործունեությունը կամ Բանկի հետ նրանց փոխհարաբերությունների բնույթը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնավոր կարծիքով կարող է խոչընդոտել ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից արդյունավետ վերահսկողության իրականացմանը կամ թույլ չի տալիս բացահայտելու կամ արդյունավետ կառավարելու Բանկի ռիսկերը.
- անձը չի ներկայացնում իր կողմից ներդրվող միջոցների ծագման օրինականության վերաբերյալ բավարար և ամբողջական հիմնավորումներ (փաստաթղթեր, տեղեկություններ և այլն).

Սույն կետով սահմանված սահմանափակումները չեն տարածվում «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն հաշվետու թողարկող հանդիսացող բանկի կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ձեռքբերման վրա, եթե դա կատարվել է ֆոնդային բորսայում և չի գերազանցում բանկի կանոնադրական հիմնադրամի 20 տոկոսը, իսկ գերազանցելու դեպքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ: Տեղեկացնում ենք, որ սույն առաջարկը չի հանդիսանում ֆոնդային բորսայում կատարված առաջարկ, Բանկը ցուցակման հայտ կներկայացնի Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ին սույն առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխված բաժնետոմսերը ցուցակելու նպատակով տեղաբաշխման գործընթացն ավարտելուց հետո:

Առանց ՀՀ կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության, Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցության ձեռքբերման պայմանագիրն առ ոչինչ է:

Թողարկվող (սույն ազդագրով վաճառքի առաջարկվող) բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսայում կարող են շրջանառվել ֆոնդային բորսայում առևտրին թույլտվություն ստանալուց հետո: Բանկը դիմելու է «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ բաժնետոմսերի ցուցակման համար: Բաժնետոմսերի ցուցակման դիմումը կարող է նաև չբավարարվել: Բաժնետոմսերի ցուցակման և առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո Բանկի բաժնետոմսերը չեն կարող գնվել և վաճառվել կարգավորվող շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված հետևյալ դեպքերի.

1. Մասնավոր գործարքներ, այն է՝ այնպիսի գործարքներ, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են, ընդ որում «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի Հոդված 129-ի և ՀՀ Կենտրոնական բանկի 2012թ. նոյեմբերի 27-ի թիվ 331-Ն որոշման համաձայն՝ մասնավոր գործարքներ են համարվում՝

- Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
 - Թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները,
 - արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:
2. բաժնետոմսերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքներ,
 3. շուկայում առևտրին թույլատրված բաժնետոմսերն այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու գործարքներ:

Բաժնետոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Բանկի ֆինանսական անվտանգության քաղաքականությամբ սահմանված դեպքերի:

թ. Արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկ անելու պարտավորության նկարագրությունը.

Արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկ անելու պարտավորությունը, ինչպես նաև նման պարտավորության բացակայության դեպքերը կարգավորվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի Գլուխ 15-ով:

Յուրաքանչյուր անձ, որը թողարկողի բաժնային արժեթղթով մեկ կամ ավելի գործարքի հետևանքով դառնում է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր, պարտավոր է տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերն իրեն հանձնելու առաջարկ անել: Նշված պահանջը տարածվում է նաև այն դեպքի վրա, երբ Հաշվետու թողարկողի դիմումի հիման վրա օպերատորի կողմից դադարեցվել է թողարկողի արժեթղթերի առևտուրը կարգավորվող շուկայում: Այս դեպքում

արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկը պետք է ներկայացվի թողարկողի այն բաժնետերերի կողմից, որոնք կողմ են քվեարկել կարգավորվող շուկայում թողարկողի արժեթղթերի առևտրի թույլտվության դադարեցման որոշմանը: Ընդ որում, կարգավորվող շուկայում թողարկողի արժեթղթերի առևտրի թույլտվության դադարեցման որոշմանը կողմ քվեարկած բաժնետերերը ընտրում են ներկայացուցիչ, որը կիրականացնի արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկն իրենց անունից:

Անձը պարտավոր է արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի հայտարարագիրը Կենտրոնական բանկ ներկայացնել համապատասխան գործարքի կատարմանը հաջորդող 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, որի արդյունքում անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր:

Արժեթղթերը հանձնելու պարտադիր առաջարկ անելու պահանջը չի տարածվում այն դեպքերի վրա, երբ՝

- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր տվյալ ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման արդյունքում.
- անձը դարձել է տվյալ դասի արժեթղթերի ավելի քան 75 տոկոսի սեփականատեր՝ իր կողմից տվյալ դասի բոլոր արժեթղթերի համար արժեթղթերը հանձնելու ոչ պարտադիր առաջարկի արդյունքում.
- արժեթղթերը ձեռք են բերվել ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձի կողմից տեղաբաշխման նպատակով.
- անձը տվյալ դասի արժեթղթերի 75 տոկոսը գերազանցող մասը դրանց ձեռքբերման օրվանից՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, օտարում է այն անձին, որը «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 151-րդ հոդվածի համաձայն չի համարվում համատեղ գործելու համաձայնությամբ հանդես եկող անձ և պայմանով, որ այդ ժամկետի ընթացքում տվյալ արժեթղթերի թողարկողի բաժնետերերի ընդհանուր ժողով չի գումարվում:

Ժ. Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարվում է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի Հոդված 4-ի, Հոդված 104-ի, Հոդված 105-ի, Հոդված 107-ի, Հոդված 110-ի և Հոդված 123-ի համաձայն:

Մասնավորապես.

Հարկվող շահույթը որոշելիս համախառն եկամուտը նվազեցվում է հարկատուի

ստացած շահաբաժինների գումարի չափով, այսինքն՝ շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները) չեն հարկվում շահութահարկով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց դեպքում հարկումը կատարվում է՝ ՀՀ Հարկային օրենսգրքի Հոդված 4-ի, Հոդված 104-ի, Հոդված 105-ի, Հոդված 107-ի, Հոդված 109-ի, Հոդված 110-ի, Հոդված 125-ի, Հոդված 126-ի և Հոդված 132-ի համաձայն:

Մասնավորապես.

Այս դեպքում շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները), բացառությամբ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ենթակա են շահութահարկով հարկման որպես պասիվ եկամուտներ՝ 5% դրույքաչափով: Հարկումը կատարվում է հարկային գործակալի (բանկի) կողմից՝ շահաբաժինների բաշխման մասին որոշման ընդունման պահին (ոչ ռեզիդենտին վճարվող եկամտի ընդհանուր գումարից):

ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների) մասով ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարվում է ՀՀ Հարկային օրենսգրքի Հոդված 4-ի, Հոդված 140-ի, Հոդված 141-ի, Հոդված 143-ի, Հոդված 144-ի, Հոդված 147-ի, Հոդված 149-ի և Հոդված 150-ի համաձայն:

Մասնավորապես.

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց վճարվող շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտները), բացառությամբ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինների, ենթակա են եկամտային հարկով հարկման որպես պասիվ եկամուտներ՝ 5% դրույքաչափով: Հարկումը կատարվում է հարկային գործակալի (բանկի) կողմից՝ շահաբաժինների բաշխման մասին որոշման ընդունման պահին (վճարվող եկամտի ընդհանուր գումարից):

ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից ստացվող շահաբաժինները (բաժնետոմսերից ստացվող եկամուտներ) հարկման բազան որոշելիս նվազեցվում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներից:

3.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

3.4.1. Առաջարկի պայմանները.

ա. Թողարկման և (կամ) առաջարկի ընդհանուր ծավալը.

Թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր անվանական ծավալը կազմում է 4,850,000,000 (չորս միլիարդ ութ հարյուր հիսուն միլիոն) ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է թողարկվող 485,000 (չորս հարյուր ութսունհինգ հազար) հատ սվորական բաժնետոմսերից, յուրաքանչյուրը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնց ընդհանուր գումարը շուկայական արժեքով՝ 485,000-ի (չորս հարյուր ութսունհինգ հազարի) և մեկ արժեթղթի տեղաբախման արժեքի արտադրյալն է, բայց ոչ ավել քան 8,730,000,000 (ութե միլիարդ յոթ հարյուր երեսուն միլիոն) ՀՀ դրամը:

Առաջարկն ամբողջությամբ իրականացվում է լրացուցիչ թողարկվող բաժնետոմսերի հաշվին՝ Բանկի կանոնադրությամբ ամրագրված հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի շրջանակում:

Բաժնետոմսերի առաջարկվող ծավալն ամբողջությամբ ենթակա է փակ բաժանորդագրության:

Մեկ բաժնետոմսի գինը.

Մեկ բաժնետոմսի վաճառքի գինը կազմում է 14 299.4 (տասնչորս հազար երկու հարյուր ինսունհինգ ՀՀ դրամ քառասուն լումա) ՀՀ դրամ, գինը հաշվարկվել է հիմք ընդունելով 21.08.2024թ. ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը (1 ԱՄՆ դոլար = 388.36 (երեք հարյուր ութսունութե ՀՀ դրամ երեսունվեց լումա) ՀՀ դրամ): Գինը ենթակա է ճշգրտման՝ հիմք ընդունելով տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը: Այնուամենայնիվ, մեկ բաժնետոմսի գինը չի կարող գերազանցել 18 000 (տասնութ հազար) ՀՀ դրամը: Սույն բաժնում նշված դրույթներին համապատասխան հաշվարկված գինը կհրապարակվի Բանկի կայքէջի «Բաժնետերեր և սեփականատերեր» հատվածում ոչ ուշ քան տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա ժամը 21:00 ներառյալ:

բ. Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետների ցանկացած հնարավոր փոփոխություններ).

Գործող բաժնետերերի նախապատվության իրավունքի իրացման հնարավորությունը գործելու է սույն թվականի հոկտեմբերի 1-ից (նախապատվության իրավունքի իրացման վերաբերյալ ծանուցումն իրականացվելու է նշված օրը) ժամը 10:00-ից մինչև հոկտեմբերի 31-ը ժամը 16:30 ներառյալ: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը Պրոպարկո ընկերության համար սկսվելու է սույն թվականի նոյեմբերի 01-ին ժամը 10:00-ին և տևելու է մինչև նոյեմբերի 08-ը ժամը 16:30 ներառյալ:

Մինչև նշված ժամկետների ավարտը բաժնետոմսերի ամբողջ ծավալի բաժանորդագրության դեպքում Բանկը դադարեցնում է բաժանորդագրության գործընթացը:

Թողարկողի կողմից բաժնետոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

գ. Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը և հաստատման կարգն ու պայմանները

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով ներդրողը ներկայացնում է բաժանորդագրության հայտ՝ Բանկի հաստատված տիպային օրինակով, որը հրապարակվում է նաև www.acba.am ինտերնետային կայքում, (այսուհետ՝ հայտ) հետևյալ եղանակներով.

- «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ ցանկացած մասնաճյուղում հայտն առձեռն ներկայացնելու միջոցով, կամ
- ACBA DIGITAL հավելվածի միջոցով էլեկտրոնային հայտ ներկայացնելու միջոցով,

Բանկի բաժնետերերը բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքից օգտվելու/բաժանորդագրման նպատակով հայտը պետք է ներկայացնեն նախապատվության իրավունքի իրացման վերաբերյալ ծանուցման օրվանից մինչև 31.10.2024թ.-ը (համապատասխան ծանուցումն իրականացվելու է նշված ամսաթվից 30 օր առաջ) մինչև ժամը 16:30-ը: «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությունն իրավունք կունենա ձեռք բերել այն բաժնետոմսերը, որոնք Բանկի բաժնետերերը իրավունք կունենան նախապատվության իրավունքի կիրառմամբ ձեռք բերել, սակայն նշված ժամանակահատվածում չեն կիրառի դրանք ձեռք բերելու իրենց նախապատվության իրավունքը: Այդպիսի բաժնետոմսերը ձեռք բերելու համար «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությունը պետք է ներկայացնի հայտ՝ 01.11.2024թ. ժամը 10:00-ից մինչև 08.11.2024թ. ժամը 16:30-ը:

Նախապատվության իրավունքից կօգտվեն այն բաժնետերերը, ովքեր 16.09.2024թ. ժամը 17:00-ի դրությամբ ընդգրկված կլինեն «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի ռեեստրում:

Յուրաքանչյուր բաժնետեր իրավունք կունենա ձեռք բերել 16.09.2024թ. ժամը 17:00-ի դրությամբ իրեն պատկանող Բանկի բաժնետոմսերի քանակի 8.82%-ի (ութ ամբողջ ութսուններկու տոկոսի) չափով լրացուցիչ տեղաբաշխվող բաժնետոմսեր: Կոտորակային բաժնետոմսեր չեն նախատեսվում, հետևաբար այն դեպքում, երբ վերը նշված հաշվարկի արդյունքում առաջանում են կոտորակային բաժնետոմսեր, ապա վերջիններս կլորացվում են մինչև հաջորդող ամբողջական թիվը:

Հայտն առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

- Ներդրողի անունը և ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, բնակության վայրը, ստորագրությունը՝ հայտն առձեռն ներկայացնելու դեպքում, (իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը, գտնվելու վայրը, իրավասու (լիազորված) անձի ստորագրությունը),
- ձեռքբերվող բաժնետոմսերի քանակը,
- «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից բացված արժեթղթերի հաշվի համարը:

Հայտին կից ներկայացվում են.

- ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձը հաստատող փաստաթղթի (առկայության դեպքում սոցիալական քարտի կամ հանրային ծառայության համարանիշ պարունակող փաստաթղթի) պատճենները (կամ տեղեկանք հանրային ծառայությունների համարանիշ չստանալու վերաբերյալ)
- իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականը (ՀՀ պետական ռեգիստրում գրանցված ռեզիդենտ իրավաբանական անձի, ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց ՀՀ-ում ստեղծված մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների դեպքում նաև գործող ղեկավարի գրանցման ներդիրը) կամ միասնական պետական գրանցամատյանից տրված քաղվածքը, լիազորված անձի դեպքում նաև լիազորագիրը:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտեր:

Հայտ ներկայացրած անձինք գրանցվում են հատուկ այդ նպատակով բացված գրանցամատյանում, իսկ հայտերը հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության:

Գործող բաժնետերերի համար վճարման պայմաններ.

Բաժնետերը նախապատվության իրավունքից օգտվելու դեպքում մինչև 31.10.2024թ.-ի ժամը՝ 16:30-ը պետք է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում բացված **220004131649000** հաշվեհամարին ապահովի բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարը (*վճարումը պետք է կատարվի ՀՀ դրամով, իսկ վճարման կատարման ընթացքում առաջացող բոլոր միջնորդավճարներն ապահովվի ներդրողի կողմից*)՝ այն է.

- «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի ցանկացած մասնաճյուղում կանխիկ մուտքագրելու միջոցով, կամ

- անկանխիկ եղանակով փոխանցում կատարելու միջոցով, որի դեպքում նպատակ դաշտում պետք է նշված լինի ներդրողի անունը ազգանունը/անվանումը և անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները/ՀՎՀՀ, կամ
- «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում բացված որևէ ընթացիկ հաշվին անհրաժեշտ գումարն ապահովելու և հայտով այդ գումարի անակցեպտ գանձման վերաբերյալ համաձայնություն տալու միջոցով :

Պրոպարկոյի համար վճարման պայմաններ.

Հայտը ներկայացնելուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում (հաշվի առնելով ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ Ֆրանսիայի Հանրապետության աշխատանքային օրերը), կամ Բանկի և Պրոպարկոյի միջև համաձայնեցված այլ ժամկետում Պրոպարկոն պետք է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում բացված **220004131649000** հաշվեհամարին ապահովի բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարը (*վճարումը պետք է կատարվի ՀՀ դրամով*)՝ այն է.

- «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի ցանկացած մասնաճյուղում կանխիկ մուտքագրելու միջոցով, կամ
- անկանխիկ եղանակով փոխանցում կատարելու միջոցով, որի դեպքում նպատակ դաշտում պետք է նշված լինի ներդրողի անունը ազգանունը/անվանումը և անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները/ՀՎՀՀ, կամ
- «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում բացված որևէ ընթացիկ հաշվին անհրաժեշտ գումարն ապահովելու և հայտով այդ գումարի անակցեպտ գանձման վերաբերյալ համաձայնություն տալու միջոցով:

Հայտը համարվում է հաստատված, իսկ բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման գործարքը կնքված, եթե միաժամանակ առկա են ստորև նշված բոլոր հանգամանքները.

- հայտը ներկայցվել է Ազդագրում նշված կարգով, և
- բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարն ապահովվել է Ազդագրում նշված կարգով, և
- բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման գործարքի վերաբերյալ առկա չէ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի Համապատասխանության վարչության հիմնավոր բացասական կարծիքը՝ ելնելով ՓԼ/ԱՖ ոլորտի օրենսդրության և/կամ միջազգային պատժամիջոցների կարգավորումներից, ինչպես նաև առկա չէ Ազդագրի 3.4.2 կետի ե) ենթակետով սահմանված հանգամանքներից որևիցե մեկը:

դ. Այն հանգամանքները, որոնց դեպքում առաջարկը կարող է հետադգվել կամ չեղյալ հայտարարվել.

Առաջարկի հետադգման կամ չեղյալ հայտարարման դեպքերը կարգավորվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի Հոդված 20-ով և Հոդված 21-ով:

1. Եթե տեղաբաշխողը (այս պարագայում՝ Թողարկողը) տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել բաժանորդագրության ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով:
Հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր:
Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը սահմանվում է 5 աշխատանքային օր՝ ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:
Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են պահանջը ներկայացնելուց հետո՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
2. Կենտրոնական բանկն իր որոշմամբ կասեցնում է տեղաբաշխման ընթացքը, եթե՝
 - տեղաբաշխման ընթացքում խախտվել են օրենքի և (կամ) հրապարակային առաջարկը կարգավորող այլ իրավական ակտերի պահանջները.
 - տեղաբաշխման ընթացքում չեն պահպանվել ազդագրում սահմանված հրապարակային առաջարկի պայմանները.
 - ազդագիրը պարունակում է էական սխալներ և ապակողմնորոշիչ տեղեկություններ, կամ նրանում էական փաստ է բաց թողնված կամ խեղաթյուրված:
3. Տեղաբաշխումը կասեցնելու որոշումը պետք է պարունակի հայտնաբերված խախտումները և բացթողումները վերացնելու հանձնարարական և դրա կատարման ժամկետները, որի կատարումից հետո Կենտրոնական բանկի թույլտվությամբ տեղաբաշխումը կարող է շարունակվել:
4. Տեղաբաշխողի (այս պարագայում՝ Թողարկողի) նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն Կենտրոնական բանկի համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրով: Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա տեղաբաշխողը պարտավոր է դադարեցնել տեղաբաշխումը և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում

ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

5. Տեղաբաշխողը (այս պարագայում՝ Թողարկողը) պարտավոր է տեղաբաշխումը կասեցնելու և շարունակելու,

տեղաբաշխումը դադարեցնելու և դրա ընթացքում ստացված միջոցները վերադարձնելու մասին տեղեկատվությունը հրապարակել առնվազն այն միջոցներով, որոնցով հրապարակվել է հրապարակային առաջարկի մասին հայտարարությունը:

Առաջարկի հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման դեպքում գումարների հետ վերադարձն իրականացվում է բաժանորդագրության հայտ ներկայացրած անձի դիմումի հիման վրա, դիմումում նշված եղանակով՝ կանխիկ կամ անկանխիկ՝ փոխանցելով դիմումում նշված հաշվեհամարին:

ե. Բաժանորդագրության նվազեցման հնարավորությունը, ինչպես նաև այդ պարագայում դիմորդների (հայտ ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարները հետ վերադարձնելու եղանակը և ձևը.

Տեղաբաշխումն իրականացվելու է հետևյալ պայմաններով.

Բաժանորդագրությունը համարվում է կայացած տեղաբաշխման ցանկացած ծավալների ապահովման դեպքում:

Բանկի բաժնետոմսերում ներդրողն իր կողմից ներկայացված Հայտի հաստատման մասին տեղեկացվում է Հայտի հաստատման օրը:

Հայտի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման հայտ ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտերը չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ հաշվի վրա մնալը, մինչև դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

զ. Այն նվազագույն և առավելագույն գումարները, որոնք կարող են նշվել ձեռքբերման (բաժանորդագրության) հայտերում:

Քանի որ գործող բաժնետերերին առաջարկը իրականացվում է նրանց նախապատվության իրավունքի շրջանակներում և լրացուցիչ տեղաբաշխվող

բաժնետոմսերի քանակը կազմում է ընդհանուր տեղաբաշխված բաժնետոմսերի 8.82%-ը (ուրժ ամբողջ ութսուներկու տոկոսը), ապա 16.09.2024թ.-ի ժամը 17:00 դրությամբ Բանկի մասնակիցների ռեեստրում ընդգրկված յուրաքանչյուր բաժնետերեր կկարողանա ձեռք բերել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 8.82%-ի (ուրժ ամբողջ ութսուներկու տոկոսի) չափով բաժնետոմսեր և քանի որ կոտորակային բաժնետոմսեր չեն նախատեսվում, ապա վերը նշված հաշվարկի արդյունքում կոտորակային բաժնետոմսեր առաջանալու դեպքում վերջիններս կլորացվում են մինչև հաջորդող ամբողջական թիվը:

է. Այն ժամանակաշրջանը, որի ընթացքում հայտը կարելի է հետ կանչել՝ նախադեսելով, որ ներդրողները կարող են հետ ստանալ բաժանորդագրության վճարները.

Ներդրողների կողմից ներկայացված հայտերը, որոնք ամբողջությամբ բավարարում են Ազդագրով նախատեսված պահանջները, հետ կանչման ենթակա չեն:

ը. Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը.

Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման համար անհրաժեշտ գումարը վճարելու մեթոդները սահմանված են Ազդագրի 3.4.1 կետի գ) ենթակետում:

Բաժնետոմսերի սեփականության իրավունքը գրանցվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կողմից, իսկ սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքները տրամադրվում են ներդրողների արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորի կողմից հաստատված կարգով և ժամկետներում: Ներդրողը սեփականության իրավունքի գրանցման, ինչպես նաև սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքի տրամադրման դիմաց վճարում է համաձայն «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից սահմանված սակագների: Գնորդի՝ բաժնետոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում կամ ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ցանկացած այլ պահառուի մոտ գնորդի անունով այդ բաժնետոմսի գրանցման պահից: Արժեթղթերից բխող իրավունքները գնորդը կարող է իրացնել տեղաբաշխման ամբողջ գործընթացի ավարտից ու Բանկի ընդհանուր ժողովի

կողմից տեղաբաշխման արդյունքներն ամփոփելուց և լրացուցիչ բաժնետոմսերի թողարկման հետևանքով Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո:

Բաժնետոմսերը գնորդի հաշվին փոխանցվում են Բանկի կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունն արտացոլող կանոնադրությունը (նոր խմբագրությամբ կանոնադրությունը) ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից գրանցելուց հետո առավելագույնը՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

թ. Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը.

Բաժնետոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքները հրապարակվում են Բանկի ինտերնետային կայքում տեղաբաշխման ավարտի օրվան հաջորդող 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ժ. Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը.

Բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում 16.09.2024թ. ժամը 17:00-ի դրությամբ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի ռեեստրում ընդգրկված բաժնետերերն իրավունք կունենան օգտվել տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքից՝ սույն ազդագրի 3.4.1.-ի «բ» կետում նշված ժամկետներում, իսկ հայտերը հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության:

3.4.2. Տեղաբաշխման պլանը

ա. Ներդրողների խմբերը, որոնց ուղղված է առաջարկը.

Բաժնետոմսերի առաջարկն ուղղված է բացառապես 16.09.2024թ. ժամը 17:00-ի դրությամբ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի ռեեստրում ընդգրկված բաժնետերերին և «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությանը: Ընդ որում, «ՊՐՈՊԱՐԿՈ» ընկերությանը բացառիկ իրավունք կտրվի ձեռք բերել այն բաժնետոմսերը, որոնք Բանկի բաժնետերերը իրավունք կունենան նախապատվության իրավունքի կիրառմամբ ձեռք բերել, սակայն կիրառարվեն դրանք ձեռք բերելու իրենց նախապատվության իրավունքից:

բ. Բանկի բաժնետերերի կամ կառավարման անդամների մասնակցությունը առաջարկին.

«ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲԸ-ն հանձնառություն է ստանձնել սույն տեղաբաշխման շրջանակներում հրաժարվել իրեն նախապատվության իրավունքից հոգուտ Պրոպարկո ընկերության, որպեսզի վերջինս հնարավորություն ունենա բաժանորդագրվել այն բաժնետոմսերին, որոնց նկատմամբ «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲԸ-ն ուներ նախապատվության իրավունք: Հետագայում, Պրոպարկո ընկերությունը մտադիր է երկրորդային շուկայից ևս ձեռք բերել Բանկի բաժնետոմսեր՝ Բանկում իր բաժնեմասնակցությունը հասցնելով շուրջ 10%:

Սույն բաժնում չնշված՝ Բանկի այլ բաժնետերերի, կառավարման մարմնի անդամների կամ որևէ այլ անձի կողմից նախատեսվող 5 և ավելի տոկոս բաժանորդագրության վերաբերյալ Բանկը տեղեկություններ չունի:

գ. Ներդրողների տեղեկացումը հայտերի բավարարման մասին.

Բանկի բաժնետոմսերում ներդրողն իր կողմից Տեղաբաշխողին (այս պարագայում՝ Թողարկողին) ներկայացված Հայտի բավարարման մասին տեղեկացվում է Հայտի ներկայացման պահին:

դ. Որոշակի տրանշ մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար.

Մանր ներդրողների, ինստիտուցիոնալ ներդրողների կամ Բանկի աշխատակիցների համար առանձին տրանշ նախատեսված չէ:

ե. Բաժանորդագրության հայտերի բավարարումը կամ մերժումը.

Հայտերը հաստատվում են՝ ըստ Ազդագրի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելու ժամկետի հերթականության: Եթե որևէ հայտում նշված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է տվյալ բաժնետիրոջը վերջինիս նախապատվության իրավունքի շրջանակներում հասանելիք բաժնետոմսերի քանակը, ապա հայտը բավարարվում է տվյալ բաժնետիրոջը հասանելիք բաժնետոմսերի առավելագույն քանակով:

Հայտը կարող է մերժվել հետևյալ դեպքերում.

- Բաժնետոմսերի ձեռքբերման/բաժանորդագրման նպատակով ներդրողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերը թերի են կամ կեղծ,

- տվյալ ներդրման համար օրենսդրությամբ պահանջվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության ստացում և Կենտրոնական բանկը մերժել է նախնական համաձայնության տրամադրումը,
- տեղաբաշխման ենթակա բաժնետոմսերի քանակն սպառվել է,
- այն չի ներկայացվել 16.09.2024թ. ժամը 17:00-ի դրությամբ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետերերի ռեեստրում ընդգրկված բաժնետիրոջ կամ Պրոպարկոյի կողմից:

Այս դեպքում դիմորդների (հայտ ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարների հետ վերադարձման նպատակով Տեղաբաշխողի հաշվից համապատասխան գումարը վճարվում է ներդրողին:

3.4.3. Առաջարկի գինը

ա. Այն գինը, որով բաժնետոմսերով առաջարկվելու են.

Բանկի խորհրդի կողմից «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից թողարկվող բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գինը սահմանված է 14 299.4 (տասնչորս հազար երկու հարյուր իննսունինը ՀՀ դրամ քառասուն լումա) ՀՀ դրամ, գինը հաշվարկվել է հիմք ընդունելով 21.08.2024թ. ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը (1 ԱՄՆ դոլար = 388.36 (երեք հարյուր ութսունութ ՀՀ դրամ երեսունվեց լումա) ՀՀ դրամ): Գինը ենթակա է ճշգրտման՝ հիմք ընդունելով տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը: Այնուամենայնիվ, մեկ բաժնետոմսի գինը չի կարող գերազանցել 18 000 (տասնութ հազար) ՀՀ դրամը: Սույն բաժնում նշված դրույթներին համապատասխան հաշվարկված գինը կհրապարակվի Բանկի կայքէջի «Բաժնետերեր և սեփականատերեր» հատվածում ոչ ուշ քան տեղաբաշխման մեկնարկի օրվան նախորդող երրորդ օրվա ժամը 21:00 ներառյալ:

Բաժանորդագրության ընթացքում «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից մատուցվող խորհրդատվական և բաժանորդագրության գործընթացի հետ կապված այլ ծառայությունների դիմաց ներդրողը որևիցե ծախս չի կատարում: «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց վճարները գանձվում են համաձայն հաշվի օպերատորի կողմից սահմանված սակագների, որոնց հետ ներդրողը կարող է ծանոթանալ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքի միջոցով՝ www.amx.am:

բ. Առաջարկի գնի բացահայտման գործընթացը.

Բաժնետոմսի գինը հաշվարկվել է՝ հաշվի առնելով Բանկի զուտ ակտիվների արժեքը, բաժնետոմսերի առաջարկի և պահանջարկի գինը, ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը, ինչպես նաև 1 բաժնետոմսի միջին կշռված շուկայական գինը վերջին վեց ամիսների ընթացքում:

Քանի որ Առաջարկն ուղղված է Պրոպարկո ընկերությանը, որը հանդիսանում է ոչ ռեզիդենտ կազմակերպություն: Վերջինիս համար ՀՀ դրամով ներդրումը առաջացնում է արտարժութային ռիսկեր: Ելնելով այն հանգամանքից, որ ազդագրի գրանցման օրվա և բաժանորդագրության օրվա միջև առկա է տևական ժամանակահատված, նախատեսվել է փոխարժեքի տատանմամբ պայմանավորված արժեթղթերի գնի ճշգրտման դրույթ: Հաշվի առնելով, որ Բանկի բաժնետերերը տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի նկատմամբ ունեն ձեռքբերման նախապատվության իրավունք՝ բաժնետոմսերը նախքան Պրոպարկոյին առաջարկելը այդ նույն գնով առաջարկվում են Բանկի բաժնետերերին:

3.4.4. Տեղաբաշխումը

ա. Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել երաշխավորված տեղաբաշխում.

Բաժնետոմսերի երաշխավորված տեղաբաշխում (անդերռայթինգ) չի իրականացվելու:

բ. Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել չերաշխավորված տեղաբաշխում, այդ թվում՝ լավագույն ջանքերի սկզբունքով տեղաբաշխում.

Բաժնետոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխումն իրականացվելու է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ հասցեն է՝ Արամի 82-84 շենք, 89, 99, 100 տարածքներ, Երևան 0002, ՀՀ:

գ. Երաշխավորված և չերաշխավորված տեղաբաշխողների հետ կնքված պայմանագրերի էական պայմանները և տեղաբաշխման համար գանձվող միջնորդավճարները.

Բաժնետոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխումն իրականացվելու է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից:

դ. Երաշխավորված տեղաբաշխման (անդերռայթինգի) պայմանագրի կնքման ժամկետները.

Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն են՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ը: Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղ տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

ե. Արժեթղթերի դիմաց վճարումը և հաշվի բացումը.

Բաժնետոմսերի բաժանորդագրության դիմաց վճարումները կատարվում են դրամով, «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում բացված **220004131649000** տարանցիկ հաշվեհամարին միանվագ մուտքագրման կամ փոխանցման կարգով:

Առաջարկվող բաժնետոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների:

Բաժնետոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու, որոնց ցանկը և հասցեները տեղադրված են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.amx.am)՝ այդ պահառուի մոտ բաժնետոմսերի սեփականատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի պլազա 5-րդ հարկ, հեռ.՝ +(374) 60 61 55 55, (լրաց.111), +(374) 10 54 33 21, (լրաց.136):

Բաժնետոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է «ԱԿԲԱ- ԲԱՆԿ» ԲԲԸ:

Մինչև բաժնետոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական հաշիվ:

3.5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

1) Առևտրին թույլտվությունը.

Առաջարկվող բաժնետոմսերի մասով հետագայում հայցվելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում առևտրին թույլտվություն: Առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Առևտրին թույլտվության հայցը ներկայացվելու է տեղաբաշխման ավարտից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2) Այն շուկաների անվանումները, որտեղ առաջարկվող արժեթղթերի նույն դասը արդեն իսկ թույլատրված են առևտրին.

Բանկի սովորական բաժնետոմսերը ներկայումս ցուցակված են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ «Ա» հարթակում (ցուցակում):

3) Այն անձանց անվանումները, որոնք ունեն պարտավորություն առաջարկվող արժեթղթերի մասով ապահովել իրացվելություն երկրորդային շուկայում.

Բանկը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Բանկը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր, որի կնքումից հետո օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հրապարակել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

4) Գնի կայունացմանն ուղղված միջոցառումներ.

Գնի կայունացմանն ուղղված միջոցառումներ չեն նախատեսվում:

3.6. Վաճառող բաժնետերերը

Սույն ազդագրի միջոցով ներկայիս բաժնետերերին պատկանող բաժնետոմսերի վաճառքի առաջարկ չի նախատեսվում: Առաջարկը վերաբերում է միայն Բանկի կողմից լրացուցիչ տեղաբաշխվող սովորական անվանական բաժնետոմսերին:

Բանկի խոշոր բաժնետերերը հայտնում է իր ցանկությունը պահպանել իր սեփականություն հանդիսացող գործող բաժնետոմսերի փաթեթը և շարունակել գործել, որպես Բանկի բաժնետոմսերի մեծամասնությունը վերահսկող բաժնետեր:

3.7. Թողարկման և առաջարկի ծախսերը

Հնարավոր ներգրավվող զուտ գումարների մեծությունը հաշվարկվում է որպես հավաքագրված համախառն գումարների և հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերի տարբերություն: Հնարավոր հավաքագրվող համախառն գումարները Բանկի գնահատմամբ կկազմեն 485,000-ի (չորս հարյուր ութսունհինգ հազարի) և մեկ արժեթղթի տեղաբախման արժեքի արտադրյալը, բայց ոչ ավել քան 8,730,000,000 (ութ միլիարդ յոթ հարյուր երեսուն միլիոն) ՀՀ դրամը:

Հավաքագրման նպատակով կատարված ծախսերը հետևյալն են՝ ազդագրի գրանցման պետական տուրքը՝ 50 000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ:

3.8. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

1) Սույն բաժնում ներկայացված տեղեկատվության հետ կապված ներգրավված խորհրդարուներ և նրանց իրավասությունների շջանակաը.

Սույն բաժնում ներկայացվող տեղեկատվության հետ կապված խորհրդատուներ չեն ներգրավվել:

2) Անկախ աուդիտորի կողմից սույն բաժնի տվյալները առանձին աուդիտի ենթարկված չեն:

Անկախ աուդիտորի կողմից սույն բաժնի տվյալները առանձին աուդիտի ենթարկված չեն:

Բացի սույն Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են **Ազդագրի Հավելված 3-ում**:

Աուդիտորի հղումներ

ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա ՍՊԸ-ն աուդիտի չի ենթարկվել, չի ստուգել կամ իրականացրել որևէ ընթացակարգ կապված 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ից հետո ֆինանսական տվյալների հետ, որոնք ներառված են սույն ազդագրում, և համապատասխանաբար, ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա ՍՊԸ-ն կարծիք կամ հավաստիացման որևէ այլ ձև չի հայտնում նման տեղեկատվության համար:

Սույն ազդագրի որևէ մասում ներառված Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները առ 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ը և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար աուդիտի են ենթարկվել ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա ՍՊԸ-ի կողմից՝ որպես անկախ աուդիտոր, ինչպես նշված է այդ հաշվետվություններում:

Սույն ազդագրի որևէ մասում ներառված Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները առ 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ը և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար աուդիտի են ենթարկվել ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա ՍՊԸ-ի կողմից՝ որպես անկախ աուդիտոր, ինչպես նշված է այդ հաշվետվություններում:

Սույն ազդագրի որևէ մասում ներառված Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները առ 2021 թվականի

դեկտեմբերի 31-ը և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար աուդիտի են ենթարկվել Էրնսթ Ընդ Յանգ ՓԲԸ-ի կողմից՝ որպես անկախ աուդիտոր, ինչպես նշված է այդ հաշվետվություններում:

3) Սույն բաժնի հետ կապված երրորդ անձանց կողմից ներկայացված տեղեկատվություն.

Երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն՝ առկա չէ:

ԲԱԺԻՆ 4. ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

4.1. Անկախ աուդիտորներ

Արտաքին աուդիտորը յուրաքանչյուր տարի ընտրվում է բաժնետերերի կողմից՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն՝ ներառյալ աուդիտորի կարծիքը :

- 2017-2021թթ.-ին Բանկի տարեկան անկախ աուդիտ իրականացրել է «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ:

«Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ գլոբալ «Էրնսթ Ընդ Յանգ» (EY) միջազգային աուդիտորական և խորհրդատվական ծառայություններ մատուցող կազմակերպության անդամ է: Ընկերությունն իր գործունեությունը Հայաստանում սկսել է 2008թ.-ից:

«Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես-կենտրոն, 7-րդ հարկ, հեռ.՝ +(374) 60 50 77 77, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ www.ey.com/am: Կազմակերպության Գլխավոր տնօրենն է Էրիկ Հայրապետյանը:

- 2022-2024թթ.-ին Բանկի տարեկան անկախ աուդիտ իրականացնում է «ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ:

«ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ-ն գլոբալ «ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս» (PWC) միջազգային աուդիտորական և խորհրդատվական ծառայություններ մատուցող կազմակերպության անդամ է: Ընկերությունն իր գործունեությունը Հայաստանում սկսել է 2008թ.-ից:

«ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ-ի հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +374 (10) 51 21 51, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ www.pwc.com/am/en: Կազմակերպության տնօրենն է Նինո Կադագիշվիլին:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են **Հավելված 3-ում**:

4.2. Ռիսկային գործոններ

Ինչպես ցանկացած ֆինանսական գործունեություն, այնպես էլ բանկայինը, մշտապես ռիսկ է պարունակում: Բանկային ռիսկն այն բանի հավանականությունն է, որ բանկը տվյալ գործունեության արդյունքում չափույթ չի ստանա, կստանա

նախատեսված ծավալներին զգալիորեն զիջող շահույթ կամ ընդհանրապես վնաս կկրի:

Ցանկացած տնտեսական գործունեության ընթացքում, առավել ևս բանկային, անհնարին է զրոյական ռիսկի հասկացությունը և հարցը ոչ թե ընդհանրապես բացառումն է, այլ նրա ճիշտ ծավալային բնութագրի գնահատումը և արդյունավետ կառավարումը:

Ռիսկերի կառավարումը «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում և այն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցյալ վնասների կանխարգելմանն ու նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների ամբողջություն: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար:

Ստորև նշված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է հանգեցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և կանխիկ դրամական հոսքերի վատթարացմանը, ինչպես նաև շուկայական դիրքի, մրցունակության և հեռանկարային զարգացման անկմանը, ինչը իր հերթին կարող է հանգեցնել Բանկի կողմից ստանձնած պարտավորությունների՝ լրիվ կամ մասնակի չկատարմանը կամ որոշակի կերպով դժվարացնել ներդրողների կողմից ապագայում բաժնետոմսերի արագ և շահավետ գնով իրացումը և շահութաբաժինների ստացումը:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն նաև, որ ստորև ներկայացվող ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք բանկն այժմ չի համարում էական, կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

Իր գործունեության ընթացքում Բանկն առնչվում է հետևյալ հիմնական ռիսկերի հետ.

Վարկային ռիսկ - Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկը, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ, որն ազդում է վերջինիս գործունեության վրա, առաջացնում լրացուցիչ ծախսեր և բացասական անդրադարձնում շահույթի վրա:

Վարկային ռիսկը Բանկի հիմնական ռիսկերից մեկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի ու փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության վարչության կողմից, և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի խորհրդին,

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և Գլխավոր գործադիր տնօրենին:
Համաձայն Բանկի վարկային պորտֆելի ռիսկայնության վերլուծությունների՝
Բանկի պորտֆելը ունի հետևյալ կառուցվածքը.

	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	31.12.2023թ. (Աուդիտ անցած՝ Բացառությամբ *)	31.12.2022թ. (Աուդիտ անցած՝ Բացառությամբ *)	31.12.2021թ. (Աուդիտ անցած՝ Բացառությամբ *)
Հաճախորդներին տրված վարկեր, այդ թվում՝	490,010,272	460,471,333	413,878,081	348,959,692
Խումբ 1 ¹	470,354,800	440,146,216*	392,606,428*	315,949,398*
Խումբ 2 ²	6,678,352	7,191,299*	8,885,751*	16,552,085*
Խումբ 3 ³	12,950,886	13,104,137*	12,317,641*	16,271,566*
POCI ⁴	26,234	29,681*	68,261*	186,643*
Հնարավոր վարկային կորուստների պահուստ	(5,861,970)	(5,271,996)	(5,438,836)	(7,664,614)

¹ **Խումբ 1:** Ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին այն հիմնականում դասվում է Խումբ 1-ում: Խումբ 1-ում դասվում են նաև այն վարկերը, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեցել են վարկային ռիսկի էական բարելավում և տեղափոխվել են այստեղ Խումբ 2-ից:

² **Խումբ 2:** Տրամադրման պահից վարկային ռիսկի էական վատացմամբ բնութագրվող վարկերը տեղափոխվում են Խումբ 2, որոնց գծով պահուստավորումը կատարվում է մինչև մարում ընկած ամբողջ ժամանակահատվածի կտրվածքով գնահատված ԱՎԿ-ների (ակտիվների վարկային կորուստ) հիման վրա: Վարկը կարող է դասակարգվել Խումբ 2-ում նաև տրամադրման պահին, եթե համապատասխանում է Խումբ 2-ի դասակարգման չափանիշներին, օրինակ վերաֆինանսավորման պայմանի առկայություն: Անկախ այլ պատճառների առկայությունից, 31 օր ժամկետանց հատելու պահին վարկը տեղաթոխվում է Խումբ 2:

³ **Խումբ 3:** Բոլոր արժեզրկված ակտիվները տեղափոխվում են Խումբ 3, որոնց գծով պահուստավորումը կատարվում է մինչև մարում ընկած ամբողջ ժամանակահատվածի կտրվածքով գնահատված ԱՎԿ-ների հիման վրա:

⁴ **POCI:** Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

* Սյուն ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով Բանկը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով գնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը՝ անհրաժեշտության դեպքում փոփոխելով վարկի տրամադրման սահմանաչափերը և սքորի ընդունելի նվազագույն մակարդակը:

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Մասնավորապես գրավային ապահովածության միջոցով վարկային ռիսկի կրճատում: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ:

Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը.
- կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները.
- ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը.
- շարժական գույք:

Տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը սովորաբար ապահովված չեն:

Իրացվելիության ռիսկն - Իրացվելիության ռիսկը հավանականություն է, որ բանկը բավարար իրացվելի միջոցներ չի ունենա պարտավորությունները ժամանակին մարելու համար: Կարող է հանդես գալ երկու եղանակով՝ միջոցների ներգրավման անհնարինություն և ակտիվների իրացվելիության ռիսկ: Առաջինը ենթադրում է, որ բանկը հնարավորություն չի ունենա համապատասխան ժամկետում միջոցներ ներգրավել շուկայից այնպիսի արժեքով, որը հասանելի է շուկայի այլ մասնակիցներին (օրինակ՝ բանկի վարկանիշի կամ հեղինակության անկման արդյունքում): Երկրորդ դեպքում բանկն ի վիճակի չէ շուկայում իրացնել իր ակտիվներն առանց գնային կորուստների (ոչ տարողունակ կամ ոչ իրացվելի շուկայական պայմաններում, երբ առկա են գնային զգալի տատանումներ կամ կոնկրետ բանկի ակտիվների նկատմամբ շուկայում անբավարար պահանջարկի դեպքում):

Բանկը գնահատում է այն շուկաների իրացվելիությունը, որտեղ գործունեություն է ծավալում, ինչպես նաև նախատեսում և ապահովում է իր իրացվելիության մակարդակին համարժեք կապիտալի առկայություն՝ հաշվի առնելով, որ բանկի կապիտալի մեծությունը կարող է ազդել ճգնաժամային իրավիճակներում բանկի՝ իրացվելիություն ներգրավելու հնարավորության վրա:

Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ՝ ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը՝ օրական, շաբաթական, ամսական կտրվածքով: Բացի այդ, ՀՀ ԿԲ պահանջով Բանկը ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներին պահում է պարտադիր պահուստներ՝ իր դրամային պարտավորությունների 4%-ի չափով ՀՀ դրամով, իսկ արտարժույթային պարտավորությունների 6%-ի չափով ՀՀ դրամով և 12% չափով արտարժույթով, որը հանդիսանում է պահուստային բուֆեր՝ հնարավոր արտահոսքի սպասարկման համար:

Ստորև ներկայացվում են իրացվելիության նորմատիվները 2021-2023թթ.-ի և 2024թ.-ի 2-րդ եռամսյակի դրությամբ.

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանած թույլատրելի մեծություն	Փաստացի մեծություն 30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	Փաստացի մեծություն 31.12.2023թ. (Աուդիտ չանցած)	Փաստացի մեծություն 31.12.2022 թ. (Աուդիտ չանցած)	Փաստացի մեծություն 31.12.2021թ. (Աուդիտ չանցած)
Ն ₂ ^{1*}	Նվազագույնը 15%	23.7%	24.0%	20.5%	24.6%
Ն ₂ ^{2**}	Նվազագույնը 60%	103.6%	102.9%	72.5%	111.1%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

Տոկոսադրույքի ռիսկ - Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայում տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններով պայմանավորված բանկի կողմից կորուստ կրելու հավանականությունն է, որն արտահայտվում է ներգրավված միջոցների դիմաց վճարվող տոկոսագումարների ավելացմամբ կամ տեղաբաշխված միջոցներից ստացված եկամուտների նվազմամբ, այսինքն՝ տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցությունն անմիջապես արտահայտվում է բանկի տոկոսային մարժայի վրա: Հաշվի առնելով, որ բանկերի եկամուտների և ծախսերի հիմնական մասը կազմում են տոկոսային եկամուտները և ծախսերը, ակնհայտ է դառնում բանկերի ուղղակի կախվածությունը տոկոսադրույքի ռիսկից և այդ ռիսկի կարգավորման հնարավորության կարևորությունը բանկերի համար:

Արտարժույթային ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը հավանականություն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան

բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Վերաբերում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ վարկային գործառնություններին: Արտարժութային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժութային դիրքը բաց է՝ «կարճ» (բանկի արտարժույթով ակտիվները փոքր են արտարժույթով պարտավորություններից) կամ «երկար» (ակտիվները տվյալ արժույթով գերազանցում են այդ նույն արժույթով նրա պարտավորություններից):

Բանկի կառավարման մարմինները, արտարժութային ռիսկը զսպելու նպատակով, բանկի բոլոր էական արժույթների, ինչպես նաև բանկի համախառն դիրքի նկատմամբ սահմանել են արտարժութային դիրք/ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ սահմանաչափեր, որոնց նկատմամբ վերահսկողությունը իրականացվում է օրական պարբերականությամբ: Արտարժութային ռիսկի պահպանողական քաղաքականությունից ելնելով՝ եվրո և ՌԴ ռուբլի արտարժույթների գծով էական բաց դիրքեր չեն պահվել, իսկ ԱՄՆ դոլարով արտահայտված դիրքը գտնվել է Բանկի կողմից ընդունելի մակարդակում:

Գնային ռիսկ - նյութական ակտիվների (գույք, գրավ) գների փոփոխության արդյունքում բանկի կորստի ռիսկն է:

Գործառնական ռիսկ - աշխատակիցների գործողությունների սխալների, տեխնիկական անսարքության և խարդախությունների հետևանքով Բանկի մոտ առաջացող միջոցների կորստի հավանականությունն է: Տեխնիկական միջոցների խափանման հետ կապված ռիսկերից Բանկի համար առավել մեծ նշանակություն ունեն տվյալների բազայի ամբողջական պահպանումը վտանգող ռիսկերը: Այս առումով Բանկն իրականացնում է տվյալների բազայի պարբերաբար արխիվացում, որոնց կրկնօրինակները պահվում են, ինչպես Բանկի սերվերների և համակարգիչների մեջ, այնպես և արտաքին կրիչների վրա: Մարդկային գործոններով պայմանավորված ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բանկում ներդրված է ներքին հսկողության համակարգ, ինչի տարր են հանդիսանում գործարքների կրկնակի ստուգումը և առնվազն երկու անձի կողմից հաստատումը, Բանկի ներքին աուդիտորի, մշտական հսկող կողմից պարբերաբար իրականացվող ստուգումները և այլն:

Օրենսդրական և նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկը առաջ է գալիս օրենսդրական փոփոխությունների արդյունքում, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է և ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկը: Բանկային գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն

իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել Բանկի ցուցանիշների վրա:

Համբավի ռիսկ - հավանականությունն է, որ Բանկի վերաբերյալ հանրության բացասական կարծիքը (իրականությանը համապատասխանող կամ չհամապատասխանող) կհանգեցնի հաճախորդների թվաքանակի նվազմանը, կոնտրագենտների/հաճախորդների հետ իրականացվող գործառնությունների ծավալի կրճատմանը, ծախսատար դատական գործընթացների և եկամտաբերության անկմանը: Այս առումով Բանկը բարձր է գնահատում իր բարի համբավը և գործադրում լավագույն ջանքեր Բանկի հեղինակության պահպանման ուղղությամբ: Բանկը ձեռնարկում է միջազգային սանկցիաների պահանջների (մասնավորապես՝ ՄԱԿ-ի, Եվրամիության, Ֆրանսիայի և ԱՄՆ կողմից կիրառված) պահպանման համապատասխան միջոցառումները համբավի ռիսկ չկրելու նպատակով:

Անհամապատասխանության (non-compliance) ռիսկ - Բանկի հանդեպ իրավական, վարչական կամ կարգապահական պատժամիջոցների կիրառման, էական ֆինանսական կորուստների և համբավին սպառնացող վտանգի ռիսկն է, որը բանկային և ֆինանսական գործունեությունը կարգավորող օրենսդրական և կանոնակարգային պահանջների չպահպանման, Բանկի ներքին իրավական ակտերի, գործադիր ղեկավարության կարգադրությունների, մասնագիտական և էթիկայի կանոնների խախտման արդյունք է:

Այս տեսակ ռիսկի արդյունավետ կառավարման և զսպման նպատակով Բանկը մշակել է ներքին Ֆինանսական անվտանգության քաղաքականություն, իրավական ակտեր և հսկողության խստագույն միջոցներ՝ ապահովելու իր գործունեության համապատասխանությունը օրենքներով և կանոնակարգերով ամրագրված ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի պահանջներին: Բանկը պարբերաբար, բայց ոչ ուշ քան տարին մեկ անգամ վերանայում է իր ՓԼ/ԱՖ հնարավոր և առկա ռիսկերը:

Երկրի ռիսկ - հավանականությունն է, որ երկրում տեղի ունեցող տնտեսական, սոցիալական և (կամ) քաղաքական պայմանները կամ իրադարձությունները բացասական ազդեցություն կունենան բանկի ռիսկի պրոֆիլի, իրացվելիության, կապիտալի և (կամ) շահույթի վրա: Բանկը ռիսկերի արդյունավետ կառավարման և նվազեցման նպատակով մշակում է ռեյտինգավորման համապատասխան համակարգեր այն երկրների գծով, որոնց ռեզիդենտների հետ բանկը կամ բանկի հաճախորդները իրականացնում են այնպիսի ֆինանսական գործառնություններ, որոնք էական են բանկի համար երկրի ռիսկի տեսանկյունից:

Մրցակցային պայմանների ռիսկ - շուկայում մրցակից բանկերի կողմից առավել բարենպաստ պայմաններով նույնանման ծառայությունների մատուցման հետ կապված Բանկի պոտենցիալ եկամուտները կորցնելու հավանականությունն է: Մրցակցային պայմանների ռիսկը առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում:

ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է և Բանկն իր մրցունակ դիրքերն ամրապնդելու նպատակով առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջատար տեխնոլոգիաներ և բարձրացնում է մատուցվող ծառայությունների որակը:

Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ մշտապես սահմանում և իրականացնում է այնպիսի ռազմավարություն, որը կնպաստի ռիսկերի արդյունավետ կառավարման և զսպման մեխանիզմների կիրառմանը:

4.3. Տեղեկատվություն Բանկի մասին

4.3.1. Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

ա. Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրական ձևը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերություն,
անգլերեն՝ “ACBA BANK” Open Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»,
անգլերեն՝ “ACBA BANK”:

Բանկը ստեղծվել է 1995թ. օգոստոսի 28-ին Ընդհանուր ժողովի որոշման և 1995թ. դեկտեմբերի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի հիման վրա՝ որպես «Հայաստանի Գյուղացիական Փոխօգնության Բանկ» կոոպերատիվ բանկ: Այնուհետև, 1996թ. մարտի 3-ին գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում (գրանցման վկայականի համար՝ թիվ 0170) և նույն թվականի մարտի 29-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 70 լիցենզիան: 2006թ. սեպտեմբերի 9-ին բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Բանկը վերակազմակերպվել և վերանվանվել է «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության: «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն 29.04.2020թ. Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ վերակազմակերպվել և վերանվանվել է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն և վերջինիս գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 2021թ.-ի փետրվարի 12-ին:

բ. Պետական գրանցման վայրը և համարը

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ Արամի 82-84 շենք, 89, 99, 100 տարածքներ Երևան 0002, ՀՀ:

Բանկի պետական գրանցման համարն է՝ 0170:

գ. Ստեղծման տվյալներ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ (նախկինում՝ «Հայաստանի Գյուղացիական Փոխօգնության Բանկ» կոոպերատիվ բանկ) հիմնադրվել է 1996թ.-ին Եվրամիության «TACIS» ծրագրի շրջանակում:

Ֆրանսիական «Credit Agricole» բանկի «Credit Agricole Consultant» խորհրդատվական ծառայությունը հոլանդական «Rabobank» և գերմանական «DG-Ագրոպրոգրեսս» ընկերությունների հետ համատեղ հաջողությամբ իրականացրին բանկի ստեղծման եռափուլ ծրագիրը.

- ծրագրի իրականացման առաջին փուլում (1993–1994թթ.) ուսումնասիրվեցին Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորման հնարավոր տարբերակները, որի արդյունքում առաջարկվեց Եվրոպական կոոպերատիվ բանկի մոդելով գյուղատնտեսական բանկի ստեղծման գաղափարը:

- 1994թ. սեպտեմբերից մինչև 1995թ. դեկտեմբերն ընկած ժամանակաշրջանում տեղի ունեցավ Բանկի կառուցվածքային հիմնադրում, որի հիմնական ձեռքբերումը եղավ 60 գյուղացիական փոխօգնության միավորումների ստեղծումը: Գյուղացիական փոխօգնության միավորումներ ստեղծվեցին Հայաստանի չորս մարզերում՝ Արմավիրում (Էջմիածին), Արարատում (Արտաշատ), Շիրակում (Գյումրի) և Վայոց Ձորում (Եղեգնաձոր):

Գործառնական հիմնադրումը (1996թ.) նշանավորվեց Բանկի և նրա երեք մասնաճյուղերի ստեղծմամբ, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության ԿԲ-ի

կողմից 1996թ. մարտի 29-ին բանկային գործառնությունների իրականացման արտոնագրի տրամադրմամբ:

Բանկի նշանակալից բաժնետերերն է՝

- «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը, որի մասնակցությունը Բանկի կանոնադրական կապիտալում կազմում է 81.62 %:

Այժմ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ (շուկայում գործում է շուրջ 28 տարի) Հայաստանի խոշորագույն և ֆինանսապես կայուն բանկերից մեկն է:

դ. Բանկի գտնվելու վայրը, կապի միջոցները

Բանկի գտնվելու վայրն է՝ Արամի 82-84, Երևան 0002, ՀՀ:

Կապի միջոցները՝

Հեռ.՝ +(374)10 31 88 88,

էլ. Փոստ՝ acba@acba.am,

հնտերնետային կայք՝ www.acba.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Բանկն ունի 65* մասնաճյուղ և Կենտրոնական գրասենյակ:

Կենտրոնական գրասենյակի հասցեն է՝ ք. Երևան, Արամի փողոց 82-84 շենք, 89, 99, 100 տարածքներ:

Մասնաճյուղի հասցեներն են՝

1. «Կենտրոն» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Արամի փողոց 82-84 շենք,
2. «Տերյան» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Սայաթ-Նովա 7 շենք, 12 տարածք,
3. «Սայաթ-Նովա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Սայաթ-Նովա 8 շենք, 21/1 տարածք և Աբովյան 22 շենք, թիվ 1/1 տարածք,
4. «Շենգավիթ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Բագրատունյաց փողոց 16/2,
5. «Արմենիա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Վ. Սարգսյան փողոց, 10 շենք, թիվ 123,124 տարածքներ,
6. «Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Էրեբունի, Տիգրան Մեծի պողոտա 74 շենք, 56-57 տարածքներ,
7. «Մալաթիա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա հ., Րաֆֆու 55 շենք, հ.1/1,
8. «Դավթաշեն» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Դավթաշեն I թաղամաս, թիվ 42/2,
9. «Ձեյթուն» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Դ. Անհաղթի փողոց 13/5,
10. «Երիտասարդական» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Աբովյան 36, թիվ 49,

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

11. «Կոմիտաս» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պողոտա 56 շենք, 167,
12. «Արաբկիր» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Սունդուկյան փողոց 64ա շենքի թիվ 2/1 ոչ բնակելի տարածք,
13. «Նոր Նորք» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Գայի պողոտա 16/46,
14. «Երևան Մոլ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Արշակունյաց 34/3 համար 93 տաղ.,
15. «Օպերա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Մաշտոցի պողոտա 42 շենք, 17/1,
16. «Կեսարիա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա, Շերամի փող. 93/3, 93/5,
17. «Շինարարներ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Աջափնյակ, Շինարարների փողոց 15 շենք 156 ոչ բնակելի տարածք,
18. «Արմավիր» մասնաճյուղ՝ ք. Արմավիր, Երևանյան 16,
19. «Էջմիածին» մասնաճյուղ՝ ք. Էջմիածին, Մաշտոցի փ. 30,
20. «Մեծամոր» մասնաճյուղ՝ ք. Մեծամոր, 1-ին թաղամաս, 2 բն, 1-6 հասցե,
21. «Արարատ» մասնաճյուղ՝ ք. Արտաշատ, Շահումյան փ. 31,
22. «Մասիս» մասնաճյուղ՝ ք. Մասիս, Կենտրոնական հրապարակ թիվ 3,
23. «Վեդի» մասնաճյուղ՝ ք. Վեդի, Արարատյան 42/2,
24. «Արաքս» մասնաճյուղ՝ ք. Արարատ, Շահումյան 45/1,
25. «Արագածոտն» մասնաճյուղ՝ ք. Աշտարակ, Ն. Աշտարակեցու հրապարակ 1/1,
26. «Արագած» մասնաճյուղ՝ ք. Ծաղկահովիտ, Հոկտեմբերյան փ. 1/2,
27. «Աշտարակ» մասնաճյուղ՝ ք. Աշտարակ, Երևանյան փ. 1,
28. «Թալին» մասնաճյուղ՝ ք. Թալին, Կոմիտասի 4,
29. «Ապարան» մասնաճյուղ՝ ք. Ապարան, Բաղրամյան 37,
30. «Շիրակ» մասնաճյուղ՝ ք. Գյումրի, Աբովյան 256,
31. «Անի» մասնաճյուղ՝ ք. Գյումրի, Անի թաղամաս, 7-րդ փողոց, 5/2,
32. «Գյումրի» մասնաճյուղ՝ ք. Գյումրի, Շիրակացու փ. 18ա,
33. «Արթիկ» մասնաճյուղ՝ ք. Արթիկ, Անկախության 28/1,
34. «Աշոցք» մասնաճյուղ՝ Շիրակի մարզ, գյուղ Աշոցք,
35. «Մարալիկ» մասնաճյուղ՝ ք. Մարալիկ, Ազատության հրապարակ թիվ 13,
36. «Գեղարքունիք» մասնաճյուղ՝ ք. Գավառ, Բոշնաղյան փ. 6,
37. «Մարտունի» մասնաճյուղ՝ ք. Մարտունի, Երևանյան 52,
38. «Սևան» մասնաճյուղ՝ ք. Սևան, Նաիրյան 2-րդ նրբանցք, թիվ 2, 3,
39. «Վարդենիս» մասնաճյուղ՝ ք. Վարդենիս, Ռոմանի 5/1,
40. «Լոռի» մասնաճյուղ՝ ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի փ. 22ա,
41. «Տաշիր» մասնաճյուղ՝ ք. Տաշիր, Կիրովի փ., թաղ. 5, թիվ 192,
42. «Սպիտակ» մասնաճյուղ՝ ք. Սպիտակ, Ս. Ավետիսյան թիվ 3,
43. «Ալավերդի» մասնաճյուղ՝ ք. Ալավերդի, Թումանյան 59,
44. «Ստեփանավան» մասնաճյուղ՝ ք. Ստեփանավան, Գ. Նժդեհի 9,
45. «Տավուշ» մասնաճյուղ՝ ք. Իջևան, Վալանսի փ. 6/4,
46. «Նոյեմբերյան» մասնաճյուղ՝ ք. Նոյեմբերյան, Բարեկամության 2,
47. «Բերդ» մասնաճյուղ՝ ք. Բերդ, Լևոն Բեկի 1/3,
48. «Դիլիջան» մասնաճյուղ՝ ք. Դիլիջան, Մյասնիկյան փ. 37/2,
49. «Կոտայք» մասնաճյուղ՝ ք. Աբովյան, Հատիսի փ. 4/2,

50. «Եղվարդ» մասնաճյուղ՝ ք. Եղվարդ, Չարենցի 48,
51. «Հրազդան» մասնաճյուղ՝ ք. Հրազդան, Կենտրոն թաղամաս, 31-րդ շենքի հարակից տարածք,
52. «Չարենցավան» մասնաճյուղ՝ ք. Չարենցավան, Խանջյան փողոց 2/1-2/3,
53. «Սյունիք» մասնաճյուղ՝ ք. Կապան, Արամ Մանուկյան 4,
54. «Գորիս» մասնաճյուղ՝ ք. Գորիս, Անկախության 2/5,
55. «Սիսիան» մասնաճյուղ՝ ք. Սիսիան, Սիսական փ. 39դ,
56. «Վայոց Ձոր» մասնաճյուղ՝ ք. Եղեգնաձոր, Վ. Զորավար փ. 37,
57. «Վայք» մասնաճյուղ՝ ք. Վայք, Շահումյան 98/3-4,
58. «Բաղրամյան» մասնաճյուղ՝ Մյասնիկյան համայնք, Երևանյան փողոց 10/1 վարչական շենք,
59. «Էրեբունի» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Էրեբունի փողոց 23 շենք, թիվ 74 տարածք,
60. «Մեղրի» մասնաճյուղ՝ ք. Մեղրի, Զ.Անդրանիկի փողոց 1 կինոթատրոնի շենք,
61. «Ճամբարակ» մասնաճյուղ՝ ք. Ճամբարակ, Գ.Նժդեհի փողոց 127/2 սպասարկման գրասենյակ,
62. «Գառնի» մասնաճյուղ՝ գ.Գառնի, Ալեքյան փողոց 28, 28/1,
63. «Աջափնյակ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Ֆուչիկի փողոց 1/1 շենք, 300,
64. «Ավան» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Մ. Խուդյակովի փողոց 210/2,
65. «Սեբաստիա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Սեբաստիայի փողոց 80, թիվ 50 շինություն:

Բանկը ՀՀ տարածքում և տարածքից դուրս գրանցված ներկայացուցչություններ չունի:

Ե. Նշանակալի դեպքեր

1995թ. օգոստոսի 28-ին ստեղծվեց «Հայաստանի Գյուղացիական Փոխօգնության Բանկ» կոոպերատիվ բանկը (Հայգյուղփոխբանկ): Բանկի գործունեությունն ի սկզբանե ուղղված էր նորանկախ Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորմանը և փոխված ֆինանսատնտեսական պայմաններում ապրող գյուղատնտեսություններին աջակցությանը: 1996թ. բանկը տրամադրում էր միայն կարճաժամկետ սեզոնային գյուղատնտեսական վարկեր: Ստեղծմանը հաջորդող տարիներին բանկն աստիճանաբար սկսեց տրամադրել նաև վարկեր գյուղացիական միջավայրում իրականացվող ոչ գյուղատնտեսական ծրագրերի իրականացման նպատակով, իսկ 1999թ.-ից՝ նաև փոքր և միջին բիզնեսի զարգացման համար:

Նույն տարում բանկն անդամակցեց SWIFT և FACET համակարգերին և թղթակցային հաշիվներ բացեց ֆրանսիական Credit Agricole և հոլանդական ABN AMRO բանկերում:

2000թ. բանկի գործունեությունը բարձր գնահատականների արժանացավ միջազգային ասպարեզում, մասնավորապես բրիտանական Financial Times հեղինակավոր կազմակերպության The Banker ամսագրի կողմից բանկը առաջին անգամ ճանաչվեց Հայաստանում տարվա լավագույն բանկ: Հետագայում նույն պարբերականի կողմից Ակբա բանկը բազմիցս ճանաչվեց Հայաստանում տարվա լավագույն բանկ: ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության ու ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Ակբա բանկը ճանաչվեց պետական պարտատոմսերի շուկայում լավագույն դիլեր: 2000թ.-ից մինչ օրս բանկը հանդիսանում է «Արմենիան քարդ» ՓԲԸ պրոցեսինգային կենտրոնի հիմնադիր անդամ:

2001թ. բանկը թողարկեց իր առաջին ArCa Classic վճարային քարտը:

2002թ. բանկը դարձավ VISA International միջազգային վճարային համակարգի լիիրավ անդամ Հայաստանում առաջին անգամ Ակբա բանկի կողմից թողարկվեցին VISA համակարգի վճարային քարտեր՝ Electron, Classic, Business և Gold տեսակի:

Ակբա բանկը ՀՀ բանկային համակարգում տարիներ շարունակ առաջատար դիրքեր է գրանցել իրական հատվածի վարկային ներդրումների ծավալով:

Ակբա բանկը ՀՀ առաջին բանկն է, որին միջազգային աուդիտորական ընկերության կողմից շնորհվել է որակի կառավարման միջազգային համակարգի ISO 9001:2000 արտոնագիր: Նույն տարում բանկը ձեռք է բերել VISA International վճարահաշվարկային համակարգի արտոնագիր՝ առևտրի և սպասարկման կետերում այլ բանկերի թողարկած VISA քարտերի սպասարկման համար:

2003թ. ստեղծվեց առաջին գրանցված մասնագիտացված լիզինգային ընկերությունը Հայաստանում՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն: Ընկերության հիմնական նպատակներն էր օժանդակել տնտեսության բոլոր ոլորտներում գործող մանր և միջին ձեռնարկություններին, գյուղացիական տնտեսություններին՝ ձեռք բերել սարքավորումներ և արտադրական միջոցներ միջին ժամկետի ֆինանսավորման միջոցով:

2006թ.-ից ֆրանսիական հեղինակավոր «ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ Էս. Էյ.» բանկային խումբը դարձավ բանկի բաժնետեր՝ 28% մասնաբաժնով, և բանկը նույն թվականի սեպտեմբերի 9-ին բանկի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ վերակազմակերպվեց ու վերանվանվեց «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով այդպես մինչև 29.04.2020թ., երբ բանկը նորից վերակազմակերպվեց: 2006թ. բանկը եղել է Հայաստանի բանկային համակարգի միանձնյա առաջատարը:

2007թ. Fitch Ratings վարկանիշային գործակալությունը բանկին շնորհեց երկարաժամկետ թողարկողի BB վարկանիշ (կայուն հեռանկարով): Նույն տարվա օգոստոսին Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը (EBRD) աշխարհում խոշորագույն բանկերից մեկի՝ Citigroup-ի հետ համատեղ, Հայաստանի բանկային պատմության մեջ առաջին անգամ բանկին տրամադրել է սինդիկացված վարկ, որն ուղղվել է Հայաստանում գործող փոքր և միջին (այդ թվում՝ Հայաստանի հեռավոր վայրերում գործող) ձեռնարկությունների վարկավորմանը:

2009թ. բանկը, չնայած համաշխարհային տնտեսական և ֆինանսական ճգնաժամի հետևանքով ստեղծված անբարենպաստ իրավիճակին, բանկային գործունեության գրեթե բոլոր կարևորագույն ցուցանիշներով շարունակեց մնալ առաջատարը և պետական բյուջե մուծված հարկերի ծավալով ՀՀ բանկային համակարգում դարձավ առաջինը:

2010թ. բանկն առաջին անգամ ՀՀ բանկային պատմության մեջ հատեց իրական հատվածում կատարված վարկային ներդրումների ծավալով 100 մլրդ ՀՀ դրամ սահմանագիծը: Նույն թվականին բանկը Հայաստանի բանկային համակարգում միակն էր, որը թողարկեց և սպասարկեց միջազգային 3 խոշոր (American Express, Visa International, Mastercard) և մեկ ազգային (ArCa) վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր: Նույն տարվա ընթացքում միջազգային փոխանցումների կատարման բարձր որակ ապահովելու համար Գերմանական «Commerzbank AG» բանկը Ակբա բանկին շնորհեց «Որակի գերազանցության» մրցանակ:

2011թ. ՀՀ կառավարության կողմից իրականացվեց գյուղատնտեսական վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիր, որի շրջանակում տրամադրված վարկերի ավելի քան 94%-ը տրամադրվեց Ակբա բանկի կողմից:

Նույն տարում ՈւԷՖԱ Չեմպիոնների Լիգայի հետ համատեղ բանկը թողարկեց Mastercard UEFA Champions League քարտատեսակը և բացառիկ իրավունքով թողարկեց American Express համակարգի երկրորդ տեսակի՝ American Express Blue քարտը:

2013թ. Եվրոպայի առաջատար ակտիվների կառավարիչ «Ամունդի Ասեթ Մենեջմենթ» ընկերության հետ Ակբա բանկը հիմնադրեց «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն: Ամունդին իր կառավարման ներքո գտնվող ակտիվներով Եվրոպայի առաջատար ակտիվների կառավարիչն է:

Հանդիսանալով Հայաստանի խոշոր կազմակերպություններից մեկը՝ բանկը ներդրեց Կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության համակարգ, որի գերակա ուղղություններն էին սահմանամերձ հեռավոր բնակավայրերի աջակցությունը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությունը, պատմամշակութային

արժեքների պահպանությունը և երիտասարդությանն ուղղված ծրագրերի իրականացումը:

2014թ.-ի վերջին ՀՀ ԿԲ-ը Հայաստանի բանկային համակարգում մեկնարկեց խոշորացման գործընթաց: Չնայած բանկային համակարգը բավական կապիտալացված էր, այնուհանդերձ բարձացվեցին համակարգի կայունության պահանջները: Մասնավորապես վերանայվեց բանկերի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը և 5 մլրդ ՀՀ դրամի փոխարեն սահմանվեց 30 մլրդ ՀՀ դրամ շեմը, որը անհրաժեշտ էր ապահովել մինչև 2017թ. հունվարի 1-ը: Նման պահանջը այդ պահի դրությամբ հաղթահարեցին Հայաստանի Հանրապետությունում գործող 21 առևտրային բանկերից 6-ը:

Ընդհանուր կապիտալի չափով ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ Բանկը (ներկայիս՝ Ակբա բանկ) այդ 6 բանկերի կազմում զբաղեցնում էր երկրորդ տեղը:

2015թ. բանկը ներդրեց հեռահար բանկային ծառայությունների տրամադրման նոր գործիք՝ ACBA Mobile հավելվածը, որը թվային տրանսֆորմացիաների առաջին քայլն էր: Համակարգը փորձարկելուց հետո այն շարունակեց կատարելագործվել՝ նոր հնարավորություններ առաջարկելով հաճախորդներին:

Բանկն իրականացրեց նաև կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց արդյունքում ձևավորվեցին բանկային գործունեության հիմնական 3 բիզնես ուղղությունները՝ գյուղատնտեսական, մանրածախ, ՓՄՁ և կորպորատիվ:

2017թ. Ակբա բանկը և կորպորատիվ բիզնես լուծումների շուկայում ողջ աշխարհում առաջատար SAP ընկերությունը ստորագրեցին ծրագրային ապահովման ձեռքբերման պայմանագիր, որով բանկը SAP-ի կողմից ստեղծված ժամանակակից լուծումների կիրառման միջոցով փուլային եղանակով իրականացնում է բանկի ամբողջական թվային տրանսֆորմացիա:

Բանկի թվային տրանսֆորմացիայի արդյունքում բանկը կարողանում է ինտերակտիվ արձագանքել հաճախորդների պահանջներին և տրամադրել այն ծառայությունների փաթեթներն ու լուծումները, որոնք լավագույնս բավարարում են նրանց կարիքներին և առավելագույնս արդյունավետ են բանկի տեսանկյունից:

Նույն տարում բանկը թողարկեց ռուսական МІР վճարային համակարգի նոր «ԱՐՔԱ-ՄԻՐ» չիպային քարտերը:

2018թ. բանկն ընդլայնեց իր գործընկերների շարքը միջազգային քարտային բիզնեսում: Այսպես, ճապոնական JCB Co. International-ի և Ակբա բանկի համագործակցության արդյունքում Հայաստանում առաջին անգամ սկսվեց աշխարհում շուրջ 117 մլն քարտապան ունեցող JCB քարտերի սպասարկումը:

2019թ. Ակբա բանկի և չինական UnionPay International-ի համագործակցության արդյունքում Հայաստանում մեկնարկեց UnionPay քարտերի սպասարկումը:

2020թ. ապրիլի 29-ին բանկի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՒԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվեց և վերանվանվեց «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության:

2021թ. բանկն իրականացրեց վերաբրենդավորում և հասարակությանը ներկայացավ նորովի՝ պահպանելով բանկի լավագույն արժեքներն ու ավանդույթները: Այսուհետ Ակբա-Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկը սկսեց հանդես գալ որպես Ակբա բանկ:

Նույն տարում իրականացվեց աշխատակիցների՝ Ակբա բանկի բաժնետեր դառնալու գործընթացը: Ակբա ֆինանսական խմբի աշխատակիցների շուրջ 75%-ը դարձավ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետեր, որից հետո բանկն իրականացրեց բաժնետոմսերի առաջնային հրապարակային տեղաբաշխում՝ թողարկելով 500,000 բաժնետոմս՝ ընդհանուր 7.5 մլրդ ՀՀ դրամ տեղաբաշխման ծավալով: Սահմանված ժամկետներում այս բաժնետոմսերն ամբողջությամբ տեղաբաշխվեցին: Ակբան դարձավ Հայաստանում ամենաշատ բաժնետեր ունեցող ընկերություններից մեկը: Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային բորսայի ամենալիկվիդային A հարթակում:

Նույն տարում Ակբա բանկը Visa International միջազգային վճարային համակարգի հետ համագործակցության արդյունքում Հայաստանում առաջին անգամ գործարկեց վճարումների նորարարական NFC համակարգը: Արդեն 2022թ. Ակբա բանկի հաճախորդներին հասանելի դարձան Apple Pay-ը և Google Pay-ը, որոնցով վճարումներ կատարելը դարձավ ավելի հարմար, ապահով ու արագ:

2023թ. Ակբա բանկը մեկնարկեց Ակբա Բիզնես Ակումբը: Ակումբի նպատակն է Հայաստանում բիզնես ոլորտի զարգացումը, գործարար կապերի ստեղծումը, համագործակցության ավելի մեծ հնարավորություններն ու նոր հեռանկարների ստեղծումը: Ակբա Բիզնես ակումբը բիզնես համայնք է, որը հնարավորություն է տալիս ակումբի անդամ ձեռնարկություններին ընդլայնել իրենց գործարար կապերը, մասնակցել բիզնեսին առնչվող թեմատիկ քննարկումներին և միջոցառումներին, ստանալ հատուկ առաջարկներ իրենց բիզնեսի կարիքների համար:

2024թ. փետրվարին, հեղինակավոր Fitch վարկանիշային գործակալությունը (Fitch Ratings) վերանայել է ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ-ին շնորհած «Երկարաժամկետ

պարտավորություններ թողարկողի» B+ վարկանիշը բարձրացնելով BB-վարկանիշի (long-term Issuer Default Rating IDR) հեռանկարը՝ «Կայուն»:

Գործակալության հրապարակած զեկույցում նշված է, որ վերանայումը պայմանավորված է ՀՀ վարկանիշի հեռանկարի ու բանկի գործառնական շահութաբերության և կապիտալի ավելացման, ինչպես նաև ներգրավվող ռեսուրսների և իրացվելիության մակարդակի ամրապնդմամբ:

Fitch-ի կողմից հրապարակված հաշվետվությունում նաև նշվում է, որ վերջինիս ակնկալիքով տնտեսական դրական պայմանները կպահպանվեն և կնպաստեն բանկի ֆինանսական կայունության ամրապնդմանը, շահութաբերության աճին, իրացվելիության մակարդակի բարձրացմանը, իսկ բանկի ակտիվների որակը կշարունակի մնալ բարձր:

Այսօր Ակբա բանկը հանդիսանում է Հայաստանի խոշորագույն ունիվերսալ բանկերից մեկը, որը հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ամենալայն տեսականիններից մեկը:

Ակբա բանկը գործում է Հայաստանի բոլոր մարզերում: Բանկի 65* մասնաճյուղերից 21-ը և Կենտրոնական գրասենյակը գործում են Երևանում, մնացածը՝ Հայաստանի 10 մարզերում: Աշխատակիցների թիվը հասնում է 11789-ի:

Այժմ՝ 2024թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ, ԱԿԲԱ ԲԱՆԿԻ ընդհանուր կապիտալը կազմում է շուրջ 140,748 մլն ՀՀ դրամ, որը տոկոսային արտահայտությամբ կազմում է Հայաստանի բանկային համակարգի ընդհանուր կապիտալի 8.7%, ընդհանուր ակտիվները՝ 802,669 մլն ՀՀ դրամ՝ Հայաստանի բանկային համակարգի ընդհանուր ակտիվների 8.2%-ը, իսկ վարկային պորտֆելը (վարկեր և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ) 570,159 մլն ՀՀ դրամ, որն իր հերթին կազմում է ընդհանուր բանկային համակարգի վարկային պորտֆելի 10.6%-ը:

4.3.2. Ներդրումները

ա. Էական ներդրումներ

2021, 2022 և 2023 ֆինանսական տարիների ընթացքում ԱԿԲԱ բանկի կողմից այլ անձանց կապիտալում էական ներդրումներ չեն կատարվել:

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ-ը 2024 թվականի փետրվարին «ԵՍ ԵՄ» փակ բաժնետիրական ընկերության կանոնադրական կապիտալում 200.0 մլն ՀՀ դրամի չափով մասնակցություն է ձեռք բերել, որի արդյունքում ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ-ի մասնակցությունը «ԵՍ ԵՄ» փակ բաժնետիրական ընկերության կանոնադրական կապիտալում կազմում է 8.33%:

Բանկի կառավարման մարմինները չեն ստանձնել որևէ պարտավորություն ապագայում էական ներդրումներ իրականացնելու վերաբերյալ:

4.4. Բիզնեսի նկարագիրը

4.4.1. Հիմնական գործունեությունը

ա. բանկի գործառնությունների և հիմնական գործունեության նկարագիրը.

Բանկն իր գործունեության ավելի քան 28 տարիների ընթացքում ֆինանսական տարատեսակ ծառայություններ է առաջարկել և առաջարկում հասարակության լայն շերտերին: Բանկի գործունեության թիրախում երեք հիմնական ոլորտներ են. գյուղատնտեսական, մանրածախ և ՓՄՁ: Նշված ոլորտների հետ փոխափոխաբերական համագործակցությունն անընդմեջ զարգացնելու համար Բանկը նպատակաուղղված է հետագա տարիներին ևս ծանրակշիռ աշխատանքներ իրականացնել:

Նշված թիրախային ոլորտների հաճախորդներին Բանկն առաջարկում է այնպիսի պրոդուկտներ և ծառայություններ, որոնց հիմքում ընկած է վերջիններիս պահանջմունքների բավարարումը: Ուսումնասիրելով հաճախորդների սպառողական վարքագիծն ու նախասիրությունները, Բանկը մշտապես իր հաճախորդներին առաջարկում է ֆինանսական տարատեսակ լուծումներ՝ օժտված վերջիններիս պահանջներին համապատասխանող հատկանիշներով:

Թիրախային ուղղություններով Բանկի կողմից առաջարկվող հիմնական ծառայություններն են՝

- գյուղատնտեսական, առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրում,
- հաշիվների սպասարկում,
- ցպահանջ և ժամկետային ավանդների ներգրավում,
- տեղական և միջազգային պլաստիկ քարտերի թողարկում և սպասարկում,
- արտարժույթային գործառնություններ,
- էլեկտրոնային փոխանցումներ (ներառյալ՝ արագ համակարգերով),
- հեռահար բանկային ծառայություններ,
- ռեեստրի վարումը և կորպորատիվ արժեթղթերի պահառություն,
- միջազգային առևտրային գործարքների ֆինանսավորում (ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ) :

Միաժամանակ, իր ակտիվների և պասիվների, իրացվելիության կառավարման, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ նորմատիվային պահանջների ապահովման նպատակով Բանկը զբաղվում է նաև հետևյալ հիմնական ուղղություններով՝

- ներդրումներ պարտատոմսերում,
- այլ կարճաժամկետ ներդրումներ (միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ռեպո):

Բանկի կողմից տրամադրվող ծառայություններում հատկապես կարևորվում են վարկային ներդրումները, որոնք կատարվում են Հայաստանի ամբողջ տարածքում:

Բանկի գործունեության կարևորագույն ուղղություններից է նաև ավանդների կայուն բազայի ընդլայնումը: Բանկը շարունակում է զարգացնել ցպահանջ և ժամկետային ավանդների սեկտորը՝ դրամական միջոցներ ներգրավելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից:

Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում ծանրակշիռ ակտիվություն ունի տեղական և միջազգային վճարային քարտերի թողարկման և սպասարկման ուղղությամբ՝ քարտապանների համար անկանխիկ գործարքները դարձնելով ժամանակակից, հասանելի, հարմարավետ և ապահով: Ներկայումս բանկը միակն է շուկայում, որ սպասարկում է 7 վճարային համակարգ և հանդիսանում 4 խոշոր՝ American Express, Visa International, Mastercard, UnionPay և 1 ազգային՝ ArCa վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր թողարկող:

Ակբան հանդիսանում է նաև խոշոր UnionPay International վճարային համակարգի քարտերի սպասարկող և 2024թ. մայիս ամսից նաև՝ առաջին և դեռևս միակ UnionPay Gold և UnionPay Business քարտերի թողարկող:

Բանկը հայկական շուկայում 2009թ.-ից բացառիկության հիմունքներով ներկայացնում է American Express ընկերության երեք քարտեր՝ Amex Gold, Blue և Cashback քարտերը, որոնք իրենց ուրույն լոյալ սեգմենտին են գտել ՀՀ բանկային համակարգում: American Express-ի հետ բացառիկ հիմունքներով համագործակցությունը պարբերաբար երկարաձգվում է:

Բանկը ՀՀ տարածքում ունի բանկոմատների և POS-տերմինալների ամենալայն ամենալայն ցանցերից մեկը, որն ապահովում է կանխիկ և անկանխիկ գործարքների հարմարավետությունը և հասանելիությունը ՀՀ ողջ տարածքում:

Բանկի acba digital հավելվածում և օնլայն սպասարկման հարթակներում ներդրվել են մի շարք նոր թվային լուծումներ և ծառայություններ (բանկոմատին փոխանցում, գումարի հարցում, 5G սպառողական օնլայն վարկեր, քարտից քարտ փոխանցումներ, բազմատեսակ վճարումներ և այլն), որոնց արդյունքում բանկի կողմից թվային բանկային ծառայությունների բարելավման ուղղությամբ արձանագրված հաջողությունները ստանում են զգալի արձագանք

հաճախորդների շրջանում: Տարբեր տվյալների համաձայն acba digital հավելվածը շուկայում ամենաշատ օգտագործվող բանկային հավելվածն է:

Ակբա բանկի որդեգրած կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության քաղաքականությունն ուղղված է Հայաստանի ֆինանսաբանկային ու ձեռներեցության ոլորտի բարելավմանը և շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը, ինչպես նաև էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների օգտագործման խթանմանը: Բանկը, հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, չի ֆինանսավորում շրջակա միջավայրին վնասող գործունեությունը, զենքի/զինամթերքի արտադրությամբ և առևտրով, ինչպես նաև խաղատոնային և վիճակախաղային գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններին: Ավելին, ֆինանսավորում իրականացնելիս ուսումնասիրում է տվյալ գործունեության ազդեցությունը սոցիալական և շրջակա միջավայրի վրա:

Ակբա բանկն այժմ անդամակցում է MoneyGram, RIA Money Transfer արագ դրամական փոխանցումների համակարգերին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի միջազգային ավելի քան 10 բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով:

Իր գործունեությունն իրականացնելու համար Ակբա բանկն օգտվում է ինչպես միջազգային SWIFT վճարային, Bloomberg տեղեկատվական, այնպես էլ ՀՀ-ում գործող BankMail և CBANet համակարգերից: Ակբա բանկը մշտապես բաց է միջազգային հեղինակավոր ֆինանսաբանկային կազմակերպությունների հետ համագործակցություն սկսելու համար՝ միաժամանակ մնալով գրավիչ և վստահելի գործընկեր նշված կառույցների համար:

Բանկն այժմ ակտիվորեն համագործակցում է Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD), Հարավ-Արևելյան Եվրոպայի Եվրոպական հիմնադրամի (EFSE), Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայի (IFC), ReponsAbility Investments AG-ի, Green for Growth Fund (GGF) Հիմնադրամի, Տրիոդոս Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ (Triodos Investment Management B.V.), Վերականգնման վարկերի բանկի (KfW), Գյուղատնտեսական Զարգացման Միջազգային Հիմնադրամի (IFAD), «Միկրո, Սմոլ Էնդ Մեդիում Էնթերփրայզիս Բոնդս ԷսԷյ»-ի (Micro, Small & Medium Enterprises Bonds SA), Եվրոպական ներդրումային բանկի (EIB) և այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

Հայաստանում լինելով բանկային բազմաթիվ ծառայությունների և պրոդուկտների առաջին թողարկողը, Բանկը տարիներ շարունակ պահպանել է իր մրցակցային առաջատար դիրքերը՝ մշտապես առաջարկելով հաճախորդների պահանջմունքների բավարարմանն ուղղված լուծումներ: Բանկը մշտապես

ուսումնասիրում է հաճախորդների պահանջմունքները և մշակում, ներդնում նոր պրոդուկտներ և ծառայություններ, որոնք ուղղված են հաճախորդների կարիքների բավարարմանը, սպասարկման որակի բարձրացմանը, հեռահար եղանակով ծառայությունների մատուցման զարգացմանը:

Բանկում կարևոր զարգացման ուղղություններից է նաև քարտային բիզնեսի զարգացումը և միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրման արդյուքում նոր ծառայությունների ներդրումը: Մասնավորապես, վերջին շրջանում Բանկում ներդրվել է նոր Visa Signature պրեմիում դասի քարտատեսակը, որը, բացի ավանդական քարտային ծառայություններից, տրամադրում է նաև այլ ծառայություններ, ինչպիսիք են՝ ապահովագրություն, Կոնսիերժ ծառայություն, տարատեսակ զեղչային ծրագրեր, անվճար մուտքեր օդանավակայանների սպասասրահներ և այլն: Ներդրվեց նաև Visa Virtual քարտը, որը հնարավորություն է տալիս մի քանի ժամվա ընթացքում ակտիվացնել վճարային քարտ և վճարումներ իրականացնել վիրտուալ տիրույթում: Նախատեսվում է նաև նոր քարտային և վճարային ծառայությունների ներդրում:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ բանկի գործող քարտերի քանակը կազմել է ավելի քան 657,345 քարտ:

Ակբա բանկն ունի բանկոմատների, կանխիկի ընդունման և տարադրամի փոխանակման տերմինալների ավելի քան 420 սարքավորում՝ տեղակայված ՀՀ ամբողջ տարածքում: Իսկ 2023թ. դեկտեմբերից սկսած բանկի բանկոմատները աստիճանաբար փոխարինվում են acba max տեսակի բազմաֆունկցիոնալ տերմինալներով, որոնք հեղափոխական նորույթ են ՀՀ ֆինանսաբանկային համակարգում:

Անկանխիկ վճարումների ընդունման (Acquiring) ոլորտում բանկն ունի 30,000-ից ավել հիմնական սպասարկվող ՀԴՄ, POS և vPOS տերմինալներ, ինչպես նաև 7,350-ից ավելի ինտեգրացիաներ այլ բանկերի POS տերմինալների և ՀԴՄ-ների հետ: Ակբան իր ակտիվ մասնակցությունն ունեցավ «Անկանխիկ գործառնությունների մասին» ՀՀ օրենքի շրջանակում պետական ծրագրին, որի համաձայն ՀՀ երկու բանկեր պատասխանատու էին շուկայում POS տերմինալներով հագեցվածության բարձրացման համար:

Ոչ տոկոսային եկամտի աճ ապահովելու և բանկի արդյունավետության բարձրացման նպատակով բանկը շարունակաբար զարգացնում է թվային բիզնեսը, այդ թվում վճարահաշվարկային գործունեությունը:

Ժամանակին համահունչ թվային բիզնեսի զարգացման հիմքում պետք է ընկած լինեն արդիական տեղեկատվական տեխնոլոգիաներն ու ենթակառուցվածքները: Այս ուղղությամբ բանկը սկսել է ռազմավարական ներդրումներ իրականացնել դեռևս 2017 թվականից: Աշխարհի առաջատար կորպորատիվ ծրագրային ապահովման լուծումներ տրամադրող գերմանական SAP-ի հետ կնքված պայմանագրով 2018թ.-ից բանկում մեկնարկել է թվային տրանսֆորմացիայի հնգամյա լայնածավալ ծրագիր, որի արդյունքում բանկում արդեն իսկ ստեղծվել է գերժամանակակից տեղեկատվական հենք և ենթակառուցվածք:

Այս համատեքստում դեռևս 2020 թվականի ապրիլին բանկում իրականացվեցին վարչակազմակերպական կառուցվածքի էական փոփոխություններ, ինչը թույլ տվեց ավելի արդյունավետ լուծել սահմանված ռազմավարական խնդիրները: Վերոնշյալ փոփոխությունների շրջանակներում բանկում ստեղծվել են արհեստական բանականության և մեքենայական ուսուցման (AI/ML), գործընթացների ռոբոտացման (Robotic Process Automation) և տվյալների վերլուծության մասնագիտացված ստորաբաժանումներ (Data analytics):

RPA տեխնոլոգիայի կիրառմամբ բանկը իրագործում է **թվային աշխատուժի կոնցեպտը**, ինչը կարճաժամկետ և միջնաժամկետ ապագայում հանգեցնելու է գործառնական պրոցեսների արդյունավետության էական աճի և գործառնական ծախսերի կրճատման: Բանկում արդեն իսկ ներդրված են գործառնական գործառնություններ իրականացնող ռոբոտներ:

Իրական ժամանակի ռեժիմում աշխատող **տվյալների վերլուծական համակարգը** նպաստում է բանկի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը՝ թույլ տալով կայացնել արդյունավետ կառավարչական որոշումներ՝ հիմնված տվյալների խորը և համապարփակ վերլուծությունների վրա:

Արհեստական բանականության և մեքենայական ուսուցման ալգորիթմների կիրառությունը բանկի գործունեության տարբեր բնագավառներում թույլ է տալիս լուծել այնպիսի խնդիրներ, որոնք ուղղակի անհնար է լուծել այլ ավանդական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ:

Վերոնշյալ տեխնոլոգիաների շարունակական զարգացումն ու կիրառումը բանկի պրակտիկ գործընթացներում թույլ կտան էապես բարձրացնել գործառնական արդյունավետությունը և բանկին կտան էական մրցակցային առավելություններ:

Բանկը շարունակաբար զարգացնում է **հեռավար և թվային բանկային ծառայությունները**՝ ներդնելով ծառայությունների մատուցման և հաճախորդների սպասարկման նոր ուղիներ: Մասնավորապես 2020թ. սեպտեմբերին թողարկվեց ամբողջովին նոր acba digital համակարգը, որն օգտատերերին հնարավորություն է տալիս օգտվելու բազմաթիվ բանկային ծառայություններից թե՛ web, և թե՛ բջջային հավելվածի միջոցով (ios, android):

Acba digital հավելվածում ներառված են լուծումներ ինչպես բանկի հաճախորդների, այնպես էլ բանկի հաճախորդ չհանդիսացող անձանց համար, մասնավորապես՝ հաշիվների բացում, ԱրՔա պրոցեսինգային համակարգի անդամ բանկերի թողարկած քարտերի կցում, Visa virtual քարտի պատվերներ, միջազգային փոխանցումների ստացման հնարավորություն, 5G օնլայն սպառողական վարկեր, Visa Direct և MasterCard MoneySend քարտից քարտ փոխանցումներ, ավանդների ձևակերպում, կոմունալ վճարումներ, օնլայն հերթագրումներ և այլն (ավելին՝ **acba.digital** կայքում):

2023թ. Ակբան հանդես եկավ նոր՝ բիոմետրիկ նույնականացման ծառայությամբ, որը թույլ է տալիս հաճախորդին հաշված թույլտվությունների ընթացքում դառնալ Ակբայի հաճախորդ և օգտվել բանկի կողմից մատուցվող բանկային և ոչ բանկային բազմատեսակ ծառայություններից:

Բանկը շարունակում է իր հետևողական **աշխատանքներն արագ դրամական փոխանցումների** զարգացման ոլորտում՝ ներդնելով «փոխանցումների ստացում հեռախոսազանգով ծառայությունը», որը հաճախորդներին հնարավորություն է ընձեռում առանց բանկ այցելելու դրամական փոխանցումներ ստանալ անվճար տրամադրվող ACBA Transfer քարտի միջոցով:

Հայաստանում լինելով բանկային բազմաթիվ ծառայությունների և պրոդուկտների առաջին թողարկողը՝ Ակբան մշտապես ուսումնասիրում է հաճախորդների պահանջմունքները և մշակում, ներդնում նոր լուծումներ ու ծառայություններ՝ ուղղված հաճախորդների կարիքների բավարարմանը, սպասարկման որակի բարձրացմանը, հեռավար եղանակով ծառայությունների մատուցման զարգացմանը: Այսպես, Ակբայի ռազմավարական նպատակներից է **վարկավորման համակարգերի արդիականացումը**, ավտոմատ որոշումների կայացման համակարգերի ստեղծումն ու ինտեգրումը հեռավար սպասարկման համակարգերում: 2020 թվականի ընթացքում արդիականացվել է ապառիկ վարկերի տրամադրման համակարգերը՝ ապահովելով վարկերի տրամադրում վայրկյանների ընթացքում: Բանկը ներդրել է ավտոմատ որոշումների կայացման համակարգեր ինչպես սպառողական վարկերի, այնպես էլ գյուղատնտեսական

վարկերի համար: Այժմ աշխատանքներ են տարվում այլ սեգմենտների համար վարկավորման ավտոմատ որոշման համակարգերի ներդրման ուղղությամբ:

Բանկում կարևոր զարգացման ուղղություններից է նաև **քարտային բիզնեսի զարգացումը** և միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրման արդյունքում նոր ծառայությունների ներդրումը: Մասնավորապես, վերջին շրջանում բանկում ներդրվել է նոր Visa Signature արեմիում դասի քարտատեսակը, որը, բացի ավանդական քարտային ծառայություններից, ներառում է նաև այլ ծառայություններ, ինչպիսիք են՝ ապահովագրություն, Կոնսիերժ ծառայություն, տարատեսակ գեղչային ծրագրեր, անվճար մուտքեր օդանավակայանների սպասասրահներ և այլն: Ներդրվեց նաև Visa virtual քարտը, որը հնարավորություն է տալիս մի քանի ժամվա ընթացքում ակտիվացնել վճարային քարտ և վճարումներ իրականացնել վիրտուալ տիրույթում: Նախատեսվում է նաև նոր քարտային և վճարային ծառայությունների ներդրում: Բանկը շուկայում շուտով հանդես կգա որպես UnionPay համակարգի քարտերի թողարկող:

Ակբայի կողմից նախատեսվում է նոր թվային առաջատար տեխնոլոգիաների ներդրում, որոնք կբարձրացնեն հաճախորդների սպասարկման որակը, հնարավորություն կընձեռեն օգտվել ավելի բազմակողմանի ծառայություններից:

Տեխնոլոգիաներ

Ակբա բանկը 2023թ. ներկայացրեց եզակի թվային հարթակ՝ acba max-ը, որն ազդարարեց հեղափոխություն ամբողջ Հայաստանում բանկոմատների հնարավորությունների մեջ: Այս բեկումնային հարթակը, որը մշակվել է ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառմամբ, հաճախորդներին հնարավորություն է տալիս իրականացնել գործարքների լայն սպեկտր՝ գերազանցելով կանխիկացման ավանդական տիրույթը: Հաճախորդներին այժմ հնարավորություն է տրվում առանց ջանքերի իրականացնել արտարժույթի փոխանակման, հաշիվների և քարտերի համալրման գործարքներ ոչ միայն Ակբա բանկի, այլև այլ ֆինանսական հաստատությունների կողմից մատուցվող ծառայությունների միջև: Բացի այդ, նրանք կարող են հեշտությամբ մարել վարկերը և կատարել ավելի քան 100 կազմակերպությունների վճարումներ՝ ներառյալ կոմունալ, բարեգործական և այլն:

Acba max նոր թվային հարթակի ներդրումը նշանակալիորեն բարելավել է Հայաստանի ամենամեծ բանկոմատների ցանցի արդյունավետությունը: Այսպես բանկն ապահովում է իր հասանելիությունը հաճախորդներին 24/7:

Այս նորամուծությունը համահունչ է Ակբա բանկի հանձնառությանը՝ տրամադրել բացառիկ բանկային փորձ իր հաճախորդներին, և պատասխանում է տեխնոլոգիական առաջընթացներին ընդառաջ գնալու հաճախորդների

պահանջներին: Բանկը շարունակաբար զարգանում է, ներմուծում նոր տեխնոլոգիաներ՝ այդպիսով ցույց տալով իր պատրաստակամությունը ծառայությունների որակի բարձրացմանը, գործառնական արդյունավետության օպտիմալացմանը և հաճախորդներին հարմարավետությունն ապահովելու ուղղությամբ:

Ապրանքներ եվ ծառայություններ

Ակբա բանկի համար անկյունաքարային են հաճախորդի պահանջներն ու նորարարությունները: Ըստ այդմ, բանկը ոչ միայն ձգտում է ստեղծել նոր ծառայություններ և պրոդուկտներ, այլև բարելավում է եղածները՝ հավելյալ արժեք ապահովելով հաճախորդների համար:

2023 թվականին, ելնելով հաճախորդների կարիքներից և ծառայությունների որակի բարելավման ընդհանուր նպատակից, ներդրվեց **Business Tab** գործիքը: Հաշվի առնելով ֆերմերների գործունեության առանձնահատկությունները և փոխադրումների դժվարությունները՝ գործիքը թույլ է տալիս հաճախորդի խորհրդատուին իրականացնել վարկային պատմության և գյուղացիական տնտեսության վերլուծություն, լրացնել հայտը և տեղեկացնել բանկի որոշման մասին՝ առանց ֆերմերին կտրելու իր հիմնական աշխատանքից:

Այս նորարարական գործիքը դեռևս միակն է ՀՀ բանկային համակարգում և թույլ է տալիս հաշվաժ րոպեների ընթացքում առանց բանկ այցելելու տրամադրել վարկ ու կրճատել գյուղացիական տնտեսության սպասարկման ժամկետը:

Business Tab հավելվածի կրառմամբ սպասարկվել է շուրջ 6,000 հաճախորդ և տրամադրվել 6.7 մլրդ ՀՀ դրամի վարկեր:

Acba Business Partner ծրագիր

2023 թվականի մարտին Acba Business Partner ծրագրի շրջանակներում Ակբա բանկը գործարկեց Բիզնես ակումբ իր ՓՄՁ հաճախորդների համար:

Նախապատմություն

Շուրջ 10 տարի առաջ Ակբա բանկը IFC-ի հետ համատեղ նախաձեռնեց ևս մեկ կարևոր ծրագիր՝ նպատակ ունենալով աջակցել փոքր և միջին ձեռնարկատիրության աճին: ՓՄՁ բանկային շուկան Հայաստանում այդ ժամանակ դառնում էր ավելի ու ավելի մրցունակ, քանի որ ինչպես միջազգային, այնպես էլ տեղական բանկերը գիտակցում էին ՓՄՁ հաճախորդների սեգմենտի

կողմից ներկայացված ապագա աճի և շահութաբերության հնարավորությունները:

Ակբայի հետազոտական ուսումնասիրությունը ցույց էր տվել, որ ՓՄՁ-ների բանկային և բիզնեսի աջակցության կարիքները համակողմանիորեն չեն բավարարվում միայն ավանդական բանկային հարաբերություններով: Բիզնեսի սեփականատերերի շրջանում խորհրդատվության, ուղղորդման և աջակցության մեծ պահանջ կա: Ակբան սկսեց կազմակերպել կրթական սեմինարներ և ներդրեց տեղեկատվության ավելի ազատ փոխանակման համակարգեր, ինչը դրական արձագանք գտավ ՓՄՁ-ների շրջանում:

Ակբա բանկի ռազմավարության մեջ ոչ ֆինանսական ծառայությունների ինտեգրման հիմնական նպատակը բիզնեսներին խթանելն ու հզորացնելն էր՝ զինելով նրանց հիմնական գիտելիքներով և ամուր գործարար կապերով:

Ներկայումս Ակբա բանկն առաջարկում է մի շարք ոչ ֆինանսական ծառայություններ, որոնք ուղղված են հաճախորդների գործարար փորձի հարստացմանը:

ՓՄՁ հաճախորդների համար բիզնես ուսուցում.

2023թ. դրությամբ իրականացվել է 135 բիզնես դասընթաց, որին մասնակցել են 1002 փոքր և միջին ձեռնարկությունների 2078 որոշում կայացնողներ: 2016 թվականից գործարվեց նաև Sme.acba.am բիզնեսի աջակցության հարթակը՝ նպատակ ունենալով ՓՄՁ-ներին տրամադրել գործնական գործիքներ և առցանց ուսուցման տարբերակներ: Բիզնես պորտալը այժմ ունի կատարելագործված բովանդակություն, հագեցած է նոր ֆունկցիոնալ հնարավորություններով և գործիքակազմով:

Ցանցային ֆորումները

Համախմբում են MSME հաճախորդներին: Ցանցային կապի միջոցով անդամները օգտվում են փոխշահավետ հարաբերություններից ինչպես բանկի, այնպես էլ միմյանց միջև: Ցանցային միջոցառումները կապում են ՓՄՁ-ներին տարբեր բիզնես թեմաներով (ֆինանսներ, ավտոմատացում, զբոսաշրջություն, կայուն համայնքների զարգացում, բիզնեսում կանանց հզորացում, ադապտիվ առաջնորդություն և այլն), հարթակ են ստեղծում քննարկումների համար և լուծում այն խնդիրները, որոնք սովորաբար հանդիպում են բիզնեսին: 2023թ. դրությամբ 7 ցանցային միջոցառումներ օգնել են 563 ՓՄՁ-ից 714 որոշում կայացնողների ընդլայնել իրենց բիզնես ցանցը, ձեռք բերել օգտակար գիտելիքներ և կապ

հաստատել ամբողջ արժեքային շղթայից մասնակիցների հետ՝ մեկ հարթակի շրջանակներում:

«Արտադրված է մեր գործընկերների կողմից» նախագիծը հատուկ նախատեսված է Հայաստանում փոքր և միջին բիզնեսի զարգացմանը նպաստելու համար: Այս նախաձեռնությունը բացառիկ հնարավորություն է ընձեռում մեր գործընկերներին՝ բարձրացնելու իրենց արտադրանքի ճանաչումն ու տեսանելիությունը՝ դրանք ներկայացնելով բանկի ընտրված մասնաճյուղերում:

Acba Business Club. տարիների ընթացքում Ակբայի ոչ ֆինանսական ծառայությունները ընդլայնվեցին և բանկի շուրջ ձևավորվեց ամուր բիզնես համայնք: Հենց այդ համայնքի արժեքավոր արձագանքների ու աջակցության միջոցով պաշտոնապես ընդունվեց Բիզնես Ակումբի ստեղծման հայեցակարգը: Միանալով Acba Business Club-ին՝ ընկերության մենեջերներն ու սեփականատերերը ստանում են բազմաթիվ առավելություններ, ինչպիսիք են ցանցի ընդլայնումը, արժեքավոր կապերի հաստատումը բիզնես համայնքի ներսում, ներգրավվածությունը բիզնես իրադարձություններում: Անդամները ստանում են նաև բանկի գործընկեր կազմակերպությունների կողմից առաջարկվող բացառիկ արտոնությունները, ներգրավվում տեղեկատվական նիստերում և մասնակցում բիզնես թեմաներին նվիրված տարաբնույթ քննարկումների:

Կորպորատիվ կառավարում

Ակբա բանկն իր արմատներներով հասնում է եվրոպական բանկային և կորպորատիվ կառավարման լավագույն ավանդույթներին: Բանկը հիմնադրվել է 1996 թվականին ֆրանսիական Credit Agricole-ի և հոլանդական Rabobank-ի համատեղ ջանքերով, իսկ հետագայում հանդես եկել ֆրանսիական Credit Agricole բանկի կապիտալի մասնակցությամբ բանկ: Ակբա բանկը հետևողականորեն ձգտում է Հայաստանի բանկային համակարգ ներմուծել եվրոպական բիզնես աշխարհի արժեքներն ու գործելակերպը: Այդպես բանկի կառավարումը նպատակ ունի ապահովել լավագույն միջազգային չափանիշներին համապատասխան գործունեություն Հայաստանում:

Կորպորատիվ կառավարումը բանկում ենթադրում է լիազորությունների և պարտականությունների բաշխում: Բանկի խորհուրդը և բարձրագույն ղեկավարությունը, ներառյալ բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը և նրանց տեղակալները, իրականացնում են տարբեր գործունեություններ, այդ թվում.

- բանկի ռազմավարության և խնդիրների սահմանում,
- աշխատակազմի ընտրություն և վերահսկում,

- բանկի ամենօրյա բիզնես գործառնությունների իրականացում,
- ավանդատուների շահերի պաշտպանություն, բաժնետերերի հանդեպ պարտավորությունների կատարում և այլ ճանաչված շահագրգիռ կողմերի շահերի հաշվառում,
- կորպորատիվ մշակույթի, կորպորատիվ գործունեության և վարքագծի համապատասխանեցում այն ակնկալիքով, որ բանկը կգործի անվտանգ և ապահով, բարեխիղճ և գործող օրենսդրությանը համապատասխան,
- վերահսկիչ գործառնությունների սահմանում:

Կորպորատիվ կառավարման հիմնական նպատակն է պաշտպանել շահագրգիռ կողմերի շահերը կայուն հիմունքներով՝ հանրային շահերին համապատասխան: Հատկապես մանրածախ բանկերի դեպքում շահագրգիռ կողմերի մեջ բաժնետերերի շահերը ստորադասվում են ավանդատուների շահերին:

Բանկը գիտակցում է, որ լավ կորպորատիվ կառավարումը կարող է ստեղծել հետևյալ մրցակցային առավելությունները.

- արտաքին ֆինանսավորման ավելի մեծ հասանելիություն, ինչը կարող է հանգեցնել ավելի մեծ ներդրումների, ավելի մեծ աճի և ավելի շատ աշխատատեղերի բացման: Այսօր տեղական և միջազգային ներդրողները հաճախ խուսափում են ընկերություններից, որոնք չեն երաշխավորում ներդրողների իրավունքները և չեն ապահովում կորպորատիվ տեղեկատվության պատշաճ բացահայտումը և Խորհրդի հուսալի գործունեությունը:
- ավելի ցածր կապիտալ, բայց ավելի բարձր բանկի ինքնարժեք, ինչը մեծացնում է ներդրումների գրավչությունը,
- ավելի լավ գործառնական կատարում ռեսուրսների ավելի արդյունավետ բաշխման և ավելի լավ կառավարման միջոցով,
- ավելի ցածր ռիսկեր,
- ավելի լավ հարաբերություններ բոլոր շահագրգիռ կողմերի միջև, ինչը հանգեցնում է աշխատանքային հարաբերությունների բարելավմանը և սոցիալական ասպեկտների հետ կապված մթնոլորտի, ինչպիսին է շրջակա միջավայրի պահպանությունը:

2020 թվականից սկսած Բանկը, ֆրանսիական Proparco ընկերության աջակցությամբ և ուղղորդմամբ նախաձեռնեց և հիմք դրեց իր կորպորատիվ կառավարման համակարգի բարեփոխմանը: Մասնավորապես, բարեփոխման ծրագրի շրջանակներում ավելացվել է Խորհրդի անկախ անդամների թիվը, որոնք կազմում են Խորհրդի 9 անդամներից 4-ը: Նաև մշակվել և կիրառության մեջ են դրվել կառավարման ոլորտը կարգավորող բազմաթիվ ներքին իրավական ակտեր:

2022 թվականի նոյեմբերին ստեղծվել են Խորհրդի հետևյալ 3 հանձնաժողովները, որոնք բոլորն էլ նախագահում են Խորհրդի անկախ անդամները՝

- Աուդիտ հանձնաժողով,
- Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով
- Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով:

բ. նոր ապրանքների արտադրություն կամ նոր ծառայությունների մատուցում.

Հայաստանում լինելով բանկային բազմաթիվ ծառայությունների և պրոդուկտների առաջին թողարկողը, Բանկը տարիներ շարունակ պահպանել է իր մրցակցային առաջատար դիրքերը՝ մշտապես առաջարկելով հաճախորդների պահանջմունքների բավարարմանն ուղղված լուծումներ: Բանկը մշտապես ուսումնասիրում է հաճախորդների պահանջմունքները և մշակում, ներդնում նոր պրոդուկտներ և ծառայություններ, որոնք ուղղված են հաճախորդների կարիքների բավարարմանը, սպասարկման որակի բարձրացմանը, հեռահար եղանակով ծառայությունների մատուցման զարգացմանը:

Մասնավորապես, Բանկի ռազմավարական նպատակներից է վարկավորման համակարգերի արդիականացումը, ավտոմատ որոշումների կայացման համակարգերի ստեղծումն ու ինտեգրումը հեռահար սպասարկման համակարգերում: Ներկայումս արդիականացվել է ապառիկ վարկերի տրամադրման համակարգերը՝ ապահովելով վարկերի տրամադրում վայրկյանների ընթացքում: Բանկը ներդրել է ավտոմատ որոշումների կայացման համակարգեր ինչպես սպառողական վարկերի, այնպես էլ գյուղատնտեսական վարկերի համար: Այժմ աշխատանքներ են տարվում այլ սեգմենտների համար վարկավորման ավտոմատ որոշման համակարգերի ներդրման ուղղությամբ:

Բանկում կարևոր զարգացման ուղղություններից է նաև քարտային բիզնեսի զարգացումը և միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրման արդյուքում նոր ծառայությունների ներդրումը:

Բանկի կողմից նախատեսվում է թվային առաջատար տեխնոլոգիաների ներդրում, որոնք կբարձրացնեն հաճախորդների սպասարկման որակը, հնարավորություն կընձեռեն օգտվել ավելի բազմակողմանի ծառայություններից:

4.4.2. Հիմնական շուկաները

Բանկի գործունեությունն ի սկզբանե ուղղված է եղել Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորմանն ու աջակցմանը: Բանկի ստեղծման հիմքում 1991թ.-ին գյուղատնտեսության ոլորտում իրականացված բարեփոխումներն են, որի արդյունքում հանրապետությունում գործող 938 խոշոր

պետական և կոլեկտիվ տնտեսությունները տրոհվեցին և ձևավորվեցին փոքր գյուղացիական տնտեսություններ: 1998թ.-ից սկսած Բանկը սկսել է ընդլայնել իր վարկային և այլ բանկային գործառնությունների շրջանակը՝ աստիճանաբար վերափոխվելով ունիվերսալ բանկի:

Այժմ Բանկը տրամադրում է բանկային լայնածավալ ծառայություններ: Բանկն ունի ամբողջական ծառայությունների փաթեթ հետևյալ երեք բիզնես ուղղությունների համար.

- ՓՄՁ,
- գյուղատնտեսական բիզնես ուղղություն,
- մանրածախ բիզնես ուղղություն:

Նշված սեգմենտների հաճախորդներին Բանկի կողմից առաջարկվող հիմնական գործառնություններն ու ծառայություններն են.

- գյուղատնտեսական, առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրում,
- հաշիվների սպասարկում,
- ցպահանջ և ժամկետային ավանդների ներգրավում,
- տեղական և միջազգային պլաստիկ քարտերի թողարկում և սպասարկում,
- արտարժույթային գործառնություններ,
- էլեկտրոնային փոխանցումներ (ներառյալ՝ արագ համակարգերով),
- բրոքերային ծառայությունների մատուցում, ռեեստրի վարում և կորպորատիվ արժեթղթերի պահառություն,
- միջազգային առևտրային գործարքների ֆինանսավորում (ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ),
- այլ ծառայություններ:

Բանկը նաև առաջինն է Հայաստանում, որ փոքր և միջին ձեռնարկատերերի համար կազմակերպեց բիզնես դաշնթացներ՝ աջակցելով ՓՄՁ-ների զարգացմանը ֆինանսական գրագիտության ընդլայնման միջոցով:

Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է Հայաստանի ամբողջ տարածքում՝ մասնաճյուղային լայն ցանցի միջոցով: Բանկի վարկային պորտֆելի 55.1%-ը կազմում են մանրածախ վարկերը, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական վարկերը կազմում են 27.6%, իսկ 44.9%-ը՝ ՓՄՁ և կորպորատիվ վարկերը:

2024 թվականի առաջին կիսամյակի ընթացքում Բանկի կողմից գեներացված տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտների շուրջ 76.6%-ը բաժին է ընկնում վարկային գործառնություններին: Ներդրումային և արտարժույթային

գործառնություններից եկամուտները կազմում է Բանկի եկամուտների շուրջ 7.4%-ը:

Բանկը շուկայում դիրքավորված է որպես ընդգծված սոցիալական պատասխանատվությամբ կառույց՝ բազմաթիվ ծրագրեր իրականացնելով տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման, սոցիալական խնդիրների լուծման ուղղությամբ:

Բարեգործությունը ևս Բանկի ուշադրության կենտրոնում է: Բարեգործական մեկանգամյա միջոցառումներից զատ, Բանկը նախաձեռնեց և կյանքի կոչեց Հայաստանում մինչ այդ գոյություն չունեցող նոր ֆորմատ. «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հետ համատեղ Բանկը թողարկեց Visa Բարերար տեսակի քարտը, որի միջոցով իրականացված վճարային գործարքների 0,3%-ը փոխանցվել և այժմ էլ փոխանցվում են հիմնադրամի հատուկ հաշվեհամարին: Կուտակող միջոցներն ուղղվում են բարեգործական տարատեսակ նախագծերի իրականացմանը:

2020թ.-ի ընթացքում Բանկի կողմից օժանդակություն ցուցաբերվեց նաև COVID 19–ի շրջանակում իրականացվող առողջապահական գործառնություններին (շուրջ 27 մլն ՀՀ դրամ), ինչպես նաև 2020 թվականին Բանկը մեկնարկեց և 2021 թվականի ամբողջ ընթացքում շարունակեց աջակցել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին և «Ձինձառայողների ապահովագրության» հիմնադրամին, ընդ որում, 2020թ.-ի հոկտեբերից Բանկի ցանկացած քարտով իրականացված վճարային գործարքների 0,3%-ը փոխանցվում է «Ձինձառայողների ապահովագրության» հիմնադրամին (բացառությամբ Visa Բարերար տեսակի քարտի): Առանձին աջակցություն տրամադրեց պատերազմի հետևանքով ժամանակավորապես տեղահանված մեր հայրենակիցներին: Աջակցությանը միացան նաև Ակբա ֆինանսական խմբի մյուս անդամները՝ Ակբա Լիզինգն ու Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթը: Բանկի և Ակբա ֆինանսական խմբի մյուս անդամների կողմից նշված հիմնադրամներին տրամադրված աջակցության ընդհանուր չափը կազմեց ավելի քան 438 միլիոն ՀՀ դրամ:

Բանկի ուշադրության կենտրոնում են նաև երիտասարդական, բնապահպանական, այլընտրանքային էներգիայի, առողջ ապրելակերպին և մշակութային մի շարք ծրագրերին միտված նախաձեռնությունները:

2019-2020թթ. ընթացքում Բանկը «Ցույց պլաստիկի դեմ» խորագրով գովազդային լայնամասշտաբ արշավ իրականացրեց, որի հիմքում պլաստիկի դեմ պայքարն էր: Արշավը մեծ աղմուկ բարձրացրեց և սկիզբ դրեց պլաստիկ թափոնների դեմ մեծ շարժմանը:

Բարեգործության շրջանակում Բանկի կողմից սահմանամերձ տարբեր գյուղերում և համայնքային նշանակության կառույցներում տեղադրվել են նաև արևային ջրատաքացուցիչներ:

Ընդհանուր առմամբ, Բանկի գործունեությունն ուղղված է ոչ միայն տնտեսության զարգացմանն ու երկրում բարեկեցության ապահովմանը, այլ նաև ֆինանսական և տեխնոլոգիական նորարարական լուծումների ներդրմանը, դրանց զարգացմանը, ինչպես նաև իր գործունեության միջավայրի զարգացմանը:

Մրցակցային դիրքը.

Բանկը, լինելով ՀՀ առաջատար բանկերից մեկը և բարձր պահելով իր մրցակցային դիրքը բանկային համակարգում, արդյունավետ, համախմբված թիմային աշխատանքի և կանոնակարգված գործունեության շնորհիվ շարունակ պահպանում է իր առանցքային դերն ու կարևորությունը Հայաստանի բանկային շուկայում:

Բանկի հիմնական մրցակցային առավելություններն են՝

- Վարկային պորտֆելի ցածր դոլարիզացիա,
- Ավանդային պորտֆելի համեմատաբար ցածր դոլարիզացիա,
- Սերտ համագործակցություն և վստահություն միջազգային մի շարք հեղինակավոր ֆինանսաբանկային կազմակերպությունների կողմից, որոնք ապահովում են Բանկին անհրաժեշտ ֆինանսական ռեսուրսներով,
- Պրոֆեսիոնալ և նվիրված անձնակազմ, աշխատակիցների ցածր հոսունության ցունցանիշներ և կարիերայի լայն հնարավորություններ,
- Բարի համբավ հասարակության լայն շերտերում:

Ակբա բանկը, շարունակելով իր ակտիվ գործունեությունը Հայաստանի ֆինանսական համակարգում և գործելով առողջ մրցակացության պայմաններում, պահպանում է իր առաջատար դիրքը բանկային համակարգում կապիտալի (4-րդ տեղ), ակտիվների (4-րդ տեղ) և վարկային պորտֆելի (3-րդ տեղ) մեծությամբ:

Նմանատիպ առաջատար դիրքերը ևս մեկ անգամ վկայում են Բանկի հուսալիության, մրցունակության և կայունության մասին :

Այսպիսով՝ Ակբա բանկը իր նորարարական մոտեցումների, պրոֆեսիոնալ թիմի անխափան աշխատանքի, մրցունակության էական հնարավորությունների շնորհիվ մշտապես ամրապնդում է տարիների ընթացքում ձևավորած արժեքները և ստեղծում հաճախորդների և գործընկերների հետ փոխշահավետ և երկարաժամկետ համագործակցության առաջընթացի նոր ուղիներ :

4.5. Բանկի խմբի կառուցվածքը

4.5.1. Բանկի խմբի կառուցվածքը

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն խմբի մայր կազմակերպությունն է: Խումբը բաղկացած է Ակբա բանկից, դրա դուստր և կախյալ կազմակերպություններից: Բանկի դուստր կազմակերպություններն են՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ն: Բանկի կախյալ կազմակերպությունն է՝ «ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն:

«ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն գրանցվել է 2003թ.-ի ապրիլի 23-ին ՀՀ ԿԲ կողմից թիվ 4 արտոնագրային համարով և գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Կազմակերպությունը իրականացնում է ֆինանսական լիզինգի գծով գործառնություններ:

Հարկ է նշել նաև որ, «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ) 2017թ. դեկտեմբերին ֆրանսիական «ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԼԻԶԻՆԳ ԸՆԴ ֆԱԿՏՈՐԻՆԳ» ընկերությունից և 3 ֆիզիկական անձանցից գնել է վերջիններիս պատկանող՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալում ունեցած՝ ընդհանուր թվով, 92 հատ բաժնետոմսերը: Արդյունքում «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ մասնակցությունն «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալում կազմում է 100%:

«ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 2021թ.-ին: Կազմակերպությունը իրականացնում է կրթական ծրագրեր, դասընթացներ, վերապատրաստումներ գործունեություն:

Հարկ է նշել նաև, որ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 28/04/2017թ.-ի որոշմամբ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն, (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ) «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ)

և «ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն ճանաչվել են որպես ֆինանսական խումբ՝ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԽՈՒՄԲ» անվանմամբ: «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի 14.08.2020թ.-ի որոշմամբ ֆինանսական խումբը վերանվանվել է ԱԿԲԱ ԽՈՒՄԲ» ֆինանսական խումբ: «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն նշանակվել է որպես «ԱԿԲԱ ԽՈՒՄԲ» ֆինանսական խմբի պատասխանատու անձ:

«ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է 19.11.2013թ.-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ (գրանցման համարը՝ 2): Կազմակերպությունը ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված է իրականացնել ներդրումային ֆոնդերի կառավարչի գործունեություն և ներկայումս հանդիսանում է ՀՀ-ում կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարում իրականացնող 2 ընկերություններից մեկը:

4.6. Բանկի հիմնական միջոցները

1) Բանկի տրամադրության տակ գտնվող և մոտակայում պլանավորվող էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցներ (շենքեր, շինություններ, հողամաս, սարք, սարքավորում և այլն), ներառյալ վարձակալած գույքը:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանում է թվով 112 անշարժ գույք (հիմնականում մասնաճյուղերի շենք, շինություններ), որոնց հաշվեկշռային արժեքը կազմում է Բանկի հիմնական միջոցների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքի շուրջ 40.6% :

2) Փոփոխություններ, որոնք կարող են սահմանափակել բանկի կողմից հիմնական միջոցների օգտագործումը.

Չկան

4.7. Բանկի կապիտալ ռեսուրսները (Պասիվները)

1) տեղեկատվություն բանկի սեփական կապիտալի մասին և ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների մասին,

Բանկի պարտավորությունները և կապիտալը 30.06.2024թ. դրությամբ կազմել են 802,669 մլն ՀՀ դրամ, որի 17.5%-ը կամ 140,748 մլն ՀՀ դրամը կազմել է սեփական կապիտալը, իսկ 82.5%-ը ընդամենը պարտավորությունները:

Սեփական կապիտալի 39.1%-ը կամ 55,000 մլն դրամը կազմել է կանոնադրական կապիտալը, 1.2%-ը կամ 1,750 մլն ՀՀ դրամ էմիսիոն եկամուտը, 5.5%-ը կամ 7,757 մլն ՀՀ դրամը պահուստները և 54.2%-ը կամ 76,240 մլն ՀՀ դրամը՝ չբաշխված շահույթը:

Պարտավորությունների խոշորագույն հոդվածներն են՝ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներն ու ավանդները, բանկերից, ՀՀ ԿԲ-ից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցները և բանկի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը, որոնք կազմել են ընդհանուր պարտավորությունների համապատասխանաբար 79.2%-ը կամ 524,420 մլն ՀՀ դրամ, 15.4%-ը կամ 102,106 մլն ՀՀ դրամ և 3.4%-ը կամ 22,271 մլն ՀՀ դրամ:

Բանկը իր եռամսյակային միջանկյալ և տարեկան հաշվետվությունները հրապարակում է Բանկի ինտերնետային կայքի՝ www.acba.am, «Հաշվետվություններ» բաժնում, որտեղից կարելի է սեփական կապիտալի և ընդհանուր պարտավորությունների մասին առավել մանրամասն տեղեկատվություն ստանալ:

2) բանկի դրամական հոսքերի առաջացման աղբյուրները և գումարները, ինչպես նաև ազատ ոճով նկարագրվում են այդ դրամական հոսքերը,

Բանկի դրամական հոսքերը գոյանում են նրա հիմնական գործունեությունից, այն է ցապահանջ և ժամկետային ավանդների ներգրավում ու սպասարկում, հաշիվների սպասարկում, գյուղատնտեսական, առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրում, արտարժույթային գործառնությունների իրականացում, ներդրումային գործունեություն և այլն :

Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի. դրամական հոսքերի հիմնական գումարներն արտացոլված են ստորև ներկայացված աղյուսակում.

Հազ.ՀՀ դրամ

	30.06.2024թ. Աուդիտ չանցած	2023թ. Աուդիտ անցած	2022թ. Աուդիտ անցած
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)	35,630,424	65,435,119	49,369,597
Ստացված այլ տոկոսներ	6,017,712	10,445,440	6,102,070
Վճարված տոկոսներ	(17,764,478)	(29,840,347)	(23,532,053)
Ստացված միջնորդավճարներ	7,291,721	13,097,686	9,659,855
Վճարված միջնորդավճարներ	(2,849,120)	(5,014,623)	(3,623,931)
Զուտ ելք/ մուտք շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	10,178	(663,718)	196,755
Զուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից	2,355,310	5,333,764	13,516,463
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր	(3,251,482)	(2,985,401)	(2,318,819)
Ստացված այլ եկամուտ	316,642	854,113	235,468
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ	(12,222,458)	(18,700,666)	(14,460,895)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(2,747,329)	(3,755,177)	(3,925,140)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները	12,787,120	34,206,190	31,219,370
Գործառնական ակտիվների զուր (ավելացում)/նվազում			
Աճանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	169,568	317,095	396,989

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	32,511,144	(48,347,859)	(32,847,258)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(33,770,474)	(40,369,750)	(84,018,496)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	(2,661,577)	(30,196,753)	(22,270,275)
Այլ ակտիվներ	(5,633,246)	(1,262,502)	(2,693,895)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	(518,468)	(8,637,177)	8,738,065
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	29,091,206	71,747,907	116,891,930
Այլ պարտավորություններ	7,933,514	(5,658,758)	3,453,298
Գործառնական գործունեությամբ (օգտագործված)/ ստացված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը	39,908,787	(28,201,607)	18,869,729
Վճարված շահութահարկ	(5,508,797)	(7,383,676)	(2,687,672)
Գործառնական գործունեությամբ (օգտագործված)/ստացված զուտ դրամական միջոցներ	34,399,990	(35,585,283)	16,182,057
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(3,666,321)	(2,444,064)	(3,466,341)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից մուտքեր	13,465	1,217,572	53,404
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(37,118,219)	(13,364,866)	(6,195,291)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք	(378,475)	16,049,251	2,944,680
Ստացված շահաբաժիններ	1,021,608	701,763	539,806
Ներդրումային գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	(40,127,942)	2,159,656	(6,123,742)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			

Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	1,430,569	18,339,013	2,191,500
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում		(3,684,744)	(789,212)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր		34,345,599	34,288,004
Այլ փոխառությունների մարումներ	(6,550,409)	(27,032,928)	(37,932,197)
Ստացված ստորադաս վարկեր		4,479,000	0
Վճարված շահաբաժիններ	(5,500,000)	(4,400,000)	(3,300,000)
Ֆինանսական գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	(10,619,840)	22,045,940	(5,541,905)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(470,096)	1,123,990	(12,664,004)
Արժեզրկման պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը	37,494	46,259	68,891
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(16,780,394)	(10,209,436)	(8,078,703)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	78,159,849	88,369,285	96,447,988
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	61,379,455	78,159,849	88,369,285

3) Փոխառություն ներգրավելու պահանջ.

Բանկի կողմից փոխառությունների ներգրավման պահանջը գնահատվում է՝ հիմնվելով Բանկի ակտիվների աճի հեռանկարի և տարբեր ժամկետային միջակայքերում իրացվելիության կանխատեսվող մակարդակի վրա:

4) Կապիտալ ռեսուրսների օգտագործման այն սահմանափակումները, որոնք կարող են ուղղակի կամ անուղղակի էապես ազդել բանկի գործունեության վրա.

Չկան:

4.8. Հետազոտական աշխատանքները և զարգացման ուղղությունները

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար Բանկի կողմից հետազոտական և զարգացման աշխատանքներին ուղղված քաղաքականություն առկա չէ:

4.9. Արտոնագրերը և լիցենզիաները

Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացնում է բանկային գործունեություն բանկային գործունեության թիվ 70 լիցենզիայի հիման վրա՝ տրված 29 մարտի, 1996թ.: Բանկային գործունեության թիվ 70 լիցենզիան տրված է անժամկետ:

4.10. Զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական փոփոխություն չի գրանցվել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս: Ակնկալվում է, որ Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունները կաճեն, տոկոսադրույքները հիմնականում կմնան կայուն:

Ողջամիտ ներդրողի ներդրումային որոշման կայացման համար՝ Բանկը ներկայացնում է նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվապասիվային ցուցանիշների ծավալային փոփոխությունները:

հազ. ՀՀ դրամ

Միջոցների Ներգրավում	2022թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	Աճ/ նվազում 2021թ. նկատմամբ (%)	2023թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	Աճ/ նվազում 2022թ. նկատմամբ (%)	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	Աճ/ նվազում 2023թ. նկատմամբ (%)
Բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	102,065,822*	-1.1%	108,939,565*	6.7%	102,105,519	-6.3%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	424,168,945	25.7%	503,231,650	18.6%	524,419,755	4.2%

հազ. ՀՀ դրամ

Միջոցների տեղաբաշխում	2022թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	Աճ/ նվազում 2021թ. նկատմամբ (%)	2023թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	Աճ/ նվազում 2022թ. նկատմամբ (%)	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	Աճ/ նվազում 2023թ. նկատմամբ (%)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	461,862,466*	24%	538,605,763*	16.6%	570,159,428	5.9%
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	50,806,230	159%	99,410,514	95.7%	66,209,274	-33.4%
Արժեթղթերի պորտֆել	23,641,527	-1.5%	21,422,936	-9.4%	58,814,181	174.5%

ՀՀ տնտեսությունն ընդհանուր առմամբ և բանկային համակարգը մասնավորապես, նախորդ տարիներին պարբերաբար առնչվել են և ցավոք դեռևս շարունակում են առնչվել տարատեսակ մարտահրավերների, որոնք իրենց ազդեցությունն են ունենում և էականորեն փոխել և փոխում են բանկային համակարգի գործունեության տարբեր ուղղություններ: COVID-19 համավարակի հետևանքները դեռևս ամբողջությամբ չհաղթահարած, աշխարհը բախվեց նոր մարտահրավերների՝ տարբեր երկրներում ծագած հակամարտությունների և դրա հետևանքներին, որոնք արդեն իսկ բացասաբար են ազդում աշխարհի մի շարք երկրների վրա: Բացասական հետևանքները հիմնականում արտահայտվում են

* Սույն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա և աուդիտի կողմից հաստատված չեն:

տնտեսական աճի տեմպերի անկմամբ, պարենային և հումքային ապրանքների միջազգային գների տատանողականությամբ, դրամավարկային քաղաքականությունների խստացմամբ: Հակառակ կողմից, ռուս-ուկրաինական հակամարտությամբ պայմանավորված ՌԴ-ից մարդկանց և կապիտալի ներհոսքի հետևանքները ՀՀ տնտեսության վրա կարճաժամկետում ունեցել են նաև դրական ազդեցություն՝ հիմնականում պայմանավորված, զբոսաշրջության, ինչպես նաև ՀՀ-ից դեպի ՌԴ արտահանման էական աճերով: Արդյունքում 2022-2023թթ. գրանցվել է բավականին բարձր տնտեսական աճի տեմպ՝ հիմնականում պայմանավորված ծառայությունների աճով: Պահանջարկի տեսանկյունից աճին նպաստել են ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին պահանջարկը, որի աճն առաջիկայում նույնպես կշարունակվի հաշվի առնելով Արցախից բռնի տեղահանված բնակչության կողմից առաջացած պահանջարկի ավելացումը: Հետևաբար, երկարաժամկետ հատվածում առաջարկի տեսանկյունից անփոփոխ կամ սահմանափակ պայմաններում գնաճային զարգացումներից խուսափելու համար, շատ կարևոր է նրանց ինտեգրումը տնտեսության մեջ, հատկապես արտադրական ոլորտներում: Ռելուկանտների, ինչպես նաև Արցախից բռնի տեղահանված բնակչության կողմից հիփոթեքային վարկերի և անշարժ գույքի նոր պահանջարկը կարող է բերել վարկերի պահանջարկի աճի և նպաստել անշարժ գույքի շուկայի ավելի տաքացման:

Հայաստանյան բանկային համակարգի զարգացմանն առաջիկա տարիներին կնպաստեն նաև ՀՀ կառավարության ծրագրով սահմանված մի շարք ոլորտների կարևորությունը և դրանց ուղղված աջակցության ծրագրերը: ՀՀ կառավարության կողմից կազմված 2021-2026թթ. ծրագրով սահմանված հիմնական ուղղությունները մնում են անփոփոխ և ուշադրության կենտրոնում են շարունակում մնալ գյուղատնտեսության, մշակվող արդյունաբերության, էներգետիկ ենթակառուցվածքների, ՓՄՁ, ՏՏ, զբոսաշրջային ոլորտներին առնչվող նախագծերը:

2024-2026թթ. ՄԺԾԾ (ՀՀ կառավարության միջնաժամկետ ծախսային ծրագիր)-ով նախատեսվել են կառավարության ծրագրով սահմանված հիմնական թիրախների գծով աշխատանքների իրականացումը՝ ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ կապիտալ ծախսերի գծով (Կապիտալ ծախսերի առաջնահերթությունները միջնաժամկետ հատվածի համար հիմնականում վերաբերելու են կրթությանը՝ 300 դպրոցների և 500 մանկապարտեզների կառուցում, վերանորոգում, ճանապարհաշինության՝ Հյուսիսհարավ ճանապարհային միջանցք, ճանապարհների ցանցի նորոգում և ջրային տնտեսության՝ 15 փոքր և միջին ջրամբարների կառուցման, ոլորտներին: Ընթացիկ ծախսերը, մյուս կողմից, պարունակելու են աշխատանքային և այլ կենսաթոշակների, սոցիալական նպաստների բարձրացմանն ուղղված ծախսեր:): 2024թ. պետական բյուջեով և՛ եկամուտների գծով և՛ ծախսերի գծով

նախատեսված են էական աճեր՝ համապատասխանաբար 13.1% և 20.8% աճ: Ծախսերի գծով աճը ներառում է նաև Արցախից բռնի տեղահանված բնակչության աջակցության գումարները: Կապիտալ ծախսերը նախատեսվում է 2024թ. հասցնել ՀՆԱ-ի 6.6%-ին՝ 2023թ. համար սպասվող 5.9%-ի և 2022թ. փաստացի 4.5%-ի դիմաց, սակայն, 2023թ. կապիտալ ծախսերն՝ ըստ տարբեր վերլուծությունների, ունեն ցածր կատարողական և այս հիմնախնդրի պահպանումը կարող է վտանգել նաև տնտեսական արտադրողականության աճը:

Էկոնոմիկայի նախարարությունը 2023թ. շարունակում է ձեռներեցության ոլորտի աջակցության ծրագրերը՝ հատկապես ուղղված գինեգործության ոլորտին, արտահանման խթաններին, կանաչ և շրջանաձև տնտեսության զարգացմանը: Այսպես, հարկային արտոնությունները շարունակվելու են գյուղատնտեսության, դեղագործության, տեքստիլ և կարի արդյունաբերության, գինեգործության, զբոսաշրջության, սննդի վերամշակման, SS և հեռահաղորդակցության ոլորտներում: Ընկերությունների արտադրողականության խթանման համար կառավարությունը գործարկել է տնտեսական արդիականացման ծրագիրը, որով սուբսիդավորվում է ընկերությունների նոր սարքավորումների ձեռքբերման ֆինանսավորման (վարկի/լիզինգի) տոկոսային ծախսերի մեծ մասը, ինչպես նաև փոխհատուցվում են օտարերկրյա բարձրակարգ մասնագետների աշխատավարձերի մի մասը: Դրա շնորհիվ 2022թ. ընթացքում կնքվել է 900-ից ավել պայմանագիր՝ ավելի քան 56 մլրդ դրամի սարքավորումների ձեռքբերման համար, իսկ մինչև 2023թ. վերջ ընդհանուր պորտֆելը կհասնի ավելի քան 200 մլրդ դրամի: Այսպես կընդլայնվի տնտեսական պոտենցիալը՝ ընկերություններին դարձնելով ավելի մրցունակ:

Մարտահրավերային է շարունակում մնալ աշխարհաքաղաքական անկայուն և լարված իրավիճակը և բարձր անորոշությունը, հարևան երկրների նկատմամբ պատժամիջոցների կիրառումը, ՀՀ տնտեսության՝ Ռուսաստանից բարձր կախվածության մակարդակը, ինչպես նաև արտահանման հետ կապված բարդությունները և արտագաղթի սպառնալիքները: Առկա մարտահրավերներին լավագույնս դիմակայելու համար բանկային համակարգը նախորդ տարիների ընթացքում էլ ավելի ամրապնդվեց ու զինվեց այնպիսի լուծումներով, որոնց անհրաժեշտությունը նախկինում թեև կար, բայց միգուցե օրհասական չէր: Նշված մարտահրավերներին դիմակայելուն միտված թեպետ ամենաակնառու փոփոխությունը եղավ թվայնացման գործընթացների տեմպերի էական արագացումը և ընդհանուր բանկային համակարգի թվային ենթակառուցվածքների զարգացումը, որին անմասն չմնացին նաև կարգավորող և պետական մարմինները:

ԿԲ-ը նպատակադրել է թվայնացման տեսանկյունից ֆինանսական համակարգի տրանսֆորմացիա՝ ստեղծելով տարբեր խելացի ենթակառուցվածքներ, որոնք նպաստելու են թվային ֆինանսական ծառայությունների արագ զարգացմանը, գլոբալացմանը և փոխկապված են լինելու միասնական տեղեկատվական հարթակների միջոցով: Թվայնացումը կառուցված է 3 հիմնասյունների վրա՝ ենթակառուցվածքներ, դրանց փոխգործելիություն, կիբեռանվտանգություն: Փոխգործելիությունը (interoperability) լինելու է API-ի միջոցով (open banking, open government, open finance): Ֆինանսական կառույցներում կստեղծվի տեղեկատվական անվտանգության համակարգային ռիսկերի վերհանման և արագ արձագանքման կենտրոնացված հարթակ/ SOC (cybersecurity operation center), որը կապահովի incident response lifecycle:

Ֆինանսական համակարգի տրանսֆորմացիան ենթադրում է նաև.

- SubTech որոշումների կայացման համակարգի ներդրում, որը կնպաստի հավաքագրման և հաշվետվողական համակարգերի բեռի թեթևացմանը
- RegTech կարգավորման ոլորտում ստանդարտների/կառուցակարգերի համակարգի ներդրում, որի միջոցով ֆինանսական կազմակերպությունները կիրականացնեն իրենց համապատասխանեցումը:
- Վճարահաշվարկային համակարգի վերափոխումը ենթադրում է միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան ճկուն ծառայություններ, ֆինանսական կազմակերպություններում ներդրված արդիական, ճկուն և մոդուլային կառուցվածքով ծրագրային համակարգեր, որոնք API-ի միջոցով կապահովեն փոխգործելի ֆինանսական ծառայությունների էկոհամակարգ: Ձևավորվելու են միասնական վճարահաշվարկային հարթակներ և ներդրվելու են «բաց բանկի» կամ «բաց ֆինանսների» համակարգերը:
- Արդեն մշակվում է կրիպտոակտիվների թողարկման, շրջանառության կարգավորման և վերահսկողության վերաբերյալ օրենսդրական նախագիծ, ինչը թույլ կտա բարձրացնել վստահության մակարդակը, ակտիվացնել մրցակցությունը և ստեղծել ոլորտի զարգացման նոր նախադրյալներ: Արդյունքում՝ էլեկտրոնային փող թողարկող կազմակերպությունները կգրադեցնեն իրենց ուրույն տեղը ֆինանսական միջնորդության շուկայում, կմատուցեն առավել հարմարավետ ծառայություններ և կընդլայնեն էլեկտրոնային փողի կիրառման ոլորտները:

- Գլոբալ և նորարար ֆինտեխ կազմակերպությունների համար կստեղծվեն խթանման ծրագրեր՝ կարգավորման «ավագատուփ»-ի և «ինկուբացիայի» և «ակսելերացիայի» ենթակառուցվածքների միջոցով:

ԿԲ-ն Կառավարության գործընկերների հետ համատեղ հիմնադրել է Հայաստանի տեղեկատվական համակարգերի գործակալությունը՝ ISAA, որի նպատակն է Հայաստանի թվային հասարակության ստեղծումը և Հայաստանի թվային ճարտարապետության չափորոշիչների սահմանումը: Մշակվել են էլեկտրոնային նույնականացման բոլոր անհրաժեշտ ստանդարտներն ու պահանջները: Ստեղծվել է ազգային նույնականացման միասնական պորտալը, որը շուտով պետք է գործարկվի: Հեռահաղորդակցության ընկերությունները միավորել են ջանքերը՝ իրենց հաճախորդների հեռախոսային չիպերն էլեկտրոնային նույնականացում և ստորագրություն ապահովող չիպերով անվճար փոխարինելու համար: Համապատասխանաբար կիրքերանվտանգության մասով նախագծվել են կրիտիկական ենթակառուցվածքների պաշտպանության և ուսուցման ու հետազոտությունների համար անհրաժեշտ լուծումներ, ձեռք է բերվել կիրքեր սիմուլյացիաների և կրթման պլատֆորմ:

Ի հավելումն նշված ներքին մարտահրավերների և հնարավորությունների Հայաստանյան բանկային ոլորտի վրա իրենց ազդեցությունը կունենան նաև հետևյալ միջազգային հիմնական տենդենցները.

- ✓ **Թվայնացումը** շարունակում է արագորեն տարածվել և նշանակալիորեն բարձրացնում է գործընթացների արդյունավետությունը բանկային համակարգում: Այն ներառում է ինչպես հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների թվայնացման, այնպես էլ այդ ծառայությունների մատուցման համար առկա բիզնես գործընթացների ավտոմատացման և ոռբոտացման ասպեկտները: Բանկերի մասնաճյուղերում մատուցվող ծառայությունների հիմնական մասն այժմ հնարավոր է կատարել նաև բանկային հավելվածների միջոցով: Աստիճանաբար աճում են անկանխիկ վճարումների հարաբերակցությունը կանխիկ վճարումների նկատմամբ, ինչին զուգահեռ կիրքերհարձակումների ռիսկը նույնպես զգալիորեն մեծանում է: Ձուգահեռ բանկային համակարգ են մուտք գործում իրենց ոլորտում հաջողաժ տեխնոլոգիական ընկերությունները: Օրինակ՝ Google-ը և Apple-ը մուտք գործեցին բանկային համակարգ վճարումների վրա առաջնային շեշտադրումով /Google Pay, Apple Pay/: Apple-ը շուկային ներկայացնում է նաև վճարային քարտեր և “Գնիր հիմա, վճարիր հետո” պրոդուկտը: Google Pay-ը հնարավորություն է տալիս նաև փոխանցումներ կատարելու: Թրենդը մեկնարկել էր դեռևս Չինաստանում, երբ Alibaba-ն ստեղծեց Alipay հավելվածը:

Այդպիսի տեխնոլոգիական ընկերություններից է նաև Մետան, որը նույնպես ստեղծել է վճարման հնարավորություն, մարքեթփլեյս և այլն: ՀՀ-ում նույնպես թվային ծառայությունների պահանջարկն օրեցօր աճում է և այս տեսանկյունից կարևոր է ներդրումներ անել թվային համակարգերի, user friendly mobile banking-ի, սպասարկման որակի (նաև արագության) բարձրացման, chatbot-ի հնարավորությունների ընդլայնման և այլ նորարարական լուծումների մեջ:

- ✓ **Անհատական մոտեցում.** Թվայնացումը և մրցակցությունը նպաստելու են թվային ֆինանսական ծառայությունների արագ զարգացմանը, գլոբալացմանը և որակյալ, արագ, հասանելի ծառայությունների պահանջարկին և անձնավորված ֆինանսներին (personalized finance): «Բաց բանկ» գաղափարի ներքո՝ մեծ ծավալի տվյալների վերլուծությամբ ստեղծվելու են նոր հնարավորություններ անձնավորված ֆինանսների համար: Հաճախորդները ակնկալում են բարձրակարգ փորձառություն բանկերից, ուստի անհատական մոտեցումը բանկերի համար ձեռք է բերում էական նշանակություն և այս կոնտեքստում շատ կարևոր է ուժեղացնել հաճախորդների կարիքների բացահայտման և փորձառության ուսումնասիրությունը:
- ✓ **Կիբերանվտանգություն.** Թվայնացման անբաժան մաս է տեղեկատվական և կիբերանվտանգության համակարգերի զարգացումը՝ հաճախորդների և Բանկի տվյալների անվտանգությունն ապահովելու համար: Բանկերը տիրապետում են համապարփակ տվյալների, որոնց անվտանգությունն ապահովելն առաջնային է ոչ միայն բանկի, այլև հաճախորդի տեսակետից: Այնուամենայնիվ սպառողների ցածր տեղեկացվածության մակարդակը, կիբերանվտանգության խնդիրները և օրեցօր թվայինի վերափոխվող և փոփոխական իրականությունը հանգեցնում են վտանգի ակնահայտ մեծացմանը: Թվում է թե կիբերհարձակման ամենախոցելի թիրախներն ամենաճկուն համակարգերն են՝ նեոբանկեր, թվային ծառայություններ, սակայն խնդիրը շարունակում է արդի մնալ ամբողջ բանկային համակարգի համար: Համավարակի արդյունքում գեր արագ տեմպերով զարգացում ստացավ օնլայն գնումներ կատարելու և հեռավար աշխատելու մշակույթը, ինչը ևս նպաստում է թվային տիրույթում բանկային տվյալների տարածմանը: Այս ենթատեքստում ավելի հեշտ է ձեռնարկել միջոցներ կիբերհանցագործությունները կանխելու համար, քան հաղթահարել դրանց հետևանքով առաջացած խնդիրները: Ուստի բանկերն արդեն նաև Հայաստանում կիրառում են տարբեր պաշտպանական համակարգեր, զուգահեռ բարձրացնելով աշխատակիցների և հաճախորդների տեղեկացվածության մակարդակը:

✓ **Մասնաճյուղ և բջջային հավելված.**

Թեև թվայնացումը հաճախորդներին ավելի ինքնուրույն է դարձրել, այն նաև դժվարացրել է բանկերի տարբերակումը: Սա հանգեցրել է հաճախորդների լոյալության բարձրացման համար ավելի անհատականացված մոտեցում ցուցաբերելու և տարբեր արտոնություններ մշակելու անհրաժեշտությանը:

Մասնաճյուղերի կողմից ապահովվող մարդկային գործոնն ու թվայնացումը ճիշտ բալանսավորելը առաջիկա տարիներին բանկերի հիմնական խնդիրներից է լինելու: Երկարաժամկետ հեռանկարով հաճախորդները հակված են մոբայլ հավելվածներ օգտագործելուն, սակայն նրանց համար կարևոր է նաև մարդկային գործոնը, որն ասոցացվում է որակյալ բենքինգի հետ:

✓ **Z Սերունդը (Gen Z) և երեխաները որպես նոր բանկային սեգմենտ.**

Համաձայն հետազոտությունների Gen Z-ը համարվում է ամենամեծ սերունդն ամբողջ աշխարհում (2021 թվականին կազմել է ամբողջ աշխարհի 30%-ը) և մինչև 2025 թվականը կկազմի աշխատաշուկայի 27%-ը: Gen Z-ը համարվում է «բնիկ թվային» (digitally native), քանզի սկսած վաղ տարիքից օգտվել են թվային սարքերից և ծառայություններից: Նրանք սմարթֆոնները դիտարկում են որպես հիմնական կապի միջոց և օգտագործում են նաև հետազոտման և գիտելիքների ձեռքբերման համար: Իհարկե հայաստանյան այս սերունդն ունի իր առանձնահատկությունները: Անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել նրանց պահանջներին և անձնավորված ֆինանսական ծառայությունների միջոցով ներգրավվել նրանց:

Դպրոցական տարիքի երեխաների և նրանց ծնողների շրջանում անկանխիկ վճարումների և ֆինանսական գործիքների հանդեպ հետաքրքրությունը աճում է և շուկայում ակտիվ քայլեր են արվում այդ սեգմենտը ներգրավելու ուղղությամբ: Դպրոցական տարիքի երեխաներին, որպես նոր բանկային սեգմենտ, սկսել են թիրախավորել մի շարք բանկեր: Նրանց ներգրավմամբ հնարավորություն է ստեղծվում հետազայում ունենալ մեծահասակ ու հավատարիմ հաճախորդների բազա, ովքեր արդեն իսկ որոշակի ներգրավվածություն ունեն բանկային գործընթացներին:

✓ **Կանաչ բենքինգ.** Կանաչ բենքինգ թրենդը դեռևս ունի զարգացման միտումներ: Դա են վկայում ոլորտում կարևորագույն դեր ունեցող հաստատությունների կողմից կիրառվող մոտեցումները՝ ՄԱԿ-ի կայուն զարգացման նպատակները մուտք են գործել բանկային օրակարգ, Կանաչ Կլիմայի Հիմնադրամը (GCF) տարեկան մոտ 100 մլրդ ԱՄՆ դոլար տրամադրում է զարգացող երկրներին Կանաչ օրակարգի առաջխաղացման համար, միջազգային խոշոր ֆինանսական կառույցները (EBRD, EFSE, GGF,

KFW և այլն) համագործակցության պայմաններում ներառում են Կայուն զարգացման չափանիշներ:

Այս կոնտեքստում կարելի է հավելել նաև, որ ԿԲ-ն հրապարակել է կայուն ֆինանսների 2023-2026թթ. ճանապարհային քարտեզը, որն ուղղորդելու է ֆինանսական հատվածի մասնակիցներին ներդնել ESG սկզբունքներն իրենց բիզնես որոշումների մեջ: ԿԲ-ն մտադիր է ինտեգրել ESG սկզբունքները վերահսկման, ստուգման և գնահատման գործընթացում: Իսկ բանկային համակարգի մասնակիցների համար ESG-ի ներդրումը ընձեռում է գործընկերների և ռեսուրսների ներգրավման նոր հնարավորություններ:

Այսպիսով, հաշվի առնելով ֆինանսական համակարգի դինամիկ զարգացման միտումները և կանխատեսվող տենդենցները, գալիս ենք այն եզրահանգման, որ կայուն աճ ապահովելու և մրցունակ լինելու համար ֆինանսական կազմակերպությունները պետք է պատրաստ լինեն կատարել համապատասխան ներդրումներ նորարարական լուծումների միջոցով հաճախորդների պահանջները բավարարելու համար, ինչը կնպաստի նաև արտաքին աշխարհի մարտահրավերներին դիմակայելուն:

Այս համատեքստում Բանկը 2023-2025թթ. համար նպատակադրել է հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների հետևյալ թիրախները՝

- Վարկային պորտֆելի 14% միջին տարեկան աճ՝ 3 տարում ապահովելով պորտֆելի ավելացում շուրջ 48%-ով,
- Ավանդային պորտֆելի (ներառյալ Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի) 14.2% միջին տարեկան աճ, որը ենթադրում է առաջիկա 3 տարիներին ավանդային պորտֆելի ավելացում շուրջ 49%-ով,
- Բանկը նախատեսում է գործառնական ծախսեր հարաբերաժ զուտ բանկային եկամուտներ ցուցանիշը կրճատել 2,3 տոկոսային կետով,
- Բիզնես պրոցեսների արդյունավետության բարձրացման, թվային նոր լուծումների, առաջարկվող պրոդուկտների և անկանխիկ վճարումների օրենսդրական փոփոխությունների հաշվին առաջիկա երեք տարիներին նախատեսվում է շուրջ 50%-ով ավելացնել ակտիվ հաճախորդների քանակը, ինչպես նաև ավելացնել զուտ ստացված միջնորդավճարները,
- 2023թ-ի համար վարկերի հնարավոր կորուստների գծով զուտ մասհանումներ/ վարկային պորտֆել ցուցանիշի թիրախային մակարդակը Բանկի համար 0.9%-ն է, հետագա տարիներին ցուցանիշը կպահպանվի նշված մակարդակի շուրջ,
- Պլանավորվող երեք տարիների ընթացքում վարկերը կազմելու են ակտիվների շուրջ 62 տոկոսը, իսկ վերջիններիս համար որպես

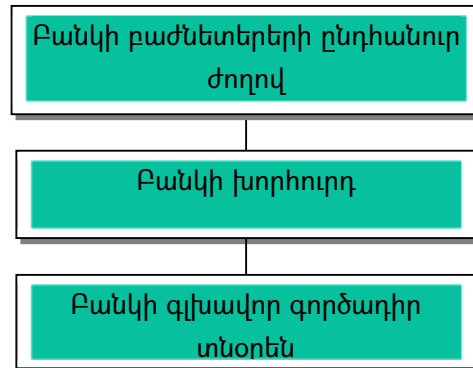
ֆինանսավորման աղբյուր հանդես են գալու ինչպես հաճախորդների ավանդները, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցները,

- Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը կպահպանվի 15%-ի շրջանակներում,
- Իրացվելիության կառավարման արդյունքում բանկի Բարձր իրացվելի ակտիվներ հարաբերաժ Ընդհանուր ակտիվներ նորմատիվի մեծությունը նախատեսվում է պահել 22%-ի շուրջ,
- Առաջիկա երեք տարիներին Բանկը նպատակ ունի պահպանել կապիտալի և ակտիվների շահութաբերության ցուցանիշը համապատասխանաբար 17% և 2.8% - ի շուրջ:

4.11. Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները

4.11.1. Կառավարման մարմինները և կառուցվածքը

Համաձայն Բանկի կանոնադրության՝ Բանկն ունի կորպորատիվ կառավարման հետևյալ կառուցվածքը՝

Բանկն ունի Գլխավոր հաշվապահ, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանում, Ռիսկերի կառավարման գործառնություն իրականացման համար պատասխանատու անձ և Համապատասխանության ապահովման գործառնություն իրականացման համար պատասխանատու անձ և Կորպորատիվ քարտուղար:

Խորհրդին կից գործում են հետևյալ հանձնաժողովները.

- Աուդիտի հանձնաժողով,
- Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով,
- Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով:

4.11.1.1. Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով

Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով) . Բանկի բարձրագույն կառավարման մարմինն է:

Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում՝

1. Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,

2. Բանկի վերակազմակերպումը,

3. Բանկի լուծարումը,

4. ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,

5. Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, Խորհրդի անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ Ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

6. հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,

7. Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

8. բաժնետոմսերի հետգնման միջոցով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցումը,

9. օրենքով սահմանված խոշոր համարվող այնպիսի գործարքի մասին որոշման կայացումը, որի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-50 տոկոսը, սակայն որի կնքման մասին որոշումը չի ընդունվել Խորհրդի կողմից, և Խորհուրդը որոշում է կայացրել այդ գործարքի մասին հարցը Ընդհանուր ժողովի կողմից քննարկելու մասին,

10. օրենքով սահմանված խոշոր համարվող այնպիսի գործարքի մասին որոշման կայացումը, որի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 տոկոսից ավելին,

11. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը,

12. Ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը,

13. հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը,

14. բաժնետոմսերի համախմբումը և բաժանումը,

15. օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,

16. հաստատված օրակարգի շրջանակում՝ օրենքով Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասություն համարվող այլ հարցեր:

Վերոնշյալ բոլոր կետերով նախատեսված բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմիններին: Ընդհանուր ժողովը չի կարող քննարկել և որոշում ընդունել իր իրավասությանը չվերաբերող հարցերի վերաբերյալ:

4.11.1.2. Բանկի խորհուրդ

Բանկի խորհուրդը իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով Խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում:

Խորհրդի իրավասություններն են՝

1. Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,

2. Ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

3. Գլխավոր գործադիր տնօրենի և Բանկի գործադիր մարմնի անդամների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

4. Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

5. Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը,

6. Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,

7. շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն

Բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Բանկի տարեկան Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,

8. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և Ընդհանուր ժողովին ներկայացումը,

9. Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,

10. Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը,

11. Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում անհրաժեշտության դեպքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,

12. Բանկի կողմից ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,

13. Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառնության չափերի պարտականությունների բաշխումը,

14. Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը,

15. Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,

16. Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը,

17. Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը,

18. դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը,

19. դուստր և կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը,

20. առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը,

21. առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը,

22. բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,

23. Բանկի կողմից օրենքով սահմանված խոշոր համարվող այն գործարքների կնքմանը համաձայնության տալը, որոնց արժեքը, գործարքը

կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ, կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը,

24. Բանկի կողմից ցանկացած այլ ներդրմանը համաձայնություն տալը, որը նախատեսված չէ սույն կետի 18, 19, 20, 21 ենթակետերով և որի գումարը կազմում է Բանկի սեփական կապիտալի 25%-ը և ավելին,

25. Բանկի աշխատակիցների բաժնետիրացման ծրագրերի հաստատումը, ինչպես նաև աշխատակիցների բաժնետիրացման հետ կապված կամ աշխատակիցների բաժնետիրացման ծրագրերից բխող որոշումների ընդունումը,

26. օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը:

Բանկի խորհուրդը կազմված է 10 (տասը) անդամից, որոնք ընտրվում են Ընդհանուր ժողովի կողմից սահմանված ժամկետով:

Բանկի խորհրդի նախագահին ընտրվում է Խորհրդի կողմից Խորհրդի անդամների կազմից:

Բանկի խորհրդի նախագահը՝

1. կազմակերպում է Խորհրդի աշխատանքները,
2. գումարում և նախագահում է Խորհրդի նիստերը,
3. կազմակերպում է Խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը,
4. նախագահում է Ընդհանուր ժողովում,
5. կազմակերպում է Խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքը, եթե այդպիսիք առկա են:

Բանկն ունի Կորպորատիվ քարտուղար, որն աջակցում է Խորհրդի աշխատանքներին: Կորպորատիվ քարտուղարի նշանակումը, վերջինիս իրավասությունների սահմանումը և լիազորությունների դադարեցումն իրականացվում են Խորհրդի կողմից:

4.11.1.3. Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Գլխավոր գործադիր տնօրենը: Գլխավոր գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ:

Գլխավոր գործադիր տնօրենը նշանակվում է Խորհրդի կողմից, Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալները՝ Խորհրդի կողմից՝ Գլխավոր գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Գլխավոր գործադիր տնօրենը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և

օտարերկրյա պետություններում, Բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է Բանկի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

Գլխավոր գործադիր տնօրենը՝

1. Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Խորհրդի կողմից հաստատվող ներքին իրավական ակտերը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը,

2. նախօրոք քննարկում է Ընդհանուր ժողովի կամ Խորհրդի կողմից քննարկման ենթակա բոլոր հարցերը, որի համար պատրաստում է անհրաժեշտ փաստաթղթերը, կազմակերպում բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը,

3. Բանկի անունից կնքում է այնպիսի գործարքներ, որոնք օրենքով և սույն կանոնադրությամբ վերապահված չեն Խորհրդի և Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը,

4. տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,

5. հաստատում է աշխատատեղերը, աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Բանկի աշխատակիցներին, լուծում է անձնակազմի ընտրության, տեղաբաշխման, պատրաստման և վերապատրաստման հարցերը,

6. Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,

7. կատարում է Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալների միջև պարտականությունների բաշխումը,

8. իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ իրավասություններ:

Գլխավոր գործադիր տնօրենի որոշումները, որպես կանոն, իրագործվում են նրա հրամանների և կարգադրությունների հիման վրա:

Գլխավոր գործադիր տնօրենը Խորհրդին, պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ Խորհրդի սահմանած կարգով:

Գլխավոր գործադիր տնօրենի իրավասությանը ենթակա հարցերով որոշումների ընդունումը չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների, Բանկի ներքին աուդիտին, Բանկի գլխավոր հաշվապահին կամ այլ անձի, բացառությամբ եթե Գլխավոր գործադիր տնօրենի լիազորությունների

իրականացումը պատշաճ կերպով ժամանակավորապես փոխանցվել է նրան փոխարինող անձին:

4.11.1.4. Բանկի գլխավոր հաշվապահը

1. Բանկի գլխավոր հաշվապահին իրականացնում է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով գլխավոր հաշվապահի համար սահմանված իրավունքները և պարտականությունները:

2. Բանկի գլխավոր հաշվապահը նշանակվում է Խորհրդի կողմից՝ Գլխավոր գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ:

3. Բանկի գլխավոր հաշվապահի իրավունքները և պարտականությունները չեն կարող փոխանցվել Ընդհանուր ժողովին, Խորհրդին, գործադիր մարմնի անդամներին, ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը կամ այլ անձի:

4. Բանկի գլխավոր հաշվապահին առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Խորհրդին և Գլխավոր գործադիր տնօրենին է ներկայացնում ֆինանսական հաշվետվություն՝ Խորհրդի հաստատած ձևով և բովանդակությամբ:

Բանկի գլխավոր հաշվապահը պատասխանատվություն է կրում Բանկի հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Բանկի մասնակիցներին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Բանկի մասին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկությունների հավաստիության համար՝ օրենքին, այլ իրավական ակտերին և սույն կանոնադրությանը համապատասխան:

4.11.1.5. Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը

1. Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը և անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից: Ներքին աուդիտի անդամ չեն կարող լինել Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, այլ ղեկավարներ ու աշխատակիցներ, ինչպես նաև գործադիր մարմնի անդամների հետ փոխկապակցված անձինք:

Ներքին աուդիտի ղեկավարը և անդամները պարտավոր են պահպանել Բանկի աշխատակիցների համար սահմանված աշխատանքային կարգապահությունը:

2. Բանկի ներքին աուդիտը Բանկի Խորհրդի հաստատած կանոնակարգի համաձայն՝

- վերահսկողություն է իրականացնում Բանկի ընթացիկ գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ,
- վերահսկողություն է իրականացնում Գլխավոր գործադիր տնօրենի, տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից օրենքների, այլ իրավական ակտերի և Բանկի ներքին իրավական ակտերի, Գլխավոր գործադիր տնօրենին տված հանձնարարականների կատարման նկատմամբ,
- եզրակացություններ և առաջարկություններ է տալիս Խորհրդի ներկայացրած, ինչպես նաև սեփական նախաձեռնությամբ առաջադրված հարցերի վերաբերյալ: Ներքին աուդիտի իրավասություններին վերաբերող հարցերը չեն կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման մարմինների կամ այլ անձանց լուծմանը:

3. Ներքին աուդիտի ղեկավարը Խորհրդին և Գլխավոր գործադիր տնօրենին է ներկայացնում հետևյալ հաշվետվությունները՝

- հերթական՝ տարեկան ծրագրով սահմանված ստուգումների արդյունքների մասին,
- արտահերթ, եթե բացահայտվել են ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ընդ որում, եթե խախտումները հետևանք են Գլխավոր գործադիր տնօրենի կամ Խորհրդի գործողությունների կամ անգործության, ապա հաշվետվությունը ներկայացվում է անմիջապես Խորհրդի նախագահին:

Սույն մասով նախատեսված դեպքերում հաշվետվությունները ներկայացվում են խախտումը հայտնաբերելուց առավելագույնը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Ներքին աուդիտն օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումներ բացահայտելու դեպքում պարտավոր է դրանք գրավոր ներկայացնել Խորհրդին՝ միաժամանակ առաջարկելով այդ խախտումների վերացման և ապագայում չկրկնման ուղղությամբ ձեռնարկվելիք միջոցառումներ:

4.11.1.6. Ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձը

1. Բանկի ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձը՝

- բացահայտում, գնահատում է բանկի գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը, տալիս է բանկի ռիսկի ընդհանուր նկարագիրը:

- հսկողություն և մոնիտորինգ է իրականացնում բացահայտված ռիսկերի նկատմամբ, ապահովում է դրանց արդյունավետ կառավարումը.

- խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի ռիսկերի կառավարման ռազմավարությունը, ռիսկի ընդունելի սահմանաչափը, ինչպես նաև առանձին ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունները, խորհրդի սահմանած պարբերականությամբ խորհուրդ և գործադիր մարմին հաշվետվություն է ներկայացնում բանկի ռիսկերի նկարագրի և ռիսկերի կառավարման գործընթացների վերաբերյալ.

- իրականացնում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ռիսկերի կառավարմանն առնչվող այլ գործառույթներ:

2. Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել բանկի ռիսկերի կառավարման գործառույթի արդյունավետ իրականացման նվազագույն պահանջներ:

4.11.1.7. Համապատասխանության ապահովման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձը

1. Բանկի համապատասխանության ապահովման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձը՝

- ապահովում է բանկի և բանկի աշխատակիցների գործունեության համապատասխանությունը օրենքների, այլ իրավական ակտերի, այդ թվում՝ բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին.

- ապահովում է բանկում պատասխանատու վարվելակերպի ձևավորումն ու պահպանումը.

- գնահատում է բանկի գործունեության վրա օրենքների և այլ իրավական ակտերի հնարավոր փոփոխությունների ազդեցությունը և դրանց հետ կապված հնարավոր ռիսկերը.

- իրականացնում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված համապատասխանության ապահովմանն առնչվող այլ գործառույթներ:

2. Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել բանկի համապատասխանության ապահովման գործառույթի արդյունավետ իրականացման նվազագույն պահանջներ

4.11.1.8 Կորպորատիվ քարտուղարը

1. Բանկի Կորպորատիվ քարտուղարը՝

- Աջակցում է Բանկի կորպորատիվ կառավարման կատարելագործմանը.

- Իրականացնում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի նախապատրաստական աշխատանքներ կազմակերպումը, աջակցում է ժողովի անցկացմանը.
- Իրականացնում է Բանկի Խորհրդի և նրա հանձնաժողովների նիստերի նախապատրաստումը աջակցում է նիստերի անցկացմանը.
- Պրոֆեսիոնալ օգնություն և խորհրդատվություն է տրամադրում Բանկի Խորհրդին, գործադիր մարմնին և բաժնետերերին.
- Պատասխանատու է կորպորատիվ տեղեկատվության պահպանման և բացահայտման համար.
- Պատասխանատու է շահառուների հետ փոխհարաբերությունների կառավարման համար:

4.11.1.9. Խորհրդին կից հանձնաժողովները

1. Բանկի Խորհրդի 02.11.2022թ.-ի որոշմամբ Բանկի Խորհրդին կից ստեղծվեցին հետևյալ 3 հանձնաժողովները.

- Աուդիտի հանձնաժողով,
- Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով,
- Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով:

2. Խորհրդին կից հանձնաժողովների նախագահներ են նշանակվել Խորհրդի անկախ անդամները:

4.11.1.9.1. Աուդիտի հանձնաժողովը վերահսկում և վերանայում է.

- Ֆինանսական հաշվետվությունների, ֆինանսական արդյունքների վերաբերյալ պաշտոնական հայտարարությունների և բացահայտումների ամբողջականությունը,
- ներքին աուդիտի գործառույթի և արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի արդյունավետությունը,
- Ֆինանսական հաշվետվողականության նկատմամբ ներքին հսկողության համակարգերի արդյունավետությունը,
- այլ հարցեր, որոնք կարող են ներկայացվել Հանձնաժողովին Խորհրդի կողմից:

Աուդիտի հանձնաժողովը բաղկացած է 3 անդամներից:

4.11.1.9.2. Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն իրականացնում է.

- ռիսկերի հետ կապված հարցերի, ինչպես նաև Բանկի և իր դուստր ու կախյալ ընկերությունների (այսուհետ միասին՝ Խումբ) վրա ազդող ռիսկերի, ռիսկերի կառավարման և ներքին հսկողության համակարգերի (բացառու-

թյամբ՝ ներքին ֆինանսական հսկողության համակարգերի) նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու գործառույթ:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը բաղկացած է 4 անդամներից:

4.11.1.9.3. Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողովը պատասխանատու է.

- Բանկի կորպորատիվ կառավարման շրջանակը վերահսկելու և մշտադիտարկելու համար, ինչպես նաև Խորհրդին առաջարկություններ ներկայացնելու համար, որի նպատակն է ապահովել, որ այդ շրջանակը համապատասխանի կորպորատիվ կառավարման ստանդարտներին և լավագույն փորձին,

- Խորհրդի և կից հանձնաժողովների կազմը դիտարկման ներքո պահելու և Խորհրդում ու կից հանձնաժողովներում նշանակումների գործընթացը ղեկավարելու հարցերում Խորհրդին աջակցելու համար,

- թեկնածուների պլանավորման և գնահատման շարունակական և պրոակտիվ գործընթացը վերահսկելու համար, որի նպատակն է ապահովել, որ Բանկում առկա լինի Խորհրդի անդամների, Խմբի գործադիր ղեկավարների և այլ ավագ ղեկավարների կանոնավոր իրավահաջորդություն,

- բավարարված լինելու համար, որ Բանկի աշխատուժի համար առկա են լավ վարձատրության շրջանակներ և պրակտիկաներ:

Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողովը բաղկացած է 4 անդամներից:

4.11.2. Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները.

Բանկի խորհրդի անդամները

Սույն ազդագիրը կազմելու պահին Բանկի խորհուրդը բաղկացած էր 10 (տաս) անդամից՝ նախագահ և ութանդամ, որոնցից 4-ը՝ անկախ անդամներ: Ստորև ներկայացվում է տեղեկատվություն ըստ յուրաքանչյուր կառավարման մարմնի անդամի՝

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
1	Ռաֆայել Սարգսյան	Խորհրդի նախագահ, Կառավարման, Նշանակումների և Վարձատրությունների հանձնաժողովի անդամ, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի անդամ, Աուդիտի հանձնաժողովի անդամ. Ռաֆայել Սարգսյանը ծնվել է 06.11.1982թ. Երևան քաղաքում: Հանդիսանում է ՀՀ քաղաքացի: Ռաֆայել Սարգսյանը ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի շրջանավարտ է, ստացել է բակալավրի և մագիստրոսի աստիճաններ: Այնուհետև ավարտել է Լոմոնոսովի անվան Մոսկվայի պետական համալսարանի և Հայ- Ռուսական համալսարանի ասպիրանտուրայի համապետել ծրագիրը՝ ստանալով Իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 2007թ. սկսած աշխատել է ԱԿԲԱ բանկում, նախևառաջ որպես իրավաբան, այնուհետև՝ որպես իրավաբանական բաժնի պետ, հետագայում՝ որպես իրավաբանական վարչության պետ: 2019թ. սկսած Ռաֆայել Սարգսյանը հանդիսանում է ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի բանկային իրավունքի դասախոս: 2021թ. դեկտեմբերին Ռաֆայել Սարգսյանը ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱՅԻ կողմից նշանակվել է որպես ԱԿԲԱ բանկի Խորհրդի անդամ: 2022թ. հունվարին նա ընտրվել է որպես ԱԿԲԱ բանկի Խորհրդի նախագահ: Խորհրդի 2022թ. նոյեմբերի 2-ի որոշմամբ Ռաֆայել Սարգսյանը նշանակվել է որպես Փորձառությունը՝ ավելի քան 17 տարի Ռեզիդենտության վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան	ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ իրավաբանական վարչության պետ	2014 – 2021թթ.	2019 թվականից մինչ օրս դասավանդում է Բանկային իրավունք առարկան ԵՊՀ Իրավագիտության ֆակուլտետում
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի նախագահ	27.01.2022թ.-ից մինչ օրս	
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Բանկի Կառավարման, նշանակումների և վարձատրություններ ի հանձնաժողովի անդամ, Աուդիտի հանձնաժողովի անդամ և Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի անդամ	02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
2	Բրունո, Մարի Շարիե	Խորհրդի ավագ անկախ անդամ, Կառավարման, Նշանակումների և Վարձատրությունների հանձնաժողովի նախագահ, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի անդամ. Բրունո Մարի Շարիեն ծնվել է 27.01.1951թ. Նիդեռլանդների Հաագա քաղաքում: Նա հանդիսանում է Ֆրանսիայի քաղաքացի: Պարոն Շարիեն սովորել է Լիոնի Կիրառական Գիտությունների Ազգային Ինստիտուտում՝ սրանալով կոչում SS ճարտարագիտության ոլորտում և Ֆրանսիայի կառավարման ինստիտուտում (Լիոն, Ֆրանսիա)՝ սրանալով Բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի (MBA) աստիճան: Բրունո Շարիեն լայն գիտելիքներ ունի ֆինանսական ծառայությունների, տեխնոլոգիաների և կորպորատիվ ռազմավարության ոլորտում՝ ֆրանսիական Կրեդիտ Ագրիկոլ խմբում ավելի քան 40 տարվա փորձառությամբ: Այդ ընթացքում վերջինս զբաղեցրել է տարբեր պաշտոններ Կրեդիտ Ագրիկոլ խմբի միջազգային դուստրի ընկերություններում, թե գործադիր ղեկավարությունում և թե որպես խորհրդի նախագահ: Բրունո Շարիեն ավելի վաղ զբաղեցրել է Հունաստանում Էմպորիկի բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ, այնուհետև՝ Կրեդիտ Ագրիկոլ Սերբիայի և Կրեդիտ Ագրիկոլ Լիգիզ Սերբիայի գործադիր խորհրդի նախագահի պաշտոնները: Բրունո Շարիեն Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2019 թվականի ապրիլի 25-ի բաժնեպատերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ և վերընտրվել է նույն պաշտոնում բաժնեպատերի 2022 թվականի ապրիլի 28-ի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ : Փորձառությունը՝ ավելի, քան 50 տարի, Ռեզիդենտության վայրը՝ Ֆրանսիա, Ջենայ:	Կրեդիտ Ագրիկոլ Սերբիայի Գլխավոր տնօրեն	2013-2016	Անցել է թոշակի
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի անկախ անդամ	12.06.2019թ.-ից մինչ օրս	
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի անդամ և Կառավարման, նշանակումների և վարձատրություններ ի հանձնաժողովի նախագահ	02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
3	Կլաուս Գրեսենբաուեր	խորհրդի անկախ անդամ, Աուդիտի հանձնաժողովի նախագահ. <i>Դոկտոր Կլաուս Գրեսենբաուերը ծնվել է 04.09.1956թ. Ավստրիայի Վիեննա քաղաքում: Նա հանդիսանում է Ավստրիայի քաղաքացի: Դոկտոր Գրեսենբաուերը սովորել է Ժնևի համալսարանի Միջազգային կառավարման ինստիտուտում՝ ստանալով բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի աստիճան (MBA), սովորել է Վիեննայի համալսարանում՝ ստանալով քաղաքական գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճան: 1984-1987թթ. զբաղեցրել է առանցքային տարբեր պաշտոններ ավստրիական CREDITANSTALT բանկում և Եվրոպական արժույթի ինստիտուտում: 1997 – 1998թթ. զբաղեցրել է Եվրոպայի արժույթային ինստիտուտի Վերահսկողության և կազմակերպչական վարչության պետի պաշտոնը: Դոկտոր Գրեսենբաուերը շուրջ 20 տարի անցկացրել է Եվրոպական կենտրոնական բանկում, որտեղ զբաղեցրել է տարբեր պաշտոններ, այդ թվում՝ Պլանավորման և վերահսկողության տնօրինության տնօրենի, ներքին աուդիտի ղեկավարի, ինչպես նաև Եվրոսիստեմի (Eurosystem), Կենտրոնական Բանկերի Եվրոպական Համակարգի (ESCB) և Միասնական Վերահսկողական Մեխանիզմ (SSM) Աուդիտի հանձնաժողովի նախագահի պաշտոնները: Կլաուս Գրեսենբաուերը Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2022 թվականի ապրիլի 28-ի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը՝ ավելի քան 40 տարի, Ռեզիդենտության վայր՝ Ավստրիա, ք. Վիեննա</i>	Եվրոպական կենտրոնական բանկի պլանավորման և հսկողության տնօրինության տնօրեն	1998-2004	• GRC aktuell կայուն կորպորատիվ կառավարման մասնագիտացված ամսագրի խմբագրական խորհրդի անդամ
			Եվրոպական կենտրոնական բանկի Ներքին աուդիտի ղեկավար	2005-2018	• ՏՀՀԿ Ներքին աուդիտի և Համապատասխանության ֆորումների անդամ
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ խորհրդի անկախ անդամ	28.04.2022թ.- ից մինչ օրս	• Կառավարման զարգացման միջազգային ինստիտուտի (IMD)
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Աուդիտի հանձնաժողովի նախագահ	02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	- Համաշխարհային մրցունակության զեկույցի մշակման մասնակից • Միջազգային հակակոռուպցիոն ակադեմիայի (IACA) դասախոս և Եվրոպական կորպորատիվ կառավարման ինստիտուտի (ECGI) անդամ

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
4	Աշոտ Կարապետյան	Խորհրդի անկախ անդամ, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի նախագահ. Աշոտ Կարապետյանը ծնվել է 05/02/1974թ. Երևանում: Նա հանդիսանում է ՀՀ և Կանադայի քաղաքացի: Պարոն Կարապետյանն ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի Տնտեսագիտության ֆակուլտետը, այնուհետև՝ Իլինոյսի համալսարանը (Ուրբանա-Շամպեյն)՝ ստանալով տնտեսագիտության մագիստրոսի աստիճան (MSc): Աշոտ Կարապետյանն ունի Լիազորված ֆինանսական վերլուծաբանի (CFA) և Ֆինանսական ռիսկերի կառավարչի (FRM) հավատարմագրեր: 1995-2002թթ. և 2004-2007թթ. աշխատել է ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ զբաղեցնելով տարբեր պաշտոններ, նախ՝ Դրամավարկային վարչության Մակրոտնտեսական վերլուծությունների բաժնում տնտեսագետ, այնուհետև՝ Դրամավարկային քաղաքականության վարչության Վճարային հաշվեկշռի և փոխարժեքի քաղաքականության բաժնի պետ, որից հետո՝ Ֆինանսական հաստատություններից ստացվող հաշվետվությունների ամփոփման բաժնի պետ և վերջում՝ Կարգավորման վարչության Ֆինանսական հարվածի քաղաքականության զարգացման բաժնի պետ: 2007 թվականից բնակություն է հաստատել Կանադայում և աշխատանքի անցել Կանադայի հիփոթեքային և բնակարանային կորպորացիայում՝ զբաղեցնելով Շուկայի վերլուծաբան/տնտեսագետի, Կապիտալի շուկաների վարչության Արժեթղթավորման քաղաքականության ավագ վերլուծաբանի և Արժեթղթավորման ռիսկերի կառավարման, ռազմավարության և պրոդուկտների ավագ մասնագետի պաշտոնները: Աշոտ Կարապետյանը Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2022 թվականի	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ խորհրդի անկախ անդամ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի նախագահ	28.04.2022թ.-ից մինչ օրս 02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	Կանադայի հիփոթեքային և բնակարանային կորպորացիայի Արժեթղթավորման ռիսկերի կառավարման

		ապրիլի 28-ի բաժնեգրերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը՝ ավելի քան 29 տարի, Ռեզիդենտության վայրը՝ Կանադա, ք. Տորոնտո:			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
5	Բերնարդ դը Վիտ	Խորհրդի անկախ անդամ, Բերնարդ դը Վիտը ծնվել է 17.06.1959թ. Բելգիայի Բրյուսել քաղաքում: Նա հանդիսանում է Ֆրանսիայի քաղաքացի: Պարոն դը Վիտը սովորել է Լուվենի համալսարանում (Չիկագոյի համալսարանի հետ պակասակապ համագործակցությամբ)՝ ստանալով բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի աստիճան (MBA): 1983-1989թթ. աշխատել է ֆրանսիական Générale de Banque բանկային խմբում (ներկայիս՝ BNP Paribas խումբ)՝ զբաղեցնելով տարբեր պաշտոններ մանրածախ ցանցի կառավարման և միջազգային առևտրի ֆինանսավորման ուղղություններում: 1989-1992թթ. աշխատել է ֆրանսիական Crédit Agricole-ի Caisse Régionale du Loiret տարածաշրջանային բանկում (Crédit Agricole խմբի մաս)՝ զբաղեցնելով կառավարման վերահսկողության ղեկավարի, ապա՝ Գլխավոր ֆինանսական տնօրենի և գործադիր խորհրդի անդամի պաշտոնները: 1992-2000թթ. աշխատել է ֆրանսիական K.P.M.G. Peat Marwick-ում՝ զբաղեցնելով տարբեր պաշտոններ, ներառյալ ավագ կառավարիչ, այնուհետև՝ Բանկային և Ֆինանսական ծառայությունների վարչության գործընկեր, Եվրոպայի Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ծառայության (սկսած 1997թ.) ղեկավար, բանկերի, ապահովագրական ընկերությունների և ներդրումային ընկերությունների համար տրված բազմաթիվ	Ամունդի խմբի բիզնեսի աջակցության և վերահսկողության ան գծով Գործադիր տնօրենի տեղակալ Գլխավոր տնօրենի խորհրդական «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ խորհրդի անկախ անդամ	2017-2023թթ. 2023թ.-ից մինչ օրս 2024թ. մայիսի 14-ից մինչ օրս	Ամունդի խմբի Գործադիր տնօրենի խորհրդական (կես դրույքով, նախնական կենսաթոշակային աշխատանքային պայմանագրի հիման վրա)

	առաջադրանքների ստորագրող գործընկերներ: 2000-2009թթ. պարուն դը Վիլյոր աշխատել է ֆրանսիական Cr�dit Agricole խմբում՝ հանդիսանալով միջազգային մասնաճյուղերի դեպարտամենտի ղեկավարի տեղակալ՝ պատասխանատու լինելով փոքր բաժնեմասնակցությունների և Լատինական Ամերիկայի ցանցի համար (2001 – 2005թթ.), այնուհետև՝ միջազգային մանրածախ բանկային բիզնեսի ղեկավարի տեղակալ, միջազգային մանրածախ բանկային գործունեության գլխավոր ֆինանսական տնօրեն (2005 – 2009թթ.): 2010 թվականի դեկտեմբերից մինչ օրս Բերնարդ դը Վիլյոր աշխատում է հեղինակավոր Ամունդի խմբում՝ զբաղեցնելով տարբեր առանցքային պաշտոններ, մասնավորապես • 2009-2010թթ. հանդիսացել է Գործադիր տնօրենի խորհրդականը Cr�dit Agricole-ի և Soci�t� G�n�rale-ի միաձուլման շրջանակներում, • 2010-2013թթ. հանդիսացել է Ռիսկերի գլխավոր տնօրենը, • 2013-2017թթ. եղել է Աջակցության և զարգացման գծով Գործադիր տնօրենի տեղակալը, • 2017-2023թթ. զբաղեցրել է բիզնեսի աջակցության և վերահսկողության գծով Գործադիր տնօրենի տեղակալի պաշտոնը, 2023 թվականի հուլիսից մինչ օրս Գործադիր տնօրենի խորհրդականն է (կես դրույքով, նախնական կենսաթոշակային աշխատանքային պայմանագրի հիման վրա): Բերնարդ դը Վիլյոր խորհրդի անկախ անդամ է ընտրվել Բանկի բաժնեդերեքի 2024 թվականի մայիսի 14-ի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը՝ ավելի քան 41 տարի, Ռեզիդենտության վայրը՝ Ռամբույե, Ֆրանսիա			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
6	Վարդան Ուռուտյան	Խորհրդի անդամ, Աուդիտի հանձնաժողովի անդամ. Վարդան Ուռուտյանը ծնվել է 01.11.1977թ. ՀՀ Մարալիկ քաղաքում: Նա հանդիսանում է ՀՀ քաղաքացի: Պարոն Ուռուտյանը սովորել է Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի ընդհանուր տնտեսագիտության ֆակուլտետում՝ «Համաշխարհային էկոնոմիկա» մասնագիտությամբ: 2002 թվականին ավարտել է ԵՊՏԻ ասպիրանտուրան՝ ստանալով տնտեսագիտական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան, իսկ 2007 թվականին՝ դոցենտի գիտական կոչում: 2003 թվականին ավարտել է Կանադայի Գունեթի համալսարանի Ագրոբիզնեսի ֆինանսների և ռիսկերի կառավարման հետազոտության ծրագիրը: 2008 թվականին ավարտել է Տեխասի A&M համալսարանի «Առաջնորդություն և կրթության կառավարում» հատուկ դասընթացը, իսկ 2011 թվականին ավարտել է Մասսաչուսեթսի կառավարման դպրոցի «Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կառավարում» գործադիր կառավարման ծրագիրը: Պարոն Ուռուտյանը ստացել է 4 մասնագիտական հավաստագիր Համաշխարհային Բանկի Ինստիտուտից: 2000 թվականի սեպտեմբերից, որպես դասախոս և հետազոտող, աշխատանքի է անցել Ագրարային համալսարանի, ԱՄՆ գյուղատնտեսության և Տեխասի A&M համալսարանի կողմից հիմնադրված Ագրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոնում (ԱՌԿ): 2005 թվականին նշանակվել է կենտրոնի փոխտնօրեն, իսկ 2008 թվականի սեպտեմբերից մինչև 2018 թվականի օգոստոսը՝ Ագրոբիզնեսի հետազոտությունների և կրթության	Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի ռեկտոր «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի անկախ անդամ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Աուդիտի հանձնաժողովի անդամ	2018 դեկտեմբեր – 2023 դեկտեմբեր 28.04.2022թ.-ից մինչ օրս 02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	• Agri Camp AgroTwin թիմի ղեկավար, ICARE • Տեխասի A&M համալսարանի Գյուղատնտեսակ ան էկոնոմիկայի դեպարտամենտի հրավիրյալ պրոֆեսոր, ԱՄՆ • ՀԱԱՀ Ճշգրիտ գյուղատնտեսությ ան կենտրոնի խորհրդատու, Ագրոբիզնեսի դեպարտամենտի դասախոս • Մի շարք միջազգային, ագրոբիզնեսի կառավարման և գյուղատնտեսակ ան էկոնոմիկայի հեղինակավոր մասնագիտական ասոցիացիաների անդամ (IFAMA, AAEA, EAAE, ICA RC, IAAE)

	միջազգային կենտրոնի տնօրեն և ՀԱԱՀ ագրոբիզնեսի ղեկավարամենտի պետ: 2010 թվականի փետրվարից հանդիսանում է Տեխասի A&M համալսարանի Գյուղատնտեսական էկոնոմիկայի ղեկավարամենտի հրավիրյալ պրոֆեսոր: 2018 թվականի դեկտեմբերից մինչև 2023 թվականի դեկտեմբերը հանդիսացել է Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի ռեկտորը: Վարդան Ուռուպյանը Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2022 թվականի ապրիլի 28-ի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը՝ ավելի քան 24 տարի, Ռեզիդենտության վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
7	Արամ Բաբայան	Խորհրդի անդամ, Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողովի անդամ, Արամ Բաբայանը ծնվել է 26.10.1978թ. ՀՀ Վայք քաղաքում: Նա հանդիսանում է ՀՀ քաղաքացի: Պարոն Բաբայանը սովորել է Հայաստանի գյուղատնտեսական ակադեմիայում՝ ստանալով բակալավրի և մագիստրոսի աստիճանները: Այնուհետև սովորել է Գերմանիայում՝ Վայիենշտեդտի համալսարանում՝ ստանալով գյուղատնտեսությունում բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի աստիճան (MBA): 2005-2009 թվականներին աշխատել է Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանում՝ դասավանդելով հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ: 2009 թվականից անցել է աշխատանքի Գերմանական միջազգային համագործակցությունում (GIZ)՝	Գերմանական միջազգային համագործակցության (GIZ) «Հարավային Կովկասում մասնավոր հատվածի զարգացում և մասնագիտական կրթություն և ուսուցում» ծրագրի թիմի ղեկավար «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ խորհրդի անկախ անդամ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողովի անդամ:	2019թ.-ից մինչ օրս 28.04.2022թ.-ից մինչ օրս 02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	Գերմանական միջազգային համագործակցության (GIZ) «Հարավային Կովկասում մասնավոր հատվածի զարգացում և մասնագիտական կրթություն և ուսուցում» ծրագրի թիմի ղեկավար

		տարբեր ծրագրերում զբաղեցնելով փորձագետի, ծրագրերի համակարգողի, ղեկավարի տեղակալի և ղեկավարի պաշտոնները: Ներկայումս Արամ Բաբայանը հանդիսանում է Գերմանական միջազգային համագործակցության (GIZ) «Հարավային Կովկասում մասնավոր հատվածի զարգացում և մասնագիտական կրթություն և ուսուցում» ծրագրի թիմի ղեկավարը: Արամ Բաբայանը Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2022 թվականի ապրիլի 28-ի բաժնեպետների տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը՝ ավելի քան 19 տարի, Ռեզիդենտության վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
8	Հարություն Փախչանյան	Խորհրդի անդամ, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի անդամ. Հարություն Փախչանյանը ծնվել է 25.04.1983թ. Երևան քաղաքում: Նա հանդիսանում է ՀՀ քաղաքացի: Պարոն Փախչանյանը սովորել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտում, այնուհետև՝ Ուելսի Քարդիֆի համալսարանում (UWIC, Մեծ Բրիտանիա)՝ ստանալով բիզնեսի կառավարման մագիստրոսի աստիճան (MBA): 2008-2009 թվականներին աշխատել է Ադիդաս Արմենիայում որպես մենեջեր, 2009-2010 թվականներին ՎիվաՍել-ՄՏՍ-ում որպես պահեստի մասնագետ, 2011-2012 թվականներին Պիցցա Էքսպրեսս ընկերությունում (Լոնդոն, Մեծ Բրիտանիա) որպես մենեջերի օգնական, 2012-2014 թվականներին աշխատել է Գոնդոլա Գրուպում (Լոնդոն, Մեծ Բրիտանիա) որպես	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի անկախ անդամ	28.04.2022թ.-ից մինչ օրս	«ԱՐՄԲԵՐՐԻ» ընկերության գլխավոր տնօրեն
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի անդամ:	02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	

		Ֆինանսական վերահսկող: 2015 թվականից հանդիսանում է «ԱՐՄԲԵՐՐԻ» ընկերության գլխավոր տնօրենը: Հարություն Փախչանյանը Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2022 թվականի ապրիլի 28-ի բաժնեդերեքի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը՝ ավելի քան 16 տարի, Ռեզիդենտության վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան:			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
9	Հենրիկ Քոչինյան	Խորհրդի անդամ, Կառավարման, նշանակումների և վարձավարությունների հանձնաժողովի անդամ. Հենրիկ Քոչինյանը ծնվել է 07.05.1948թ. ՀՀ Ալավերդու շրջանում: Նա հանդիսանում է ՀՀ քաղաքացի: Պարոն Քոչինյանը Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի մեխանիկամեքենաշինական ֆակուլտետի շրջանավարտ է: Սովորել է Հայկական գյուղատնտեսական ինստիտուտի ասպիրանտուրայում: Պարոն Քոչինյանը զբաղեցրել է բազմաթիվ առանցքային պաշտոններ ՀՀ պետական կառավարման համակարգում, խոշոր կազմակերպություններում և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում: 1971-1974 թվականներին աշխատել է ՀԽՍՀ ավտոմոբիլային տրանսպորտի նախարարության կոնստրուկտորային-տեխնոլոգիական բյուրոյում: Դրանից հետո՝ մինչև 1995 թվականը, աշխատել է Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտում՝ որպես օգնական, դոցենտ, դեկանի տեղակալ, մեխանիկամեքենաշինական ֆակուլտետի դեկան: 1990-1998 թվականներին պարոն Քոչինյանը զբաղեցրել է Հայաստանի	Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի դասախոս Լոռու ԳՓՄՄ Խորհրդի նախագահ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի անկախ անդամ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Կառավարման, նշանակումների և վարձավարությունների հանձնաժողովի անդամ:	2019թ. – ից առ այսօր 2021թ.-ից առ այսօր 28.04.2022թ.-ից մինչ օրս 02.11.2022թ.-ից մինչ օրս	- Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի դասախոս - Լոռու ԳՓՄՄ Խորհրդի նախագահ

	տրանսպորտի և կապի նախարարի պաշտոնը: 1998-2006 թվականներին եղել է Լոռու մարզպետ, 2008-2010 թվականներին՝ ՀՀ Կառավարությանն առընթեր Պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային տեսչության պետ, վարչության պետի տեղակալ, 2010 - 2013 թվականներին՝ ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարության «ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհների տնտեսություն» ՊՈԱԿ-ի գլխավոր տնօրեն: Ներկայումս դասավանդում է Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանում: Նա հանդիսանում է Լոռու ԳՓՄՄ Խորհրդի նախագահ: Հենրիկ Քոչինյանը Բանկի խորհրդի անդամ է ընտրվել 2010 թվականի բաժնեգրերի տարեկան ընդհանուր ժողովի և վերընտրվել է 2022 թվականի ապրիլի 28-ի բաժնեգրերի տարեկան ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Փորձառությունը ավելի քան 53 տարի, Ռեգիոնալ տնտեսության վարչության վարչի՝ ՀՀ, Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր:			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
10	Գայանե Հայրապետյան	Խորհրդի անդամ, Գայանե Հայրապետյանը ծնվել է 28.08.1973թ.: 1995թ. ավարտել է Երևանի պետական համալսարանի Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետը՝ ստանալով մագիստրոսի կոչում: Խորհրդի կազմում նշանակվել է 2024 թվականի մայիսին: 2023թ. առ այսօր հանդիսանում է «ՍԵԼ» ՍՊ ընկերության Գլխավոր մենեջեր: Մինչ այդ, 1995-2023թթ. զբաղեցրել է Բժշկական սարքերի և միջազգային հեղուկական ուս. կենտրոն ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պաշտոնը: Հանդիսանում է Ակտիվոր ընկերության համահիմնադիրը և «7 Քար» համալիրի հիմնադիրը:	Բժշկական սարքերի և միջազգային հեղուկական ուս. կենտրոն ՊՈԱԿ տնօրեն «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ խորհրդի անդամ	1995 - 2023թթ. 2024թ. մայիսի 14-ից մինչ օրս	«ՍԵԼ» ՍՊ ընկերության Գլխավոր մենեջեր

		Հանդիսանում է «Կոփայքի Գյուղացիական Փոխօգնության Մարզային Միավորում» հասարակական կազմակերպության Խորհրդի անդամ: Փորձառությունը ավելի քան 29 տարի Ռեզիդենտության վայրը՝ ՀՀ, Կոփայքի մարզ, գ. Գառնի:			

Բանկի խորհրդի անդամների իրավասություններն ու պարտականությունները ներկայացվում են ստորև.

Խորհրդի անդամն իրավունք ունի՝

1. Խորհրդի քննարկմանը ներկայացնել Խորհրդի որոշումների նախագծեր,
2. ունենալ ելույթներ, տալ հարցեր և անել առաջարկություններ Խորհրդի նիստերում, առաջադրվել և ընտրվել Խորհրդի նախագահի կամ նրա տեղակալի (եթե Բանկում առկա է նման պաշտոն) պաշտոններում, խորհրդակցական ծայնի իրավունքով մասնակցել Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին:

Խորհրդի անդամը կարող է ունենալ օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին իրավական ակտերով նախատեսված այլ իրավունքներ:

Խորհրդի անդամը պարտավոր է՝

1. մասնակցել Խորհրդի նիստերին,
2. պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ, Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջները,
3. ուսումնասիրել Բանկի խորհրդի նախագահից, Գլխավոր գործադիր տնօրենից, նրա տեղակալներից, գլխավոր հաշվապահից, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարից և այլ անձանցից ստացված առաջարկությունները և հայտնել իրենց կարծիքը,
4. ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն՝ գաղտնի փաստաթղթերից բացի, այդ թվում՝ կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռներին, հաշվետվություններին:

Խորհրդի անդամը կարող է ունենալ օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին իրավական ակտերով նախատեսված այլ պարտականություններ:

Բանկի խորհրդի նախագահը, բացի վերոնշյալ իրավասություններից ու պարտականություններից իրականացնում է նաև հետևյալ գործառույթները.

- կազմակերպում է Խորհրդի աշխատանքները.
- գումարում և նախագահում է Խորհրդի նիստերը.
- կազմակերպում է Խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը.

- նախագահում է Բանկի ընդհանուր ժողովում:

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը

Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնում է Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը: Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը ունի 5 տեղակալներ, որոնց փոխարացնող փորձառությունը, որակավորումն ու հմտությունները անմիջականորեն անդրադառնում են Բանկի գործադիր կառույցի գործունեության արդյունավետության վրա:

Ստորև ներկայացվում է տեղեկատվություն ըստ յուրաքանչյուր կառավարման մարմնի անդամի՝

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, Իրավասություններն ու պարտականությունները	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
1	Հակոբ Անդրեասյան	Գլխավոր գործադիր տնօրեն, ծնված 12.11.1962թ., տնտեսագետ / Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտ, փորձառությունը ավելի քան 28 տարի, ՀՀ, ք. Երևան	ՀՀ բանկերի միության նախագահ	2017-2018	1.« ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ խորհրդի նախագահ, 2. «ԱԳԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ խորհրդի նախագահ, 3. ՀԱՅ-ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԱՌԵՎՏՐԱ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ-ի խորհրդի անդամ, 4. Հայաստանի Ալիանս Ֆրանսեզ ՀԿ խորհրդի նախագահ, 5. ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻ ՍՊԸ խորհրդի նախագահ, 6. ԱԿԲԱ ԹԵՔՆՈԼՈԳԻՍ ՓԲԸ խորհրդի նախագահ, 7. ՌԵՎՈԼՈՇՆԱՐԻ ԹԵՔՆՈԼՈԳԻՍ ՓԲԸ խորհրդի նախագահ:
		Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնի առանցքային նշանակությունը պայմանավորված է հիմնական որոշումների կայացման պատասխանատվության ստանձնմամբ: Գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնի առաքելությունն ընդգրկում է պատասխանատվության այն շրջանակը, որով նա ուղղորդում է կազմակերպությանը դեպի իր ռազմավարական նպատակների իրականացումը և գործառնական հաջողությունը, հետադիմ առաջնորդման միջոցով ապահովում է գործառնական գերազանցություն և բոլոր շահառուների համար երկարաժամկետ արժեքի ստեղծում՝ հիմնվելով Բանկի տեսլականի, արժեքների, նպատակների, առաքելության վրա:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ Գլխավոր գործադիր տնօրեն	25.04.2014թ-ից մինչ օրս	

		Աշխատանքային պարտականությունների շրջանակը ներառում է՝ ռազմավարական ուղղությունների նախանշումը, առաջնորդության և արդյունավետ կառավարման իրականացումը, արդյունավետ ֆինանսական կառավարման պարտավորությունը, ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման, թափանցիկ և դրական կորպորատիվ մշակույթի խթանման, տաղանդների զարգացման և իրավահաջորդության ապահովման հանձնառությունը՝ նորարարության և սոցիալական պատասխանատվության դերի գիտակցմամբ:			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, Իրավասություններն ու պարտականություններ	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
2	Ստյոպա Զաքինյան	Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, ծնված 05.12.1976թ., տնտեսագիտության թեկնածու / Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտ, Գործարար կառավարման մագիստրոս / Լոնդոնի բիզնես դպրոց, փորձառությունը՝ ավելի քան 24 տարի, ՀՀ, ք. Երևան:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	15.07.2015թ.-ից մինչ օրս	1. «ԱԿԲԱ ԼԻԶԵՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ խորհրդի անդամ, 2. Բերդի տարածաշրջանի զարգացման հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ:
		Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալը պատասխանատու է Բանկի գործունեության ֆինանսական և հարկաբյուջեային կառավարման ասպեկտների համար, այդ թվում՝ հաշվապահական հաշվառման և վերահսկման, հաշվետվությունների, ֆինանսական վերլուծությունների, ակտիվների ու պասիվների կառա-			

		վարման և ֆինանսական ներդրումների համար: Կազմակերպում է ֆինանսական ռազմավարության և աշխատանքային ծրագրերի կազմումը և հաստատում է դրանք:			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, Իրավասություններն ու պարտականություններ	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
3	Նիկոլայ Հովհաննիսյան	Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, ծնված 08.08.1964թ., տնտեսագետ / Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի ավելի քան 28 տարի, ՀՀ, ք. Երևան:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	07.01.2003թ.-ից մինչ օրս	«ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ խարիդի անդամ
		Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալը պատասխանատու է գործառնական կառավարման համակարգի մշակման համար: Սահմանում է Բանկի տեխնիկական անվտանգության ապահովման գործընթացը, լոգիստիկայի և գույքի կառավարման գործընթացների համակարգումը, իրականացնում է կորպորատիվ ոճի ստանդարտների մշակումը և վերահսկումը, կորորդինացնում և վերահսկում է Բեք օֆիսային գործառույթները:			

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, հրավասություններն ու պարգևատրություններ	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
4	Նորիկ Նազարյան	Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, ծնված 05.04.1968թ տնտեսագետ / Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտ ավելի քան 26 տարի, ՀՀ, ք. Երևան	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ ՓՄՁ, կորպորատիվ և գյուղատնտեսական բիզնեսի գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	2015-2018	Բանկի գործունեությունից դուրս որևէ ործունեություն չի ծավալում:
		Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալը պատասխանատու է տարածաշրջանային շուկաների միջուկների վերլուծության, աճի հնարավորությունների բացահայտման և դրանց համապատասխան նոր բիզնես ծրագրերի և ռազմավարությունների մշակման համար, որոնք ապահովում են վաճառքների իրականացումը և ռեգիոնների վաճառքի պլանների կատարումը: Վերահսկում է ռեգիոնալ մենեջերների, մասնաճյուղերի, վաճառքների կառավարման, ապառիկ բիզնեսի և առևտրի ֆինանսավորման ստորաբաժանումների աշխատանքների իրականացումը:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	10.04.2018թ.-ից մինչ օրս	

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, Իրավասություններն ու պարտականություններ	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
5	Արսեն Մելքոնյան	Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, ծնված 13.10.1976թ., տնտեսագետ / Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտ, փորձառությունը ավելի քան 24 տարի, ՀՀ, ք. Երևան	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Բիզնես ուղղությունների զարգացման վարչությունը	2014-2018	Բանկի գործունեությունից դուրս որևէ գործունեություն չի ծավալում:
		Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալը պատասխանատու է Բանկի Մանրածախ, ՓՄՁ և կորպորատիվ, ինչպես նաև Գյու- ղատնտեսական բիզնես ուղղությունների գծով տարեկան գործողությունների	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Հարգացման և մարքեթինգի վարչության պետ	2017-2018	
		պլանավորման, հաստատման և իրականացման համար: Մշակում և հանդես է գալիս բանկային պրոդուկտների/ծառայությունների ի նոր առաջարկներով, վերլուծում տարածաշրջանային շուկայի միտումները և բացահայտում նոր աճի հնարա- վորությունները, առաջարկում նոր ծառայություններ, ապրանքներ՝ ուղղված հաճախորդների կարիքների բավարարմանը: Կառավարում է Բանկի PR և մարքեթինգային գործունեությունը և հաճախորդի փորձի ուսումնասիրման արդյունքում ձեռք բերված տեղեկատվության վերլուծությունը և համապատասխան բարելավումների իրականացման գործընթացը:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	10.04.2018թ.-ից մինչ օրս	

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, Իրավասություններն ու պարտականություններ	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունի ց դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
6	Տիգրան Սիմոնյան	Պատժորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ, ծնված 03.11.1988թ., ֆիզիկայի մագիստրոս/ Երևանի Պետական Համալսարան, փորձառությունը ավելի քան 15 տարի, ՀՀ, ք. Երևան:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Տեխնիկական առաջադրանքների մշակման բաժնի պետ	2014-2017	1.ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ խորհրդի անդամ, 2. ԱԿԲԱ ԹԵԽՆՈԼՈԳԻԱ ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն, խորհրդի անդամ,
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ	2017-2018	3.ՌԵՎՈԼՈՒՇՆԱՐԻ ԹԵԽՆՈԼՈԳԻԱ ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն, խորհրդի անդամ, 4.ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ ՍՊԸ խորհրդի անդամ:
		Պատժորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալը պատասխանատու է բանկային տեխնոլոգիական պլատֆորմների մշակման և ներդրման, Բանկի թվային բիզնեսի զարգացման ոպերատիվության, տեղե կատվական ենթակառուցվածքների զարգացման և կառավարման, ծրագրային ապահովման մշակման գործընթացների համար:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ ի զարգացման վարչության պետ	2018-2020	
			«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Պատժորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	01.04.2020թ.-ից մինչ օրս	

N	Անուն ազգանուն	Պաշտոն, ծննդյան ամսաթիվ, մասնագիտություն և կրթություն, փորձառություն, բնակության վայր, Իրավասություններն ու պարտականություններ	Վերջին 5 տարիների ընթացքում զբաղեցրած պաշտոններ	Զբաղեցրած պաշտոնի ընդունման, ազատման ամսաթիվ	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեություն
7	Արմեն Հակոբյան	Գլխավոր հաշվապահ, ծնված 18.03.1976թ., տնտեսագիտության դոկտոր պրոֆեսոր/ Երևանի ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտ փորձառությունը՝ ավելի քան 26 տարի, ՀՀ, ք. Երևան:	«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Գլխավոր հաշվապահ	20.07.2015թ.-ից մինչ օրս	1. ՀՊՏՀ «Ֆինանսական հաշվառում» ամբիոնի պրոֆեսոր, 2. ՀՀ աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատի անդամ, պալատի որակավորման հանձնաժողովի անդամ,
		Բանկի Գլխավոր հաշվապահը պատասխանատու է Բանկի հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաս- տիության, ֆինանսական հաշվետվություններն ՖՀՄՄ-երի պահանջներին համապատասխան կազմելու և օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու համար, ինչպես նաև Բանկի մասնակիցներին, պարտավորելներին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Բանկի մասին տրամադրվող ֆինանսական տե- ղեկությունների հավաստիության համար՝ օրենքին, այլ իրավական ակտերին և Բանկի կանո- նադրությանը համապատասխան:			3. ՀՀ ԲՈԿ-ի «Տնտեսագիտության» մասնագիտական խորհրդի անդամ

4.11.3. կառավարման մարմնի անդամների միջև ազգակցական կապը.

Կառավարման մարմնի անդամների միջև ազգակցական կապեր չկան:

4.11.4. կառավարման մարմնի յուրաքանչյուր անդամի մասին հետևյալը՝

ա. մասնագիտությունը (որակավորումը),

բ. ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում ո՞ր ընկերություններում կամ կազմակերպություններում և ինչպիսի՞ ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել բանկի տվյալ կառավարման մարմնի անդամը: Այստեղ պետք չէ ներկայացնել բանկի դուստր ընկերություններում այդ անդամների զբաղեցրած ղեկավար պաշտոնները.

Տեղեկությունները ներկայացված են ազդագրի **4.11.2 ենթակետում:**

գ. ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում խարդախության համար դատվածության մասին,

Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում խարդախության համար կառավարման մարմինների անդամների մոտ դատվածություն առկա չէ:

դ. արդյո՞ք բանկի կառավարման մարմնի անդամները ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում որևէ առնչություն ունեցել են որևէ սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ: Եթե այո, ապա տալ դրա նկարագիրը,

Բանկի կառավարման մարմնի անդամները Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում որևէ առնչություն չեն ունեցել որևէ սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ:

ե. արդյո՞ք բանկի կառավարման մարմնի անդամները ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում պատասխանատվության ենթարկվել են պետական որևէ մարմնի կամ կարգավորող (վերահսկող) մարմնի կողմից և արդյո՞ք նրանք դատարանի

կողմից զրկվել են որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից: Եթե այո, ապա տալ դրա նկարագիրը,

Բանկի կառավարման մարմնի անդամները Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու պահին նախորդող 5 տարվա ընթացքում պատասխանատվության չեն ենթարկվել պետական որևէ մարմնի կամ կարգավորող (վերահսկող) մարմնի կողմից եւ վերջիններս դատարանի կողմից չեն զրկվել Բանկի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից:

4.11.5. շահերի բախումը.

Բանկի և Բանկի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև շահերի բախումը բացակայում է և կարգավորվում է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ վարվելակերպի և ներքին կարգապահության կանոնների մասին քաղաքականությամբ:

4.11.6. Պայմանավորվածություն խոշոր բաժնետերերի, հաճախորդների, մատակարարների կամ այլ անձանց հետ, համաձայն որի որևէ անձ ընտրվել կամ նշանակվել է Բանկի կառավարման մարմնի անդամ:

Պրոպարկո ընկերության հետ ստորագրվել են կամ կստորագրվեն պայմանագրեր, ինչպիսիք են ներդրումային պայմանագիրը և բաժնետիրական համաձայնագիրը, որոնք կկարգավորեն Պրոպարկո ընկերության կողմից կատարվող ներդրման և Բանկի կառավարման հետ կապված հարցեր:

Այն դեպքում, երբ Պրոպարկոն կդառնա Բանկի բաժնետեր, իրավունք կունենա մեկ ներկայացուցիչ առաջադրել Բանկի խորհրդի կազմում:

Ազդագրում նշվածներից բացի առկա չէ որևէ այլ պայմանավորվածություն խոշոր բաժնետերերի, հաճախորդների, մատակարարների կամ այլ անձանց հետ, համաձայն որի, որևէ անձ կարող է ընտրվել, կամ նշանակվել Բանկի կառավարման մարմնի անդամ:

4.12. Վարձատրություններ և պարգևավճարներ

4.12.1. բանկի կառավարման մարմինների յուրաքանչյուր անդամի կողմից բանկից և նրա դուստր ընկերություններից որպես վարձատրություն և պարգևավճար ստացված գումարները՝ ներառյալ նրանց օգտին կատարված ցանկացած ձևով փոխհատուցումները (կուտակային կենսաթոշակային հատկացումները, ապահովագրական վճարները, բաժնետոմսերի ձեռքբերման օպցիոնները և այլն),
4.12.2. բանկի կողմից բանկի կառավարման մարմինների անդամների օգտին կատարված կենսաթոշակային վճարումները՝ ընդհանուր գումարով.

ՀՀ դրամ

Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	2023թ. ընթացքում ստացած զուտ աշխատավարձ և դրան հավասարեցրած այլ զուտ վճարումներ (ՀՀ դրամ)
Ռաֆայել Սարգսյան	Բանկի խորհրդի Նախագահ	128,142,354
Բրունո Շարիե	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	21,401,336
Կլաուս Գրեսենբաուեր	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	19,208,886
Աշոտ Կարապետյան	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	20,087,726
Արմեն Մկրտչյան	Բանկի խորհրդի անդամ	3,163,225
Հրաչ Սարգսյան	Բանկի խորհրդի անդամ	2,703,725
Վարդան Ուռուտյան	Բանկի խորհրդի անդամ	--
Հենրիկ Քոչինյան	Բանկի խորհրդի անդամ	4,222,225
Արամ Բաբայան	Բանկի խորհրդի անդամ	3,792,250
Հարություն Փախչանյան	Բանկի խորհրդի անդամ	4,479,000

Հակոբ Անդրեասյան	Գլխավոր գործադիր _տնօրեն	711,835,839
Ստյոպա Զաքինյան	Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	241,021,546
Նիկոլայ Հովհաննիսյան	Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր _տնօրենի տեղակալ	245,893,297
Նորիկ Նազարյան	Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	243,608,773
Արսեն Մելքոնյան	Բիզնես գործառնությունների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	234,330,555
Տիգրան Սիմոնյան	Պլատֆորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	246,077,710
Արմեն Հակոբյան	Գլխավոր հաշվապահ	57,662,099

4.13. Կառավարման մարմինների գործունեությունը

4.13.1. Կառավարման մարմինների յուրաքանչյուր անդամի՝ տվյալ պաշտոնում պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը.

Տեղեկությունները ներկայացված են ազդագրի 4.11.2 ենթակետում:

4.13.2. Տեղեկատվություն այն մասին, թե արդյո՞ք կառավարման անդամները չունեն պայմանագրեր բանկի կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ այն մասին, որ իրենց պաշտոնավարման ժամկետի ավարտից հետո պետք է ստանան պարգևավճար կամ լրավճար: Եթե նման պայմանագրեր առկա չեն, ապա առանձին դրույթով նշել դրանց բացակայության մասին.

Բանկի կառավարման անդամները չունեն պայմանագրեր Բանկի կամ նրա դուստր ընկերությունների հետ այն մասին, որ իրենց պաշտոնավարման ժամկետի ավարտից հետո պետք է ստանան պարգևավճար կամ լրավճար:

4.13.3. Առկայության դեպքում ներկայացնել բանկի աուդիտի կոմիտեի կամ Աշխատավարձերի (վարձատրության) կոմիտեների մասին տեղեկատվություն.

Խորհուրդն ունի 3 հանձնաժողով, որոնք ստեղծվել են 2022 թվականի նոյեմբերին և որտեղ նախագահում են խորհրդի անկախ անդամները.

- Աուդիտի հանձնաժողով.
- Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով.
- Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով.

Խորհրդին կից Աուդիտի հանձնաժողով.

Բանկի խորհուրդը պատվիրակել է Աուդիտի հանձնաժողովին ֆինանսական հաշվետվություններին և ներքին ֆինանսական հսկողությանն առնչվող հարցերի վերահսկման իր գործառույթները, մասնավորապես, հետևյալի վերանայումը.

- 1) ֆինանսական հաշվետվությունների, ֆինանսական արդյունքների վերաբերյալ պաշտոնական հայտարարությունների և բացահայտումների ամբողջականություն.
- 2) ներքին աուդիտի գործառույթի և արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի արդյունավետություն.
- 3) ֆինանսական հաշվետվողականության նկատմամբ ներքին հսկողության համակարգերի արդյունավետություն.
- 4) այլ հարցեր, որոնք կարող են ներկայացվել Հանձնաժողովին Խորհրդի կողմից:

Աուդիտի հանձնաժողովը բաղկացած է 3 անդամներից:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով.

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովի առաջնային գործառույթն է աջակցել Խորհրդին կատարելու իր պարտականությունները կապված Բանկի ռիսկերի ախորժակի սահմանման և Բանկի ռիսկի պրոֆիլի և սահմանված ռիսկի ախորժակի հետ համեմատ կատարողականի նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու հարցում: Հանձնաժողովը նաև պատասխանատու է Բանկի հիմնական գործարար ռիսկերի հսկողության, նույնականացման, չափման, մշտադիտարկման, կառավարման և հաշվետվողականության համար:

Հանձնաժողովի պարտականությունները կարող են խմբավորվել ըստ հետևյալ հիմնական ոլորտների.

- Ռիսկի ախորժակի համակարգի և հայտարարության դիտարկում և վերանայում.
- Ռիսկի պրոֆիլի նկատմամբ հսկողության իրականացում, ներառյալ սթրես թեստավորում.
- Ռիսկերի կառավարման համակարգի գնահատում և վերանայում.

- Ռիսկերի կառավարման գործառույթի նկատմամբ հսկողության իրականացում.
- Համապատասխանության գործառույթի նկատմամբ հսկողության իրականացում:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը բաղկացած է 4 անդամներից:

Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով.

Բանկի խորհուրդը Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողովին է պատվիրակել կառավարմանը, նշանակումներին և վարձատրություններին առնչվող հարցերի վերաբերյալ իր հետևյալ գործառույթները.

- 1) Բանկի կորպորատիվ կառավարման շրջանակը վերահսկելը և մշտադիտարկելը, ինչպես նաև Խորհրդին առաջարկություններ ներկայացնելը, որի նպատակն է ապահովել, որ այդ շրջանակը համապատասխանի կորպորատիվ կառավարման ստանդարտներին և լավագույն փորձին,
- 2) Խորհրդի և կից հանձնաժողովների կազմը դիտարկման ներքո պահելը և Խորհրդում ու կից հանձնաժողովներում նշանակումների գործընթացը ղեկավարելու հարցերում Խորհրդին աջակցելը,
- 3) թեկնածուների պլանավորման և գնահատման շարունակական և պրոակտիվ գործընթացը վերահսկելը, որի նպատակն է ապահովել, որ Բանկում առկա լինի Խորհրդի անդամների, Խմբի գործադիր ղեկավարների և այլ ավագ ղեկավարների կանոնավոր իրավահաջորդություն,
- 4) բավարարված լինելը, որ Բանկի աշխատուժի համար առկա են լավ վարձատրության շրջանակներ և պրակտիկաներ

Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողովը բաղկացած է 4 անդամներից:

Բանկում գործում են նաև Գործադիրին կից հանձնաժողովներ: Առկա է «Ներքին աուդիտի հարցերի հանձնաժողովը», որը հանդիսանում է մշտական գործող հանձնաժողով:

Համաձայն Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենի 26.01.2024թ. թիվ 12-Լ հրամանի՝ հանձնաժողովի կազմը և անցկացման ժամանակացույցը հետևյալն է՝

Նախագահ՝ Հ. Անդրեասյան - Գլխավոր գործադիր տնօրեն
Տեղակալ՝ Ն. Մալաքյան - Ներքին աուդիտի բաժնի պետ

Անդամներ՝

- Ն. Հովհաննիսյան - Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ
- Ն. Նազարյան - Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ
- Ա. Մելքոնյան - Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ
- Տ. Սիմոնյան - Պլատֆորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ
- Ա. Հակոբյան - Գլխավոր հաշվապահ
- Զ. Ազիզյան - Իրավաբանական վարչության պետ
- Ա. Աբրահամյան - Մարդկային ռեսուրսների կառավարման վարչության պետ
- Ա. Մելքումյան - Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության վարչության պետ
- Վ. Իսկանդարյան - Տեղեկատվական անվտանգության բաժնի պետ

Քարտուղար՝

- Ն. Հովհաննիսյան - Գլխավոր գործադիր տնօրենի աշխատակազմի ղեկավար
- Նիստերի անցկացման ժամանակացույց. տարեկան նվազագույնը վեց անգամ:

Համաձայն Բանկում գործող Մշտական գործող հանձնաժողովների, կոմիտեների և ընդլայնված կազմով աշխատանքային խորհրդակցությունների կանոնակարգի.

Հանձնաժողովի նախագահը՝

- ա) ապահովում է Հանձնաժողովի բնականոն գործունեության կազմակերպումը,
- բ) ղեկավարում և համակարգում է Հանձնաժողովի աշխատանքները,
- գ) հրավիրում և վարում է Հանձնաժողովի նիստերը,
- դ) որոշում է ներկայացված հարցերի քննարկման հերթականությունը՝ այն համաձայնեցնելով Հանձնաժողովի անդամների հետ,
- ե) ստորագրում է Հանձնաժողովի որոշումները և Հանձնաժողովի (Կոմիտեի) անունից կազմվող այլ փաստաթղթերը,
- զ) Հանձնաժողովի անդամների միջև կատարում է աշխատանքի բաշխում,
- է) իրականացնում է Հանձնաժողովի աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպման հետ կապված այլ գործառույթներ,

ը) իրականացնում է նշված կանոնակարգով և Բանկի այլ ներքին իրավական ակտերով իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

Հանձնաժողովի նախագահի բացակայության դեպքում նրա իրավասություններն իրականացնում է Հանձնաժողովի նախագահի տեղակալը:

Հանձնաժողովի անդամները՝

ա) ծանոթանում են Հանձնաժողովի նիստերի քննարկմանը ներկայացվող հարցերին և դրանց կից ներկայացված փաստաթղթերին,

բ) մասնակցում են Հանձնաժողովի նիստերին,

գ) առաջարկություններ են ներկայացնում Հանձնաժողովի նիստերում քննարկվող հարցերի վերաբերյալ,

դ) ծանոթանում են Հանձնաժողովի կողմից ընդունվող որոշումներին ու արձանագրություններին,

ե) աջակցում են Հանձնաժողովի բնականոն աշխատանքների ապահովմանը և Հանձնաժողովի գործառույթների պատշաճ կատարմանը,

զ) իրականացնում են նշված կանոնակարգով և Բանկի այլ ներքին իրավական ակտերով իրենց վերապահված այլ լիազորություններ:

4.13.4. նշել արդյո՞ք բանկը բավարարում է իր ստեղծման երկրում ընդունված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներին (նման սկզբունքների առկայության դեպքում):

Բանկը բավարարում է կորպորատիվ կառավարման վերաբերյալ ՀՀ-ում գործող սկզբունքներին: Բանկն ունի կորպորատիվ կառավարման միջազգային լավագույն սկզբունքների հիման վրա մշակված սեփական Կորպորատիվ կառավարման կանոնագիրք:

4.14. Աշխատակիցները

4.14.1. պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանում ընդգրկված յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա կտրվածքով աշխատակիցների միջին տարեկան թվաքանակը կամ այդ թվաքանակը տարվա վերջի դրությամբ.

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանում Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը հետևյալ է.

31.12.2021թ. դրությամբ՝ 1506 հոգի

31.12.2022թ. դրությամբ՝ 1675 հոգի

31.12.2023թ. դրությամբ՝ 1820 հոգի

30.06.2024թ. դրությամբ՝ 1789 հոգի:

4.14.2. հնարավորինս թարմ տեղեկատվություն բանկի կառավարման մարմնի յուրաքանչյուր անդամին պատկանող՝ բանկի բաժնային արժեթղթերի և այդ արժեթղթերի նկատմամբ օպցիոնների առկայության մասին՝ նշելով նրանցից յուրաքանչյուրին պատկանող արժեթղթերի դասը, քանակը, տոկոսը ընդհանուրի մեջ և այլն.

Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Բաժնային արժեթղթի դաս	Բաժնային արժեթղթերի քանակ*	Տոկոս ընդհանուրի մեջ
Ռաֆայել Սարգսյան	Բանկի խորհրդի Նախագահ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	2500	0.04545
Բրունո Շարիե	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	-	-
Կլաուս Գրեսենբաուեր	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	-	-
Աշոտ Կարապետյան	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	-	-
Արմեն Մկրտչյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	10	0.00018
Հրաչ Սարգսյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	35	0.00064
Վարդան Ուռուտյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	-	-
Հենրիկ Քոչինյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	220	0.004
Արամ Բաբայան	Բանկի խորհրդի անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	-	-
Հարություն Փախչանյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	39	0.00071
Հակոբ Անդրեասյան	Գլխավոր գործադիր տնօրեն	Հասարակ անվանական բաժնեգրում	77,217	1.40395

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

Ստյոպա Զաքինյան	Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	Հասարակ անվանական բաժնետրոմ	25,650	0.46636
Նիկոլայ Հովհաննիսյան	Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	Հասարակ անվանական բաժնետրոմ	25,060	0.45564
Նորիկ Նազարյան	Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	Հասարակ անվանական բաժնետրոմ	25,260	0.45927
Արսեն Մելքոնյան	Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	Հասարակ անվանական բաժնետրոմ	26125	0.475
Տիգրան Սիմոնյան	Պլատֆորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	Հասարակ անվանական բաժնետրոմ	25,115	0.45664
Արմեն Հակոբյան	Գլխավոր հաշվապահ	Հասարակ անվանական բաժնետրոմ	2600	0.04727

Բանկի կառավարման մարմինների անդամներին պատկանող՝ Բանկի բաժնային արժեթղթերի նկատմամբ օպցիոններ առկա չեն:

4.14.3. նկարագրություն այն մասին, թե ինչ ծրագրեր են գործում՝ կապված աշխատակիցներին բանկի կապիտալում մասնակցության հնարավորություն ընձեռելու հետ:

Բանկն իրականացրել է աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր, որի արդյունքում 2021թ. ապրիլին «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության և Բանկի կողմից համատեղ ներդրվեց «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կանոնադրական կապիտալում ԱԿԲԱ խմբի աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր, որը բաղկացած էր 2 փուլից: Բաժնեմասնակցության ծրագրի 1-ին փուլի շրջանակներում «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության և Բանկի

ընդհանուր 1,116 աշխատակիցներին 2021թ. հուլիսին հատկացվեցին Բանկի 147,530 հատ բաժնետոմսեր (որը կազմել է կանոնադրական կապիտալի 2.95%-ը):

Բաժնեմասնկցության ծրագրի 2-րդ փուլը ներդրվեց 2023թ. մայիսին, որի արդյունքում էլ հատկացվեցին ընդհանուր 134 430 հատ բաժնետոմսեր:

Ընդհանուր առմամբ, աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի արդյունքում Բանկի, «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԵՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության աշխատակիցներին հատկացվել է 281,960 հատ բաժնետոմսեր, (որը կազմել է կանոնադրական կապիտալի 5.20 %-ը):

Բանկի բաժնետեր հանդիսացող աշխատակիցները կօգտվեն բաժնետոմսերի ձեռքբերման իրենց նախապատվության իրավունքից Բանկի այլ բաժնետերերի հետ համահավասար հիմունքներով:

4.15. Խոշոր բաժնետերերը և հսկող անձիք

4.15.1. Այնքանով, որքանով հայտնի է բանկին, խոշոր բաժնեդերերի (բացառությամբ թողարկողի կառավարման մարմինների անդամների) անունը, ազգանունը, նրանցից յուրաքանչյուրի մասնակցության չափը: Եթե չկան խոշոր բաժնեդերեր, ապա առանձին նշել այդ փաստը.

Բանկը ֆիզիկական անձ հանդիսացող խոշոր բաժնետերեր չունի:

Իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեղող Բանկի խոշոր բաժնետերն են հանդիսանում՝

- «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը – 81.62%*
- «ՍԱԿԱՄ ԻՆՏԵՐՆԱՍԻՈՆԱԼ» պարզ բաժնետիրական ընկերությունը – 4.55%*

4.15.2. Տեղեկատվություն այն մասին, թե արդյո՞ք բոլոր խոշոր բաժնեդերերին պարկանող բաժնեդրմանից յուրաքանչյուրը տալիս է ձայնի միևնույն իրավունքը.

Բանկի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է հասարակ սովորական բաժնետոմսերի և բոլոր բաժնետոմսերը տալիս են ձայնի միևնույն իրավունքը բոլոր բաժնետերերի համար:

4.15.3. Այնքանով, որքանով հայտնի է բանկին, տեղեկատվություն այն մասին, թե արդյո՞ք բանկն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն գտնվում է հսկողության տակ.

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով Բանկը գտնվում է ներքոնշյալ անձի **ուղղակի** հսկողության տակ՝

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

- «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերություն – ունի ուղղակի նշանակալից մասնակցությունը Բանկի կապիտալում՝ 81.62%* (4,488,993 հատ բաժնետոմս):

4.16. Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքներ

Բանկի հետ կապակցված անձանց հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով: Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված կազմակերպություններ	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված կազմակերպություններ
Համախառն չմարված վարկեր հունվարի 1-ի դրությամբ	2,127,184	971,585	-	768,800	346,064	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	638,672	941,667	-	2,123,658	1,283,469	-
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(583,349)	(752,215)	-	(768,800)	(658,991)	-
Այլ փոփոխություններ	92,645	3,490	-	3,526	1,043	-
Համախառն չմարված վարկեր դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,275,152	1,164,527	-	2,127,184	971,585	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը առ 31 դեկտեմբերի	(6,754)	(3,185)	-	(6,315)	(2,657)	-
Զուտ չմարված վարկեր դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,268,398	1,161,342	-	2,120,869	968,928	-
Վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը	8.5%	6.6%	-	8.5%	5.1%	-
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 1 հունվարի	159	1,547,505	1,656,557	937,666	894,529	282,320
Տարվա ընթացքում ներգրավված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,640,042	4,450,085	1,484,712	3,519,277	4,389,706	2,218,059
Տարվա ընթացքում մարված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(4,080,144)	(4,400,884)	(991,300)	(4,435,395)	(3,750,199)	(849,483)
Այլ փոփոխություններ	2,307	63,703	2,041	(21,389)	13,469	5,661
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 31 դեկտեմբերի	562,364	1,660,409	2,152,010	159	1,547,505	1,656,557

* Բանկի խորհրդի կողմից սույն ազդագրի հաստատման օրվա՝ 26.08.2024թ.-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված է կապակցված կողմերի հետ գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը.

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.			31 դեկտեմբերի 2022թ.		
	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված կազմակերպություններ	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված կազմակերպություններ
Տոկոսային եկամուտների գծով	181,451	49,049	-	1,980	46,223	-
Տոկոսային ծախս ավանդների գծով	76,885	121,975	153,363	106,577	117,999	76,854

Ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազ ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձեր և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	2,893,964	2,560,687
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	274,738	1,140,099
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումներ	3,168,702	3,700,786

4.17. Ակտրիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ

4.17.1. Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն.

Բանկի 2021-2023թթ.-ի աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան, ինչպես նաև 2024թ.-ի 2-րդ եռամսյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ Աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները), ներկայացված են սույն ազդագրի **Հավելված 3-ում**:

Ցանկության դեպքում ներդրողները Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են բեռնել նաև Բանկի ինտերնետային կայքից հետևյալ հասցեով՝ www.acba.am:

4.17.2. Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություններ.

Մինչև Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրը Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի փոփոխությունները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

Հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	30.06.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	31.12.2023 (Աուդիտ անցած)	Աճ/նվազում
Կապիտալ	140,747,681	133,110,039	5.7%
Ակտիվներ	802,668,790	783,793,780	2.4%
Պարտավորություններ	661,921,109	650,683,741	1.7%

Հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	01.01.24-30.06.24 (Աուդիտ չանցած)	01.01.23-30.06.23 (Աուդիտ չանցած)	Աճ/նվազում
Շահույթ մինչև հարկումը	16,014,122	14,628,531	9.5%
Զուտ տոկոսային եկամուտ	25,502,757	21,493,681	18.7%
Գործառնական եկամուտ	32,711,022	28,757,059	13.7%

4.17.3. Դադարական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ.

Սույն ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամսվա ընթացքում Բանկը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթներում, որոնք կարող են էական բացասական ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա և/կամ կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական բացասական ազդեցություն:

4.17.4. Հարկային արտոնությունները

Թողարկողի համար հատուկ հարկային արտոնություններ սահմանված չեն:

4.18. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

4.18.1. Կանոնադրական կապիտալը.

Այս մասում ներկայացվում է ներքոհիշյալ տեղեկատվությունը՝ ըստ պարամետրական ֆինանսական վերջին ժամանակաշրջանի հաշվապահական հաշվեկշռի.

ա. Կանոնադրական կապիտալի մեծությունը.

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 55,000,000,000 (հիսունհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ:

բ. Հայտարարված բաժնետոմսերի քանակը.

Բանկի լրացուցիչ տեղաբաշխման ենթակա հայտարարված սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 3,000,000 (երեք միլիոն) հատ:

գ. Թողարկված և լրիվ վճարված բաժնետոմսերի քանակը, թողարկված, բայց ոչ լրիվ վճարված բաժնետոմսերի քանակը.

Բանկի թողարկված և լրից վճարված բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 5,500,000 (հինգ միլիոն հինգ հարյուր հազար) հատ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսեր: Թողարկված, բայց ոչ լրիվ վճարված բաժնետոմսեր չկան:

դ. մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը.

Բանկի յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 (տաս հազար) ՀՀ դրամ:

ե. թողարկողին կամ նրա դուստր ընկերությանը պարկանող՝ թողարկողի թողարկած բաժնետոմսերի քանակը, անվանական և հաշվեկշռային արժեքները՝ 0:

4.18.2. Կանոնադրությունը.

Այս մասում ներկայացվում է .

ա. թողարկողի նպատակը և գործունեության ոլորտը՝ նշելով թե թողարկողի կանոնադրության որ մասում կարելի է գտնել դրանք.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը հանդիսանում է ունիվերսալ բանկ, որն առևտրային կազմակերպություն է և իր գործունեությամբ շահույթ ստանալու նպատակ է հետապնդում: Բանկի գործունեության հիմնական նպատակն է օժանդակել տնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, գյուղատնտեսության զարգացմանն ու ամրապնդմանը:

Տե՛ս Կանոնադրության 1.1, 1.2 և 1.3 կետեր:

բ. օրենքի, ենթաօրենսդրական ակտերի և (կամ) կանոնադրության այն հոդվածները, որոնք կարգավորում են թողարկողի կառավարման մարմինների իրավունքներն ու պարտականություններ՝ ներկայացնելով դրանց համառոտ նկարագիրը.

Բանկի կառավարման մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանված են Կանոնադրության 6-9 բաժիններով, ինչպես նաև «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 21 - 21¹⁰ հոդվածներով:

գ. թողարկողի բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր դասի սեփականատերերի իրավունքների և պարտականությունների նկարագիրը՝ ըստ կանոնադրության, ինչպես նաև այդ արժեթղթերի հետ կապված սահմանափակումները.

Բանկի յուրաքանչյուր բաժնետոմս տալիս է իր սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը միևնույն իրավունքները: Յուրաքանչյուր բաժնետեր իրավունք ունի.

- մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ իրեն պատկանող բաժնետոմսերի չափով՝ ձայների իրավունքով,
- մասնակցել Բանկի կառավարմանը,
- ստանալ շահութաբաժիններ Բանկի գործունեությունից առաջացած շահույթից,
- օգտվել Բանկի կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի ձեռքբերման իրենց նախապատվության իրավունքից,
- ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը, այդ թվում՝ ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռներին, հաշվետվություններին (սույն տեղեկատվությունը Բանկի բաժնետերերին տրամադրվում է անվճար՝ նրանց գրավոր դիմումի հիման վրա, երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում),
- Բանկի բաժնետերերը, որոնք Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում տիրապետում են ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի ոչ պակաս 5%-ին, իրավունք ունեն պահանջել

Ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգում արտաքին աուդիտի կողմից: Այդ դեպքում բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող անձին ընտրում, նրա հետ պայմանագիր են կնքում, նրա ծառայությունների դիմաց վճարում են ստուգում պահանջող բաժնետերերը, ընդ որում, նրանք կարող են Բանկից պահանջել իրենց կատարած ծախսերի հատուցում, եթե այդ ստուգումն ընդհանուր ժողովի որոշմամբ արդարացված է եղել Բանկի համար:

- բաժնետերերի ընդհանուր ժողովներին իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի,
- հանդես գալ առաջարկություններով բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում,
- քվեարկել իրեն պատկանող լրիվ վճարված բաժնետոմսերի ձայների չափով,
- հայցով դիմել դատարան Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված և գործող օրենքների ու այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով,
- Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ գույքի իր հասանելիք մասը, ունենալ օրենքով, սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Բանկի բաժնետերերը պարտավոր են՝

- սահմանված ժամկետում ապահովել հայտարարված բաժնեմասնակցության չափի գումարների ներդրումը Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում,
- չիրապարակել Բանկի գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք պարունակող տեղեկությունները,
- իրականացնել օրենքով իրենց վերապահված այլ պարտականությունները:

դ. Ինչ քայլեր է պետք ձեռնարկել բաժնետերերի իրավունքներում փոփոխություններ մտցնելու համար.

Բաժնետերերի իրավունքներում փոփոխություններ կարող են իրականացվել համապատասխան օրենսդրական և ենթաօրենսդրական ակտերում և/կամ կանոնադրությամբ փոփոխություններ կատարվելու դեպքում:

ե. Հերթական և արտահերթ բաժնետերերի ժողովների հրավիրման կարգը, դրանց մասնակցելու կարգը.

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Բանկի բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակը կազմվում տարին, ամիսը, ամսաթիվը չի կարող սահմանվել ավելի վաղ, քան Ընդհանուր ժողով գումարելու մասին որոշման ընդունումը, և ավելի ուշ, քան Ընդհանուր ժողովի գումարումից 45 օր առաջ:

Եթե Ընդհանուր ժողովը գումարվում է հեռակա քվեարկությամբ, ապա դրան մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակը կազմվում տարին, ամիսը, ամսաթիվը սահմանվում են Ընդհանուր ժողովի գումարման ամսաթվից առնվազն 35 օր շուտ:

Բանկն իր մասնակիցների Ընդհանուր ժողովի անցկացման մասին Կենտրոնական բանկին ծանուցում է դրա անցկացումից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակը կազմվում համար բաժնետոմսերի անվանատերը պարտավոր է ցուցակը կազմելու տարով, ամսով, ամսաթվով տվյալներ տրամադրել այն անձանց մասին, որոնց շահերը ներկայացնելու նպատակով նա տնօրինում է բաժնետոմսերը:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակը պետք է տվյալներ պարունակի Բանկի յուրաքանչյուր մասնակցի անվան (անվանման), գտնվելու (բնակության) վայրի և Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նրան պատկանող մասնակցության մասին:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակը պետք է տրամադրվի ծանոթացման նպատակով Բանկի այն մասնակիցներին, որոնք գրանցված են Բանկի մասնակիցների ռեեստրում:

Բանկի մասնակցի պահանջով Բանկը պարտավոր է նրան տրամադրել տեղեկանք՝ Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակում նրա ընդգրկման մասին:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի մասնակիցների ցուցակում փոփոխություններ կարող են կատարվել միայն ցուցակը կազմվում ընթացքում թույլ տրված սխալներն ուղղելու կամ դրանում չընդգրկված Բանկի մասնակիցների խախտված իրավունքները և օրինական շահերը վերականգնելու նպատակով:

Ընդհանուր ժողովը գումարվում է տարին առնվազն մեկ անգամ: Ընդհանուր ժողովը համարվում է իրավասու, եթե Ընդհանուր ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Բանկի բաժնետերերը, որոնք համատեղ

տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 50-ից ավելի տոկոսին:

Բաժնետերերը Ընդհանուր ժողովին հրավիրվում են անհատապես: Ընդհանուր ժողովի օրակարգը հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին բաժնետերերը պետք է ծանուցվեն Ընդհանուր ժողովի գումարման օրվանից առնվազն 15 օր առաջ: Ծանուցումը պետք է առնվազն պարունակի օրենքով նախատեսված տեղեկությունները, այդ թվում՝ Ընդհանուր ժողովի վայրը, ամսաթիվը, օրակարգի հարցերը: Ծանուցումը պետք է իրականացվի ֆաքսի, էլ.-փոստով ուղարկված նամակի, պատվիրված նամակի ուղարկման կամ առձեռն հանձնելու միջոցով:

Ընդհանուր ժողովը կարող է գումարվել հեռակա կարգով: Հեռակա կարգով Ընդհանուր ժողով անցկացնելու դեպքում, նախապես, առնվազն երեսուն օր առաջ, Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերին է ուղարկվում Ընդհանուր ժողովի օրակարգը և օրակարգի յուրաքանչյուր հարցի վերաբերյալ ստացվում է նրանց կարծիքները:

Ընդհանուր ժողովը կարող է որոշումներ ընդունել նաև այնպես, որ Ընդհանուր ժողովի ժամանակ բոլոր մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային կապի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում: Նման Ընդհանուր ժողովը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված չի համարվում: Սույն կարգով անցկացվող Ընդհանուր ժողովներում կարող են որոշումներ ընդունվել միայն օրենքով չարգելված հարցերի վերաբերյալ:

***զ. Օրենքի, ենթաօրենսդրական ակտերի և (կամ) կանոնադրության
այն հոդվածները, որոնց հիման վրա պահանջվում է թողարկողի մոտ
մասնակցություն ձեռք բերելիս բացահայտել դրա մասին
տեղեկատվություն.***

*Բանկի մոտ մասնակցություն ձեռք բերելիս դրա մասին տեղեկատվության
բացահայտում կանոնակարգվում է.*

- «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 18, 18¹-րդ հոդվածով,
- «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 153-157 հոդվածներով, 169 հոդվածով
- «Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման և նվազման վերաբերյալ տեղեկացման և բացահայտման կարգը» Կանոնակարգ 4/15-ով,

- «Հաշվետու թողարկողի ղեկավարի, նրա և թողարկողի հետ փոխկապակցված անձանց կողմից իրենց հաշվին՝ թողարկողի բաժնետոմսերով, ածանցյալ գործիքներով կամ այդպիսի ածանցյալների հետ կապված այլ արժեթղթերով կնքված գործարքների վերաբերյալ Կենտրոնական բանկին ներկայացվող հաշվետվություններում ներառվող տեղեկությունների կազմը, հաշվետվությունների ձևը և ներկայացման կարգը» Կանոնակարգ 4/16-ով:
- «Բանկային գործունեության ոլորտում լիցենզավորման, գրանցման, համաձայնության և թույլտվության տրամադրման, մասնագիտական համապատասխանության ստուգման և որակավորման կարգերը» Կանոնակարգ 1-ով:

է. Կանոնադրության այն դրույթների նկարագիրը, որոնցով ավելի խիստ պահանջներ են սահմանվում, քան սահմանված է համապատասխան օրենքներով կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտերով.

Կանոնադրության 8.11-ին կետի 3, 18, 19, 20, 21, 22, 23 և 24 ենթակետերում նշված որոշումները պետք է Խորհրդի կողմից ընդունվեն միաձայն, իսկ 25 ենթակետում նշված որոշումը՝ ձայների 3/4-ով:

4.19. Էական պայմանագրեր

Բանկում առկա չեն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

4.20. Մասնագիտական կարծիքներ

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում այլ անձանց մասնագիտական կարծիք կամ երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն չի օգտագործվել:

4.21. Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.acba.am հասցեով:

Հարկ է նշել նաև, որ Ազդագրում ներկայացված բոլոր ֆինանսական ցուցանիշները հաշվարկված են «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և նրա դուստր ընկերությունների՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՓԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա:

4.22. Մասնակցությունը այլ անձանց կապիտալում

Բանկը ձայնի իրավունք տվող 5 և ավելի տոկոսի մասնակցություն ունի հետևյալ անձանց կապիտալում.

N	Կազմակերպության անվանումը	Կազմակերպության կազմակերպական-իրավական ձևը	Գտնվելու վայրը	Բանկին պատկանող բաժնային արժեթղթերի քանակը	Բանկի մասնակցության չափը (%)
1	«ԱԿԲԱ Լիզինգ» ՎԿ ՓԲԸ	փակ բաժնետիրական ընկերություն	ՀՀ, ք.Երևան, Վ.Սարգսյան 10	200	100%
2	«ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ	փակ բաժնետիրական ընկերություն	ՀՀ, ք.Երևան, Վ.Սարգսյան 10	1,225	49%
3	«Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ	փակ բաժնետիրական ընկերություն	ՀՀ, ք. Երևան, Գարեգին Նժդեհի 32/1	5	6.25%
4	«ԵՍ ԵՄ» ՓԲԸ	փակ բաժնետիրական ընկերություն	ՀՀ, ք. Երևան, Ազատության պող. 24/1	100,000	8.33%
5	«ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ	սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	ՀՀ, ք. Երևան, Արամ 82-84/87	9,000	100%

ԲԱԺԻՆ 5. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1 : Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը

Հաստատում եմ
խորհրդի նախագահի
Բ. Սարգսյան

2. Vityayev

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) = Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) = Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն = Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն % = Տոկոսային ծախսեր / Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ
Սպրեդ = (Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) - (Տոկոսային ծախսեր/Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն)

Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը = Եկամտաբեր ակտիվներ / Ակտիվներ

Սեփական կապիտալի միջին մեծություն = (Սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդ + Սեփական կապիտալի վերջնական մնացորդ) / 2

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն = (Ընդհանուր ակտիվների սկզբնական մնացորդ + Ընդհանուր ակտիվների վերջնական մնացորդ) / 2

Ընդհանուր պարտավորությունների միջին մեծություն = (Ընդհանուր պարտավորությունների սկզբնական մնացորդ + Ընդհանուր պարտավորությունների վերջնական մնացորդ) / 2

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3 : Ֆինանսական հաշվետվություններ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

**ՖՀՄՍ համապատասխան՝
Համախմբված ֆինանսական
հաշվետվություններ**

2024թ. երկրորդ եռամսյակի համար

Բովանդակություն

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Ներածություն.....	6
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	7

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	30/06/2024թ. (չստուգված)	31/12/2023թ. (ստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	61,379,455	78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	137,329	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	66,209,274	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր	10		
- Բանկի կողմից պահվող		58,814,181	21,422,936
- վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	484,148,301	455,199,337
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	86,011,127	83,406,426
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	36	1,345,194	1,775,530
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	29,467,434	27,110,978
Այլ ակտիվներ	16	15,156,495	17,108,253
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		802,668,790	783,793,780
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	17	515,980	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	18	524,419,755	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	22,270,810	21,087,118
Այլ փոխառու միջոցներ	20	89,704,437	95,125,094
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	14	1,800,925	3,812,792
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	162,896	732,149
Այլ պարտավորություններ	22	11,161,204	12,880,467
Ստորադաս վարկեր	21	11,885,102	12,661,577
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		661,921,109	650,683,741
ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	23	55,000,000	55,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	23	1,750,000	1,750,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	24	3,517,422	3,517,422
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		3,891,400	3,909,911
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		348,502	151,526
Զբաղիված շահույթ		76,240,357	68,781,180
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ		140,747,681	133,110,039
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		802,668,790	783,793,780

Հաստատվել է հրապարակման համար և ստորագրվել է Բանկի տնօրինության անունից 2024թ. հուլիսի 15-ին:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Շահույթի և վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամալաշրջանի համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	01/04/2024- 30/06/2024թ. (չստուգված)	01/01/2024- 30/06/2024թ. (չստուգված)	01/04/2023- 30/06/2023թ. (չստուգված)	01/01/2023- 30/06/2023թ. (չստուգված)
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	26	19,910,870	38,221,210	16,169,513	31,542,631
Այլ տոկոսային եկամուտ	26	3,012,274	6,017,712	2,411,229	4,409,408
Տոկոսային ծախս	26	(9,400,641)	(18,736,166)	(7,486,411)	(14,458,358)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		13,522,503	25,502,757	11,094,331	21,493,681
Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	15	(834,772)	(1,005,934)	505,064	116,555
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո		12,687,731	24,496,823	11,599,395	21,610,236
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	27	3,746,868	7,291,721	3,314,324	6,286,648
Միջնորդավճարների գծով ծախս	27	(1,488,488)	(2,849,120)	(1,164,330)	(2,210,704)
Չուտ օգուտ/(վնաս)՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		(140,310)	119,282	283,705	89,084
Չուտ օգուտ արտարժույթի առքուվաճառքից		1,310,929	2,355,310	1,285,818	2,669,590
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից		7,808	(24,939)	(61,879)	56,483
Անոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	36	309,560	557,105	247,002	462,657
Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	31	-	-	(14,243)	31,474
Այլ եկամուտ	28	51,081	316,011	118,763	372,277
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,797,448	7,765,370	4,009,160	7,757,509
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(4,824,564)	(10,295,557)	(4,583,711)	(9,626,540)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13	(897,027)	(1,789,361)	(792,612)	(1,499,155)
Այլ գործառնական ծախսեր	29	(696,682)	(1,397,312)	(648,751)	(1,281,644)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	30	(1,440,886)	(2,765,840)	(1,120,038)	(2,331,875)
Ոչ տոկոսային ծախս		(7,859,159)	(16,248,071)	(7,145,112)	(14,739,214)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		8,626,021	16,014,122	8,463,443	14,628,531
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,489,344)	(3,073,457)	(1,755,766)	(3,014,227)
Հաշվետու տարվա շահույթ		7,136,677	12,940,665	6,707,677	11,614,304
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ					
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	23	1,297.58	2,352.85	1,219.58	2,111.69

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	01/04/2024- 30/06/2024թ. (չստուգված)	01/01/2024- 30/06/2024թ. (չստուգված)	01/04/2023- 30/06/2023թ. (չստուգված)	01/01/2023- 30/06/2023թ. (չստուգված)
Հաշվետու տարվա շահույթ		7,136,677	12,940,665	6,707,677	11,614,304
Այլ համապարփակ եկամուտ					
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>					
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով</i>					
		29,415	157,644	120,997	305,923
<i>Իրական արժեքի փոփոխություն Ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի փոփոխությունները</i>					
		(66,917)	48,589	(89,863)	(89,863)
<i>Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով</i>					
14		6,750	(37,122)	(9,378)	(38,891)
Հաջորդ ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ եկամուտ		(30,752)	169,111	21,756	177,169
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>					
<i>Շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում</i>					
		-	-	-	-
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով</i>					
շահույթ/(վնաս)		(213)	(815)	(28)	(28)
<i>Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով</i>					
14		39	147	5	5
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		(174)	(668)	(23)	(23)
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող</i>					
<i>Ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին</i>					
		11,519	34,798	25,374	46,341
<i>Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով</i>					
14		(2,074)	(6,264)	(4,567)	(8,341)
Ընդամենը ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		9,445	28,534	20,807	38,000
Տարվա այլ համապարփակ վնաս՝ առանց հարկերի		(21,481)	196,977	42,540	215,146
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		7,115,195	13,137,642	6,750,217	11,829,450

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	Հիմնական միջոցների վերա- գնահա- տումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ*	Ընդամենը կապիտալ
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,517,422	3,909,911	151,526	68,781,180	133,110,039
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	12,940,665	12,940,665
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	196,977		196,977
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	196,977	12,940,665	13,137,642
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(18,511)	-	18,511	-
Գլխավոր պահուստի համալրում Էմիսիոն եկամտի հաշվին	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(5,500,000)	(5,500,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(5,500,000)	(5,500,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 24)	-	-	-	-	-	-	-
2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,517,422	3,891,400	348,502	76,240,356	140,747,681
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,076,495	4,985,941	877,300	43,712,388	109,402,124
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	11,614,304	11,614,304
Այլ համապարփակ վնաս	-	-	-	-	215,146		215,146
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	215,146	11,614,304	11,829,450
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 24)	-	-	440,927	-	-	-	440,927
2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,517,422	4,985,941	1,092,446	50,926,692	117,272,501

* Զբաղիված շահույթը ներառում է Բանկի Գլխավոր պահուստը՝ 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	01/01/2024- 30/06/2024թ. (չստուգված)	01/01/2023- 30/06/2023թ. (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		35,630,424	29,126,694
Ստացված այլ տոկոսներ		6,017,712	4,409,408
Վճարված տոկոսներ		(17,764,478)	(13,996,068)
Ստացված միջնորդավճարներ		7,291,721	6,286,648
Վճարված միջնորդավճարներ		(2,849,120)	(2,210,704)
Չուտ (ելք)/մուտք շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից		10,178	(161,541)
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		2,355,310	2,669,590
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(3,251,482)	(1,410,630)
Ստացված այլ եկամուտ		316,642	429,056
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(12,222,458)	(10,229,020)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(2,747,329)	(2,331,635)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		12,787,120	12,581,798
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/ նվազում</i>			
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		169,568	293,332
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		32,511,144	5,671,095
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(33,770,474)	(47,773,729)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(2,661,577)	(17,989,498)
Այլ ակտիվներ		(5,633,246)	(3,836,497)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ		(518,468)	(2,693,985)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		29,091,206	32,268,462
Այլ պարտավորություններ		7,933,514	3,276,030
(Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված)/ ստացված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը		39,908,787	(18,202,992)
Վճարված շահութահարկ		(5,508,797)	(5,974,647)
Գործառնական գործունեությամբ (օգտագործված)/ստացված զուտ դրամական միջոցներ		34,399,990	(24,177,639)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(3,666,321)	(2,374,292)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		13,465	850
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(37,118,219)	-
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք		(378,475)	1,902,157
Ստացված շահաբաժիններ	36	1,021,608	701,762
Ներդրումային գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		(40,127,942)	230,477
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր(մարումներ)		1,430,569	8,268,134
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր(մարումներ)		(6,550,409)	(5,774,565)
Ստացված ստորադաս վարկեր		-	-
Վճարված շահաբաժիններ	23	(5,500,000)	(4,400,000)
Ֆինանսական գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		(10,619,840)	(1,906,431)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(470,096)	(1,718,283)
Արժեզրկման պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը		37,494	44,971
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		(16,780,394)	(27,526,905)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին		78,159,849	88,369,285
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	7	61,379,455	60,842,380

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ներածություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ-ի կողմից հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն, («ՀՀՄՍ հաշվառման ստանդարտներ»), «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի («Բանկ») և նրա դուստր ձեռնարկությունների համար («Խումբ»):

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն մայր կազմակերպությունն է Խմբում, որը բաղկացած է Բանկից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ից: Բանկը ձևավորվել է 1995թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկը հետագայում վերակազմավորվել է բաց բաժնետիրական ընկերության և 2021թ. ներկայացրել է նախնական հրապարակային առաջարկ, որից հետո Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվել են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում (AMX): Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ:

Հիմնական գործունեության նկարագրություն. Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին: Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 65 մասնաճյուղեր (ներառյալ՝ գլխամասը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում:

Իրավաբանական հասցեն և գործունեության վայրը. Բանկի գրանցման իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը՝ «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ դուստր ձեռնարկությունը, հիմնադրվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից: Ընկերությունը համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկին է պատկանում «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ բաժնետոմսերի 100%-ը:

2021 թվականի դեկտեմբերի 23-ին Բանկը հիմնադրել է ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻ ՍՊԸ կրթական կենտրոնը, որի բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է Բանկին: Կենտրոնի նպատակն է՝ իրականացնել կրթական ծրագրեր և ներգրավել որակյալ մասնագետների:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Բաժնետեր	30/06/2024, %	31/12/2023, %
«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ	81.62	81.61
Sacam International SAS	4.55	4.55
Այլ	13.83	13.84
Ընդամենը	100.0	100.0

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն Խմբի մայր կազմակերպությունն է և չունի մեկ վերահսկող կողմ: «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն հիմնադրվել է 2017թ. մայիսի 6-ին՝ Բանկի նախկին բաժնետերեր հանդիսացող Գյուղական փոխօգնության 10 ասոցիացիաների կողմից, որոնք ներկայումս հանդիսանում են «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերեր: Գյուղական փոխօգնության միավորումները («Միավորումներ») Հայաստանի Հանրապետության 10 մարզերում գործող հասարակական կազմակերպություններ են, որոնք ստեղծվել են մարզերում գյուղատնտեսությունը զարգացնելու նպատակով: Նշված 10 միավորումները միասին ունեն 74,940 անդամ: Այլ տողում ներկայացված Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Ներկայացման արժույթ. Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով («ՀՀ դրամ»), եթե այլ բան նշված չէ:

1 Խմբի գործառնական միջավայրը

Ընդհանուր դրույթներ

Բնապահպանական, սոցիալական և կառավարում (ԲՍԿ): 2023թ. Խումբն իրականացրել է կլիմայի փոփոխության ազդեցության գնահատում Բանկի գյուղատնտեսական պորտֆելի որակական ցուցանիշների վրա, որի արդյունքների համաձայն, ՀՀ պաշտոնական տվյալներով կլիմայի փոփոխության մինչև 2030թ. կանխատեսումային տվյալները Էական ազդեցություն չեն ունենա գյուղատնտեսական վարկերի պորտֆելի որակը բնութագրող փոփոխականների վրա: Միևնույն ժամանակ, Խմբի կողմից իրականացված վերլուծությունը հետագայում կարող է վերազնադատվել:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև. 2022թ. փետրվարից հետո, Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար:

Ռուսաստան-Ուկրաինա պատերազմի բնկումից ի վեր ԵՄ արտահանման հոսքերի կողմնորոշվածությունը շարունակաբար ավելի մեծ ծավալով փոխվում է դեպի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի այլ տնտեսություններ: Այս կողմնորոշվածության փոփոխությունը խթանել է հարակից առևտրային և տրանսպորտային ծառայությունները, կրճատել է մրցակցությունը դեպի Ռուսաստան հայրենական արտադրանքի արտահանման համար և տարածաշրջանում ակտիվացրել է նախկինում պասիվ ներդրումները:

2022թ. մարտից ԵՄ-ի առևտրային պատժամիջոցները գրեթե կիսով չափ կրճատել են բլոկի ապրանքների արտահանումը Ռուսաստան և Բելառուս:

Ռուս-ուկրաինական պատերազմի բանակցային ճանապարհով կարգավորման հավանականությունը կարճաժամկետ հեռանկարում մնում է ցածր, ինչը վկայում է երկարատև հակամարտության և առևտրային պատժամիջոցների շարունակման վերաբերյալ: Առևտրային ուղիների կողմնորոշումների փոփոխությունը և տնտեսական ակտիվության ներհոսքը կունենան ավելի երկարաժամկետ ազդեցություն՝ նաև ներկայիս պատերազմի շրջանակներից դուրս: Ակտիվանում են նախկինում պասիվ վիճակում գտնվող ներդրումները ենթակառուցվածքների, ՏՏ-ի և արտադրության բնագավառներում: Ենթակառուցվածքի և/կամ տեղական արտադրության ցանկացած բարելավում խթանում է երկարաժամկետ աճի ներուժը: Երկրների կառավարությունները ստիպված են հաշվի առնել Ռուսաստանի և մնացած աշխարհի հետ կապերի պահպանման և հավելյալ տնտեսական օգուտներ քաղելու միջև առկա նուրբ սահմանները՝ երկրորդական պատժամիջոցներից խուսափելու համար:

Հայաստանի համար կանխատեսվում է, որ 2024-2025թթ. աճը կպահպանվի տարեկան 4. 5 տոկոսի մակարդակով: Չնայած սպասվում է Ռուսաստանից դրամական փոխանցումների ներհոսքի հետագա թուլացում , վերաարտահանումը և զբոսաշրջությունը կշարունակեն նպաստող գործոններ հանդիսանալ տնտեսական ակտիվության համար: Այնուամենայնիվ, երկարաժամկետ աճին կիսոյնը հոսքերն ապրանքային կախվածությունը, տրանսպորտային կապերի և լոգիստիկ շղթաների խաթարումները և Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև հնարավոր շարունակական աշխարհաքաղաքական լարվածությունը (Համաշխարհային բանկի հունվարի 2024թ. կանխատեսում):

Խումբը իր PD-ի կանխատեսումները և ԱՎԿ-ի հաշվարկները պատրաստելիս հաշվի է առել վերը նշված դիտարկումներն ու ակնկալիքները:

Հայաստանը վերջին տարիներին զգալի սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական ցնցումներ է ապրել: Այս իրադարձությունները ներառել են 2020թ. COVID-19 համաճարակի և Ադրբեջանի հետ

հակամարտությունը, և ավելի քան 100,000 էթևիկ հայերի տեղահանումը և անցումը ՀՀ տարածք՝ 2023թ. -ին:

Չնայած այս մարտահրավերներին, տնտեսությունը շարունակել է ցուցաբերել դիմակայունությունը, ինչը կարելի է վերագրել մակրոտնտեսական ճկուն քաղաքականությանը, ներառյալ գնաճի ակտիվ թիրախավորմանը, հարկաբյուջետային պարտավորությունների կատարմանը և ֆինանսական հատվածի արդյունավետ վերահսկողությանը: Հայաստանի աճի տեմպերն արագացել են 2022թ. -ին (ՀՆԱ-ի 12. 6% աճ), որոնք պահպանվել են կայուն 2023թ. ընթացքում (ՀՆԱ-ի 8. 7% աճ), ինչին նպաստել են նաև արտարժույթի փոխարժեքը, միգրանտների և բիզնեսի ներհոսքը՝ հիմնականում Ռուսաստանից: Գնաճը, որը զագաթնակետին էր հասել ուկրաինական պատերազմի հետևանքով, արագ կերպով նվազել է: Այնուամենայնիվ, տարածաշրջանային մակարդակում անվտանգային իրավիճակը զգալիորեն վատթարացավ 2023թ. սեպտեմբերին այն բանից հետո, երբ Ադրբեյջանի կառավարությունը լիակատար վերահսկողության տակ առավ Լեռնային Ղարաբաղը, ինչը պատճառ դարձավ դեպի Հայաստան մոտ 100,000 էթևիկ հայերի արտագաղթին: Կառավարությունն ապահովել է արագ արձագանք՝ քաղաքականության պատշաճ միջոցներով տեղահանված անձանց անմիջական կարիքներին աջակցելու համար:

S&P Global Ratings-ը 2024 թվականի փետրվարի 23-ին հաստատել է Հայաստանի համար իր «BB-/B» երկարաժամկետ և կարճաժամկետ, արտարժույթով և տեղական արժույթով արտահայտված սուվերեն վարկերի վարկանիշները: Երկարաժամկետ վարկանիշների կանխատեսումը կայուն է: Fitch Ratings-ը հաստատել է Հայաստանի երկարաժամկետ արտարժույթով թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը (IDR) «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ, 2024թ. հունվարի 26-ին:

Ընթացիկ և ապագա տնտեսական իրավիճակի երկարաժամկետ ազդեցությունները դժվար է գնահատել, և դեկավարության ներկա ակնկալիքներն ու գնահատականները կարող են տարբերվել իրական արդյունքներից:

Ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) չափման նպատակով Խումբն օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում է անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են էապես տարբերվել կանխատեսումներից: Ծանոթագրություն 4-ը ներառում է ավելի մանրամասն տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես է Խումբը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ներառել ակնկալվող վարկային կորուստների չափման մոդելներում:

2 Պատրաստման հիմքը

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ կողմից հրապարակված՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ ստանդարտներ»):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, փոփոխված՝ իրական արժեքով ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչմամբ, տարածքների և սարքավորումների (հող, շենք և փոխադրամիջոց) վերագնահատմամբ, ֆինանսական գործիքների՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով («FVTPL») և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով դասակարգմամբ («FVOCI») և սովորական բաժնետոմսերի իրական արժեքով դասակարգմամբ՝ աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի համար: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև: Այդ սկզբունքները հետևողականորեն կիրառվել են այն բոլոր ժամանակաշրջանների համար, որոնք ներկայացված հաշվետվություններում, եթե այլ բան նշված չէ:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հասցեագրված են դրանց առաջնային օգտագործողներին, որոնք են՝ ներդրողները, որոնք վարկով տրամադրում կամ հատկացնում են կապիտալ հաշվետու կազմակերպությանը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ենթադրվել է, որ դրանց առաջնային օգտագործողները տիրապետում են

բավարար գիտելիքների բիզնեսի և տնտեսական գործունեության վերաբերյալ և կատարում են տեղեկատվության հանգամանալից վերանայում և վերլուծություն: Այնուամենայնիվ լինում են դեպքեր, երբ նույնիսկ իրազեկ և հանգամանալից օգտագործողները կարող են կարիք ունենալ խորհրդատուի օգնության՝ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բարդ տնտեսական երևույթների մասին տեղեկատվությունը ըմբռնելու համար: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակն է՝ բացահայտել միայն այն տեղեկատվությունը, որը ղեկավարությունը համարում է էական առաջնային օգտագործողների համար: Ղեկավարությունը ձգտում է չնվազեցնել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հասկանալիությունը՝ էական տեղեկատվությունը ոչ էական տեղեկատվությամբ քողարկելու միջոցով: Հետևաբար, համապատասխան բացահայտումներին վերաբերող ծանոթագրություններում բացահայտվում են միայն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները, ըստ կիրառելիության:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ

Ներդրումներ **ասոցիացված** **կազմակերպություններում** Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գուդվիլը:

Հաշվեկշռային արժեքի ապագա փոփոխությունները արտացոլում են համախմբումից հետո ասոցիացված կազմակերպության գուտ ակտիվներում խմբի մասնաբաժնի փոփոխությունները: Խմբի մասնաբաժինը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստների փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Իրական արժեքի չափում. Խումբը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Իրական արժեքը չափվում է ՖՀՄՍ 13-ի պահանջներին համապատասխան: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները բացահայտված են Ծանոթագրություն 34-ում:

Սկզբնական ճանաչում. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Խումբը պարտավորվում ձեռք բերել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքների դասակարգումը կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքներն ի սկզբանե չափվում են իրենց իրական արժեքով և որը ճշգրտվում է գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի միջնորդավճարների և ծախսերի չափով այն գործիքների դեպքում, որոնք իրական արժեքով չեն վերագնահատվում շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը գործարքի գինն է: Եթե Խումբը գտնում է, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և եթե այդ իրական արժեքը հիմնված է շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության գնանշված գնի վրա, կամ հիմնված է գնահատման տեխնիկայի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի շուկաների տվյալները, ապա սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը շահույթում կամ վնասում: Բոլոր մյուս դեպքերում, ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումը ճշգրտվում է այնպես, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը փոխանցվի ապագա ժամանակաշրջաններին: Սկզբնական ճանաչումից հետո Խումբը ճանաչում է հետաձգված տարբերությունը որպես շահույթ կամ վնաս, միայն այն դեպքում, երբ մուտքային տվյալները դառնում են դիտարկելի կամ եթե գործիքը ապաճանաչվում է:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման կատեգորիաներ. Խուժմը դասակարգում է իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ակտիվի պայմանագրային պայմանների վրա, չափումն իրականացնելով՝ ամորտիզացված արժեք, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խուժմը իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խուժմը դասակարգում է Visa C-ի բաժնետոմսերը որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ: Խուժմը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային հանձնառություններից և երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր

Խուժմը չափում է բանկերի նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը, ամորտիզացված արժեքով, ներդրումային արժեթղթերը ամորտիզացված արժեքով են հաշվառվում միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ակտիվը պահել պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 4-ում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ Խուժմը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պարտքային գործիքների դասակարգում, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Խուժմը տրամադրում է ֆինանսական և կատարողական երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ և վարկային պարտավորություններ:

Երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեք՝ հանած համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիա, և ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստ:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խուժմը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Ֆինանսական վարձակալության համար տրված կանխավճարներ. Խումբը վարձակալներից ստացված կանխավճարները և մատակարարներին տրված կանխավճարները դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում է դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում. Խումբը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ գերծ պայմանագրային սահմանափակումներից: Երեք ամսից ավելի ժամկետով սահմանափակված միջոցները բացառվում են դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, ինչպես ֆինանսական վիճակի մասին, այնպես էլ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցները և դրամական միջոցների համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ. (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Պարտադիր դրամական մնացորդներ ԿԲ-ում. ԿԲ-ում պարտադիր դրամական մնացորդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և ներկայացնում են անտոկոս պարտադիր պահուստային ավանդներ, որոնք հասանելի չեն Խմբի ամենօրյա գործունեությունը ֆինանսավորելու համար, և, հետևաբար, չեն համարվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մաս դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը («ռեպո») դիտվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և եթե ստացողը պայմանագրով կամ գործարար սովորույթի համաձայն իրավունք ունի դրանք վաճառել կամ վերագրավադրել, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերում տեղաբաշխված միջոցների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առքուվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Փոխառություններ. Փոխառությունները ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված պարտատոմսերը: հաշվետվությունում: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ փոխառությունները ապաճանաչվում են, ինչպես նաև ամորտիզացիայի գործընթացում:

Ստորադաս վարկեր. Ստորադաս պարտքը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր. Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակները, իսկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը: Պարտքային արժեթղթերը ներկայացվում են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալություն

Խուճբը՝ որպես վարձակալ. Խուճբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խուճբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ. Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ:

Վարձակալության վճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Խուճբը օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել:

Կարճաժամկետ վարձակալություն և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալություն. Խուճբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խուճբը կիրառում է նաև ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող):

Գործառնական – Խուճբը՝ որպես վարձատու Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս:

Ֆինանսական – Խուճբը՝ որպես վարձատու Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Խուճբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում գույք ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է ժամանակացույցի վրա, որը սահմանում է հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք է վարձատուի կողմից վարձակալության ներքո գույք ներդրումների դիմաց: Վարձակալությունից ստացված ֆինանսական եկամուտը գրանցվում է «Այլ տոկոսային հասույթի» կազմում՝ շահույթում կամ վնասում: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Վարկային կորստի պահուստը ճանաչվում է ընդհանուր ԱՎԿ մոդելի համաձայն: ԱՎԿ-ը որոշվում է նույն կերպ, ինչ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերի և փոստվությունների դեպքում: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքով, բացառությամբ Փուլ 3-ի արժեզրկված վարկերի, որոնց դիմաց տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է գույք հաշվեկշռային արժեքով:

Վերանայված վարկեր Հնարավորության դեպքում հուլիսը ձգտում է վերանայել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

հուլիսը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմաններն այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարձակալություն, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ հուլիսը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- Վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- Վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,

Եթե փոփոխությունն այնպիսին է, որ գործիքն այլևս չի բավարարում SPPI չափանիշին:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, հուլիսը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված: Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: Որպեսզի վերակառուցված վարկը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան.
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանի համար՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Դուրսգրում ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ հուլիսը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Խուլիսը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ հուլիսը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Հարկում. Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հիմնական միջոցներ. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Սկզբնական արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Հիմնական միջոցների միավորի նկատմամբ սեփական կապիտալում ներառված վերագնահատումից աճն ուղղակիորեն փոխանցվում է չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Տարիներ
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	7-20
Փոխադրամիջոցներ	8
Այլ	7-15

Վարձակալված ակտիվի բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Բռնագանձված ակտիվներ. Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և գույք իրացվելի արժեքի նվազագույնով:

Բաժնետիրական կապիտալ. Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Իրական արժեքի այն մասը, որը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, գրանցվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ. Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ. Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում համբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հադիսանում համբի ակտիվներ:

Սեզմենտային հաշվետվություն Խմբի սեզմենտների հաշվառումը հիմնված է հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա. մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ

բանկային գործունեություն, գյուղատնտեսություն, առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն և ֆինանսական վարձակալություն:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս. Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Եթե Փուլ 3-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվի գծով վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվի այնպես, որ ակտիվն այլևս վարկային արժեզրկված չլինի, և բարելավումը հնարավոր լինի օբյեկտիվորեն վերագրել իրադարձության, որը տեղի է ունեցել այն բանից հետո, երբ ակտիվը սահմանվել է որպես վարկային արժեզրկված (այսինքն ակտիվը դառնում է վերականգնման ենթակա), ակտիվը վերադասակարգվում է 3-րդ փուլից և տոկոսային հասույթը հաշվարկվում է՝ կիրառելով EIR-ը համախառն հաշվեկշռային արժեքի վրա: Լրացուցիչ տոկոսային եկամուտը, որը նախկինում շահույթում և վնասում չէր ճանաչվել՝ ելնելով ակտիվի Փուլ 3 բնույթից, սակայն որը ներկայումս ակնկալվում է ստանալ ակտիվի վերականգնումից հետո, ճանաչվում է որպես արժեզրկման հակադարձում:

Ֆինանսական վարձակալության դիմաց տրված կանխավճարներից և ֆինանսական վարձակալության գծով ճանաչված հասույթից տոկոսային հասույթը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի համախմբված հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային հասույթ» տողում՝ պայմանագրային տոկոսադրույքով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Տոկոսային հասույթ» հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Խոչվածում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ. Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից համախմբված ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեզրկվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անունից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ Խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորների վրա հիմնված ծրագրերի դեպքում, Խումբը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչում է պարտավորություն կուտակված միավորների համար, որոնք ակնկալվում է, որ օգտագործվելու են հաճախորդների կողմից, որը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ միավորները լրանում են: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջևորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է Խմբի վճարումը ստանալու իրավունքը:

Արտարժույթի փոխարկում. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկության գործառնական արժույթն է: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտներ/(վնասներ)» հոդվածում:

Արտարժույթով գործարքի պայմանագրային փոխարժեքի և գործարքի օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի փոխարժեքի տարբերությունները ներառված են Չուտ օգուտ /(վնաս) արտարժույթի առքուվաճառքից տողում ՀՀ Կենտրոնական բանկի պաշտոնական փոխարժեքները 2024թ. հունիսի 30-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին կազմել են համապատասխանաբար 388.16 ՀՀ դրամ և 404. 79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի և 415.72 ՀՀ դրամ և 447. 90 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի դիմաց:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ. Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ) վարձատրության նկատառումով:

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողականի պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում):

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության

իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Խումբը կատարում է գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատումներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև որոշակի այլ դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են. հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում:

Գույքի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Խումբը յուրաքանչյուր տարի գնահատում է շուկայի փոփոխությունները՝ Էական փոփոխությունների տեսանկյունից, և ներգրավում է անկախ փորձագետների՝ իր տարածքների և փոխադրամիջոցների գնահատման համար, ըստ անհրաժեշտության և կիրառելիության (ծանոթագրություն 34):

Իրական արժեքի չափում. Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ: Լրացուցիչ տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ: Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կատեգորիաներում արժեզրկումից կորուստների չափումը պահանջում է դատողություն, մասնավորապես, ապագա դրամական հոսքերի և գրավի արժեքների գումարի և ժամկետների գնահատում արժեզրկումից կորուստները և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատականը որոշելիս: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, գործունեության լայնածավալ խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: Խմբի ԱՎԿ հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են.

- Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեգմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 6,048,341 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 5,982,161 հազ. ՀՀ դրամ): Մասնամասները ներկայացված են Ծանոթագրություններ 12 և 13:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում: Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը գործարքի մեջ է մտնում իր կապակցված կողմերի հետ: ՖՀՄՍ 9-ը պահանջում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչում՝ հիմնված նրանց իրական արժեքի վրա: Կիրառվում է դատողություն՝ որոշելու, թե արդյոք գործարքները գնահատված են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքներով, եթե այդ գործարքների համար ակտիվ շուկա առկա չէ: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նմանատիպ գործարքների գնահատումը և արդյունավետ տոկոսադրույքով վերլուծությունները: Կապակցված կողմերի հաշվեկշռի պայմաններն ու դրույքները բացահայտվում են Ծանոթագրություն 36-ում:

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտել 2023թ. հունվարի 1-ից.

ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (թողարկվել է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ էր տալիս ընկերություններին կիրառել ապահովագրական պայմանագրերի համար գործող հաշվապահական հաշվառման գործելակերպը: Սա ներդրողների համար դժվարեցնում էր համեմատումը և համադրումը այլ առումներով նմանատիպ ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների հետ: ՖՀՄՍ17-ը մեկ միասնական սկզբունքի վրա հիմնված հաշվապահական ստանդարտ է՝ ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, այդ թվում վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվառումը իրականացնելու համար: Ստանդարտը պահանջում է, որ ապահովագրության պայմանագրերի խմբերը ճանաչվեն և չափվեն (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի՝ ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով (պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքեր)՝ հաշվի առնելով պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ողջ տեղեկատվությունը, որը համահունչ է դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությանը, գումարած՝ (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանած՝ (եթե արժեքը ակտիվ է) (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի ծառայության մարժա): Ապահովագրողները արտացոլում են ապահովագրական պայմանագրերի մեկ խմբից ստացված շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում դրանք ապահովում են ծածկույթ և ազատվում են ռիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահուղաբեր, Ընկերությունը անմիջապես ճանաչում է վնաս: Խումբը ստանդարտը կիրառել է իր կողմից թողարկվող որոշակի կատարողական երաշխիքների նկատմամբ, որոնք չեն համապատասխանում վարկային պարտավորության սահմանմանը: Ստանդարտի ընդունումը Էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Էական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Էական տեղեկատվության սահմանումները:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների

փոփոխությունները: Փոփոխությունների ընդունումը էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Միևնույն գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների գծով հետաձգված հարկ – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին, ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները հստակեցնում են հետաձգված հարկի հաշվառման եղանակները այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Փոփոխությունն էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում Շահութահարկ. Միջազգային հարկային բարեփոխում – Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոններ (հրապարակված է 2023թ. մայիսի 23-ին): 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է «Շահութահարկ» ՀՀՄՍ 12-ի նեղ շրջանակի փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները կատարվել են Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀԶԿ) կողմից միջազգային հարկային բարեփոխումների արդյունքում հրապարակված Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոնների առաջիկայում սպասվող ներդրմանը նախապատրաստվելու համար: Փոփոխությունն էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2024թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն. Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության ժամանակ (թողարկվել է 2022թ. սեպտեմբերի 22-ին և ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները վերաբերում են վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներին, որոնք բավարարում են ՀՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ վաճառք հաշվառվելու համար: Խուժվել են ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը – ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (ի սկզբանե թողարկվել է 2020թ. հունվարի 23-ին և հետագայում թողարկման ամսաթիվը փոփոխվել է 2020թ. հուլիսի 15-ին և 2022թ. հոկտեմբերի 31-ին, ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Պարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ Էության ունի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք: Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Խուժվել են ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» և ՀՀՄՍ 7-ում «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ. Մատակարարների ֆինանսական պայմանագրեր» (Թողարկվել է 2023թ. մայիսի 25-ին): Ի պատասխան ֆինանսավորման պայմանագրերի ոչ համարժեք կամ ապակողմնորոշիչ բացահայտման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների մտահոգություններին, 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 7-ում և ՀՀՄՍ 7-ում պահանջելով բացահայտել կազմակերպության մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերը (ՄՖՊ): Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խուժվել են ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխարինակելիության բացակայություն» (թողարկվել է 2023թ. օգոստոսի 15-ին): 2023թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 21-ում, որը նպատակ ունի օգնել կազմակերպություններին գնահատելու երկու արժույթների միջև

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

փոխանակելիությունը և որոշել սփոթ փոխարժեքն այն դեպքում, երբ փոխանակելիություն առկա չէ: Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024	31/12/2023
Առձեռն դրամական միջոցներ	22,336,499	22,665,289
Ընթացիկ հաշիվներ Կենտրոնական բանկում, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մաս, տես Ծանոթագրություն 10)	24,406,886	38,560,913
Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	3,759,470	10,847,364
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) -ից ցածր և առանց վարկանիշի	1,938,803	1,429,994
Կարճաժամկետ ավանդներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	8,939,915	4,663,224
Արժեզրկում	(2,118)	(6,935)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	61,379,455	78,159,849

Վարկերի որակը բացահայտելու համար Բանկը օգտագործում է Moody's վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկում ընթացիկ հաշիվները ներառում են պարտադիր պահուստ՝ 26,085,728 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 26,139,452 հազ. ՀՀ դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտային դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2023թ.՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2023թ.՝ 18%):

Արտարժույթով ներգրավված գումարներից բանկերը պարտավոր են գումարների 6%-ը պահպանել տեղական արժույթով (2023թ.՝ 6%) որպես դրամական միջոցների ավանդ ԿԲ-ում, իսկ 12%-ը (2023թ.՝ 12%)՝ արտարժույթով:

Ավելին, սահմանափակված է պահուստավորված գումարները արտարժույթով հանելու բանկերի հնարավորությունը, ուստի խումբը արտարժույթով ավանդադրված պարտադիր պահուստները դասակարգում է որպես պահանջներ բանկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 9):

Դրամական միջոցների համարժեքների բոլոր մնացորդները բաշխվում են 1-ին փուլին: Ստորև ներկայացված է տարվա ընթացքում ԱՎԲ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024	31/12/2023
ԱՎԲ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	53,194	53,194
ԱՎԲ փոփոխություններ	(4,817)	(46,259)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	2,118	6,935

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 32-ում:

8 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական և անվանական արժեքները:

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024		31/12/2023	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ակտիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոփ	4,189,455	128,409	4,189,455	190,192
Արժույթային սվոփ	2,087,520	8,920	8,577,752	9,765
	6,276,975	137,329	12,767,207	199,957
Պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Արժույթային սվոփ/ պարտավորություններ	-	-	-	58,552

9 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների կազմը

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024	31/12/2023
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների գծով դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	4,215,000	6,005,000
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծան. 7)	26,245,204	26,827,740
Ընդամենը	30,460,204	32,832,740
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր		
- վարկանիշը՝ Ba1-ից Ba3	-	-
Օտարերկրյա բանկեր		
- վարկանիշը՝ AA1-ից AA3	19,408	20,240
- վարկանիշը՝ A1-ից մինչև A3	776,888	4,167,101
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	41,572	163,157
Ընդամենը պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	837,868	4,350,498
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Չմարված գործարքներ	1,445,016	208,919
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,570,704	1,914,392
Պլաստիկ քարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	294,607	125,360
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ		
Հայաստանի բանկերից ստացվելիք գումարներ	31,650,557	60,035,070
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ՝ մինչև արժեզրկումը	66,258,956	99,466,979
Արժեզրկում	(49,682)	(56,465)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	66,209,274	99,410,514

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են արտարժույթով արտահայտված պահուստներ 26,245,204 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023 թ.՝ 26,827,740 հազ. ՀՀ դրամ) (տես Ծանոթագրություն 7):

Չմարված գործարքների մեջ ներառված գումարը հունիսի 30-ի դրությամբ չի հաշվարկվել խմբի ԿԲ հաշվում: Այս գումարը մուտքագրվել է հունվարի առաջին աշխատանքային օրը որպես դրամական միջոց խմբի ընթացիկ հաշվին:

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31 դրությամբ բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ առ 1 հունվարի 2024թ.	(56,465)	(56,465)
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	(49,682)	(49,682)
Մարված ակտիվներ	56,465	56,465
Առ 30 հունիսի 2024թ.	(49,682)	(49,682)

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ առ 1 հունվարի 2023թ.	(111,174)	(111,174)
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	(56,465)	(56,465)
Մարված ակտիվներ	111,174	111,174
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(56,465)	(56,465)

Բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 32-ում:

10 Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	30/06/2023թ.	31/12/2024թ.
Հազ. ՀՀ դրամ		
Բանկի կողմից պահվող		
Պետական արժեթղթեր	36,010,088	-
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	1,108,131	-
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով արժեթղթեր	37,118,219	-

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ				
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	37,118,219	-	-	37,118,219
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	37,118,219	-	-	37,118,219

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ				
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	62,889	-	-	62,889
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	-	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	62,889	-	-	62,889

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր				
Հազ. ՀՀ դրամ				
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	169,536	-	169,536
Մարված ակտիվներ	-	(118,675)	-	(118,675)
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	79,196	-	79,196
Մարված ակտիվներ	-	(55,437)	-	(55,437)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	27,102	-	27,102
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների հարակից ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,534,900	-	-	18,534,900
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
Իրական արժեքի գույք փոփոխություն	437,078	-	-	437,078
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(356,683)	-	-	(356,683)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	18,615,295	-	-	18,615,295

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,929	-	-	35,929
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ*	(13,890)	-	-	(13,890)
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(526)	-	-	(526)
Առ 30 հունիսի 2024թ. .	21,514	-	-	21,514

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,403,647	2,882,144	-	21,285,791
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	8,621,672	-	-	8,621,672
Մարված ակտիվներ	(8,486,954)	(2,029,145)	-	(10,516,099)
Իրական արժեքի գույք փոփոխություն	(246,041)	-	-	(246,041)
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	242,576	-	-	242,576
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	18,534,900	-	-	18,534,900

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	190,505	581,344	-	771,849
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	13,944			13,944
Մարված ակտիվներ	(46,385)	-	-	(46,385)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ*	-	-	-	-
Դուրս գրված գումարներ	(122,674)	271,655	-	148,981
Արտարժույթի ճշգրտումներ	539	(852,999)	-	(852,999)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	35,929	-	-	35,929

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ Հազ. ՀՀ դրամ	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկի կողմից պահվող		
Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	18,328,408	18,238,634
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	286,887	296,266
Բաժնային գործիքներ		
Զգնանշված բաժնային արժեթղթեր	397,953	112,983
Ընդամենը՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ	19,013,248	18,647,883
	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ		
Հազ. ՀՀ դրամ		
Զգնանշված պարտքային արժեթղթեր՝ C կարգի Visa բաժնետոմսեր	2,682,714	2,775,053
Ընդամենը իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ	2,682,714	2,775,053
	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հազ. ՀՀ դրամ		
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված գործիքներ	-	-

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չզնանշված բաժնային արժեթղթերը հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսեր բորսաներում և քլիրինգային կենտրոններում:

2024թ. հունիսի 30-ին հսումքն իր՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնեմասից ստացել է 2,174 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2023թ.՝

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

3,185 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ մի արժեթուղթ չի եղել ժամկետանց կամ արժեզրկված, և չի եղել ներդրումային արժեթղթերի վերասակարկված մնացորդներ, որոնք այլապես ժամկետանց կլինեն:

Պարտքային գործիքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 32-ում:

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրված վարկերը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
ՓՄՁ վարկեր	115,336,242	114,864,473
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	87,757,897	76,932,670
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	203,094,139	191,797,143
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)		
Սպառողական վարկեր	119,511,619	114,304,150
Հիփոթեքային վարկեր	62,200,231	54,259,632
Վարկային քարտեր	13,599,404	12,522,907
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	-	-
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր	195,311,255	181,086,689
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	74,533,579	71,047,964
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	17,071,300	16,539,537
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	91,604,879	87,587,501
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	490,010,272	460,471,333
Վարկային կորստի գծով պահուստ	(5,861,970)	(5,271,996)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, գույտ	484,148,301	455,199,337

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստ ամորտիզացված արժեքով
2024թ. հունիսի 30-ին հաճախորդներին տրված վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	440,146,214	7,191,302	13,104,136	29,681	460,471,333
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	129,350,714	-	-	-	129,350,714
Մարված ակտիվներ	(88,331,538)	(1,890,831)	(4,381,505)	(2,680)	(94,606,554)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	163,596	(163,267)	(329)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,960,328)	2,960,328	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(3,235,345)	(1,335,236)	4,570,582	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(224,926)	-	(224,926)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(4,778,514)	(83,943)	(117,072)	(768)	(4,980,296)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	470,354,800	6,678,352	12,950,886	26,234	490,010,272

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,421,424	258,630	3,591,942	-	5,271,996
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	804,688	-	-	-	804,688
Մարված ակտիվներ	(152,898)	(11,228)	(376,832)	-	(540,958)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	12,916	(12,916)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(80,259)	80,259	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(344,997)	(164,743)	509,739	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(10,701)	171,371	1,351,779	-	1,512,449
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	289,822	(19,445)	(1,485,778)	-	(1,215,401)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	518,571	43,299	(1,092)	-	560,778
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	302,381	-	302,381
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(224,926)	-	(224,926)
Արտադրության ճշգրտումներ	(23,975)	(1,514)	(22,770)	-	(48,259)
Առ 30 հունիս 2024թ.	1,916,020	300,415	3,645,535	-	5,861,970

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Ֆինանսական անձինք	269,844,832	252,134,658
Մանրի և ըմպելիքների արտադրություն	53,278,836	52,728,234
Առևտուր	41,576,562	40,633,968
Շինարարություն	49,124,287	40,810,661
Արտադրություն	11,053,244	9,913,225
Գյուղատնտեսություն	20,341,215	19,497,697
Տրանսպորտ	5,630,765	5,281,665
Ֆինանսական հատված	8,129,310	8,271,891
Էներգիա	8,677,559	8,936,603
Այլ	22,353,662	22,262,731
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,861,970)	(5,271,996)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	484,148,301	455,199,337

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	81,109,783	78,235,588
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,777,923	5,947,183
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	86,887,706	84,182,771
Արժեզրկման գծով պահուստ	(876,579)	(776,345)
Չուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում, հանած արժեզրկումը	86,011,127	83,406,426

Խումբը վարձակալություններ է տվել ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին, տնտեսության տարբեր ոլորտներում գործող գյուղացիական տնտեսություններին սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու համար:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	18,138,161	-	-	18,138,161
Մարված ակտիվներ	(13,918,006)	(90,010)	(191,098)	(14,199,114)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	60,038	(60,038)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(410,531)	410,531	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(216,301)	(81,415)	297,716	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,215,931)	(5,453)	(11,309)	(1,232,693)
Դուրսգրում	-	-	(1,419)	(1,419)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	85,557,082	385,671	944,953	86,887,706

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	350,131	5,793	420,421	776,345
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	74,905	-	-	74,905
Մարված ակտիվներ	(7,801)	(498)	(4,482)	(12,780)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,230	(1,230)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(3,572)	3,572	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(872)	(2,859)	3,731	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,051)	14,356	118,569	131,874
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(45,961)	(256)	(60,601)	(106,818)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	16,879	13,085	57,217	87,181

Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության

Չեղի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	26,709	26,709
Դուրսգրում	-	-	(1,419)	(1,419)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(4,979)	(444)	(6,814)	(12,238)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	362,031	18,434	496,113	876,579

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բռնագանձված ակտիվներ. Ժամանակաշրջանի ընթացքում բռնագանձված և 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ պահվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 23,800 հազ. ՀՀ դրամ (2023 թ.՝ 24,770 հազ. ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի ճյուղային և աշխարհագրական վերլուծություն Կորպորատիվ հաճախորդների գծով ֆինանսական վարձակալությունը հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդների գծով է, որոնք գործում են հետևյալ տնտեսական ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Շինարարություն	22,533,559	23,114,134
Սննդի և խմիչքների արտադրություն	15,678,643	16,050,263
Գյուղատնտեսություն	8,595,524	8,468,466
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,777,923	5,879,346
Առևտուր	8,915,003	8,672,738
Ծառայությունները	9,592,711	7,429,747
Արտադրություն	10,869,953	9,416,904
Տրանսպորտ	4,389,055	4,479,002
Հիդրոէլեկտրակայաններ	91,003	106,293
Կաշվե իրերի արտադրություն	87,712	104,377
Ավիափոխադրումներ	-	-
Այլ	356,621	461,501
Արժեզրկման գծով պահուստ	(876,579)	(776,345)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	86,011,127	83,406,426

13 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների տեղաշարժերը հետևյալն են.

	Հոդ և շենքեր	Վարձակա- ված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Սարքա- վորումներ	Հարմա- րանքներ և կցամա- սեր	Փոխադ- րամիջոց- ներ	Գույքի վրա	Ծրագրայի ն ապահո- վում և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>									
Արժեքը/վերագնահատված գումարը									
31 դեկտեմբերի 2023թ.	11,617,195	1,360,402	11,360,055	3,592,459	638,257	-	8,554,236	5,074,711	42,197,315
Ավելացումներ	376,420	150,527	2,009,204	330,299	-	-	524,403	1,127,863	4,518,716
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(236,588)	(37,062)	(7,337)	(65,357)	(27,600)	-	(63,253)	(128,226)	(565,424)
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-
շահույթի կամ վնասի վրա*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկման ծախս շահույթում կամ վնասում,	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 հունիսի 2024թ.	11,757,027	1,473,867	13,361,922	3,857,400	610,657	-	9,015,386	6,074,349	46,150,608
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում									
31 դեկտեմբերի 2022թ.	251,885	540,802	5,864,914	2,300,030	74,428	-	3,761,520	2,292,758	15,086,337
Մաշվածության գումարը	109,389	46,141	531,550	135,241	39,027	-	467,754	466,869	1,795,971
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	(8,250)	(34,786)	(4,251)	-	(56,542)	(95,305)	(199,134)
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 հունիսի 2024թ.	361,274	586,943	6,388,214	2,400,485	109,204	-	4,172,732	2,664,322	16,683,174
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
30 հունիսի 2024թ.	11,395,753	886,924	6,973,708	1,456,915	501,453	-	4,842,654	3,410,027	29,467,434

	Հոդ	Շենքեր	Վարձակա- ված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Սարքա- վորումներ	Հարմա- րանքներ և կցամա- սեր	Փոխադ- րամիջոց- ներ	Գուդվիլ	Ծրագրայի ն ապահո- վում և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ										
Արժեքը/վերագնահատված գումարը										
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,426,493	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Լրացումներ	-	448,737	547,668	2,177,770	506,440	134,807	-	780,735	1,340,678	5,936,835
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(362,800)	(789,200)	-	(340,428)	(198,599)	(25,850)	(18,132)	(187,034)	(629,922)	(2,551,965)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	517,653	517,653
Արժեզրկման ծախս շահույթում կամ վնասում,	-	-	-	-	-	-	-	3,217	-	3,217
31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,531,165	10,086,030	1,360,402	11,360,054	3,592,460	638,257	-	8,554,235	5,074,712	42,197,315
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
Մաշվածության գումարը	-	246,289	122,043	985,827	317,979	71,992	-	831,651	737,007	3,312,788
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(14,848)	-	(317,030)	(173,228)	(2,740)	-	(88,741)	(560,994)	(1,157,581)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	251,885	540,802	5,864,915	2,300,030	74,428	-	3,761,519	2,292,758	15,086,337
Չուտ հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,531,165	9,834,145	819,600	5,495,139	1,292,430	563,829	-	4,792,716	2,781,954	27,110,978

* 2022թ. Խուլմբը ներգրավել է անկախ գնահատող իր հողերի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքը որոշելու համար: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական ապացույցների հիման վրա:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խուլմբը շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչել է չշահագործվող ծրագրային ապահովման համար 3,217 հազ. ՀՀ դրամի արժեզրկում (2022թ. ` 591,800 հազ ՀՀ. դրամ) (Ծան. 32): Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվել են արժեզրկման թեստի արդյունքում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

14 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	30/06/2023թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	3,685,950	2,837,780
Հետաձգված հարկային կրեդիտ	(612,493)	176,447
Շահութահարկի գծով ծախս	3,073,457	3,014,227

2024թ-ի հունիսի 30-ի դրությամբ ընթացիկ և հետաձգված հարկերի համար կիրառելի հարկային դրույքաչափը 18% է (2023թ.՝ 18%): Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	30/06/2023թ.
Շահույթ մինչև հարկումը	16,014,122	14,628,531
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	2,882,542	2,633,136
Չսվազեցվող ծախսեր, զուտ	190,915	381,091
Շահութահարկի գծով ծախս	3,073,457	3,014,227

Չսվազեցվող ծախսերը/եկամուտները հիմնականում վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ստացված օգուտներին/վնասներին, աշխատակիցներին տրվող այլ հատուցումներին, ներկայացուցչական որոշ ծախսերին, որոշ անդամավճարներին, պայմանական պարտավորությունների պահուստին և այլն: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները և դրանց շարժը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ներկայացված է ստորև.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2023թ.	Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում		Մնացորդ առ 31 դեկտեմբեր ի 2023թ.	Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում		Մնացորդ առ 30 հունիսի 2024թ.
		Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվե- տվույթու- նում	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյուն- քի մասին հաշվե- տվույթու- նում		Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվե- տվույթու- նում	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյուն- քի մասին հաշվե- տվույթու- նում	
Հազ. ՀՀ դրամ							
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9,575	(8,327)	-	1,248	(867)	-	381
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(52,883)	24,105	-	(28,778)	9,139	-	(19,639)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,332	(32,306)	-	(26,974)	8,992	-	(17,982)
Ներդրումային արժեթղթեր	(444,826)	(240,815)	176,753	(508,888)	7,930	(36,975)	(537,933)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(465,378)	(44,017)	-	(509,395)	422,247	-	(87,148)
Ֆինանսական վարձակալություն	8,569	29,435	-	38,004	(11,238)	-	26,766
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	(174,640)	(74,263)	(17,310)	(266,213)	94,639	(6,264)	(177,839)
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(1,298,022)	674,084	(127)	(624,065)	(29,640)	-	(653,705)
Այլ ակտիվներ	83,535	(95,216)	-	(11,681)	43,599	-	31,918
Այլ փոխառու միջոցներ	283,985	239,523	-	523,508	127,647	-	651,154
Այլ պարտավորություններ	1,063,977	(325,907)	-	738,070	(59,956)	-	678,114
Այլ ֆինանսական գործիքներ ամորտիզացված արժեքով և պահուստներ	(35,754)	(21,231)	-	(56,985)	-	-	(56,985)
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, զուտ	(1,016,530)	125,065	159,316	(732,149)	612,493	(43,239)	(162,896)

Ճանաչված խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(162,896)	(732,149)

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

15 Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱԿԲ հատկացումները.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	4,817	-	-	-	4,817
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	(6,783)	-	-	-	(6,783)
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	10	(62,889)	-	-	-	(62,889)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	13,890	-	-	-	13,890
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11	(518,571)	(43,299)	(319,203)	-	(881,073)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	(16,879)	(13,085)	(57,217)	-	(87,181)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	13,146	-	-	-	13,146
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	25	7,452	9	(8)	-	7,452
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	25	(5,692)	(356)	(1,267)	-	(7,314)
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում		(571,509)	(56,731)	(377,695)	-	(1,005,934)

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	44,971	-	-	-	44,971
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	72,005	-	-	-	72,005
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	9	(9,359)	-	-	-	(9,359)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	9	(8,296)	85,826	-	-	77,530
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	10	(114,982)	(165,411)	500,532	9,552	229,691
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	11	(164,999)	13,677	(117,533)	-	(268,855)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15	(31,209)	-	-	-	(31,209)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	25	(10,569)	-	-	-	(10,569)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	25	12,797	171	(618)	-	12,350
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում		(209,641)	(65,737)	382,381	9,552	116,555

16 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	1,672,748	2,811,989
Արժեզրկման գծով պահուստ	(17,290)	(30,436)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,655,458	2,781,553
Վարձակալված գույքի մատակարարներին վճարվող կանխավճարներ	7,968,018	7,372,935
Աշխատողների տարաբնույթ հատուցումներ՝ անձնակազմին տրված փոխառություններ	2,740,987	2,603,822
Վարձակալության երթակա գույք	121,120	1,423,473
Բռնագանձված ակտիվներ	1,701,576	1,468,026
Կանխավճարներ մատակարարներին	430,584	1,200,198
Վերականգնման երթակա ԱԱՀ	468,676	381,630
Պաշարներ	374,997	333,836
Վերադարձված վարձակալական գույք	23,800	24,770
Այլ	328,120	174,851
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	14,157,877	14,983,541
Հանած՝ արժեզրկման գծով ծախս	(656,841)	(656,841)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	15,156,495	17,108,253

2024 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,436	-	30,436
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	(13,146)	-	(13,146)
Տեղափոխումներ Փուլ 3	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	17,290	-	17,290

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	27,831	-	27,831
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	6,167	-	6,167
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(3,562)	3,562	-
Դուրսգրում	-	(3,562)	(3,562)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	30,436	-	30,436

17 Բանկերից ներգրավված միջոցներ

Բանկերից ներգրավված միջոցները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Միջազգային բանկերից ստացված վարկեր	26,288	492,851
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	455,798	590,422
Բանկերում կարծաժամկետ տեղաբաշխումներ	33,894	69,621
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	-
ՀՀ այլ բանկերից ստացված վարկեր	-	-
Ընդամենը բանկերից ներգրավված միջոցներ	515,980	1,152,894

18 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
Մանրածախ	82,169,281	81,657,650
Կորպորատիվ	126,406,710	107,755,633
Չմարված գործարքներ	3,063,726	1,791,580
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	247,408,747	226,657,523
Կորպորատիվ	65,371,291	85,369,264
Ընդամենը	524,419,755	503,231,650

Չմարված գործարքները ներառում են հաշվետու ամսաթվերի դրությամբ չմարված գումարները խմբի հաճախորդների հաշիվներում: Այս գումարը մարվել են հաջորդիվ առաջին աշխատանքային օրերին:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ավանդատուի պահանջով: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրում այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

19 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	22,270,810	21,087,118
Մուրհակներ	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22,270,810	21,087,118

2024 թվականի մայիսի 2-ից մինչև 2024 թվականի հունիսի 30-ը ներառյալ Բանկը տեղաբաշխել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ 718,400 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 1,780,400 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով:

2023 թվականի մարտի 1-ից հունիսի 30-ը խումբը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ 12,178,400 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 8,932,100 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով:

Տեղաբաշխված պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքը և մարման ժամկետները հետևյալն են.

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Մարման ամսաթիվը
2023թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.5%	5.0%	2026թ.
2024թ. թողարկված պարտատոմսեր	9.5%	4.5%	2026թ.

20 Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	48,649,967	56,235,736
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	34,690,804	33,097,468
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական հաստատություններից	2,758,143	2,895,519
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,605,523	2,896,371
Այլ փոխառու միջոցներ	89,704,437	95,125,094

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները ներառում են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով փոխառություններ մի քանի ֆինանսավորման ծրագրերով, որոնք ենթակա են մարման 2024թ-ից մինչև 2041թ. :

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ վերաֆինանսավորման ծրագրերով տրամադրված ՀՀ դրամով փոխառությունները, որոնք ենթակա են մարման 2024-2033 թվականների ընթացքում:

Տեղական ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառությունները ներառում են են հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերով դրամային փոխառություններ՝ որոնք ենթակա են մարման 2024-2035թթ. ընթացքում:

Պայմանագրային դրույթների խախտում. 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ խումբը պահպանել է պայմանագրերի պայմանները:

21 Ստորադաս վարկեր

2024 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ խումբն ունի ստորադաս վարկեր՝ 11,885,102 հազ. ՀՀ դրամ համախառն գումարով (202 թ.՝ 12,661,577 հազ. ՀՀ դրամ): Ստորադաս վարկերը ներառում են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված վարկերը՝ 2027-2030թթ. մարման ժամկետով և 5. 8%-ից մինչև 8. 8% տոկոսադրույքով:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

22 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	4,222,672	3,592,632
Աշխատավարձի գծով կրեդիտորական պարտքեր	3,255,719	5,182,620
Պարտավորությունների գծով պահուստ	-	-
Կենսաթոշակային պարտավորություններ	72	-
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով պահուստ	1,261	8,764
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով պահուստ	72,669	65,987
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	7,552,393	8,850,003
Վարձակալներից ստացված կանխավճարներ	2,536,606	2,876,064
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	751,039	818,158
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին վճարվելիք միջոցներ	196,763	186,327
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	124,404	149,915
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,608,812	4,030,464
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	11,161,204	12,880,467

23 Կապիտալ

Թողարկված կապիտալ. 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 55,000,000 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 55,000,000 հազ. ՀՀ դրամ): Հաստատված, թողարկված և չմարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 5,500 հազար սովորական բաժնետոմսերից (2023թ.՝ 5,500 հազար սովորական բաժնետոմս), յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ (2023 թ.՝ 10,000 . ՀՀ դրամ) անվանական արժեքով: Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել իմբի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճ. Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճը ներառում է մինչև հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերազնահատված արժեքը:

Գլխավոր պահուստի համայրում Էմիսիոն եկամտի հաշվին 2022թ. ապրիլի 12-ին Բանկի խորհուրդը որոշել է Էմիսիոն եկամտից 750,000 հազ. ՀՀ դրամ փոխանցել Բանկի պահուստային ֆոնդ, որը ներկայացված է սույն հաշվետվության մեջ «Զբաղիված շահույթ» բաժնում: 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմբի պահուստային կապիտալը կազմում էր 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ):

Պահուստային ֆոնդը ստեղծվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը նախատեսում է այդ նպատակների համար պահուստի ստեղծում Բանկի նորմատիվային հաշվետվողականության պահանջների ներքո ներկայացված կանոնադրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով: Պահուստային ֆոնդը չբաշխվող պահուստ է, որը ստեղծվում է նորմատիվային կանոնակարգերով սահմանված կարգով՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական ռեպերի առնչությամբ:

Շահաբաժիններ. 2024թ. մայիսի 14-ի բաժնետերերի ժողովում Բանկը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հայտարարել է շահաբաժիններ՝ ընդհանուր 5,500,000 հազ. ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 4,400,000 հազ. ՀՀ դրամ) սովորական բաժնետոմսերի համար՝ 1,000 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց (2023թ.՝ 800 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց): Շահաբաժինները վճարվել են 2024թ մայիսին:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է որպես մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

շահույթի և տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի հարաբերություն:

Բանկը մտադիր է թողարկել 485,000 հատ ընդհանուր 4,850,000,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմս: Ներգրավված նոր կապիտալը հնարավորություն է տալու Բանկին ավելի մեծ ծավալով միջոցներ ուղղել ՀՀ տնտեսության վարկավորմանը՝ ՓՄՁ, գյուղատնտեսական և մանրածախ ուղղություններով:

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	30/06/2023թ.
Մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող շահույթ	12,940,665	11,614,304
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,500,000
Մեկ բաժնետոմսի գծով շահույթ, Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	2,352.85	2,111.69

24 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կտրամադրի Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին խմբի աշխատակիցները «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից ստացել են Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս, իսկ 2023թ. հունիսին՝ 133,380 սովորական բաժնետոմս՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ, ծրագրի երկու փուլերի արդյունքում խմբի աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի ընդհանուր իրական արժեքը 3,517,422 հազ. ՀՀ դրամ է, որից 440,927 հազ. ՀՀ դրամը ճանաչվել է որպես անձնակազմի գծով ծախս 2023թ. համախմբված հաշվետվությունում (2022 թ. 624,238 հազ.ՀՀ դրամ) և որպես բաժնային վճարումների պահուստ՝ սեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ընկերությունը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղչման մեթոդը, որ ներառում է.

- Ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների և կառուցվածքի որոշում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների հաշվեկշռի կանխատեսում.
- Բանկի և նրա դուստր ձեռնարկությունների ֆինանսական արդյունքի կանխատեսում.
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները.
- Չեղչի դրույքաչափի որոշում.
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում.
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն.
- Բանկի սեփական կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

25 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր. Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու իմրի բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Իրավական միջավայր. Իր բնականոն գործունեության ընթացքում իմրի դեմ կարող են հարուցվել դատական հայցեր և պահանջներ: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա իմրի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր. ՀՀ-ում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների կամ տուգանքների գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջադրվել, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները կարող են ՀՀ-ում ստեղծել ավելի էական հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել են պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը, եթե իշխանությունները հաջողությամբ իրականացնեին իրենց մեկնաբանությունները, կարող էր զգալի լինել:

Վարկային բնույթի պարտավորություններ. 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմրի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	6/30/2024 թ.	12/31/2023 թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	28,096,318	29,184,533
Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	34,242,434	32,123,416
Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	62,338,752	61,307,949

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	60,857	928	4,202	65,987
Նոր ակտիվներ	15,164	-	-	15,164
Մարված ակտիվներ	(11,419)	(118)	(1,405)	(12,942)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	81	(81)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(173)	173	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(592)	(185)	777	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(68)	577	1,404	1,913
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	2,698	(10)	491	3,179
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(586)	(7)	(39)	(632)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	65,963	1,277	5,429	72,669

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	89,281	(905)	4,483	92,859
Նոր ակտիվներ	22,733	-	-	22,733
Մարված ակտիվներ	(25,789)	(416)	(1,912)	(28,117)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	186	(186)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(282)	282	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(845)	(67)	912	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(146)	190	1,346	1,390
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(22,187)	(477)	(651)	(23,315)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	406	6	25	437
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	63,357	(1,573)	4,203	65,987

2024թ. հունիսի 30-ի հաշվետու ժամանակաշրջանի համար երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	31,257,294	573,493	292,629	32,123,416
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	22,036,532	-	-	22,036,532
Մարված ակտիվներ	(19,688,704)	(10,275)	(165,798)	(19,864,777)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(68,010)	68,010	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(361,174)	(563,218)	924,392	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(52,736)	-	-	(52,736)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	33,123,201	68,010	1,051,223	34,242,434

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,750	9	5	8,764
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	397			397
Մարված ակտիվներ	(399)	-	(2)	(401)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1)	1	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(4)	(9)	14	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	(3)	(3)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(7,444)	-	(1)	(7,445)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(54)	-	-	(54)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	1,247	1	13	1,261

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,551,514	8,800	326,847	23,887,161
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	27,997,976	-	-	27,997,976
Մարված ակտիվներ	(19,444,488)	(8,800)	(308,433)	(19,761,721)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(573,493)	573,493	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(274,215)	-	274,215	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	31,257,294	573,493	292,629	32,123,416

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,896	-	8	1,904
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	9,558			9,558
Մարված ակտիվներ	(2,637)	-	(8)	(2,645)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(13)	13	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5)	-	5	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	(4)	-	(4)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(49)	-	-	(49)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	-	-	-	-
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	8,750	9	5	8,764

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

26 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամտի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 30/06/24 թ.	01/01/23- 30/06/23 թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	33,507,919	29,944,191
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	2,455,635	337,959
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	632,996	437,564
Այլ	42,298	182,996
	36,638,848	30,902,710
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	1,582,362	639,921
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	38,221,210	31,542,631
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	5,915,082	3,730,356
Այլ տոկոսային եկամուտ	102,630	679,052
Այլ տոկոսային եկամուտ	6,017,712	4,409,408
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	44,238,922	35,952,039
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,415,073	10,251,302
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	4,063,791	3,475,012
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,005,140	431,754
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ելթակա գումարներ	-	196,087
Այլ	23,455	22,025
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային ծախս	18,507,459	14,376,180
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	228,707	82,178
Տոկոսային ծախս	18,736,166	14,458,358
Չուտ տոկոսային եկամուտ	25,502,757	21,493,681

27 Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամտի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 30/06/24թ.	01/01/23- 30/06/23թ.
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	5,046,084	4,192,945
Դրամական փոխանցումներ	492,347	610,732
Կանխիկացման ծառայություններ	281,510	274,080
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	654,554	532,930
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	210,634	277,488
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	81,190	85,024
Ապահովագրական գործակալ հանդես գալու միջ.	160,386	161,210
Այլ	365,016	152,239
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,291,721	6,286,648
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,566,869	2,049,438
Դրամական փոխանցումներ	89,585	51,581
Այլ	192,666	109,685
Միջնորդավճարների գծով ծախս	2,849,120	2,210,704
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	4,442,601	4,075,944

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

28 Այլ եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 30/06/24 թ.	01/01/23- 30/06/23 թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	-	462
Ստացված շահաբաժիններ	2,174	3,185
Այլ	313,837	368,630
Ընդամենը այլ եկամուտ	316,011	372,277

29 Այլ գործառնական ծախսեր

Գործառնական այլ ծախսերը ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 30/06/24 թ.	01/01/23- 30/06/23 թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	400,920	325,599
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	50,019	38,560
Ինկասացիոն ծախսեր	92,983	90,472
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	115,800	145,659
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	996	1,261
Այլ	736,594	680,093
Այլ գործառնական ծախսեր	1,397,312	1,281,644

30 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 30/06/24 թ.	01/01/23- 30/06/23 թ.
Գովազդային և մարքեթինգային ծառայություններ	451,824	382,572
Վերանորոգում և սպասարկում	714,566	788,845
Կապ	238,318	176,402
Անվտանգություն	150,963	157,604
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	216,216	124,419
Ապահովագրություն	105,672	107,664
Ներկայացուցչական ծախսեր	29,431	156,870
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	21,269	20,500
Այլ	837,581	416,999
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	2,765,840	2,331,875

31 Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 30/06/24 թ.	01/01/23- 30/06/23 թ.
Պարտավորությունների գծով պահուստի հատկացում	-	56,148
Բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման պահուստի հակադարձում	-	(87,622)
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	-	(31,474)

32 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն. Ռիսկը բնորոշ է Խմբի գործունեությանը, սակայն այն կառավարվում է ռիսկերի շարունակական նույնականացման, չափման և մոնիտորինգի գործընթացի միջոցով, որը վերահսկվում է կազմակերպության շրջանակներում համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից՝ հստակ դերերի բաշխմամբ: Այս գործընթացը կարգավորվում է ռիսկերի սահմանաչափերով, ինչը ենթակա է մշտական վերահսկողության: Խմբում կատարվում է ռիսկի ազդեցության կառավարման պատասխանատվության բաշխում, ընդ որում յուրաքանչյուր անձ պատասխանատու է իր իրավասության ներքո գտնվող ռիսկերի համար:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթակա է Խումբը, վարկային, իրացվելիության, շուկայական (որը ներառում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերը) և գործառնական ռիսկերն են: Բացի այդ,

Խումբը ուշադրությամբ հետևում է նոր առաջացող ռիսկերին, ինչպիսիք են կիբերանվտանգության սպառնալիքները, և ապահովում է ռիսկերի կառավարման գործելակերպը կարգավորող չափանիշների պահպանումը: Կանոնավոր կերպով իրականացվում են այս ռիսկերի քանակական գնահատումներ՝ որոշումների կայացման գործընթացներին օժանդակելու և խմբի շահութաբերությունն ու կայունությունը պահպանելու նպատակով:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածքը. Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը: Այնուամենայնիվ, առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Խորհուրդ. Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Խորհրդի ներքո՝ ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով. Վերանայում և հաստատում է ստանդարտները և վարկային ռիսկի կառավարումը կարգավորող այլ փաստաթղթերը: Սահմանում է վարկային ռիսկի ենթարկվածության համապատասխան սահմանաչափերը, ներառյալ ճգնաժամային իրավիճակներում կիրառվող սահմանափակումները՝ ելնելով կազմակերպության չափից, բարդության աստիճանից և ֆինանսական վիճակից, և նախագծում է համապատասխան հաստատման ընթացակարգեր, որոնց միջոցով կարգավորում են սահմանաչափի գերազանցման դեպքերը:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն. Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ընդհանուր գործընթացը վերահսկելու և կառավարելու համար:

Տնօրինության ներքո՝ ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով. Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ռազմավարության մշակման և իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականության և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ստորաբաժանում. Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին. Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է խմբի ակտիվների և պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է խմբի ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ. Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգեր. Տարբեր ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ Խումբն ընդունում է անհատական մոտեցում՝ կիրառելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, ինչպես նաև վերլուծելով տարբեր ռիսկային ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկելով համապատասխան միջոցներ: Մոդելները լրացուցիչ հակադարձ փորձարկում են անցնում՝ վավերականության ստուգման նպատակով: Խումբը նաև կիրառում է վատագույն դեպքի սցենարներ, որոնք կառաջանան այն դեպքում, երբ ծայրահեղ դեպքերը, որոնք քիչ հավանական է, որ տեղի կունենան, փաստացի տեղի են ունենում:

Ռիսկերի դիտարկումը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է խմբի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են խմբի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև այն ռիսկի մակարդակը, որը խումբը պատրաստ է ընդունել՝ լրացուցիչ շեշտադրելով տնտեսության ընտրված ոլորտները: Բացի այդ, խումբը դիտարկում և գնահատում է ընդհանուր ռիսկին ենթարկվելու առավելագույն մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեությունների գծով:

Բոլոր բիզնես ուղղություններին վերաբերող վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերը վերլուծելու, վերահսկելու և վաղ հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում և բացատրվում է Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և բոլոր բիզնես ստորաբաժանումների ղեկավարներին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկին ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի դիտարկման արդյունքները, ճեղքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցներ և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխությունները: Եռամսյակային կտրվածքով կազմակերպվում է ոլորտային, հաճախորդների և բիզնեսի ռիսկերի մանրամասն գեկուցում:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը: Խորհուրդը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, որը պարունակում է կարևոր տեղեկատվություն խմբի ռիսկերի գնահատման և որոշումներ կայացնելու համար:

Ռիսկերի մանրամասն հաշվետվությունները պատրաստվում և տարածվում են կազմակերպության բոլոր մակարդակներում՝ ապահովելով կիրառելի և արդիական տեղեկատվության հասանելիություն յուրաքանչյուր ստորաբաժանման համար:

Պարբերական ծանուցումներ են տրվում ռիսկի սահմանաչափերի խախտման դեպքում՝ ելնելով խախտման տեսակից և հրատապությունից: Այս ծանուցումները փոխանցվում են խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև գլխավոր գործադիր տնօրենին՝ քննարկելու և համապատասխան գործողություններ ձեռնարկելու համար:

Ռիսկերի նվազեցում. Որպես իր ընդհանուր ռիսկերի կառավարման մաս, խումբն օգտագործում է ածանցյալ գործիքներ և այլ գործիքներ՝ տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող ռիսկը, կապիտալի և վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսվող գործարքներից առաջացող ռիսկերը կառավարելու համար:

Խումբն ակտիվորեն օգտագործում է գրավ՝ իր վարկային ռիսկերը նվազեցնելու համար:

Ռիսկերի գերկենտրոնացում. Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը համանման կերպ է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումը արտացոլում է խմբի գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով խմբի քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով դիվերսիֆիկացված պորտֆելի ապահովմանը: Վարկային ռիսկերի հայտնաբերված համակենտրոնացումները համապատասխանաբար վերահսկվում և կառավարվում են:

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որ խումբը կարող է կրել վնաս, հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական

համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խուճբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր. Խուճբը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների և ակրեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խուճբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների գծով Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գուման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություններ 12-ում և 13-ում:

Արժեզրկման գնահատում. Խուճբը հաշվարկում է ակնկալվող վարկային կորուստը (ԱՎԿ) հավանականությամբ կշռված երեք սցենարների միջոցով՝ գնահատելու դրամական միջոցների ակնկալվող պակասը՝ զեղչված սկզբնավորման պահին արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR): Դրամական միջոցների պակասուրդը սահմանվում է որպես կազմակերպությանը վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ՝ հաշվի առնելով հնարավոր վարկային ռիսկը: ԱՎԿ-ի հաշվարկների մեխանիզմը մանրամասն ներկայացված է ստորև՝ առանցքային բաղադրիչներով, ներառյալ.

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը (PD) ներկայացնում է սահմանված ժամանակային տիրույթում դեֆոլտի հավանականության գնահատումը: Դեֆոլտ կարող է առաջանալ գնահատված ժամանակահատվածի ցանկացած պահի, եթե գործիքը չարունակում է մնալ պորտֆելում և նախկինում չի ապաճանաչվել:
EAD	Դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, Սա ներառում է մայր գումարի և տոկոսների պլանավորված կամ չպլանավորված մարումները, պարտավորված միջոցների ակնկալվող գումարները և բաց թողնված վճարումների արդյունքում կուտակված տոկոսները:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Սովորաբար, LGD-ն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս

ԱԿԲԱ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱԿԱՎԿ): Այն դեպքում, եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, ապա պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱԿԿ): 12ամԱԿԿ-ը ԱԿԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱԿԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱԿԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱԿԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

- Փուլ 1: Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱԿԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Վարկերը համարվում են արժեզրկված:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱԿԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը. Խումբը ֆինանսական գործիքը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՊԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի պայմանագրային վճարումների գծով ավելի քան 90 օր կետանցը.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Խումբը բանկերում տեղաբաշխված գումարները համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսների (արժեկտրոնի) և/կամ վարկի մայր գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են.

- փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը,
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարկի ապահովության գործակցի նվազման հետևանքով.
- վարկերի կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում խումբը նաև դիտարկում է մի շարք դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարելու անհավանականության մասին՝ հիմնվելով դեկավարության դատողության վրա: Երբ նման իրադարձություններ են տեղի ունենում, խումբը դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը պետք է հանգեցնի նրան, որ հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես չկատարված և հետևաբար գնահատվի որպես Փուլ 3 ԱՎԿ-ի հաշվարկների համար, թե արդյոք 2-րդ փուլը տեղին է:

Խմբի քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ դեֆոլտի չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ. Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում. Հաճախորդներին տրված 1-ին և 2-րդ փուլերի վարկերի, ինչպես նաև 3-րդ փուլի վարկերի համար, որոնք առանձին-առանձին ենթակա չեն արժեզրկման, խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ-ը պորտֆելի մակարդակով: Բանկի կողմից առանձնացված են հետևյալ պորտֆելները, որոնք, PD PIT մատրիցները գնահատելու նպատակով հետազայում բաժանվում են ավելի փոքր թիրախային խմբերի:

- Կորպորատիվ վարկեր,
- Սպառողական վարկեր,
- Գյուղատնտեսական վարկեր,
- Հիփոթեքային վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են՝ հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի

հեռանկարային մակրոտնտեսական պարամետրերի վրա: Ժամանակային շարքի ռեգրեսիոն վերլուծությունը գնահատվում է հետևյալ ոլորտներով՝ գյուղատնտեսություն, բիզնես, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, որոնց արդյունքն այնուհետև աստիճանական իջեցվում է մինչև վարկերի կանխորոշված ենթախմբեր՝ հասնելու դեֆոլտի հավանականության PIT անցումային մատրիցներին:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումը փաստացի միտումներից, հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարներ ուղղված են երեք PD PIT անցումային մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը. Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեգրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը առաջիկա դեֆոլտի դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2-ին, Փուլ 3-ին և POCI դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը. Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և գեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ. Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Նախնական կողմից օգտագործվող օբյեկտիվ չափանիշը վարկերի ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվությունն է: Խումբը եզրակացնում է, որ կա ակտիվների վարկային ռիսկի զգալի աճ, երբ փոխառուի այդ ակտիվների հետ կապված վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օրով:

Բանկի ղեկավարությունը նաև հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝ վարկային ռիսկի աճը որոշելու համար.

- Հայաստանի այլ ֆինանսական հաստատություններում վարկառուի ժամկետանց օրերը.
- Նախասահմանված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը.
- Վարկառուի ֆինանսական պայմաններում զգալի դժվարությունները.
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով առաջացած վարկի պայմանների վերանայումը.
- Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքը.

Կանխատեսումային տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում խումբը հիմնվում է կանխատեսումային տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2023թ.

- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական,
- Արտահանում, %,
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- ՀՆԱ աճ,%;

2022թ.

- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- Սպառողական գների գնաճ.
- Ներմուծման տարեկան աճ.
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Մ2 դրամական պաշարների աճ.

Խումբը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ստանում է երրորդ կողմի աղբյուրներից (Տնտեսական հետախուզության գրասենյակ, ՀՀ ԿԲ, ինչպես նաև ՀՀ ՖՆ): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխան սցենարներից յուրաքանչյուրին՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում: Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը չի կարողանա սահմանված ժամկետներում կատարել իր վճարային պարտավորությունները՝ բնականոն և անկանխատեսելի պայմաններում: Հիմնվելով իրացվելիության ռիսկի սեփական մոդելի վրա՝ բանկը կիրառում է մի շարք գործիքներ՝ իրացվելիության ռիսկերը վերահսկելու և կառավարելու համար: Բանկի ներսում սթրեսային սցենարը, որը ընկած է մոդելի հիմքում և կարևոր է կառավարման նպատակների համար, հաշվի է առնում ինչպես բանկին բնորոշ սթրեսային դեպքերը, այնպես էլ ավելի լայնածավալ շուկայական ճգնաժամերը:

Այս ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունը կազմակերպել է դիվերսիֆիկացված ֆինանսավորման աղբյուրներ՝ ի լրումն իր հիմնական ավանդների բազայի: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը ունի բարձր իրացվելի և տարատեսակ ակտիվների պորտֆել, ինչը դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում հեշտությամբ կիրացվի:

Խումբը ունի նաև վարկային գծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, Խումբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ծավալից:

Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է Խմբի կողմից՝ հիմնվելով Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված իրացվելիության որոշակի գործակիցների վրա: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցներ, նոստրո հաշիվներ, Հայաստանի կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր, որոնց համար առկա է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումը որևէ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ վճարման ենթակա պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ցանկացած այլ պարտավորություն, որը ենթակա է ցպահանջ վճարման:

Շուկայական ռիսկ. Շուկայական ռիսկը պոտենցիալ ֆինանսական վնասի ռիսկն է, որը պայմանավորված է շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, ապրանքներ, վարկային սպրեդներ, փոխարժեքներ և սեփական կապիտալի գներ) կամ այլ պարամետրերի փոփոխություններով, որոնք ազդում են գների վրա, ինչպես, օրինակ, տատանումները և հարաբերակցությունները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս ֆինանսական արդյունքների մասին խմբի համախմբված հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

Շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթային ռիսկ. Արժույթային ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթային ռիսկերի ավելի խիստ սահմանաչափեր, քան ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվներն են: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների:

2024թ. հունիսի 30	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ	II խմբի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,518,176	23,951,684	2,909,595	61,379,455
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	115,127	22,202	-	137,329
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	31,880,712	34,328,539	23	66,209,274
Ներդրումային արժեթղթեր	40,851,073	17,963,108	-	58,814,181
Հաճախորդներին տրված վարկեր	354,451,385	128,885,594	811,322	484,148,301
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	61,829,320	24,181,807	-	86,011,127
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,924,111	5,213,219	19,165	15,156,495
Ընդամենը	533,569,903	234,546,153	3,740,105	771,856,161
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	82,446	433,534	-	515,980
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	331,808,077	189,298,974	3,312,704	524,419,755
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	16,121,189	6,149,621	-	22,270,810
Այլ փոխառություններ	48,570,755	41,133,682	-	89,704,437
Այլ պարտավորություններ	6,907,820	608,120	36,452	7,552,392
Ստորադաս վարկեր	-	11,885,102	-	11,885,102
Ընդամենը	403,490,286	249,509,033	3,349,156	656,348,475
Չուտ դիրք	130,079,617	(14,962,880)	390,949	115,507,686

2023թ. Դեկտեմբերի 31	ՀՀ դրամ	I համբի արտարժույթ	II համբի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	36,362,803	38,301,635	3,495,411	78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	165,287	34,670	-	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	67,791,957	31,497,660	120,897	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր	9,896,342	11,526,594	-	21,422,936
Հաճախորդներին տրված վարկեր	326,708,595	128,456,944	33,798	455,199,337
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	58,108,518	25,297,908	-	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	12,221,628	4,877,898	8,727	17,108,253
Ընդամենը	511,255,130	239,993,309	3,658,833	754,907,272
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	725,257	427,637	-	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	314,592,394	184,263,957	4,375,299	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15,399,023	5,688,095	-	21,087,118
Այլ փոխառություններ	45,988,742	49,136,352	-	95,125,094
Այլ պարտավորություններ	8,235,439	580,632	33,932	8,850,003
Ստորադաս վարկեր	-	12,661,577	-	12,661,577
Ընդամենը	384,940,854	252,758,250	4,409,231	642,108,335
Չուտ դիրք	126,314,276	(12,764,941)	(750,398)	112,798,937

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ձախողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խուժմը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով Խուժմը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Խուժմը գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակներում ընդունել է եռաստիճան պաշտպանության մեխանիզմ: Պաշտպանության առաջին աստիճանը ապահովում են հաճախորդների սպասարկման աշխատակազմը և գործառնական կառավարման խումբը, պաշտպանության երկրորդ աստիճանը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնական կողմից, ներքին աուդիտի գործառնական ապահովվում է պաշտպանության երրորդ աստիճանը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկերի քարտեզագրում, միջադեպերի վերլուծություն և մշտական վերահսկողության գործառնական: Ներքին վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում: Տնօրինությունը սահմանել է նաև գործառնական ռիսկի ռիսկի ախորժակի սահմանաչափ:

33 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց. Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ներդրումային գույքի և շենքերի համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունը, օրինակ՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծության համար ղեկավարությունը ստուգում է հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա. Խումբն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիան ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու համար:

- 1-ին մակարդակ – համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն իրական արժեքի գնահատման համար, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. մոդելներ, որոնք օգտագործում են մոդելներ, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն գրանցված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա:

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Խումբը որոշել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթի, բնութագրերի և ռիսկերի և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակի վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ
30 հունիսի 2024թ.

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	137,329	-	137,329
Բաժնային գործիքներ	2,682,714	-	-	2,682,714
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	18,615,295	-	18,615,295
Բաժնային գործիքներ	10,528	-	-	10,528
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	387,425	387,425
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	11,897,206	11,897,206
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,336,499	39,042,956	-	61,379,455
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	30,460,204	35,749,070	66,209,274
Պարտքային արժեթղթեր				
ամորտիզացված արժեքով	-	37,118,219	-	37,118,219
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	86,011,127	86,011,127
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,655,458	1,655,458
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	484,148,300	484,148,300
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	208,575,991	315,843,764	524,419,755
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	22,270,810	-	22,270,810
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	410,279	105,701	515,980
Ստորադաս վարկեր	-	-	11,885,102	11,885,102
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	89,704,437	89,704,437
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	7,552,393	7,552,393

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	199,957	-	199,957
Բաժնային գործիքներ	2,775,053	-	-	2,775,053
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	18,534,900	-	18,534,900
Բաժնային գործիքներ	11,343	-	-	11,343
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	11,929,139	11,929,139
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,665,289	55,494,560	-	78,159,849
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	32,832,740	66,577,774	99,410,514
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	83,406,426	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,781,553	2,781,553
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	455,199,337	455,199,337
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	189,413,283	313,818,367	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	21,087,118	-	21,087,118
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	428,504	724,390	1,152,894
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,661,577	12,661,577
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	95,125,094	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	8,850,003	8,850,003

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտ են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Գնահատման մեթոդաբանություն և ենթադրություններ Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Բարձր իրացվելի կամ կարճաժամկետ մարման ժամկետով (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև ցպահանջ ավանդների և անժամկետ խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հորի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկություններ ներկայացված են ստորև:

Հող և շինություններ

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամուտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը Էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի շահագործման մնացած տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգայուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Ղեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակիցներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակիցներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողության արդյունք է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Շենքերի իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում՝ հաշվի առնելով գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների նշանակալից դիտարկելի ճշգրտումները (գործակիցները): Համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ գնահատման ենթակա գույքը վերագնահատվում է 3 տարին մեկ անգամ, եթե շուկայում Էական շեղումներ տեղի չեն ունենում: 2023թ.-ի համար կատարվել է ուսումնասիրություն և ըստ հաշվարկների Էական շեղումներ չեն արձանագրվել: 1,225,965 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարում միջին կշռված շեղումը կազմում է 13. 8%:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ

կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոփ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սփոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

34 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

30 հունիս 2024թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ Ժամկետանց վարկեր	Ժամկե- տային	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			61,379,455						61,379,455
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ			137,329						137,329
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ			33,466,186		-	-	-	32,743,088	66,209,274
Ներդրումային արժեթղթեր			7,777	7,775,470	22,463,122	16,779,395	9,264,899	2,523,518	58,814,181
Հաճախորդներին տրված վարկեր	844,085	13,988,222	16,214,442	26,640,826	100,657,238	199,589,721	126,213,766	-	484,148,301
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	89,086	597,613	4,358,847	4,808,979	16,822,581	53,645,726	5,688,297	-	86,011,128
Այլ ակտիվներ	-	-	1,655,458	-	-	2,740,987	-	10,760,049	15,156,495
Ընդամենը	933,171	14,585,835	117,219,494	39,225,274	139,942,941	272,755,828	141,166,962	46,026,656	771,856,162
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ներգրավված միջոցներ			489,692	26,288		-	-	-	515,980
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ			209,269,922	39,557,122	195,034,829	75,837,862	4,720,020		524,419,754
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - ՀՀ պարտատուներ				173,583	101,463	21,995,764			22,270,810
Այլ փոխառու միջոցներ			2,280,778	4,502,647	18,764,208	54,137,211	10,019,593	-	89,704,437
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ			4,224,004		3,328,388				7,552,393
Ստորադաս վարկեր				76,299	30,315	1,662,880	10,115,607	-	11,885,102
Ընդամենը	-	-	216,264,397	44,335,939	217,259,204	153,633,717	24,855,220	-	656,348,476
Իրացվելիության կուտակային բացը	933,171	14,585,835	(99,044,903)	(5,110,665)	(77,316,263)	119,122,111	116,311,743	46,026,656	115,507,686
Իրացվելիության կուտակային բացը			(83,525,897)	(88,636,561)	(165,952,824)	(46,830,713)	69,481,030	115,507,686	

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ Ժամկետանց վարկեր	Ժամկե- տային	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			78,159,849						78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ			199,957						199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ			62,018,357	-	-	-	-	37,392,157	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր			8,070	154,501	5,697,695	10,886,221	1,788,413	2,888,036	21,422,936
Հաճախորդներին տրված վարկեր	644,010	8,250,895	15,114,543	21,631,499	97,814,329	190,109,274	121,634,787	-	455,199,337
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	14,243,689	54,803,538	5,688,297	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	-	-	2,781,553	-	-	2,603,823	-	11,722,877	17,108,253
Ընդամենը	662,294	9,154,580	161,812,831	26,004,431	117,755,713	258,402,856	129,111,497	52,003,070	754,907,272
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ներգրավված միջոցներ			851,071	-	301,823	-	-	-	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ			205,366,218	48,932,110	166,593,956	77,765,752	4,573,614	-	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - ՀՀ պարտատուներ			-	150,042	119,101	20,817,975	-	-	21,087,118
Այլ փոխառու միջոցներ			1,377,464	4,462,755	18,573,495	58,809,216	11,902,164	-	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ			3,601,395	-	5,248,608	-	-	-	8,850,003
Ստորադաս վարկեր			-	-	105,126	1,791,600	10,764,851	-	12,661,577
Ընդամենը	-	-	211,196,148	53,544,907	190,942,109	159,184,543	27,240,629	-	642,108,336
Իրացվելիության կուտակային բացը	662,294	9,154,580	(49,383,317)	(27,540,476)	(73,186,396)	99,218,313	101,870,868	52,003,070	112,798,936
Իրացվելիության կուտակային բացը			(39,566,443)	(67,106,919)	(140,293,315)	(41,075,002)	60,795,866	112,798,936	

35 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Համաձայն «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ՀՀՄՍ 24-ի, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե կողմերից մեկն ունի մյուս կողմին վերահսկելու կամ ֆինանսական կամ գործառնական որոշումներ կայացնելիս զգալի ազդեցություն գործադրելու կարողություն: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքներ իրականացնել, որոնք չէին իրականացվի չկապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել չկապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	30 Հունիս 2024թ.			31 Դեկտեմբեր 2023թ.		
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված ընկերություններ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված ընկերություններ
Համախառն չմարված վարկեր՝ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,275,152	1,164,526	-	2,127,184	971,585	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	190,946	547,581	-	638,672	941,667	-
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(278,627)	(462,187)	-	(583,349)	(752,215)	-
Այլ փոփոխություններ	85,032	10,478	-	92,645	3,490	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, համախառն	2,272,503	1,260,398	-	2,275,152	1,164,527	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը առ 31 դեկտեմբերի	(6,746)	(3,447)	-	(6,754)	(3,185)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, զուտ	2,265,757	1,256,951	-	2,268,398	1,161,342	-
Վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը	8.5%	6.9%	-	8.5%	6.6%	-
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 1 հունվարի	562,363	1,660,409	2,152,010	159	1,547,505	1,656,557
Տարվա ընթացքում ներգրավված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,311,010	2,721,144	376,524	4,640,042	4,450,085	1,484,712
Տարվա ընթացքում մարված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(570,969)	(1,526,955)	(1,441,504)	(4,080,144)	(4,400,884)	(991,300)
Այլ փոփոխություններ	1,375	(84,074)	3,727	2,307	63,703	2,041
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 31 դեկտեմբերի	3,303,780	2,770,524	1,090,757	562,364	1,660,409	2,152,010

36 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամուլդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ Խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը (31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ 49%): Խմբի ասոցիացված կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2013թ.-ին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ասոցիացված կազմակերպության հիմնական գործունեությունը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումն է: Ասոցիացված կազմակերպության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,345,194 հազ. ՀՀ դրամ (2023 թ.՝ 1,775,530 հազ. ՀՀ դրամ):

Ստորև ներկայացված է Էական ասոցիացված կազմակերպությունների ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Ընդամենը ակտիվներ	3,361,683	4,313,928
Ընդամենը պարտավորություններ	616,389	690,395
Զուտ ակտիվներ	2,745,294	3,623,533
Խմբի մասնաբաժինը զուտ ակտիվներում	1,345,194	1,775,530

Ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամուտում Խմբի մասնաբաժինը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	30/06/2024թ.	31/12/2023թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ	557,105	1,019,338
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	28,534	92,546
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	585,639	1,111,884

Խումբը 2024թ.հունիսին 2023 դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար ստացել է 1,021,505 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2023թ.՝ 698,577 հազ. ՀՀ դրամ):

37 Կապիտալի համարժեքություն

Խումբը կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ ապահովել Խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և Խմբի կայուն վարկային վարկանիշի և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշների պահպանումը՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջները:

Խումբը որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ վարկային կազմակերպությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը: 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11% (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 11%): Խումբը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահպանում է կանոնադրական կապիտալի գործակիցի գծով պահանջը:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս կապիտալի համարժեքության կազմը, որը հաշվարկվել է ըստ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կանոնակարգի՝ հետագա փոփոխություններով, ներառյալ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

շուկայական ռիսկերը ներառող փոփոխությունը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	30/06/2024թ. (աուդիտ չանցած)	31/12/2023թ. (աուդիտ չանցած)
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>		
1-ին դասի կապիտալ	120,694,090	122,505,579
2-րդ դասի կապիտալ	19,305,944	15,241,604
Ընդամենը կապիտալ	140,000,034	137,747,183
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	674,607,850	698 734 440
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոս (ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշ)	20.75%	19.71%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

38 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Բանկը մտադիր է թողարկել 485,000 հատ ընդհանուր 4,850,000,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմս: Ներգրավված նոր կապիտալը հնարավորություն է տալու Բանկին ավելի մեծ ծավալով միջոցներ ուղղել ՀՀ տնտեսության վարկավորմանը՝ ՓՄՁ, գյուղատնտեսական և մանրածախ ուղղություններով:

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո կամ հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ տեղի չեն ունեցել այլ նշանակալի իրադարձություններ, որոնք ենթակա են ներկայացման այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավելված 2

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհրդի 2009 թվականի հունիսի 2-ի թիվ 166 Ն որոշմամբ
հաստատված «Բանկերի, վարկային
կազմակերպությունների, ապահովագրական
ընկերությունների, սպահովագրական բրոքերների,
ներքրումային ընկերությունների, Կենտրոնական
դեպոզիտարիայի և դրամական փոխանցումներ
իրականացնող վճարահաշվարկային
կազմակերպությունների կողմից տեղեկությունների
հրապարակումը» կանոնակարգ 8/03-ի
(եռամսյակային)

ՀՐԱՊԱՐԱՎՈՐ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
(համախմբված)

Բանկի անվանումը
Ամսաթիվը
«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ 22000
01/04/24 30/06/24
(նազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համախմբված հաշվարկային մեծությունը	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի քույրատրեկի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4	5
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	55,000,000	55,000,000	1,000,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	123,160,252	140,000,034	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	16.22%	17.89%	6.2%	խախտում առկա չէ
Ն ² Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	16.22%	17.89%	8.3%	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	18.97%	20.75%	11%	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների զուգարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.62%	23.65%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	105.46%	103.57%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	318.89%	318.89%	100%	խախտում առկա չէ
Ն ² (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների համար գծով)	538.88%	538.88%	100%	խախտում առկա չէ
Ն ² (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	-	-	100%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	129.54%	129.54%	100%	խախտում առկա չէ
Ն ² (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	157.19%	157.19%	100%	խախտում առկա չէ
Ն ² (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	-	-	-	խախտում առկա չէ
Ն ⁵ պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	7.13%	7.13%	10%	խախտում առկա չէ
Ն ⁵ պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	0.00%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ³ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.70%	8.54%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ³ խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	39.26%	34.54%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	1.83%	1.61%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	6.82%	6.00%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղադրված պարտավոր պահուստների նվազագույն չափը՝			2%	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.05%	0.05%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը				
ԱԱԴ դրամով			7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.01%	0.01%	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլով				
Այլ	x		x	

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հ. Ամրոնապան

Ա. Հակոբյան

ՀԱՄԱՆՍԲԱԿԱՆ ՄԻՋՆԱԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Հունիս, 2024
«ՍԿԲ ՔՆԼԿ» ԲԲԸ, ք. Երևան, Արամի 82-84
 Բանկի անվանումը, գրանցման վայրը

Ծան.	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան 01/04/24-30/06/24 (չստուգված)	Ընթացիկ ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակաշրջան 01/01/24-30/06/24 (չստուգված)	Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան 01/04/23-30/06/23 (չստուգված)	Նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև համադրելի հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակաշրջան 01/01/23-30/06/23 (չստուգված)
(Դադ. 99 դրամ)				
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսարդյունքի մեթոդով	26	19,910,870	38,221,210	16,169,513
Սյլ տոկոսային եկամուտ	26	3,012,274	6,017,712	2,411,229
Տոկոսային ծախս	26	(9,400,641)	(18,736,166)	(7,486,411)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		13,522,503	25,502,757	11,094,331
Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում (ծախս)	15	(834,772)	(1,005,934)	505,064
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		12,687,732	24,496,823	11,599,395
Միջնորդավարների գծով եկամուտ	27	3,746,868	7,291,721	3,314,324
Միջնորդավարների գծով ծախս	27	(1,488,488)	(2,849,120)	(1,164,330)
Չուտ օգուտ (վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		(140,310)	119,282	283,705
Չուտ օգուտ արտադրության անջատմանցից		1,310,929	2,355,310	1,285,818
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից		7,808	(24,939)	(61,879)
Ատոցիացված կազմակերպությունների շահույթի բաժնեմաս	36	309,560	557,105	247,002
Արժեքից և և պահուստների ձևավորման գծով հակադարձում	31	-	-	(14,243)
Սյլ եկամուտ	28	51,081	316,011	118,763
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,797,448	7,765,370	4,009,160
Մանսակազմի գծով ծախսեր		(4,824,564)	(10,295,557)	(4,583,711)
Մաշվածություն և ամրոտիզացիա	13	(897,027)	(1,789,361)	(792,612)
Սյլ գործառնական ծախսեր	29	(696,682)	(1,397,312)	(648,756)
Արժեքից և և պահուստների ձևավորման գծով այլ ծախսեր		(1,440,886)	(2,765,840)	(1,120,038)
Ոչ տոկոսային ծախս		(7,859,159)	(16,248,071)	(7,145,112)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		8,626,021	16,014,122	8,463,443
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,489,344)	(3,073,457)	(1,755,766)
Հաշվետու տարվա շահույթ		7,136,677	12,940,665	6,707,677
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ				
Բաշխվել և տարաջան, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերադրելի, 99 դրամ	23	1,297,58	2,352,85	1,219,58
Սյլ համապարփակ եկամուտ				
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ՝ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեքից և և պահուստների գծով իրական արժեքի գույք փոփոխություն		29,415	157,644	120,997
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեքից և և պահուստների գծով վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ	14	(66,917)	48,589	(89,863)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով		6,750	(37,122)	(9,378)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ (վնաս) վերադասակարգվող գույք այլ համապարփակ եկամուտ		(30,752)	169,111	21,756
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ՝ Ենթերի և փոխարդարողների վերազնադատում		-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով (վնաս) օգուտ	14	(213)	(815)	(28)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով		39	147	5
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		(174)	(668)	(23)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող				
Ատոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին	14	11,519	34,798	25,374
Սյլ համապարփակ եկամտի բաղադրիչների վերաբերող շահութահարկ		(2,074)	(6,264)	(4,567)
Ընդամենը ատոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		9,445	28,534	20,807
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկումից հետո		(21,481)	196,977	42,540
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		7,115,196	13,137,642	6,750,217
				11,829,450

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.07.2024թ.

Գ. Անդրեասյան

Զ. Հակոբյան

ՀԱՄԱԽԱՐԱԿԱԾ ՄԻՋԱՆԿԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Հունիս 2024

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ, ք. Երևան, Արամի 82-84
 Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

Հազ.ՀՀ դրամ	Ծան.	30/06/2024 (չստուգված)	31/12/2023 (ստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	61,379,455	78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	137,329	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	66,209,274	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր	10		
- Բանկի կողմից պահվող		58,814,181	21,422,936
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	484,148,301	455,199,337
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	86,011,127	83,406,426
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	36	1,345,194	1,775,530
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	13	29,467,434	27,110,978
Այլ ակտիվներ	16	15,156,495	17,108,253
Ընդամենը ակտիվներ		802,668,790	783,793,780
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի պակսներ և մնացորդներ	17	515,980	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և պակսներ	18	524,419,755	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	22,270,810	21,087,118
Այլ փոխառություններ	20	89,704,437	95,125,094
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	14	1,800,925	3,812,792
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	162,896	732,149
Այլ պարտավորություններ	22	11,161,204	12,880,467
Ստորադաս վարկեր	21	11,885,102	12,661,577
Ընդամենը պարտավորություններ		661,921,109	650,683,741
ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	23	55,000,000	55,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	23	1,750,000	1,750,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ	24	3,517,422	3,517,422
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		3,891,400	3,909,911
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		348,502	151,526
Զբաղիված շահույթ		76,240,357	68,781,180
Ընդամենը կապիտալ		140,747,681	133,110,039
Ընդամենը կապիտալ և պարտավորություններ		802,668,790	783,793,780

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.07.2024

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հ. Անդրեասյան

Ա. Հակոբյան

ՀԱՄԱԽՄԲԱԾ ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՎԻՏԱԽՈՒՄ ՎՈՒՄԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

30 Յունիս 2024

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ, ք.Երևան Արամի 82-84

Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

Հազ. ՀՀ դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
2024 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,517,422	3,909,911	151,526	68,781,180	133,110,039
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	-	-	12,940,665	12,940,665
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	196,977	-	196,977
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	196,977	12,940,665	13,137,642
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(18,511)	-	18,511	-
Գործարքներ բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում (բաժնետոմսերի, բաժնենամսերի) գծով	-	-	-	-	-	-	-
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(5,500,000)	(5,500,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(5,500,000)	(5,500,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստին հատկացում (Ծան. 24)	-	-	-	-	-	-	-
2024 թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,517,422	3,891,400	348,602	76,240,366	140,747,681
2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,076,495	4,985,941	877,300	43,712,388	109,402,124
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	-	-	11,614,304	11,614,304
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	215,146	-	215,146
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	215,146	11,614,304	11,829,450
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	-	-	-	-
Գործարքներ բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում (բաժնետոմսերի, բաժնենամսերի) գծով	-	-	-	-	-	-	-
Գլխավոր պահուստի համալրում էմիսիոն եկամտի հաշվին	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստին հատկացում (Ծան. 24)	-	-	440,927	-	-	-	440,927
2023 թ. հունիսի 30- դրությամբ (չստուգված)	55,000,000	1,750,000	3,517,422	4,985,941	1,092,446	50,926,692	117,272,601

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.07.2024թ.

Հ. Անդրեասյան

Ա. Հակոբյան

ՀԱՄԱԽՄԲԱԾ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին

30 Հունիս, 2024

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ, ք. Երևան, Արամի 82-84

Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

	Ծան.	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան 01/01/24-30/06/24 (չստուգված)	Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան 01/01/23-30/06/23 (չստուգված)
(Հազ. ՀՀ դրամ)			
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		35,630,424	29,126,694
Ստացված այլ տոկոսներ		6,017,712	4,409,408
Վճարված տոկոսներ		(17,764,478)	(13,996,068)
Ստացված միջնորդավճարներ		7,291,721	6,286,648
Վճարված միջնորդավճարներ		(2,849,120)	(2,210,704)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող անանցյալ ֆինանսական գործիքներից		10,178	(161,541)
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		2,355,310	2,669,590
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(3,251,482)	(1,410,630)
Ստացված այլ եկամուտ		316,642	429,056
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(12,222,458)	(10,229,020)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(2,747,329)	(2,331,635)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից միևնդ՝ գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն		12,787,120	12,581,798
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում/նվազում)			
Անանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		169,568	293,332
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		32,511,144	5,671,095
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(33,770,474)	(47,773,729)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(2,661,577)	(17,989,498)
Այլ ակտիվներ		(5,633,246)	(3,836,497)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում(նվազում)			
Անանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		-	-
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		(518,468)	(2,693,985)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		29,091,206	32,268,462
Այլ պարտավորություններ		7,933,514	3,276,030
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ միևնդ՝ շահութահարկը		39,908,787	(18,202,992)
Վճարված շահութահարկ		(5,508,797)	(5,974,647)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		34,399,990	(24,177,639)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(3,666,321)	(2,374,292)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից մուտքեր		13,465	850
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(37,118,219)	-
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք և մարում		(378,475)	1,902,157
Ստացված շահաբաժիններ	36	1,021,608	701,762
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(40,127,942)	230,477
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր		-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր (մարումներ)		1,430,569	8,268,134
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մարումներ (մարումներ)		(6,550,409)	(5,774,565)
Ստորադաս վարկերից մուտքեր		-	-
Ստորադաս վարկերի մարումներ		-	-
Վճարված շահաբաժիններ	23	(5,500,000)	(4,400,000)
Ֆինանսական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(10,619,840)	(1,906,431)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա			
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(470,096)	(1,718,283)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		37,494	44,971
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(16,780,394)	(27,526,905)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ տարեկազմին			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեկազմին	78	159,849	88,369,285
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	7	61,379,455	60,842,380

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.07.2024 թ.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

**ՖՀՄՍ համապատասխան՝
Համախմբված ֆինանսական
հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բովանդակություն	2
Ներածություն	6
1 Խմբի գործառնական միջավայրը	7
2 Պատրաստման հիմքը	8
3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ	9
4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	16
5 Անցում Նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին	18
6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	19
7 Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն	20
8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24
9 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	24
10 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	25
11 Ներդրումային արժեթղթեր	26
12 Հաճախորդներին տրված վարկեր	29
13 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	48
14 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	53
15 Հարկում	55
16 Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	57
17 Այլ ակտիվներ	58
18 Բանկերից ներգրավված միջոցներ	59
19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	59
20 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	60
21 Այլ փոխառու միջոցներ	60
22 Ստորադաս վարկեր	61
23 Այլ պարտավորություններ	61
24 Կապիտալ	62
25 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	63
26 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	64
27 Չուտ տոկոսային եկամուտ	67
28 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ	67
29 Այլ եկամուտ	68
30 Այլ գործառնական ծախսեր	68
31 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	68
32 Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	69
33 Ռիսկերի կառավարում	69
34 Իրական արժեքի չափում	84
35 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	89
36 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	92
37 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	94
38 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ	95
39 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում	96
40 Կապիտալի համարժեքություն	97
41 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	98

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ Բաժնետերերին և Խորհրդին

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Բանկ») և նրա դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետև միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական վիճակն առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև խմբի՝ այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների:

Աուդիտի առարկան

Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունն՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, և
- համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների միջազգային վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԽ Վարքագիր») սկզբունքների, ինչպես նաև Աուդիտորի Պրոֆեսիոնալ Եթիկայի Վարքագրի և Աուդիտորի անկախության գծով Եթիկական պահանջների, որոնք կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ: Մենք կատարել ենք Եթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ ՀԷՄՍԽ Վարքագրին համապատասխան:

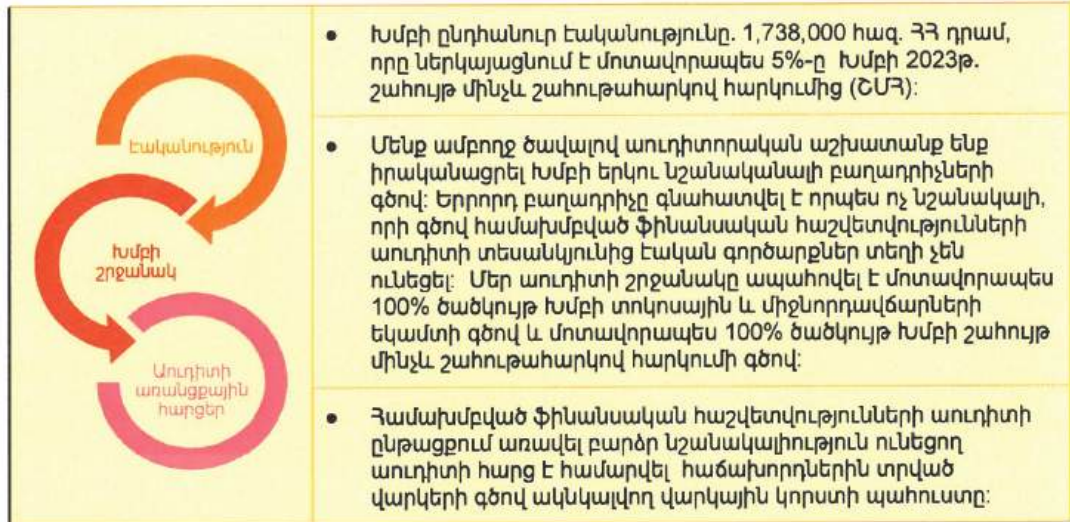
«ՓրայտլոթերիաուսԿուպերս Լիմիթիդ» ՍՊԸ

Հայաստան, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2, ԿԱՄԱՐ բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ

<http://www.pwc.com/am> 360, (+374 10) 51 21 51, Ֆաքս. (+ 374 10) 52 10 00, www.pwc.com/am

Մեր աուդիտի մոտեցումը

Նկարագիր

Մեր աուդիտի նախագծման շրջանակներում մենք սահմանել ենք էականությունը և գնահատել ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը: Մասնավորապես, մենք դիտարկել ենք այն ոլորտները, որտեղ ղեկավարությունը կատարել է սուբյեկտիվ դատողություններ, օրինակ, նշանակալի հաշվապահական գնահատումների առնչությամբ, որոնք պահանջում են ենթադրություններ և իրենց էությամբ անորոշ ապագա իրադարձությունների դիտարկում: Ինչպես մեր բոլոր աուդիտների դեպքում, մենք նաև անդադարձել ենք ղեկավարության կողմից ներքին հսկողության շրջանցման ռիսկերին, ներառյալ, ի թիվս այլ հարցերի, դիտարկել ենք, թե արդյոք առկա են կողմնակալության վկայություններ, որոնք պարունակում են խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկ:

Էականություն

Մեր աուդիտի շրջանակի վրա ազդեցություն է ունեցել մեր կողմից էականության սկզբունքի կիրառումը: Աուդիտը նախագծվում է այնպես, որ ձեռք բերվի ողջամիտ հավաստիացում առ այն, թե արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները գերծ են էական խեղաթյուրումներից: Խեղաթյուրումներ կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով: Խեղաթյուրումները համարվում են էական, եթե կարելի է ողջամտորեն ակնկալել, որ դրանք առանձին, կամ միասին վերցված, կազդեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Մեր մասնագիտական դատողության հիման վրա մենք սահմանել ենք էականության որոշակի քանակական շեմեր, ներառյալ՝ Խմբի գծով ընդհանուր էականությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, որպես ամբողջություն, ինչպես ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում: Դրանց միջոցով, որակական նկատառումների հետ միասին, մենք որոշել ենք մեր աուդիտի շրջանակը և մեր աուդիտորական ընթացակարգերի բնույթը, ժամկետները և ծավալը, և գնահատել ինչպես առանձին, այնպես էլ միասին վերցված՝ խեղաթյուրումների ազդեցությունը, եթե առկա է, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, որպես ամբողջություն:

Խմբի գծով ընդհանուր Էականությունը	1,738,000 հազ. ՀՀ դրամ
Ինչպես է այն որոշվել	տարեկան ՇԱՀ-ի 5%-ը
Էականության համեմատական մեծության որոշման հիմնավորումը	Մենք որպես համեմատական մեծություն ընտրել ենք ՇԱՀ-ն, քանի որ, մեր կարծիքով, դա այն չափորոշիչն է, որի միջոցով Խմբի կատարողական արդյունքները առավել հաճախ գնահատվում են օգտագործողների կողմից, և հանդիսանում է համընդհանուր ընդունված չափանիշ: Մենք ընտրել ենք 5%-ը, ինչը համապատասխանում է ֆինանսական ծառայությունների ոլորտի՝ շահույթ հետապնդող ընկերությունների համար օգտագործվող քանակական էականության շեմերին:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի են եղել ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ընդհանուր առմամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիքի ձևավորման համար, և մենք չենք արտահայտում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է աուդիտի առանցքային հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ Տե՛ս Ծանոթագրություն 4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ, Ծանոթագրություն 5. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գծով առանցքային գնահատականներ և դատողություններ և Ծանոթագրություն 12. Հաճախորդներին տրված վարկեր Մենք առանձնահատուկ անդրադառնել ենք այս ոլորտին, քանի որ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող վարկային կորուստների («ԱՎԿ») պահուստների վերաբերյալ ղեկավարության գնահատումները և ենթադրությունները բարդ են և պահանջում են դատողության զգալի աստիճան: Համաձայն ՀՄՄ 9-ի՝ «Ֆինանսական գործիքներ», ղեկավարությունից պահանջվում է գնահատել ԱՎԿ պահուստ՝ համապատասխան այն կորուստներին, որոնք ակնկալվում է, որ տեղի կունենան Փուլ 1 վարկերի գծով առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում, և Փուլ 2 և 3 վարկերի գծով՝ ֆինանսական ակտիվի ողջ տևողության ընթացքում: Ղեկավարությունը նաև հաշվի է առնում ապագա տարբեր մակրոտնտեսական պայմանների ազդեցությունը ԱՎԿ-ի որոշման հարցում:	Մենք պատկերացում ենք ձեռք բերել և գնահատել ենք ԱՎԿ պահուստի որոշման հիմնական հսկողությունների նախագծման վերաբերյալ, և ստուգել ենք դրանց գործառնական արդյունավետությունը: Այդ հսկողությունները ներառում էին, մասնավորապես. - Մոդելի կատարողական արդյունքների մշտադիտարկման նկատմամբ հսկողությունը, ներառյալ քաղաքականության և մոդելների պարբերական վերանայումները, փաստացի արդյունքների համեմատ մոդելի գնահատումների ստուգումները և մոդելի մեթոդաբանության փոփոխությունների հաստատումը, այդ թվում՝ հիմնական չափորոշիչների հաշվարկների նկատմամբ հսկողությունը հաշվարկային գործիքի միջոցով, - ԱՎԿ հաշվարկման և արդյունքների վերլուծության նկատմամբ հսկողությունը, և - ԱՎԿ հաշվարկների համար տվյալների փոխանցման նկատմամբ հսկողությունը: Ի լրումն, մենք իրականացրել ենք ստորև նկարագրված բովանդակային ընթացակարգերը:

Ղեկավարությունը մշակել և ներդրել է մի շարք մոդելներ՝ ՀՀՄՍ 9-ի պահանջներին և կառավարման քաղաքականությանը համապատասխանության ապահովման նպատակով: Մասնավորապես, ղեկավարությունը մոդելների առնչությամբ կիրառել է դատողություն այն իրավիճակներում, երբ համարվել է, որ անցյալ փորձը չի արտացոլում ապագա արդյունքները՝ սահմանափակ կամ թերի տվյալների պատճառով:

ԱՎԿ-ի որոշման համար մենք ամենանշանակալի ենք դիտարկել հետևյալը.

- ԱՎԿ-ի որոշման համար օգտագործվող չափորոշիչների գնահատման առնչությամբ ղեկավարության կողմից կիրառված մոդելի մեթոդաբանությունների և առանցքային դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը.
- Վարկային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման համար կիրառվող դատողության չափանիշները, ներառյալ՝ խմբի պորտֆելներին առնչվող վարկառուների վարկունակության որակական գնահատումը.
- Առանցքային ենթադրություններ, որոնք կիրառվել են դեֆոլտի դեպքում կորստի և դեֆոլտի հավանականության որոշման ժամանակ, և.
- Հեռանկարային տեղեկատվության հետ կապված առանցքային ենթադրությունների գնահատումը, ներառյալ սցենարային կշիռների և մակրոտնտեսական փոփոխականների տեղին լինելը:

Մենք գնահատել ենք ղեկավարության կողմից մշակված ՀՀՄՍ 9-ի ներքո ԱՎԿ մոդելավորման մեթոդաբանությունների տեղին լինելը՝ ներգրավելով վարկային ռիսկերի մոդելավորման մեր մասնագետներին և կիրառելով ոլորտի մեր գիտելիքները: Մասնավորապես, գնահատվել են վարկային ռիսկի նշանակալի աճը արձանագրելու նպատակով ղեկավարության կողմից սահմանված դատողության չափանիշները (կորպորատիվ, ՓՄՁ և մանրածախ պորտֆելների համար կիրառելի), ինչպես նաև դեֆոլտի դեպքում կորստի և դեֆոլտի հավանականության որոշման ժամանակ կիրառված առանցքային դատողությունները և ենթադրությունները:

Մենք կատարել ենք ԱՎԿ հաշվարկի անկախ ստուգում և գնահատել ենք ԱՎԿ-ի հաշվարկների համապատասխանությունը հաստատված մոդելային մեթոդաբանություններին:

Մենք ղեկավարության հետ քննարկել ենք մակրոտնտեսական մոդելների համապատասխանության, ինչպես նաև յուրաքանչյուր մակրոտնտեսական սցենարի համար կիրառված կշիռների հիմնավորվածությունը:

Մենք նաև առանձին գնահատել ենք արժեզրկված վարկերը, որոնք հաշվառված են որպես անհատապես արժեզրկված՝ Փուլ 3 վարկեր: Մենք քննադատական մոտեցմամբ գնահատել ենք չափորոշիչների գնահատման նպատակով ղեկավարության կողմից կիրառված մեթոդաբանության, դատողությունների և ենթադրությունների ողջամտությունը, և գնահատել ենք մուտքային տվյալների ճշգրտությունը և հաշվարկների ճշտությունը:

Մենք նաև գնահատել ենք բացահայտումների ճշգրտությունն ու ամբողջականությունը:

Ինչպես ենք մենք մշակել խմբի աուդիտի շրջանակը

Մենք խմբի աուդիտի շրջանակը մշակել ենք այնպես, որ իրականացվող ընթացակարգերի ծավալը բավարար լինի կարծիք արտահայտելու համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ, որպես ամբողջություն՝ հաշվի առնելով խմբի կառուցվածքը, հաշվապահական հաշվառման գործընթացները և հսկողությունը, ինչպես նաև խմբի գործունեության ոլորտը:

Խումբն իր գործունեությունը հիմնականում իրականացնում է Հայաստանում: Խմբի հիմնական գործառնությունները առնչվում են բանկային և լիզինգային ոլորտներին: Բանկային գործունեությունը կազմում է խմբի ամենամեծ բաղադրիչը, որը ներկայացնում է խմբի ընդհանուր ակտիվների մոտավորապես 88%-ը և խմբի շահույթ՝ մինչև շահութահարկով հարկումի 86%-ը: Խմբի գործունեության մնացած 12-14%-ը հիմնականում վերագրելի է լիզինգային բիզնեսին: Խմբի աուդիտի թիմը կատարել է անհրաժեշտ աուդիտորական ընթացակարգեր ինչպես բանկային, այնպես էլ լիզինգային բաղադրիչների գծով:

Մեր աուդիտի մոտեցումը և թիմը ձևավորվել են խմբի կառուցվածքն արտացոլելու տեսանկյունից: Երկու նշանակալի հաշվետու միավորների նկատմամբ իրականացված մեր ընթացակարգերի հիման վրա մեր աուդիտի շրջանակը և ծածկույթը կազմել է խմբի եկամտի և ընդհանուր ակտիվների մեծության մոտավորապես 100%-ը:

Այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվության համար պատասխանատու է ղեկավարությունը: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Տարեկան հաշվետվությունը (առանց համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացության), որը ակնկալվում է, որ մեզ կներկայացվի այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի ներառում այլ տեղեկատվությունը, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք արտահայտելու որևէ տեսակի հավաստիացման գծով եզրահանգում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի առնչությամբ մեր պատասխանատվությունն է՝ ծանոթանալ վերոնշյալ այլ տեղեկատվությանը, դրա հասանելիության դեպքում, և այդպիսով դիտարկել, թե արդյոք առկա է էական անհամապատասխանություն այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տվյալների միջև, և՛ արդյոք այլ տեղեկատվությունը առերևույթ պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Եթե Տարեկան հաշվետվությանը ծանոթանալու արդյունքում մենք եզրահանգենք, որ դրանում առկա է էական խեղաթյուրում, մեզնից պահանջվում է այդ խնդիրը հաղորդել կառավարման օղակներում գտնվող անձանց:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պարտականությունները համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ հաշվապահական ստանդարտների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է իսմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում՝ անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և իսմբի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են իսմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ՄՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի շրջանակներում, մենք աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն, մենք.

- Որոշում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է սխալի հետևանքով առաջացածի համեմատ, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել դավադրություն, կեղծիք, դիտավորյալ բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության շրջանցում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե իմքի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել իմքի գործունեության անընդհատությունը պահպանելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ խումբը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավարար չափով պատշաճ աուդիտորական ապացույցներ իմքի կազմում գտնվող կազմակերպությունների կամ տնտեսական գործունեության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար: Մենք պատասխանատու ենք իմքի աուդիտի ուղղորդման, վերահսկողության և կատարման համար: Մենք հանդիսանում ենք միակ պատասխանատուն մեր արտահայտած աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք նաև հայտարարում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, որ մենք կատարել ենք անկախության վերաբերյալ համապատասխան Էթիկական պահանջները, և նրանց՝ հաղորդում ենք բոլոր այն հարաբերությունների և այլ հարցերի վերաբերյալ, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, ազդում են մեր անկախության վրա, և, անհրաժեշտության դեպքում, ձեռնարկվում են գործողություններ՝ սպառնալիքները վերացնելու կամ երաշխիքներ կիրառելու ուղղությամբ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք առանձնացնում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, մենք գտնում ենք, որ տվյալ հարցը աուդիտորական եզրակացությամբ ներկայացնելը նպատակահարմար չէ, քանի որ կարելի է ողջամտորեն ակնկալել, որ նման ներկայացման բացասական հետևանքները կգերակշռեն դրա հանրային շահ պարունակող օգուտների նկատմամբ:

Այս մակախ աուդիտորական եզրակացություն համար հիմք հանդիսացած աուդիտորական աշխատանքների գծով պատասխանատու աուդիտոր է հանդիսանում Լևան Կանկավան:

Լևան Կանկավա
Պատասխանատու աուդիտոր

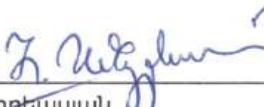
Նինո Կարազիշվիլի
Տնօրեն

29 ապրիլի 2024թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	78,159,849	88,369,285
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9	199,957	363,284
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	99,410,514	50,806,230
Ներդրումային արժեթղթեր	11		
- Բանկի կողմից պահվող		21,422,936	17,622,138
- վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	6,019,389
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12	455,199,337	408,439,245
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13	83,406,426	53,423,221
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	37	1,775,530	1,362,224
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	14	27,110,978	25,360,445
Այլ ակտիվներ	17	17,108,253	13,173,420
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		783,793,780	664,938,881
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	18	1,152,894	9,937,634
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	503,231,650	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	20	21,087,118	6,206,060
Այլ փոխառու միջոցներ	21	95,125,094	84,323,152
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	15	3,812,792	4,698,987
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	732,149	1,016,530
Այլ պարտավորություններ	23	12,880,467	17,380,413
Ստորադաս վարկեր	22	12,661,577	7,805,036
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		650,683,741	555,536,757
ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	55,000,000	55,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	24	1,750,000	1,750,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	25	3,517,422	3,076,495
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		3,909,911	4,985,941
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		151,526	877,300
Զբաղիված շահույթ		68,781,180	43,712,388
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ		133,110,039	109,402,124
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		783,793,780	664,938,881

Հաստատվել է հրապարակման համար և ստորագրվել է Բանկի տնօրինության անունից
2024թ. ապրիլի 29-ին

Հակոբ Անդրեասյան
 Գլխավոր գործադիր տնօրեն

 Գլխավոր հաշվապահ

6-98 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Շահույթի և վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	27	68,851,092	52,264,734
Այլ տոկոսային եկամուտ	27	10,445,440	5,852,766
Տոկոսային ծախս	27	(32,040,310)	(24,304,560)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		47,256,222	33,812,940
Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	16	565,530	2,286,215
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո		47,821,752	36,099,155
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	28	13,097,686	9,659,855
Միջնորդավճարների գծով ծախս	28	(5,014,623)	(3,623,931)
Չուտ օգուտ/(վնաս)՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		400,019	(115,359)
Չուտ օգուտ արտարժույթի առքուվաճառքից		5,333,764	13,516,463
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից		(27,845)	(433,735)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	37	1,019,338	736,475
Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	32	2,783,748	(3,283,385)
Այլ եկամուտ	29	853,917	1,448,285
Ոչ տոկոսային եկամուտ		18,446,004	17,904,668
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(20,325,827)	(16,716,813)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	14	(3,312,788)	(2,606,948)
Այլ գործառնական ծախսեր	30	(3,032,516)	(2,437,261)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	31	(4,831,447)	(3,925,140)
Ոչ տոկոսային ծախս		(31,502,578)	(25,686,162)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		34,765,178	28,317,661
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(6,372,416)	(5,747,221)
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,392,762	22,570,440
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	24	5,162.32	4,103.72

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,392,762	22,570,440
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով		(981,961)	(318,240)
Իրական արժեքի փոփոխություն		(735,920)	158,454
Ներառյալ՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի փոփոխությունները			
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	15	176,753	57,283
Հաջորդ ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		(805,208)	(260,957)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում	14	-	1,977,001
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով		705	(3,104)
Հաշվութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	15	(127)	(355,301)
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		578	1,618,596
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող			
Ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		96,166	(53,122)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	15	(17,310)	9,562
Ընդամենը ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		78,856	(43,560)
Տարվա այլ համապարփակ վնաս՝ առանց հարկերի		(725,774)	1,314,079
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		27,666,988	23,884,519

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	Հիմնական միջոցների վերա- գնահա- տումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ*	Ընդամենը կապիտալ
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	55,000,000	2,500,000	2,452,257	3,479,525	1,184,362	23,577,223	88,193,367
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	22,570,440	22,570,440
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,621,141	(307,062)	-	1,314,079
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,621,141	(307,062)	22,570,440	23,884,519
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(114,725)	-	114,725	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Գլխավոր պահուստի համալրում էմիսիոն եկամտի հաշվին	-	(750,000)	-	-	-	750,000	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(3,300,000)	(3,300,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	(750,000)	-	-	-	(2,550,000)	(3,300,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 25)	-	-	624,238	-	-	-	624,238
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,000,000	1,750,000	3,076,495	4,985,941	877,300	43,712,388	109,402,124
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	28,392,762	28,392,762
Այլ համապարփակ վնաս	-	-	-	-	(725,774)	-	(725,774)
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(1,076,030)	-	1,076,030	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 25)	-	-	440,927	-	-	-	440,927
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,000,000	1,750,000	3,517,422	3,909,911	151,526	68,781,180	133,110,039

* Զբաղիված շահույթը ներառում է Բանկի Գլխավոր պահուստը՝ 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		65,435,119	49,369,597
Ստացված այլ տոկոսներ		10,445,440	6,102,070
Վճարված տոկոսներ		(29,840,347)	(23,532,053)
Ստացված միջնորդավճարներ		13,097,686	9,659,855
Վճարված միջնորդավճարներ		(5,014,623)	(3,623,931)
Չուտ (ելք)/մուտք շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից		(663,718)	196,755
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		5,333,764	13,516,463
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(2,985,401)	(2,318,819)
Ստացված այլ եկամուտ		854,113	235,468
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(18,700,666)	(14,460,895)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(3,755,177)	(3,925,140)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		34,206,190	31,219,370
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/ նվազում</i>			
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		317,095	396,989
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		(48,347,859)	(32,847,258)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(40,369,750)	(84,018,496)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(30,196,753)	(22,270,275)
Այլ ակտիվներ		(1,262,502)	(2,693,895)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ		(8,637,177)	8,738,065
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		71,747,907	116,891,930
Այլ պարտավորություններ		(5,658,758)	3,453,298
(Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված)/ ստացված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը		(28,201,607)	18,869,729
Վճարված շահութահարկ		(7,383,676)	(2,687,672)
Գործառնական գործունեությամբ (օգտագործված)/ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(35,585,283)	16,182,057
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(2,444,064)	(3,466,341)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		1,217,572	53,404
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(13,364,866)	(6,195,291)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք		16,049,251	2,944,680
Ստացված շահաբաժիններ	37	701,763	539,806
Ներդրումային գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		2,159,656	(6,123,742)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	38	18,339,013	2,191,500
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	38	(3,684,744)	(789,212)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր	38	34,345,599	34,288,004
Այլ փոխառությունների մարում	38	(27,032,928)	(37,932,197)
Ստացված ստորադաս վարկեր		4,479,000	-
Վճարված շահաբաժիններ	24	(4,400,000)	(3,300,000)
Ֆինանսական գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		22,045,940	(5,541,905)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		1,123,990	(12,664,004)
Արժեզրկման պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը		46,259	68,891
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		(10,209,436)	(8,078,703)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին		88,369,285	96,447,988
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	8	78,159,849	88,369,285

6-98 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ներածություն

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ ՄՍԽ-ի կողմից հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն, («ՀՀ ՄՍԽ հաշվառման ստանդարտներ»), «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի («Բանկ») և նրա դուստր ձեռնարկությունների համար («Խումբ»):

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն մայր կազմակերպությունն է Խմբում, որը բաղկացած է Բանկից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ից: Բանկը ձևավորվել է 1995թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկը հետագայում վերակազմավորվել է բաց բաժնետիրական ընկերության և 2021թ. ներկայացրել է նախնական հրապարակային առաջարկ, որից հետո Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվել են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում (AMX): Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ:

Հիմնական գործունեության նկարագրություն. Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին: Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 65 մասնաճյուղեր (ներառյալ՝ գլխամասը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում:

Իրավաբանական հասցեն և գործունեության վայրը. Բանկի գրանցման իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը՝ «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ դուստր ձեռնարկությունը, հիմնադրվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից: Ընկերությունը համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկին է պատկանում «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ բաժնետոմսերի 100%-ը:

2021 թվականի դեկտեմբերի 23-ին Բանկը հիմնադրել է ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ ՍՊԸ կրթական կենտրոնը, որի բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է Բանկին: Կենտրոնի նպատակն է՝ իրականացնել կրթական ծրագրեր և ներգրավել որակյալ մասնագետներ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Բաժնետեր	2023, %	2022, %
«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ	81.61	83.80
Sacam International SAS	4.55	4.55
Այլ	13.84	11.65
Ընդամենը	100.0	100.0

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն Խմբի մայր կազմակերպությունն է և չունի մեկ վերահսկող կողմ: «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի հիմնադրվել է 2017թ. մայիսի 6-ին՝ Բանկի նախկին բաժնետերեր հանդիսացող Գյուղական փոխօգնության 10 ասոցիացիաների կողմից, որոնք ներկայումս հանդիսանում են «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերեր: Գյուղական փոխօգնության միավորումները («Միավորումներ») Հայաստանի Հանրապետության 10 մարզերում գործող հասարակական կազմակերպություններ են, որոնք ստեղծվել են մարզերում գյուղատնտեսությունը զարգացնելու նպատակով: Նշված 10 միավորումները միասին ունեն 72,850 անդամ: Այլ տողում ներկայացված Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Ներկայացման արժույթ. Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով («ՀՀ դրամ»), եթե այլ բան նշված չէ:

1 Խմբի գործառնական միջավայրը

Ընդհանուր դրույթներ

Բնապահպանական, սոցիալական և կառավարում (ԲՍԿ): 2023թ. Խումբն իրականացրել է կլիմայի փոփոխության ազդեցության գնահատում Բանկի գյուղատնտեսական պորտֆելի որակական ցուցանիշների վրա, որի արդյունքների համաձայն, ՀՀ պաշտոնական տվյալներով կլիմայի փոփոխության միջև 2030թ. կանխատեսված առավելագույն Եանկան ազդեցությունը չեն ունենա գյուղատնտեսական վարկերի պորտֆելի որակը բնութագրող փոփոխականների վրա: Միևնույն ժամանակ, Խմբի կողմից իրականացված վերլուծությունը հետագայում կարող է վերագնահատվել:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև. 2022թ. փետրվարից հետո, Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար:

Ռուսաստան-Ուկրաինա պատերազմի բռնկումից ի վեր ԵՄ արտահանման հոսքերի կողմնորոշվածությունը շարունակաբար ավելի մեծ ծավալով փոխվում է դեպի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի այլ տնտեսություններ: Այս կողմնորոշվածության փոփոխությունը խթանել է հարակից առևտրային և տրանսպորտային ծառայությունները, կրճատել է մրցակցությունը դեպի Ռուսաստան հայրենական արտադրանքի արտահանման համար և տարածաշրջանում ակտիվացրել է նախկինում պասիվ ներդրումները:

2022թ. մարտից ԵՄ-ի առևտրային պատժամիջոցները գրեթե կիսով չափ կրճատել են բլոկի ապրանքների արտահանումը Ռուսաստան և Բելառուս:

Ռուս-ուկրաինական պատերազմի բանակցային ճանապարհով կարգավորման հավանականությունը կարճաժամկետ հեռանկարում մնում է ցածր, ինչը վկայում է երկարատև հակամարտության և առևտրային պատժամիջոցների շարունակման վերաբերյալ: Առևտրային ուղիների կողմնորոշումների փոփոխությունը և տնտեսական ակտիվության ներհոսքը կունենան ավելի երկարաժամկետ ազդեցություն՝ նաև ներկայիս պատերազմի շրջանակներից դուրս: Ակտիվանում են նախկինում պասիվ վիճակում գտնվող ներդրումները ենթակառուցվածքների, ՏՏ-ի և արտադրության բնագավառներում: Ենթակառուցվածքի և/կամ տեղական արտադրության ցանկացած բարելավում խթանում է երկարաժամկետ աճի ներուժը: Երկրների կառավարությունները ստիպված են հաշվի առնել Ռուսաստանի և մնացած աշխարհի հետ կապերի պահպանման և հավելյալ տնտեսական օգուտներ քաղելու միջև առկա նուրբ սահմանները՝ երկրորդական պատժամիջոցներից խուսափելու համար:

Հայաստանի համար կանխատեսվում է, որ 2024-2025թթ. աճը կպահպանվի տարեկան 4.5 տոկոսի մակարդակով: Չնայած սպասվում է Ռուսաստանից դրամական փոխանցումների ներհոսքի հետագա թուլացում , վերաարտահանումը և զբոսաշրջությունը կշարունակեն նպաստող գործոններ հանդիսանալ տնտեսական ակտիվության համար: Այնուամենայնիվ, երկարաժամկետ աճին կիսոյնը սպասվում է ապրանքային կախվածությունը, տրանսպորտային կապերի և լոգիստիկ շղթաների խաթարումները և Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև հնարավոր շարունակական աշխարհաքաղաքական լարվածությունը (Համաշխարհային բանկի հունվարի 2024թ. կանխատեսում):

Խումբը իր PD-ի կանխատեսումները և ԱՎԿ-ի հաշվարկները պատրաստելիս հաշվի է առել վերը նշված ռիսկերը և ռիսկային գործոնները:

Հայաստանը վերջին տարիներին զգալի սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական ցնցումներ է ապրել: Այս իրադարձությունները ներառել են 2020թ. COVID-19 համաճարակի և Ադրբեջանի հետ հակամարտությունը, և ավելի քան 100,000 Էթնիկ հայերի տեղահանումը և անցումը ՀՀ տարածք՝ 2023թ.-ին:

Չնայած այս մարտահրավերներին, տնտեսությունը շարունակել է ցուցաբերել դիմակայունությունը, ինչը կարելի է վերագրել մակրոտնտեսական ճկուն քաղաքականությանը, ներառյալ գնաճի ակտիվ թիրախավորմանը, հարկաբյուջետային պարտավորությունների կատարմանը և ֆինանսական հատվածի արդյունավետ վերահսկողությանը: Հայաստանի աճի տեմպերն արագացել են 2022թ.-ին (ՀՆԱ-ի 12.6% աճ), որոնք պահպանվել են կայուն 2023թ. ընթացքում (ՀՆԱ-ի 8.7% աճ), ինչին նպաստել են նաև արտարժույթի փոխարժեքը, միգրանտների և բիզնեսի ներհոսքը՝ հիմնականում Ռուսաստանից: Գնաճը, որը զազաթնակետին էր հասել ուկրաինական պատերազմի հետևանքով, արագ կերպով նվազել է: Այնուամենայնիվ, տարածաշրջանային մակարդակում անվտանգային իրավիճակը զգալիորեն վատթարացավ 2023թ. սեպտեմբերին այն բանից հետո, երբ Ադրբեյջանի կառավարությունը լիակատար վերահսկողության տակ առավ Լեռնային Ղարաբաղը, ինչը պատճառ դարձավ դեպի Հայաստան մոտ 100,000 էթնիկ հայերի արտագաղթին: Կառավարությունն ապահովել է արագ արձագանք՝ քաղաքականության պատշաճ միջոցներով տեղահանված անձանց անմիջական կարիքներին աջակցելու համար:

S&P Global Ratings-ը 2024 թվականի փետրվարի 23-ին հաստատել է Հայաստանի համար իր «BB-/B» երկարաժամկետ և կարճաժամկետ, արտարժույթով և տեղական արժույթով արտահայտված սուվերեն վարկերի վարկանիշները: Երկարաժամկետ վարկանիշների կանխատեսումը կայուն է. Fitch Ratings-ը հաստատել է Հայաստանի երկարաժամկետ արտարժույթով թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը (IDR) «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ, 2024թ. հունվարի 26-ին:

Ընթացիկ և ապագա տնտեսական իրավիճակի երկարաժամկետ ազդեցությունները դժվար է գնահատել, և դեկլարության ներկա ակնկալիքներն ու գնահատականները կարող են տարբերվել իրական արդյունքներից:

Ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) չափման նպատակով Խումբն օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում է անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են ելքային տարբերվել կանխատեսումներից: Ծանոթագրություն 4-ը ներառում է ավելի մանրամասն տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես է Խումբը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ներառել ակնկալվող վարկային կորուստների չափման մոդելներում:

2 Պատրաստման հիմքը

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ ստանդարտներ»):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, փոփոխված՝ իրական արժեքով ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչմամբ, տարածքների և սարքավորումների (հող, շենք և փոխադրամիջոց) վերագնահատմամբ, ֆինանսական գործիքների՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով («FVTPL») և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով դասակարգմամբ («FVOCI») և սովորական բաժնետոմսերի իրական արժեքով դասակարգմամբ՝ աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի համար: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև: Այդ սկզբունքները հետևողականորեն կիրառվել են այն բոլոր ժամանակաշրջանների համար, որոնք ներկայացված հաշվետվություններում, եթե այլ բան նշված չէ:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հասցեագրված են դրանց առաջնային օգտագործողներին, որոնք են՝ ներդրողները, որոնք վարկով տրամադրում կամ հատկացնում են կապիտալ հաշվետու կազմակերպությանը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ենթադրվել է, որ դրանց առաջնային օգտագործողները տիրապետում են բավարար գիտելիքների բիզնեսի և տնտեսական գործունեության վերաբերյալ և կատարում են տեղեկատվության հանգամանալից վերանայում և վերլուծություն: Այնուամենայնիվ լինում են դեպքեր, երբ նույնիսկ իրազեկ և հանգամանալից օգտագործողները կարող են կարիք ունենալ խորհրդատուի օգնության՝ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բարդ տնտեսական երևույթների մասին տեղեկատվությունը ըմբռնելու համար:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակն է՝ բացահայտել միայն այն տեղեկատվությունը, որը ղեկավարությունը համարում է էական առաջնային օգտագործողների համար: Ղեկավարությունը ձգտում է չնվազեցնել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հասկանալիությունը՝ էական տեղեկատվությունը ոչ էական տեղեկատվությամբ քողարկելու միջոցով: Հետևաբար, համապատասխան բացահայտումներին վերաբերող ծանոթագրություններում բացահայտվում են միայն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները, ըստ կիրառելիության:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ

Ներդրումներ **ասոցիացված** **կազմակերպություններում** Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գուդվիլը:

Հաշվեկշռային արժեքի ապագա փոփոխությունները արտացոլում են համախմբումից հետո ասոցիացված կազմակերպության զուտ ակտիվներում խմբի մասնաբաժնի փոփոխությունները: Խմբի մասնաբաժինը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստների փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Իրական արժեքի չափում. Խումբը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը չափվում է ՖՀՄՍ 13-ի պահանջներին համապատասխան: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները բացահայտված են Ծանոթագրություն 34-ում:

Սկզբնական ճանաչում. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Խումբը պարտավորվում ձեռք բերել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Ակզբնական չափում. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքների դասակարգումը կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքներն ի սկզբանե չափվում են իրենց իրական արժեքով և որը ճշգրտվում է գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի միջնորդավճարների և ծախսերի չափով այն գործիքների դեպքում, որոնք իրական արժեքով չեն վերագնահատվում շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը գործարքի գինն է: Եթե Խումբը գտնում է, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և եթե այդ իրական արժեքը հիմնված է շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության գնանշված գնի վրա, կամ հիմնված է գնահատման տեխնիկայի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի շուկաների տվյալները, ապա սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը շահույթում կամ վնասում: Բոլոր մյուս դեպքերում, ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումը ճշգրտվում է այնպես, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը փոխանցվի ապագա ժամանակաշրջաններին: Սկզբնական ճանաչումից հետո Խումբը ճանաչում է հետաձգված տարբերությունը որպես շահույթ կամ վնաս, միայն այն դեպքում, երբ մուտքային տվյալները դառնում են դիտարկելի կամ եթե գործիքը ապաճանաչվում է:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման կատեգորիաներ. Խումբը դասակարգում է իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ակտիվի պայմանագրային պայմանների վրա, չափումն իրականացնելով՝ ամորտիզացված արժեք, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբը իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը դասակարգում է Visa C-ի բաժնետոմսերը որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային հանձնառություններից և երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր

Խումբը չափում է բանկերի նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը, ամորտիզացված արժեքով, ներդրումային արժեթղթերը ամորտիզացված արժեքով են հաշվառվում միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ակտիվը պահել պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 4-ում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ Խումբը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պարտքային գործիքների դասակարգում, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Խումբը տրամադրում է ֆինանսական և կատարողական երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ և վարկային պարտավորություններ:

Երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեք՝ հանած համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիա, և ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստ:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Ֆինանսական վարձակալության համար տրված կանխավճարներ. Խումբը վարձակալներից ստացված կանխավճարները և մատակարարներին տրված կանխավճարները դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում է դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում. Խումբը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո,

բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ գերծ պայմանագրային սահմանափակումներից: Երեք ամսից ավելի ժամկետով սահմանափակված միջոցները բացառվում են դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, ինչպես ֆինանսական վիճակի մասին, այնպես էլ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցները և դրամական միջոցների համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ. (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Պարտադիր դրամական մնացորդներ ԿԲ-ում. ԿԲ-ում պարտադիր դրամական մնացորդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և ներկայացնում են անտոկոս պարտադիր պահուստային ավանդներ, որոնք հասանելի չեն հսկի ամենօրյա գործունեությունը ֆինանսավորելու համար, և, հետևաբար, չեն համարվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մաս դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը («ռեպո») դիտվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և եթե ստացողը պայմանագրով կամ գործարար սովորույթի համաձայն իրավունք ունի դրանք վաճառել կամ վերագրավադել, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերում տեղաբաշխված միջոցների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առջուկվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Փոխառություններ. Փոխառությունները ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված պարտատոմսերը: հաշվետվությունում: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ փոխառությունները ապաճանաչվում են, ինչպես նաև ամորտիզացիայի գործընթացում:

Ստորադաս վարկեր. Ստորադաս պարտքը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր. Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակները, հսկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը: Պարտքային արժեթղթերը ներկայացվում են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալություն

Խուլմբը՝ որպես վարձակալ. Խուլմբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խ Խուլմբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ. Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ:

Վարձակալության վճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Խուլմբը օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել:

Կարճաժամկետ վարձակալություն և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալություն. Խուլմբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խուլմբը կիրառում է նաև ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող):

Գործառնական – Խուլմբը՝ որպես վարձատու Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս:

Ֆինանսական – Խուլմբը՝ որպես վարձատու. Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Խուլմբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է ժամանակացույցի վրա, որը սահմանում է հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք է վարձատուի կողմից վարձակալության ներքո զուտ ներդրումների դիմաց: Վարձակալությունից ստացված ֆինանսական եկամուտը գրանցվում է «Այլ տոկոսային հասույթի» կազմում՝ շահույթում կամ վնասում: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Վարկային կորստի պահուստը ճանաչվում է ընդհանուր ԱՎԿ մոդելի համաձայն: ԱՎԿ-ը որոշվում է նույն կերպ, ինչ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերի և փոտվությունների դեպքում: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքով, բացառությամբ Փուլ 3-ի արժեզրկված վարկերի, որոնց դիմաց տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է զուտ հաշվեկշռային արժեքով:

Վերանայված վարկեր Հնարավորության դեպքում Խուլմբը ձգտում է վերանայել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խուլմբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմաններն այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարձակալություն, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային

կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ հսումքը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- Վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- Վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,

Եթե փոփոխությունն այնպիսին է, որ գործիքն այլևս չի բավարարում SPPI չափանիշին:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, հսումքը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված: Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: Որպեսզի վերականգնված վարկը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան.
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանի համար փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Դուրսգրում Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ հսումքը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Խուսմբը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ հսումքը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Հարկում. Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էուլայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ Էուլայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հիմնական միջոցներ. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Սկզբնական արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Հիմնական միջոցների միավորի նկատմամբ սեփական կապիտալում ներառված վերագնահատումից աճն ուղղակիորեն փոխանցվում է չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Տարիներ
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	5-10
Փոխադրամիջոցներ	7-10
Այլ	7-10

Վարձակալված ակտիվի բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Բռնագանձված ակտիվներ. Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և զուտ իրացվելի արժեքի նվազագույնով:

Բաժնետիրական կապիտալ. Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Իրական արժեքի այն մասը, որը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, գրանցվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ. Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ. Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հադիսանում խմբի ակտիվներ:

Սեզմենտային հաշվետվություն Խմբի սեզմենտների հաշվառումը հիմնված է հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա. մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ բանկային գործունեություն, գյուղատնտեսություն, առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն և ֆինանսական վարձակալություն:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս. Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են խմբի կողմից

միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ծշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Եթե Փուլ 3-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվի գծով վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվի այնպես, որ ակտիվն այլևս վարկային արժեգրված չլինի, և բարելավումը հնարավոր լինի օբյեկտիվորեն վերագրել իրադարձության, որը տեղի է ունեցել այն բանից հետո, երբ ակտիվը սահմանվել է որպես վարկային արժեգրված (այսինքն ակտիվը դառնում է վերականգնման ենթակա), ակտիվը վերադասակարգվում է 3-րդ փուլից և տոկոսային հասույթը հաշվարկվում է՝ կիրառելով EIR-ը համախառն հաշվեկշռային արժեքի վրա: Լրացուցիչ տոկոսային եկամուտը, որը նախկինում շահույթում և վնասում չէր ճանաչվել՝ ելնելով ակտիվի Փուլ 3 բնույթից, սակայն որը ներկայումս ակնկալվում է ստանալ ակտիվի վերականգնումից հետո, ճանաչվում է որպես արժեգրվման հակադարձում:

Ֆինանսական վարձակալության դիմաց տրված կանխավճարներից և ֆինանսական վարձակալության գծով ճանաչված հասույթից տոկոսային հասույթը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի համախմբված հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային հասույթ» տողում՝ պայմանագրային տոկոսադրույքով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով» հոդվածում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ. Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից համախմբված ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անունից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ Խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորների վրա հիմնված ծրագրերի դեպքում, Խումբը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչում է պարտավորություն կուտակված միավորների համար, որոնք ակնկալվում է, որ օգտագործվելու են հաճախորդների կողմից, որը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ միավորները լրանում են: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է խմբի վճարումը ստանալու իրավունքը:

Արտարժույթի փոխարկում. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկության գործառնական արժույթն է: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտներ/(վնասներ)» հոդվածում:

Արտարժույթով գործարքի պայմանագրային փոխարժեքի և գործարքի օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի փոխարժեքի տարբերությունները ներառված են Չուտ օգուտ /(վնաս) արտարժույթի առջուկվաճառքից տողում ՀՀ Կենտրոնական բանկի պաշտոնական փոխարժեքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին կազմել են համապատասխանաբար 404.79 ՀՀ դրամ և 393.57 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի և 447.90 ՀՀ դրամ և 420.06 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի դիմաց:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ. Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ) վարձատրության նկատառումով:

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողականի պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում):

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ Նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Խումբը կատարում է գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատումներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև որոշակի այլ դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Դատողությունները, որոնք առավել

Նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են. հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում:

Գույքի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Խումբը յուրաքանչյուր տարի գնահատում է շուկայի փոփոխությունները՝ Էական փոփոխությունների տեսանկյունից, և ներգրավում է անկախ փորձագետների՝ իր տարածքների և փոխադրամիջոցների գնահատման համար, ըստ անհրաժեշտության և կիրառելիության (ծանոթագրություն 34):

Իրական արժեքի չափում. Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ: Լրացուցիչ տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ: Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կատեգորիաներում արժեզրկումից կորուստների չափումը պահանջում է դատողություն, մասնավորապես, ապագա դրամական հոսքերի և գրավի արժեքների գումարի և ժամկետների գնահատում արժեզրկումից կորուստները և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատականը որոշելիս: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, գործունեության լայնածավալ խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: Խմբի ԱՎԿ հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են.

- Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 6,048,341 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 5,982,161 հազ. ՀՀ դրամ): Մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություններ 12 և 13:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում: Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը գործարքի մեջ է մտնում իր կապակցված կողմերի հետ: ՀՀՄՍ 9-ը պահանջում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչում՝ հիմնված նրանց իրական արժեքի վրա: Կիրառվում է դատողություն՝ որոշելու, թե արդյոք գործարքները գնահատված են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքներով, եթե այդ գործարքների համար ակտիվ շուկա առկա չէ: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նմանատիպ գործարքների գնահատումը և արդյունավետ տոկոսադրույքով վերլուծությունները: Կապակցված կողմերի հաշվեկշռի պայմաններն ու դրույթները բացահայտվում են Ծանոթագրություն 36-ում:

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտել 2023թ. հունվարի 1-ից.

ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (թողարկվել է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ էր տալիս ընկերություններին կիրառել ապահովագրական պայմանագրերի համար գործող հաշվապահական հաշվառման գործելակերպը: Սա ներդրողների համար դժվարեցնում էր համեմատումը և համադրումը այլ առումներով նմանատիպ ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների հետ: ՖՀՄՍ 17-ը մեկ միասնական սկզբունքի վրա հիմնված հաշվապահական ստանդարտ է՝ ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, այդ թվում վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվառումը իրականացնելու համար: Ստանդարտը պահանջում է, որ ապահովագրության պայմանագրերի խմբերը ճանաչվեն և չափվեն (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի՝ ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով (պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքեր)՝ հաշվի առնելով պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ողջ տեղեկատվությունը, որը համահունչ է դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությանը, գումարած՝ (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանած՝ (եթե արժեքը ակտիվ է) (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի ծառայության մարժա): Ապահովագրողները արտացոլում են ապահովագրական պայմանագրերի մեկ խմբից ստացված շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում դրանք ապահովում են ծածկույթ և ազատվում են ռիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահույթաբեր, ընկերությունը անմիջապես ճանաչում է վնաս: Խումբը ստանդարտը կիրառել է իր կողմից թողարկվող որոշակի կատարողական երաշխիքների նկատմամբ, որոնք չեն համապատասխանում վարկային պարտավորության սահմանմանը: Ստանդարտի ընդունումը Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվության սահմանումները:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները: Փոփոխությունների ընդունումը Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Միևնույն գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների գծով հետաձգված հարկ – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին, ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները հստակեցնում են հետաձգված հարկի հաշվառման եղանակները այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Փոփոխությունն Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում Շահույթահարկ. Միջազգային հարկային բարեփոխում – Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոններ (հրապարակված է 2023թ. մայիսի 23-ին): 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է «Շահույթահարկ» ՀՀՄՍ 12-ի նեղ շրջանակի փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները կատարվել են Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀԶԿ) կողմից միջազգային հարկային բարեփոխումների արդյունքում հրապարակված Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոնների առաջիկայում սպասվող

ներդրմանը նախապատրաստվելու համար: Փոփոխությունն էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2024թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառումն չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն. Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության ժամանակ (թողարկվել է 2022թ. սեպտեմբերի 22-ին և ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններին համար): Փոփոխությունները վերաբերում են վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներին, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ վաճառք հաշվառվելու համար: Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը – ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (ի սկզբանե թողարկվել է 2020թ. հունվարի 23-ին և հետագայում թողարկման ամսաթիվը փոփոխվել է 2020թ. հուլիսի 15-ին և 2022թ. հոկտեմբերի 31-ին, ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններին համար): Այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Պարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ Էության ունի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք: Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» և ՖՀՄՍ 7-ում «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ. Մատակարարների ֆինանսական պայմանագրեր» (թողարկվել է 2023թ. մայիսի 25-ին): Ի պատասխան ֆինանսավորման պայմանագրերի ոչ համարժեք կամ ապակողմնորոշիչ բացահայտման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների մտահոգություններին, 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 7-ում և ՖՀՄՍ 7-ում՝ պահանջելով բացահայտել կազմակերպության մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերը (ՄՖՊ): Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններին համար: Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխարինակելիության բացակայություն» (թողարկվել է 2023թ. օգոստոսի 15-ին): 2023թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 21-ում, որը նպատակ ունի օգնել կազմակերպություններին գնահատելու երկու արժույթների միջև փոխանակելիությունը և որոշել սփոթ փոխարժեքն այն դեպքում, երբ փոխանակելիություն առկա չէ: Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններին համար:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

7 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարման նպատակներով խումբը կազմված է հինգ գործառնական սեզմենտներից՝ ըստ մատուցվող պրոդուկտների և ծառայությունների՝ հետևյալ կերպ.

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և այլ վարկային գործիքների տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Գյուղատնտեսություն	Գյուղատնտեսական ոլորտի հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն Ֆինանսական վարձակալություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնականություններ: Կորպորատիվ և անհատ հաճախորդներին ֆինանսական վարձակալության գծով ծառայությունների մատուցում:

Խմբում գործառնական որոշումներ կայացնող հիմնական անձը գլխավոր գործադիր տնօրենն է:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով դեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Խումբն իրականացնում է զուտ տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտների առանձին չափում մանրածախ բանկային, կորպորատիվ բանկային, գյուղատնտեսության և առևտրի և ներդրումային բանկային սեզմենտների համար: Ոչ տոկոսային ծախսերի բաշխման նպատակով խումբը մոտավոր հաշվարկում է զուտ տոկոսային եկամտի և ոչ տոկոսային եկամտի համամասնությունը յուրաքանչյուր սեզմենտի համար: Լիզինգի սեզմենտի համար (ԱԿԲԱ Լիզինգ դուստր ձեռնարկություն) խումբն իրականացվում է ամբողջությամբ առանձնացված չափում: Շահութահարկը կառավարվում է խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

Գործառնական սեզմենտների միջև տրանսֆերային գնագոյացումը, ինչպես երրորդ կողմերի հետ գործարքներում, համապատասխանում է շուկայական պայմաններին:

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են հաճախորդներին տրված վարկերը, ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, այլ բանկերի նկատմամբ պահանջները և ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերը:

Տոկոսնակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են ավանդներ, փոխառու միջոցներ, այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ և թողարկված պարտքային արժեթղթեր:

Հետևյալ աղյուսակները ներկայացնում են եկամուտների և շահույթի և որոշակի ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն խմբի գործառնական սեզմենտների վերաբերյալ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործու- նեություն	Կորպո- րատիվ բանկային գործունե- ություն	Գյուղա- տնտեսու- թյուն	Առևտրային և ներդրու- մային բանկային գործու- նեություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	28,000,085	20,492,082	17,208,308	3,150,617	-	68,851,092
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	-	-	254,916	10,190,524	10,445,440
Տոկոսային ծախս	(9,701,551)	(8,977,050)	(7,464,598)	(1,217,267)	(4,679,844)	(32,040,310)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	18,298,534	11,515,032	9,743,710	2,188,266	5,510,680	47,256,222
Վարկային կորստի ծախսերի հակադարձում / (վարկային կորստի ծախս)	(829,185)	249,674	95,114	1,182,871	(132,944)	565,530
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո	17,469,349	11,764,706	9,838,824	3,371,137	5,377,736	47,821,752
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	6,231,889	3,526,644	3,179,472	-	159,681	13,097,686
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(2,309,226)	(1,453,166)	(1,229,631)	-	(22,600)	(5,014,623)
Չուտ վնաս իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-	-	-	400,019	-	400,019
Չուտ օգուտ /(վնաս) արտարժույթի առջուկվաճառքից	2,555,306	1,562,598	1,344,690	-	(128,830)	5,333,764
Չուտ վնաս/օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(33,833)	(20,689)	(17,804)	-	44,481	(27,845)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	-	-	-	1,019,338	-	1,019,338
Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	1,302,189	796,303	685,256	-	-	2,783,748
Այլ եկամուտ	343,133	210,265	180,568	-	119,951	853,917
Ոչ տոկոսային եկամուտ	8,089,458	4,621,955	4,142,551	1,419,357	172,683	18,446,004
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(8,317,880)	(5,332,747)	(4,550,111)	(1,559,164)	(565,925)	(20,325,827)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(1,526,309)	(933,355)	(803,196)	-	(49,928)	(3,312,788)
Այլ գործառնական ծախսեր	(1,363,374)	(833,718)	(717,454)	-	(117,970)	(3,032,516)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(2,172,071)	(1,328,246)	(1,143,017)	-	(188,113)	(4,831,447)
Ոչ տոկոսային ծախս	(13,379,634)	(8,428,066)	(7,213,778)	(1,559,164)	(921,936)	(31,502,578)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	12,179,173	7,958,595	6,767,597	3,231,330	4,628,483	34,765,178
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,600,411)	(1,590,180)	(1,368,425)	-	(813,400)	(6,372,416)
Տարվա շահույթ	9,578,762	6,368,415	5,399,172	3,231,330	3,815,083	28,392,762
Սեզմենտի տոկոսաբեր ակտիվներ	154,976,483	202,038,959	98,183,895	25,973,391	83,406,426	564,579,154
Սեզմենտի տոկոսակիր պարտավորություններ	234,329,339	30,947,988	27,613,614	59,720,467	76,548,946	429,160,354

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործու- նեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունե- ություն	Գյուղատնտեսու- թյուն	Առևտրային և ներդրու- մային բանկային գործու- նեություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	19,587,306	13,938,461	15,880,325	2,858,642	-	52,264,734
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	-	-	130,202	5,722,564	5,852,766
Տոկոսային ծախս	(6,669,927)	(6,567,713)	(7,431,082)	(1,137,339)	2,498,499	(24,304,560)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	12,917,379	7,370,748	8,449,243	1,851,505	3,224,065	33,812,940
Վարկային կորստի ծախսերի հակադարձում / (վարկային կորստի ծախս)	1,173,104	350,093	797,322	(108,012)	73,708	2,286,215
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո	14,090,483	7,720,841	9,246,565	1,743,493	3,297,773	36,099,155
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	5,142,169	1,990,132	2,378,905	-	148,649	9,659,855
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(1,627,073)	(928,419)	(1,064,267)	-	(4,172)	(3,623,931)
Չուտ օգուտ՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-	-	-	(115,359)	-	(115,359)
Չուտ օգուտ արտարժույթի առջուկվաճառքից	6,484,007	3,327,322	3,852,680	-	(147,546)	13,516,463
Չուտ վնաս/օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(223,357)	(114,617)	(132,715)	-	36,954	(433,735)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	-	-	-	736,475	-	736,475
Այլ եկամուտ	656,459	336,866	390,057	-	64,903	1,448,285
Ոչ տոկոսային եկամուտ	10,432,205	4,611,284	5,424,660	621,116	98,788	21,188,053
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(7,425,992)	(3,734,430)	(4,442,759)	(716,054)	(397,578)	(16,716,813)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(1,222,831)	(627,506)	(726,584)	-	(30,027)	(2,606,948)
Այլ գործառնական ծախսեր	(1,104,020)	(566,537)	(655,989)	-	(110,715)	(2,437,261)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,795,437)	(921,343)	(1,066,817)	-	(141,543)	(3,925,140)
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	(1,558,071)	(799,537)	(925,777)	-	-	(3,283,385)
Ոչ տոկոսային ծախս	(13,106,350)	(6,649,353)	(7,817,927)	(716,054)	(679,863)	(28,969,547)
Շահույթ/(վնաս)մինչև շահութահարկով հարկումը	11,416,337	5,682,772	6,853,299	1,648,555	2,716,698	28,317,661
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,468,973)	(1,266,974)	(1,467,020)	-	(544,254)	(5,747,221)
Տարվա շահույթ/(վնաս)	8,947,364	4,415,798	5,386,279	1,648,555	2,172,444	22,570,440
Սեզմենտի տոկոսաբեր ակտիվներ	159,718,236	117,732,694	130,988,315	25,358,661	53,423,221	487,221,127
Սեզմենտի տոկոսակիր պարտավորություններ	185,737,575	21,898,804	24,474,199	99,752,380	51,229,395	383,092,353

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Խումբը Հայաստանից դուրս չունի ոչ ընթացիկ ակտիվներ, բացի ֆինանսական գործիքից, որը ներկայացված է ծանոթագրություն 10-ում: Խումբը չունի հաճախորդներ, որոնց եկամուտները գերազանցում են խմբի ընդհանուր հասույթի 10%-ը

Որպես բանկային գործունեության շուկայի ակտիվ մասնակից, Խումբն ունի վարկային ռիսկի զգալի կենտրոնացում այլ ֆինանսական հաստատությունների գծով: Ընդհանուր առմամբ, ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը գնահատվել է 177,770,320 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 139,538,799 հազ. ՀՀ դրամ), որը ներառում է դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բանկերում տեղաբաշխված ավանդները և բանկերի նկատմամբ այլ պահանջները, հետզնման գծով դեբիտորական պարտքերը և ֆինանսական ածանցյալ գործիքները:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022 թ. ավարտված տարվա համար ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակներում հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի սեզմենտային բաշխումը հետևյալն է.

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատն- տեսությունից	Կորպո- րատիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատն տե- սություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	4,374,095	2,475,313	2,231,636	-	9,081,044
Դրամական փոխանցումներ	570,138	322,643	290,881	-	1,183,662
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	286,993	162,410	146,422	-	595,825
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	-	-	1,004,237	-	1,004,237
Կանխիկացման ծառայություններ	230,348	130,355	117,523	-	478,226
Այլ	286,601	162,188	146,222	159,681	754,692
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	5,748,175	3,252,909	3,936,921	159,681	13,097,686
2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատն- տեսությունից	Կորպո- րատիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատնտ եսություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	3,260,740	1,261,978	1,508,506	-	6,031,224
Դրամական փոխանցումներ	759,127	293,799	351,193	-	1,404,119
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	152,003	58,828	70,321	-	281,152
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	-	-	568,406	-	568,406
Կանխիկացման ծառայություններ	395,570	153,094	183,001	-	731,665
Այլ	267,424	103,499	123,717	148,649	643,289
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4,834,864	1,871,198	2,805,144	148,649	9,659,855

8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Առձեռն դրամական միջոցներ	22,665,289	21,703,944
Ընթացիկ հաշիվներ Կենտրոնական բանկում, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մաս, տես Ծանոթագրություն 10)	38,560,913	58,759,074
Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	10,847,364	1,243,082
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) -ից ցածր և առանց վարկանիշի	1,429,994	6,716,379
Կարճաժամկետ ավանդներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	4,663,224	-
Արժեզրկում	(6,935)	(53,194)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,159,849	88,369,285

Վարկերի որակը բացահայտելու համար Բանկը օգտագործում է Moody's վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկում ընթացիկ հաշիվները ներառում են պարտադիր պահուստ՝ 26,139,452 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 19,602,439 հազ. ՀՀ դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտային դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2022թ.՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2022թ.՝ 18%):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում 9,530,941 հազ.ՀՀ դրամ ընթացիկ հաշիվների 78%-ը կազմում են մեկ օտարերկրյա բանկում թղթակցային հաշվի մնացորդները (2022 թ.՝ 5,322,574 հազ.ՀՀ դրամի 67%-ը՝ մեկ օտարերկրյա բանկում):

Արտարժույթով ներգրավված գումարներից բանկերը պարտավոր են գումարների 6%-ը պահպանել տեղական արժույթով (2022թ.՝ 6%) որպես դրամական միջոցների ավանդ ԿԲ-ում, իսկ 12%-ը (2022թ.՝ 12%)՝ արտարժույթով:

Ավելին, սահմանափակված է պահուստավորված գումարները արտարժույթով հանելու բանկերի հնարավորությունը, ուստի խումբը արտարժույթով ավանդադրված պարտադիր պահուստները դասակարգում է որպես պահանջներ բանկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 10):

Դրամական միջոցների համարժեքների բոլոր մնացորդները բաշխվում են 1-ին փուլին: Ստորև ներկայացված է տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	53,194	133,293
ԱՎԿ փոփոխություններ	(46,192)	(68,891)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(67)	(11,208)
Առ 31 դեկտեմբերի	6,935	53,194

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

9 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական և անվանական արժեքները.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.		2022թ.	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ակտիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոփ	4,189,455	190,192	5,673,542	327,011
Արժույթային սվոփ	8,577,752	9,765	2,136,573	36,273
	12,767,207	199,957	7,810,115	363,284
Պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Արժույթային սվոփ/ պարտավորություններ	-	58,552	-	-

10 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների կազմը

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների գծով դեպոզիտներ	6,005,000	2,777,500
Միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում		
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծան. 8)	26,827,740	21,675,649
Ընդամենը	32,832,740	24,453,149
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր		
- վարկանիշը՝ Ba1-ից Ba3	-	199,889
Օտարերկրյա բանկեր		
- վարկանիշը՝ AA1-ից AA3	20,240	950,933
- վարկանիշը՝ A1-ից մինչև A3	4,167,101	203,028
Թղթակցային հաշիվներ և օվերդրաֆտերի տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	163,157	-
Ընդամենը պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	4,350,498	1,353,850
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Զմարված գործարքներ	208,919	22,273,672
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,914,392	1,852,078
Պլաստիկ քարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	125,360	425,196
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ		
Հայաստանի բանկերից ստացվելիք գումարներ	60,035,070	559,459
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ՝ մինչև արժեզրկումը	99,466,979	50,917,404
Արժեզրկում	(56,465)	(111,174)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	99,410,514	50,806,230

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են արտարժույթով արտահայտված պահուստներ 26,827,740 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 21,675,649 հազ. ՀՀ դրամ) (տես Ծանոթագրություն 8):

Զմարված գործարքների մեջ ներառված գումարը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի հաշվարկվել Խմբի ԿԲ հաշվում: Այս գումարը մոտաբարվել է հունվարի առաջին աշխատանքային օրը որպես դրամական միջոց Խմբի ընթացիկ հաշվին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,187,341 հազ. դրամ (2022թ.՝ 1,134,283 հազ. դրամ) ավանդների տեսքով տեղաբաշխված է միջազգայնորեն ճանաչված չորս ՏՀԶԿ բանկերում (2022թ.՝ երեք), որոնք հանդիսանում են Խմբի հիմնական գործընկերները միջազգային գործառնությունների իրականացման գծով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ առ 1 հունվարի 2023թ.	(111,174)	(111,174)
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	(56,465)	(56,465)
Մարված ակտիվներ	111,174	111,174
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(56,465)	(56,465)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ առ 1 հունվարի 2022թ.	56,016	56,016
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	111,174	111,174
Մարված ակտիվներ	(56,016)	(56,016)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	111,174	111,174

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ. Փուլ 1	2022թ. Փուլ 1
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	32,832,740	24,453,149
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(50,770)	(33,803)
Հաշվեկշռային արժեք	32,781,970	24,419,346
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	4,350,498	1,353,850
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(1,155)	(5,989)
Հաշվեկշռային արժեք	4,349,343	1,347,861
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	60,035,070	559,459
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	-	-
Հաշվեկշռային արժեք	60,035,070	559,459
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,248,671	24,550,946
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(4,540)	(71,382)
Հաշվեկշռային արժեք	2,244,131	24,479,564
Այլ բանկերի նկատմամբ պահանջների նդհանուր գումարը (համախառն հաշվեկշռային արժեքը)	99,466,979	50,917,404
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(56,465)	(111,174)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր ամորտիզացված արժեքով (հաշվեկշռային արժեքով)	99,410,514	50,806,230

Բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

11 Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	2023թ.	2022թ.
Հազ. ՀՀ դրամ		
Բանկի կողմից պահվող		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	-	169,536
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	-	(79,196)
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեթղթեր	-	90,340

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ				
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	169,536		169,536
Մարված ակտիվներ	-	(118,675)		(118,675)
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	79,196	-	79,196
Մարված ակտիվներ	-	(55,437)	-	(55,437)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	27,102	-	27,102
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների հարակից ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,403,647	2,882,144	-	21,285,791
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	8,621,672	-	-	8,621,672
Մարված ակտիվներ	(8,486,954)	(2,029,145)	-	(10,516,099)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(246,041)	-	-	(246,041)
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	242,576	-	-	242,576
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	18,534,900	-	-	18,534,900

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	190,505	581,344	-	771,849
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	13,944	-	-	13,944
Մարված ակտիվներ	(46,385)	-	-	(46,385)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ*	(122,674)	271,655	-	148,981
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	539	-	-	539
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	35,929	-	-	35,929

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	180,897	-	180,897
Մարված ակտիվներ	-	(11,361)	(11,361)
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(180,897)	180,897	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	169,536	169,536

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	62,680	-	62,680
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(62,680)	62,680	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	16,516	16,516
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	79,196	79,196

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների հարակից ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	21,002,200	-	21,002,200
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	6,722,661	-	6,722,661
Մարված ակտիվներ	(4,147,786)	(15,909)	(4,163,695)
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(3,429,525)	3,429,525	-
Իրական արժեքի գույք փոփոխություն	(410,670)	(66,024)	(476,694)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,333,233)	(465,448)	(1,798,681)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	18,403,647	2,882,144	21,285,791

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	613,395	-	613,395
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	318,675	-	318,675
Մարված ակտիվներ	(14,793)	-	(14,793)
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(649,216)	649,216	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	2,245	2,245
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(61,564)	-	(61,564)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(15,992)	(70,117)	(86,109)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	190,505	581,344	771,849

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Բանկի կողմից պահվող		
Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	18,238,634	12,033,575
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	296,266	3,232,827
Բաժնային գործիքներ		
Չգնահատված բաժնային արժեթղթեր	112,983	112,278
Ընդամենը՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ	18,647,883	15,378,680

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Գնանշված պարտքային արժեթղթեր՝ C կարգի Visa բաժնետոմսեր	2,775,053	2,153,118
Ընդամենը իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ	2,775,053	2,153,118
Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	6,019,389
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված գործիքներ	-	6,019,389

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեթղթերը հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսեր բորսաներում և քլիրինգային կենտրոններում:

2023թ. Խուլմբն իր՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնետնասից ստացել է 3,185 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2022թ.՝ 9,199 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային գործիքների 98.4%-ը (2021թ.՝ 84.5%) ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերով:

2023 և 2022 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ մի արժեթուղթ չի եղել ժամկետանց կամ արժեզրկված, և չի եղել ներդրումային արժեթղթերի վերասակարկված մնացորդներ, որոնք այլապես ժամկետանց կլինեն:

Պարտքային գործիքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրա հետ կապված ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

12 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրված վարկերը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
ՓՄՁ վարկեր	114,864,473	92,434,438
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	76,932,670	56,033,369
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	191,797,143	148,467,807
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)		
Սպառողական վարկեր	114,304,150	101,971,629
Հիփոթեքային վարկեր	54,259,632	42,553,868
Վարկային քարտեր	12,522,907	12,102,219
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	-	135
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր	181,086,689	156,627,851
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	71,047,964	94,712,827
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,539,537	14,069,596
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	87,587,501	108,782,423
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	460,471,333	413,878,081
Վարկային կորստի գծով պահեստ	(5,271,996)	(5,438,836)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	455,199,337	408,439,245

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստ ամորտիզացված արժեքով
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	52,929,911	155,344	2,918,912	29,202	56,033,369
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	36,961,446	-	-	-	36,961,446
Մարված ակտիվներ	(15,697,022)	(91,321)	(1,283,205)	(29,202)	(17,100,750)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(179,416)	179,416	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,965,943)	(54,573)	2,020,516	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	994,225	-	44,380	-	1,038,605
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	73,043,201	188,866	3,700,603	-	76,932,670
Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	156,136	673	644,511	7,891	809,211
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	83,509	-	-	-	83,509
Մարված ակտիվներ	(36,696)	(271)	(197,930)	(7,891)	(242,788)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(698)	698	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5,624)	(402)	6,026	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	(47)	36,924	-	36,877
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(36,328)	-	(349,338)	-	(385,666)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	4,163	(22)	(504,318)	(7,891)	(508,068)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	88,804	-	88,804
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	2,224	-	4,862	-	7,086
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	162,523	651	233,859	-	397,033

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	86,512,033	4,334,618	1,587,787	92,434,438
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	59,949,852	-	-	59,949,852
Մարված ակտիվներ	(36,053,058)	(1,222,082)	(1,078,436)	(38,353,576)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	350,640	(350,640)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(901,651)	901,651	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,168,250)	(119,849)	1,288,099	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(17,873)	(17,873)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	761,154	69,731	20,747	851,632
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	109,450,720	3,613,429	1,800,324	114,864,473
ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	261,861	62,434	466,584	790,879
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	272,068	-	-	272,068
Մարված ակտիվներ	(75,743)	(3,719)	(78,096)	(157,558)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	4,811	(4,811)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(9,387)	9,387	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(134,110)	(5,373)	139,483	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(4,000)	11,315	163,104	170,419
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(76,752)	(18,520)	(196,022)	(291,294)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(23,113)	(11,721)	28,469	(6,365)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	43,577	43,577
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(17,873)	(17,873)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	1,758	864	7,356	9,978
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	240,506	51,577	528,113	820,196

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	90,849,150	1,390,543	2,473,133	94,712,826
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	19,894,758	-	-	19,894,758
Մարված ակտիվներ	(41,133,575)	(692,598)	(1,696,725)	(43,522,898)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	77,985	(77,985)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(472,761)	472,761	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,323,933)	(156,023)	1,479,956	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(83,959)	(83,959)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	40,539	1,564	5,134	47,237
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	67,932,163	938,262	2,177,539	71,047,964

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	294,178	22,374	641,182	957,734
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	170,230	-	-	170,230
Մարված ակտիվներ	(50,610)	(4,597)	(157,576)	(212,783)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,757	(1,757)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(4,058)	4,058	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(133,369)	(7,619)	140,988	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին դրությամբ	(1,548)	4,819	203,866	207,137
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(139,812)	(5,413)	(222,117)	(367,342)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(157,410)	(10,509)	(34,839)	(202,758)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	66,877	66,877
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(83,959)	(83,959)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	209	28	1,161	1,398
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	136,977	11,893	590,422	739,292

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,996,827	-	72,770	14,069,597
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	3,514,055	-	-	3,514,055
Մարված ակտիվներ	(1,042,224)	(4,478)	(33,722)	(1,080,424)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(29,270)	29,270	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(11,827)	-	11,827	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	35,602	707	-	36,309
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	16,463,163	25,499	50,875	16,539,537

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,086	-	23,754	58,840
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	4,291	-	-	4,291
Մարված ակտիվներ	(510)	-	-	(510)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(76)	76	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(30)	-	30	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	2,544	2,799	5,343
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(18,949)	-	(18,229)	(37,178)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(15,274)	2,620	(15,400)	(28,054)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	973	973
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	44	75	-	119
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	19,856	2,695	9,327	31,878

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	96,146,392	2,112,350	3,712,887	101,971,629
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	66,457,323	-	-	66,457,323
Մարված ակտիվներ	(49,727,837)	(912,069)	(3,391,648)	(54,031,554)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	177,728	(177,728)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,184,956)	1,184,956	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(2,976,199)	(544,688)	3,520,887	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(97,428)	(97,428)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	3,717	182	281	4,180
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	108,896,168	1,663,003	3,744,979	114,304,150

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	668,819	116,532	1,405,801	2,191,152
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	1,069,269	-	-	1,069,269
Մարված ակտիվներ	(189,023)	(13,910)	(278,265)	(481,198)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	7,311	(7,311)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(108,129)	108,129	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(586,922)	(71,776)	658,698	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(5,479)	52,600	605,028	652,149
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(164,416)	(11,458)	(752,748)	(928,622)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	22,611	56,274	232,713	311,598
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	182,475	182,475
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(97,428)	(97,428)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	6	1	153	160
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	691,436	172,807	1,723,714	2,587,957

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,938,397	665,750	910,662	39,059	42,553,868
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	16,927,531	-	-	-	16,927,531
Մարված ակտիվներ	(4,884,864)	(82,071)	(340,706)	(9,988)	(5,317,629)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	47,970	(47,970)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(77,227)	77,227	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(481,467)	(30,660)	512,127	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(11,089)	-	(11,089)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	92,204	5,819	8,318	610	106,951
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	52,562,544	588,095	1,079,312	29,681	54,259,632

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,524	11,385	288,395	6,756	347,060
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	58,757	-	-	-	58,757
Մարված ակտիվներ	(2,237)	(408)	(93,366)	-	(96,011)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,307	(1,307)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,124)	1,124	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(18,883)	(1,108)	19,991	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,212)	26	99,665	-	98,479
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	43,734	665	(25,491)	(6,756)	12,152
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	80,342	(1,008)	799	(6,756)	73,377
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	29,458	-	29,458
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(11,089)	-	(11,089)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	200	108	2,946	-	3,254
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	121,066	10,485	310,509	-	442,060

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերի և ոսկու գրավադրմամբ վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,233,718	227,146	641,490	12,102,354
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	4,693,486	-	-	4,693,486
Մարված ակտիվներ	(3,801,984)	(92,578)	(407,030)	(4,301,592)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	20,226	(20,226)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(100,764)	100,764	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(299,860)	(42,138)	341,998	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,659)	(28,659)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	53,435	1,177	2,706	57,318
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	11,798,257	174,145	550,505	12,522,907

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	62,781	8,911	212,268	283,960
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	63,605	-	-	63,605
Մարված ակտիվներ	(18,501)	(2,783)	(70,410)	(91,694)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	746	(746)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,867)	2,867	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(46,659)	(3,341)	50,000	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(524)	4,378	56,012	59,866
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(9,664)	(793)	(48,184)	(58,641)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(13,864)	(418)	(12,582)	(26,864)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	24,240	24,240
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,659)	(28,659)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	147	28	728	903
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	49,064	8,521	195,995	253,580

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	41,189,924	2,454,179	4,074,640	131,513	47,850,256
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	29,279,047	-	-	-	29,279,047
Մարված ակտիվներ	(12,700,365)	(2,298,468)	(1,536,263)	(102,311)	(16,637,407)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	89,134	(89,134)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(100,771)	100,771	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(741,916)	-	741,916	-	-
Վերականգնումներ	-	-	9,199	-	9,199
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(4,085,142)	(12,004)	(370,580)	-	(4,467,726)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	52,929,911	155,344	2,918,912	29,202	56,033,369

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	108,633	89,083	749,116	31,224	978,056
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	251,890	-	-	-	251,890
Մարված ակտիվներ	(17,492)	(86,491)	(191,062)	(9,430)	(304,475)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,274	(1,274)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(271)	271	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(167,863)	-	167,863	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,091)	-	26,859	-	25,768
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և եյակետային տվյալների փոփոխություն	(6,816)	(828)	(62,777)	(13,903)	(84,324)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի զծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	59,631	(88,322)	(59,117)	(23,333)	(111,141)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի զծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	9,199	-	9,199
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(12,128)	(88)	(54,687)	-	(66,903)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	156,136	673	644,511	7,891	809,211

ՓՄՁ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	63,512,207	7,219,745	2,073,215	72,805,167
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	57,895,283	-	-	57,895,283
Մարված ակտիվներ	(29,677,194)	(3,837,866)	(1,300,365)	(34,815,425)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	499,754	(499,754)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,218,485)	2,218,485	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(575,615)	(403,030)	978,645	-
Վերականգնումներ	-	-	5,799	5,799
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(9,845)	(9,845)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(2,923,917)	(362,962)	(159,662)	(3,446,541)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	86,512,033	4,334,618	1,587,787	92,434,438

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	169,499	157,262	728,020	1,054,781
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	226,101	-	-	226,101
Մարված ակտիվներ	(53,472)	(49,988)	(98,761)	(202,221)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	12,189	(12,189)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(32,332)	32,332	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(30,040)	(28,057)	58,097	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(11,175)	4,089	206,994	199,908
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(8,654)	(36,452)	(417,634)	1,054,781
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	102,617	(90,265)	(251,304)	(238,952)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	44,699	44,699
Վերականգնումներ	-	-	5,799	5,799
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(9,845)	(9,845)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(10,255)	(4,563)	(50,785)	(65,603)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	261,861	62,434	466,584	790,879

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր կորստի արժեքի հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	7,887,716	7,797	7,224	7,902,737
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	7,266,001	-	-	7,266,001
Մարված ակտիվներ	(882,573)	(7,797)	(13,841)	(904,211)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(67,438)	-	67,438	-
Վերականգնումներ	-	-	11,949	11,949
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(206,879)	-	-	(206,879)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	13,996,827	-	72,770	14,069,597

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	49,530	47	-	49,577
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	22,907	-	-	22,907
Մարված ակտիվներ	(707)	(47)	(11,949)	(12,703)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(4,920)	-	4,920	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	-	-	18,834	18,834
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(31,180)	-	(620)	(31,800)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(13,900)	(47)	11,185	(2,762)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	620	620
Վերականգնումներ	-	-	11,949	11,949
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(544)	-	-	(544)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	35,086	-	23,754	58,840

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	93,368,674	2,519,454	3,863,659	99,751,787
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	44,354,819	-	-	44,354,819
Մարված ակտիվներ	(44,655,598)	(1,390,695)	(2,781,463)	(48,827,756)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	382,211	(378,352)	(3,859)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(882,117)	889,767	(7,650)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,295,526)	(232,567)	1,528,093	-
Վերականգնումներ	-	-	80,438	80,438
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(140,281)	(140,281)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(423,313)	(17,064)	(65,804)	(506,181)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	90,849,150	1,390,543	2,473,133	94,712,826

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	604,437	65,152	1,090,828	1,760,417
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	331,407	-	-	331,407
Մարված ակտիվներ	(111,671)	(16,002)	(423,855)	(551,528)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	12,387	(10,757)	(1,630)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(8,842)	11,777	(2,935)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(193,719)	(15,385)	209,103	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(11,412)	5,403	154,582	148,573
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,095)	(17,386)	(380,531)	(723,012)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(306,945)	(42,350)	(445,265)	(794,560)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	70,199	70,199
Վերականգնումներ	-	-	80,438	80,438
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(140,281)	(140,281)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(3,315)	(428)	(14,736)	(18,479)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	294,178	22,374	641,182	957,734

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	68,940,006	2,933,787	4,597,308	76,471,101
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	66,732,347	-	-	66,732,347
Մարված ակտիվներ	(36,019,696)	(1,371,953)	(3,788,823)	(41,180,472)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	175,193	(165,274)	(9,919)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,333,937)	1,333,937	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(2,319,065)	(616,144)	2,935,209	-
Վերականգնումներ	-	-	28,024	28,024
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(46,160)	(46,160)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(28,456)	(2,003)	(2,752)	(33,211)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	96,146,392	2,112,350	3,712,887	101,971,629

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,062,623	250,576	1,657,763	2,970,962
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	869,057	-	-	869,057
Մարված ակտիվներ	(307,188)	(36,286)	(400,751)	(744,225)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	15,878	(12,522)	(3,356)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(65,054)	65,054	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(403,523)	(98,320)	501,843	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(15,074)	29,818	385,951	400,695
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(487,827)	(81,773)	(879,865)	(1,449,465)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(393,731)	(134,029)	(396,178)	(923,938)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	163,945	163,945
Վերականգնումներ	-	-	28,024	28,024
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(46,160)	(46,160)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(73)	(15)	(1,593)	(1,681)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	668,819	116,532	1,405,801	2,191,152

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	31,006,708	1,044,399	778,854	55,130	32,885,091
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	16,406,575	-	-	-	16,406,575
Մարված ակտիվներ	(5,528,704)	(244,243)	(270,257)	(10,031)	(6,053,235)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	138,782	(138,782)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(181,428)	181,428	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(329,336)	(121,771)	451,107	-	-
Վերականգնումներ	-	-	5,795	-	5,795
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(4,385)	-	(4,385)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(574,200)	(55,281)	(50,452)	(6,040)	(685,973)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	40,938,397	665,750	910,662	39,059	42,553,868

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	122,484	43,678	241,802	21,986	429,950
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	18,967	-	-	-	18,967
Մարված ակտիվներ	(10,359)	(2,536)	(33,178)	(1,045)	(47,118)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	5,767	(5,767)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,997)	1,997	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(13,324)	(9,331)	22,655	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(5,643)	2,194	86,202	-	82,753
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(74,805)	(17,876)	(45,171)	(14,185)	(152,037)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(81,394)	(31,319)	30,508	(15,230)	(97,435)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	31,751	-	31,751
Վերականգնումներ	-	-	5,795	-	5,795
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(4,385)	-	(4,385)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(566)	(974)	(17,076)	-	(18,616)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	40,524	11,385	288,395	6,756	347,060

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերի և ոսկու գրավադրմամբ վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,044,163	372,724	876,666	11,293,553
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	5,153,806	-	-	5,153,806
Մարված ակտիվներ	(3,285,537)	(152,195)	(575,200)	(4,012,932)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	41,803	(41,803)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(122,226)	122,226	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(310,792)	(63,168)	373,960	-
Վերականգնումներ	-	-	12,238	12,238
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(13,728)	(13,728)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(287,499)	(10,638)	(32,446)	(330,583)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	11,233,718	227,146	641,490	12,102,354

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	136,674	15,786	268,411	420,871
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	71,879	-	-	71,879
Մարված ակտիվներ	(39,186)	(3,044)	(102,797)	(145,027)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,226	(1,226)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(3,762)	3,762	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(51,169)	(6,591)	57,760	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(993)	3,471	57,052	59,530
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(50,578)	(2,935)	(84,600)	(138,113)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(72,583)	(6,563)	(72,585)	(151,731)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	24,718	24,718
Վերականգնումներ	-	-	12,238	12,238
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(13,728)	(13,728)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,310)	(312)	(6,786)	(8,408)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	62,781	8,911	212,268	283,960

Վարկի որակը. Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
ՓՄՁ վարկեր			
ոչ ժամկետանց	109,343,429	3,495,095	906,295
մինչև 30 օր ժամկետանց	107,291	31,380	136,449
30-90 օր ժամկետանց	-	86,954	157,900
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	599,680
Ընդամենը համախառն ՓՄՁ վարկեր	109,450,720	3,613,429	1,800,324
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(240,506)	(51,577)	(528,113)
Ընդամենը զուտ ՓՄՁ վարկեր	109,210,214	3,561,852	1,272,211
Վարկեր խոշոր ընկերություններին			
ոչ ժամկետանց	73,043,201	188,866	2,965,700
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	37,180
30-90 օր ժամկետանց	-	-	375,896
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	321,827
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	73,043,201	188,866	3,700,603
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(162,523)	(651)	(233,859)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	72,880,678	188,215	3,466,744
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	182,090,892	3,750,067	4,738,955
Սպառողական վարկեր			
ոչ ժամկետանց	108,366,139	1,156,708	1,879,019
մինչև 30 օր ժամկետանց	530,029	116,828	176,946
30-90 օր ժամկետանց	-	389,467	135,392
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,553,622
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	108,896,168	1,663,003	3,744,979
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(691,436)	(172,807)	(1,723,714)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	108,204,732	1,490,196	2,021,265

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր			
նշ ժամկետանց	52,483,231	588,095	877,112
մինչև 30 օր ժամկետանց	79,313	-	105,610
30-90 օր ժամկետանց	-	-	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	126,271
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	52,562,544	588,095	1,108,993
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(121,066)	(10,485)	(310,509)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	52,441,478	577,610	798,484
Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր			
նշ ժամկետանց	11,751,898	143,169	370,445
մինչև 30 օր ժամկետանց	46,358	1,396	27,160
30-90 օր ժամկետանց	-	29,580	15,817
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	1	-	137,083
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,798,257	174,145	550,505
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(49,064)	(8,521)	(195,995)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,749,193	165,624	354,510
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին			
նշ ժամկետանց	67,835,869	886,518	1,466,699
մինչև 30 օր ժամկետանց	96,294	8,946	50,956
30-90 օր ժամկետանց	-	42,798	141,834
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	518,050
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	67,932,163	938,262	2,177,539
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(136,977)	(11,893)	(590,422)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	67,795,186	926,369	1,587,117
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին			
նշ ժամկետանց	16,463,163	-	22,101
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-
30-90 օր ժամկետանց	-	25,499	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	28,774
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,463,163	25,499	50,875
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(19,856)	(2,695)	(9,327)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,443,307	22,804	41,548
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	84,238,493	949,173	1,628,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	440,146,216	7,191,299	13,133,818
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(1,421,428)	(258,629)	(3,591,939)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	438,724,788	6,932,670	9,541,879

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
ՓՄՁ վարկեր			
նշ ժամկետանց	86,384,925	4,287,001	900,106
մինչև 30 օր ժամկետանց	127,108	4,366	114,599
30-90 օր ժամկետանց	-	43,251	23,145
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	549,937
Ընդամենը համախառն ՓՄՁ վարկեր	86,512,033	4,334,618	1,587,787
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(261,861)	(62,434)	(466,584)
Ընդամենը զուտ ՓՄՁ վարկեր	86,250,172	4,272,184	1,121,203

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր խոշոր ընկերություններին			
ոչ ժամկետանց	52,929,911	155,344	1,313,954
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	91,520
30-90 օր ժամկետանց	-	-	524,666
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,017,974
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	52,929,911	155,344	2,948,114
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(156,136)	(673)	(652,402)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	52,773,775	154,671	2,295,712
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	139,023,947	4,426,855	3,416,915
Սպառողական վարկեր			
ոչ ժամկետանց	95,941,375	1,828,803	2,234,252
մինչև 30 օր ժամկետանց	205,000	91,851	175,562
30-90 օր ժամկետանց	17	191,696	143,136
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,159,937
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	96,146,392	2,112,350	3,712,887
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(668,819)	(116,532)	(1,405,801)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	95,477,573	1,995,818	2,307,086
Հիփոթեքային վարկեր			
ոչ ժամկետանց	40,930,506	638,755	794,063
մինչև 30 օր ժամկետանց	7,891	26,995	84,059
30-90 օր ժամկետանց	-	-	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	71,599
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	40,938,397	665,750	949,721
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(40,524)	(11,385)	(295,151)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	40,897,873	654,365	654,570
Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր			
ոչ ժամկետանց	11,187,148	202,203	416,734
մինչև 30 օր ժամկետանց	46,002	5,413	48,510
30-90 օր ժամկետանց	103	19,530	15,119
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	465	-	161,127
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,233,718	227,146	641,490
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(62,781)	(8,911)	(212,268)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,170,937	218,235	429,222
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	90,782,869	1,305,924	1,663,449
մինչև 30 օր ժամկետանց	66,281	29,924	41,770
30-90 օր ժամկետանց	-	54,695	87,738
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	680,176
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	90,849,150	1,390,543	2,473,133
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(294,178)	(22,374)	(641,182)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	90,554,972	1,368,169	1,831,951
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	13,996,827	-	22,101
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-
30-90 օր ժամկետանց	-	-	30,793
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	19,876
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	13,996,827	-	72,770
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(35,086)	-	(23,754)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	13,961,741	-	49,016

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	104,516,713	1,368,169	1,880,967
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	392,606,428	8,885,751	12,385,902
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(1,519,385)	(222,309)	(3,697,142)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	391,087,043	8,663,442	8,688,760

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ստորև ներկայացված են ստացված ապահովման միջոցների հիմնական տեսակները.

- Դրամական միջոցներ և արժեթղթեր՝ արժեթղթերի փոխատվության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում
- Կորպորատիվ վարկավորման համար՝ անշարժ գույք, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր.
- Սպառողական վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի հիփոթեք, ոսկի և երաշխիքներ:
- Վարկային քարտերի գծերի, կանխիկի, անշարժ և շարժական գույքի, կոշտ գրավի, երաշխիքի դիմաց.

Խումբը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից՝ իրենց դուստր ձեռնարկություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և վարկի արժեգրվման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն:

Բանկի քաղաքականությունը գրավի ձեռքբերման հետ կապված էականորեն չի փոխվել հաշվետու ժամանակաշրջանում, և նախորդ ժամանակաշրջանից սկսած Բանկի կողմից պահվող գրավի ընդհանուր որակում էական փոփոխություն չի եղել:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համար պահվող գրավի նկարագրությունը 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Անշարժ գույք	254,471,987	200,464,112
Երաշխիքներ	90,965,548	111,231,203
Շրջանառու միջոցներ/Ապրանքներ (պատրաստի արտադրանք, շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ, գյուղատնտեսական կենդանիներ)	21,903,407	19,300,717
Դրամական միջոցներ	4,992,854	18,091,929
Շարժական գույք	7,763,250	7,776,606
Արժեթղթեր	5,676,969	1,956,613
Գյուղատնտեսական տեխնիկա	421,842	588,924
Շարժական գույք (անձնական գույք, սարքավորումներ)	133,413	173,013
Այլ	311	201
Ոսկու գրավ	-	120
Առանց գրավի	74,141,752	54,294,643
Ընդամենը համախառն վարկային պորտֆել	460,471,333	413,878,081

Գրավի և այլ վարկային ապահովվածության միջոցով ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող՝ վարկային տեսանկյունից արժեգրված ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի նվազեցման աստիճանը ներկայացվում է առանձին բացահայտելով գրավի արժեքները (i) այն ակտիվների համար, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները հավասար են կամ գերազանցում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը («գերապահովված ակտիվներ») և (ii) այն ակտիվները, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները պակաս են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից («թերապահովված ակտիվներ»):

Գրավի ազդեցությունը վարկային արժեգրված ակտիվների վրա 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Գերապահովված ակտիվներ		Թերապահովված ակտիվներ	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	1,565,682	6,372,084	234,642	-
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	3,648,932	10,145,940	51,671	11,600
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)				
Սպառողական վարկեր	653,739	4,031,713	3,091,240	94,959
Հիփոթեքային վարկեր	1,107,463	2,486,306	1,530	-
Վարկային քարտեր, Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	66,637	341,365	483,868	-
Գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	890,529	7,347,419	1,287,009	-
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	50,404	94,977	471	-
Ընդամենը	7,983,386	30,819,804	5,150,431	106,559

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Գերապահովված ակտիվներ		Թերապահովված ակտիվներ	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	3,080,802	23,275,603	334,822	12,473
Վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	1,120,277	4,854,609	-	-
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)				
Սպառողական վարկեր	713,516	4,039,165	2,999,372	48,927
Հիփոթեքային վարկեր	949,721	2,072,983	-	-
Վարկային քարտեր, Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	126,792	4,852,881	514,698	-
Գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	383,307	2,172,272	1,468,835	-
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	501,145	3,416,198	192,615	-
Ընդամենը	6,875,560	44,683,711	5,510,342	61,400

Գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների բացակայության դեպքում Փուլ 3-ի հաճախորդներին տրված վարկերի առանձին արժեզրկման համար ԱՎԿ-ն 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կլինեի ավելի մեծ՝ հետևյալ գումարների չափով:

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Կորպորատիվ վարկեր	3,378,154	2,985,445
Հիփոթեքային վարկեր	29,681	70,262
Ընդամենը	3,407,835	3,055,707

Գրավադրված ակտիվներ. 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 18,522,556 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով վարկերը (2022 թ.՝ 20,083,903 հազար ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառու միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 21):

Խմբի սեփականության անցած գրավ. Տարվա ընթացքում Խումբը բռնագանձել է 228,766 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 225,706 հազ. ՀՀ դրամ) գնահատված արժեքով գրավի առարկա: Խումբը գտնվում է դրանց վաճառքի փուլում: Խմբի քաղաքականությունն է՝ օտարել բռնագանձված գույքը ընդունված կարգով: Ստացված դրամական միջոցներն ուղղվում են չմարված պահանջի նվազեցմանը կամ մարմանը: Խումբը սովորաբար չի զբաղեցնում բռնագանձված գույքը իր գործունեության նպատակով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ կողմ հանդիսացող տասը խոշորագույն վարկառուներին տրամադրված վարկերի գումարը կազմել է 50,311,281 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 10.9%-ը) (2022թ.՝ 29,825,465 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 7.2%-ը): Այս փոխառությունների նկատմամբ ճանաչվել է 109,034 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 87,213 հազ. ՀՀ դրամ) պահուստ:

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ֆիզիկական անձինք	252,134,658	251,340,679
Մանրի և ըմպելիքների արտադրություն	52,728,234	43,802,720
Առևտուր	40,633,968	38,320,765
Շինարարություն	40,810,661	31,050,322
Արտադրություն	9,913,225	10,227,201
Գյուղատնտեսություն	19,497,697	16,815,193
Տրանսպորտ	5,281,665	4,939,521
Ֆինանսական հատված	8,271,891	4,519,114
Էներգիա	8,936,603	3,763,173
Այլ	22,262,731	9,099,393
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,271,996)	(5,438,836)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	455,199,337	408,439,245

13 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	78,235,588	47,807,779
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,947,183	6,158,767
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	84,182,771	53,966,546
Արժեզրկման գծով պահուստ	(776,345)	(543,325)
Չուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում, հանած արժեզրկումը	83,406,426	53,423,221

Խումբը վարձակալություններ է տվել ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին, տնտեսության տարբեր ոլորտներում գործող գյուղացիական տնտեսություններին սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու համար:

Ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքի գումարում 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում ձեռք բերված սարքավորումների գումարը զրոյական է (2022 թ.՝ 601,995 հազ. ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	48,149,469	-	-	48,149,469
Մարված ակտիվներ	(17,860,091)	206,038	(562,070)	(18,216,123)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	884,135	(860,958)	(23,177)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(223,237)	230,976	(7,739)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(702,073)	(156,894)	858,967	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	277,397	2,329	4,672	284,398
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,619	27,711	274,995	543,325
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	307,095	-	-	307,095
Մարված ակտիվներ	(20,805)	(1,609)	84,706	62,292
Տեղափոխումներ Փուլ 1	25,789	(18,085)	(7,704)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,997)	7,694	(4,697)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(29,999)	(6,810)	36,809	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(23,584)	(2,892)	207,139	180,663
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(147,115)	(255)	(93,950)	(241,320)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	108,384	(21,957)	222,303	308,730

Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	(78,209)	(78,209)
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	1,128	39	2,851	4,018
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	350,131	5,793	420,421	776,345

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	29,985,478	1,278,736	624,131	31,888,345
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	35,908,638	-	-	35,908,638
Մարված ակտիվներ	(11,604,537)	(543,588)	(493,109)	(12,641,234)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	651,401	(651,401)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,064,355)	1,098,742	(34,387)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(154,357)	(340,380)	494,737	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,128,216)	(51,544)	(8,648)	(1,188,408)
Վերականգնում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	(795)	(795)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	213,741	32,171	409,366	655,278
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	73,514	-	-	73,514
Մարված ակտիվներ	(17,962)	(2,663)	(70,504)	(91,129)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	13,758	(13,758)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(16,282)	40,655	(24,373)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(6,453)	(7,375)	13,828	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(11,064)	(17,878)	123,885	94,943
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(1,894)	(2,343)	(190,726)	(194,963)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	33,617	(3,362)	(147,890)	(117,635)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	21,070	21,070
Դուրսգրում	-	-	(794)	(794)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(6,739)	(1,098)	(6,757)	(14,594)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	240,619	27,711	274,995	543,325

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակը. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	5,618,360	42,912	268,124
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	4,169	-
30-90 օր ժամկետանց	-	5,547	8,072
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	-
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,618,360	52,628	276,196
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(23,407)	(2,202)	(125,115)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,594,953	50,426	151,081
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	77,501,292	157,509	388,175
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,919	137,854
30-90 օր ժամկետանց	-	-	7,271
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,567
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,501,292	159,428	574,867
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(326,724)	(3,591)	(295,306)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,174,568	155,837	279,561
Ընդամենը վարձակալության պորտֆել	82,769,521	206,263	430,642

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	6,042,716	40,180	70,495
մինչև 30 օր ժամկետանց	944	162	1,236
30-90 օր ժամկետանց	-	728	774
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,532
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,043,660	41,070	74,037
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(36,345)	(1,164)	(41,200)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,007,315	39,906	32,837
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	46,550,157	734,802	366,679
մինչև 30 օր ժամկետանց	235	-	106,788
30-90 օր ժամկետանց	-	14,693	33,076
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,349
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	46,550,392	749,495	507,892
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(204,274)	(26,547)	(233,795)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	46,346,118	722,948	274,097
Ընդամենը վարձակալության պորտֆելը	52,353,433	762,854	306,934

Գրավադրված ակտիվներ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերը 15,101,748 հազ.ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2022 թ.՝ 15,888,376 հազ.ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառված միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 21):

Բռնագանձված ակտիվներ. Ժամանակաշրջանի ընթացքում բռնագանձված և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 24,770 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 30,795 հազ.ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի ճյուղային և աշխարհագրական վերլուծություն Կորպորատիվ հաճախորդների գծով ֆինանսական վարձակալությունը հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդների գծով է, որոնք գործում են հետևյալ տնտեսական ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Շինարարություն	23,114,134	12,799,029
Սննդի և խմիչքների արտադրություն	16,050,263	8,441,952
Գյուղատնտեսություն	8,468,466	7,585,991
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,879,346	6,158,767
Առևտուր	8,672,738	6,404,628
Ծառայությունները	7,429,747	5,123,983
Արտադրություն	9,416,904	4,623,227
Տրանսպորտ	4,479,002	2,027,441
Հիդրոէլեկտրակայաններ	106,293	142,381
Կաշվե իրերի արտադրություն	104,377	173,284
Ավիափոխադրումներ	-	149,466
Այլ	461,501	336,397
Արժեզրկման գծով պահուստ	(776,345)	(543,325)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	83,406,426	53,423,221

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Հազ. ՀՀ դրամ						
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում Չվաստակաձ ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	30,857,800	32,401,135	24,789,274	11,804,592	3,549,203	440,669
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	(8,697,907)	(6,341,551)	(3,235,181)	(1,130,625)	(229,132)	(25,506)
մինչև պահուստը	22,159,893	26,059,584	21,554,093	10,673,967	3,320,071	415,163

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Հազ. ՀՀ դրամ						
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում Չվաստակաձ ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	18,688,857	18,279,144	14,662,938	10,057,619	4,857,855	1,230,283
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	(5,362,090)	(4,172,926)	(2,558,453)	(1,237,650)	(379,336)	(99,695)
մինչև պահուստը	13,326,767	14,106,218	12,104,485	8,819,969	4,478,519	1,130,588

14 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների տեղաշարժերը հետևյալն են.

	Հոդ	Շենքեր	Վարձակա- ված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Սարքա- վորումներ	Հարմա- րանքներ և կցամա- սեր	Փոխադ- րամիջոց- ներ	Գույքի	Ծրագրայի ն ապահո- վում և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>										
Արժեքը/վերագնահատված գումարը										
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,426,493	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Լրացումներ	-	448,737	547,668	2,177,770	506,440	134,807	-	780,735	1,340,678	5,936,835
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(362,800)	(789,200)	-	(340,428)	(198,599)	(25,850)	(18,132)	(187,034)	(629,922)	(2,551,965)
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
շահույթի կամ վնասի վրա*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	517,653	517,653
Արժեքի կամ ծախսի շահույթում կամ վնասում,	-	-	-	-	-	-	-	3,217	-	3,217
31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,531,165	10,086,030	1,360,402	11,360,054	3,592,460	638,257	-	8,554,235	5,074,712	42,197,315
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեքի կորուստ	-	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	246,289	122,043	985,827	317,979	71,992	-	831,651	737,007	3,312,788
Մաշվածության գումարը	-	(14,848)	-	(317,030)	(173,228)	(2,740)	-	(88,741)	(560,994)	(1,157,581)
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	251,885	540,802	5,864,915	2,300,030	74,428	-	3,761,519	2,292,758	15,086,337
Զուտ հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,531,165	9,834,145	819,600	5,495,139	1,292,430	563,829	-	4,792,716	2,781,954	27,110,978

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հոդ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Սարքավորումներ	Հարմարանքներ և կցամասեր	Փոխադրամիջոցներ	Գույքի	Ծրագրային ապահովում և լիցենզիաներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>										
Արժեքը/վերագնահատված գումարը										
31 դեկտեմբերի 2021թ. (վերաներկայացված)	565,600	8,713,978	768,481	8,493,992	3,108,681	494,559	18,132	7,030,974	3,719,303	32,913,700
Լրացումներ	23,230	218,180	44,253	1,208,873	325,285	32,699	-	1,613,821	239,085	3,705,426
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(33,530)	(37,470)	-	(180,153)	(149,347)	(3,325)	-	(95,678)	(102,221)	(601,724)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա*	84,206	1,114,493	-	-	-	14,118	-	-	-	1,212,817
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	1,254,459	417,312	-	-	-	(8,751)	-	-	-	1,663,020
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	(9,864)	(9,864)
Արժեզրկման ծախս շահույթում կամ վնասում,	-	-	-	-	-	-	-	(591,800)	-	(591,800)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,426,493	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում										
31 դեկտեմբերի 2021թ. (վերաներկայացված)	-	23,746	327,764	4,514,149	2,059,352	25,000	-	2,463,777	1,643,046	11,056,834
Մաշվածության գումարը	-	208,009	90,995	794,627	212,653	60,259	-	650,510	589,895	2,606,948
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	(112,658)	(116,726)	-	-	(95,678)	(102,221)	(427,283)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	(211,311)	-	-	-	(80,083)	-	-	-	(291,394)
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	(13,975)	(13,975)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
Չուտ հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,406,049	393,975	4,326,594	1,129,340	524,124	18,132	4,938,708	1,729,558	25,360,445

* Դրական վերագնահատման հիմնական պատճառը անշարժ գույքի իրական արժեքների գգալի աճն է: Նախկինում վերագնահատումից վնաս ունեցող, և այնուհետև վերագնահատմամբ աճ գրանցած հողվածները շահույթի և վնասի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են միայն նախկինում կուտակված վնասներին հավասար գումարներ:

2022թ. խումբը ներգրավել է անկախ գնահատող իր հողերի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքը որոշելու համար: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական ապացույցների հիման վրա:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչել է չշահագործվող ծրագրային ապահովման համար 3,217 հազ. ՀՀ դրամի արժեզրկում (2022թ.՝ 591,800 հազ ՀՀ. դրամ) (Ծան. 32): Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվել են արժեզրկման թեստի արդյունքում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվեն սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլիներ հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Սկզբնական արժեք	10,180,214	11,319,042
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(2,898,869)	(3,062,320)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	7,281,345	8,256,721

15 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	6,497,481	6,198,921
Հետաձգված հարկային կրեդիտ	(125,065)	(451,700)
Շահութահարկի գծով ծախս	6,372,416	5,747,221

2023թ. ընթացիկ և հետաձգված հարկերի համար կիրառելի հարկային դրույքաչափը 18% է (2022թ.՝ 18%): Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Շահույթ մինչև հարկումը	34,765,178	28,317,661
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	6,257,732	5,097,179
Չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	114,684	650,042
Շահութահարկի գծով ծախս	6,372,416	5,747,221

Չուտ չնվազեցվող ծախսերը բաղկացած են հարկման բազայի համեմատ չնվազեցվող ծախսերի 664,484 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 808,649 հազ. ՀՀ դրամ) տարբերությունից և հարկման բազայի համեմատ չհարկվող եկամտի 549,800 հազ. ՀՀ դրամի չափով տարբերությունից (2022թ. դրամ 158,607 հազ.): Չնվազեցվող ծախսերը/եկամուտները հիմնականում վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ստացված օգուտներին/վնասներին, աշխատակիցներին տրվող այլ հատուցումներին, ներկայացուցչական որոշ ծախսերին, որոշ անդամավճարներին, պայմանական պարտավորությունների պահուստին և այլն: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

		Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում				Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում			
	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2022թ.	Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվե- տվությու- նում	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյուն- քի մասին հաշվե- տվությու- նում	Մնացորդ առ 31 դեկտեմբե- րի 2022թ.		Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվե- տվությու- նում	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյուն- քի մասին հաշվե- տվությու- նում	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2023թ.	
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	9,575	-	9,575	(8,327)	-		1,248	
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	(52,883)	-	(52,883)	24,105	-		(28,778)	
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(9,358)	14,690	-	5,332	(32,306)	-		(26,974)	
Ներդրումային արժեթղթեր	(713,292)	210,624	57,842	(444,826)	(240,815)	176,753		(508,888)	
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(104,343)	(361,035)	-	(465,378)	(44,017)	-		(509,395)	
Ֆինանսական վարձակալություն	61,522	(52,953)	-	8,569	29,435	-		38,004	
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	(150,497)	(33,705)	9,562	(174,640)	(74,263)	(17,310)		(266,213)	
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(736,103)	(231,241)	(330,678)	(1,298,022)	674,084	(127)		(624,065)	
Այլ ակտիվներ	49,532	34,003	-	83,535	(95,216)	-		(11,681)	
Այլ փոխառու միջոցներ	(30,374)	314,359	-	283,985	239,523	-		523,508	
Այլ պարտավորություններ Այլ ֆինանսական գործիքներ	369,671	694,306	-	1,063,977	(325,907)	-		738,070	
ամորտիզացված արժեքով և պահուստներ	58,286	(94,040)	-	(35,754)	(21,231)	-		(56,985)	
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, զուտ	(1,204,95)	451,700	(263,274)	(1,016,530)	125,065	159,316		(732,149)	

Ճանաչված խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(732,149)	(1,016,530)

16 Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	46,192				46,192
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	54,709				54,709
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	11	-	28,335	-		28,335
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	155,115	(271,655)	-		(116,540)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	12	102,545	(35,216)	305,158	14,647	387,134
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13	(108,384)	21,957	(222,303)		(308,730)
Կյլ ֆինանսական ակտիվներ	17	(6,167)				(6,167)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26	(6,860)		-	-	(6,860)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	26	26,330	674	305		27,309
Վերականգնում դուրս գրված վարկերից				460,148		460,148
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում						
		263,695	(255,905)	543,093	14,647	565,530

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վարկային կորստի ծախսերի հակադարձումը հիմնականում պայմանավորված է դրական մակրոտնտեսական ակնկալիքներով:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	68,891	-	-	-	68,891
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	(55,158)	-	-	-	(55,158)
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	11	62,680	(79,196)	-	-	(16,516)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	406,898	(651,461)	-	-	(244,563)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	12	706,305	392,895	1,182,756	38,563	2,320,519
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13	(33,617)	3,362	147,890	-	117,635
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	(5,983)	-	(11,005)	-	(16,988)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26	(744)	-	-	-	(744)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	26	109,355	2,224	1,560	-	113,139
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում		1,258,627	(332,176)	1,321,201	38,563	2,286,215

17 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,811,989	1,556,817
Արժեզրկման գծով պահուստ	(30,436)	(27,831)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,781,553	1,528,986
Վարձակալված գույքի մատակարարներին վճարվող կանխավճարներ	7,372,935	8,062,460
Աշխատողների տարաբնույթ հատուցումներ՝ անձնակազմին տրված փոխառություններ	2,603,822	-
Վարձակալության ենթակա գույք	1,423,473	464,625
Բռնագանձված ակտիվներ	1,468,026	1,542,858
Կանխավճարներ մատակարարներին	1,200,198	910,537
Վերականգնման ենթակա ԱԱՀ	381,630	941,521
Պաշարներ	333,836	267,630
Վերադարձված վարձակալական գույք	24,770	30,795
Այլ	174,851	204,152
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	14,983,541	12,424,578
Հանած՝ արժեզրկման գծով ծախս	(656,841)	(780,144)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	17,108,253	13,173,420

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	27,831	-	27,831
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	6,167	-	6,167
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(3,562)	3,562	-
Դուրսգրում	-	(3,562)	(3,562)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	30,436	-	30,436

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունները վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,848	-	21,848
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	16,988	-	16,988
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(11,005)	11,005	-
Դուրսգրում	-	(11,005)	(11,005)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	27,831	-	27,831

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	780,144	755,150
Զուտ ծախս	(123,303)	24,994
Մնացորդը տարեվերջին	656,841	780,144

18 Բանկերից ներգրավված միջոցներ

Բանկերից ներգրավված միջոցները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Միջազգային բանկերից ստացված վարկեր	492,851	469,764
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	590,422	417,662
Բանկերում կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ	69,621	19,951
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	6,026,642
ՀՀ այլ բանկերից ստացված վարկեր	-	3,003,615
Ընդամենը բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,152,894	9,937,634

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ հաշիվներ և ցախհանջ ավանդներ		
Մանրածախ	81,657,650	65,375,020
Կորպորատիվ	107,755,633	113,935,368
Զմարված գործարքներ	1,791,580	6,278,586
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	226,657,523	175,670,130
Կորպորատիվ	85,369,264	62,909,841
Ընդամենը	503,231,650	424,168,945
Երաշխիքների գծով որպես ապահովվածություն պահվող	2,887,611	1,574,261

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների 98,508,356 հազ. ՀՀ դրամի (20%) ընթացիկ հաշիվները և ավանդները պայմանավորված են տասը խոշորագույն հաճախորդների հաշվին (2022թ.՝ 80,478,569 հազ. ՀՀ դրամ (19%)):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի երկու հաճախորդ (2022թ. դեկտեմբերի 31. երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 59,546,811 հազ. ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2022թ.՝ 49,815,645 հազ. ՀՀ դրամ):

Զմարված գործարքները ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված գումարները հսկի հաճախորդների հաշիվներում: Այս գումարը մարվել է 2024թ. հունվարի առաջին աշխատանքային օրերին:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ավանդատուի պահանջով: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրում այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

20 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	21,087,118	5,398,074
Մուրհակներ	-	807,986
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,087,118	6,206,060

2023 թվականի մարտի 1-ից հունիսի 30-ը խումբը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ 12,178,400 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով (2022թ.՝ 3,000,000 ՀՀ դրամ) և 8,932,100 ԱՄՆ դոլար (2022թ.՝ 5,000 ԱՄՆ դոլար) անվանական արժեքով:

Թողարկված ներքին պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի կազմը.

	2023թ.	2022թ.
ՀՀ դրամով արտահայտված պարտատոմսեր	15,399,023	3,192,719
ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր	5,688,095	2,205,355
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,087,118	5,398,074

Տեղաբաշխված պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքը և մարման ժամկետները հետևյալն են.

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Մարման ամսաթիվը
2023թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.5%	5.0%	2026թ.
2022թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.0%	5.0%	2025թ.

21 Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	56,235,736	44,636,290
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	33,097,468	35,187,132
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական հաստատություններից	2,895,519	2,926,091
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,896,371	1,573,639
Այլ փոխառու միջոցներ	95,125,094	84,323,152

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները ներառում են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով փոխառություններ մի քանի ֆինանսավորման ծրագրերով, որոնք ենթակա են մարման 2024-ից մինչև 2041թ.:

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ վերաֆինանսավորման ծրագրերով տրամադրված ՀՀ դրամով փոխառությունները, որոնք ենթակա են մարման 2024-2033 թվականների ընթացքում:

Տեղական ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառությունները ներառում են են հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերով դրամային փոխառություններ՝ որոնք ենթակա են մարման 2024-2035թթ. ընթացքում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերը և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները՝ 33,624,305 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2022 թ.՝ 35,972,279 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ ՀՀ կառավարության և Հայաստանի ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ապահովված փոխառությունների համար (տես ծանոթագրություններ 12 և 13):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի այլ փոխառու միջոցներ երկու գործընկերներից (2022 թ.՝ հինգ գործընկերներից), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 53,903,170 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 77,167,285 հազ. ՀՀ դրամ):

Պայմանագրային դրույթների խախտում. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը պահպանել է պայմանագրերի պայմանները:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ. Ստորև բերված են վարձակալության պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Առ 1 հունվարի	1,573,639	2,091,196
Լրացումներ	1,340,678	239,085
Փոփոխություն	517,653	156,815
Տոկոսների հավելում	234,652	107,690
Վճարումներ	(886,401)	(658,362)
Փոխարժեքային վնաս/օգուտ	159,491	(260,564)
Պայմանագրի դադարեցում	(43,341)	(102,221)
Առ 31 դեկտեմբերի	2,896,371	1,573,639

2023թ. Խումբն ունեցել է վարձակալության գծով դրամական միջոցների ընդհանուր արտահոսք՝ 909,847 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 717,033 հազ. ՀՀ դրամ): Խումբը 2023թ. ունեցել է նաև անկանխիկ հավելումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների նկատմամբ՝ 1,340,678 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 239,085 հազ. ՀՀ դրամ):

22 Ստորադաս վարկեր

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի ստորադաս վարկեր՝ 12,661,577 հազ. ՀՀ դրամ համախառն գումարով (2022 թ.՝ 7,805,036 հազ. ՀՀ դրամ): Ստորադաս վարկերը ներառում են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված վարկերը՝ 2027-2030թթ. մարման ժամկետով և 5.8%-ից մինչև 8.8% տոկոսադրույքով:

23 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	3,592,632	3,273,592
Աշխատավարձի գծով կրեդիտորական պարտքեր	5,182,620	3,998,386
Պարտավորությունների գծով պահուստ	-	2,666,591
Կենսաթոշակային պարտավորություններ	-	3,307,766
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով պահուստ	8,764	2,152
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով պահուստ	65,987	92,611
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	8,850,003	13,341,098
Վարձակալներից ստացված կանխավճարներ	2,876,064	2,982,241
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	818,158	811,643
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին վճարվելիք միջոցներ	186,327	131,143
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	149,915	114,288
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	4,030,464	4,039,315
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	12,880,468	17,380,413

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտավորությունների պահուստը ներառում է իմբի դեմ ներկայացված որոշակի իրավական պահանջների գծով պահուստ 2,666,591 հազ. ՀՀ դրամ: Բանկի բոլորը բավարարվել է և որոշումը վերջնական է: Գումարը ներկայացված է այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս) տողում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Պարտավորությունների գծով պահուստների շարժը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Շան.	Ընդամենը
Իրավական հայցապահանջի գծով պահուստ		-
Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	32	2,666,591
Շահույթին կամ վնասին վերագրվող ավելացումներ		2,666,591
Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		(2,666,591)
Հակադարձում		
Հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		-

24 Կապիտալ

Թողարկված կապիտալ. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 55,000,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 55,000,000 հազ. ՀՀ դրամ): Հաստատված, թողարկված և չմարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 5,500 հազար սովորական բաժնետոմսերից (2022թ.՝ 5,500 հազար սովորական բաժնետոմս), յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 10,000 . ՀՀ դրամ) անվանական արժեքով: Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել իմբի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճ. Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճը ներառում է միևնույն հողի, շենքերի և փոխադրամիջների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերազնահատված արժեքը:

Գլխավոր պահուստի համալրում Էմիսիոն եկամտի հաշվին 2022թ. ապրիլի 12-ին Բանկի խորհուրդը որոշել է Էմիսիոն եկամտից 750,000 հազ. ՀՀ դրամ փոխանցել Բանկի պահուստային ֆոնդ, որը ներկայացված է սույն հաշվետվության մեջ «Զբաղիված շահույթ» բաժնում: 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմբի պահուստային կապիտալը կազմում էր 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ):

Պահուստային ֆոնդը ստեղծվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը նախատեսում է այդ նպատակների համար պահուստի ստեղծում Բանկի նորմատիվային հաշվետվողականության պահանջների ներքո ներկայացված կանոնադրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով: Պահուստային ֆոնդը չբաշխվող պահուստ է, որը ստեղծվում է նորմատիվային կանոնակարգերով սահմանված կարգով՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի առնչությամբ:

Շահաբաժիններ. 2023թ. մայիսի 25-ի բաժնետերերի ժողովում Բանկը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հայտարարել է շահաբաժիններ՝ ընդհանուր 4,400,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 3,300,000 հազ. ՀՀ դրամ) սովորական բաժնետոմսերի համար՝ 800 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց (2022թ.՝ 600 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց): Շահաբաժինները վճարվել են 2023թ. հունիսին:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է որպես մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթի և տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի հարաբերություն:

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը չունի պայմանավորվածություններ, որոնք կարող են հանգեցնել սովորական բաժնետոմսերի հնարավոր նստացման:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող շահույթ	28,392,762	22,570,440
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,500,000
Մեկ բաժնետոմսի գծով շահույթ, Բազային և Նուսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	5,162.32	4,103.72

25 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կտրամադրի Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին իմբի աշխատակիցները «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից ստացել են Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս, իսկ 2023թ. հունիսին՝ 133,380 սովորական բաժնետոմս՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ, ծրագրի երկու փուլերի արդյունքում իմբի աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի ընդհանուր իրական արժեքը 3,517,422 հազ. ՀՀ դրամ է, որից 440,927 հազ. ՀՀ դրամը ճանաչվել է որպես անձնակազմի գծով ծախս 2023թ. համախմբված հաշվետվությունում (2022 թ. 624,238 հազ.ՀՀ դրամ) և որպես բաժնային վճարումների պահուստ՝ սեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ընկերությունը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- Ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների և կառուցվածքի որոշում.
- Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկությունների հաշվեկշռի կանխատեսում.
- Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկությունների ֆինանսական արդյունքի կանխատեսում.
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները.
- Չեղջի դրույքաչափի որոշում.
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում.
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն.
- Բանկի սեփական կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

26 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր. Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու խմբի բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Իրավական միջավայր. Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խմբի դեմ կարող են հարուցվել դատական հայցեր և պահանջներ: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր. ՀՀ-ում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տոկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների կամ տուգանքների գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջադրվել, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները կարող են ՀՀ-ում ստեղծել ավելի էական հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել են պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը, եթե իշխանությունները հաջողությամբ իրականացնեն իրենց մեկնաբանությունները, կարող էր զգալի լինել:

Վարկային բնույթի պարտավորություններ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	29,184,533	30,658,218
Ակրեդիտիվներ	3,786,483	760,942
Վարկային պարտավորություններ	23,660,835	23,004,352
Ֆինանսական երաշխիքներ	4,676,098	121,867
Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	61,307,949	54,545,379

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱԿԲ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲՎՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	89,281	(905)	4,483	92,859
Նոր ակտիվներ	22,733			22,733
Ժամկետանց ակտիվներ	(25,789)	(416)	(1,912)	(28,117)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	186	(186)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(282)	282	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(845)	(67)	912	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(146)	190	1,346	1,390
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(22,187)	(477)	(651)	(23,315)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	406	6	25	437
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	63,357	(1,573)	4,203	65,987

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	202,626	1,407	6,212	210,245
Նոր ակտիվներ	43,757	-	-	43,757
Ժամկետանց ակտիվներ	(78,279)	(2,056)	(3,759)	(84,094)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	692	(692)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(789)	789	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,185)	(43)	1,228	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(599)	256	1,085	742
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(72,952)	(478)	(114)	(73,544)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(3,990)	(88)	(169)	(4,247)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	89,281	(905)	4,483	92,859

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,551,514	8,800	326,847	23,887,161
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	27,997,976	-	-	27,997,976
Մարված ակտիվներ	(19,444,488)	(8,800)	(308,433)	(19,761,721)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(573,493)	573,493	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(274,215)	-	274,215	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	31,257,294	573,493	292,629	32,123,416

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,896	-	8	1,904
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	9,558			9,558
Մարված ակտիվներ	(2,637)	-	(8)	(2,645)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(13)	13	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5)	-	5	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	(4)	-	(4)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(49)	-	-	(49)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	-	-	-	-
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	8,750	9	5	8,764

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,888,264	5,000	237,458	14,130,722
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	20,904,641	-	-	20,904,641
Մարված ակտիվներ	(10,871,975)	(5,000)	(154,983)	(11,031,958)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(8,800)	8,800	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(244,372)	-	244,372	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(116,246)	-	-	(116,246)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	23,551,512	8,800	326,847	23,887,159

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,608	-	9	1,618
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	1,833	-	-	1,833
Մարված ակտիվներ	(1,476)	-	(6)	(1,482)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(6)	-	6	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(61)	-	-	(61)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(3)	-	-	(3)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	1,896	-	8	1,904

27 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամտի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	63,387,477	50,498,995
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	2,345,126	281,069
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	861,244	165,688
Այլ	190,862	1,460
	66,784,709	50,947,212
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	2,066,383	1,317,522
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	68,851,092	52,264,734
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,190,524	5,722,526
Այլ տոկոսային եկամուտ	254,916	130,240
Այլ տոկոսային եկամուտ	10,445,440	5,852,766
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	79,296,532	58,117,500
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22,561,711	15,689,446
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	7,651,536	7,105,788
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,351,543	252,100
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	199,908	475,780
Այլ	40,960	673,756
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային ծախս	31,805,658	24,196,870
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	234,652	107,690
Տոկոսային ծախս	32,040,310	24,304,560
Չուտ տոկոսային եկամուտ	47,256,222	33,812,940

28 Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամտի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման և գործարքների վճարներ	9,081,044	6,031,224
Դրամական փոխանցումներ	1,183,662	1,404,119
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	1,004,237	568,406
Ընթացիկ հաշվի վճարներ	595,825	281,152
Կանխիկացման ծառայություններ	478,226	731,665
Միջնորդավճարներ՝ որպես ապահովագրական գործակալ հանդես գալու գծով	368,697	225,424
Այլ	226,314	269,216
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	159,681	148,649
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	13,097,686	9,659,855
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	4,629,582	3,093,747
Այլ	238,148	213,371
Դրամական փոխանցումներ	146,893	316,813
Միջնորդավճարների գծով ծախս	5,014,623	3,623,931
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	8,083,063	6,035,924

29 Այլ եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Այլ ակտիվների վաճառքից ստացված միջոցներ, զուտ	134,566	55,708
Քարտով գործարքներից ստացված եկամուտ, զուտ	117,195	1,937
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտ	95,566	33,326
Ստացված փոխհատուցում	27,841	-
Շահաբաժիններ	3,185	9,199
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	1,394	1,077
Հողի և շենքերի վաճառքից օգուտ	-	1,212,817
Այլ	474,170	134,221
Ընդամենը այլ եկամուտ	853,917	1,448,285

30 Այլ գործառնական ծախսեր

Գործառնական այլ ծախսերը ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	693,668	485,210
Վարկի հավաքագրման գծով ծախսեր	265,840	367,100
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	209,150	150,469
Ինկասացիոն ծախսեր	205,715	232,930
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	173,077	342,734
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարումներ	112,250	78,848
Անդամակցության վճարներ	402,060	45,480
Արժեթղթերի ռեեստրի վարման վճար	17,576	13,288
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	2,317	8,433
Այլ	950,863	712,769
Այլ գործառնական ծախսեր	3,032,516	2,437,261

31 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Գովազդային և մարքեթինգային ծառայություններ	879,396	851,345
Վերանորոգում և սպասարկում	1,279,709	854,401
Ծրագրային ապահովման սպասարկման ծախս	430,600	484,258
Կապ	414,612	358,370
Անվտանգություն	324,206	303,442
Կառավարչական այլ ծախսեր	280,121	110,150
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	266,559	254,504
Ապահովագրություն	221,366	190,012
Ներկայացուցչական ծախսեր	248,736	172,932
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	23,446	58,671
Այլ	462,696	287,055
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	4,831,447	3,925,140

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար խումբը ճանաչել է 5,048 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության և 18,398 հազ. ՀՀ դրամ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր (2022թ.՝ 6,381 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախս և 52,290 հազ. ՀՀ դրամ՝ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախս):

«Այլ» տողը ներառում է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ֆինանսական տարվա համար խմբին մատուցված աուդիտորական ծառայությունների վճարը՝ 77,880 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 90,128 հազ. ՀՀ դրամ), աուդիտ չհանդիսացող՝ հավաստման ծառայություններ՝ 7,200 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ զրո) և աուդիտ չհանդիսացող այլ ծառայություններ՝ 1,172 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ զրո): Բոլոր գումարները ԱԶՀ ներառյալ են:

32 Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Պարտավորությունների գծով պահուստի հակադարձում/(ծախս) (ծանոթագրություն 23)	2,663,662	(2,666,591)
Ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախս	(3,217)	(591,800)
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից միջոցներ	123,303	(24,994)
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	2,783,748	(3,283,385)

33 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն. Ռիսկը բնորոշ է խմբի գործունեությանը, սակայն այն կառավարվում է ռիսկերի շարունակական նույնականացման, չափման և մոնիտորինգի գործընթացի միջոցով, որը վերահսկվում է կազմակերպության շրջանակներում համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից՝ հստակ դերերի բաշխմամբ: Այս գործընթացը կարգավորվում է ռիսկերի սահմանաչափերով, ինչը ենթակա է մշտական վերահսկողության: Խմբում կատարվում է ռիսկի ազդեցության կառավարման պատասխանատվության բաշխում, ընդ որում յուրաքանչյուր անձ պատասխանատու է իր իրավասության ներքո գտնվող ռիսկերի համար:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթակա է խումբը, վարկային, իրացվելիության, շուկայական (որը ներառում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերը) և գործառնական ռիսկերն են: Բացի այդ, խումբը ուշադրությամբ հետևում նոր առաջացող ռիսկերին, ինչպիսիք են կիբերանվտանգության սպառնալիքները, և ապահովում է ռիսկերի կառավարման գործելակերպը կարգավորող չափանիշների պահպանումը: Կանոնավոր կերպով իրականացվում են այս ռիսկերի քանակական գնահատումներ՝ որոշումների կայացման գործընթացներին օժանդակելու և խմբի շահութաբերությունն ու կայունությունը պահպանելու նպատակով:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածքը. Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը: Այնուամենայնիվ, առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Խորհուրդ. Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Խորհրդի ներքո՝ ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով. Վերանայում և հաստատում է ստանդարտները և վարկային ռիսկի կառավարումը կարգավորող այլ փաստաթղթերը: Սահմանում է վարկային ռիսկի ենթարկվածության համապատասխան սահմանաչափերը, ներառյալ ճգնաժամային իրավիճակներում կիրառվող սահմանափակումները՝ ելնելով կազմակերպության չափից, բարդության աստիճանից և ֆինանսական վիճակից, և նախագծում է համապատասխան հաստատման ընթացակարգեր, որոնց միջոցով կարգավորվում են սահմանաչափի գերազանցման դեպքերը:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն. Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ընդհանուր գործընթացը վերահսկելու և կառավարելու համար:

Տնօրինության ներքո՝ ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով. Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ռազմավարության մշակման և իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականության և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ստորաբաժանում. Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին. Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է խմբի ակտիվների և

պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է խմբի ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ. Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգեր. Տարբեր ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ խումբն ընդունում է անհատական մոտեցում՝ կիրառելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, ինչպես նաև վերլուծելով տարբեր ռիսկային ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկելով համապատասխան միջոցներ: Մոդելները լրացուցիչ հակադարձ փորձարկում են անցնում վավերականության ստուգման նպատակով: Խումբը նաև կիրառում է վատագույն դեպքի սցենարներ, որոնք կառաջանան այն դեպքում, երբ ծայրահեղ դեպքերը, որոնք քիչ հավանական է, որ տեղի կունենան, փաստացի տեղի են ունենում:

Ռիսկերի դիտարկումը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է խմբի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են խմբի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև այն ռիսկի մակարդակը, որը խումբը պատրաստ է ընդունել՝ լրացուցիչ շեշտադրելով տնտեսության ընտրված ոլորտները: Բացի այդ, խումբը դիտարկում և գնահատում է ընդհանուր ռիսկին ենթարկվելու առավելագույն մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեությունների գծով:

Բոլոր բիզնես ուղղություններին վերաբերող վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերը վերլուծելու, վերահսկելու և վաղ հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում և բացատրվում է Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և բոլոր բիզնես ստորաբաժանումների ղեկավարներին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկին ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի դիտարկման արդյունքները, ճեղքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցները և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխությունները: Եռամսյակային կտրվածքով կազմակերպվում է ոլորտային, հաճախորդների և բիզնեսի ռիսկերի մանրամասն զեկուցում:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը: Խորհուրդը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, որը պարունակում է կարևոր տեղեկատվություն խմբի ռիսկերի գնահատման և որոշումներ կայացնելու համար:

Ռիսկերի մանրամասն հաշվետվությունները պատրաստվում և տարածվում են կազմակերպության բոլոր մակարդակներում՝ ապահովելով կիրառելի և արդիական տեղեկատվության հասանելիություն յուրաքանչյուր ստորաբաժանման համար:

Պարբերական ծանուցումներ են տրվում ռիսկի սահմանաչափերի խախտման դեպքում՝ ելնելով խախտման տեսակից և հրատապությունից: Այս ծանուցումները փոխանցվում են խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև գլխավոր գործադիր տնօրենին՝ քննարկելու և համապատասխան գործողություններ ձեռնարկելու համար:

Ռիսկերի նվազեցում. Որպես իր ընդհանուր ռիսկերի կառավարման մաս, խումբն օգտագործում է ածանցյալ գործիքներ և այլ գործիքներ՝ տոկոսադրույքների և արտաբաժնի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող ռիսկը, կապիտալի և վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսվող գործարքներից առաջացող ռիսկերը կառավարելու համար:

Խումբն ակտիվորեն օգտագործում է գրավ՝ իր վարկային ռիսկերը նվազեցնելու համար:

Ռիսկերի գերկենտրոնացում. Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը համանման կերպ է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումը արտացոլում է խմբի գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով խմբի քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով դիվերսիֆիկացված պորտֆելի ապահովմանը: Վարկային ռիսկերի հայտնաբերված համակենտրոնացումները համապատասխանաբար վերահսկվում և կառավարվում են:

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որ խումբը կարող է կրել վնաս, հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր. Խումբը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների և ակտեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անուկից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների գծով Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություններ 12-ում և 13-ում:

Արժեզրկման գնահատում. Խումբը հաշվարկում է ակնկալվող վարկային կորուստը (ԱՎԿ) հավանականությամբ կշռված երեք սցենարների միջոցով՝ գնահատելու դրամական միջոցների ակնկալվող պակասը՝ զեղչված սկզբնավորման պահին արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR): Դրամական միջոցների պակասորդը սահմանվում է որպես կազմակերպությանը վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ՝ հաշվի առնելով հնարավոր վարկային ռիսկը: ԱՎԿ-ի հաշվարկների մեխանիզմը մանրամասն ներկայացված է ստորև՝ առանցքային բաղադրիչներով, ներառյալ.

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը (PD) ներկայացնում է սահմանված ժամանակային տիրույթում դեֆոլտի հավանականության գնահատումը: Դեֆոլտ կարող է առաջանալ գնահատված ժամանակահատվածի ցանկացած պահի, եթե գործիքը շարունակում է մնալ պորտֆելում և նախկինում չի ապաճանաչվել:
EAD	Դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, Սա ներառում է մայր գումարի և տոկոսների պլանավորված կամ չպլանավորված մարումները, պարտավորված միջոցների ակնկալվող գումարները և բաց թողնված վճարումների արդյունքում կուտակված տոկոսները:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Սովորաբար, LGD-ն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ): Այն դեպքում, եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, ապա պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1:	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2:	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3: POCI:	Վարկերը համարվում են արժեզրկված: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը. Խումբը ֆինանսական գործիքը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՊԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի պայմանագրային վճարումների գծով ավելի քան 90 օր կետանցը.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Խումբը բանկերում տեղաբաշխված գումարները համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսների (արժեկտրոնի) և/կամ վարկի մայր գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են.

- փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը,
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:
- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարկի ապահովության գործակցի նվազման հետևանքով.
- վարկերի կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Խումբը նաև դիտարկում է մի շարք դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարելու անհավանականության մասին՝ հիմնվելով ղեկավարության դատողության վրա: Երբ նման իրադարձություններ են տեղի ունենում, Խումբը դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը պետք է հանգեցնի նրան, որ հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես չկատարված և հետևաբար գնահատվի որպես Փուլ 3 ԱԿԿ-ի հաշվարկների համար, թե արդյոք 2-րդ փուլը տեղին է:

Խմբի քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ դեֆոլտի չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ. Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում. Հաճախորդներին տրված 1-ին և 2-րդ փուլերի վարկերի, ինչպես նաև 3-րդ փուլի վարկերի համար, որոնք առանձին-առանձին ենթակա չեն արժեզրկման, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ-ը պորտֆելի մակարդակով: Բանկի կողմից առանձնացված են հետևյալ պորտֆելները, որոնք, PD PIT մատրիցները գնահատելու նպատակով հետազայում բաժանվում են ավելի փոքր թիրախային խմբերի:

- Կորպորատիվ վարկեր,
- Սպառողական վարկեր,
- Գյուղատնտեսական վարկեր,
- Հիփոթեքային վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են՝ հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի հեռանկարային մակրոտնտեսական պարամետրերի վրա: Ժամանակային շարքի ռեգրեսիոն վերլուծությունը գնահատվում է հետևյալ ոլորտներով՝ գյուղատնտեսություն, բիզնես, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, որոնց արդյունքն այնուհետև աստիճանական իջեցվում է մինչև վարկերի կանխորոշված ենթախմբեր՝ հասնելու դեֆոլտի հավանականության PIT անցումային մատրիցներին:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումը փաստացի միտումներից, հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարներ ուղղված են երեք PD PIT անցումային մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը. Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը առաջիկա դեֆոլտի դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսԱՎԿ հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2-ին, Փուլ 3-ին և POCI դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը. Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետազայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և գեղջվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ. Խուժվել սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: .: Խմբի կողմից օգտագործվող օբյեկտիվ չափանիշը վարկերի ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվությունն է: Խուժվել եզրակացնում է, որ կա ակտիվների վարկային ռիսկի զգալի աճ, երբ փոխառուի այդ ակտիվների հետ կապված վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օրով:

Բանկի դեկավարությունը նաև հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝ վարկային ռիսկի աճը որոշելու համար.

- Հայաստանի այլ ֆինանսական հաստատություններում վարկառուի ժամկետանց օրերը.
- Նախասահմանված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը.
- Վարկառուի ֆինանսական պայմաններում զգալի դժվարությունները.
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով առաջացած վարկի պայմանների վերանայումը.
- Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքը.

Կանխատեսումային տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խուժվել հիմնվում է կանխատեսումային տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2023թ.

- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական,
- Արտահանում, %,
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- ՀՆԱ աճ,%;

2022թ.

- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- Սպառողական գների գնաճ.
- Ներմուծման տարեկան աճ.
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Մ2 դրամական պաշարների աճ.

Խուժվել կանխատեսումային տեղեկատվությունը ստանում է երրորդ կողմի աղբյուրներից (Տնտեսական հետախուզության գրասենյակ, ՀՀ ԿԲ, ինչպես նաև ՀՀ ՖՆ): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխան սցենարներից յուրաքանչյուրին՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին:

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները: Մակրո-փոփոխականները ընտրվում են հետահայաց ընտրության մեթոդով, և յուրաքանչյուր պարամետր ընտրվում է՝ ելնելով դրա վիճակագրական նշանակությունից: ԱՎԿ-ի հակադարձումը պայմանավորված է բարենպաստ մակրոտնտեսական պայմաններով և վերականգնումներով:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2024թ.	2025թ.	2026
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական;	Լավատեսական	15%	368.46	353.87	383.03
	Ելակետային	70%	389.24	394.94	448.73
	Հոռետեսական	15%	410.02	438.27	521.53
Արտահանում, %	Լավատեսական	15%	-5.76%	6.77%	8.44%
	Ելակետային	70%	-9.50%	2.60%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	-13.24%	-1.57%	-0.44%
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	6.24%	7.07%	7.34%
	Ելակետային	70%	2.50%	2.90%	2.90%
	Հոռետեսական	15%	-1.24%	-1.27%	-1.54%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.	Լավատեսական	15%	(115,920)	(131,975)	(146,097)
	Ելակետային	70%	(302,500)	(319,700)	(334,500)
	Հոռետեսական	15%	(489,080)	(507,425)	(522,903)
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.44%	9.67%	9.54%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.50%	5.10%
	Հոռետեսական	15%	1.96%	1.33%	0.66%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.72%	9.10%	8.18%
	Ելակետային	70%	6.20%	6.10%	5.50%
	Հոռետեսական	15%	2.68%	3.10%	2.82%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Լավատեսական	15%	368.52	353.92	383.09
	Ելակետային	70%	389.30	395.00	448.80
	Հոռետեսական	15%	410.08	438.34	521.61
ՀՆԱ-ի աճ, %	Լավատեսական	15%	9.84%	9.87%	9.84%
	Ելակետային	70%	6.10%	5.70%	5.40%
	Հոռետեսական	15%	2.36%	1.53%	0.96%

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.92%	9.01%	7.81%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.90%	5.20%
	Հոռետեսական	15%	1.48%	2.79%	2.59%
Սպառողական գների գնաճ, %(cum)	Լավատեսական	15%	1.60%	1.29%	1.02%
	Ելակետային	70%	3.90%	4.00%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	6.20%	6.71%	6.98%
Ներմուծման տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	5.56%	7.51%	8.40%
	Ելակետային	70%	1.80%	3.30%	3.90%
	Հոռետեսական	15%	-1.96%	-0.91%	-0.60%
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	7.76%	8.11%	8.50%
	Ելակետային	70%	4.00%	3.90%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	0.24%	-0.31%	-0.50%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Լավատեսական	15%	427.12	407.58	383.29
	Ելակետային	70%	446.30	447.60	443.70
	Հոռետեսական	15%	465.48	489.49	510.13
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	8.36%	8.61%	8.70%
	Ելակետային	70%	1.40%	1.80%	2.70%
	Հոռետեսական	15%	0.84%	0.19%	-0.30%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ (-) / ավելցուկ (+), մլն. ՀՀ դրամ	Լավատեսական	15%	(116,679)	(78,440)	(17,090)
	Ելակետային	70%	(292,200)	(273,300)	(225,567)
	Հոռետեսական	15%	(467,721)	(468,160)	(434,043)
M2 դրամական պաշարների աճ, %	Լավատեսական	15%	18.73%	13.28%	13.43%
	Ելակետային	70%	14.90%	9.20%	9.20%
	Հոռետեսական	15%	11.07%	5.12%	4.97%

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Մակրոտնտեսական ելակետային ենթադրություններին վերագրված կշռի փոփոխությունը 10%-ով դեպի անմիջական հոռետեսական ուղղությամբ՝ կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ-ի աճի 15,471 հազ. ՀՀ դրամով (2022 թ.՝ 30,973 դրամով): Լավատեսական ենթադրություններին ուղղությամբ համապատասխան փոփոխությունը կհանգեցնի ԱՎԿ-ի նվազմանը 13,793 հազ. ՀՀ դրամով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022 թ.՝ 25,785 հազ. ՀՀ դրամով):

PD-ի գնահատումների 10% աճը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող ընդհանուր վարկային կորուստների 168,005 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 174,216 հազ. ՀՀ դրամ) ընդհանուր գումարի աճի: PD-ի գնահատումների 10% նվազումը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող ընդհանուր վարկային կորուստի պահուստների 168,005 հազ. ՀՀ դրամի նվազմանը (2022 թ.՝ 471,191 հազ.ՀՀ դրամ): LGD-ի գնահատումների 10% աճը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 497,460 հազ. ՀՀ դրամի ընդհանուր ակնկալվող վարկային կորուստների չափի ավելացմանը (2022 թ.՝ 376,340 հազ. ՀՀ դրամ): LGD-ի գնահատումների 10% նվազումը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 499,140 հազ.ՀՀ դրամ ընդհանուր ակնկալվող վարկային կորուստների նվազմանը (2022 թ.՝ 376,220 հազ. ՀՀ դրամ):

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց զուտ վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ կարգ	Ենթաստ անդարտ կարգ	Արժե- գրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով						
Կորպորատիվ վարկեր	12	Փուլ 1	171,666	181,919,226	-	182,090,892
		Փուլ 2	-	-	3,750,067	3,750,067
		Փուլ 3	-	-	-	-
		POCI	-	-	4,738,955	4,738,955
Գյուղատնտեսական վարկեր		Փուլ 1	701,738	83,536,755	-	84,238,493
		Փուլ 2	-	-	949,173	949,173
		Փուլ 3	-	-	-	-
Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	3,212,308	104,992,424	-	108,204,732
		Փուլ 2	16,197	-	1,473,999	1,490,196
		Փուլ 3	19,006	-	-	-
Վարկային քարտեր		Փուլ 1	863,206	10,885,987	-	11,749,193
		Փուլ 2	2,544	-	163,080	165,624
		Փուլ 3	6,188	-	-	-
Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	52,441,478	-	52,441,478
		Փուլ 2	-	-	577,610	577,610
		Փուլ 3	-	-	-	-
		POCI	-	-	768,803	768,803
Ռսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 3	-	-	-	-
		Փուլ 3	-	-	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	Փուլ 1	-	82,769,521	-	82,769,521
		Փուլ 2	-	-	206,263	206,263
Ընդամենը		Փուլ 3	-	-	-	-
			-	-	430,642	430,642
			4,992,853	516,545,391	7,120,192	538,605,763

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ Կարգ	Ենթաստ անդարտ Կարգ	Արժե- գրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով						
Կորպորատիվ վարկեր	12	Փուլ 1	-	139,023,947	-	139,023,947
		Փուլ 2	-	-	4,426,855	4,426,855
		Փուլ 3	-	-	3,395,604	3,395,604
		POCI	-	-	21,311	21,311
Գյուղատնտեսական վարկեր		Փուլ 1	-	104,516,713	-	104,516,713
		Փուլ 2	-	-	1,368,169	1,368,169
		Փուլ 3	-	-	1,880,967	1,880,967
Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	2,114,998	93,362,575	-	95,477,573
		Փուլ 2	-	-	1,995,818	1,995,818
		Փուլ 3	-	-	2,307,086	2,307,086
Վարկային քարտեր		Փուլ 1	712,319	10,458,618	-	11,170,937
		Փուլ 2	-	-	218,235	218,235
		Փուլ 3	-	-	429,087	429,087
Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	40,897,873	-	40,897,873
		Փուլ 2	-	-	654,365	654,365
		Փուլ 3	-	-	622,267	622,267
		POCI	-	-	32,303	32,303
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 3	-	-	135	135
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	Փուլ 1	-	52,353,433	-	52,353,433
		Փուլ 2	-	-	762,854	762,854
		Փուլ 3	-	-	306,934	306,934
Ընդամենը			2,827,317	440,613,159	9,426,296	461,862,466

Ստորև բերված աղյուսակները ներկայացնում են հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի միջին PD-ները՝ ըստ ելակետային սցենարի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2023թ.	Կարգ	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	1.0%
	Ենթաստանդարտ	6.1%
	Արժեգրկված	100.0%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	0.8%
	Ենթաստանդարտ	4.6%
	Արժեգրկված	100.0%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.4%
	Ենթաստանդարտ	17.7%
	Արժեգրկված	100.0%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	1.1%
	Ենթաստանդարտ	15.5%
	Արժեգրկված	100.0%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	0.8%
	Ենթաստանդարտ	9.1%
	Արժեգրկված	100.0%
Ոսկու գրավով վարկեր	Ստանդարտ	-
	Ենթաստանդարտ	-
	Արժեգրկված	100.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.1%
	Ենթաստանդարտ	9.1%
	Արժեգրկված	100.0%

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ.	Կարգ	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	1.2%
	Ենթաստանդարտ	5.2%
	Արժեզրկված	100.0%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	1.2%
	Ենթաստանդարտ	5.5%
	Արժեզրկված	100.0%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.8%
	Ենթաստանդարտ	12.9%
	Արժեզրկված	100.0%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	1.4%
	Ենթաստանդարտ	10.1%
	Արժեզրկված	100.0%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	0.3%
	Ենթաստանդարտ	8.4%
	Արժեզրկված	100.0%
Ոսկու գրավով վարկեր	Ստանդարտ	-
	Ենթաստանդարտ	-
	Արժեզրկված	100.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.3%
	Ենթաստանդարտ	6.7%
	Արժեզրկված	100.0%

* Բարձր կարգի վարկերը, որոնք ապահովված են դրամական միջոցների գրավով, չեն պարունակում դեֆոլտի հավանականություն (PD), քանի որ դրանց համար անհրաժեշտ չէ ակնկալվող վարկային կորստի (ԱՎԿ) հաշվարկ: Բարձր կարգի վարկերի վրա ազդեցությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 4,992,853 հազ. ՀՀ դրամ (պայմանագրի գումարը՝ 9,750,506 հազ. ՀՀ դրամ, այս վարկերի դիմաց դրամական միջոցների գրավը կազմում է հազ. 11,079,765 ՀՀ դրամ):

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է հսմբի կողմից՝ հիմնվելով արտաքին վարկանիշների վրա: Չվարկանշված ազդեցությունները դասակարգվում են Ստանդարտ դասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք արժեզրկված չեն:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ կարգ	Ենթաստանդարտ կարգ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	8	Փուլ 1	9,530,941	45,280,966	689,588
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	Փուլ 1	4,187,341	95,279,638	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	Փուլ 1	-	18,534,900	-
Ընդամենը			13,718,282	159,095,504	689,588
					173,503,374

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ կարգ	Ենթաստանդարտ կարգ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	8	Փուլ 1	897,726	65,820,809	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	Փուլ 1	-	50,917,404	-
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	11	Փուլ 2	-	-	169,536
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	Փուլ 1	-	21,285,791	-
Ընդամենը			897,726	138,024,004	169,536
					139,091,266

Ստորև ներկայացված է խմբի դասակարգման համակարգի և գործընկերների արտաքին վարկանիշների համեմատությունը 2023թ. և 2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2023թ.

Արտաքին ռիջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշի նկարագրությունը	PD
Aaa-ից A3	Բարձր կարգ	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ	0.17% -3.22%
Caa1-ից Ca	կարգ	9.09%
C	Արժեզրկված	100%

2022թ.

Արտաքին ռիջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշի նկարագրությունը	PD
Aaa-ից A3	Բարձր կարգ	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ	0.2-3.2%
Caa1-ից Ca	կարգ	9.6%
C	Արժեզրկված	100%

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում: Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ խումբը չի կարողանա սահմանված ժամկետներում կատարել իր վճարային պարտավորությունները՝ բնականոն և անկանխատեսելի պայմաններում: Հիմնվելով իրացվելիության ռիսկի սեփական մոդելի վրա՝ բանկը կիրառում է մի շարք գործիքներ՝ իրացվելիության ռիսկերը վերահսկելու և կառավարելու համար: Բանկի ներսում սթրեսային սցենարը, որը ընկած է մոդելի հիմքում և կարևոր է կառավարման նպատակների համար, հաշվի է առնում ինչպես բանկին բնորոշ սթրեսային դեպքերը, այնպես էլ ավելի լայնածավալ շուկայական ճգնաժամերը:

Այս ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունը կազմակերպել է դիվերսիֆիկացված ֆինանսավորման աղբյուրներ՝ ի լրումն իր հիմնական ավանդների բազայի: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը ունի բարձր իրացվելի և տարատեսակ ակտիվների պորտֆել, ինչը դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում հեշտությամբ կիրացվի:

Խումբը ունի նաև վարկային գծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, Խումբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ծավալից:

Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է խմբի կողմից՝ հիմնվելով Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված իրացվելիության որոշակի գործակիցների վրա: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցներ, նոստրո հաշիվներ, Հայաստանի կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր, որոնց համար առկա է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավարդված չեն կամ որոնց օգտագործումը որևէ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ վճարման ենթակա պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ցանկացած այլ պարտավորություն, որը ենթակա է ցպահանջ վճարման:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս գործակիցները հետևյալն էին.

	Սահմանաչափ	2023, %	2022, %
Ն2.1-Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	23.97%	20.51%
Ն2.2-Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	102.95%	72.5%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների. Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,153,556	-	3,278	16,432	1,173,266
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	259,169,479	173,990,944	81,680,292	14,019,859	528,860,574
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	150,974	119,102	20,817,043	-	21,087,119
Ստորադաս վարկեր Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	162,275	599,589	10,212,355	5,223,430	16,197,649
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,609,294	20,471,538	65,204,618	16,425,210	106,710,660
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	8,850,003	-	-	-	8,850,003
Վարկերի և վարկային գծերի	274,095,581	195,181,173	177,917,586	35,684,931	682,879,271
պարտավորություններ Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	29,184,533	-	-	-	29,184,533
	32,123,416	-	-	-	32,123,416

31 դեկտեմբերի 2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	9,663,807	199,387	78,254	-	9,941,448
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	218,766,167	135,280,953	74,824,334	6,709,127	435,580,581
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	912,878	-	-	912,878
Ստորադաս վարկեր Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	25,998	3,793,384	9,500,314	-	13,319,695
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,772,330	22,689,277	69,664,264	3,503,205	99,629,075
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	13,341,098	-	-	-	13,341,098
Վարկերի և վարկային գծերի	245,569,399	162,875,878	154,067,166	10,212,332	572,724,775
պարտավորություններ Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	30,658,218	-	-	-	30,658,218
	23,887,159	-	-	-	23,887,159

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի վարձակալության պարտավորությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	684,290	622,763	415,345	351,449	263,791	558,733	2,896,371

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի վարձակալության պարտավորությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	141,021	163,982	76,090	668,774	2,252	521,520	1,573,639

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների և կայունության նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալները: Նրանց լուծարումը նախկին ժամանակաշրջաններում տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան նշված է վերը նշված աղյուսակներում: Այս մնացորդները ներառված են վերը նշված աղյուսակներում երեք ամսից պակաս ժամկետում վճարման ենթակա գումարներում:

Վերոնշյալ աղյուսակում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի օրենսդրությանը համապատասխան, Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Այս ավանդները դասակարգված են վերը նշված աղյուսակում՝ ըստ իրենց սահմանված մարման ժամկետների:

Շուկայական ռիսկ. Շուկայական ռիսկը պոտենցիալ ֆինանսական վնասի ռիսկն է, որը պայմանավորված է շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, ապրանքներ, վարկային սպրեդներ, փոխարժեքներ և սեփական կապիտալի գներ) կամ այլ պարամետրերի փոփոխություններով, որոնք ազդում են գների վրա, ինչպես, օրինակ, տատանումները և հարաբերակցությունները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս ֆինանսական պրոյեկցիաների մասին իմքի համախմբված հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

Շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերազնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	2023թ.		
	Ելակետերի աճ	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը	Սեփական կապիտալի զգայունությունը
ՀՀ դրամ	1.50%	53,509	53,509
ԱՄՆ դոլար	1.25%	(213,754)	(213,754)
Եվրո	1.25%	(97,248)	(97,248)

Արժույթ	2023թ.		
	Ելակետերի նվազում	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը	Սեփական կապիտալի զգայունությունը
ՀՀ դրամ	1.50%	(53,509)	(53,509)
ԱՄՆ դոլար	1.25%	213,754	213,754
Եվրո	1.25%	97,248	97,248

Արժույթային ռիսկ. Արժույթային ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթային ռիսկերի ավելի խիստ սահմանաչափեր, քան ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվներն են: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հունվրը ունի էական արժույթային ռիսկեր: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա, երբ այլ փոփոխական արժեքները հաստատուն են (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ: Բանկի խորհուրդը նաև հաստատել է ռիսկի ախորժակի, ռիսկի հանդուրժողականության և ռիսկատարության սահմանաչափերը տարբեր IRR և FX սահմանաչափերի գծով:

Արժույթ	2023թ.		2022թ.	
	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա
ԱՄՆ դոլար	20.00%	(2,130,690)	20.00%	(681,457)
ԱՄՆ դոլար	(20.00%)	2,130,690	(20.00%)	681,457
Եվրո	20.00%	568,966	8.50%	151,054
Եվրո	(20.00%)	(568,966)	(8.50%)	(151,054)

Նախքան LIBOR-ի գործածումից դուրս գալը հունվրը կնքել է պայմանագրերում փոփոխություններ LIBOR-ը փոխարինելով այլընտրանքային հենանկիշային դրույքով, և դրա համապատասխան պայմանագրեր են ստորագրել բոլոր վարկատուների հետ: Լողացող տոկոսադրույքով վարկերը կապակցվել են 6-ամսյա SOFR տոկոսադրույքների հետ, որոնք հրապարակվում են CME-ի կողմից ԱՄՆ դոլարով վարկերի և EURIBOR-ի կողմից՝ Եվրոյով վարկերի համար: Նույն հենանկիշային դրույքաչափերը կիրառվում են Բանկի կողմից հաճախորդներին տրամադրվող լողացող տոկոսադրույքով ենթավարկերի նկատմամբ:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի վրա ազդեցությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում:

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեք	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ՝ հաշվեկշռային արժեք	Ածանցյալ գործիքներ՝ անվանական արժեք
EURLIBOR	1,166,833	8,946,688	946,688
SOFR ԱՄՆ դոլար (6 ամիս)	11,157,803	28,258,147	9,829,575
ԱՄՆ գանձապետական պարտատոմսեր	12,009,079	8,441,784	-

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ձախողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խումբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով հունվրը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Խումբը գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակներում ընդունել է եռաստիճան պաշտպանության մեխանիզմ:

Պաշտպանության առաջին աստիճանը ապահովում են հաճախորդների սպասարկման աշխատակազմը և գործառնական կառավարման խումբը, պաշտպանության երկրորդ աստիճանը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնությունների կողմից, ներքին աուդիտի գործառնությունը ապահովվում է պաշտպանության երրորդ աստիճանը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկերի քարտեզագրում, միջադեպերի վերլուծություն և մշտական վերահսկողության գործառնություն: Ներքին վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում: Տնօրինությունը սահմանել է նաև գործառնական ռիսկի ռիսկի ախորժակի սահմանաչափ:

34 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց. Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ներդրումային գույքի և շենքերի համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունը, օրինակ՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծության համար ղեկավարությունը ստուգում է հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա. Խումբն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիան ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու համար:

- 1-ին մակարդակ – համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն իրական արժեքի գնահատման համար, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. մոդելներ, որոնք օգտագործում են մոդելներ, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն գրանցված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա:

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Խումբը որոշել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթի, բնութագրերի և ռիսկերի և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակի վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի եվակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի եվակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	199,957	-	199,957
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ Բաժնային գործիքներ	2,775,053	-	-	2,775,053
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	18,534,900	-	18,534,900
Բաժնային գործիքներ	11,343	-	-	11,343
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	11,929,139	11,929,139
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,665,289	55,494,560	-	78,159,849
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ ֆինանսական վարձակալության գծով	-	32,832,740	66,577,774	99,410,514
ստացվելիք գումարներ	-	-	83,406,426	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,781,553	2,781,553
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	455,199,337	455,199,337
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	189,413,283	313,818,367	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	21,087,118	-	21,087,118
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	428,504	724,390	1,152,894
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,661,577	12,661,577
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	95,125,094	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	8,850,003	8,850,003

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			Ընդամենը
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	363,284	-	363,284
Բաժնային գործիքներ	2,153,118	-	-	2,153,118
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	21,285,791	-	21,285,791
Բաժնային գործիքներ	10,638	-	-	10,638
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				-
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	12,824,138	12,824,138
Ակտիվներ, որոնք իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,703,944	66,665,341	-	88,369,285
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	24,453,149	26,353,081	50,806,230
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	-	-	90,340	90,340
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	53,423,221	53,423,221
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,528,986	1,528,986
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	408,439,245	408,439,245
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	179,310,388	244,858,557	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6,206,060	-	6,206,060
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	6,444,304	3,493,330	9,937,634
Ստորադաս վարկեր	-	-	7,805,036	7,805,036
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	84,323,152	84,323,152
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	13,341,098	13,341,098

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը. Ստորև բերված է հսկիչ ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք իրական արժեքով չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Հաշվե-կշռային արժեք	Իրական արժեք	Չճանաչ-ված օգուտ/(վնաս)	Հաշվե-կշռային արժեք	Իրական արժեք	Չճանաչ-ված օգուտ/(վնաս)
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,159,849	78,159,849	-	88,369,285	88,369,285	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	99,410,514	99,410,514	-	50,806,230	50,806,230	-
Ներդրումային արժեթղթեր - ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	90,340	90,340	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	455,199,337	455,199,337	-	408,439,245	407,495,077	(944,168)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	83,406,426	83,406,426	-	53,423,221	53,423,221	-
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,781,553	2,781,553	-	1,528,986	1,528,986	-
Ֆինանսական պարտավորություններ		-	-			
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	503,231,650	503,231,650	-	424,168,945	424,168,945	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր -	21,087,118	21,087,118	-	6,206,060	6,206,060	-
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,152,894	1,152,894	-	9,937,634	9,937,634	-
Ստորադաս վարկեր	12,661,577	12,661,577	-	7,805,036	7,805,036	-
Այլ փոխառու միջոցներ	95,125,094	95,125,094	-	84,323,152	84,323,152	-
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	8,850,003	8,850,003	-	13,341,098	13,341,098	-
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			-			(944,168)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտ են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Գնահատման մեթոդաբանություն և ենթադրություններ Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Բարձր իրացվելի կամ կարճաժամկետ մարման ժամկետով (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև ցախանջ ավանդների և անժամկետ խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկություններ ներկայացված են ստորև:

Յոդ և շինություններ

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի շահագործման մնացած տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգայուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Դեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակիցներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակիցներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողության արդյունք է, դեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Շենքերի իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում՝ հաշվի առնելով գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների նշանակալից դիտարկելի ճշգրտումները (գործակիցները): Համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ գնահատման ենթակա գույքը վերագնահատվում է 3 տարին մեկ անգամ, եթե շուկայում էական շեղումներ տեղի չեն ունենում: 2023թ.-ի համար կատարվել է ուսումնասիրություն և ըստ հաշվարկների էական շեղումներ չեն արձանագրվել: 1,225,965 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարում միջին կշռված շեղումը կազմում է 13.8%:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոփ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սփոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

35 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

Խմբի պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 33-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,159,849	-	78,159,849	88,369,285	-	88,369,285
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	199,957	-	199,957	36,273	327,011	363,284
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	62,018,357	37,392,157	99,410,514	25,255,153	25,551,077	50,806,230
Ներդրումային արժեթղթեր	5,860,266	15,562,670	21,422,936	6,472,071	17,169,456	23,641,527
Հաճախորդներին տրված վարկեր	143,455,276	311,744,061	455,199,337	125,673,430	282,765,815	408,439,245
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	22,914,591	60,491,835	83,406,426	13,192,596	40,230,625	53,423,221
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	-	1,775,530	1,775,530	-	1,362,224	1,362,224
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	27,110,978	27,110,978	-	25,360,445	25,360,445
Այլ ակտիվներ	14,504,430	2,603,823	17,108,253	13,173,420	-	13,173,420
Ընդամենը	327,112,726	456,681,054	783,793,780	272,172,228	392,766,653	664,938,881

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,152,894	-	1,152,894	9,863,194	74,440	9,937,634
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	420,892,284	82,339,366	503,231,650	347,776,839	76,392,106	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	269,143	20,817,975	21,087,118	4,023,967	2,182,093	6,206,060
Այլ փոխառու միջոցներ	24,413,714	70,711,380	95,125,094	23,311,073	61,012,079	84,323,152
Ստորադաս վարկեր	105,126	12,556,451	12,661,577	89,389	7,715,647	7,805,036
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	3,812,792	-	3,812,792	4,698,987	-	4,698,987
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	732,149	732,149	-	1,016,530	1,016,530
Այլ պարտավորություններ	12,880,467	-	12,880,467	17,380,413	-	17,380,413
Ընդամենը	463,526,420	187,157,321	650,683,741	407,143,862	148,392,895	555,536,757
Զուտ	(136,413,694)	269,523,733	133,110,039	(134,971,634)	244,373,758	109,402,124

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների կայունության նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալները: Նրանց լուծարումը նախկին ժամանակաշրջաններում տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան նշված է վերը նշված աղյուսակներում: Այս մնացորդները վերը նշված աղյուսակներում ներառված են մինչև մեկ տարի սյունակում:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ավանդատուի պահանջով: Տես Ծանոթագրություն 19:

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ Ժամկետանց վարկեր	Ժամկե- տային	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			78,159,849						78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ			199,957						199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ			62,018,357	-	-	-	-	37,392,157	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր	644,010	8,250,895	15,114,543	21,631,499	97,814,329	190,109,274	121,634,787	-	455,199,337
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	14,243,689	54,803,538	5,688,297	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	-	-	2,781,553	-	-	2,603,823	-	11,722,877	17,108,253
Ընդամենը	662,294	9,154,580	161,812,831	26,004,431	117,755,713	258,402,856	129,111,497	52,003,070	754,907,272
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ներգրավված միջոցներ			851,071	-	301,823	-	-	-	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - ՀՀ			205,366,218	48,932,110	166,593,956	77,765,752	4,573,614	-	503,231,650
պարտատոմսեր			-	150,042	119,101	20,817,975	-	-	21,087,118
Այլ փոխառու միջոցներ			1,377,464	4,462,755	18,573,495	58,809,216	11,902,164	-	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ			3,601,395	-	5,248,608	-	-	-	8,850,003
Ստորադաս վարկեր			-	-	105,126	1,791,600	10,764,851	-	12,661,577
Ընդամենը	-	-	211,196,148	53,544,907	190,942,109	159,184,543	27,240,629	-	642,108,336
Իրացվելիության կուտակային բացը	662,294	9,154,580	(49,383,317)	(27,540,476)	(73,186,396)	99,218,313	101,870,868	52,003,070	112,798,936
Իրացվելիության կուտակային բացը			(39,566,443)	(67,106,919)	(140,293,315)	(41,075,002)	60,795,866	112,798,936	

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

31 դեկտեմբերի 2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահա րույց/Ժամկ ետանց վարկեր		Ժամ	ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ										
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				88,369,285						88,369,285
Աճանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				36,273			327,011			363,284
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ				25,255,153			1,097,928		24,453,149	50,806,230
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր	436,221	11,686,759		8,033	4,799,078	1,664,959	14,208,066	695,994	2,265,396	23,641,527
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ										
Այլ ակտիվներ	10,020	218,607		9,192,960	19,252,386	96,791,863	212,841,439	57,528,223	709,394	408,439,245
	-	-		1,819,257	2,525,913	8,618,799	40,230,625	-	-	53,423,221
	-	-		2,781,553	-	-	-	-	-	2,781,553
Ընդամենը	446,241	11,905,366		127,462,515	26,577,377	107,075,621	268,705,069	58,224,217	27,427,939	627,824,345
Ֆինանսական պարտավորություններ										
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ					9,863,194	-	-	74,440	-	9,937,634
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - ՀՀ										
պարտատոմսեր					194,380,096	22,903,718	130,493,026	71,613,816	4,778,290	424,168,945
Բանկերից ներգրավված միջոցներ				-	-	4,023,967	2,182,093	-	-	6,206,060
Ստորադաս վարկեր				846,791	3,751,451	18,712,831	55,716,333	5,295,746	-	84,323,152
Այլ փոխառու միջոցներ				6,676,121	3,998,386	2,761,354	-	-	-	13,435,861
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ				-	77,345	12,044	7,715,647	-	-	7,805,036
Ընդամենը	-	-		211,766,202	30,730,900	156,003,222	137,302,329	10,074,036	-	545,876,688
Իրացվելիության կուտակային բացը	446,241	11,905,366		(84,303,687)	(4,153,523)	(48,927,601)	131,402,740	48,150,181	27,427,939	81,947,657
Իրացվելիության կուտակային բացը				(71,952,080)	76,105,603)	(125,033,204)	6,369,536	54,519,717	81,947,656	

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

36 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Համաձայն «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ՀՀՄՍ 24-ի, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե կողմերից մեկն ունի մյուս կողմին վերահսկելու կամ ֆինանսական կամ գործառնական որոշումներ կայացնելիս զգալի ազդեցություն գործադրելու կարողություն: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքներ իրականացնել, որոնք չէին իրականացվի չկապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել չկապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Անցիացված ընկերություններ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Անցիացված ընկերություններ
Համախառն չմարված վարկեր՝ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,127,184	971,585	-	768,800	346,064	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	638,672	941,667	-	2,123,658	1,283,469	-
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(583,349)	(752,215)	-	(768,800)	(658,991)	-
Այլ փոփոխություններ	92,645	3,490	-	3,526	1,043	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, համախառն	2,275,152	1,164,527	-	2,127,184	971,585	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը առ 31 դեկտեմբերի	(6,754)	(3,185)	-	(6,315)	(2,657)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, զուտ	2,268,398	1,161,342	-	2,120,869	968,928	-
Վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը	8.5%	6.6%	-	8.5.	5.1%	-
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 1 հունվարի	159	1,547,505	1,656,557	937,666	894,529	282,320
Տարվա ընթացքում ներգրավված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,640,042	4,450,085	1,484,712	3,519,277	4,389,706	2,218,059
Տարվա ընթացքում մարված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(4,080,144)	(4,400,884)	(991,300)	(4,435,395)	(3,750,199)	(849,483)
Այլ փոփոխություններ	2,307	63,703	2,041	(21,389)	13,469	5,661
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 31 դեկտեմբերի	562,364	1,660,409	2,152,010	159	1,547,505	1,656,557

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները ներառում են 2024-2039թթ. մարման ժամկետով և 2%-ից 22% տոկոսադրույքով վարկեր, 7.2% միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Կապակցված կողմերի գործարքներից առաջացող եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2023թ.			31 դեկտեմբերի 2022թ.		
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված ընկերություններ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված ընկերություններ
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	181,451	49,049	-	1,980	46,223	-
Տոկոսային ծախս ավանդների գծով	76,885	121,975	153,363	106,577	117,999	76,854

Առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումը.

	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձեր և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	2,893,964	2,560,687
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	274,738	1,140,099
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումներ	3,168,702	3,700,786

37 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը (31 դեկտեմբերի 2022թ.՝ 49%): Խմբի ասոցիացված կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2013թ.-ին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ասոցիացված կազմակերպության հիմնական գործունեությունը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումն է: Ասոցիացված կազմակերպության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,775,530 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 1,362,224 հազ. ՀՀ դրամ):

Ստորև ներկայացված է Էական ասոցիացված կազմակերպությունների ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	94,346	24,649
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,052,954	1,624,416
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,520,541	1,321,606
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	150,710	26,363
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	63,499	108,778
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11,589	9,086
Այլ ակտիվներ	420,289	301,408
Ընդամենը ակտիվներ	4,313,928	3,416,306
Պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություն	78,505	117,236
Վճարման ենթակա շահութահարկ	423,786	296,100
Վճարման ենթակա գումարներ և հաշվեգրված ծախսեր	188,104	222,921
Ընդամենը պարտավորություններ	690,395	636,257
Զուտ ակտիվներ	3,623,533	2,780,049
Խմբի մասնաբաժինը զուտ ակտիվներում	1,775,530	1,362,224

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Կառավարման վճարներից եկամուտ	3,858,149	2,906,850
Տոկոսային եկամուտ	121,328	92,664
Եկամուտ ֆինանսական խորհրդատվությունից	24,890	20,246
Այլ եկամուտ	1,539	1,707
Զուտ վնաս արտարժույթային գործարքներից	(2,053)	(12,990)
Տոկոսային ծախս վարձակալության պարտավորությունների գծով	(12,453)	(16,068)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(289,911)	(187,793)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(580,633)	(499,171)
Վարչական և այլ ծախսեր	(546,794)	(451,239)
Շահույթ մինչև հարկումը	2,574,062	1,854,206
Շահութահարկի գծով ծախս	(493,781)	(353,503)
Տարվա շահույթ	2,080,281	1,500,703
Այլ համապարփակ եկամուտ		
Հետագայում շահույթում կամ վնասում չվերադասակարգվող հոդվածներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)	188,871	(108,401)
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ հարկումից հետո	188,871	(108,401)
Շահույթ և ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	2,269,152	1,392,302

Ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամուտ խմբի մասնաբաժինը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հաշվետու տարվա շահույթ	1,019,338	736,475
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	92,546	(53,122)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	1,111,884	683,353

Խումբը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար ստացել է 698,577 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2022թ.՝ 539,806 հազ. ՀՀ դրամ):

38 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս վարկեր	Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսավորման գործունեությունից
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>					
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	20, 21,22	5,068,908	92,331,761	9,794,000	107,194,669
Թողարկումից մուտքեր		2,191,500	34,288,004	-	36,479,504
Մարում		(789,212)	(37,932,197)	-	(38,721,409)
Վճարված տոկոսներ		(251,934)	(4,881,936)	(2,059,282)	(7,193,152)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթի փոխարկում		(265,302)	(5,052,890)	(1,968,650)	(7,286,842)
Վարձակալության պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	503,590	-	503,590
Հաշվեգրված տոկոսներ		252,100	5,066,820	2,038,968	7,357,888
Հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2022թ. դրությամբ	20, 21,22	6,206,060	84,323,152	7,805,036	98,334,248
Թողարկումից մուտքեր		18,339,013	34,345,599	-	52,684,612
Մարում		(3,684,744)	(27,032,928)	4,479,000	(26,238,672)
Վճարված տոկոսներ		(1,351,193)	(5,832,291)	(1,852,532)	(9,036,016)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթի փոխարկում		226,439	1,445,312	361,804	2,033,555
Վարձակալության պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	2,092,983	-	2,092,983
Տոկոսային ծախս		1,351,543	5,783,267	1,868,269	9,003,079
Հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2023թ. դրությամբ	20,21,22	21,087,118	95,125,094	12,661,577	128,873,789

«Այլ» տողը ներառում է հաշվեգրված, բայց դեռ չվճարված տոկոսների ազդեցությունը թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս վարկերի վրա: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսագումարները որպես գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր:

39 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները հետևյալն են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակները	Համախառն գումարներ մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությ ունում հաշվանցված համախառն գումարներ	Չուտ գումարը ֆինանսակ ան վիճակի մասին հաշվետվու թյունում հաշվանցու մից հետո	Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա գումարներ՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Չուտ ազդեցու- թյան չափը		
						Ստացված դրամակ	
						ան	
						Ֆինանսա- կան միջոցներ ի գրավ	
Հազ. ՀՀ դրամ							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ							
Տոկոսադրույքի սվոփ	194,548	(4,356)	190,192	190,192	-	-	
Արժույթային սվոփ	9,765	-	9,765	9,765	-	-	
Ներդրումային արժեթղթեր Առուվաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	-	-	-	-	-	
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ							
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	60,035,070	-	60,035,070	60,035,070	-	-	
Հաճախորդներին տրված վարկեր							
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	5,676,969	-	5,676,969	5,676,969	-	-	
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ակտիվներ	65,916,352	(4,356)	65,911,996	65,911,996	-	-	
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերից ներգրավված միջոցներ							
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	-	-	-	-	-	
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	

Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները հետևյալն են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակները	Համախառն գումարներ մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական վիճակի մասին համախառն գումարներ	Չուտ գումարը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ից հետո	Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա գումարներ՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	2ուտ ազդեցության չափը	
				Ստացված դրամական միջոցների գրավ		
				Ֆինանսական գործիքներ		
	Հազ. ՀՀ դրամ					
ԱՎՏԻՎՆԵՐ						
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
Տոկոսադրույքի սկզբի	333,748	(6,737)	327,011	327,011	-	-
Արժույթային սկզբի	36,273	-	36,273	36,273	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր						
Առուվաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	6,019,389	-	6,019,389	6,019,389	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	559,459	-	559,459	559,459	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	1,956,613	-	1,956,613	1,956,613	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ակտիվներ						
	8,905,482	(6,737)	8,898,745	8,898,745	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերից ներգրավված միջոցներ						
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	(6,026,642)	-	(6,026,642)	(6,026,642)	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա պարտավորություններ						
	(6,026,642)	-	(6,026,642)	(6,026,642)	-	-

40 Կապիտալի համարժեքություն

Խումբը կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ ապահովել խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և խմբի կայուն վարկային վարկանիշի և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշների պահպանումը՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջները:

Խոսվել է որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ վարկային կազմակերպությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11% (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 12%): Խոսվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահպանում է կանոնադրական կապիտալի գործակից գծով պահանջը:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս կապիտալի համարժեքության կազմը, որը հաշվարկվել է ըստ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կանոնակարգի՝ հետագա փոփոխություններով, ներառյալ շուկայական ռիսկերը ներառող փոփոխությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2023թ. (աուդիտ չանցած)	2022թ. (աուդիտ չանցած)
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>		
1-ին դասի կապիտալ	122,505,579	91,866,748
2-ին դասի կապիտալ	15,241,604	11,744,252
Ընդամենը կապիտալ	137,747,183	103,611,000
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	698 734 440	610,690,247
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոս (ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշ)	19.71%	16.97%.

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

41 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի պարտատոմսերի ծրագրային ազդագիրը գրանցվել է 2024թ. ապրիլի 10-ին՝ առավելագույնը երեսուն միլիոն ԱՄՆ դոլար և երեսուն միլիարդ ՀՀ դրամ: Առաջին տեղաբաշխումները կկազմեն 5,000,000 ԱՄՆ դոլար և 3,000,000,000 ՀՀ դրամ, համապատասխանաբար 4.5% և 9.5% արժեկտրոնային տոկոսադրույքներով, 30 ամիս շրջանառության ժամկետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո կամ հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ տեղի չեն ունեցել այլ նշանակալի իրադարձություններ, որոնք ենթակա են ներկայացման այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

**2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
և Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1	Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2	Պատրաստման հիմունքները	6
3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ	8
4	Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	30
5	Սեզոնական վերաբերյալ տեղեկատվություն	33
6	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37
7	Առևտրային արժեթղթեր	37
8	Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	38
9	Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	38
10	Ներդրումային արժեթղթեր	39
11	Հաճախորդներին տրված վարկեր	43
12	Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	56
13	Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	60
14	Հարկում	62
15	Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում	63
16	Այլ ակտիվներ	64
17	Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	65
18	Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	65
19	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	66
20	Այլ փոխառու միջոցներ	66
21	Ստորադաս վարկեր	67
22	Այլ պարտավորություններ	68
23	Կապիտալ	68
24	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	70
25	Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ	70
26	Չուտ տոկոսային եկամուտ	72
27	Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	73
28	Այլ եկամուտ	73
29	Այլ գործառնական ծախսեր	73
30	Այլ ընդհանուր և վարչական ծախսեր	73
31	Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	74
32	Ռիսկերի կառավարում	74
33	Իրական արժեքի չափում	90
34	Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	95
35	Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	96
36	Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	97
37	Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	98
38	Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում	99
39	Կապիտալի համարժեքություն	100
40	Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր	100

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի Խորհրդին և Բաժնետերերին

Աուդիտորական հաշվետվություն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Բանկ») և նրա դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետև միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական վիճակն առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև խմբի՝ այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Աուդիտի առարկան

Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունն՝ առ 31 դեկտեմբերի, 2022թ.,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, և
- համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունն և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

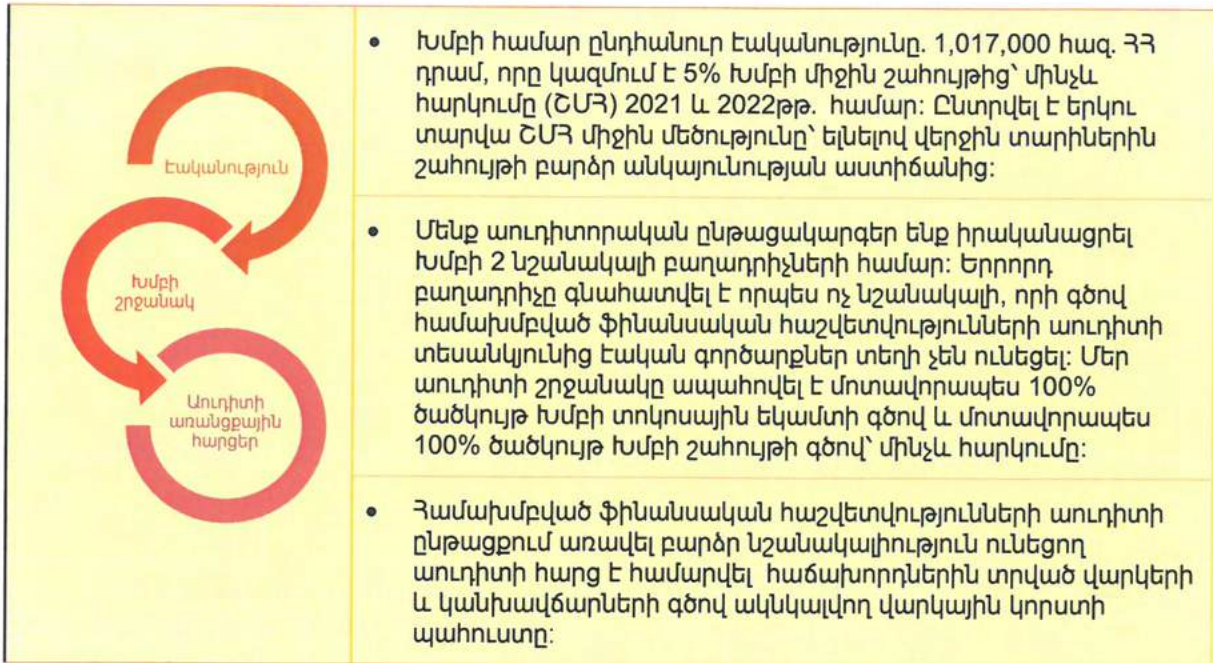
Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻ Վարքագիր») սկզբունքների, ինչպես նաև Աուդիտորի Պրոֆեսիոնալ Էթիկայի Վարքագրի և Աուդիտորի անկախության գծով Էթիկական պահանջների: Մենք կատարել ենք Էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ ՀԷՄՍԻ Վարքագրին համապատասխան:

Մեր աուդիտի մոտեցումը

Նկարագիր

Մեր աուդիտի նախագծման շրջանակներում մենք սահմանել ենք Եականությունը և գնահատել ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը: Մասնավորապես, մենք դիտարկել ենք այն ոլորտները, որտեղ ղեկավարությունը կատարում է սուբյեկտիվ դատողություններ, օրինակ, նշանակալի հաշվապահական գնահատումների առնչությամբ, որոնք պահանջում են ենթադրություններ և իրենց Եությամբ անորոշ ապագա իրադարձությունների դիտարկում: Ինչպես մեր բոլոր աուդիտների դեպքում, մենք նաև անդրադարձել ենք ղեկավարության կողմից ներքին հսկողության շրջանցման ռիսկին, ներառյալ, ի թիվս այլ հարցերի, դիտարկել ենք, թե արդյոք առկա են կողմնակալության վկայություններ, որոնք պարունակում են խարդախության հետևանքով Եական խեղաթյուրման ռիսկ:

Եականություն

Մեր աուդիտի շրջանակի վրա ազդեցություն է ունեցել մեր կողմից Եականության սկզբունքի կիրառումը: Աուդիտը նախագծվում է այնպես, որ ձեռք բերվի ողջամիտ հավաստիացում առ այն, թե արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները գերծ են Եական խեղաթյուրումներից: Խեղաթյուրումներ կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով: Խեղաթյուրումները համարվում են Եական, եթե կարելի է ողջամտորեն ակնկալել, որ դրանք առանձին, կամ միասին վերցված, կազդեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Մեր մասնագիտական դատողության հիման վրա մենք սահմանել ենք էականության որոշակի քանակական շեմեր, ներառյալ հմբի գծով ընդհանուր էականությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, որպես ամբողջություն, ինչպես ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում: Դրանց միջոցով, որակական նկատառումների հետ միասին, մենք որոշել ենք մեր աուդիտի շրջանակը և մեր աուդիտորական ընթացակարգերի բնույթը, ժամկետները և չափը, և գնահատել ինչպես առանձին, այնպես էլ մասին վերցված՝ խեղությունների ազդեցությունը, եթե առկա է, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, որպես ամբողջություն:

Խմբի գծով ընդհանուր էականությունը	1,017,000 հազ. ՀՀ դրամ
Ինչպես է այն որոշվել	2 տարվա միջին ՇՄՀ-ի 5%
Էականության համեմատական մեծության որոշման հիմնավորումը	Մենք որպես համեմատական մեծություն ընտրել ենք ՇՄՀ-ն, քանի որ, մեր կարծիքով, դա այն չափորոշիչն է, որի միջոցով Խմբի կատարողական արդյունքները առավել հաճախ գնահատվում են օգտագործողների կողմից, և հանդիսանում է համընդհանուր ընդունված չափանիշ: Մենք որոշել ենք օգտագործել 2 տարվա միջին ՇՄՀ-ն շահույթի մակարդակը նորմավորելու նպատակով, քանի որ բիզնեսի կատարողական արդյունքները նախորդ տարվա համեմատ ցուցաբերել են ՇՄՀ-ի զգալի աճի միտում՝ պայմանավորված անկայուն տնտեսական միջավայրով: Մենք որպես հիմք ենք վերցրել վերջին 2 տարվա միջին ցուցանիշը, քանի որ նախորդ տարիները նույնպես չեն արտացոլել նորմավորված ՇՄՀ՝ պայմանավորված COVID-19 համաճարակի ազդեցությամբ և դրա հարակից հետևանքներով: Մենք ընտրել ենք 5%-ը, ինչը համապատասխանում է ֆինանսական ծառայությունների ոլորտի՝ շահույթ հետապնդող ընկերությունների համար օգտագործվող քանակական էականության շեմերին:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի են եղել ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և համախմբված հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք արտահայտում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է աուդիտի առանցքային հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերի և կանխավճարների գծով ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ Վկայակոչվում են Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթները, Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գծով առանցքային հաշվապահական դատողությունները և գնահատումները, ինչպես նաև Հաճախորդներին տրված վարկերը և կանխավճարները: Մենք առանձնահատուկ անդրադառնում ենք այս ոլորտին, քանի որ հաճախորդներին տրված վարկերի և կանխավճարների գծով ակնկալվող վարկային կորուստների («ԱՎԿ») պահուստների վերաբերյալ ղեկավարության գնահատումները և ենթադրությունները բարդ են և պահանջում են դատողության զգալի աստիճան: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ ղեկավարությունից պահանջվում է գնահատել ակնկալվող վարկային կորստի պահուստը, որը համապատասխանում է առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում 1-ին փուլի գծով, կամ այլ կերպ՝ ֆինանսական ակտիվի ողջ տևողության ընթացքում ակնկալվող կորուստներին: ԱՎԿ-ների որոշման հարցում անհրաժեշտ է նաև դիտարկել ապագա տարբեր մակրոտնտեսական պայմանների ազդեցությունը: Ղեկավարությունը մշակել և ներդրել է մի շարք մոդելներ՝ ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին համապատասխանության ապահովման և վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարման նպատակով: Մասնավորապես, ղեկավարությունը մոդելների առնչությամբ կիրառել է դատողություն այն իրավիճակներում, երբ համարվել է, որ անցյալ փորձը չի արտացոլում ապագա արդյունքները՝ սահմանափակ կամ թերի տվյալների պատճառով: Ղեկավարությունը նաև դիտարկել է մոդելի հետագա ճշգրտումներ ներառելու անհրաժեշտությունը՝ ընդգրկելու գոյություն ունեցող մոդելներում ամբողջությամբ չարտացոլված նկատառումները: ԱՎԿ-ի որոշման համար մենք նշանակալի ենք դիտարկել հետևյալը.	Մենք պատկերացում ենք ձեռք բերել և գնահատել ենք ԱՎԿ պահուստի որոշման հիմնական հսկողությունների նախագծման վերաբերյալ, և թեստավորել ենք դրանց գործառնական արդյունավետությունը: Այդ հսկողությունները ներառում էին, մասնավորապես. • Մոդելի կատարողական արդյունքների մշտադիտարկման նկատմամբ հսկողությունը, ներառյալ քաղաքականության և մոդելների պարբերական վերանայումները, փաստացի արդյունքների համեմատ մոդելի գնահատումների թեստերը և մոդելի մեթոդաբանության փոփոխությունների հաստատումը, այդ թվում՝ հիմնական հարաչափերի հաշվարկների նկատմամբ հսկողությունը հաշվարկային գործիքի միջոցով, • ԱՎԿ հաշվարկման և արդյունքների վերլուծության նկատմամբ հսկողությունը, • ԱՎԿ հաշվարկների համար տեղեկատվության փոխանցման նկատմամբ հսկողությունը Ի լրումն, մենք իրականացրել ենք ստորև նկարագրված բովանդակային ընթացակարգերը: Մենք գնահատել ենք ղեկավարության կողմից մշակված ՖՀՄՍ 9-ի ներքո ԱՎԿ մոդելավորման մեթոդաբանությունների տեղին լինելը՝ ներգրավելով վարկային ռիսկերի մոդելավորման մեր մասնագետներին և կիրառելով ոլորտի մեր գիտելիքները: Մասնավորապես, գնահատվեցին վարկային ռիսկի նշանակալի աճը արձանագրելու նպատակով ղեկավարության կողմից սահմանված դատողության չափանիշները (կորպորատիվ, ՓՄՁ և մանրածախ պորտֆելների համար կիրառելի), ինչպես նաև ղեֆոլտի դեպքում կորստի և ղեֆոլտի հավանականության որոշման ժամանակ կիրառված առանցքային ենթադրությունները:

- ակնկալվող վարկային կորուստները որոշելու համար օգտագործվող մոդելի մեթոդաբանությունների և առանցքային դատողությունների և գնահատումների տեղին լինելը.
- Վարկային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման համար կիրառվող դատողության չափանիշները, ներառյալ՝ խմբի պորտֆելներին առնչվող վարկառուների վարկունակության որակական գնահատումը.
- Առանցքային ենթադրություններ, որոնք կիրառվել են դեֆոլտի դեպքում կորստի և դեֆոլտի հավանականության որոշման ժամանակ.

Գնահատվել է նաև հեռանկարային տեղեկատվության հետ կապված առանցքային ենթադրությունների, ներառյալ սցենարային կշիռների և մակրոտնտեսական փոփոխականների տեղին լինելը:

Մենք կատարել ենք ԱՎԿ հաշվարկի անկախ ստուգում և գնահատել ենք ԱՎԿ-ի հաշվարկների համապատասխանությունը հաստատված մոդելային մեթոդաբանություններին:

Մենք ղեկավարության հետ քննարկել ենք մակրոտնտեսական մոդելների համապատասխանության, ինչպես նաև յուրաքանչյուր մակրոտնտեսական սցենարի համար կիրառված կշիռների հիմնավորվածությունը:

Մենք նաև կատարել ենք ակնկալվող վարկային կորստի բացահայտումների ճշգրտության և ամբողջականության ստուգում:

Ինչպես ենք մենք մշակել խմբի աուդիտի շրջանակը

Մենք խմբի աուդիտի շրջանակը մշակել ենք այնպես, որ իրականացվող ընթացակարգերի ծավալը բավարար լինի կարծիք արտահայտելու համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ, որպես ամբողջություն, հաշվի առնելով խմբի կառուցվածքը, հաշվապահական հաշվառման գործընթացները և հսկողությունը, ինչպես նաև խմբի գործունեության ոլորտը:

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Խմբի հիմնական գործառնությունները բանկային և լիզինգային բնագավառում են: Բանկային գործունեությունը կազմում է խմբի ամենամեծ բաղադրիչը, որը ներկայացնում է խմբի ընդհանուր ակտիվների մոտավորապես 90%-ը և խմբի շահույթի 90%-ը՝ մինչև հարկումը: Խմբի գործունեության մնացած 10%-ը հիմնականում վերագրելի է լիզինգային բիզնեսին:

Մեր աուդիտի մոտեցումը և թիմը ձևավորվել են խմբի կառուցվածքն արտացոլելու տեսանկյունից: Երկու նշանակալի հաշվետու միավորների նկատմամբ իրականացված մեր ընթացակարգերի հիման վրա մեր աուդիտի շրջանակը/ծածկույթը կազմել է գրեթե 100%՝ հասույթի և 100%՝ խմբի ընդհանուր ակտիվների գծով:

Այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվության համար պատասխանատու է ղեկավարությունը: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Տարեկան հաշվետվությունը (առանց համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացության), որը ակնկալվում է, որ մեզ կներկայացվի այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի ներառում այլ տեղեկատվությունը, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք արտահայտելու որևէ տեսակի հավաստիացման գծով եզրահանգում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի առնչությամբ մեր պատասխանատվությունն է՝ ծանոթանալ վերոնշյալ այլ տեղեկատվությանը, դրա հասանելիության դեպքում, և այդպիսով դիտարկել, թե արդյոք առկա է Էական անհամապատասխանություն այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տվյալների միջև, և՛ արդյոք այլ տեղեկատվությունը առերևույթ պարունակում է այլ Էական խեղաթյուրումներ:

Եթե Տարեկան հաշվետվությանը ծանոթանալու արդյունքում մենք եզրահանգենք, որ դրանում առկա է Էական խեղաթյուրում, մեզնից պահանջվում է այդ խնդիրը հաղորդել կառավարման օղակներում գտնվող անձանց:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է հսկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և հսկի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարկելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են հսկի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի շրջանակներում, մենք աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն, մենք.

- Որոշում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացում կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե հսկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:

- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է Էական անորոշություն ղեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել խմբի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ խումբը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավարար աուդիտորական ապացույցներ խմբի կազմում գտնվող կազմակերպությունների կամ տնտեսական գործունեության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, վերահսկողության և կատարման համար: Մենք հանդիսանում ենք միակ պատասխանատուն մեր արտահայտած աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք նաև հայտարարում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, որ մենք կատարել ենք անկախության վերաբերյալ համապատասխան էթիկական պահանջները, և նրանց հաղորդում ենք բոլոր այն հարաբերությունների և այլ հարցերի վերաբերյալ, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, ազդում են մեր անկախության վրա, և, անհրաժեշտության դեպքում, ձեռնարկվում են գործողություններ՝ սպառնալիքները վերացնելու կամ երաշխիքներ կիրառելու ուղղությամբ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք առանձնացնում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, մենք գտնում ենք, որ տվյալ հարցը աուդիտորական եզրակացությամբ ներկայացնելը նպատակահարմար չէ, քանի որ նման ներկայացման բացասական հետևանքները, ըստ ողջամիտ ակնկալիքի, կգերակշռեն դրա՝ հանրային շահ պարունակող օգուտները:

Այս աուդիտորական եզրակացության համար հիմք հանդիսացած աուդիտորական աշխատանքների գծով պատասխանատու աուդիտոր է հանդիսանում Լևան Կանկավան:

Լևան Կանկավա
Պատասխանատու աուդիտոր

Ալեքսեյ Ռուսանով
Տնօրեն

PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

02 մայիսի, 2023թ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	31 Դեկտեմբեր 2022թ.	31 Դեկտեմբեր 2021թ. (վերաներկա- յացված*)	1 Հունվար 2021թ. (վերաներկա- յացված*)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	88,369,285	96,447,988	66,398,135
Առևտրային արժեթղթեր	7	-	433,697	319,353
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	363,284	38,625	250,207
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	50,806,230	19,619,083	57,171,584
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Բանկի կողմից պահվող	10	17,622,138	23,994,829	17,405,067
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով				
գրավադրված	10	6,019,389	-	-
Հաճախորդների տրված վարկեր	11	408,439,245	341,295,078	303,018,557
Ֆինանսական վարձակալության գծով				
ստացվելիք գումարներ	12	53,423,221	31,233,067	25,017,394
Ներդրումներ ասոցիացված				
կազմակերպություններում	36	1,362,224	1,218,677	984,442
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ				
և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	13	25,360,445	21,856,866	20,144,910
Այլ ակտիվներ	16	13,173,420	10,700,903	4,754,606
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	-	91,722	167,436
Ընդամենը ակտիվներ		664,938,881	546,930,535	495,631,691
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	17	9,937,634	1,070,890	45,717
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և				
ավանդներ	18	424,168,945	337,492,635	296,944,080
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	6,206,060	5,068,908	8,500,960
Այլ փոխառու միջոցներ	20	84,323,152	92,331,761	101,043,374
Ընթացիկ պարտավորություններ				
շահութահարկի գծով		4,698,987	1,187,740	126,703
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	1,016,530	1,296,678	680,497
Այլ պարտավորություններ	22	17,380,413	10,494,556	6,570,526
Ստորադաս վարկեր	21	7,805,036	9,794,000	11,130,839
Ընդամենը պարտավորություններ		555,536,757	458,737,168	425,122,589
ԿԱՊԻՏԱԼ				
Բաժնետիրական կապիտալ	23	55,000,000	55,000,000	30,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	23	1,750,000	2,500,000	-
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների				
պահուստ	24	3,076,495	2,452,257	-
Հիմնական միջոցների վերագնահատման				
պահուստ		4,985,941	3,479,525	2,946,536
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման				
պահուստ		877,300	1,184,362	1,104,018
Զբաղիված շահույթ		43,712,388	23,577,223	36,458,548
Ընդամենը կապիտալ		109,402,124	88,193,367	70,509,102
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ				
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		664,938,881	546,930,535	495,631,691

*Վերաներկայացման մանրամասները տես ծանոթագրություն 3-ում:

Հաստատվել է հրապարակման համար և ստորագրվել է 2023թ. Ապրիլի 30-ին:

Հակոբ Ասրուհայան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Արմեն Հակոբյան
Գլխավոր հաշվապահ

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

Շահույթի և վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

		2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված*)
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.		
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	26	52,264,734	45,156,600
Այլ տոկոսային եկամուտ	26	5,852,766	3,524,713
Տոկոսային ծախս	26	(24,304,560)	(21,026,796)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		33,812,940	27,654,517
Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում	15	2,286,215	232,100
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		36,099,155	27,886,617
Միջևորդավճարների գծով եկամուտ	27	9,659,855	6,294,559
Միջևորդավճարների գծով ծախս	27	(3,623,931)	(2,510,554)
Չուտ օգուտ (վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		(115,359)	309,931
Չուտ օգուտ արտարժույթի առքուվաճառքից		13,516,463	2,918,840
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից		(433,735)	(866,891)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի բաժնեմաս	36	736,475	579,024
Այլ եկամուտ	28	1,448,285	885,075
Ոչ տոկոսային եկամուտ		21,188,053	7,609,984
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(16,716,813)	(14,567,050)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13	(2,606,948)	(2,493,962)
Այլ գործառնական ծախսեր	29	(2,437,261)	(2,007,166)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	30	(3,925,140)	(3,966,843)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով այլ ծախսեր	31	(3,283,385)	(95,529)
Ոչ տոկոսային ծախս		(28,969,547)	(23,130,550)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		28,317,661	12,366,051
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(5,747,221)	(2,758,290)
Հաշվետու տարվա շահույթ		22,570,440	9,607,761
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	23	4,103.7	1801.56

*Վերաներկայացման մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում:

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար**

		2022թ.	2021թ. (վերաներկա- յացված*)
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.		
Հաշվետու տարվա շահույթ		22,570,440	9,607,761
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ՝			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով			
իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(476,694)	(226,739)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		158,454	304,374
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	57,283	(13,974)
Հաջորդ ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ/(վնաս) վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		(260,957)	63,661
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ՝			
Շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում		1,977,001	660,910
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով վնաս		(3,104)	(2,495)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	(355,301)	(118,515)
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		1,618,596	539,900
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող			
Անոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		(53,122)	20,686
Այլ համապարփակ եկամտի բաղադրիչներին վերաբերող շահութահարկ	14	9,562	-
Ընդամենը ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		(43,560)	20,686
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկումից հետո		1,314,079	624,247
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		23,884,519	10,232,008

*Վերաներկայացման մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում:

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար**

Հազ. ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ (վերաներկայացված*)	Զբաղիված շահույթ (վերաներկայացված*)	Ընդամենը կապիտալ
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերաներկայացված*)	30,000,000	-	-	2,946,536	1,104,018	36,458,548	70,509,102
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,607,761	9,607,761
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	543,903	80,344	-	624,247
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	543,903	80,344	9,607,761	10,232,008
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(10,914)	-	10,914	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում չբաշխված շահույթի հաշվին	20,000,000	-	-	-	-	(20,000,000)	-
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	5,000,000	2,500,000	-	-	-	-	7,500,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(2,500,000)	(2,500,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	25,000,000	2,500,000	-	-	-	(22,500,000)	5,000,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 24)	-	-	2,452,257	-	-	-	2,452,257
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերաներկայացված*)	55,000,000	2,500,000	2,452,257	3,479,525	1,184,362	23,577,223	88,193,367
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	22,570,440	22,570,440
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,621,141	(307,062)	-	1,314,079
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,621,141	(307,062)	22,570,440	23,884,519
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(114,725)	-	114,725	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Գլխավոր պահուստի համալրում Էմիսիոն եկամտի հաշվին (Ծան. 23)	-	(750,000)	-	-	-	750,000	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(3,300,000)	(3,300,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	(750,000)	-	-	-	(2,550,000)	(3,300,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 24)	-	-	624,238	-	-	-	624,238
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,000,000	1,750,000	3,076,495	4,985,941	877,300	43,712,388	109,402,124

*Վերաներկայացման մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում:

6-100 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

**Պրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար**

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2022թ.	2021թ. (վերաներ- կայացված*)
Պրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		49,369,597	44,864,840
Ստացված այլ տոկոսներ		6,102,070	3,524,713
Վճարված տոկոսներ		(23,532,053)	(20,677,814)
Ստացված միջնորդավճարներ		9,659,855	6,429,127
Վճարված միջնորդավճարներ		(3,623,931)	(2,510,553)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող			
ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից		196,755	772,393
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		13,516,463	2,918,840
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(2,318,819)	(2,422,846)
Ստացված այլ եկամուտ		235,468	573,836
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(14,460,895)	(11,535,954)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(3,925,140)	(3,888,701)
Պրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն		31,219,370	18,047,881
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/նվազում			
Առևտրային արժեթղթեր		428,072	(114,344)
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		(31,083)	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		(32,847,258)	37,508,706
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(84,018,496)	(39,050,452)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(22,270,275)	(12,598,205)
Այլ ակտիվներ		(2,693,894)	(946,313)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		-	(79,831)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		8,738,065	1,019,240
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		116,891,930	40,188,480
Այլ պարտավորություններ		3,453,298	3,513,231
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը		18,869,729	47,488,393
Վճարված շահութահարկ		(2,687,672)	(1,137,847)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		16,182,057	46,350,546
Պրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(1,852,520)	(931,480)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,613,821)	(788,301)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից մուտքեր		53,404	103,225
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(6,195,291)	(11,458,482)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք և մարում		2,944,680	3,824,060
Ստացված շահաբաժիններ	36	539,806	-
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(6,123,742)	(9,250,978)
Պրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր	23	-	7,500,000
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	37	2,191,500	3,461,498
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	37	(789,212)	(6,095,477)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր	37	34,288,004	33,778,000
Այլ փոխառությունների մարումներ	37	(37,932,197)	(43,034,045)
Վճարված շահաբաժիններ	23	(3,300,000)	(2,500,000)
Ֆինանսական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(5,541,905)	(6,890,024)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա			
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(12,664,004)	(84,277)
Պրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		68,891	(75,414)
		(8,078,703)	30,049,853
Պրամական միջոցներ և համարժեքներ տարեսկզբին		96,447,988	66,398,135
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	6	88,369,285	96,447,988

*Վերաներկայացման մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում:

6-100 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

1 Հիմնական գործունեության նկարագրություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») մայր կազմակերպությունն է Խմբում, որը բաղկացած է Բանկից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ից (միասին՝ «Խումբ»)։ Այն ձևավորվել է 1995թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն։ Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ։

Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին։ Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 63 մասնաճյուղ (ներառյալ՝ գլխամասային գրասենյակը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում։ Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84։

«ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը ձևավորվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն։ Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ։ Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ ԿԲ-ի կողմից։ Ընկերությունը հանդիսանում է Խմբի դուստր կազմակերպություն և համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում։ Բանկին է պատկանում «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը։

2021թ.-ի դեկտեմբերի 23-ին բանկը հիմնադրել է «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ կրթական կենտրոնը։ Կենտրոնի նպատակն է իրականացնել կրթական ծրագրեր և ներգրավել որակյալ մասնագետների։

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Բաժնետեր	2022թ., %	2021թ., %
«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ	83.80	83.68
«Սակամ Ինտերնասիոնալ ՍԱՍ»	4.55	4.55
Այլ	11.65	11.77
Ընդամենը	100.0	100.0

Խմբի մայր կազմակերպությունը «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն է, որը չունի վերահսկող կողմ.

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն հիմնադրվել է 2017թ. մայիսի 6-ին, 10 Գյուղական փոխօգնության ասոցիացիաների՝ Բանկի նախկին բաժնետերերի կողմից, որոնք ներկայումս հանդիսանում են «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ բաժնետերերը։ Գյուղական փոխօգնության մարզային միավորումները ՀՀ 10 մարզերում գործող հասարակական կազմակերպություններ են, որոնք ստեղծվել են մարզերում գյուղատնտեսությունը զարգացնելու նպատակով։ 10 ասոցիացիաները միասին ունեն 73,949 անդամ։

2 Պատրաստման հիմունքները

Ընդհանուր ականարկ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան, սկզբնական արժեքի հիմունքով, փոփոխված իրական արժեքով ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչմամբ և տարածքների և սարքավորումների (հող, շենք և փոխադրամիջոց) վերագնահատմամբ, ֆինանսական գործիքների՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով դասակարգմամբ («FVOCI»)։ Ֆինանսական գործիքներ և իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով («FVTPL») չափվող առևտրային ակտիվներ։ Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կիրառվող հաշվապահական քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են ստորև։ Այս քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների նկատմամբ, եթե այլ բան նշված չէ։

2 Պատրաստման հիմունքները (շարունակություն)

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազ. ԶԶ դրամով (հազ. ԶԶ դրամ), բացառությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի, եթե այլ բան նշված չէ:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար:

Ռուս-ուկրաինական հակամարտության սրման և Ռուսաստանի Դաշնության դեմ կիրառված պատժամիջոցների պատճառով 2022թ. առաջին եռամսյակի վերջում կանխատեսվում էր Ռուսաստանի տնտեսության տարեկան 10% անկում (ՏՀԳ -ի մարտի 2022-ի կանխատեսմամբ): Քանի որ Ռուսաստանի Դաշնությունը ԶԶ-ի ամենամեծ առևտրային գործընկերն է, և ԶԶ-ից ամենաշատ աշխատանքային միգրանտներ ընդունող երկիրը, անկնկալվում էր, որ Ռուսաստանի Դաշնության հոռետեսական տնտեսական զարգացումները բացասական ազդեցություն կունենան ԶԶ տնտեսության մի շարք ոլորտների, ինչպես նաև Ռուսաստանի Դաշնությունից ստացված տրանսֆերտների վրա: Ելնելով վերոգրյալից՝ անկնկալվում էր, որ ԶԶ տնտեսության աճը կդանդաղի: ԶԶ ԿԲ մարտի կանխատեսումների և ՏՀԳ-ի 2022թ. ապրիլյան կանխատեսումների համաձայն՝ ԶԶ տնտեսության տարեկան աճը կանխատեսվում էր մոտ 1%: 2022թ. առաջին եռամսյակի վերջում իր PD կանխատեսումները և ECL հաշվարկները պատրաստելիս, Խումբը դիտարկել է վերոնշյալ դիտարկումներն ու անկնկալիքները: Ռուս-ուկրաինական հակամարտության առաջին իսկ օրերից Բանկը ճշգրտել է իր սահմանաչափերը ռուսական բանկերի համար (բանկերի համար առավելագույն սահմանաչափերը կրճատվել են):

Չնայած վերոնշյալին հոռետեսական սպասումներին, Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է առկա համաշխարհային ցնցումներին և 2022թ. գրանցել է տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխման և տրանսֆերտների զգալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 12,6 տոկոս աճի 2022թ.-ին, ինչը զգալիորեն ավելի բարձր է, քան անկնկալվում էր տարեսկզբին: Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) կատարողական արդյունքների դիտարկման համաձայն՝ տնտեսական վերականգնումը կշարունակվի: Կառավարությունը նախատեսում է 7% աճ 2023 թվականին: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նախատեսում է զարգացնել արտահանմանն ուղղված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների ջանքերի միջոցով:

Standard & Poor's-ի կողմից Հայաստանին տրված վարկային վարկանիշը B+ է՝ 2022թ. նոյեմբերի 24-ի կայուն կանխատեսմամբ: Fitch-ի վարկային վարկանիշը Հայաստանի համար կազմում է B+ և թարմացվել է 2023թ. փետրվարի 10-ին՝ դրական կանխատեսմամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են Խմբի գործառնությունների և ֆինանսական վիճակի վրա հայկական բիզնես միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա բիզնես միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Գնահատման անորոշություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հասանելի տեղեկատվության հիման վրա, Խումբը ապագայում սպասվող դրամական հոսքերի գնահատումները արտացոլել է անկնկալվող վարկային կորուստների (Ծանոթագրություն 11) և ֆինանսական գործիքների և հիմնական միջոցների իրական արժեքների վերագնահատումներում (Ծանոթագրություն 32):

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները

Խոսմբն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտների փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ից: Խոսմբը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն մտել:

Անցում Նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ ստանդարտները ուժի մեջ են մտել 2022թ. հունվարի 1-ից.

«Նախքան ակտիվի նպատակային օգտագործումը ստացված հասույթ, անբարենպաստ պայմանագրեր. պայմանագրի կատարման արժեքը», «Հղում հայեցակարգային հիմունքներին». ՀՀՄՍ 16-ի, ՀՀՄՍ 37-ի և ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ՝ սահմանափակ կիրառության շրջանակով, և ՖՀՄՍ 1-ին, ՖՀՄՍ 9-ին, ՖՀՄՍ 16-ին և ՀՀՄՍ 41-ին վերաբերող 2018-2020 թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ (թողարկված են 2020թ. մայիսի 14-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):

ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխությամբ կազմակերպություններին արգելվում է հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքից նվազեցնել այն պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, որն արտադրվել է կազմակերպության կողմից ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար անհրաժեշտ վիճակի բերելու ընթացքում: Նման պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, դրա արտադրության ծախսերի հետ միասին, այժմ ենթակա է ճանաչման շահույթում կամ վնասում: Նման պատրաստի արտադրանքի սկզբնական արժեքի չափման համար Կազմակերպությունը պետք է կիրառի ՀՀՄՍ 2-ը: Սկզբնական արժեքը չի ներառի նման կերպ փորձարկվող ակտիվի մաշվածությունը, քանի որ այն դեռ պատրաստ չէ իր նպատակային օգտագործման համար:

ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխությունը նաև հստակեցնում է, որ կազմակերպությունը «ստուգում է ակտիվի պատշաճ գործունակությունը»՝ ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական բնութագրերը գնահատելու միջոցով: Այս չափման համար էական չեն այդպիսի ակտիվի ֆինանսական ցուցանիշները: Հետևաբար, ակտիվը կարող է շահագործվել ղեկավարության մտադրությունների համաձայն, և մաշվածությունը կարող է հաշվարկվել մինչև ղեկավարության կողմից ակնկալվող գործառնական շահագործման համար անհրաժեշտ վիճակի հասնելը:

ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխությունը հստակեցնում է «պայմանագրի կատարման գծով ծախսեր» հասկացությունը: Փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ պայմանագրի կատարման գծով ուղղակի ծախսերը ներառում են այդ պայմանագրի կատարման հավելյալ ծախսերը, ինչպես նաև պայմանագրի կատարման հետ անմիջականորեն կապված այլ ծախսերի բաշխումը: Փոփոխությամբ նաև հստակեցվում է, որ նախքան անբարենպաստ պայմանագրի գծով առանձին պահուստի ձևավորումը, կազմակերպությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ պայմանագրի կատարման ընթացքում օգտագործված ակտիվների գծով, այլ ոչ թե պայմանագրի կատարման համար հատկացված ակտիվների գծով:

ՖՀՄՍ 3-ում կատարվել է լրացում՝ ներառելով հղում ֆինանսական հաշվետվությունների 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին, ինչը թույլ է տալիս սահմանել ակտիվի կամ պարտավորության հասկացությունը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման համատեքստում: Մինչ այս փոփոխության ընդունումը, ՖՀՄՍ 3-ը հղում էր կատարում 2001թ.-ի ֆինանսական հաշվետվությունների Հայեցակարգային հիմունքներին: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 3-ում ավելացվել է Նոր բացառություն պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար: Այս բացառությամբ նախատեսվում է, որ ՖՀՄՍ 3-ը կիրառող կազմակերպությունը, որոշակի տիպի պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար ֆինանսական հաշվետվությունների 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքների փոխարեն պետք է հղում կատարի ՀՀՄՍ 37-ին կամ ՖՀՄՄԻ (IFRIC) 21-ին: Առանց այս Նոր բացառության, կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ճանաչել որոշ պարտավորություններ, որոնք չէր ճանաչի համաձայն ՀՀՄՍ 37-ի: Հետևաբար, ձեռքբերումից անմիջապես հետո կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ապաճանաչել այդպիսի պարտավորությունները և ճանաչել տնտեսական օգուտներ չմարմավորող եկամուտ: Նաև պարզաբանվել է, որ ձեռք բերող կազմակերպությունը պարտավոր չէ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչել պայմանական ակտիվներ, ինչպես սահմանված է ՀՀՄՍ 37-ում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունն անդրադառնում է այն հարցերին, թե որ տեսակի վճարումներն են ենթակա ներառման «10% փորձարկման» կազմում ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման նպատակով: Ծախսերը կամ վճարումները կարող են կատարված լինել հոգուտ երրորդ անձանց կամ վարկատուի: Այս փոփոխության համաձայն, երրորդ անձանց օգտին կատարված ծախսերը կամ վճարումները չեն ներառվի «10% փորձարկման» կազմում:

Փոփոխություններ են կատարվել ՖՀՄՍ 16-ի 13-րդ նկարագրական օրինակում. հանվել է վարձատուի կողմից վարձակալվող գույքի բարելավումներին վերագրվող վճարումների օրինակը: Այս փոփոխությունը կատարվել է՝ վարձակալվող գույքի բարելավումների հաշվարկման հնարավոր անորոշությունից խուսափելու համար:

ՖՀՄՍ 1-ը թույլ է տալիս օգտվել բացառությունից այն դեպքում, եթե դուստր ձեռնարկությունը սկսում է ՖՀՄՍ-ի կիրառումն ավելի ուշ ամսաթվով, քան իր մայր կազմակերպությունը: Դուստր ձեռնարկությունը կարող է չափել իր ակտիվներն ու պարտավորությունները այն հաշվեկշռային արժեքով, որով դրանք պետք է ներառվեն մայր կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցնելու ամսաթվից, եթե տեղի ունեցած չլիներ ճշգրտումներ համախմբման և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքների արտացոլման նպատակներով, որի ներքո մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել նշված դուստր ձեռնարկությունը: ՖՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, որը հնարավորություն է տալիս սույն ՖՀՄՍ 1-ի բացառությունը կիրառած կազմակերպություններին նաև արտարժույթի փոխարկումից կուտակային տարբերությունները չափելիս օգտագործել մայր կազմակերպության կողմից ներկայացված թվային մեծությունները՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցման ամսաթվից: ՖՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությամբ վերոնշյալ բացառությունը տարածվում է արտարժույթի փոխարկումից առաջացած կուտակային տարբերությունների վրա, և նպատակ ունի նվազեցնել ՖՀՄՍ-ն առաջին անգամ կիրառող կազմակերպության ծախսերը: Այս փոփոխությունը կկիրառվի նաև դուստր և համատեղ ձեռնարկությունների վրա, որոնք կօգտվեն ՖՀՄՍ 1-ով սահմանված նույն բացառությունից:

Վերացվել է պահանջը, ըստ որի կազմակերպությունները ՀՀՄՍ 41-ի համաձայն իրական արժեքը չափելիս պարտավոր էին հարկային հաշվառման տեսանկյունից հաշվի չառնել դրամական հոսքերը: Այս փոփոխության նպատակն է՝ ապահովել համապատասխանություն հարկումից հետո:

Փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն չի ունեցել խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Համախմբման հիմունքներ

Դուստր ընկերությունները, որոնց գործունեության նկատմամբ հսումը վերահսկողություն է իրականացնում, համախմբվում են: Վերահսկողությունն իրականացվում է այն դեպքում, երբ հսումը իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով: Մասնավորապես, հսումը վերահսկում է ներդրումը, միայն և միայն այն դեպքում, երբ բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- հսումը ունի իրավասություն ներդրման օբյեկտի նկատմամբ (այսինքն՝ գոյություն ունեցող իրավունքներ, որոնք ապահովում են ներդրման օբյեկտի նշանակալի գործունեությունը կառավարելու հնարավորությունը),
- հսումը ունի իրավունք ներդրումներից ստացվող փոփոխական արդյունքների նկատմամբ և ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին,
- հսումը ունի հնարավորություն օգտագործելու իր իրավասությունները ներդրման օբյեկտի նկատմամբ՝ ներդրումներից փոփոխական արդյունքների վրա ազդելու նպատակով:

Որպես կանոն, ենթադրվում է, որ վերահսկողությունը պայմանավորված է ձայնի իրավունքի մեծամասնությամբ: Սույն ենթադրության հաստատման, ինչպես նաև խմբի մոտ մեծամասնությունից ավելի քիչ քվեարկման կամ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ մեծամասնությունից ավելի քիչ նմանատիպ իրավունքների ամկայության դեպքում, հսումը հաշվի է առնում է բոլոր փաստերը և հանգամանքները տվյալ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ իրավասության ամկայությունը գնահատելիս, ներառյալ՝

- ներդրման օբյեկտի նկատմամբ ձայնի իրավունք ունեցող անձանց հետ պայմանագրային համաձայնությունը,

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

- այլ համաձայնագրերից ծագող իրավունքները,
- իմբին պատկանող առկա և հնարավոր քվեարկման իրավունքները:

Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ խումբը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են: Չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին: Անհրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրտվում են՝ այդ ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները իմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Առանց վերահսկման կորստի դուստր ընկերությունում մասնակցության փոփոխությունը հաշվառվում է որպես սեփական կապիտալում փոփոխություն: Դուստր կազմակերպության վնասները վերագրվում են չվերահսկող բաժնեմասին, նույնիսկ եթե այն հանգեցնում է բացասական մնացորդի:

Եթե խումբը կորցնում է դուստր կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողությունը, այն ապաճանաչում է դուստր կազմակերպության ակտիվները (ներառյալ՝ գույքվիժը) և պարտավորությունները, ցանկացած չվերահսկվող բաժնեմասի հաշվեկշռային արժեք, սեփական կապիտալում արտացոլվող փոխարկման կուտակված տարբերությունները, ճանաչում է ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը, մնացած ներդրման իրական արժեքը, գործարքի արդյունքում առաջացած ավել կամ պակաս գումարը շահույթում կամ վնասում, վերադասակարգում է նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված տարրերի մայր կազմակերպության բաժինը շահույթում կամ վնասում կամ չբաշխված շահույթում:

Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Ասոցիացված են համարվում այն կազմակերպությունները, որոնցում խումբը ունի 20%-ից 50% քվեարկող բաժնեմաս կամ խումբն ունի էական ազդեցության այլ հնարավորություններ, որը, սակայն, չի նշանակում լիովին վերահսկում: Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գույքվիժը: Հաշվեկշռային արժեքի հետագա փոփոխությունները արտացոլում են միավորմանը հաջորդող իմբի՝ ասոցիացված կազմակերպության գուտ ակտիվների բաժնեմասի փոփոխությունները: Իմբի՝ ասոցիացված կազմակերպության շահույթի կամ վնասի բաժնեմասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստներում փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այնուամենայնիվ, երբ իմբի՝ ասոցիացված կազմակերպություններում վնասների բաժինը գերազանցում է իր բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպությունում, խումբը չի ճանաչում հետագա կորուստները, եթե խումբը չի պարտավորվում հետագա վճարումներ կատարել ասոցիացված կազմակերպությանը կամ ասոցիացված կազմակերպության անունից:

Իմբի և իր ասոցիացված կազմակերպության միջև գործարքներից չիրացված օգուտները բացառվում են մինչև իմբի՝ ասոցիացված կազմակերպությունում բաժնեմասը. չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքի, երբ համապատասխան գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին:

Իրական արժեքի չափում

Խումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 33-ում:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Խումբը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Խումբն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնի հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնի հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար Էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար Էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Խումբը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար Էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Խումբն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման թիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով՝

- Ամորտիզացված արժեքով,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ, հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Խումբը չափում է բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները, հաճախորդներին տրված վարկերը և ներդրումային արժեթղթերը ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բիզնես մոդելն արտացոլում է խմբի կողմից ակտիվների կառավարման համար կիրառվող մեթոդը՝ դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման նպատակով: Արդյոք խմբի նպատակն է՝ (i) ակտիվներից բացառապես ստանալ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր («ակտիվների պահում՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման համար») կամ (ii) պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում, և ակտիվների վաճառքի արդյունքում առաջացած դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում («ակտիվների պահում՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի համար») կամ այն դեպքում, երբ կիրառելի չէ (i)-ը կամ (ii)-ը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելի մաս և չափվում են ԻԱՇՎ-ով:

Խմբի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և խմբի առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
 - Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
 - Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են խմբի գնահատման կարևոր գործոններ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «հոռետեսական» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում խմբի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, խումբը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, խումբը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրի մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար խումբը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Համեմատության համար, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Խումբը չափում է պարտքային գործիքները իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները: Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը, ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Խումբը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Ֆինանսական վարձակալության համար տրված կանխավճարներ

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Վարձակալներից ստացված կանխավճարները և մատակարարներին տրված կանխավճարները խումբը դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը վարկային ռիսկ չեն փոխանցում: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Կատարողական երաշխիքները չափվում են ՖՀՄՍ 4-ի համաձայն, որը թույլ է տալիս բացահայտել ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն կատարողական երաշխիքները, եթե դրանք համապատասխանում են ֆինանսական գործիքի սահմանմանը: ՖՀՄՍ 9-ը սահմանում է ֆինանսական գործիքը որպես ցանկացած պայմանագիր, որն առաջացնում է մի կազմակերպության ֆինանսական ակտիվ և մեկ այլ կազմակերպության ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք: Կատարողական երաշխիքները կարող են համապատասխանել այս սահմանմանը, եթե դրանք բավարարում են որոշակի չափանիշների, ինչպիսիք են իրավաբանորեն պարտադիր բնույթը վճարման պարտավորության սահմանումը:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ գերծ պայմանագրային սահմանափակումներից: Երեք ամսից ավելի ժամկետով սահմանափակված միջոցները հանվում են դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, ինչպես ֆինանսական վիճակի մասին, այնպես էլ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ (i) դրանք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու նպատակով, և այդ դրամական հոսքերը իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումներ, և (ii) դրանք չեն սահմանվել որպես ԻԱՇՎ-ով չափվող:

ԿԲ-ում պահվող պարտադիր դրամական մնացորդներ

ԿԲ-ում պարտադիր դրամական մնացորդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և ներկայացնում են անտոկոս պարտադիր պահուստային ավանդներ, որոնք հասանելի չեն խմբի ամենօրյա գործունեությունը ֆինանսավորելու համար, և, հետևաբար, չեն համարվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մաս՝ դրամական միջոցների հոսքերի համախմբված հաշվետվության նպատակով:

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առքուվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խուճբը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազմապիսի գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում:

Նշված գործառնություններից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս) կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ մայր-պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկանշից կամ վարկային ինդեքսից, այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ փոխանցվող ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում պարունակվող ներգրավված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորություններում կամ ոչ ֆինանսական մայր պայմանագրերում ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն մայր պայմանագրի հետ, և մայր պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Թողարկված ֆինանսական գործիքները կամ դրանց բաղկացուցիչները դասակարգվում են որպես պարտավորություններ, եթե պայմանագրային համաձայնության արդյունքում Խուճբն ունի պարտավորություն փոխանցելու դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ, կամ այլ կերպ կատարելու պարտավորությունները, բացի հաստատուն գումարով դրամական միջոցների կամ այլ ֆինանսական ակտիվների՝ սեփական բաժնեմասային գործիքների հաստատուն քանակով փոխարինելը: Նման գործիքները իրենց մեջ ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

պարտատոմսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառու միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառման միջոցով:

Պարտավորության ապաճանաչման դեպքում, ինչպես նաև ամորտիզացիայի ընթացքում, եկամուտներն ու ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Եթե խումբը գնում է իր սեփական պարտքը, այն հանվում է ֆինանսական վիճակի համախմբված հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը կարող են վճարվել միայն լուծարման դեպքում այն բանից հետո, երբ բավարարվել են ավելի բարձր առաջնահերթություն ունեցող այլ պարտատերերի պահանջները: Ստորադաս պարտքը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակները, իսկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը: Պարտքային արժեթղթերը ներկայացված են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալություն

Խումբը՝ որպես վարձակալ

Խումբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը խելամտորեն համոզված է, որ ձեռք կբերի վարձակալված ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պայմանագրի ավարտին, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից և վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ Էուլայան հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ հսումբը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է հմբի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը: Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս հսումբն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել:

Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

հսումբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): հսումբը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող):

Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Գործառնական – հսումբը՝ որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ հսումբը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

Ֆինանսական – հսումբը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից հսումբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում գուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Համախառն դեբիտորական պարտքի և ներկա արժեքի միջև տարբերությունը ներկայացնում է չվաստակած ֆինանսական եկամուտը: Այս եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով վարձակալությամբ սահմանված դրույքաչափը (i) 1-ին և 2-րդ փուլերում վարձակալության դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ և (ii) վարձակալության դեբիտորական պարտքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ՝ ԱՎԿ մոդելի 3-րդ փուլում: Վարձակալության պայմանների բանակցմանը և կազմակերպմանը ուղղակիորեն վերագրվող լրացուցիչ ծախսումները ներառված են ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքի սկզբնական չափման մեջ և նվազեցնում են վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչված եկամտի գումարը: Վարձակալությունից ստացված ֆինանսական եկամուտը գրանցվում է «Այլ տոկոսային հասույթի» կազմում, շահույթում կամ վնասում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Վարկային կորուստի պահուստը ճանաչվում է ընդհանուր ԱՎԿ մոդելի համաձայն: ԱՎԿ-ը որոշվում է նույն կերպ, ինչ ամորտիզացված արժեքով չափվող փոխառությունների և կանխավճարների դեպքում և ճանաչվում է պահուստային հաշվի միջոցով՝ դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը նվազեցնելով մինչև ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեք՝ զեղչված ֆինանսական վարձակալության մեջ նշված տոկոսադրույքներով: Գնահատված ապագա դրամական հոսքերը արտացոլում են այն դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք կարող են առաջանալ վարձակալության ենթակա ակտիվների ձեռքբերման և վաճառքի արդյունքում:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- բնականոն գործունեության ընթացքում,
- պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի, հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերանայված վարկեր

Հնարավորության դեպքում խումբը ձգտում է վերանայել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ խումբը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,
- եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR) զեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, խումբը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR), այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, խումբը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված:

Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: Որպեսզի վերակազմավորված վարկը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանի համար փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

IBOR-ի բարեփոխման համատեքստում շատ ֆինանսական գործիքներ արդեն փոփոխվել են կամ կփոփոխվեն, քանի որ դրանք անցում են կատարում IBOR-ից RFR-ների: Ֆինանսական գործիքի տոկոսադրույքի փոփոխումից բացի, անցման պահին ֆինանսական գործիքի պայմաններում կարող են կատարվել այլ փոփոխություններ: Տոկոսադրույքի IBOR-ից RFR փոփոխությունը արտացոլելու համար ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դեպքում հուլիս 1-ին օգտվում է կիրառական մեղմացումներից, ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 3-ում: Երկրորդ, ցանկացած փոփոխության համար, որը չի դիտարկվում որպես կիրառական մեղմացում, հուլիս 1-ին կիրառում է դատողություն՝ գնահատելու, թե արդյոք փոփոխությունները էական են, և եթե այդպես է, ապա ֆինանսական գործիքը ապաճանաչվում է, և նոր ֆինանսական գործիք է ճանաչվում: Եթե փոփոխությունները էական չեն, հուլիս 1-ին ճշգրտում է ֆինանսական գործիքի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կիրառական մեղմացում չհամարվող փոփոխությունների ներկա արժեքով՝ գեղջված վերանայված EIR-ով:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- հուլիս 1-ին փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- հուլիս 1-ին (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), խմբի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով հուլիս 1-ին կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ հուլիս 1-ին սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Խուլիս 1-ին կարող է դուրս գրել դեռևս բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ հուլիս 1-ին փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքի: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարված են (այսինքն, երբ պայմանագրում նշված պարտավորությունը կատարվել է, չեղյալ է հայտարարվել կամ դրա գործողության ժամկետը լրացել է):

Խմբի և նրա սկզբնական պարտատերերի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումն Էականորեն տարբերվող պայմաններով, ինչպես նաև գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների պայմանների Էական փոփոխությունները հաշվառվում են որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճանաչվում են շահույթ կամ վնաս մարումից: Եթե փոխանակումը կամ փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Պարտավորությունների փոփոխությունները, որոնք չեն հանգեցնում մարման, հաշվառվում են որպես դատողության փոփոխություն՝ օգտագործելով կուտակային փոխարկման մեթոդն, ընդ որում, ցանկացած շահույթ կամ վնաս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, եթե հաշվեկշռային արժեքի տարբերության տնտեսական Էությունը չի վերաբերում սեփականատերերի հետ կապիտալի գործարքին:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ հարկի այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միավորներին կամ ուղղակիորեն կապիտալում ճանաչված՝ բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ գուղվի, որը չի նվազեցվում հարկային նպատակներով, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որոնք ազդեցություն չունեն ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Խումբը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույթները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կուտակված վնասները: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է արժեզրկման տեսանկյունից այն դեպքում, երբ առաջանում են դեպքերի կամ իրավիճակների այնպիսի փոփոխություններ, որոնք վկայում են, որ այդպիսի ակտիվների արժեքը, հնարավոր է, որ չի փոխհատուցվի:

Փաստացի արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կուտակված վնասները: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը բացառվում է՝ միաժամանակ նվազեցվելով ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, և ստացված գումարը վերահաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման արժեքի աճը արտացոլվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում, եթե այն տվյալ ակտիվի արժեքի նախորդ նվազման վերականգնում չէ, որը նախկինում արտացոլվել էր ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Այս դեպքում ակտիվի արժեքի աճը վերագրվում է ֆինանսական արդյունքներին: Վերագնահատումից արժեքի նվազումը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ նախկինում հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում արտացոլված նույն ակտիվի գծով արժեքի աճի հաշվին այդպիսի նվազեցման անմիջական հաշվանցմանը:

Ակտիվի օտարման դեպքում վերագնահատման պահուստում ներառված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը սկսվում է կատարվել այն ժամանակ, երբ այն օգտագործման համար մատչելի է դառնում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Տարի
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	5-10
Փոխադրամիջոցներ	7-10
Այլ	7-10

Վարձակալության բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում, բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Գուդվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է խմբի կողմից փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերության արժեքով: Դուստր ընկերության ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը ճանաչվում է գուդվիլի և ոչ նյութական ակտիվների կազմում: Ասոցիացված կազմակերպության ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը արտացոլվում է ասոցիացված կազմակերպություններում կատարված ներդրումների կազմում: Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը, արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է խմբի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե՛ ոչ:

Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից խմբի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր, մինչև միավորումը չգերազանցի գործառնական սեգմենտը՝ համաձայն ՖՀՄՍ 8 «Գործառնական սեգմենտներ» ստանդարտի սահմանման:

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորի (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերն ու լիցենզիաները:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով: Ձեռնարկատիրական միավորման արդյունքում ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվների արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված վնասները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օգտակար ծառայության ընթացքում, որը կազմում է 7-ից 10 տարի, և գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից, երբ առկա են ոչ նյութական ակտիվի արժեզրկման հայտանիշներ: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են, նվազագույնը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և զուտ իրացվելի արժեքի նվազագույնով:

Կենսաթռչանի և աշխատակիցներին այլ հատուցումների գծով պարտավորություններ

Խումբը չունի կենսաթռչանային պայմանավորվածություններ և նշանակալի հետաշխատանքային հատուցումներ:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը, որոնք հայեցողական շահաբաժինների իրավունք են տալիս, դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում՝ որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Հետգնված բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը կամ իր դուստր կազմակերպությունները գնում են Բանկի բաժնետոմսերը, վճարված փոխհատուցումը, ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսերը և հանած շահութահարկը, նվազեցվում է ընդհանուր կապիտալից՝ որպես հետգնված բաժնետոմսեր, մինչև դրանց չեղյալ հայտարարումը կամ վերաթողարկումը: Երբ նման բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվում կամ վերաթողարկվում են, ստացված փոխհատուցումը ներառվում է սեփական կապիտալում: Հետգնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված գնով:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում հմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հաղիսանում հմբի ակտիվներ:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունը հիմնված է հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա. մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ բանկային գործունեություն, գյուղատնտեսություն, առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն և ֆինանսական վարձակալություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն խումբ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Խումբը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Խումբը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Եթե Փուլ 3-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվի գծով վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվի այնպես, որ ակտիվն այլևս վարկային արժեզրկված չլինի, և բարելավումը հնարավոր լինի օբյեկտիվորեն վերագրել իրադարձության, որը տեղի է ունեցել այն բանից հետո, երբ ակտիվը սահմանվել է որպես վարկային արժեզրկված (այսինքն ակտիվը դառնում է վերականգնման ենթակա), ակտիվը վերադասակարգվում է 3-րդ փուլից և տոկոսային հասույթը հաշվարկվում է՝ կիրառելով EIR-ը համախառն հաշվեկշռային արժեքի վրա: Լրացուցիչ տոկոսային եկամուտը, որը նախկինում շահույթում և վնասում չէր ճանաչվել՝ ելնելով ակտիվի Փուլ 3 բնույթից, սակայն որը ներկայումս ակնկալվում է ստանալ ակտիվի վերականգնումից հետո, ճանաչվում է որպես արժեզրկման հակադարձում:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը, և ներկայացվում ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ տոկոսային եկամուտներում»:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով» հոդվածում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից խումբը ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անունից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Կոմիսիոն վճարները կամ դրանց բաղկացուցիչ մասերը, որոնք կապված են որոշակի կատարողական պարտավորությունների հետ, ճանաչվում են համապատասխան ցուցանիշների բավարարումից հետո: Երբ պայմանագրով նախատեսված է փոփոխական փոխհատուցում, միջնորդավճարների գծով եկամուտը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով որ հավանական է, որ ճանաչված կուտակային եկամտի զգալի մասի հակադարձում տեղի չի ունենա, մինչև հետագայում լուծվի փոփոխական փոխհատուցման հետ կապված անորոշությունը:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորներով իրականացված ծրագրերի դեպքում խումբը, ընդհանուր առմամբ, հաճախորդների կողմից կուտակված և չիրացված միավորների գծով պարտավորություն է ճանաչում, իրացվելու դեպքում՝ ճանաչում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտ ճանաչվում է, երբ խմբի՝ վճարումը ստանալու իրավունքը սահմանվում է:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը խմբի գործառնական ու հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի՝ գործարքի օրվա միջին շուկայական փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Արտարժույթային գործառնություններից օգուտներ/(վնասներ)» արտարժույթի վերագնահատում» հոդվածում: Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են արտարժույթով արտահայտված սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է սկզբնական գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր 1 ԱՄՆ դոլարի համար 393.57 և 480.14 և 1 Եվրոյի համար 420.06 և 522.59 ՀՀ դրամ համապատասխանաբար:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով, աշխատակիցները ծառայությունների մատուցման համար վարձատրություն են ստանում բաժնային գործիքներով (բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ):

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործարքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքի հիման վրա այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է, համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 23-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի գծով ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողական պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում): Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մինչև իրավունքի առաջացման ամսաթիվը ճանաչված կուտակային ծախսը արտացոլում է իրավունքի առաջացման ամսաթվի լրանալու աստիճանը և բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքների առաջացման՝ Խմբի լավագույն գնահատականը: Ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության ծախսը կամ կրեդիտը ներկայացնում է այդ ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում ճանաչված կուտակային ծախսի շարժը:

Իրավունքի ստացման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը որոշելիս ծառայության հետ կապված պայմանները և ոչ շուկայական պայմանները հաշվի չեն առնվում, սակայն պայմանների բավարարման հավանականությունը հաշվի է առնվում բաժնային գործիքների քանակի որոշման համար, որոնց գծով Խմբի լավագույն գնահատականի համաձայն իրավունքները կառաջանան:

Շուկայական պայմաններն արտացոլվում են շնորհման ամսաթվի իրական արժեքում: Վճարումների հետ կապված ցանկացած այլ պայմաններ, որոնք ներառված չեն ծառայության պահանջներում, համարվում են իրավունք չառաջացնող պայմաններ: Իրավունք չառաջացնող պայմաններն արտացոլվում են վարձատրության իրական արժեքում և հանգեցնում են վարձատրության գծով ծախսի անհապաղ ճանաչմանը, եթե չկան ծառայության կամ կատարողականի հետ կապված այլ պայմաններ:

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Հրապարակված սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Հրապարակվել են 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել խմբի կողմից:

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր – ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններ (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները սահմանում են, թե ինչպես հաշվառել հետաձգված հարկը այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և շահագործումից հանելու պարտավորությունները: Նշված հանգամանքներում կազմակերպություններն ազատվում են հետաձգված հարկի ճանաչումից, երբ նրանք առաջին անգամ են ճանաչում ակտիվները կամ պարտավորությունները: Նախկինում որոշակի անորոշություն կար այն հարցում, թե արդյոք այդ բացառությունը կիրառվում է այնպիսի գործարքների նկատմամբ, ինչպիսիք են վարձակալությունը և շահագործումից հանելու պարտավորությունները. գործարքներ, որոնց համար ճանաչվում են ինչպես ակտիվը, այնպես էլ պարտավորությունը: Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ բացառությունը չի կիրառվում, և որ կազմակերպություններից պահանջվում է ճանաչել հետաձգված հարկը նման գործարքների համար: Փոփոխությունները պահանջում են, որ ընկերությունները ճանաչեն հետաձգված հարկը այն գործարքների նկատմամբ, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ առաջացնում են հավասար չափով հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Խումբը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգում՝ որպես ընթացիկ և ոչ ընթացիկ

2020թ. հունվարին, ՀՀՄՍ Խորհուրդը հաստատել է ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի պարագրաֆներ 69-ից 76-ում փոփոխությունները՝ հստակեցնելով պարտավորությունները ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունը հստակեցնում է.

- Ի՞նչ է նշանակում վճարումը հետաձգելու իրավունք,
- Ո՞ր հետաձգման իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում,
- Ո՞ր դասակարգման վրա չի ազդում այն հավանականությունը, որ կազմակերպությունը կկիրառի իր տարկետման իրավունքը,
- Որ միայն այն դեպքում, եթե փոխարկելի պարտավորության մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքն ինքնին բաժնային գործիք է, պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետադարձ: Խումբը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):

ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ընկերությունները ինչպես պետք է տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություններից:

Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում. (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):

ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Էական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Էական տեղեկատվության սահմանումները: Բացի այդ, փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը հավանական է, որ կհամարվի Էական այն դեպքում, եթե առանց այդ տեղեկատվության, ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողները չեն կարողանա ըմբռնել ֆինանսական հաշվետվություններում առկա այլ Էական տեղեկատվությունը:

Փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության օրինակներ, որոնք, հավանաբար, կարող են Էական համարվել կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների գծով:

Բացի այդ, ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ ոչ Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման անհրաժեշտություն չկա: Այնուամենայնիվ, այդպիսի տեղեկատվության բացահայտման դեպքում, այն չպետք է բարդացնի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական տեղեկատվության ընկալումը: Այս փոփոխությանն օժանդակելու համար փոփոխություններ են կատարվել նաև ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2-ում՝ «Էականության վերաբերյալ դատողություններ», որը ուղեցույց է տրամադրում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով բացահայտումների նկատմամբ Էականության հայեցակարգի կիրառման վերաբերյալ:

Խումբը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Եթե վերը այլ բան նկարագրված չէ, չի ակնկալվում, որ նոր ստանդարտները և մեկնաբանությունները նշանակալի ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Սխալների ուղղում

Տարվա ընթացքում Խումբը ուղղում է կատարել այս ֆինանսական հաշվետվություններում Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա և 2021թ. հունվարի 1-ի համադրելի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Փոփոխություններ են կատարվել համաձայն ՀՀՄՍ 8-ի՝ հետընթաց կերպով և համեմատական թվերը համապատասխանաբար ճշգրտվել են:

Ուղղում 1. Ներդրումային արժեթղթեր

Խումբն ունի C դասի Visa բաժնետոմսեր, որոնք փոխանցվել են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ ԻԱՎՌՖԱ-ում: Այնուամենայնիվ, C դասի Visa բաժնետոմսերը պարտքային գործիքներ են, որոնք չեն բավարարում ՄՄՏՏ-ն: Տարվա ընթացքում Խումբը ճշգրտում է կատարել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա և 2021 հունվարի 1-ի դրությամբ ներկայացված համապատասխան հաշվետվություններում: Ֆինանսական հաշվետվություններում Խումբը վերադասակարգել է Visa Inc-ի C դասի սեփական կապիտալում ներդրումները որպես սեփական կապիտալում ներդրումներ ԻԱՇՎ-ով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ուղղում 2. Հիմնական միջոցներ

Տարվա ընթացքում հունվրը ճշգրտում է կատարել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա և 2021 հունվարի 1-ի դրությամբ ներկայացված համապատասխան հաշվետվություններում: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններում որոշ դուրսգրված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը և կուտակված մաշվածությունը հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների բացահայտման ժամանակ չեն նվազեցվել սկզբնական արժեքից և կուտակված մաշվածության գումարից:

Սխալը որևէ ազդեցություն չի ունեցել հմբի սեփական կապիտալի, ֆինանսական վիճակի և շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունների վրա (Ծան. 13.):

Ուղղում 3. Տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտները ներկայացված են եղել շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության «Այլ. եկամուտ» տողում: Խումբը տույժերից և տուգանքներից եկամուտը «Այլ եկամուտներից» վերադասակարգել է «Տոկոսային եկամուտներ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով»՝ հաճախորդներին տրված վարկերից ստացված տույժերի գծով, «Այլ տոկոսային հասույթ»՝ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք միջոցների շրջանակում ստացված տուգանքների գծով, ինչպես նաև գտել է ժամկետային ավանդների դադարեցումից ստացված տույժերը գտել է ավանդների գծով կրած տոկոսային ծախսերից:

2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության վրա ուղղումների ազդեցությունը հետևյալն էր.

Հազ. ՀՀ դրամ	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	2021թ. հունվար 1-ին վերաներկայացված
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	3,572,143	(2,468,125)	1,104,018
Զբաղիված շահույթ	33,990,423	2,468,125	36,458,548

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության վրա ուղղումների ազդեցությունը հետևյալն էր.

Հազ. ՀՀ դրամ	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին վերաներկայացված
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	3,446,766	(2,262,404)	1,184,362
Զբաղիված շահույթ	21,314,819	2,262,404	23,577,223

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվության վրա վերադասակարգման ազդեցությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար հետևյալն էր.

Հազ. ՀՀ դրամ	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	Ուղղում 2	Վերաներկայացված 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
<i>Շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով	26	43,312,133	1,844,467	45,156,600
Այլ տոկոսային հասույթ	26	3,498,291	26,422	3,524,713
Տոկոսային ծախս	26	(21,294,891)	268,095	(21,026,796)
Չուտ օգուտ/(վնաս)իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		560,811	-	309,931
Այլ եկամուտ	28	3,024,059	(2,138,984)	885,075
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(2,803,449)	-	(2,758,290)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվության</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով (վնաս)/օգուտ		(253,375)	-	(2,495)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով		(73,356)	-	(118,515)
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ		1,840.03	(38.47)	1,801.56

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Դատողություններ

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում դեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, բացառությամբ գնահատումների, որոնք առավելագույն ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Գնահատումների անորոշություն

Խմբի կողմից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված գումարների վերաբերյալ դեկավարությունը կատարել է հետևյալ առավել կարևոր գնահատումները և դատողությունները.

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում (Ծանոթագրություն 33)

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Խումբը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների չափումը

Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ: Լրացուցիչ տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 33-ում:

Բաժնետոմսով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է Բանկի բաժնետոմսերի իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ դրամաշնորհը տրամադրվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մոդելը տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Այս մոդելների տվյալները վերցված են տեսանելի շուկաներից, որտեղ դա հնարավոր է, բայց եթե դա հնարավոր չէ, իրական արժեքները սահմանելու համար պահանջվում է դատողության որոշակի աստիճան, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 24-ում:

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Խմբի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ:

ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 5,982,161 հազ. ՀՀ դրամ (2021: 8,319,892 հազ. ՀՀ դրամ): Մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություններում 11 և 12-ում:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Վարձակալություն-լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի գնահատումը

Խումբը չի կարող հեշտությամբ որոշել վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքը, հետևաբար, ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները չափելու համար այն օգտագործում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (IBR): Լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (IBR) այն տոկոսադրույքն է, որը Խումբը պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով: Հետևաբար, լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն (IBR) արտացոլում է այն, ինչ Խումբը «պետք է վճարեր», որը պահանջում է գնահատել, երբ դիտարկվող տոկոսադրույքներ մատչելի չեն (օրինակ՝ դուստր ընկերությունների համար, որոնք ֆինանսավորման գործարքներ չեն կնքում) կամ երբ դրանք պետք է ճշգրտվեն՝ արտացոլելու ֆինանսական վարձակալության ժամկետներն ու պայմանները (օրինակ, երբ վարձակալությունները դուստր ընկերության գործառնական արժույթով չեն):

Խումբը գնահատում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն (IBR)՝ օգտագործելով դիտարկելի ելակետային տվյալները (օրինակ՝ շուկայական տոկոսադրույքները), երբ առկա է, և պահանջվում է իրականացնել ընկերությանը բնորոշ որոշակի գնահատումներ (օրինակ՝ դուստր ընկերության առանձին վարկանիշը):

Վարձակալություն - երկարաձգման օպցիոններ

Վարձակալության ժամկետը որոշելիս Խմբի ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, որոնք տնտեսական դրդապատճառ են ստեղծում երկարաձգման օպցիոնը կիրառելու կամ դադարեցման օպցիոնը չկիրառելու համար: Երկարաձգման օպցիոնները (կամ դադարեցման օպցիոններին հաջորդող ժամկետները) վարձակալության ժամկետում ներառվում են միայն այն դեպքում, եթե առկա է ողջամիտ վստահություն, որ վարձակալությունը երկարաձգվելու է (կամ չի դադարեցվելու):

Գնահատումը վերանայվում է, եթե տեղի է ունենում Եական իրադարձություն կամ հանգամանքների Եական փոփոխություն, որն ազդում է այս գնահատման վրա և գտնվում է վարձակալի վերահսկողության ներքո:

5 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներով և հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, խումբը բաժանվում է հետևյալ հինգ սեզմենտների.

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Գյուղատնտեսություն	Գյուղատնտեսական ոլորտի հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնություններ:
Ֆինանսական վարձակալություն	Կորպորատիվ և անհատ հաճախորդներին ֆինանսական վարձակալության գծով ծառայությունների մատուցում:

Խմբում գործառնական որոշումներ կայացնող հիմնական անձը գլխավոր գործադիր տնօրենն է:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Սեզմենտի գործունեությունը, ինչպես նկարագրված է ստորև բերված աղյուսակում, չափվում է այլ կերպ, քան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված շահույթը կամ վնասը: Շահութահարկը կառավարվում է խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

Գործառնական սեզմենտների միջև տրանսֆերային գնագոյացումը, ինչպես երրորդ կողմերի հետ գործարքներում, համապատասխանում է շուկայական պայմաններին:

Հետևյալ աղյուսակները ներկայացնում են եկամուտների և շահույթի և որոշակի ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն խմբի գործառնական սեզմենտների վերաբերյալ:

5 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

2022թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն, բացի գյուղատնտեսությունից	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Գյուղատնտեսություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ֆինանսական վարձակալություն	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ						
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով Այլ տոկոսային եկամուտ	19,587,306 -	13,938,461 -	15,880,325 -	2,858,642 130,202	- 5,722,564	52,264,734 5,852,766
Տոկոսային ծախս	(6,669,927)	(6,567,713)	(7,431,082)	(1,137,339)	(2,498,499)	(24,304,560)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	12,917,379	7,370,748	8,449,243	1,851,505	3,224,065	33,812,940
Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում/(ծախս)	1,173,104	350,093	797,322	(108,012)	73,708	2,286,215
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո	14,090,483	7,720,841	9,246,565	1,743,493	3,297,773	36,099,155
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	5,142,169	1,990,132	2,378,905	-	148,649	9,659,855
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(1,627,073)	(928,419)	(1,064,267)	-	(4,172)	(3,623,931)
Չուտ վնաս իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-	-	-	(115,359)	-	(115,359)
Չուտ օգուտ արտարժույթի փոխարկումից	6,484,007	3,327,322	3,852,680	-	(147,546)	13,516,463
Չուտ վնաս/ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(223,357)	(114,617)	(132,715)	-	36,954	(433,735)
Ասոցիացված կազմակերպության շահույթի բաժնեմաս	-	-	-	736,475	-	736,475
Այլ եկամուտ	656,459	336,866	390,057	-	64,903	1,448,285
Ոչ տոկոսային եկամուտ	10,432,205	4,611,284	5,424,660	621,116	98,788	21,188,053
Անձնակազմի գծով ծախսեր Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(7,743,996) (1,222,831)	(3,973,895) (627,506)	(4,601,344) (726,584)	- -	(397,578) (30,027)	(16,716,813) (2,606,948)
Այլ գործառնական ծախսեր	(1,104,020)	(566,537)	(655,989)	-	(110,715)	(2,437,261)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,795,437)	(921,343)	(1,066,817)	-	(141,543)	(3,925,140)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով ծախսեր	(1,558,071)	(799,537)	(925,777)	-	-	(3,283,385)
Ոչ տոկոսային ծախս	(13,424,355)	(6,888,818)	(7,976,511)	-	(679,863)	(28,969,547)
Շահույթ/(վնաս) մինչև շահութահարկ	11,098,333	5,443,306	6,694,715	2,364,609	2,716,698	28,317,661
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,468,973)	(1,266,974)	(1,467,020)	-	(544,254)	(5,747,221)
Հաշվետու տարվա շահույթ	8,629,360	4,176,332	5,227,695	2,364,609	2,172,444	22,570,440
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	159,718,236	117,732,694	130,988,315	25,358,661	53,423,221	487,221,127
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	185,737,575	21,898,804	24,474,199	99,752,380	51,229,395	383,092,353

*Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Ծան. 3):

5 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

2021թ. (վերաներկայացված*)	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատն- տեսությունից	Կորպորա- տիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատն- տեսություն	Առևտրային և ներդրումա- յին բանկային գործունեու- թյուն	Ֆինանսա- կան վարձակա- լություն	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ						
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	15,668,403	11,600,429	15,675,740	2,212,028	-	45,156,600
Այլ տոկոսային հասույթ	-	-	-	158,602	3,366,111	3,524,713
Տոկոսային ծախս	(5,174,333)	(4,713,009)	(6,222,872)	(3,612,471)	(1,304,111)	(21,026,796)
Չուտ տոկոսային եկամուտ/ (ծախս)	10,494,070	6,887,420	9,452,868	(1,241,841)	2,062,000	27,654,517
Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում/(ծախս)	(1,009,868)	1,306,525	61,537	(254,905)	128,811	232,100
Չուտ տոկոսային եկամուտ/ (ծախս) վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո	9,484,202	8,193,945	9,514,405	(1,496,746)	2,190,811	27,886,617
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,161,137	1,400,965	2,368,967	-	363,490	6,294,559
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(925,347)	(599,859)	(824,689)	-	(160,659)	(2,510,554)
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-	-	-	309,931	-	309,931
Չուտ օգուտ արտարժույթի փոխարկումից	1,185,515	769,584	1,057,205	-	(93,464)	2,918,840
Չուտ վնաս/օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(340,256)	(221,642)	(303,893)	-	(1,100)	(866,891)
Ասոցիացված կազմակերպության շահույթի բաժնեմաս	-	-	-	579,024	-	579,024
Այլ եկամուտ	330,489	211,629	292,955	-	50,002	885,075
Ոչ տոկոսային եկամուտ	2,411,538	1,560,677	2,590,545	888,955	158,269	7,609,984
Անձնակազմի գծով ծախսեր Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(5,588,327)	(3,622,652)	(4,980,433)	-	(375,638)	(14,567,050)
Այլ գործառնական ծախսեր	(968,621)	(627,912)	(863,256)	-	(34,173)	(2,493,962)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(763,892)	(495,195)	(680,796)	-	(67,283)	(2,007,166)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով ծախսեր	(1,533,042)	(993,799)	(1,366,278)	-	(73,724)	(3,966,843)
Ոչ տոկոսային ծախս	(8,891,499)	(5,763,944)	(7,924,289)	-	(550,818)	(23,130,550)
Շահույթ/(վնաս) մինչև շահութահարկ	3,004,241	3,990,678	4,180,661	(607,791)	1,798,262	12,366,051
Շահութահարկի գծով ծախս	(953,335)	(617,946)	(849,598)	-	(337,412)	(2,758,291)
Հաշվետու տարվա շահույթ/ (վնաս)	2,050,906	3,372,732	3,331,064	(607,791)	1,460,850	9,607,761
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	102,909,919	123,931,130	114,454,029	44,086,234	31,233,067	416,614,379
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	73,972,127	108,981,215	80,232,006	151,339,780	31,233,067	445,758,195

*Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Ծան. 3):

5 Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բացի ծանոթագրություն 9-ում ներկայացված ֆինանսական գործիքներից, Խումբը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ:

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեգմենտների 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է.

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատն- տեսությունից	Կորպորա- տիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատն- տեսություն	Ֆինանսական վարձակալու- թյուն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	3,260,740	1,261,978	1,508,506	-	6,031,224
Դրամական փոխանցումներ Բանկային հաշվի սպասարկման վճարներ	759,127	293,799	351,193	-	1,404,119
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում Կանխիկացման ծառայություններ	152,003	58,828	70,321	-	281,152
Այլ	-	-	568,406	-	568,406
	395,570	153,094	183,001	-	731,665
	267,424	103,499	123,717	148,649	643,289
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	4,834,864	1,871,198	2,805,144	148,649	9,659,855

2021 թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատնտե- սությունից	Կորպորա- տիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատն- տեսություն	Ֆինանսական վարձակալու- թյուն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,515,067	982,145	1,356,392	-	3,853,604
Դրամական փոխանցումներ Բանկային հաշվի սպասարկման վճարներ	263,287	170,677	234,647	-	668,611
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում Կանխիկացման ծառայություններ	174,347	113,023	155,382	-	442,752
Այլ	-	-	436,782	-	436,782
	103,254	66,936	92,023	-	262,213
	105,182	68,184	93,741	363,490	630,597
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	2,161,137	1,400,965	2,368,967	363,490	6,294,559

6 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Կանխիկ միջոցներ	21,703,944	17,723,893
ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մասը, Ծան. 9)	58,759,074	76,712,728
Այլ բանկերում հաշիվների մնացորդներ	7,959,461	2,144,660
- գնահատված BBB-(Baa3) և ավելի	1,243,082	1,477,055
- գնահատված BBB-(Baa3)-ից ցածր և առանց վարկանիշի	6,716,379	667,605
Արժեզրկում	(53,194)	(133,293)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,369,285	96,447,988

Վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է Moody's վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 19,602,439 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2021թ.՝ 23,850,732 հազ. դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտային դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2020: 2%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2020թ.՝ 18%): 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերի հետ ընթացիկ հաշիվներից 67%-ը՝ 5,322,574 հազ. ՀՀ դրամ, կազմում են մեկ օտարերկրյա բանկում թղթակցային հաշվի մնացորդները (2021թ.՝ 60%՝ 1,278,048 հազ. ՀՀ դրամ, երկու օտարերկրյա բանկում):

2022թ. հուլիսից սկսած բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 10%-ը (2020թ.՝ 10%) պահել ՀՀ դրամով որպես դեպոզիտային միջոց ՀՀ ԿԲ-ում և 8% (2020թ.՝ 8%)՝ արտարժույթով:

Ավելին, արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է, հետևաբար հուլիսից արտարժույթով պարտադիր պահուստները դասակարգում է որպես պահանջներ բանկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 9):

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են առաջին փուլին: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	133,293	69,831
ԱՎԿ փոփոխություն	(68,891)	75,414
Արտարժույթի փոխարկման ճշգրտումներ	(11,208)	(11,952)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	53,194	133,293

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

7 Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթեր բաղկացած են՝

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հայկական բանկերի կորպորատիվ պարտատուներ	-	433,697
Ընդամենը առևտրային արժեթղթեր	-	433,697

2019թ.-ի մայիսին հուլիսից ձեռք է բերել հայկական բանկի կորպորատիվ պարտատու 9.75% տոկոսադրույքով և մինչև 2022թ.-ի մայիսը մարման ժամկետով:

8 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խոսվել է օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական և անվանական արժեքները:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.		2021թ.	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ակտիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոպ	5,673,542	327,011	9,166,309	36,221
Արժույթային սվոպ	2,136,573	36,273	3,415,776	2,404
	7,810,115	363,284	12,582,085	38,625
Պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Արժույթային սվոպ	-	-	-	-
	-	-	-	-

9 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են հետևյալ հոդվածները:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային թարտերով գործառնությունների գծով դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,777,500	1,572,500
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծան. 6)	21,675,649	11,585,135
Ընդամենը	24,453,149	13,157,635
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր	199,889	487,894
Օտարերկրյա բանկեր	1,153,961	739,754
Ընդամենը պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	1,353,850	1,227,648
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Չմարված գործարքներ	22,273,672	4,119,022
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,852,078	1,047,268
Պլաստիկ թարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	425,196	123,526
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		
Հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	559,459	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ միջև արժեզրկումը	50,917,404	19,675,099
Արժեզրկման գծով պահուստ	(111,174)	(56,016)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	50,806,230	19,619,083

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են 21,675,649 հազ. ՀՀ դրամի արտարժույթով պարտադիր պահուստներ (2021թ.՝ 11,585,135 հազ. դրամ) (տես Ծանոթագրություն 6):

Չմարված գործարքների մեջ ներառված գումարը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի մարվել Խմբի ԿԲ հաշվում: Այս գումարը մուտքագրվել է հունվարի առաջին աշխատանքային օրը որպես կանխիկ գումար Խմբի ընթացիկ հաշվին:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,153,961 հազ. դրամ (2020թ.՝ 739,754 հազ. դրամ) ավանդների տեսքով տեղաբաշխված է միջազգայնորեն ճանաչված չորս ՏՀԶԿ բանկերում (2021թ.՝ երեք), որոնք հանդիսանում են Խմբի հիմնական գործընկերները միջազգային գործառնությունների իրականացման գծով:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ միջբանկային վարկերը ներառում են 199,889 հազ. ՀՀ դրամի վարկեր՝ տեղաբաշխված մեկ հայկական բանկում (2021թ.՝ 487,894 հազ. ՀՀ դրամի վարկեր՝ տեղաբաշխված մեկ հայկական բանկում):

9 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խուլմբն ունի հակադարձ հետգնման պայմանագրեր մեկ հայկական բանկի հետ: Այս պայմանագրերի գծով գրավադրված են հայկական պետական պարտատոմսեր 559,459 հազ. դրամ իրական արժեքով:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	56,016	56,016
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	111,174	111,174
Մարված ակտիվներ	(56,016)	(56,016)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,174	111,174

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	71,910	71,910
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	56,016	56,016
Մարված ակտիվներ	(71,910)	(71,910)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	56,016	56,016

Բանկերի նկատմամբ պահանջների որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

10 Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով		
Բանկի կողմից պահվող՝		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	169,536	180,897
Հանած. արժեզրկումից կորուստներ	(79,196)	(62,680)
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	90,340	118,217

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ. դեկտեմբե- րի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերա- ներկայացված*)	2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերա- ներկայացված*)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտաբերությամբ գործիքներ			
Բանկի կողմից պահվող՝			
Պետական պարտատոմսեր			
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	12,033,575	16,541,954	9,452,410
Կորպորատիվ պարտատոմսեր			
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	3,232,827	4,460,248	4,824,872
Բաժնային գործիքներ			
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր	112,278	115,381	117,876
Ընդամենը՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտաբերությամբ գործիքներ	15,378,680	21,117,583	14,395,158

10 Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերա- ներկայացված*)	2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերա- ներկայացված*)
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող բաժնային գործիքներ			
Գնանշված բաժնային արժեթղթեր՝ C կարգի Visa բաժնետոմսեր	2,153,118	2,759,029	3,009,908
Ընդամենը՝ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտաբերությամբ գործիքներ	2,153,118	2,759,029	3,009,908

Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Ծան. 3):

	2022թ.	2021թ.
Գրավադրված գործիքներ առքուվաճառքի պայմանագրերի ներքո		
Բաժնային գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	6,019,389	-
Ընդամենը՝ օրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող գրավադրված գործիքներ առքուվաճառքի պայմանագրերի ներքո	6,019,389	-

2022 թվականի և 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեթղթերը հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսեր բորսաներում և քլիրինգային ընկերություններում:

2022թ. հունվարի իր բաժնեմասից ստացել է 9,199 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2021թ.՝ 12,455 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային գործիքների 84.5%-ը կազմել են ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2021թ.՝ 78.76%-ը):

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց կամ արժեզրկված արժեթղթերը բացակայում են, ինչպես նաև բացակայում են վերանայված մնացորդներ ներդրումային արժեթղթերի գծով, որոնք հակառակ դեպքում կլինեին ժամկետանց:

Պարտքային գործիքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր			
Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	180,897	-	180,897
Մարված ակտիվներ	-	(11,361)	(11,361)
Տեղափոխում Փուլ 2	(180,897)	180,897	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	169,536	169,536

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր			
Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	62,680	-	62,680
Տեղափոխում Փուլ 2	(62,680)	62,680	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	16,516	16,516
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	79,196	79,196

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

10 Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
պարտքային արժեթղթեր

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,002,200	-	21,002,200
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,722,661	-	6,722,661
Մարված ակտիվներ	(4,147,786)	(15,909)	(4,163,695)
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,429,525)	3,429,525	-
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(410,670)	(66,024)	(476,694)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,333,233)	(465,448)	(1,798,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,403,647	2,882,144	21,285,791

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
պարտքային արժեթղթեր

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	613,395	-	613,395
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	318,675	-	318,675
Մարված ակտիվներ	(14,793)	-	(14,793)
Տեղափոխում Փուլ 2	(649,216)	649,216	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	2,245	2,245
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(61,564)	-	(61,564)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(15,992)	(70,117)	(86,109)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	190,505	581,344	771,849

Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	180,897	180,897
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	180,897	180,897

Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	62,680	62,680
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	62,680	62,680

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի
միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	14,277,282	14,277,282
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,639,379	11,639,379
Մարված ակտիվներ	(3,824,060)	(3,824,060)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխությունը	(226,739)	(226,739)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(863,660)	(863,660)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,002,202	21,002,202

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի
միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Հազ. ՀՀ դրամ

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	309,022	309,022
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	504,687	504,687
Մարված ակտիվներ	(149,562)	(149,562)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխությունը	(41,215)	(41,215)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(9,537)	(9,537)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	613,395	613,395

10 Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

2022թ. հունվարի իր բաժնեմասից ստացել է 9,199 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2021թ.՝ 12,455 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրված վարկերի կառուցվածքը 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	92,434,438	72,805,137
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	56,033,369	47,850,286
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	148,467,807	120,655,423

Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)

Սպառողական վարկեր	101,971,629	76,471,101
Հիփոթեքային վարկեր	42,553,868	32,885,091
Վարկային քարտեր	12,102,219	11,282,532
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	135	11,021
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր	156,627,851	120,649,745

Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	94,712,827	99,751,788
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	14,069,596	7,902,736
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված գյուղատնտեսական վարկեր	108,782,423	107,654,524

Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	413,878,081	348,959,692
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,438,836)	(7,664,614)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր ամորտիզացված արժեքով	408,439,245	341,295,078

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Կորպորատիվ վարկավորում Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	104,702,131	9,673,924	6,147,855	131,513	120,655,423
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,174,330	-	-	-	87,174,330
Մարված ակտիվներ	(42,377,559)	(6,136,334)	(2,836,628)	(102,311)	(51,452,832)
Տեղափոխում Փուլ 1	588,888	(588,888)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,319,256)	2,319,256	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,317,531)	(403,030)	1,720,561	-	-
Վերականգնումներ	-	-	14,998	-	14,998
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(9,845)	-	(9,845)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(7,009,059)	(374,966)	(530,242)	-	(7,914,267)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	139,441,944	4,489,962	4,506,699	29,202	148,467,807

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Կորպորատիվ վարկավորում Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	278,132	246,345	1,477,136	31,224	2,032,837
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ. Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	477,991	-	-	-	477,991
Մարված ակտիվներ	(70,964)	(136,479)	(289,823)	(9,430)	(506,696)
Տեղափոխում Փուլ 1	13,463	(13,463)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(32,603)	32,603	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(197,903)	(28,057)	225,960	-	-
ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(12,266)	4,089	233,853	-	225,676
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և եյակետային տվյալների փոփոխություն	(15,470)	(37,280)	(480,411)	(13,903)	(547,064)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	162,248	(178,587)	(310,421)	(23,333)	(350,093)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	44,699	-	44,699
Վերականգնումներ	-	-	14,998	-	14,998
Դուրսգրված գումարներ Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-	(9,845)	-	(9,845)
	(22,383)	(4,651)	(105,472)	-	(132,506)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	417,997	63,107	1,111,095	7,891	1,600,090

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	101,256,390	2,527,251	3,870,883	107,654,524
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	51,620,820	-	-	51,620,820
Մարված ակտիվներ	(45,538,171)	(1,398,492)	(2,795,304)	(49,731,967)
Տեղափոխում Փուլ 1	382,211	(378,352)	(3,859)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(882,117)	889,767	(7,650)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,362,964)	(232,567)	1,595,531	-
Վերականգնումներ	-	-	92,387	92,387
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(140,281)	(140,281)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(630,192)	(17,064)	(65,804)	(713,060)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,845,977	1,390,543	2,545,903	108,782,423

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Գյուղատնտեսական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	653,967	65,199	1,090,828	1,809,994
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	354,314	-	-	354,314
Մարված ակտիվներ	(112,378)	(16,049)	(435,804)	(564,231)
Տեղափոխում Փուլ 1	12,387	(10,757)	(1,630)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(8,842)	11,777	(2,935)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(198,639)	(15,385)	214,024	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(11,412)	5,403	173,416	167,407
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(356,275)	(17,386)	(381,151)	(754,812)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(320,845)	(42,397)	(434,080)	(797,322)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	70,819	70,819
Վերականգնումներ	-	-	92,387	92,387
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(140,281)	(140,281)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,858)	(428)	(14,737)	(19,023)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	329,264	22,374	664,936	1,016,574

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	68,940,006	2,933,787	4,597,308	76,471,101
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	66,732,347	-	-	66,732,347
Մարված ակտիվներ	(36,019,696)	(1,371,953)	(3,788,823)	(41,180,472)
Տեղափոխում Փուլ 1	175,193	(165,274)	(9,919)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,333,937)	1,333,937	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,319,065)	(616,144)	2,935,209	-
Վերականգնումներ	-	-	28,024	28,024
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(46,160)	(46,160)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(28,456)	(2,003)	(2,752)	(33,211)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,146,392	2,112,350	3,712,887	101,971,629

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,062,623	250,576	1,657,763	2,970,962
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	869,057	-	-	869,057
Մարված ակտիվներ	(307,188)	(36,286)	(400,751)	(744,225)
Տեղափոխում Փուլ 1	15,878	(12,522)	(3,356)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(65,054)	65,054	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(403,523)	(98,320)	501,843	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(15,074)	29,818	385,951	400,695
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(487,827)	(81,773)	(879,865)	(1,449,465)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(393,731)	(134,029)	(396,178)	(923,938)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	163,945	163,945
Վերականգնումներ	-	-	28,024	28,024
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(46,160)	(46,160)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(73)	(15)	(1,593)	(1,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	668,819	116,532	1,405,801	2,191,152

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՈԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	31,006,708	1,044,399	778,854	55,130	32,885,091
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	16,406,575	-	-	-	16,406,575
Մարված ակտիվներ	(5,528,704)	(244,243)	(270,257)	(10,031)	(6,053,235)
Տեղափոխում Փուլ 1	138,782	(138,782)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(181,428)	181,428	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(329,336)	(121,771)	451,107	-	-
Վերականգնումներ	-	-	5,795	-	5,795
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(4,385)	-	(4,385)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(574,200)	(55,281)	(50,452)	(6,040)	(685,973)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,938,397	665,750	910,662	39,059	42,553,868

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	122,484	43,678	241,802	21,986	429,950
Տեղափոխումներ՝					
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.					
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,967	-	-	-	18,967
Մարված ակտիվներ	(10,359)	(2,536)	(33,178)	(1,045)	(47,118)
Տեղափոխում Փուլ 1	5,767	(5,767)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,997)	1,997	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(13,324)	(9,331)	22,655	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(5,643)	2,194	86,202	-	82,753
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(74,805)	(17,876)	(45,171)	(14,185)	(152,037)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(81,394)	(31,319)	30,508	(15,230)	(97,435)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	31,751	-	31,751
Վերականգնումներ	-	-	5,795	-	5,795
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(4,385)	-	(4,385)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(566)	(974)	(17,076)	-	(18,616)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,524	11,385	288,395	6,756	347,060

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերով և ոսկով ապահովված վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,044,163	372,724	876,666	11,293,553
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,153,806	-	-	5,153,806
Մարված ակտիվներ	(3,285,537)	(152,195)	(575,200)	(4,012,932)
Տեղափոխում Փուլ 1	41,803	(41,803)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(122,226)	122,226	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(310,792)	(63,168)	373,960	-
Վերականգնումներ	-	-	12,238	12,238
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(13,728)	(13,728)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(287,499)	(10,638)	(32,446)	(330,583)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,233,718	227,146	641,490	12,102,354

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	136,674	15,786	268,411	420,871
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	71,879	-	-	71,879
Մարված ակտիվներ	(39,186)	(3,044)	(102,797)	(145,027)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,226	(1,226)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,762)	3,762	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(51,169)	(6,591)	57,760	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(993)	3,471	57,052	59,530
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(50,578)	(2,935)	(84,600)	(138,113)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(72,583)	(6,563)	(72,585)	(151,731)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	24,718	24,718
Վերականգնումներ	-	-	12,238	12,238
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(13,728)	(13,728)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,310)	(312)	(6,786)	(8,408)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	62,781	8,911	212,268	283,960

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Կորպորատիվ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,353,402	14,425,978	6,632,360	244,519	109,656,259
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	69,524,404	-	-	55,849	69,580,253
Մարված ակտիվներ	(46,464,533)	(5,201,685)	(2,938,069)	(162,163)	(54,766,450)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,793,465	(1,610,130)	(183,335)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,887,488)	5,034,918	(2,147,430)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,817,503)	(2,277,724)	5,095,227	-	-
Վերականգնումներ	-	-	283,728	-	283,728
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(240,466)	-	(240,466)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,799,616)	(697,433)	(354,160)	(6,692)	(3,857,901)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,702,131	9,673,924	6,147,855	131,513	120,655,423

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Կորպորատիվ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	550,412	596,723	2,170,952	31,742	3,349,829
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ: Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	382,159	–	–	–	382,159
Մարված ակտիվներ	(218,795)	(123,722)	(1,525,480)	(28,959)	(1,896,956)
Տեղափոխում Փուլ 1	131,500	(61,991)	(69,509)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(64,107)	653,500	(589,393)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(167,292)	(135,968)	303,260	–	–
ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(127,383)	(545,370)	531,387	–	(141,366)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և էլակետային տվյալների փոփոխություն	(200,633)	(117,860)	639,690	28,441	349,638
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(264,551)	(331,411)	(710,045)	(518)	(1,306,525)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության Չեղչի հակադարձում (սկզբնական տոկոսային հաստիքից)	–	–	58,915	–	58,915
Վերականգնումներ	–	–	283,728	–	283,728
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(240,466)	–	(240,466)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(7,729)	(18,967)	(85,948)	–	(112,644)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	278,132	246,345	1,477,136	31,224	2,032,837

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Գյուղատնտեսական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	87,691,177	3,584,703	4,072,750	95,348,630
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	64,178,309	–	–	64,178,309
Մարված ակտիվներ	(43,819,240)	(1,898,776)	(4,509,519)	(50,227,535)
Տեղափոխում Փուլ 1	164,051	(160,239)	(3,812)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,357,065)	2,357,065	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,283,892)	(1,338,829)	5,622,721	–
Վերականգնումներ	–	–	616,875	616,875
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(1,882,280)	(1,882,280)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(316,950)	(16,673)	(45,852)	(379,475)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	101,256,390	2,527,251	3,870,883	107,654,524

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,414,836	327,503	1,310,750	3,053,089
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	644,253	–	–	644,253
Մարված ակտիվներ	(307,654)	(69,324)	(2,513,658)	(2,890,636)
Տեղափոխում Փուլ 1	13,976	(12,197)	(1,779)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(43,853)	43,853	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(317,405)	(186,179)	503,584	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(13,237)	11,115	502,159	500,037
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(732,697)	(48,982)	2,466,488	1,684,809
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(756,617)	(261,714)	956,794	(61,537)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	–	–	105,503	105,503
Վերականգնումներ	–	–	616,875	616,875
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(1,882,280)	(1,882,280)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(4,252)	(590)	(16,814)	(21,656)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	653,967	65,199	1,090,828	1,809,994

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	60,710,959	5,627,471	3,978,385	70,316,815
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	46,930,420	–	–	46,930,420
Մարված ակտիվներ	(31,922,617)	(2,062,812)	(3,561,081)	(37,546,510)
Տեղափոխում Փուլ 1	25,689	(25,689)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,297,015)	1,297,015	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(5,507,430)	(1,902,198)	7,409,628	–
Վերականգնումներ	–	–	743,454	743,454
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(3,973,078)	(3,973,078)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	68,940,006	2,933,787	4,597,308	76,471,101

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,718,187	1,005,334	2,056,911	4,780,432
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,025,756	–	–	1,025,756
Մարված ակտիվներ	(519,505)	(164,989)	(1,845,009)	(2,529,503)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,785	(10,785)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(85,554)	85,554	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(477,827)	(489,066)	966,893	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(10,093)	33,356	829,520	852,783
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(599,126)	(208,828)	2,676,956	1,869,002
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ	(655,564)	(754,758)	2,628,360	1,218,038
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	–	–	202,116	202,116
Վերականգնումներ	–	–	743,454	743,454
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(3,973,078)	(3,973,078)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,062,623	250,576	1,657,763	2,970,962

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>					
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,229,283	1,216,552	513,581	68,943	25,028,359
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	12,401,495	–	–	–	12,401,495
Մարված ակտիվներ	(3,432,475)	(250,964)	(204,421)	(10,273)	(3,898,133)
Տեղափոխում Փուլ 1	19,908	(19,908)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(295,548)	382,034	(86,486)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(565,130)	(232,526)	797,656	–	–
Վերականգնումներ	–	–	12,253	–	12,253
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(239,158)	–	(239,158)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(350,825)	(50,789)	(14,571)	(3,540)	(419,725)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,006,708	1,044,399	778,854	55,130	32,885,091

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	61,269	43,048	128,747	38,534	271,598
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ. Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	85,907	–	–	–	85,907
Մարված ակտիվներ	(10,460)	(9,548)	(110,642)	(103)	(130,753)
Տեղափոխում Փուլ 1	5,791	(5,791)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(10,429)	35,587	(25,158)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(25,252)	(13,193)	38,445	–	–
ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(5,721)	(12,773)	144,210	–	125,716
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	22,828	8,139	277,883	(16,445)	292,405
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ	62,664	2,421	324,738	(16,548)	373,275
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	–	–	21,500	–	21,500
Վերականգնումներ	–	–	12,253	–	12,253
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(239,158)	–	(239,158)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,449)	(1,791)	(6,278)	–	(9,518)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,484	43,678	241,802	21,986	429,950

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերով և ոսկով ապահովված վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,701,259	215,363	943,648	1,401	14,861,671
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,330,991	–	–	–	4,330,991
Մարված ակտիվներ	(6,486,523)	(109,910)	(1,274,987)	(1,401)	(7,872,821)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,388	(5,609)	(4,779)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(378,855)	382,897	(4,042)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(898,026)	(97,587)	995,613	–	–
Վերականգնումներ	–	–	903,563	–	903,563
Դուրսգրված գումարներ	–	–	(659,689)	–	(659,689)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(235,071)	(12,430)	(22,661)	–	(270,162)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,044,163	372,724	876,666	–	11,293,553

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	320,191	44,436	372,809	793	738,229
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ: Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	100,322	-	-	-	100,322
Մարված ակտիվներ	(83,828)	(11,715)	(972,807)	-	(1,068,350)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,271	(1,601)	(2,670)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(13,515)	13,556	(41)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(75,892)	(27,700)	103,592	-	-
ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(4,193)	1,738	126,047	-	123,592
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և էլակետային տվյալների փոփոխություն	(107,195)	(2,408)	373,387	(793)	262,991
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ:	(180,030)	(28,130)	(372,492)	(793)	(581,445)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության Չեղյի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	33,501	-	33,501
Վերականգնումներ	-	-	903,563	-	903,563
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(659,689)	-	(659,689)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,487)	(520)	(9,281)	-	(13,288)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	136,674	15,786	268,411	-	420,871

Փոփոխված և վերանայված վարկեր

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպես օրինակ հաճախորդին տրված վարկը, երբ դրույթներն ու պայմանները վերանայվել են այնքանով, որքանով այն, ըստ էության, վերածվում է նոր վարկի, իսկ տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այնքանով, որքանով որ արժեզրկումից կորուստ գրանցված չէր: Նոր ճանաչված վարկերը դասակարգվում են որպես Փուլ 1՝ ECL-ի գնահատման նպատակով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նոր վարկը համարվում է ՓՕԸ:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք էապես տարբերվում են, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ապաճանաչման: Հիմնվելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխության վրա՝ Խումբը ճանաչում է փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս, այնքանով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռևս չի գրանցվել:

Գրավ և վարկային ապահովվածության այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված են ստացված ապահովման միջոցների հիմնական տեսակները.

- Դրամական միջոցներ և արժեթղթեր՝ արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում;
- Անշարժ գույք, պաշարներ և դեբիտորական պարտքեր՝ կորպորատիվ վարկավորման դեպքում;
- Ձեռք բերվող բնակատարածք, ոսկյա իրեր և երաշխիքներ՝ սպառողական վարկավորման դեպքում:

Խումբը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեգրվման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Բանկի քաղաքականությունը գրավի ձեռքբերման հետ կապված էականորեն չի փոխվել հաշվետու ժամանակահատվածում, և նախորդ ժամանակաշրջանից սկսած Բանկի կողմից պահվող գրավի ընդհանուր որակում էական փոփոխություն չի եղել: Հաճախորդներին տրված վարկերի համար պահվող գրավի նկարագրությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

Հազ. հհ դրամ	2022թ.	2021թ.
Անշարժ գույք	200,464,112	163,165,076
Երաշխիքներ	111,231,203	105,365,176
Շրջանառու միջոցներ/Ապրանքներ (պատրաստի արտադրանք, շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ, գյուղատնտեսական կենդանիներ)	19,300,717	14,302,154
Դրամական միջոցներ	18,091,929	12,613,777
Շարժական գույք	7,776,606	5,264,114
Ապահովվածություն	1,956,613	3,054,526
Ագրոտեխնիկա	588,924	494,237
Շարժական գույք (անձնական գույք, սարքավորումներ)	173,013	186,252
Այլ	201	-
Ոսկու գրավ	120	20761
Առանց գրավի	54,294,643	44,493,619
Ընդամենը համախառն վարկային պորտֆել	413,878,081	348,959,692

Գրավի և այլ վարկային ապահովվածության միջոցով ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող՝ վարկային տեսանկյունից արժեգրված ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի նվազեցման աստիճանը ներկայացվում է առանձին բացահայտելով գրավի արժեքները (i) այն ակտիվների համար, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները հավասար են կամ գերազանցում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը («գերապահովված ակտիվներ») և (ii) այն ակտիվները, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները պակաս են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից («թերապահովված ակտիվներ»): Գրավի ազդեցությունը վարկային արժեգրված ակտիվների վրա 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

2022թ.	Գերապահովված վարկեր		Թերապահովված վարկեր	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեք	Գրավի արժեք	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեք	Գրավի արժեք
Հազ. ՀՀ դրամ				
Վարկային տեսանկյունից արժեգրված ակտիվներ				
<i>Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր</i>				
ՓՄՁ վարկեր	3,080,802	23,275,603	334,822	12,473
Խոշոր կորպորատիվ վարկեր	1,120,277	4,854,609	-	-
<i>Մանրածախ վարկեր (բացի գյուղատնտեսականից)</i>				
Սպառողական վարկեր	713,516	4,039,165	2,999,372	48,927
Հիփոթեքային վարկեր	949,721	2,072,983	-	-
Վարկային քարտեր, ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	126,792	4,852,881	514,698	-
Ընդամենը մանրածախ վարկեր ամորտիզացված արժեքով				
<i>Գյուղատնտեսական վարկեր</i>				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	383,307	2,172,272	1,468,835	-
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ	501,145	3,416,198	192,615	-
Ընդամենը	6,875,560	44,683,711	5,510,342	61,400

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

2021թ.	Գերապահովված վարկեր		Թերապահովված վարկեր	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեք	Գրավի արժեք	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեք	Գրավի արժեք
Հազ. ՀՀ դրամ				
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	1,700,476	6,881,520	372,709	-
Խոշոր կորպորատիվ վարկեր	4,071,412	24,058,956	134,771	35,820
Մանրածախ վարկեր (բացի գյուղատնտեսականից)				
Սպառողական վարկեր	839,148	5,305,797	3,758,160	58,404
Հիփոթեքային վարկեր	833,984	1,657,352	-	-
Վարկային քարտեր, Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	157,766	5,219,875	718,900	1,927
Ընդամենը մանրածախ վարկեր ամորտիզացված արժեքով				
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	1,070,412	6,898,126	2,793,248	125
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ	7,076	15,100	147	-
Ընդամենը	8,680,274	50,036,726	7,777,935	96,276

Գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների բացակայության դեպքում Փուլ 3-ի հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաշվեզրկված ԱՎԿ-ն 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կլինել ավելի մեծ՝ հետևյալ գումարների չափով:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2022	2021
Կորպորատիվ վարկեր	2,985,445	3,416,526
Հիփոթեքային վարկեր	70,262	537,052
Ընդամենը	3,055,707	3,953,578

Գրավադրված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 20,083,903 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 29,428,199 հազ. ՀՀ դրամ) համախառն արժեքով վարկեր ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 19):

Խմբի սեփականության անցած գրավ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Խմբի սեփականության է անցել 225,706 հազ. ՀՀ դրամ գնահատված արժեքով գրավ (2021թ.՝ 402,802 հազ. ՀՀ դրամ), որը ներկայումս Խումբը վաճառում է: Խմբի քաղաքականությունն է՝ օտարել բռնագանձված գույքը ընդունված կարգով: Ստացված դրամական միջոցներն ուղղվում են չմարված պահանջի նվազեցմանը կամ մարմանը: Խումբը սովորաբար չի զբաղեցնում բռնագանձված գույքը իր գործունեության ծավալման նպատակով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ կողմ հանդիսացող տասը խոշորագույն վարկառուներին տրամադրված վարկերի գումարը կազմել է 29,825,465 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 7,2%-ը) (2021թ.՝ 24,161,333 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 7%-ը): Այդ վարկերի գծով ստեղծվել է պահուստ հազ. ՀՀ դրամի չափով (2021թ.՝ 146,733 հազ. ՀՀ դրամ):

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Ֆիզիկական անձինք	251,340,679	220,401,533
Սնունդ և խմիչք	43,802,720	38,132,723
Առևտուր	38,320,765	37,125,724
Շինարարություն	31,050,322	20,239,550
Արտադրություն	10,227,201	6,981,224
Գյուղատնտեսություն	16,815,193	11,206,962
Տրանսպորտ	4,939,521	4,657,219
Ֆինանսական հատված	4,519,114	4,284,067
Էներգետիկա	3,763,173	4,454,886
Այլ	9,099,393	1,475,804
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,438,836)	(7,664,614)
Չուտ հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	408,439,245	341,295,078

12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	47,807,779	27,328,408
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,158,767	4,559,937
Համախառն ֆինանսական վարձակալություն	53,966,546	31,888,345
Արժեզրկման գծով պահուստ	(543,325)	(655,278)
Չուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	53,423,221	31,233,067

Խումբը վարձակալություն է իրականացրել ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին, տնտեսության տարբեր ճյուղերում գործող գյուղացիական տնտեսություններին սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու միջոցով:

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են 601,995 հազ. ՀՀ դրամի (2021թ.՝ 274,249 հազ. ՀՀ դրամ) սարքավորումներ՝ ձեռք բերված ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք				
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	29,985,478	1,278,736	624,131	31,888,345
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	35,908,638			35,908,638
Մարված ակտիվներ	(11,604,537)	(543,588)	(493,109)	(12,641,234)
Տեղափոխում Փուլ 1	651,401	(651,401)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,064,355)	1,098,742	(34,387)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(154,357)	(340,380)	494,737	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,128,217)	(51,544)	(8,648)	(1,188,408)
Վերականգնում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	(795)	(795)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546

12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	213,741	32,171	409,366	655,278
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող շարժեր				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	73,514	-	-	73,514
Մարված ակտիվներ	(17,962)	(2,663)	(70,504)	(91,129)
Տեղափոխում Փուլ 1	13,758	(13,758)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(16,282)	40,655	(24,373)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(6,453)	(7,375)	13,828	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(11,064)	(17,878)	123,885	94,943
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(1,894)	(2,343)	(190,726)	(194,963)
Ընդամենը ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող շարժեր	33,617	(3,362)	(147,890)	(117,635)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող շարժեր				
Չեղջի հակադարձում (տոկոսային հասույթում ճանաչված)	-	-	21,070	21,070
Վերականգնում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	(794)	(794)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(6,739)	(1,098)	(6,757)	(14,594)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,619	27,711	274,995	543,325

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,486,327	2,654,184	766,369	25,906,880
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,622,878	-	-	17,622,878
Մարված ակտիվներ	(8,750,018)	(1,441,615)	(294,720)	(10,486,353)
Տեղափոխում Փուլ 1	537,625	(537,625)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(721,528)	805,601	(84,073)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(189,429)	(129,685)	319,114	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,000,377)	(72,124)	(31,826)	(1,104,327)
Վերականգնում	-	-	98,678	98,678
Դուրսգրում	-	-	(149,411)	(149,411)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,985,478	1,278,736	624,131	31,888,345

12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	163,473	71,137	654,876	889,486
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող շարժեր				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	142,645	-	-	142,645
Մարված ակտիվներ	(36,493)	(11,194)	(147,476)	(195,163)
Տեղափոխում Փուլ 1	30,263	(30,263)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,833)	119,975	(115,142)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,381)	6,002	12,379	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(26,324)	(105,747)	238,791	106,720
Ընդամենը ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող շարժեր	57,555	(37,240)	(168,562)	(148,247)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա չազդող շարժեր				
Վերականգնում	-	-	98,678	98,678
Դուրսգրում	-	-	(149,411)	(149,411)
Արտաթույլի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(7,287)	(1,726)	(26,215)	(35,228)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	213,741	32,171	409,366	655,278

Գրավադրված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք 15,888,376 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով գումարներ (2021թ.՝ 6,959,933 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

Խմբի սեփականության անցած ակտիվներ

Խմբի սեփականության անցած գրավի համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 30,795 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 30,795 հազ. ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի տնտեսական և աշխարհագրական վերլուծություն

Կորպորատիվ հաճախորդների հետ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերը առավելապես կնքվել են ՀՀ հաճախորդների հետ, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022	2021
Շինարարություն	12,799,029	5,218,432
Սննդի և ըմպելիքների արտադրություն	8,441,952	4,823,923
Գյուղատնտեսություն	7,585,991	4,616,771
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,158,767	4,559,937
Առևտուր	6,404,628	4,198,963
Սպասարկման ոլորտ	5,123,983	3,445,727
Արտադրություն	4,623,227	2,852,638
Տրանսպորտ	2,027,441	1,217,883
ՀԷԿ-եր	142,381	279,495
Կաշվե իրերի արտադրություն	173,284	32,321
Օդային տրանսպորտ	149,466	350,490
Այլ	336,397	291,765
Արժեզրկման գծով պահուստ	(543,325)	(655,278)
Զուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	53,423,221	31,233,067

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության ոլորտում համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

12 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ

	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	18,688,857	18,279,144	14,662,938	10,057,619	4,857,855	1,230,283
Չվաստակած ապագա եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(5,362,090)	(4,172,926)	(2,558,453)	(1,237,650)	(379,336)	(99,695)
Չուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում նախքան պահուստը	13,326,767	14,106,218	12,104,485	8,819,969	4,478,519	1,130,588

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության ոլորտում համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ

	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	12,445,124	10,280,780	7,551,901	5,135,507	3,013,621	879,724
Չվաստակած ապագա եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(2,880,320)	(2,241,545)	(1,374,308)	(664,821)	(203,766)	(53,553)
Չուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում նախքան պահուստը	9,564,804	8,039,235	6,177,593	4,470,686	2,809,855	826,171

13 Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված է հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների շարժը.

Հազ. ՀՀ դրամ	Հող և շենքեր	Վարձակա- յած գույքի բարելավում	Գրասենյա- կային տեխնիկա	Կառուց- վածքներ և սարքավոր- ումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ընդամենը Հիմնական միջոցներ	Գուղվիլ	Ծրագրա- շար և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)	9,279,578	768,481	8,493,992	3,108,681	494,559	22,145,291	18,132	7,030,974	3,719,303	32,913,700
Ավելացում	241,410	44,253	1,208,873	325,285	32,699	1,852,520	-	1,613,821	239,085	3,705,426
Օտարում և դուրսգրում	(71,000)	-	(180,153)	(149,347)	(3,325)	(403,825)	-	(95,678)	(102,221)	(601,724)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա	1,198,699	-	-	-	14,118	1,212,817	-	-	-	1,212,817
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ արդյունքի վրա	1,671,771	-	-	-	(8,751)	1,663,020	-	-	-	1,663,020
Փոփոխություն Արժեզրկման գծով ծախս շահույթում կամ վնասում	-	-	-	-	-	-	-	-	(9,864)	(9,864)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,320,458	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	26,469,823	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)	23,746	327,764	4,514,149	2,059,352	25,000	6,950,011	-	2,463,777	1,643,046	11,056,834
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	208,009	90,995	794,627	212,653	60,259	1,366,543	-	650,510	589,895	2,606,948
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(112,658)	(116,726)	-	(229,384)	-	(95,678)	(102,221)	(427,283)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	(211,311)	-	-	-	(80,083)	(291,394)	-	-	-	(291,394)
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	(13,975)	(13,975)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	7,795,776	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
Չուտ հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,300,014	393,975	4,326,594	1,129,340	524,124	18,674,047	18,132	4,938,708	1,729,558	25,360,445

* Դրական վերագնահատման հիմնական պատճառը անշարժ գույքի շուկայում գույքերի իրական արժեքների զգալի աճն է:

13 Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	Հող և շենքեր	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Գրասենյա- կային տեխնիկա	Կառուց- վածքներ և սարքավո- րումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Ընդամենը Հիմնական միջոցներ	Գուղվիլ	Ծրագրա- շար և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվ- ներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք										
2020թ. դեկտեմբերի										
31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)	8,666,547	711,660	8,065,901	3,022,483	633,927	21,100,518	18,132	6,242,673	2,298,427	29,659,750
Ավելացում	13,522	56,821	649,426	200,786	10,925	931,480	-	788,301	1,420,876	3,140,657
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(221,335)	(114,588)	(2,991)	(338,914)	-	-	-	(338,914)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա	153,704	-	-	-	(47,157)	106,547	-	-	-	106,547
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ արդյունքի վրա	445,805	-	-	-	(100,145)	345,660	-	-	-	345,660
2021թ. դեկտեմբերի										
31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)	9,279,578	768,481	8,493,992	3,108,681	494,559	22,145,291	18,132	7,030,974	3,719,303	32,913,700
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում										
2021թ. դեկտեմբերի										
31-ի դրությամբ	385,523	237,028	3,809,089	1,952,921	152,784	6,537,345	-	1,864,953	1,112,542	9,514,840
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	174,671	90,736	826,973	200,081	72,175	1,364,636	-	598,822	530,504	2,493,962
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(121,913)	(93,650)	(92)	(215,655)	-	2	-	(215,653)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	(165,000)	-	-	-	(150,250)	(315,250)	-	-	-	(315,250)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա	(371,448)	-	-	-	(49,617)	(421,065)	-	-	-	(421,065)
2021թ. դեկտեմբերի										
31-ի դրությամբ (վերաներկայացված)	23,746	327,764	4,514,149	2,059,352	25,000	6,950,011	-	2,463,777	1,643,046	11,056,834
Չուտ հաշվեկշռային արժեք										
2022թ. դեկտեմբերի										
31-ի դրությամբ	9,255,832	440,717	3,979,843	1,049,329	469,559	15,195,280	18,132	4,567,197	2,076,257	21,856,866

Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Ծան. 3):

13 Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառում են միայն շենքեր:

Բանկը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքները գնահատելու համար: Իրական արժեքների գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա: Վերագնահատումն արվել է 2021 դեկտեմբերի 1-ին: Շենքերի իրական արժեքի վերաբերյալ ավելի մանրամասն ներկայացված է Ծանոթագրություն 33-ում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 1,114,979 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 697,010 հազ. ՀՀ դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հումքը ճանաչել է չշահագործվող ծրագրային ապահովման համար 591,800 հազ. ՀՀ դրամի արժեգրվում (Ծան. 31) շահույթում կամ վնասում: Արժեգրվումից կորուստները ճանաչվել են արժեգրվման թեստի արդյունքում:

Եթե հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվելին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլիներ հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված)
Սկզբնական արժեք	11,319,042	10,708,596
Կուտակված մաշվածություն և արժեգրվում	(3,062,320)	(3,152,600)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	8,256,721	7,555,996

14 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված)
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	6,198,921	2,198,884
Հետաձգված հարկային փոխհատուցում/(ծախս)՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(451,700)	559,406
Շահութահարկի գծով ծախս	5,747,221	2,758,290

2022թ.-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկի համար կիրառվող դրույքաչափը կազմել է 18% (2021թ.՝ 18%):

Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված)
Շահույթ նախքան հարկումը	28,317,661	12,366,051
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	5,097,179	2,225,889
(Չհարկվող եկամուտ)/Չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	650,042	532,401
Շահութահարկի գծով ծախս	5,747,221	2,758,290

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

14 Հարկում (շարունակություն)

Չափանիշներ	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2021թ.	Շահույթում կամ վնասում	Այլ համապարփակ եկամուտ (վերաներկայացված)	Մնացորդ առ 2021թ. դեկտեմբերի 31 (վերաներկայացված)	Շահույթում կամ վնասում	Մնացորդ առ 2022թ. դեկտեմբերի 31
Հազ. ՀՀ դրամ						
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	9,575	9,575
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	(52,883)	(52,883)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13,706	(23,064)	-	(9,358)	14,690	5,332
Ներդրումային արժեթղթեր	(800,326)	49,495	37,539	(713,292)	210,624	57,842
Հաճախորդներին տրված վարկեր	692,498	(796,841)	-	(104,343)	(361,035)	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	143,265	(81,743)	-	61,522	(52,953)	-
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	(46,273)	(104,224)	-	(150,497)	(33,705)	9,562
Հիմնական միջոցներ	(451,635)	(114,441)	(170,027)	(736,103)	(231,241)	(330,678)
Այլ ակտիվներ	(5,974)	55,506	-	49,532	34,003	-
Այլ փոխառու միջոցներ	(15,027)	(15,347)	-	(30,374)	314,359	-
Այլ պարտավորություններ	(90,158)	459,829	-	369,671	694,306	-
Այլ ֆինանսական գործիքներ						
ամորտիզացված արժեքով և պահուստներ	46,863	11,423	-	58,286	(94,040)	-
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(513,061)	(559,407)	(132,488)	(1,204,956)	451,700	(263,274)
						(1,016,530)

Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	91,722
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,016,530)	(1,296,678)

15 Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

Հազ. ՀՀ դրամ	Շան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՈԸ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	68,891	-	-	-	68,891
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	(55,158)	-	-	-	(55,158)
Պարտքային արժեթղթեր						
ամորտիզացված արժեքով	10	62,680	(79,196)	-	-	(16,516)
ԻՎԱՀՖՆ-ով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	406,898	(651,461)	-	-	(244,563)
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
ամորտիզացված արժեքով	11	706,305	392,895	1,182,756	38,563	2,320,519
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	(33,617)	3,362	147,890	-	117,635
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	(5,983)	-	(11,005)	-	(16,988)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	25	(744)	-	-	-	(744)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	25	109,355	2,224	1,560	-	113,139
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում		1,258,627	(332,176)	1,321,201	38,563	2,286,215

15 Վարկային կորուստների գծով ծախս (շարունակություն)

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վարկային կորուստի գծով ծախսերի հակադարձումը հիմնականում պայմանավորված է դրական մակրոտնտեսական սպասումներով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար:

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(75,414)	-	-	-	(75,414)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	15,894	-	-	-	15,894
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	10	(62,680)	-	-	-	(62,680)
ԻԱԱՀՖԱ-ով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(313,910)	-	-	-	(313,910)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11	679,295	1,261,171	(1,600,131)	17,859	358,194
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	(50,506)	132,954	65,799	-	148,247
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	(23,520)	-	8,808	-	(14,712)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	25	(426)	-	-	-	(426)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	25	174,690	658	1,559	-	176,907
Ընդամենը վարկային կորուստի գծով ծախսի հակադարձում		343,423	1,394,783	(1,523,965)	17,859	232,100

16 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվների կազմը:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	1,556,817	1,353,421
Արժեզրկման պահուստ	(27,831)	(21,848)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,528,986	1,331,573
Կանխավճարներ վարձակալած գույքի մատակարարներին	8,062,460	6,857,303
Բռնագանձված ակտիվներ	1,542,858	1,515,768
Կանխավճարներ մատակարարներին	910,537	722,416
Հաշվանցման երթակա ԱԱՀ	941,521	409,478
Պաշարներ	267,630	148,842
Վարձակալության նպատակով գնված գույք	464,625	99,996
Վերադարձված վարձակալած գույք	30,795	30,795
Այլ	204,152	339,882
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	12,424,578	10,124,480
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(780,144)	(755,150)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	13,173,420	10,700,903

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար այլ ֆինանսական ակտիվներ գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,848	-	21,848
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ (զուտ)	16,988	-	16,988
Տեղափոխում Փուլ 3	(11,005)	11,005	-
Դուրսգրում		(11,005)	(11,005)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,831	-	27,831

16 Այլ ակտիվներ (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար այլ ֆինանսական ակտիվներ գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,967	-	19,967
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ (զուտ)	28,244	-	28,244
Տեղափոխում Փուլ 3	(21,639)	21,639	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	(8,808)	(8,808)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(4,724)	-	(4,724)
Դուրսգրում	-	(12,831)	(12,831)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,848	-	21,848

Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների գծով տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	755,150	659,621
Զուտ ծախս	24,994	95,529
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	780,144	755,150

17 Բանկերի նկատմամբ պահանջներ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	6,026,642	-
ՀՀ այլ բանկերից ստացված վարկեր	3,003,615	-
Միջազգային բանկերից ստացված վարկեր	469,764	690,532
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	417,662	28,486
Կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	19,951	351,872
Ընդամենը բանկերի նկատմամբ պահանջներ	9,937,634	1,070,890

18 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
Մանրածախ	65,375,020	46,917,615
Կորպորատիվ	113,935,368	71,056,851
Զիաշվանցված գործարքներ	6,278,586	-
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	175,670,130	156,966,490
Կորպորատիվ	62,909,841	62,551,679
Ընդամենը	424,168,945	337,492,635
Որպես երաշխիքների գծով պահվող ապահովման միջոց	1,574,261	1,097,872

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տասը խոշորագույն հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների մնացորդը կազմել է 80,478,569 հազ.ՀՀ դրամ (19%) (2021թ.՝ 72,646,000 հազ. ՀՀ դրամ (21.5%)):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի երկու հաճախորդ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 49,815,645 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 42,793,584 հազ. ՀՀ դրամ):

18 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ (շարունակություն)

Չհաշվանցրված գործարքները ներառում են այն գումարը, որը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի մարվել իսրի հաճախորդների հաշիվներում: Այս գումարը մարվել է 2023թ. հունվարի առաջին աշխատանքային օրերին:

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ խումբը պարտավորվում է հետ վճարել ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ավանդները ավանդատուի առաջին իսկ պահանջի դեպքում: Այն դեպքում, երբ ժամկետային ավանդների գծով դրամական միջոցները հետ են վերադարձվում ավանդատուին մինչև ժամկետի ավարտը համաձայն ավանդատուի պահանջի, ավանդի տոկոսները վճարվում են ցայսհանջ ավանդների տոկոսադրույքներին համապատասխան, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույքներ նախատեսված չեն:

19 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Մուրհակներ	807,986	1,607,410
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	5,398,074	3,461,498
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	6,206,060	5,068,908

Պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակներ՝ 807,986 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2021թ.՝ 1,607,410 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք թողարկվել են իսրի կողմից ոչ ռեզիդենտ ֆոնդերին՝ ֆինանսավորման նպատակով:

2022թ. դեկտեմբերի ընթացքում խումբը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ համապատասխանաբար 3,000,000 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 2,000,000 հազ. ՀՀ դրամ) անվանական և 5,000,000 ԱՄՆ դոլար (2021թ.՝ 3,000,000 ԱՄՆ դոլար) անվանական արժեքով:

Տեղական պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքների կազմը.

	2022թ.	2021թ.
ՀՀ դրամով արտահայտված պարտատոմսեր	3,192,719	2,015,577
ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր	2,205,355	1,445,921
Ընդամենը թողարկված տեղական պարտատոմսեր	5,398,074	3,461,498

Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը և պարտատոմսերի մարման ժամկետները հետևյալն են՝

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Մարման ժամկետները
2021թ. թողարկված պարտատոմսեր	9.5%	4.1%	2023
2022թ. թողարկված պարտատոմսեր	11%	5%	2025

20 Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառու միջոցներ	44,636,290	54,300,591
ՀՀ Կառավարությունից փոխառու միջոցներ	35,187,132	33,617,057
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառու միջոցներ	2,926,091	2,322,917
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,573,639	2,091,196
Այլ փոխառու միջոցներ	84,323,152	92,331,761

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները որոշակի ֆինանսական ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով արտահայտված միջոցներ են՝ 2022թ.-ից 2028թ. մարման ժամկետներով:

20 Այլ փոխառու միջոցներ (շարունակություն)

ՀՀ կառավարությունից փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներ՝ 2022թ.-ից 2041թ. մարման ժամկետներով:

Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները հիպոթեքային վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներ են՝ 2022թ.-ից 2034թ. մարման ժամկետներով:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 35,972,279 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 36,388,132 հազ. ՀՀ դրամ) համախառն արժեքով հաճախորդներին տրված վարկեր և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները հանդիսանում են գրավ ՀՀ Կառավարությունից և հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ապահովված փոխառությունների համար (տե՛ս Ծանոթագրություններ 11 և 12):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ունի հինգ վարկատուներ (2021թ.՝ հինգ), որոնցից ներգրավված այլ փոխառությունների մնացորդները գերազանցում են կապիտալի 10%-ը: Այդ մնացորդների համախառն արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 77,167,285 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 81,358,062 հազ. ՀՀ դրամ):

Պարտադիր պայմանների խախտում

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի դուստր ձեռնարկությունը՝ «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն խախտել է ֆինանսական հաստատության հետ կնքված վարկային պայմանագրերով նախատեսված մեկ պայմանագիր: Վարկային պայմանագրի պայմաններում խմբի այլ կողմերի համար չկան դրույթներ, որոնք կհանգեցնեն փոխադարձ դեֆոլտի: Պայմանագրերի խախտմամբ փոխառու միջոցների չափը 1,145,153 հազ. ՀՀ դրամ ներկայացված է ակտիվների և պարտավորությունների մեկ տարվա ընթացքում մարման ժամկետների վերլուծության մեջ (Ծան. 34): Հաշվետու ամսաթվից հետո խումբը պայմանագրային կողմից ստացել է ազատում ռիսկերի գծով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը բավարարել է բոլոր պարտադիր պայմանների հետ համապատասխանության պահանջները:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ստորև ներկայացված են վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում դրանց փոփոխությունները:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	2,091,196	1,365,804
Ավելացումներ	239,085	122,802
Փոփոխություններ	156,815	1,298,074
Տոկոսի ավելացում	107,690	110,963
Վճարումներ	(658,362)	(692,215)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտներ	(260,564)	(114,232)
Պայմանագրի դադարեցում	(102,221)	–
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,573,639	2,091,196

2022թ. խմբի ֆինանսական վարձակալության գծով ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսքը կազմել է 658,362 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 692,215 621,778 հազ. ՀՀ դրամ): 2021թ.-ին խմբի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ընդամենը ոչ դրամական միջոցներով արտահայտված ավելացումները կազմել են 239,085 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 122,802 հազ. ՀՀ դրամ):

21 Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը ներառում են՝

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված ստորադաս վարկեր	7,805,036	9,794,000
Ստորադաս վարկեր	7,805,036	9,794,000

Ստացված փոխառությունները խոստովանում են ստորադաս, եթե սնանկության դեպքում փոխառության մարումը կկատարվի իմիջի մյուս բոլոր պարտավորությունների լրիվ մարումից հետո:

22 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակազմի նկատմամբ	3,998,386	2,366,706
Կրեդիտորական պարտքեր	3,273,592	3,236,430
Կենսաթոշակների վճարների գծով պարտավորություններ	3,307,766	-
Պարտավորությունների գծով պահուստ	2,666,591	-
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով արժեզրկման պահուստ	94,763	211,416
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	13,341,098	5,814,552
Կանխավճարներ վարձակալներից	2,982,241	3,959,354
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	811,643	455,009
Պարտքեր ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	131,143	112,948
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	114,288	152,693
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	4,039,315	4,680,004
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	17,380,413	10,494,556

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտավորությունների պահուստը ներառում է իմիջի դեմ ներկայացված որոշակի իրավական պահանջների գծով պահուստ՝ Է 2,666,591 հազ. ՀՀ դրամ գումարով: Ակնկալվում է, որ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի մնացորդը կօգտագործվի մինչև 2023թ. վերջը: Դեկավարության կարծիքով, համապատասխան իրավաբանական խորհրդատվություն ստանալուց հետո այս իրավական պահանջների արդյունքը չի առաջացնի որևէ էական վնաս, որը կգերազանցեր հաշվեգրված գումարները:

Պարտավորությունների գծով պահուստների շարժը հետևյալն է.

	Ճան.	Ընդամենը
Իրավական հայցի գծով պահուստ		
Հաշվեկշռային արժեքը		
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		-
Ավելացումներ՝ ներառված շահույթում կամ վնասում	31	2,666,591
Հաշվեկշռային արժեքը		
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2,666,591

23 Կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմիջի բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 55,000,000 հազ. դրամ (2021թ.՝ 55,000,000 հազ. դրամ): Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 5,500 սովորական բաժնետոմսերից (2021թ.՝ 5,500 սովորական բաժնետոմսեր), որոնց յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 հազ. դրամ (2021թ.՝ 10,000 հազ. դրամ):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճը ներառում է մինչև հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերագնահատված արժեքը:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

23 Կապիտալ (շարունակություն)

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Պահուստի համալրում Էմիսիոն եկամտի հաշվին

2022 թվականի ապրիլի 12-ին Բանկի խորհուրդը որոշեց Էմիսիոն եկամտից 750,000 ՀՀ դրամ փոխանցել Բանկի պահուստային ֆոնդին, որը ներկայացված է սույն հաշվետվության մեջ «Զբաղիված շահույթ» բաժնում: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի պահուստային ֆոնդը կազմել է 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ (2021 թ.՝ 7,500,000 հազար դրամ):

Պահուստային ֆոնդը ստեղծվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը նախատեսում է այդ նպատակների համար պահուստի ստեղծում Բանկի նորմատիվային հաշվետվողականության պահանջների ներքո ներկայացված կանոնադրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով: Պահուստային ֆոնդը չբաշխվող պահուստ է, որը ստեղծվում է նորմատիվային կանոնակարգերով սահմանված կարգով՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական ռեպերի առնչությամբ:

Բաժնետիրական կապիտալի համալրում չբաշխված շահույթից

2021թ. փետրվարի 25-ին Բանկի խորհուրդը որոշեց ավելացնել Բանկի բաժնետիրական կապիտալը՝ չբաշխված շահույթից 20,000,000 ՀՀ դրամ ուղղելով բաժնետիրական կապիտալին: Արդյունքում կապիտալը աճել է մինչև 50,000,000 ՀՀ դրամ: Բաժնետիրական կապիտալի ավելացումն իրականացվել է առկա բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 6,000 դրամից 10,000 ՀՀ դրամի ավելացմամբ:

Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում

2021թ. ապրիլի 28-ին Բանկի բաժնետերերը հաստատել են 500,000 սովորական բաժնետոմսերի թողարկում՝ 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և մեկ բաժնետոմսի համար 15,000 դրամ առաջարկի գնով: Այս բաժնետոմսերի դիմաց ստացված ընդհանուր հատուցումը կազմել է 7,500,000 հազ. ՀՀ դրամ: Անվանական արժեքի և ստացված դրամական հատուցման տարբերությունը ճանաչվել է Էմիսիոն եկամուտ՝ 2,500,000 հազ. ՀՀ դրամ: Բաժնետոմսերի այս թողարկումը գրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

Շահաբաժիններ

2022թ. ապրիլի 30-ի բաժնետերերի ժողովում Բանկը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հայտարարել է շահաբաժիններ՝ ընդհանուր 3,300,000 ՀՀ դրամի սովորական բաժնետոմսերի գծով (600 հազ. ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի համար): Շահաբաժինները վճարվել են 2022թ.

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է որպես մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթի և տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի հարաբերություն:

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի պայմանավորվածություններ, որոնք կարող են հանգեցնել սովորական բաժնետոմսերի հնարավոր նոսրացման:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթ	22,570,440	9,607,761
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,333,333
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ, բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	4,103.72	1,801.56

Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Ծան. 3):

24 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջնադաս, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կնվիրաբերի Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին խմբի աշխատակիցներն ստացան Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

Խմբի աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերը՝ ընդամենը 624,238 հազ. ՀՀ դրամ իրական արժեքով, ճանաչվել են որպես անձնակազմի գծով ծախս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում և որպես լրացուցիչ կապիտալ՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունում (2021թ.՝ 2,452,257 հազ. ՀՀ դրամ):

Բանկը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների ու կառուցվածքի որոշում,
- Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների հաշվեկշռի կանխատեսում,
- Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների կանխատեսում,
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները,
- Չեղջման դրույքի որոշում,
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում,
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն,
- Բանկի կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

25 Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ

Գործարար միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Դեկավարությունը գտնում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ ներկայիս իրավիճակում խմբի գործունեության կայունությունը ապահովելու համար:

25 Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ (շարունակություն)**Իրավական միջավայր**

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը հանդիսանում է դատական հայցերի և պահանջների առարկա: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) Էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա Խմբի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ հարկային համակարգը համեմատաբար Նոր է, և Նրան բնորոշ են հաճախակի փոփոխությունները օրենսդրությունում, պաշտոնական հայտարարություններում և դատական որոշումներում, որոնք հաճախ ոչ հստակ և հակասական են և ենթակա տարընթերցումների տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրությունը խախտելու դեպքում, լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ, տույժեր և տուգանքներ չեն կարող կիրառվել հարկային մարմինների կողմից, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները ՀՀ-ում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի Էական են, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ հիմնված ՀՀ հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների՝ իր մեկնաբանությունների վրա: Սակայն համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցությունը կարող է Էական լինել, եթե տվյալ մարմինները կարողանան պարտադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները Ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկերի, վարկային գծեր	14,750,201	13,916,868
Վարկային քարտեր	15,908,017	14,984,639
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	23,887,159	14,130,722
Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ	54,545,377	43,032,229

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ				
Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	202,626	1,407	6,212	210,245
Նոր ակտիվներ	43,757	-	-	43,757
Մարված ակտիվներ	(78,279)	(2,056)	(3,759)	(84,094)
Տեղափոխում Փուլ 1	692	(692)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(789)	789	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,185)	(43)	1,228	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(599)	256	1,085	742
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(72,952)	(478)	(114)	(73,544)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,990)	(88)	(169)	(4,247)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	89,281	(905)	4,483	92,859
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ				
Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1			Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,171			1,171
Նոր ակտիվներ	1,846			1,846
Մարված ակտիվներ	(1,120)			(1,120)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	18			18
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(11)			(11)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,904			1,904

25 Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱԿԲ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ				
ԱԿԲ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	389,008	2,590	5,061	396,659
Նոր ակտիվներ	67,060	–	–	67,060
Մարված ակտիվներ	(113,009)	(1,782)	(2,787)	(117,578)
Տեղափոխում Փուլ 1	465	(419)	(46)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(273)	273	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,794)	(178)	2,972	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱԿԲ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(391)	1,316	1,168	2,093
ԱԿԲ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(128,350)	(192)	60	(128,482)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(9,090)	(201)	(216)	(9,507)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	202,626	1,407	6,212	210,245

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ		
ԱԿԲ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	745	745
Նոր ակտիվներ	1,154	1,154
Մարված ակտիվներ	(728)	(728)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,171	1,171

26 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	50,498,995	42,944,572
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	281,069	598,700
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	165,688	193,600
Այլ	1,460	86,340
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	50,947,212	43,823,212
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	1,317,522	1,333,388
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	52,264,734	45,156,600
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	5,722,526	3,048,611
Այլ տոկոսային եկամուտ	130,240	476,102
Այլ տոկոսային հասույթ	5,852,766	3,524,713
Ընդամենը տոկոսային հասույթ	58,117,500	48,681,313
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	15,689,446	12,985,432
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս վարկեր, բացառությամբ՝ վարձակալության գծով պարտավորությունների	7,105,788	7,340,858
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	475,780	261,868
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	252,100	182,818
Այլ	673,756	144,857
Տոկոսային ծախս՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24,196,870	20,915,833
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	107,690	110,963
Տոկոսային ծախս	24,304,560	21,026,796
Չուտ տոկոսային եկամուտ	33,812,940	27,654,517

Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Ծան. 3):

27 Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված)
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	6,031,224	3,853,604
Դրամական փոխանցումներ	1,404,119	668,611
Կանխիկացման ծառայություններ	731,665	262,213
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	568,406	436,782
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	148,649	228,322
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	281,152	442,752
Ապահովագրական գործակալ հանդես գալու հանձնաժողովներ	225,424	135,167
Այլ	269,216	267,108
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	9,659,855	6,294,559
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	3,093,747	2,319,495
Դրամական փոխանցումներ	316,813	64,341
Այլ	213,371	126,718
Միջնորդավճարների գծով ծախս	3,623,931	2,510,554
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	6,035,924	3,784,005

28 Այլ եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ. (վերաներկայացված)
Հողերի և շինությունների վերագնահատումից օգուտ	1,212,817	527,612
Այլ	235,468	357,463
Ընդամենը այլ եկամուտ	1,448,285	885,075

29 Այլ գործառնական ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսերի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	485,210	448,438
Վարկերի հավաքագրման գծով ծախսեր	367,100	363,975
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	342,734	297,461
Ինկասացիայի գծով ծախսեր	232,930	173,831
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	150,469	112,292
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարումներ	78,848	70,117
Անդամակցության վճարներ	45,480	61,272
Արժեթղթերի ռեեստրի վարման վճար	13,288	15,016
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	8,433	27,163
Այլ	712,769	437,601
Այլ գործառնական ծախսեր	2,437,261	2,007,166

30 Այլ ընդհանուր և վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Գովազդ և մարկետինգ	851,345	1,066,975
Նորոգում և տեխնիկական սպասարկում	854,401	678,365
Ծրագրային ապահովման սպասարկման ծախս	484,258	649,570
Կապ	358,370	360,979
Անվտանգություն	303,442	279,454
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	254,504	193,069
Ապահովագրություն	190,012	151,969
Ներկայացուցչական ծախսեր	172,932	145,517
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	58,671	32,240
Այլ	397,205	408,705
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	3,925,140	3,966,843

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար խումբը ճանաչել է 6,381 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության և 52,290 հազ. ՀՀ դրամ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր (2021թ.՝ 7,617 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախս և 28,442 հազ. ՀՀ դրամ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախս):

31 Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Պարտավորությունների պահուստի գծով ծախս (Ծան. 22)	2,666,591	-
Ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախս	591,800	-
Բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման գծով ծախս	24,994	95,529
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	3,283,385	95,529

32 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Ռիսկերը բնորոշ են իսկա գործունեությանը և կառավարվում են մշտական հայտնաբերման, չափման և մոնիթորինգի գործընթացների միջոցով, որոնք ենթակա են ռիսկերի սահմանաչափերին և մշտական վերահսկողության: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ունի որոշիչ նշանակություն իսկա եկամտաբերության հաստատուն մակարդակի պահպանման հարցում, և իսկա յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների շրջանակում ի հայտ եկող ռիսկերի համար: Հիմնական ռիսկերը, որոնք ենթակա է խուսմբ, վարկային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերն են: Վերջինս իր հերթին բաժանվում է արտարժույթային և տոկոսադրույքի ռիսկերի: Խուսմբ ենթակա է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի կառավարման գործառնությունը ծածկում է նաև այնպիսի բիզնես ռիսկեր, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրում, տեխնոլոգիաներում և տնտեսության ճյուղերում փոփոխությունները՝ դրանց հետ առնչություն ունեցող տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգ

Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատու է իսկում ռիսկերի գործընթացի կառավարման և վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը ընդհանուր առումով պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և դրա իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականությունների և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է իսկա ակտիվների և պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է իսկա ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգեր

Տարբեր ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ Խումբն ընդունում է անհատական մոտեցում՝ կիրառելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, ինչպես նաև վերլուծելով տարբեր ռիսկային ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկելով համապատասխան միջոցներ: Մոդելները հետազայում փորձարկվում են վավերականության ստուգման նպատակով: Խումբը նաև կիրառում է վատագույն դեպքի սցենարներ, որոնք կառաջանան այն դեպքում, երբ ծայրահեղ դեպքերը, որոնք քիչ հավանական է, որ տեղի կունենան, փաստացի տեղի են ունենում:

Ռիսկերի դիտարկումը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է Խմբի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Խմբի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև այն ռիսկի մակարդակը, որը Խումբը պատրաստ է ընդունել՝ լրացուցիչ շեշտադրելով տնտեսության ընտրված ոլորտները: Բացի այդ, Խումբը դիտարկում և գնահատում է ընդհանուր ռիսկին ենթարկվելու առավելագույն մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեությունների գծով:

Բոլոր բիզնես ուղղություններին վերաբերող վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերը վերլուծելու, վերահսկելու և վաղ հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում և բացատրվում է Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և բոլոր բիզնես ստորաբաժանումների ղեկավարներին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկին ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի դիտարկման արդյունքները, ճեղքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցներ և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխությունները: Եռամսյակային կտրվածքով մանրամասն հաշվետվություն է ներկայացվում հաճախորդների, տնտեսության և բիզնես ուղղությունների ռիսկերի վերաբերյալ: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը: Բանկի խորհուրդը եռամսյակը մեկ ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, ինչը ներառում է անհրաժեշտ ամբողջական տեղեկատվություն Խմբի ընդհանուր ռիսկերը գնահատելու և դրանց մասին եզրակացություն կազմելու համար:

Խմբի բոլոր մակարդակների համար հատուկ հարմարեցված ռիսկերի հաշվետվություններ են պատրաստվում և ներկայացվում, որպեսզի բոլոր բիզնես ստորաբաժանումները ապահովված լինեն լիարժեք, անհրաժեշտ և արդի տեղեկատվությամբ:

Ռիսկերի սահմանաչափերի խախտման դեպքում օրական ահազանգներ են ուղարկվում Խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև Գլխավոր գործադիր տնօրենին, և քննարկվում ու կիրառվում են համապատասխան միջոցներ:

Ռիսկերի նվազեցում

Որպես ընդհանուր ռիսկերի կառավարման գործընթացի մաս, Խումբը կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ՝ կառավարելու համար տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող ռիսկը, կապիտալի և վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսվող գործարքներից առաջացող ռիսկերը:

Խումբը լայնորեն օգտագործում է գրավ՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի գերկենտրոնացում

Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքերում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը նմանապես է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումները արտացոլում են խմբի գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով խմբի քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով բազմազանեցված պորտֆել ապահովելուն: Իրականացվում է սահմանված համակենտրոնացման կառավարում:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով խումբը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Խումբը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների և ակրեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների գծով

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություններ 11-ում և 12-ում:

Արժեզրկման գնահատում

Խումբը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1:	Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2:	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3:	Ակտիվը համարվում է արժեզրկված:
POCI:	Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ղեկավարի սահմանումը և ձեռնարկվող միջոցառումները

Խումբը ֆինանսական գործիքը համարում է ղեկավարի ենթարկված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՊԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն ռեպրերզենտացիաները, երբ.

- վարկառուի ունի 91 օր ժամկետանց պարտավորություն իր պայմանագրային վճարումների գծով.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում ենթակա է վերաֆինանսավորման կամ վերանայման, և որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Խումբը բանկերին տրված վարկերը համարում է ղեկավարի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեզրկված տոկոսները (արժեկտրոնները) և/կամ հիմնական գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, ինչպես նաև ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

- փոխկապակցված կողմերին տրամադրված վարկերի որակը.
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից,
- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով.
- վարկերի կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում
- վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Խումբը նաև դիտարկում է տարատեսակ ռեպրերզենտացիաներ, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին: Նման ռեպրերզենտացիաների ունենալու պարագայում, Խումբը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք տվյալ ռեպրերզենտացիաները հաճախորդը պետք է ճանաչվի անվճարունակ և դասակարգվի Փուլ 3-ում՝ ԱՎԿ հաշվարկման նպատակով, թե համապատասխանում է Փուլ 2-ի կիրառմանը:

Խմբի քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ ղեկավարի չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ Էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- կորպորատիվ վարկեր,
- սպառողական վարկեր,
- գյուղատնտեսական վարկեր,
- հիփոթեքային վարկեր,
- այլ (վարկային քարտեր և ոսկու գրավով ապահովված վարկեր):

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեգրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 դասերին պատկանող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Խուճբը սահմանել է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր գնահատելու քաղաքականություն: Խուճբն որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խուճբը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Խմբի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- կանխորոշված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերի քանակը,
- վարկառուի ֆինանսական պայմանների զգալի դժվարությունները,
- վարկառուի ֆինանսական պայմանների վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումը,
- վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խուճբը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2022թ.

- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ,
- Սպառողական գնաճ
- Ներմուծման տարեկան աճ,
- Ծառայությունների ոլորտի տարեկան աճ,
- ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեքը (Ժամանակաշրջանի վերջում),
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ,
- ՀՀ պետական բյուջեի պակասորդ/ավելցուկ,
- Դրամի պահուստի M2 աճ,

2021թ.

- ՀՆԱ-ի տարեկան աճը,
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ,
- Սպառողական գնաճ,
- Արտահանման ծավալներ,
- Ներմուծման ծավալներ,
- Ծառայությունների ոլորտի տարեկան աճ,
- ՀՆԱ-ում բանկի ընդհանուր վարկերի տեսակարար կշիռը,
- ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեքը (Ժամանակաշրջանի վերջում):

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը Խուճբը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից, Համաշխարհային Բանկի տվյալների բազայից, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության կանխատեսումներից): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխանաբար հետևյալ սցենարներից յուրաքանչյուրին. լավատեսական, բազիսային և հոռետեսական սցենարներ:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված աղյուսակում ցույց են տրված կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականները/ ենթադրությունները, ըստ տարբեր տնտեսական սցենարների, որոնց հիման վրա հաշվարկվում ԱՎԿ-ն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենարը	Որոշված հավանակա- նությունը, %	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %					
	Լավատեսական	15%	9.92%	9.01%	7.81%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.90%	5.20%
	Հոռետեսական	15%	1.48%	2.79%	2.59%
Սպառողական գնաճ, կուտ.					
	Լավատեսական	15%	1.60%	1.29%	1.02%
	Ելակետային	70%	3.90%	4.00%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	6.20%	6.71%	6.98%
Արտահանման ծավալներ, %					
	Լավատեսական	15%	5.56%	7.51%	8.40%
	Ելակետային	70%	1.80%	3.30%	3.90%
	Հոռետեսական	15%	-1.96%	-0.91%	-0.60%
Ծառայությունների տարեկան աճ, %					
	Լավատեսական	15%	7.76%	8.11%	8.50%
	Ելակետային	70%	4.00%	3.90%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	0.24%	-0.31%	-0.50%
ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեք (Ժամանակաշրջանի վերջում)					
	Լավատեսական	15%	427.12	407.58	383.29
	Ելակետային	70%	446.30	447.60	443.70
	Հոռետեսական	15%	465.48	489.49	510.13
Գյուղատնտեսական արտադրանքի տարեկան աճ, %, 					
	Լավատեսական	15%	8.36%	8.61%	8.70%
	Ելակետային	70%	1.40%	1.80%	2.70%
	Հոռետեսական	15%	0.84%	0.19%	-0.30%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ (-) / հավելած (+), մլն ՀՀ դրամ					
	Լավատեսական	15%	(116,679)	(78,440)	(17,090)
	Ելակետային	70%	(292,200)	(273,300)	(225,567)
	Հոռետեսական	15%	(467,721)	(468,160)	(434,043)
Դրամի պահուստի M2 աճ, %					
	Լավատեսական	15%	18.73%	13.28%	13.43%
	Ելակետային	70%	14.90%	9.20%	9.20%
	Հոռետեսական	15%	11.07%	5.12%	4.97%

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված աղյուսակում ցույց են տրված կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականները/ ենթադրությունները, ըստ տարբեր տնտեսական սցենարների, որոնց հիման վրա հաշվարկվում ԱՎԿ-ն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենարը	Որոշված հավանական- ությունը, %	2023թ.	2024թ.	2025թ.
ՀՆԱ-ի տարեկան աճը, %					
	Լավատեսական	15%	9.20%	8.13%	8.70%
	Ելակետային	70%	5.30%	4.00%	4.40%
	Հոռետեսական	15%	1.40%	-0.13%	0.10%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %					
	Լավատեսական	15%	9.37%	7.50%	7.67%
	Ելակետային	70%	5.50%	3.40%	3.40%
	Հոռետեսական	15%	1.63%	-0.70%	-0.87%
Սպառողական գնաճ, %					
	Լավատեսական	15%	2.89%	1.82%	0.90%
	Ելակետային	70%	5.50%	4.70%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	8.11%	7.58%	7.10%
Արտահանման ծավալներ, հազ. ԱՄՆ դոլար					
	Լավատեսական	15%	3,805,178	4,422,900	4,522,087
	Ելակետային	70%	3,548,750	3,846,845	3,648,115
	Հոռետեսական	15%	3,292,322	3,310,965	2,894,623
Ներմուծման ծավալներ, հազ. ԱՄՆ դոլար					
	Լավատեսական	15%	6,496,801	7,630,110	8,253,480
	Ելակետային	70%	5,918,000	6,326,000	6,190,000
	Հոռետեսական	15%	5,339,199	5,144,016	4,502,578
Ծառայությունների տարեկան աճ, %					
	Լավատեսական	15%	8.51%	10.57%	11.31%
	Ելակետային	70%	4.90%	5.20%	5.90%
	Հոռետեսական	15%	1.29%	-0.17%	0.13%
ՀՆԱ-ում բանկի ընդհանուր վարկերի տեսակարար կշիռը, %					
	Լավատեսական	15%	61.59%	65.70%	71.76%
	Ելակետային	70%	60.05%	62.48%	64.55%
	Հոռետեսական	15%	57.52%	56.50%	54.68%
ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեք (Ժամանակաշրջանի վերջում)					
	Լավատեսական	15%	457.72	441.20	424.26
	Ելակետային	70%	476.44	479.84	483.74
	Հոռետեսական	15%	495.16	520.10	548.53

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ստորև աղյուսակում ներկայացված են 2022թ. և 2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունների գծով ստացվելիք գումարների դեֆոլտի հավանականության միջին մեծությունները, ըստ դասերի՝

Հազ. ՀՀ դրամ 2022թ.	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժե- գրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11					
- Կորպորատիվ վարկեր						
	Փուլ 1	-	139,023,947	-	-	139,023,947
	Փուլ 2	-	-	4,426,855	-	4,426,855
	Փուլ 3	-	-	-	3,395,604	3,395,604
	POCI	-	-	-	21,311	21,311
- Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	-	104,516,713	-	-	104,516,713
	Փուլ 2	-	-	1,368,169	-	1,368,169
	Փուլ 3	-	-	-	1,880,967	1,880,967
- Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	2,114,998	93,362,575	-	-	95,477,573
	Փուլ 2	-	-	1,995,818	-	1,995,818
	Փուլ 3	-	-	-	2,307,086	2,307,086
- Վարկային քարտեր	Փուլ 1	712,319	10,458,618	-	-	11,170,937
	Փուլ 2	-	-	218,235	-	218,235
	Փուլ 3	-	-	-	429,087	429,087
- Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	-	40,897,873	-	-	40,897,873
	Փուլ 2	-	-	654,365	-	654,365
	Փուլ 3	-	-	-	622,267	622,267
	POCI	-	-	-	32,303	32,303
	Փուլ 3	-	-	-	135	135
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12					
	Փուլ 1	-	52,353,433	-	-	52,353,433
	Փուլ 2	-	-	762,854	-	762,854
	Փուլ 3	-	-	-	306,934	306,934
Ընդամենը		2,827,317	440,613,159	9,426,296	8,995,694	461,862,466

Հազ. ՀՀ դրամ 2021թ.	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժե- գրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11					
- Կորպորատիվ վարկեր						
	Փուլ 1	446,110	103,966,906	-	-	104,413,016
	Փուլ 2	-	-	9,427,578	-	9,427,578
	Փուլ 3	-	-	-	4,680,896	4,680,896
	POCI	-	-	-	101,096	101,096
- Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	1,166,512	99,438,028	-	-	100,604,540
	Փուլ 2	-	-	2,462,054	-	2,462,054
	Փուլ 3	-	-	-	2,777,936	2,777,936
- Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	104,915	67,768,522	-	-	67,873,437
	Փուլ 2	-	-	2,683,211	-	2,683,211
	Փուլ 3	-	-	-	2,943,491	2,943,491
- Վարկային քարտեր	Փուլ 1	173,944	9,769,101	-	-	9,943,045
	Փուլ 2	-	-	356,165	-	356,165
	Փուլ 3	-	-	-	562,613	562,613
- Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	7,797,703	23,114,459	-	-	30,912,162
	Փուլ 2	-	-	1,011,131	-	1,011,131
	Փուլ 3	-	-	-	498,705	498,705
	POCI	-	-	-	33,143	33,143
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	-	6,330	-	-	6,330
	Փուլ 2	-	-	771	-	771
	Փուլ 3	-	-	-	3,758	3,758
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12					
	Փուլ 1	-	29,753,092	-	-	29,753,092
	Փուլ 2	-	-	1,100,284	-	1,100,284
	Փուլ 3	-	-	-	379,691	379,691
Ընդամենը		9,689,184	333,816,438	17,041,194	11,981,329	372,528,145

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված են 2022թ. և 2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունների գծով ստացվելիք գումարների դեֆոլտի հավանականության միջին մեծությունները, ըստ դասերի

2021թ.	Դաս	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	1.2%
	Ստանդարտից ցածր	5.2%
	Արժեզրկված	100.0%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	1.2%
	Ստանդարտից ցածր	5.5%
	Արժեզրկված	100.0%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.8%
	Ստանդարտից ցածր	12.9%
	Արժեզրկված	100.0%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	1.4%
	Ստանդարտից ցածր	10.1%
	Արժեզրկված	100.0%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	0.3%
	Ստանդարտից ցածր	8.4%
	Արժեզրկված	100.0%
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Ստանդարտ	-
	Ստանդարտից ցածր	-
	Արժեզրկված	100.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.3%
	Ստանդարտից ցածր	6.7%
	Արժեզրկված	100.0%
2021թ.	Դաս	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	0.96%
	Ստանդարտից ցածր	4.68%
	Արժեզրկված	100%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	1.89%
	Ստանդարտից ցածր	6.29%
	Արժեզրկված	100%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	3.88%
	Ստանդարտից ցածր	16.77%
	Արժեզրկված	100%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	3.34%
	Ստանդարտից ցածր	10.52%
	Արժեզրկված	100%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	1.42%
	Ստանդարտից ցածր	13.36%
	Արժեզրկված	100%
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Ստանդարտ	0.64%
	Ստանդարտից ցածր	0.64%
	Արժեզրկված	100%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	0.76%
	Ստանդարտից ցածր	4.74%
	Արժեզրկված	100%

Բարձր դասի գործիքները ներառում են դրամական միջոցներով ապահովված՝ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր: Այս վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ չի ձևավորվում՝ ելնելով գրավի բնույթից:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների որակական վերլուծություն կատարելիս հստակ առաջնորդվում է արտաքին վարկանիշերով: Չվարկանշված վարկերը դասակարգվում են ստանդարտ դասի, եթե դրանք արժեզրկված չեն:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան .		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ենթա-տանդարտ դաս	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	897,726	65,820,809	-	66,718,535
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	Փուլ 1	-	50,917,404	-	50,917,404
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	-	-	169,536	169,536
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	-	21,285,791	-	21,285,791
Ընդամենը			897,726	138,024,004	169,536	139,091,266

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	1,322,505	77,534,883	78,857,388
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	Փուլ 1	–	19,675,099	19,675,099
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	–	180,897	180,897
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	–	21,002,202	21,002,202
Ընդամենը			1,322,505	118,393,081	119,715,586

Ստորև ներկայացված է Խմբի դասակարգման համակարգի և գործընկերների արտաքին վարկանիշների համեմատությունը 2022թ. և 2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2022թ.՝

Արտաքին միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշ	Դեֆոլտի հավանականություն
Aaa -ից A3	Բարձր դաս	0-0.05%
Baa1 -ից B3	Ստանդարտ դաս	0.2-3.2%
Caa1 -ից Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	9.6%
C	Արժեզրկված	100%

2021թ.

Արտաքին միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշ	Դեֆոլտի հավանականություն
Aaa -ից A3	Բարձր դաս	0-0.05%
Baa1 -ից B3	Ստանդարտ դաս	0.2-3.2%
Caa1 -ից Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	9.7%
C	Արժեզրկված	100%

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններին մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի, իրականացնում է ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը ունի բարձր իրացվելի և տարատեսակ ակտիվների պորտֆել, ինչը դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում հեշտությամբ կիրացվի: Խումբը ունի նաև վարկային գծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, Խումբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ծավալից:

Խումբը գնահատում և կառավարում է իրացվելիությունը՝ հիմնվելով ԿԲ-ի կողմից սահմանած նորմատիվների վրա:

Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցներ, նոստրո հաշիվներ, Հայաստանի կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր, որոնց համար առկա է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումը որևէ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ վճարման ենթակա պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ցանկացած այլ պարտավորություն, որը ենթակա է ցպահանջ վճարման:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս գործակիցները հետևյալն էին.

	Սահմանաչափ	2022թ., %	2021թ., %
Ն2.1-Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	20.51%	24.57%
Ն2.2-Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	72.5%	111.12%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն Խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ	Առևտրային ածանցյալ գործիքներ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	9,663,807	199,387	78,254	-	9,941,448
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	218,766,167	135,280,953	74,824,334	6,709,127	435,580,581
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	912,878	-	-	912,878
Ստորադաս վարկեր	-	25,998	3,793,384	9,500,314	-	13,319,695
Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	-	3,772,330	22,689,277	69,664,264	3,503,205	99,629,075
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	13,341,098	-	-	-	13,341,098
Ընդամենը չգեղջկած ֆինանսական պարտավորություններ	-	245,569,399	162,875,878	154,067,166	10,212,332	572,724,775
Վարկային բնույթի պարտավորվածություն ներ	-	54,545,377	-	-	-	54,545,377

2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ	Առևտրային ածանցյալ գործիքներ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	56,868	2,393	1,018,511	-	1,077,772
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	169,674,194	117,612,301	56,267,637	9,368,764	352,922,896
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	161,462	5,149,874	-	5,311,336
Ստորադաս վարկեր	-	69,993	160,986	4,006,225	8,936,516	13,173,720
Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	-	6,858,823	18,851,464	78,085,351	8,851,432	112,647,070
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	5,814,552	-	-	-	5,814,552
Ընդամենը չգեղջկած ֆինանսական պարտավորություններ	-	182,474,430	136,788,606	144,527,598	27,156,712	490,947,346
Վարկային բնույթի պարտավորվածություն ներ	-	43,032,229	-	-	-	-

Մարման ժամկետների վերլուծությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	5-ից ավել տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	141,021	163,982	76,090	668,774	2,252	521,520	1,573,639

Մարման ժամկետների վերլուծությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	5-ից ավել տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	554,767	597,767	422,961	335,081	115,908	64,712	2,091,196

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Մարման ժամկետների վերլուծությունը չի արտացոլում այն ընթացիկ հաշիվների միջոցների պատմական կայունությունը, որոնց վերադարձը սովորաբար տեղի է ունենում ավելի երկար ժամանակահատվածի ընթացքում, քան ներկայացված է վերոնշյալ աղյուսակում: Այդ մնացորդները աղյուսակում ներառված են մինչև 3 ամիս մարման ժամկետ ունեցող գումարներում:

Պահանջները հաճախորդների նկատմամբ ներառում են ֆիզիկական անձանցից ներգրավված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն Բանկը պարտավոր է հետ վճարել նման ավանդները ավանդատուի առաջին իսկ պահանջով: Վերոնշյալ աղյուսակում այդ ավանդները դասակարգված են ըստ մարման ժամկետների:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների, ներառյալ արտարժույթի փոփոխության, տոկոսադրույքների և բաժնային գործիքների գների փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	1.50%	(26,444)	(26,444)
ԱՄՆ դոլար	1.25%	(93,328)	(93,328)

Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	1.50%	26,444	26,444
ԱՄՆ դոլար	1.25%	93,328	93,328

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոփոխության փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի սահմանաչափեր՝ հիմնվելով ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվների վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի էական արժույթային ռիսկեր դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա, երբ այլ փոփոխական արժեքները հաստատուն են (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Ղեկավարությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա		Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա	
		2022թ.	2022թ.	2021թ.	2021թ.
ԱՄՆ դոլար	20.00%	(681,457)	20.00%	1,243,568	
ԱՄՆ դոլար	(20.00%)	681,457	(20.00%)	(1,243,568)	
Եվրո	8.50%	151,054	8.50%	(139,456)	
Եվրո	(8.50%)	(151,054)	(8.50%)	139,456	

Գլոբալ վերահսկող մարմինների կողմից IBOR-ը օգտագործումից հանելու և այն այլընտրանքային էտալոնային դրույքներով փոխարինելու որոշման՝ խումբը մշակում է անցումային ծրագիր իր այն պայմանագրերի համար, որոնք ազդեցություն կկրեն դրույքի փոփոխությունից:

Նախքան LIBOR-ի գործածումից դուրս գալը խումբը պայմանագրերում փոփոխություններ կանի՝ LIBOR-ը փոխարինելով այլընտրանքային էտալոնային դրույքով, և դրա համապատասխան պայմանագրեր կստորագրի բոլոր վարկատուների հետ: Նույն դրույքը կկիրառվի նաև Բանկի կողմից հաճախորդներին տրամադրվող, լողացող տոկոսադրույքով ենթավարկերի համար:

IBOR բարեփոխումը ենթադրում է տարբեր ռիսկեր խմբի համար, որոնք կառավարվում և վերահսկվում են: Այդ ռիսկերը ներառում են, բայց չեն սահմանափակվում հետևյալով

- IBOR բարեփոխումն իրականացնելուն ուղղված առկա պայմանագրերում փոփոխություններ կատարելուց բխող վարքագծային ռիսկ՝ հաճախորդների և գործընկերների գծով,
- IBOR բարեփոխման հետևանքով շուկաների անկայունության ֆինանսական ռիսկ, որին կարող են ենթարկվել խումբն ու իր հաճախորդների, և որը կբերի ֆինանսական կորուստներ
- Գնագոյացման ռիսկ՝ շուկայի վերաբերյալ տեղեկատվության հնարավոր բացակայության և IBOR իրացվելիության նվազման և էտալոնային դրույքների դիտարկելի չլինելու դեպքում,
- SS համակարգերում և ընթացակարգերում փոփոխություններ կատարելուց ծագող գործառնական ռիսկ, ինչպես նաև վճարումների խափանման ռիսկ՝ IBOR-ի օգտագործումից դուրս գալու հետևանքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ցույց է տրվում IBOR-ի նախատեսվող նշանակալից բարեփոխումների ազդեցությունը խմբի գործիքների արժեքի վրա տարեվերջի դրությամբ: Այս ռիսկը առկա է լինելու մինչև IBOR-ի՝ ապագայում օգտագործումից դուրս գալը և անցումը այլ դրույքի, օրինակ՝ աղյուսակում չի ներառվում այն ռիսկը, որ առկա է մինչև այլ դրույքի պարտադիր անցնելը:

2022թ. դեկտեմբերի 31 Հազ. ՀՀ դրամ	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ Հաշվեկշռային արժեք	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորու- թյուններ Հաշվեկշռային արժեք	Ածանցյալ գործիքներ Անվանական արժեք
LIBOR ԱՄՆ դոլար (3 ամիս)	17,518,191	24,984,429	14,413,000
Գանձապետական պարտատու (6 ամիս)	10,695,685	12,458,599	-

32 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ծախսողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խուճբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով Խուճբը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Խուճբը գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակներում ընդունել է եռաշերտ պաշտպանության մեխանիզմ: Պաշտպանության առաջին գիծը ապահովում են առաջնագծի աշխատակազմը և գործառնական կառավարման խումբը, պաշտպանության երկրորդ գիծը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնական կողմից, ներքին աուդիտի գործառնական ապահովվում է պաշտպանության երրորդ գիծը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկի քարտեզագրում, միջադեպի վերլուծություն և մշտական վերահսկման գործառնական: Ներքին վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մոնիթինգի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում: Կառավարման խորհուրդը սահմանել է թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ գործառնական ռիսկի վրա:

33 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ներդրումային գույքի և շենքերի համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունը, օրինակ՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պասիվների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Գնահատման մոդելների միջոցով ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքները որոշելու և բացահայտելու համար Խուճբը օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան:

- 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

33 Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտման նպատակով խումբը առանձնացրել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվների և պարտավորությունների բնույթի, առանձնահատկությունների, ռիսկերի, ինչպես նաև իրական արժեքի հիերարխիայի վրա:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ	Իրական արժեքի չափումը՝ օգտագործելով			Ընդամենը
	Ակտիվ շուկայում գնանշվող գներ (1-ին մակարդակ)	Էական դիտարկելի ելակետայի և տվյալներ (2-րդ մակարդակ)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (3-րդ մակարդակ)	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	363,284	-	363,284
Բաժնային գործիքներ	2,153,118	-	-	2,153,118
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	21,285,791	-	21,285,791
Բաժնային գործիքներ	10,638	-	-	10,638
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր-ընկերություններ ՀՀ-ում	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ՝ հող և շինություններ, փոխադրամիջոցներ	-	-	12,824,138	12,824,138
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,703,944	66,665,341	-	88,369,285
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	24,453,149	26,353,081	50,806,230
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	-	-	90,340	90,340
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	53,423,221	53,423,221
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,528,986	1,528,986
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	408,439,245	408,439,245
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	179,310,388	244,858,557	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում	-	6,206,060	-	6,206,060
Թողարկված պարտատոմսեր	-	6,444,304	3,493,330	9,937,634
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	-	-	7,805,036	7,805,036
Ստորադաս վարկեր	-	-	84,323,152	84,323,152
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	13,341,098	13,341,098
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-

33 Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ (Վերաներկայացված*)	Իրական արժեքի չափումը՝ օգտագործելով			
	Ակտիվ շուկայում գնանշվող գներ (1-ին մակարդակ)	Էական դիտարկելի ելակետային և տվյալներ (2-րդ մակարդակ)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (3-րդ մակարդակ)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Առևտրային արժեթղթեր	–	433,697	–	433,697
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	38,625	–	38,625
Բաժնային գործիքներ	2,759,029	–	–	2,759,029
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	–	21,002,202	–	21,002,202
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր- ընկերություններ ՀՀ-ում	–	–	115,381	115,381
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ՝ հող և շինություններ, փոխադրամիջոցներ	–	–	9,725,391	9,725,391
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,723,893	78,724,095	–	96,447,988
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	–	13,157,635	6,461,448	19,619,083
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	–	–	118,217	118,217
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	–	–	31,233,067	31,233,067
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	–	–	1,331,573	1,331,573
Հաճախորդներին տրված վարկեր	–	–	341,107,411	341,107,411
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	–	117,974,466	223,027,484	341,001,950
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում	–	3,494,385	–	3,494,385
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	–	1,042,404	28,486	1,070,890
Ստորադաս վարկեր	–	–	9,794,000	9,794,000
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	93,347,410	93,347,410
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	5,814,552	5,814,552

*Այս բացահայտման տեղեկատվությունը վերաներկայացվել է (Շան. 3):

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև բերված է իմի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք իրական արժեքով չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի համախմբված հաշվետվությունում: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

33 Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	Հաշվեկշռային արժեք 2022թ.	Իրական արժեք 2022թ.	Զճանաչված օգուտ / (վնաս) 2022թ.	Հաշվեկշռային արժեք 2021թ.	Իրական արժեք 2021թ.	Զճանաչված օգուտ / (վնաս) 2021թ.
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,369,285	88,369,285	-	96,447,988	96,447,988	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	50,806,230	50,806,230	-	19,619,083	19,619,083	-
Ներդրումային արժեթղթեր՝ Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	90,340	90,340	-	118,217	118,217	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	408,439,245	407,495,077	(944,168)	341,295,078	341,107,411	(187,667)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	53,423,221	53,423,221	-	31,233,067	31,213,390	(19,677)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,528,986	1,528,986	-	1,331,573	1,331,573	-
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	424,168,945	424,168,945	-	337,492,635	341,001,950	(3,509,315)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում թողարկված արժեթղթեր	6,206,060	6,206,060	-	3,461,498	3,494,385	(32,887)
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	9,937,634	9,937,634	-	1,070,890	1,070,890	-
Ստորադաս վարկեր	7,805,036	7,805,036	-	9,794,000	9,794,000	-
Այլ փոխառու միջոցներ	84,323,152	84,323,152	-	92,331,761	93,347,410	1,015,649
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	13,341,098	13,341,098	-	5,814,552	5,814,552	-
Ընդամենը չճանաչված իրական արժեքի փոփոխություններ			(944,168)			(2,733,897)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Ենթադրվում է, որ իրացվելի և մարման կարճ ժամկետ (մինչև երեք ամիս) ունեցող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին: Սույն ենթադրությունը նաև կիրառվում է ցպահանջ ավանդների և անժամկետ խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողամասի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա՝ նշանակալի ճշգրտմամբ, հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը:

33 Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկությունները ներկայացված են ստորև:

Չող և շենքեր

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամուտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը Էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի տնտեսական մնացորդային տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգայուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Ղեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակցիներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակցիներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոպ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սփոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց վերականգնման կամ մարման ժամկետների: Խմբի պայմանագրային չգեղջկած մարման պարտավորություններն առավել մանրամասն ներկայացված են Ծանոթագրություն 32-ում՝ Ռիսկերի կառավարում:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.			2021թ.,		
	1 տարվա ընթացքում	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	1 տարվա ընթացքում	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,369,285	-	88,369,285	96,447,988	-	96,447,988
Առևտրային արժեթղթեր	-	-	-	433,697	-	433,697
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	36,273	327,011	363,284	2,404	36,221	38,625
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	25,255,153	25,551,077	50,806,230	4,941,291	14,677,792	19,619,083
Ներդրումային արժեթղթեր	6,472,071	17,169,456	23,641,527	3,936,354	20,058,475	23,994,829
Հաճախորդներին տրված վարկեր	125,673,430	282,765,815	408,439,245	38,421,717	302,873,361	341,295,078
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13,192,596	40,230,625	53,423,221	13,587,107	17,645,960	31,233,067
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններ ում	-	1,362,224	1,362,224	-	1,218,677	1,218,677
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	25,360,445	25,360,445	-	21,856,866	21,856,866
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	13,173,420	-	13,173,420	8,927,813	1,773,090	10,700,903
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	91,722	91,722
Ընդամենը	272,172,228	392,766,653	664,938,881	166,698,371	380,232,164	546,930,535

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.			2021թ.,		
	1 տարվա ընթացքում	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	1 տարվա ընթացքում	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	9,863,194	74,440	9,937,634	199,906	870,984	1,070,890
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	347,776,839	76,392,106	424,168,945	279,073,568	58,419,067	337,492,635
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,023,967	2,182,093	6,206,060	-	5,068,908	5,068,908
Այլ փոխառու միջոցներ	23,311,073	61,012,079	84,323,152	17,834,751	74,497,010	92,331,761
Ստորադաս վարկեր	89,389	7,715,647	7,805,036	-	9,794,000	9,794,000
Շահութահարկի ընթացիկ պարտավորություններ	4,698,987	-	4,698,987	1,187,740	-	1,187,740
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	1,016,530	1,016,530	-	1,296,678	1,296,678
Այլ պարտավորություններ	17,380,413	-	17,380,413	9,780,490	714,066	10,494,556
Ընդամենը	407,143,862	148,392,895	555,536,757	308,076,455	150,660,713	458,737,168
Զուտ	(134,971,634)	244,373,758	109,402,124	(141,378,084)	229,571,451	88,193,367

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են մինչև մեկ տարի ժամանակահատվածի մնացորդներում:

ՀՀ օրենսդրության համաձայն Խուլմբը պարտավոր է վճարել ավանդատուին առաջին իսկ պահանջի դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 18):

35 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Կողմերի կապակցված լինելը որոշելիս հաշվի է առնվում կողմերի փոխհարաբերությունների բովանդակությունը, այլ ոչ միայն դրանց իրավական ձևը:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքների մեջ մտնել, որոնք չեն իրականացվի ոչ կապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել ոչ կապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ

	2022թ.		2021թ.	
	Մայր կազմակեր- պություն	Առանցքային դեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակեր- պություն	Առանցքային դեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Համախառն չմարված վարկեր հունվարի 1-ի դրությամբ	768,800	346,064	821,629	400,678
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,123,658	1,283,469	–	231,933
Տարվա ընթացքում վարկերի մարումներ	(768,800)	(658,991)	(125,000)	(284,431)
Այլ շարժեր	3,526	1,043	72,171	(2,116)
Համախառն չմարված վարկեր դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,127,184	971,585	768,800	346,064
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(6,315)	(2,657)	(2,087)	(2,205)
Չուտ չմարված վարկեր դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,120,869	968,928	766,713	343,859
Վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	8.5%	5.1%	9.4%	5.4%
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	937,666	894,529	201,340	1,545,556
Տարվա ընթացքում ներգրավված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	3,519,277	4,389,706	6,157,688	1,351,459
Տարվա ընթացքում մարված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	(4,435,395)	(3,750,199)	(5,482,091)	(2,002,486)
Այլ շարժեր	(21,389)	13,469	60,729	–
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	159	1,547,505	937,666	894,529

Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը.

Հազ. ՀՀ դրամ

	Դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար			
	2022թ.		2021թ.	
	Մայր կազմակեր- պություն	Առանցքային դեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակեր- պություն	Առանցքային դեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Տոկոսային եկամուտներ վարկերի գծով	1,980	46,223	72,171	12,467
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	106,577	117,999	60,729	99,945

35 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

Առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	2,560,687	1,591,285
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	1,140,099	1,377,456
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումներ	3,700,786	2,968,741

36 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ Խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 49%): Ասոցիացված կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2013թ.-ին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ասոցիացված կազմակերպության հիմնական գործունեությունը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումն է: Ասոցիացված կազմակերպության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,358,168 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 1,218,677 հազ. ՀՀ դրամ):

Եական ասոցիացված կազմակերպության ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24,649	282,054
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,624,416	872,939
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ	1,321,606	1,430,007
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	135,141	35,506
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	9,086	7,042
Այլ ակտիվներ	301,408	245,761
Ընդամենը ակտիվներ	3,416,306	2,873,309
Պարտավորություններ		
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	296,100	221,910
Այլ պարտավորություններ	340,157	162,008
Ընդամենը պարտավորություններ	636,257	383,918
Չուտ ակտիվներ	2,780,049	2,489,391
Խմբի բաժնեմասը զուտ ակտիվներում	1,362,224	1,218,677
Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,906,850	2,378,922
Տոկոսային և այլ եկամուտ	92,664	56,040
Ֆինանսական խորհրդատվության գծով եկամուտ	20,246	13,023
Այլ եկամուտ	1,707	1,515
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	(12,990)	(800)
Ֆինանսական ծախս	(16,068)	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(187,793)	(126,119)
Վարչական և այլ ծախսեր	(950,410)	(872,181)
Շահույթ մինչև շահութահարկ	1,854,206	1,450,400
Շահութահարկի գծով ծախս	(353,503)	(268,718)
Հաշվետու տարվա շահույթ	1,500,703	1,181,682
Այլ համապարփակ եկամուտ		
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ՝		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների գծով չիրացված օգուտ	(108,401)	42,216
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկումից հետո	(108,401)	42,216
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	1,392,302	1,223,898

36 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում (շարունակություն)

Խմբի բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամուտում հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ	736,475	579,024
Այլ համապարփակ եկամուտ	(53,122)	20,686
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	683,353	599,710

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկար որևէ նշանակալի սահմանափակում ասոցիացված կազմակերպություններից Խմբին շահաբաժինների տեսքով միջոցներ փոխանցելու նկատմամբ: Խումբը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար ստացել է շահաբաժիններ 539,806 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 365,475 հազ. ՀՀ դրամ):

37 Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

Հազ. ՀՀ դրամ

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս վարկեր	Ֆինանսավորման գործունեության ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19, 20, 21	8,500,960	101,043,374	11,130,839	120,675,173
Թողարկումից մուտքեր		3,461,498	33,778,000	-	37,239,498
Մարումներ		(6,095,477)	(43,034,045)	-	(49,129,522)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթային փոխարկումներ		(780,329)	(2,095,668)	(1,227,040)	(4,103,037)
Վարձակալական պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	1,531,839	-	1,531,839
Այլ		(17,744)	1,108,261	(109,799)	980,718
Հաշվեկշռային արժեք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19, 20, 21	5,068,908	92,331,761	9,794,000	107,194,669
Թողարկումից մուտքեր		2,191,500	34,288,004	-	36,479,504
Մարումներ		(789,212)	(37,932,197)	-	(38,721,409)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթային փոխարկումներ		(265,302)	(5,052,890)	(1,968,650)	(7,286,842)
Վարձակալական պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	503,590	-	503,590
Այլ		166	184,884	(20,314)	164,736
Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 19, 20	6,206,060	84,323,152	7,805,036	98,334,248

“Այլ” տողում ներառված են թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառությունների և ստորադաս վարկեր գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսները, որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

38 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները, կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերը և այլ համանման պայմանավորվածությունները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն են.

Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորություն- ների տեսակները	Համախառն գումարներ նախքան ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում հաշվանցումը	Համախառն գումարներ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Չուտ գումար՝ ֆինանսակա ն վիճակի մասին հաշվետվութ յունում հաշվանցում ից հետո	Կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերի և այլ համանման գումարները՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ռիսկի գույք
				<i>Ֆինանսական գործիք- ներ</i>	<i>Դրամական միջոցնե- րով ստացված ապահով- վածություն</i>
Հազ. ՀՀ դրամ					
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ					
Տոկոսադրույքի սվոփ	333,748	(6,737)	327,011	327,011	-
Արտարժույթի սվոփ	36,273	-	36,273	36,273	-
Ներդրումային արժեթղթեր					
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	6,019,389	-	6,019,389	6,019,389	
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ					
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	559,459	-	559,459	559,459	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր					
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	1,956,613	-	1,956,613	1,956,613	-
Ընդամենը հաշվանցման ենթակա, կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերի և այլ համանման ակտիվներ	8,905,482	(6,737)	8,898,745	8,898,745	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ					
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	(6,026,642)	-	(6,026,642)	(6,026,642)	-
Ընդամենը հաշվանցման ենթակա, կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերի և այլ համանման պարտավորություններ	(6,026,642)	-	(6,026,642)	(6,026,642)	-

Հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները, կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերը և այլ համանման պայմանավորվածությունները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն են.

Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների տեսակները	Համախառն գումարներ նախքան ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցումը	Համախառն գումարներ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Չուտ գումար՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցումից հետո	Կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերի և այլ համանման գումարները՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Ռիսկի գույք գումար
				Ֆինանսական գործիքներ	Դրամական միջոցներով ստացված ապահովվածություն	
Հազ. ՀՀ դրամ						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
Տոկոսադրույքի սվոփ	36,221	-	36,221	36,221	-	-
Արտարժույթի սվոփ	3,837	(1,433)	2,404	2,404	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	3,054,526	-	3,054,526	3,054,526	-	-
Ընդամենը հաշվանցման ենթակա, կատարման համար պարտադիր մայր պայմանագրերի և այլ համանման ակտիվներ						
	3.094.584	(1.433)	3.093.151	3.093.151	-	

39 Կապիտալի համարժեքություն

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Խումբն ապահովում է ամուր փարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ՝ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջներ:

Խումբը, որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ բանկերի համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը: 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ նվազագույն մակարդակը կազմել է 12%:

2022թ. և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ընդհանուր կապիտալի գործակիցը համապատասխանում է պարտադիր պահանջներին:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության նորմատիվը, որը հաշվարկվել է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի դրույթների համաձայն՝ հաշվի առնելով շուկայական ռիսկը ընդգրկելու գծով հետագա փոփոխությունները, կազմել է՝

Հազ. ՀՀ դրամ

	2022թ. (աուդիտի չենթարկված)	2021թ. (աուդիտի չենթարկված)
1-ին դասի կապիտալ	91,866,748	74,007,160
2-րդ դասի կապիտալ	11,744,252	15,934,557
Ընդհանուր կապիտալ	103,611,000	89,941,717
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	610,690,247	507,923,050
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվներից տոկոս (ընդհանուր կապիտալի գործակից)	16.97%	17.71%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով, հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

40 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո և սույն հաշվետվության կազմման ամսաթվի դրությամբ տեղի չեն ունեցել նշանակալի դեպքեր, որոնք ենթակա են բացահայտման սույն հաշվետվությունում:

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

*2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	28
5. Սեզոնական տեղափոխումներ և տեղեկատվություն	29
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	32
7. Առևտրային արժեթղթեր	33
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	33
9. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	34
10. Ներդրումային արժեթղթեր	35
11. Հաճախորդներին տրված վարկեր	37
12. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	47
13. Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	50
14. Հարկում	51
15. Վարկային կորուստների գծով ծախս	52
16. Այլ ակտիվներ	53
17. Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	54
18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	55
19. Այլ փոխառություններ	55
20. Ստորադաս վարկեր	56
21. Այլ պարտավորություններ	56
22. Կապիտալ	56
23. Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	58
24. Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ	58
25. Զուտ տոկոսային եկամուտ	61
26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	61
27. Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	62
28. Այլ եկամուտ	62
29. Այլ գործառնական ծախսեր	62
30. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	62
31. Ռիսկերի կառավարում	63
32. Իրական արժեքի չափում	78
33. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	82
34. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ	83
35. Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	84
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	85
37. Կապիտալի համարժեքություն	86
38. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր	86

**Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ**

Ernst & Young CJSC
1 Northern Ave., office 27
Yerevan, 0001, Armenia
Tel: +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Fax: +374 (10) 500 706
www.ey.com/am

«Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան 0001
Հյուսիսային պող. 1, գրասենյակ 27
Հեռ. +374 (10) 500 790
+374 (10) 500 705
Ֆաքս. +374 (10) 500 706

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» բաց բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱԿԲԱ Բանկ» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Բանկ) և նրա դուստր ընկերությունների (միասին՝ Խումբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և համախմբված հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

EY

**Կառուցելով
բարեկեցիկ աշխարհ**

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում

Հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների գծով արժեզրկման պահուստ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների էականության (Խմբի ընդհանուր ակտիվների 68.1%-ը 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ), այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «*Ֆինանսական գործիքներ*» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:

Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ձգարտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական պայմանների վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:

Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Խմբի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ գծով արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 11-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր», Ծանոթագրություն 12-ում՝ «Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ» և Ծանոթագրություն 31-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝

- ▶ Վարկային ռիսկի մոդելների գնահատումը և պորտֆելի հիմունքով ԱՎԿ սահմանելու համար կիրառվող ենթադրությունները:
- ▶ Խմբի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում:

Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների վերանայված կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են վարկերի ժամկետանց օրերը, հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնման վիճակագրությունը և արժեզրկված վարկերի մնացորդների փոփոխությունը սկզբնական ճանաչման ամսաթվից մինչև դեֆոլտի ամսաթիվը: Մենք գնահատել ենք նաև հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար ղեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:

Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Խմբի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող բացահայտումների նկատմամբ:

Խմբի 2021 թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է՝ ծանոթանալ վերոնշյալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան ղեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Խմբի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն ղեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Կառուցելով բարեկեցիկ աշխարհ

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ▶ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե խմբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- ▶ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը,
- ▶ եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել խմբի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը,
- ▶ գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը,
- ▶ ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Էրիկ Ջայրապետյան

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն**2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2021թ.	2020թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	96,447,988	66,398,135
Առևտրային արժեթղթեր	7	433,697	319,353
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	38,625	250,207
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	19,619,083	57,171,584
Ներդրումային արժեթղթեր	10	23,994,829	17,405,067
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	341,295,078	303,018,557
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	31,233,067	25,017,394
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	35	1,218,677	984,442
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	21,856,866	20,144,910
Այլ ակտիվներ	16	10,700,903	4,754,606
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	91,722	167,436
		546,930,535	495,631,691
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	–	79,893
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		1,070,890	45,717
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17	337,492,635	296,944,080
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	5,068,908	8,500,960
Այլ փոխառություններ	19	92,331,761	101,043,374
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		1,187,740	126,703
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14	1,296,678	680,497
Այլ պարտավորություններ	21	10,494,556	6,570,526
Ստորադաս վարկեր	20	9,794,000	11,130,839
		458,737,168	425,122,589
Ընդամենը պարտավորություններ			
Կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	55,000,000	30,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	22	2,500,000	–
Լրացուցիչ վճարված կապիտալ	23	2,452,257	–
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		3,479,525	2,946,536
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		3,446,766	3,572,143
Զբաղիչված շահույթ		21,314,819	33,990,423
		88,193,367	70,509,102
Ընդամենը կապիտալ			
Ընդամենը կապիտալ և պարտավորություններ		546,930,535	495,631,691

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Հակոբ Անդրեասյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Արմեն Հակոբյան

Գլխավոր հաշվապահ

27 ապրիլի, 2022թ.

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Գուդվիլ**

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է խմբի կողմից փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի գուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերության արժեքով: Դուստր ընկերության ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը ճանաչվում է գուդվիլի և ոչ նյութական ակտիվների կազմում: Ասոցիացված կազմակերպության ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը արտացոլվում է ասոցիացված կազմակերպություններում կատարված ներդրումների կազմում: Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը, արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է խմբի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե՛ ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է.

- ▶ իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից խմբի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր,
- ▶ մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեզմենտը՝ համաձայն **ՖՀՄՍ 8 «Գործառնական սեզմենտներ»** ստանդարտի սահմանման:

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորի (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերն ու լիցենզիաները:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով: Ձեռնարկատիրական միավորման արդյունքում ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվների արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված վնասները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օգտակար ծառայության ընթացքում, որը կազմում է 7-ից 10 տարի, և գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից, երբ առկա են ոչ նյութական ակտիվի արժեզրկման հայտանիշեր: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են, նվազագույնը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ակտիվներ

Խումբը դասակարգում է ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրա հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցվելու է հիմնականում վաճառքի գործարքի, այլ ոչ թե շարունակական օգտագործման միջոցով: Դրա համար ակտիվը (կամ օտարման խումբը) պետք է իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառքի համար՝ միայն այդպիսի ակտիվների (կամ օտարման խմբերի) վաճառքների համար բնորոշ և ընդունված պայմաններով, իսկ դրա վաճառքը պետք է լինի բարձր հավանական:

Որպեսզի վաճառքը ունենա բարձր հավանականություն, խմբի ղեկավարությունը պետք է հստակորեն նպատակադրված լինի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) և պետք է ձեռնարկի գնորդ գտնելու և վաճառքի պլանը կատարելու ակտիվ ծրագիր: Ավելին, ակտիվը (կամ օտարման խումբը) իր ընթացիկ իրական արժեքի համեմատ ողջամիտ գնով պետք է ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում վաճառքի համար, բացի այդ պետք է ակնկալվի, որ դասակարգման ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում վաճառքը կհամարվի ավարտված:

Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն**2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	<i>Ծան.</i>	<i>2021թ.</i>	<i>2020թ.</i>
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	25	43,312,133	43,414,170
Այլ տոկոսային եկամուտ	25	3,498,291	2,675,996
Տոկոսային ծախս	25	(21,294,891)	(20,185,734)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		25,515,533	25,904,432
Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում / (Վարկային կորուստների գծով ծախս)	15	232,100	(10,774,703)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		25,747,633	15,129,729
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	26	6,294,559	4,916,294
Միջնորդավճարների գծով ծախս	26	(2,510,554)	(1,868,608)
Զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		560,811	(132,117)
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	27	2,051,949	2,351,308
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի բաժնեմաս	35	579,024	399,958
Այլ եկամուտ	28	3,024,059	1,569,459
Ոչ տոկոսային եկամուտ		9,999,848	7,236,294
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(14,567,050)	(10,888,617)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13	(2,493,962)	(2,314,182)
Այլ գործառնական ծախսեր	29	(2,007,166)	(1,972,523)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	30	(3,966,843)	(3,466,759)
(Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով այլ ծախսեր) / Ծախսերի հակադարձում	16	(95,529)	49,975
Ոչ տոկոսային ծախս		(23,130,550)	(18,592,106)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		12,616,931	3,773,917
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(2,803,449)	(1,049,286)
Հաշվետու տարվա շահույթ		9,813,482	2,724,631
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	22	1,840.03	544.93

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն**2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	<i>Ծան.</i>	<i>2021թ.</i>	<i>2020թ.</i>
Հաշվետու տարվա շահույթ		9,813,482	2,724,631
Այլ համապարփակ եկամուտ հարկումից հետո			
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		(226,739)	258,888
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություններ		304,374	92,348
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	(13,974)	(63,222)
Հաջորդ ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ/(վնաս) վերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ եկամուտ		63,661	288,014
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում		660,910	–
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով (վնաս)/օգուտ		(253,375)	597,001
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	14	(73,356)	(107,460)
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		334,179	489,541
<i>Ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի բաժնեմաս</i>			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող		20,686	64,352
Ընդամենը ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի բաժնեմաս		20,686	64,352
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկումից հետո		418,526	841,907
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		10,232,008	3,566,538

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Լրացուցիչ վճարված կապիտալ	Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,000,000	–	–	3,009,091	2,730,236	32,903,237	68,642,564
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ							
Հաշվետու տարվա շահույթ	–	–	–	–	–	2,724,631	2,724,631
Այլ համապարփակ եկամուտ	–	–	–	–	841,907	–	841,907
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	–	–	–	–	841,907	2,724,631	3,566,538
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	–	–	–	(62,555)	–	62,555	–
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Հայտարարված շահաբաժիններ	–	–	–	–	–	(1,700,000)	(1,700,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	–	–	–	–	–	(1,700,000)	(1,700,000)
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,000,000	–	–	2,946,536	3,572,143	33,990,423	70,509,102
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ							
Հաշվետու տարվա շահույթ	–	–	–	–	–	9,813,482	9,813,482
Այլ համապարփակ եկամուտ	–	–	–	543,903	(125,377)	–	418,526
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	–	–	–	543,903	(125,377)	9,813,482	10,232,008
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	–	–	–	(10,914)	–	10,914	–
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Բաժնետիրական կապիտալի համալրում չբաշխված շահույթի հաշվին	20,000,000	–	–	–	–	(20,000,000)	–
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	5,000,000	2,500,000	–	–	–	–	7,500,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	–	–	–	–	–	(2,500,000)	(2,500,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	25,000,000	2,500,000	–	–	–	(22,500,000)	5,000,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 23)	–	–	2,452,257	–	–	–	2,452,257
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,000,000	2,500,000	2,452,257	3,479,525	3,446,766	21,314,819	88,193,367

1-38 ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2021թ.	2020թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		46,518,664	45,644,846
Վճարված տոկոսներ		(20,945,909)	(19,971,332)
Ստացված միջնորդավճարներ		6,429,127	4,992,954
Վճարված միջնորդավճարներ		(2,510,553)	(1,868,607)
Ձուտ մուտքեր/(ելքեր) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից		772,393	(132,117)
Ձուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		2,918,840	2,147,112
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(2,422,846)	(220,306)
Ստացված այլ եկամուտ		2,712,820	313,619
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(11,535,954)	(10,952,092)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(3,888,701)	(3,466,758)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		18,047,881	16,487,319
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/նվազում			
Առևտրային արժեթղթեր		(114,344)	(68,176)
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		–	(249,870)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		37,508,706	(26,633,310)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(39,050,452)	(36,695,515)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(12,598,205)	(4,051,999)
Այլ ակտիվներ		(946,313)	990,943
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(նվազում)			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		(79,831)	(120,116)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		1,019,240	13,660
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		40,188,480	42,136,691
Այլ պարտավորություններ		3,513,231	1,300,782
Ձուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված/(օգտագործված) գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը		47,488,393	(6,889,591)
Վճարված շահութահարկ		(1,137,847)	(1,226,755)
Ձուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված/(օգտագործված) գործառնական գործունեությունում		46,350,546	(8,116,346)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,719,781)	(2,215,321)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից մուտքեր		103,225	131,840
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(11,458,482)	(8,724,750)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք և մարում		3,824,060	15,139,588
Ձուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված)/ստացված ներդրումային գործունեությունից		(9,250,978)	4,331,357
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր	22	7,500,000	–
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	36	3,461,498	–
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	(6,095,477)	(3,631,337)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր	36	33,778,000	47,077,963
Այլ փոխառությունների մարումներ	36	(43,034,045)	(33,580,438)
Ստորադաս վարկերից մուտքեր	36	–	7,098,874
Ստորադաս վարկերի մարումներ	36	–	(950,933)
Վճարված շահաբաժիններ	22	(2,500,000)	(1,700,000)
Ձուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված)/ստացված ֆինանսավորման գործունեությունում		(6,890,024)	14,314,129
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(84,277)	6,943
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(75,414)	(53,199)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		30,049,853	10,482,884
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին		66,398,135	55,915,251
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	6	96,447,988	66,398,135

1-38 ծանոթագրությունները կազմում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն (նախկին «ԱԿԲԱ-Կրեդիտ Ագրիկոլ Բանկ» ՓԲԸ, այսուհետ՝ «Բանկ») մայր կազմակերպությունն է Խմբում, որը բաղկացած է Բանկից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ից (միասին՝ «Խումբ»)։ Այն ձևավորվել է 1995թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն։ Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ։

Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտադրության փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին։ Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 62 մասնաճյուղեր (ներառյալ՝ գլխամասը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում։ Բանկի գրանցման իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84։

Բանկի անվանումը և կազմակերպչաիրավական ձևը փոխվել է «ԱԿԲԱ-Կրեդիտ Ագրիկոլ Բանկ» ՓԲԸ-ից «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի՝ համաձայն 2020թ.-ի մայիսի 26-ին կայացած բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի։ ՀՀ Կենտրոնական բանկը Բանկի անվանման և կազմակերպչաիրավական ձևի փոփոխությունը գրանցել է 2020թ.-ի հուլիսի 3-ին։

«ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը ձևավորվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն։ Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ։ Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ ԿԲ-ի կողմից։ Ընկերությունը հանդիսանում է Խմբի դուստր կազմակերպություն և համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում։ Բանկին է պատկանում «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը։

2021թ.-ի դեկտեմբերի 23-ին բանկը հիմնադրել է «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ կրթական կենտրոնը։ Կենտրոնի նպատակն է իրականացնել կրթական ծրագրեր և ներգրավել որակյալ մասնագետներին։

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

<i>Բաժնետեր</i>	<i>2021թ., %</i>	<i>2020թ., %</i>
«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ	83.68	95.00
Սակամ Ինտերնասիոնալ ՍԱՍ	4.55	5.00
Այլ	11.77	—
Ընդամենը	100.0	100.0

Խմբի մայր կազմակերպությունը «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն է, որը չունի վերահսկող կողմ։

2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները**Ընդհանուր մաս**

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն։

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի։ Օրինակ՝ ներդրումային և առևտրային արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատված են իրական արժեքով։

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի, եթե այլ բան նշված չէ։

COVID-19 համաճարակի ազդեցությունը

2020թ. COVID-19 համաճարակի արագ տարածումից հետո, որը շարունակվեց նաև 2021թ.-ին մի շարք կառավարություններ, այդ թվում՝ ՀՀ կառավարությունը, նախաձեռնել են համաճարակի բռնկման դեմ ուղղված

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները (շարունակություն)**COVID-19 համաճարակի ազդեցությունը (շարունակություն)**

տարբեր միջոցառումներ, ներառյալ՝ ճանապարհորդության սահմանափակումները, կարանտինները, բիզնեսի և այլ վայրերի փակումը և որոշակի տարածքների արգելափակումը: Այս միջոցառումները ազդել են համաշխարհային առաջարկի շղթայի, ապրանքների և ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի, ինչպես նաև բիզնես գործունեության ծավալների վրա: Ակնկալվում է, որ ինչպես համաճարակը, այնպես էլ դրա հետ կապված հանրային առողջապահական և սոցիալական միջոցառումները կարող են ազդեցություն ունենալ տարբեր ոլորտներում գործունեություն իրականացնող ընկերությունների վրա:

Կառավարության և Կենտրոնական բանկի կողմից ներկայացվել են աջակցության միջոցառումներ՝ COVID-19 համաճարակի հետևանքով տնտեսական անկմանը դիմակայելու նպատակով: Ի թիվս այլ միջոցառումների՝ այս միջոցառումները ներառում են տուժած ոլորտների և անհատների վարկավորման սուբսիդավորում, վճարման արձակուրդներ և որոշ կարգավորման սահմանափակումների թուլացում՝ ֆինանսական հատվածին օգնելու համար պահպանել ռեսուրսներ տրամադրելու իր կարողությունները և հաճախորդներին օգնել խուսափել COVID-19 զսպման միջոցառումների արդյունքում առաջացած իրացվելիության պակասից:

Խումբը շարունակում է գնահատել համաճարակի և փոփոխվող տնտեսական պայմանների ազդեցությունը իր գործունեության, ֆինանսական դրության և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Գնահատման անորոշություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հասանելի տեղեկատվության հիման վրա, Խումբը ապագայում սպասվող դրամական հոսքերի գնահատումները արտացոլել է ակնկալվող վարկային կորուստների (Ծանոթագրություն 11) և ֆինանսական գործիքների և հիմնական միջոցների իրական արժեքների վերագնահատումներում (Ծանոթագրություն 32):

Վերադասակարգումներ

2021թ. Խումբը վերադասակարգել է «Այլ ակտիվներ»-ում «Կանխավճարներ վարձակալած գույքի մատակարարներին» տողը (Ծանոթագրություն 16) «Այլ ֆինանսական ակտիվներ»-ից «Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ», և «Այլ պարտավորություններ» (Ծանոթագրություն 21) հոդվածում «Կանխավճարներ վարձակալներից» տողը «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ»-ից «Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ»: Ազդեցությունը համադրելի տեղեկատվության վրա 1,956,666 հազար ՀՀ դրամ է՝ «Կանխավճարներ վարձակալած գույքի մատակարարներին» դեպքում և 1,139,852 հազար ՀՀ դրամ՝ «Կանխավճարներ վարձակալներից» դեպքում:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները**

Խումբն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտների փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2021 թվականի հուլիսի 1-ից: Խումբը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն մտել:

Տոկոսադրույքի չափորոշիչի բարեփոխում. փուլ 2՝ փոփոխություններ ֆՀՄՍ 9-ում, ՀՀՄՍ 39-ում, ֆՀՄՍ 7-ում, ֆՀՄՍ 4-ում, ֆՀՄՍ 16-ում (IBOR-ի բարեփոխման փուլ 2).

Փոփոխությունները տրամադրում են ժամանակավոր մեղմացումներ ֆինանսական հաշվառման համար, երբ միջբանկային առաջարկվող տոկոսադրույքը (IBOR) փոխարինվում է այլընտրանքային, գրեթե առանց ռիսկի տոկոսադրույքով (RFR): Փոփոխությունները ներառում են հետևյալ կիրառական մեղմացումները.

- ▶ Պայմանագրային փոփոխությունները կամ դրամական հոսքերում փոփոխությունները, որոնք ուղղակիորեն պահանջվում են բարեփոխումներով, կարելի է դիտարկել որպես լողացող տոկոսադրույքի փոփոխություն, որը համարժեք է շուկայական տոկոսադրույքի շարժին,
- ▶ Թույլատրում է IBOR-ի բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունները, հեջի հաշվառման և հեջավորման փաստաթղթերի համար՝ առանց հեջավորման հարաբերությունների դադարեցման,
- ▶ Տրամադրում է ժամանակավոր ազատում կազմակերպություններին առանձին ճանաչելի պահանջը բավարարելուց, երբ RFR գործիքը նախատեսված է որպես ռիսկի բաղադրիչի հեջ:

Խումբը կիրառել է փոփոխություններով նախատեսված գործնական արտոնությունները:

Մանրամասները տե՛ս Ծանոթագրություն 31-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները (շարունակություն)***COVID-19-ի հետ կապված վարձավճարների արտոնություններ, 2021 թվականի հունիսի 30-ից հետո
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում*

2020թ. մայիսի 28-ին ՀՀՄՍ-ն թողարկել է COVID-19-ի հետ կապված վարձավճարների արտոնություններ՝ փոփոխություն ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» ստանդարտում: Փոփոխությունները հնարավորություն են ընձեռնում վարձակալներին չկիրառել ՖՀՄՍ 16-ի վարձակալության վերափոխման հաշվառման ցուցումները՝ վարձավճարների՝ COVID-19 համավարակի ուղղակի հետևանքով առաջացած արտոնությունների համար: Որպես գործնական մոտեցում վարձակալը կարող է ընտրել չգնահատել, արդյոք COVID-19-ով պայմանավորված վարձակալից ստացված վարձավճարների արտոնությունները համարվում են վարձակալության վերափոխում: Վերոնշյալ ընտրությունը կատարող վարձակալը հաշվառում է COVID-19-ով պայմանավորված վարձավճարների փոփոխությունը այնպես, ինչպես կհաշվառեր փոփոխությունը, եթե այն չլիներ վարձակալության վերափոխում:

Փոփոխությունը նախատեսված էր կիրառել մինչև 2021թ. հունիսի 30-ը, բայց COVID-19 համավարակի ազդեցության շարունակականությամբ պայմանավորված, 2021թ. մարտի 31-ին ՀՀՄՍ-ն երկարաձգեց գործնական մոտեցման կիրառման ժամանակահատվածը մինչև 2022թ. հունիսի 30: Փոփոխությունը կիրառվում է 2021թ. ապրիլի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը չի ստացել COVID-19-ի հետ կապված վարձավճարների արտոնություններ, սակայն մտադիր է կիրառել գործնական մոտեցումը կիրառելի դառնալու դեպքում՝ թույլատրելի ժամանակահատվածի ընթացքում:

Համախմբման հիմունքներ

Դուստր ընկերությունները, որոնց գործունեության նկատմամբ Խումբը վերահսկողություն է իրականացնում, համախմբվում են: Վերահսկողությունն իրականացվում է այն դեպքում, երբ Խումբն իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով: Մասնավորապես, Խումբը վերահսկում է ներդրումը, միայն և միայն այն դեպքում, երբ բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- ▶ Խումբն ունի իրավասություն ներդրման օբյեկտի նկատմամբ (այսինքն՝ գոյություն ունեցող իրավունքներ, որոնք ապահովում են ներդրման օբյեկտի նշանակալի գործունեությունը կառավարելու հնարավորություն),
- ▶ Խումբն ունի իրավունք ներդրումներից ստացվող փոփոխական արդյունքների նկատմամբ և ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին,
- ▶ Խումբն ունի հնարավորություն օգտագործելու իր իրավասությունները ներդրման օբյեկտի նկատմամբ՝ ներդրումներից փոփոխական արդյունքների վրա ազդելու նպատակով:

Որպես կանոն, ենթադրվում է, որ վերահսկողությունը պայմանավորված է ծայրի իրավունքի մեծամասնությամբ: Սույն ենթադրության հաստատման, ինչպես նաև Խմբի մոտ մեծամասնությունից ավելի քիչ քվեարկման կամ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ մեծամասնությունից ավելի քիչ նմանատիպ իրավունքների առկայության դեպքում, Խումբը հաշվի է առնում է բոլոր փաստերը և հանգամանքները տվյալ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ իրավասության առկայությունը գնահատելիս, ներառյալ՝

- ▶ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ ծայրի իրավունք ունեցող անձանց հետ պայմանագրային համաձայնությունը,
- ▶ այլ համաձայնագրերից ծագող իրավունքները,
- ▶ Խմբին պատկանող առկա և հնարավոր քվեարկման իրավունքները:

Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ Խումբը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ Խումբը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են: Չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին: Անհրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրտվում են՝ այդ ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Առանց վերահսկման կորստի դուստր ընկերությունում մասնակցության փոփոխությունը հաշվառվում է որպես սեփական կապիտալում փոփոխություն: Դուստր կազմակերպության վնասները վերագրվում են չվերահսկող բաժնեմասին, նույնիսկ եթե այն հանգեցնում է բացասական մնացորդի:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Համախմբման հիմունքներ (շարունակություն)**

Եթե Խումբը կորցնում է դուստր կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողությունը, այն ապաճանաչում է դուստր կազմակերպության ակտիվները (ներառյալ՝ գույքը) և պարտավորությունները, ցանկացած չվերահսկվող բաժնեմասի հաշվեկշռային արժեք, սեփական կապիտալում արտացոլվող փոխարկման կուտակված տարբերությունները, ճանաչում է ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը, մնացած ներդրման իրական արժեքը, գործարքի արդյունքում առաջացած ավել կամ պակաս գումարը շահույթում կամ վնասում, վերադասակարգում է նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված տարրերի մայր կազմակերպության բաժինը շահույթում կամ վնասում կամ չբաշխված շահույթում:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումները հաշվառվում են՝ օգտագործելով ձեռքբերման մեթոդը: Ձեռքբերման արժեքը չափվում է որպես ձեռքբերման օրվա դրությամբ փոխանցված հատուցման իրական արժեքի և ձեռքբերվող ընկերության ցանկացած չվերահսկվող բաժնեմասի հանրագումար: Յուրաքանչյուր ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման համար ձեռքբերող կողմը չափում է ձեռքբերված կազմակերպության չվերահսկվող բաժնեմասը, որը բաժնետերերին ներկա պահին էլ տալիս է ընկերության զուտ ակտիվներում համապատասխան բաժնի իրավունք ընկերության լուծարման դեպքում, կա՛մ իրական արժեքով, կա՛մ ձեռքբերված ընկերության որոշելի զուտ ակտիվների համապատասխան մասի գումարի չափով: Չվերահսկվող բաժնեմասի այլ բաղադրիչները գնահատվում են ձեռքբերման պահին իրական արժեքով: Առաջացած ձեռքբերման ծախսումները ծախսագրվում են:

Եթե Խումբը ձեռք է բերում ձեռնարկատիրական գործունեություն, ապա ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգվում են պայմանագրի պայմաններին, տնտեսական բնույթին և ձեռքբերման պահին այլ էական պայմաններին համապատասխան: Սա ներառում է ձեռքբերվող կազմակերպության հիմնական պայմանագրերում պարունակվող ածանցյալ գործիքների տարանջատման անհրաժեշտության վերլուծությունը:

Ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերման դեպքում ձեռքբերող ձեռքբերվող կազմակերպությունում իր նախկինում ունեցած բաժնեմասը պետք է վերաչափի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքով և արդյունքում ստացված օգուտը կամ վնասը ճանաչի շահույթում կամ վնասում:

Ցանկացած պայմանական հատուցում, որը պետք է փոխանցվի ձեռքբերողի կողմից, ճանաչվում է ձեռքբերման պահին իրական արժեքով: Ակտիվ կամ պարտավորություն հանդիսացող պայմանական հատուցումների իրական արժեքի ցանկացած հետագա փոփոխություն ճանաչվում է ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն շահույթում կամ վնասում կամ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների փոփոխություն: Եթե պայմանական հատուցումը դասակարգվում է որպես սեփական կապիտալ, ապա այն չի վերաչափվում՝ մինչև կապիտալում ամբողջական մարումը:

Գույքիլը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը հանդիսանում է փոխանցված հատուցման և ճանաչված չվերահսկվող բաժնեմասի հանրագումարի և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների իրական արժեքների տարբերությունը: Եթե փոխհատուցումը ավելի քիչ է, քան ձեռքբերված դուստր ընկերության զուտ ակտիվների իրական արժեքը, ապա տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գույքիլը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կուտակված ցանկացած կորստով: Արժեզրկման ստուգման նպատակով ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գույքիլը, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած, պետք է բաշխվի Խմբի այն դրամաստեղծ միավորներին, որոնք ակնկալվում է, որ կստանան օգուտներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք ձեռքբերվողի այլ ակտիվները կամ պարտավորությունները վերագրված են այդ միավորներին, թե՛ ոչ: Եթե գույքիլը կազմում է դրամական միջոցներ ստեղծող ստորաբաժանման մաս, և այդ ստորաբաժանման մի մասն օտարվում է, օտարվող մասին վերագրելի գույքիլը ընդգրկվում է այդ գործունեության հաշվեկշռային արժեքի մեջ օտարումից շահույթը կամ վնասը որոշելիս: Այս պարագայում օտարվող գույքիլը գնահատվում է օտարվող գործունեության արժեքի և դրամական միջոցներ ստեղծող ստորաբաժանման մնացած մասի արժեքի հարաբերության հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում**

Ասոցիացված են համարվում այն կազմակերպությունները, որոնցում խումբը ունի 20%-ից 50% քվեարկող բաժնեմաս կամ խումբն ունի էական ազդեցության այլ հնարավորություններ, որը, սակայն, չի նշանակում լիովին վերահսկում: Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գուդվիլը: Հաշվեկշռային արժեքի հետագա փոփոխությունները արտացոլում են միավորմանը հաջորդող խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպության գույտ ակտիվների բաժնեմասի փոփոխությունները: Խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպության շահույթի կամ վնասի բաժնեմասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստներում փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Այնուամենայնիվ, երբ խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպություններում վնասների բաժինը գերազանցում է իր բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպությունում, խումբը չի ճանաչում հետագա կորուստները, եթե խումբը չի պարտավորվում հետագա վճարումներ կատարել ասոցիացված կազմակերպությանը կամ ասոցիացված կազմակերպության անունից:

Խմբի և իր ասոցիացված կազմակերպության միջև գործարքներից չիրացված օգուտները բացառվում են մինչև խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպությունում բաժնեմասը: չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքի, երբ համապատասխան գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեքի նվազման մասին:

Իրական արժեքի չափում

Խումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- ▶ հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Խումբը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Խումբն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնից հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնից հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չձգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, խումբը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից)՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ***Սկզբնական ճանաչում**Ճանաչման ամսաթիվ*

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Խումբն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով՝

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով,
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ, հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Խումբը չափում է Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները, հաճախորդներին տրված վարկերը և ներդրումային արժեթղթերը ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որոշեցրած մեթոդները:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)**

Խմբի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և խմբի առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են խմբի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում խմբի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Խումբը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Խումբը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրի մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Խումբը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույթի գործողության ժամանակահատվածը:

Համեմատության համար, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Խումբը չափում է պարտքային գործիքները իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)**

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեքը կման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո վերադասակարգվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Խումբը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Խումբը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեքը կման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և չվճարված վարկային պարտավորվածություններ

Խումբը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խումբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը վարկային ռիսկ չեն փոխանցում: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Հետևաբար, կատարողական երաշխիքի պայմանագրերը չեն համարվում ֆինանսական գործիքներ և այդպիսով՝ չեն ընդգրկվում ՀՀՄՍ 9-ի շրջանակներում:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Խումբը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ զեթ՝ պայմանագրային սահմանափակումներից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Թանկարժեք մետաղներ**

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները արտացոլվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ գեղջմամբ: Թանկարժեք մետաղների հետ գործառնությունների ժամանակ ՀՀ ԿԲ գների փոփոխությունները հաշվառվում են որպես թանկարժեք մետաղների գործառնություններից գնային տարբերություններ այլ եկամուտների կազմում:

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առքուվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ձանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործառնություններից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս) կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Պարունակվող ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ մայր-պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Պարունակվող ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկանշից կամ վարկային ինդեքսից, այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ փոխանցվող ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում պարունակվող ներգրավված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորություններում կամ ոչ ֆինանսական մայր պայմանագրերում պարունակվող ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն մայր պայմանագրի հետ, և մայր պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)****Մուրհակներ**

Գնված մուրհակները ներառվում են առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերում, պահանջներ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր հոդվածներում՝ կախված ձեռք բերման նպատակից և պայմաններից, և հաշվառվում են հաշվետվությունում ակտիվների համապատասխան դասերի նկատմամբ կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության սկզբունքների հիման վրա:

Փոխառություններ

Թողարկված ֆինանսական գործիքները կամ դրանց բաղկացուցիչները դասակարգվում են որպես պարտավորություններ, եթե պայմանագրային համաձայնության արդյունքում խումբն ունի պարտավորություն փոխանցելու դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ, կամ այլ կերպ կատարելու պարտավորությունները, բացի հաստատուն գումարով դրամական միջոցների կամ այլ ֆինանսական ակտիվների՝ սեփական բաժնեմասային գործիքների հաստատուն քանակով փոխարինելը: Նման գործիքները իրենց մեջ ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված պարտատուները: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառու միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառման միջոցով: Պարտավորության ապաճանաչման դեպքում, ինչպես նաև ամորտիզացիայի ընթացքում, եկամուտներն ու ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Եթե խումբը գնում է իր սեփական պարտքը, այն հանվում է ֆինանսական վիճակի համախմբված հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Վարձակալություն**i. Խումբը՝ որպես վարձակալ**

Խումբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը խելամտորեն համոզված է, որ ձեռք կբերի վարձակալված ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պայմանագրի ավարտին, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից և վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Խումբը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է խմբի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վարձակալություն (շարունակություն)**

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս խումբն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատում վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Խումբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խումբը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ii. Գործառնական – խումբը՝ որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ խումբը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – խումբը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից խումբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- ▶ բնականոն գործունեության ընթացքում,
- ▶ պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- ▶ կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վերանայված վարկեր**

Հնարավորության դեպքում Խումբը ձգտում է վերականայել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Խումբը գնահատում է արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,
- ▶ եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով (EIR) գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Խումբը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույթով (EIR), այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, Խումբը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված:

Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: Որպեսզի վերականգնավորված վարկը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

1. Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:
2. Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանի համար՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

IBOR-ի բարեփոխման համատեքստում շատ ֆինանսական գործիքներ արդեն փոփոխվել են կամ կփոփոխվեն, քանի որ դրանք անցում են կատարում IBOR-ից RFR-ների: Ֆինանսական գործիքի տոկոսադրույթի փոփոխումից բացի, անցման պահին ֆինանսական գործիքի պայմաններում կարող են կատարվել այլ փոփոխություններ: Տոկոսադրույթի IBOR-ից RFR փոփոխությունը արտացոլելու համար ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դեպքում Խումբը նախ օգտվում է կիրառական մեղմացումներից, ինչպես նկարագրված է Ծանոթագրություն 3-ում: Երկրորդ, ցանկացած փոփոխության համար, որը չի դիտարկվում որպես կիրառական մեղմացում, Խումբը կիրառում է դատողություն՝ գնահատելու, թե արդյոք փոփոխությունները էական են, և եթե այդպես է, ապա ֆինանսական գործիքը ապաճանաչվում է, և նոր ֆինանսական գործիք է ճանաչվում: Եթե փոփոխությունները էական չեն, Խումբը ձգտում է ֆինանսական գործիքի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կիրառական մեղմացում չհամարվող փոփոխությունների ներկա արժեքով՝ գեղջված վերանայված EIR-ով:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը**Ֆինանսական ակտիվներ**

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ▶ ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ Խումբը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- ▶ Խումբը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը (շարունակություն)**

Այն դեպքում, երբ խումբը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ոչ փոխանցել և ոչ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով խումբը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել խմբից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), խմբի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով խումբը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ խումբը դադարեցրել է վերականգնումը՝ կապված գրավի իրացման կամ դրա բռնագանձման ցածր հավանականությամբ: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները թղթակցում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրսգրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ձանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ հարկի այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միավորներին կամ ուղղակիորեն կապիտալում ձանաչված՝ բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ ուղղակիորեն կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ձգձուրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ գուղվիլ, որը չի նվազեցվում հարկային նպատակներով, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ձանաչում, որոնք ազդեցություն չունեն ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հարկում (շարունակություն)**

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե խումբը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կուտակված վնասները: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է արժեզրկման տեսանկյունից այն դեպքում, երբ առաջանում են դեպքերի կամ իրավիճակների այնպիսի փոփոխություններ, որոնք վկայում են, որ այդպիսի ակտիվների արժեքը, հնարավոր է, որ չի փոխհատուցվի:

Փաստացի արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կուտակված վնասները: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը բացառվում է՝ միաժամանակ նվազեցվելով ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, և ստացված գումարը վերահաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման արժեքի աճը արտացոլվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների կազմում, եթե այն տվյալ ակտիվի արժեքի նախորդ նվազման վերականգնում է, որը նախկինում արտացոլվել էր ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Այս դեպքում ակտիվի արժեքի աճը վերագրվում է ֆինանսական արդյունքներին: Վերագնահատումից արժեքի նվազումը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ նախկինում հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում արտացոլված նույն ակտիվի գծով արժեքի աճի հաշվին այդպիսի նվազեցման անմիջական հաշվանցմանը:

Ակտիվի օտարման դեպքում վերագնահատման պահուստում ներառված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը սկսվում է կատարվել այն ժամանակ, երբ այն օգտագործման համար մատչելի է դառնում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության զննահատված ժամկետների ընթացքում:

Տարի

Շենքեր	50
Սարքավորումներ	5-10
Փոխադրամիջոցներ	7-10
Այլ	7-10

Վարձակալության բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում, բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ակտիվներ (շարունակություն)**

Խումբը վաճառքի համար պահվող ակտիվը (կամ օտարման խումբը) չափում է հաշվեկշռային արժեքից և վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսումներով նվազեցված իրական արժեքից նվազագույնով: Խումբը ճանաչում է արժեզրկումից վնասներ՝ ակտիվի (կամ օտարման խմբի) արժեքի սկզբնական կամ հետագա մինչև վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսումներով նվազեցված իրական արժեքը դուրսգրումների միջոցով, եթե իրադարձությունները կամ պայմանների փոփոխությունները վկայում են, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է արժեզրկված լինել:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի գծով ծախսերը, նվազագույնով:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Խումբն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Կենսաթոշակի և աշխատակիցներին այլ հատուցումների գծով պարտավորություններ

Խումբը չունի կենսաթոշակային պայմանավորվածություններ և նշանակալի հետաշխատանքային հատուցումներ:

Բաժնետիրական կապիտալ*Բաժնետիրական կապիտալ*

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը, որոնք դիսկրեցիոն շահաբաժինների իրավունք են տալիս, դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ծեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում՝ որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Հետգնված բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը կամ իր դուստր կազմակերպությունները գնում են Բանկի բաժնետոմսերը, վճարված փոխհատուցումը, ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսերը և հանած շահութահարկը, նվազեցվում է ընդհանուր կապիտալից՝ որպես հետգնված բաժնետոմսեր, մինչև դրանց չեղյալ հայտարարումը կամ վերաթողարկումը: Երբ նման բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվում կամ վերաթողարկվում են, ստացված փոխհատուցումը ներառվում է սեփական կապիտալում: Հետգնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված գնով:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հադիսանում Խմբի ակտիվներ:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունը հիմնված է հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա. մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ բանկային գործունեություն, գյուղատնտեսություն, առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն և ֆինանսական վարձակալություն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ**

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն խումբ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ձգտողորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության գույտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ձգտում են խմբի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: ձգտում են հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի գույտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Խումբը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Խումբը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ձգտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ձգտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը, և ներկայացվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ տոկոսային եկամուտներում»:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքը և ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ եկամուտ» հոդվածում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից Խումբը ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)***Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից*

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անունից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Կոմիսիոն վճարները կամ դրանց բաղկացուցիչ մասերը, որոնք կապված են որոշակի կատարողական պարտավորությունների հետ, ճանաչվում են համապատասխան ցուցանիշների բավարարումից հետո: Երբ պայմանագրով նախատեսված է փոփոխական փոխհատուցում, միջնորդավճարների գծով եկամուտը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով որ հավանական է, որ ճանաչված կուտակային եկամտի զգալի մասի հակադարձում տեղի չի ունենա, մինչև հետագայում լուծվի փոփոխական փոխհատուցման հետ կապված անորոշությունը:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորներով իրականացված ծրագրերի դեպքում խումբը, ընդհանուր առմամբ, հաճախորդների կողմից կուտակված և չիրացված միավորների գծով պարտավորություն է ճանաչում, իրացվելու դեպքում՝ ճանաչում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ խմբի՝ վճարումը ստանալու իրավունքը սահմանվում է:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը խմբի գործառնական ու հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի՝ գործարքի օրվա միջին շուկայական փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Արտարժույթային գործառնություններից օգուտներ/(վնասներ)» արտարժույթի վերագնահատում» հոդվածում: Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են արտարժույթով արտահայտված սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է սկզբնական գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2021 և 2020 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր 1 ԱՄՆ դոլարի համար 480.14 և 522.59, 1 Եվրոյի համար 542.61 և 641.11 ՀՀ դրամ համապատասխանաբար:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ**

Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով, աշխատակիցները ծառայությունների մատուցման համար վարձատրություն են ստանում բաժնային գործիքներով (բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ):

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործարքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքի հիման վրա այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է, համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 23-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի գծով ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողական պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում): Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մինչև իրավունքի առաջացման ամսաթիվը ճանաչված կուտակային ծախսը արտացոլում է իրավունքի առաջացման ամսաթվի լրանալու աստիճանը և բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքների առաջացման՝ Խմբի լավագույն գնահատականը: Ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության ծախսը կամ կրեդիտը ներկայացնում է այդ ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում ճանաչված կուտակային ծախսի շարժը:

Իրավունքի ստացման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը որոշելիս ծառայության հետ կապված պայմանները և ոչ շուկայական պայմանները հաշվի չեն առնվում, սակայն պայմանների բավարարման հավանականությունը հաշվի է առնվում բաժնային գործիքների քանակի որոշման համար, որոնց գծով Խմբի լավագույն գնահատականի համաձայն իրավունքները կառաջանան:

Շուկայական պայմաններն արտացոլվում են շնորհման ամսաթվի իրական արժեքում: Վճարումների հետ կապված ցանկացած այլ պայմաններ, որոնք ներառված չեն ծառայության պահանջներում, համարվում են իրավունք չառաջացնող պայմաններ: Իրավունք չառաջացնող պայմաններն արտացոլվում են վարձատրության իրական արժեքում և հանգեցնում են վարձատրության գծով ծախսի անհապաղ ճանաչմանը, եթե չկան ծառայության կամ կատարողականի հետ կապված այլ պայմաններ:

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

Ստորև ներկայացված են նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման օրվա դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Խումբը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները ուժի մեջ մտնելուց հետո:

ՖՀՄՄ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

2017թ. մայիսին ՀՀՄՄ-ն հրապարակել է համապարփակ նոր հաշվապահական ստանդարտ ապահովագրության պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման վերաբերյալ: Ուժի մեջ մտնելուց հետո, ՖՀՄՄ 17-ը փոխարինում է 2005 թվականին հրապարակված ՖՀՄՄ 4-ին: ՖՀՄՄ 17-ը վերաբերում է բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերին՝ կյանքի ապահովագրություն, ոչ կյանքի ապահովագրություն, ուղղակի ապահովագրություն և վերաապահովագրություն՝ անկախ դրանք թողարկող կազմակերպությունների տեսակից, ինչպես նաև որոշ տեսակի երաշխիքների և ֆինանսական գործիքներին՝ կամովի մասնակցության տարրերով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել (շարունակություն)**

Կիրառման որոշակի բացառություններ են գործելու: ՖՀՄՍ 17-ը նոր պահանջներ է սահմանում բանկային գործիքների համար, որ ունեն ապահովագրության տարրեր, և օգնում է որոշել, թե արդյոք գործիքը կամ տարրերը պետք է հաշվառվի ՖՀՄՍ 9-ի թե ՖՀՄՍ 17-ի համաձայն:

Ապահովագրական ծածկույթ առաջարկող վարկային քարտեր և նմանատիպ պրոդուկտներ. թողարկող կազմակերպությունների մեծ մասը շարունակելու է այդ գործիքները նույն կերպ՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն հաշվառել: ՖՀՄՍ 17-ը չի տարածվում ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը համապատասխանող վարկային քարտերի և վարկավորման և վճարման այլ նմանատիպ պայմանագրերի վրա, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն և միայն այն դեպքում, երբ ընկերությունը չի արտացոլում անհատ հաճախորդի հետ կապված ապահովագրության ռիսկը այդ հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս:

Երբ ապահովագրական ծածկույթ է տրամադրվում վարկային քարտի պայմանագրային պայմանների հետ մեկտեղ, թողարկողը պետք է.

- ▶ Տարանջատի ապահովագրական ծածկույթի տարրը և կիրառի ՖՀՄՍ 17-ը:
- ▶ Պայմանագրի այլ տարրերի նկատմամբ կիրառի այլ համապատասխան ստանդարտ (ինչպիսիք են ՖՀՄՍ 9, ՖՀՄՍ 15 կամ ՀՀՄՍ 37):

Վարկային պայմանագրերը, որ համապատասխանում են ապահովագրության սահմանմանը, սակայն սահմանափակում են ապահովագրվող դեպքերի փոխհատուցումը ապահովագրի կողմից վճարվող գումարի չափով. նման վարկեր թողարկողները (օրինակ՝ վարկ, որ ներվում է մահվան դեպքում) կարող են ընտրություն կատարել և կիրառել կամ ՖՀՄՍ 17-ը, կամ «*Ֆինանսական գործիքներ*» ՖՀՄՍ 9-ը: Ընտրությունն արվում է ամբողջ պորտֆելի համար և փոփոխության ենթակա չէ:

ՖՀՄՍ 17-ը ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և, և պահանջում է բացահայտել համադրելի տեղեկատվություն: Հնարավոր է ստանդարտի կիրառումը նշված ամսաթվից շուտ, եթե կազմակերպությունն արդեն կիրառում է նաև ՖՀՄՍ 9 ու ՖՀՄՍ 15-ը ՖՀՄՍ 17-ը կիրառելուց առաջ:

Խումբը ներկայումս գնահատում է ՖՀՄՍ 17-ի ազդեցությունը իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում փոփոխություններ: Պարտավորությունների դասակարգում՝ որպես ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

2020 թվականի հունվարին, ՀՀՄՍ Խորհուրդը հաստատել է ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի պարագրաֆներ 69-ից 76-ում փոփոխությունները՝ հստակեցնելով պարտավորությունները ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունը հստակեցնում է.

- ▶ Ի՞նչ է նշանակում վճարումը հետաձգելու իրավունք,
- ▶ Որ տարկետման իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում,
- ▶ Որ դասակարգման վրա չի ազդում այն հավանականությունը, որ կազմակերպությունը կկիրառի իր տարկետման իրավունքը,
- ▶ Որ միայն այն դեպքում, եթե փոխարկելի պարտավորության մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքն ինքնին բաժնային գործիք է, պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետագայում: Խումբը ներկայումս գնահատում է այն ազդեցությունը, որ փոփոխությունները կունենան ընթացիկ պրակտիկայի վրա, և արդյոք առկա վարկային համաձայնագրերը կարող են պահանջել վերանայում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել (շարունակություն)***Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ – ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ*

2020թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն թողարկել է փոփոխություններ ՖՀՄՍ 3-ում «*Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ*» – Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ: Փոփոխությունների նպատակն է 1989թ. թողարկված «*Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքներին*» հղումը փոխարինել 2018թ. մարտին թողարկված «*Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին*» հղումով՝ առանց պահանջների նշանակալի փոփոխության:

Խորհուրդը նաև ավելացրել է ՖՀՄՍ 3-ի ձևաչման սկզբունքների բացառություն՝ պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով առաջացող հնարավոր «2-րդ օրվա» օգուտներից կամ վնասներից խուսափելու նպատակով, որոնք կգտնվեն ՀՀՄՍ 37-ի կամ ՖՀՄՍ 21 «*Պարտադիր վճարներ*»-ի շրջանակներում, եթե ձանաչվեն առանձին:

Միաժամանակ Խորհուրդը որոշել է պարզաբանել ՖՀՄՍ 3-ի պայմանական ակտիվների համար առկա ուղեցույցները, որոնք վրա «*Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքներին*» հղման փոխարինումը ազդեցություն չի ունենա:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կիրառվում առաջընթաց: Չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան Խմբի վրա:

Հիմնական միջոցներից մուտքեր նախքան նախանշած նպատակով օգտագործելը – ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ

2020թ. ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16-ում՝ «*Հիմնական միջոցներից մուտքեր նախքան նախանշած նպատակով օգտագործելը*», որի համաձայն ընկերություններին չի թույլատրվում Հիմնական միջոցների արժեքից նվազեցնել ակտիվը համապատասխան վայր և վիճակի բերելու ընթացքում արտադրված միավորների վաճառքից ստացված մուտքերը: Ընկերությունը վաճառքից ստացված մուտքերն ու արտադրության ծախսերը պետք է ձանաչի Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Այն պիտի կիրառվի հետադարձ այն հիմնական միջոցների նկատմամբ, որ պատրաստ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ է կիրառում այս փաստաթուղթը:

Չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան Խմբի վրա:

Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ծախսեր – ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխություններ

2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՍ 37-ում՝ հստակեցնելու համար, թե որ ծախսերը պետք է ներառի կազմակերպությունը՝ զնահատելիս՝ արդյոք պայմանագիրը անբարենպաստ է:

Փոփոխությունները կիրառում են «ուղղակիորեն կապված ծախսերի մոտեցում»: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերաբերում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառում են ինչպես հավելյալ ծախսերը, այնպես էլ ծախսերի բաշխումն ուղղակիորեն կապված պայմանագրային գործունեության հետ: Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և բացառվում են, եթե դրանք ուղղակիորեն չեն բխում պայմանագրից:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2022 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը կկիրառի այս փոփոխությունները այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնց համար դեռևս չի կատարել իր բոլոր պարտավորությունները, այն հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում, երբ առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել (շարունակություն)**

ՖՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում. դուստր կազմակերպությունը՝ որպես Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրող

Որպես 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ ստանդարտների տարեկան բարելավումների գործընթացի մաս, ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է ՖՀՄՍ 1-ի Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում, փոփոխությունները: Փոփոխությունները թույլ են տալիս դուստր ընկերությանը, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՄՍ 1-ի Դ16 (Ա) կետը, ընդհանուր փոխարժեքային տարբերությունը չափել՝ օգտագործելով մայր ընկերության կողմից ներկայացված արժեքները: Փոփոխությունները կիրառելի են նաև այն ասոցիացված ընկերությունների կամ համատեղ ձեռնարկությունների համար, որոնք ընտրում են կիրառել ՖՀՄՍ 1-ի Դ16Ա կետը:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Հնարավոր է ստանդարտի կիրառումը նշված ամսաթվից շուտ:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ – Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար «10 տոկոս» թեստում ներառվող վճարներ

Որպես 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ ստանդարտների տարեկան բարելավումների գործընթացի մաս, ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները: Փոփոխությունները պարզաբանում են այն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները ըստ էության տարբեր են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն նրանց, որոնք վճարվում կամ ստացվում են փոխառուի և փոխատուի միջև, ներառյալ երրորդ կողմի անունից փոխառուի կամ փոխատուի կողմից վճարված կամ ստացված վճարները: Կազմակերպությունը կիրառում է փոփոխությունը այն ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխված կամ փոխանակված են՝ կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման պահին սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է: Խուսափելով կիրառելի փոփոխությունները այն համախմբված ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք ձևափոխված կամ փոխանակված են կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, և չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում

2021թ. փետրվարին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխություններ, որտեղ ներկայացնում է հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում: Փոփոխությունները հստակեցնում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման միջև տարանջատումը: Դրանք նաև պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպություններն օգտագործում չափման մեթոդները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կիրառելի են այդ ամսաթվին կամ այդ ժամանակաշրջանի սկսվելուց հետո իրականացող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, եթե այդ փաստը բացահայտվում է:

Չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

2021թ. փետրվարին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և «Էականության դատողությունների կատարում» ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում, որտեղ ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ էականության դատողություններ: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումներ՝ հաշվապահական հաշվառման «նշանակալի» քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը փոխարինելով հաշվապահական հաշվառման «էական» քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով, և ավելացնելով ուղեցույց, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն էականության սկզբունքը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել (շարունակություն)**

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ թույլատրելով վաղաժամկետ կիրառումը: Քանի որ Գործնական Ցուցումներ 2-ի փոփոխությունները հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության էականության սահմանման կիրառման ոչ պարտադիր ուղեցույցներ են, այս փոփոխություններին համար ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի սահմանման անհրաժեշտություն չկա:

Խումբը շարունակում է գնահատել փոփոխությունների ազդեցությունը Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտումների վրա:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ**Դատողություններ**

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, բացառությամբ գնահատումների, որոնք առավելագույն ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ձանաչված գումարների վրա:

Գնահատումների անորոշություն

Խմբի կողմից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված գումարների վերաբերյալ ղեկավարությունը կատարել է հետևյալ առավել կարևոր գնահատումները և դատողությունները:

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում (Ծանոթագրություն 32)

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Խումբը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար:

Ֆինանսական գործիքների չափումը

Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ: Լրացուցիչ տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Բաժնետոմսով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է Բանկի բաժնետոմսերի իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ դրամաշնորհը տրամադրվում է՝ օգտագործելով համապատասխան գնահատման մոդելը: Այս մոդելների տվյալները վերցված են տեսաելի շուկաներից, որտեղ դա հնարավոր է, բայց եթե դա հնարավոր չէ, իրական արժեքները սահմանելու համար պահանջվում է դատողության որոշակի աստիճան, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 23-ում:

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի գզալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Խմբի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)**Գնահատումների անորոշություն (շարունակություն)**

ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Կիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզոնականությունը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 8,319,892 հազար դրամ (2020: 13,082,663 հազ. դրամ): Մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություններում 11 և 12-ում:

Վարձակալություն-լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի գնահատումը

Խումբը չի կարող հեշտությամբ որոշել վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքը, հետևաբար, ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները չափելու համար այն օգտագործում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (IBR): Լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (IBR) այն տոկոսադրույքն է, որը Խումբը պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով: Հետևաբար, լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն (IBR) արտացոլում է այն, ինչ Խումբը «պետք է վճարեր», որը պահանջում է գնահատել, երբ դիտարկվող տոկոսադրույքներ մատչելի չեն (օրինակ՝ դուստր ընկերությունների համար, որոնք ֆինանսավորման գործարքներ չեն կնքում) կամ երբ դրանք պետք է ճշգրտվեն՝ արտացոլելու ֆինանսական վարձակալության ժամկետներն ու պայմանները (օրինակ, երբ վարձակալությունները դուստր ընկերության գործառնական արժույթով չեն):

Խումբը գնահատում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն (IBR)՝ օգտագործելով դիտարկելի ելակետային տվյալները (օրինակ՝ շուկայական տոկոսադրույքները), երբ առկա է, և պահանջվում է իրականացնել ընկերությանը բնորոշ որոշակի գնահատումներ (օրինակ՝ դուստր ընկերության առանձին վարկանիշը): Լրացուցիչ մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 3-ում:

5. Սեզոնների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներով և հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Խումբը բաժանվում է հետևյալ հինգ սեզոնների.

Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Գյուղատնտեսություն	Գյուղատնտեսական ոլորտի հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնություններ:
Ֆինանսական վարձակալություն	Կորպորատիվ և անհատ հաճախորդներին ֆինանսական վարձակալության գծով ծառայությունների մատուցում:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Սեզոնների գործունեությունը, ինչպես նկարագրված է ստորև բերված աղյուսակում, չափվում է այլ կերպ, քան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված շահույթը կամ վնասը: Շահութահարկը կառավարվում է խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզոնների միջև:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Գործառնական սեզմենտների միջև տրանսֆերային գնագոյացումը, ինչպես երրորդ կողմերի հետ գործարքներում, համապատասխանում է շուկայական պայմաններին:

2021 և 2020թթ. ընթացքում արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և խմբի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

2021 թվականին խումբը վերանայել է իր ներքին ֆինանսավորում տեղափոխելու մեթոդաբանությունը և նոր սեզմենտ ավելացրել՝ «Գյուղատնտեսություն»-ը՝ տարանջատելով այն «Մանրածախ» և «Կորպորատիվ» բանկային գործունեություններից:

2020 թվականի համեմատական տեղեկատվությունը վերանայվել է՝ նորացված մեթոդաբանության հիման վրա:

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են խմբի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

2021թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն, բացի գյուղատնտեսությունից	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Գյուղատնտեսություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Ֆինանսական վարձակալություն	Ընդամենը
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	14,995,446	11,102,191	15,002,468	2,212,028	–	43,312,133
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	–	–	158,602	3,339,689	3,498,291
Տոկոսային ծախս	(5,260,441)	(4,791,440)	(6,326,428)	(3,612,471)	(1,304,111)	(21,294,891)
Ջուտ տոկոսային եկամուտ/ (ծախս)	9,735,005	6,310,751	8,676,040	(1,241,841)	2,035,578	25,515,533
Վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում/(ծախս)	(1,009,868)	1,306,525	61,537	(254,905)	128,811	232,100
Ջուտ տոկոսային եկամուտ/ (ծախս) վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո	8,725,137	7,617,276	8,737,577	(1,496,746)	2,164,389	25,747,633
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,161,137	1,400,965	2,368,967	–	363,490	6,294,559
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(925,347)	(599,859)	(824,689)	–	(160,659)	(2,510,554)
Ջուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	–	–	–	560,811	–	560,811
Ջուտ օգուտ/(վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից	845,259	547,942	753,312	–	(94,564)	2,051,949
Ասոցիացված կազմակերպության շահույթի բաժնեմաս	–	–	–	579,024	–	579,024
Այլ եկամուտ	1,160,726	752,445	1,034,464	–	76,424	3,024,059
Ոչ տոկոսային եկամուտ	3,241,775	2,101,493	3,332,054	1,139,835	184,691	9,999,848
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(5,588,327)	(3,622,652)	(4,980,433)	–	(375,638)	(14,567,050)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(968,621)	(627,912)	(863,256)	–	(34,173)	(2,493,962)
Այլ գործառնական ծախսեր	(763,892)	(495,195)	(680,796)	–	(67,283)	(2,007,166)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,533,042)	(993,799)	(1,366,278)	–	(73,724)	(3,966,843)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով ծախսեր	(37,617)	(24,386)	(33,526)	–	–	(95,529)
Ոչ տոկոսային ծախս Շահույթ/(վնաս) մինչև շահութահարկ	(8,891,499)	(5,763,944)	(7,924,289)	–	(550,818)	(23,130,550)
Շահութահարկի գծով ծախս	(971,082)	(629,507)	(865,448)	–	(337,412)	(2,803,449)
Հաշվետու տարվա շահույթ/ (վնաս)	2,104,331	3,325,318	3,279,894	(356,911)	1,460,850	9,813,482
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	102,909,919	123,931,130	114,454,029	44,086,234	31,233,067	416,614,379
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	73,972,127	108,981,215	80,232,006	151,339,780	31,233,067	445,758,195

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

2020 թ.	Մանրաձախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատնտե- սությունից	Կորպորա- տիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատնտե- սություն	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեու- թյուն	Ֆինանսական վարձակալու- թյուն	Ընդամենը
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	15,768,792	9,188,765	16,167,228	2,289,385	–	43,414,170
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	–	–	345,576	2,330,420	2,675,996
Տոկոսային ծախս	(5,762,001)	(4,129,875)	(6,330,256)	(2,938,754)	(1,024,848)	(20,185,734)
Զուտ տոկոսային եկամուտ/ (ծախս)	10,006,791	5,058,890	9,836,972	(303,793)	1,305,572	25,904,432
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(6,073,845)	(2,436,800)	(916,570)	(437,569)	(909,919)	(10,774,703)
Զուտ տոկոսային եկամուտ/ (ծախս) վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո	3,932,946	2,622,090	8,920,402	(741,362)	395,653	15,129,729
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,683,028	1,239,294	1,654,467	–	339,505	4,916,294
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(703,501)	(355,652)	(691,563)	–	(117,892)	(1,868,608)
Զուտ վնաս իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	–	–	–	(132,117)	–	(132,117)
Զուտ օգուտ/(վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից	965,974	488,344	949,581	–	(52,591)	2,351,308
Ասոցիացված կազմակերպության շահույթի բաժնեմաս	–	–	–	399,958	–	399,958
Այլ եկամուտ	615,126	310,974	604,687	–	38,672	1,569,459
Ոչ տոկոսային եկամուտ	2,560,627	1,682,960	2,517,172	267,841	207,694	7,236,294
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(4,264,623)	(2,155,961)	(4,192,250)	–	(275,783)	(10,888,617)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(929,923)	(470,118)	(914,141)	–	–	(2,314,182)
Այլ գործառնական ծախսեր	(777,740)	(393,183)	(764,542)	–	(37,058)	(1,972,523)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,345,492)	(680,208)	(1,322,659)	–	(118,400)	(3,466,759)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով ծախսերի հակադարձում	20,082	10,152	19,741	–	–	49,975
Ոչ տոկոսային ծախս Շահույթ/(վնաս) մինչև շահութահարկ	(7,297,696)	(3,689,318)	(7,173,851)	–	(431,241)	(18,592,106)
Շահութահարկի գծով ծախս	(402,227)	(203,344)	(395,401)	–	(48,314)	(1,049,286)
Հաշվետու տարվա շահույթ/ (վնաս)	(1,206,350)	412,388	3,868,322	(473,521)	123,792	2,724,631
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	92,080,611	103,524,417	107,413,529	75,146,211	25,017,394	403,182,162
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	72,393,692	96,232,694	87,552,836	136,548,253	25,017,394	417,744,869

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Խումբը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2021 և 2020 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է.

2021 թ.	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատնտե- սությունից	Կորպորատիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատնտե- սություն	Ֆինանսական վարձակալու- թյուն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,515,067	982,145	1,356,392	–	3,853,604
Դրամական փոխանցումներ	263,287	170,677	234,647	–	668,611
Բանկային հաշվի սպասարկման վճարներ	174,347	113,023	155,382	–	442,752
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	–	–	436,782	–	436,782
Կանխիկացման ծառայություններ	103,254	66,936	92,023	–	262,213
Այլ	105,182	68,184	93,741	363,490	630,597
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	2,161,137	1,400,965	2,368,967	363,490	6,294,559

2020 թ.	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատնտե- սությունից	Կորպորատիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատնտե- սություն	Ֆինանսական վարձակալու- թյուն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,057,624	534,677	1,039,675	–	2,631,976
Դրամական փոխանցումներ	290,225	146,722	285,299	–	722,246
Բանկային հաշվի սպասարկման վճարներ	204,673	103,471	201,199	–	509,343
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	–	388,446	–	–	388,446
Կանխիկացման ծառայություններ	78,153	39,510	76,827	–	194,490
Այլ	52,353	26,468	51,467	339,505	469,793
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	1,683,028	1,239,294	1,654,467	339,505	4,916,294

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Կանխիկ միջոցներ	17,723,893	15,507,824
ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մասը, Ծան. 9)	76,712,728	43,875,865
Այլ բանկերում հաշիվների մնացորդներ	2,144,660	7,084,277
Արժեզրկում	(133,293)	(69,831)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	96,447,988	66,398,135

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 23,850,732 հազ. դրամի չափով (2020թ.՝ 16,777,146 հազ. դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոնացված դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2020: 2%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2020: 18%):

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (շարունակություն)

2020թ. հունիսից սկսած բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 10%-ը (2020թ.՝ 10%) պահել ՀՀ դրամով որպես դեպոզիտացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում և 8% (2020թ.՝ 8%) արտարժույթով:

Ավելին, արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է, հետևաբար խումբը արտարժույթով պարտադիր պահուստները դասակարգում է որպես պահանջներ բանկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 9):

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են առաջին փուլին: Տարվա ընթացքում ԱԿԲ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

	2021թ.	2020թ.
ԱԿԲ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	69,831	6,284
ԱԿԲ փոփոխություն	75,414	53,199
Արտարժույթի փոխարկման ճշգրտումներ	(11,952)	10,348
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	133,293	69,831

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 31-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

7. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթեր բաղկացած են՝

	2021թ.	2020թ.
Հայկական բանկերի կորպորատիվ պարտատոմսեր	433,697	319,353
Ընդամենը առևտրային արժեթղթեր	433,697	319,353

2019թ.-ի մայիսին խումբը ձեռք է բերել հայկական բանկի կորպորատիվ պարտատոմս 9.75% տոկոսադրույքով և մինչև 2022թ.-ի մայիսը մարման ժամկետով:

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ափսիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական և անվանական արժեքները.

	2021թ.		2020թ.	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ափսիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոպ	9,166,309	36,221	–	–
Արժութային սվոպ	3,415,776	2,404	7,318,900	250,207
	12,582,085	38,625	7,318,900	250,207
Պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Արժութային սվոպ	–	–	15,412,670	79,893
	–	–	15,412,670	79,893

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների գծով դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,572,500	868,000
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծան. 6)	11,585,135	11,077,718
Ընդամենը	13,157,635	11,945,718
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր	487,894	6,188,910
Օտարերկրյա բանկեր	739,754	591,713
Ընդամենը պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	1,227,648	6,780,623
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Չմարված գործարքներ	4,119,022	99,766
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,047,268	1,043,174
Պլաստիկ քարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	123,526	530,948
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		
Հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	–	36,843,265
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ մինչև արժեզրկումը	19,675,099	57,243,494
Արժեզրկման գծով պահուստ	(56,016)	(71,910)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	19,619,083	57,171,584

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են 11,585,135 հազ. դրամի արտարժույթով պարտադիր պահուստներ (2020թ.՝ 11,077,718 հազ. դրամ) (տես Ծանոթագրություն 6):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 739,754 հազ. դրամ (2020թ.՝ 591,713 հազ. դրամ) ավանդների տեսքով տեղաբաշխված է միջազգայնորեն ճանաչված երեք ՏՀԶԿ բանկերում (2020թ.՝ երեք), որոնք հանդիսանում են խմբի հիմնական գործընկերները միջազգային գործառնությունների իրականացման գծով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ միջբանկային վարկերը ներառում են 487,894 հազ. դրամի վարկեր՝ տեղաբաշխված մեկ հայկական բանկում (2020թ.՝ 6,188,910 հազ. դրամի վարկեր՝ տեղաբաշխված չորս հայկական բանկերում):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի հակադարձ հետգնման պայմանագրեր վեց հայկական բանկի հետ: Այս պայմանագրերի գծով գրավադրված են հայկական պետական պարտատոմսեր 38,913,124 հազ. դրամ իրական արժեքով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև:

	Փուլ 1	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	57,243,494	57,243,494
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	19,675,099	19,675,099
Մարված ակտիվներ	(57,243,494)	(57,243,494)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,675,099	19,675,099

	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	71,910	71,910
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	56,016	56,016
Մարված ակտիվներ	(71,910)	(71,910)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	56,016	56,016

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (շարունակություն)

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ պահուստի փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև

	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,552,163	30,552,163
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	57,243,494	57,243,494
Մարված ակտիվներ	(30,552,163)	(30,552,163)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,243,494	57,243,494

	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	28,889	28,889
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	71,910	71,910
Մարված ակտիվներ	(28,889)	(28,889)
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	71,910	71,910

Բանկերի նկատմամբ պահանջների որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 31-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը 2021 և 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	<i>2021թ.</i>	<i>2020թ.</i>
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	180,897	–
Հանած. Արժեզրկումից կորուստներ	(62,680)	–
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	118,217	–

	<i>2021թ.</i>	<i>2020թ.</i>
Պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտով գործիքներ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		
Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	16,541,954	9,452,410
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	4,460,248	4,824,872
Բաժնային գործիքներ		
Գնանշված բաժնային արժեթղթեր – միջազգային ընկերություններ	2,759,029	3,009,909
Զգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	115,381	117,876
	23,876,612	17,405,067

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային գործիքների 78.76%-ը կազմել են ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2020 թ.՝ 66.21%):

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց կամ արժեզրկված արժեթղթերը բացակայում են, ինչպես նաև բացակայում են վերանայված մնացորդներ ներդրումային արժեթղթերի գծով, որոնք հակառակ դեպքում կլինեին ժամկետանց:

Պարտքային գործիքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 31-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021 թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	–	–
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	180,897	180,897
2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	180,897	180,897

<i>Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ 2021 թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	–	–
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	62,680	62,680
2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	62,680	62,680

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021 թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ	14,277,282	14,277,282
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,639,379	11,639,379
Մարված ակտիվներ	(3,824,060)	(3,824,060)
Ջուտ փոփոխությունը իրական արժեքում	(226,739)	(226,739)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(863,660)	(863,660)
2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,002,202	21,002,202

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	309,022	309,022
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	504,687	504,687
Մարված ակտիվներ	(149,562)	(149,562)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(41,215)	(41,215)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(9,537)	(9,537)
2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	613,395	613,395

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,292,178	20,292,178
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	8,724,750	8,724,750
Մարված ակտիվներ	(15,139,588)	(15,139,588)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	258,888	258,888
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	141,054	141,054
2020 թ. դեկտեմբերի 31	14,277,282	14,277,282

<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	216,674	216,674
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	96,593	96,593
Մարված ակտիվներ	(31,056)	(31,056)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	9,687	9,687
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	17,124	17,124
2020 թ. դեկտեմբերի 31	309,022	309,022

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր (շարունակություն)

Խումբը իր սեփական կապիտալում որոշ ներդրումներ նախորոշել է որպես բաժնային ներդրումներ՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող այն հիմքով, որ դրանք առևտրի համար չեն պահվում: Ներդրումները հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսեր բորսաներում և քլիրինգային կենտրոններում, ներդրումներ, որոնք առաջացել են, երբ Խումբը սեփական կապիտալի բաժնետոմսեր է ստացել պարտքի մարման դիմաց և ռազմավարական ներդրումներ այլ բանկերում:

2021 թվականին Խումբն իր՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնետոմսից ստացել է 12,455 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2020 թ.՝ 10,953 հազար ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ձանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2021թ.	2020թ.
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	72,805,137	79,678,711
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	47,850,286	29,977,548
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	120,655,423	109,656,259
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Գյուղատնտեսական վարկեր	107,654,524	95,348,630
Սպառողական վարկեր	76,471,101	70,316,815
Հիփոթեքային վարկեր	32,885,091	25,028,359
Վարկային քարտեր	11,282,532	13,367,120
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,021	1,494,551
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	228,304,269	205,555,475
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	348,959,692	315,211,734
Արժեզրկման գծով պահուստ	(7,664,614)	(12,193,177)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր ամորտիզացված արժեքով	341,295,078	303,018,557

Բանկի գործունեությունը հիմնականում ուղղված է երկրում գյուղատնտեսության ֆինանսավորմանը: Բանկը տրամադրում է գյուղատնտեսական վարկեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, որոնք իրականացնում կամ նախատեսում են իրականացնել գյուղատնտեսական արտադրության կամ մշակման գործունեություն: Գյուղատնտեսական վարկերը տրամադրվում են գյուղատնտեսական երկարաժամկետ ներդրումների, ինչպես նաև կարճաժամկետ ֆինանսավորման կարիքների համար:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Կորպորատիվ վարկավորում	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը					
2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,353,402	14,425,978	6,632,360	244,519	109,656,259
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	69,524,404	—	—	55,849	69,580,253
Մարված ակտիվներ	(46,464,533)	(5,201,685)	(2,938,069)	(162,163)	(54,766,450)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,793,465	(1,610,130)	(183,335)	—	—
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,887,488)	5,034,918	(2,147,430)	—	—
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,817,503)	(2,277,724)	5,095,227	—	—
Վերականգնումներ	—	—	283,728	—	283,728
Դուրս գրված գումարներ	—	—	(240,466)	—	(240,466)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,799,616)	(697,433)	(354,160)	(6,692)	(3,857,901)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,702,131	9,673,924	6,147,855	131,513	120,655,423

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Կորպորատիվ վարկավորում	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	550,412	596,723	2,170,952	31,742	3,349,829
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	382,159	–	–	–	382,159
Մարված ակտիվներ	(218,795)	(123,722)	(1,525,480)	(28,959)	(1,896,956)
Տեղափոխում Փուլ 1	131,500	(61,991)	(69,509)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(64,107)	653,500	(589,393)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(167,292)	(135,968)	303,260	–	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(127,383)	(545,370)	531,387	–	(141,366)
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտում)	–	–	58,915	–	58,915
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(200,633)	(117,860)	639,690	28,441	349,638
Վերականգնումներ	–	–	283,728	–	283,728
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(240,466)	–	(240,466)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(7,729)	(18,967)	(85,948)	–	(112,644)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	278,132	246,345	1,477,136	31,224	2,032,837

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	87,691,177	3,584,703	4,072,750	95,348,630
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	64,178,309	–	–	64,178,309
Մարված ակտիվներ	(43,819,240)	(1,898,776)	(4,509,519)	(50,227,535)
Տեղափոխում Փուլ 1	164,051	(160,239)	(3,812)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,357,065)	2,357,065	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,283,892)	(1,338,829)	5,622,721	–
Վերականգնումներ	–	–	616,875	616,875
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,882,280)	(1,882,280)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(316,950)	(16,673)	(45,852)	(379,475)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	101,256,390	2,527,251	3,870,883	107,654,524

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,414,836	327,503	1,310,750	3,053,089
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	644,253	–	–	644,253
Մարված ակտիվներ	(307,654)	(69,324)	(2,513,658)	(2,890,636)
Տեղափոխում Փուլ 1	13,976	(12,197)	(1,779)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(43,853)	43,853	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(317,405)	(186,179)	503,584	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(13,237)	11,115	502,159	500,037
Ջեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	105,503	105,503
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(732,697)	(48,982)	2,466,488	1,684,809
Վերականգնումներ	–	–	616,875	616,875
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,882,280)	(1,882,280)
Արտարժույթի փոխարժեքի ձգորտումներ	(4,252)	(590)	(16,814)	(21,656)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	653,967	65,199	1,090,828	1,809,994

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	60,710,959	5,627,471	3,978,385	70,316,815
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	46,930,420	–	–	46,930,420
Մարված ակտիվներ	(31,922,617)	(2,062,812)	(3,561,081)	(37,546,510)
Տեղափոխում Փուլ 1	25,689	(25,689)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,297,015)	1,297,015	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(5,507,430)	(1,902,198)	7,409,628	–
Վերականգնումներ	–	–	743,454	743,454
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(3,973,078)	(3,973,078)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	68,940,006	2,933,787	4,597,308	76,471,101

Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,718,187	1,005,334	2,056,911	4,780,432
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,025,756	–	–	1,025,756
Մարված ակտիվներ	(519,505)	(164,989)	(1,845,009)	(2,529,503)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,785	(10,785)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(85,554)	85,554	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(477,827)	(489,066)	966,893	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(10,093)	33,356	829,520	852,783
Ջեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	202,116	202,116
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(599,126)	(208,828)	2,676,956	1,869,002
Վերականգնումներ	–	–	743,454	743,454
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(3,973,078)	(3,973,078)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,062,623	250,576	1,657,763	2,970,962

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,229,283	1,216,552	513,581	68,943	25,028,359
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	12,401,495	–	–	–	12,401,495
Մարված ակտիվներ	(3,432,475)	(250,964)	(204,421)	(10,273)	(3,898,133)
Տեղափոխում Փուլ 1	19,908	(19,908)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(295,548)	382,034	(86,486)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(565,130)	(232,526)	797,656	–	–
Վերականգնումներ	–	–	12,253	–	12,253
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(239,158)	–	(239,158)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(350,825)	(50,789)	(14,571)	(3,540)	(419,725)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	31,006,708	1,044,399	778,854	55,130	32,885,091

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	61,269	43,048	128,747	38,534	271,598
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	85,907	–	–	–	85,907
Մարված ակտիվներ	(10,460)	(9,548)	(110,642)	(103)	(130,753)
Տեղափոխում Փուլ 1	5,791	(5,791)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(10,429)	35,587	(25,158)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(25,252)	(13,193)	38,445	–	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(5,721)	(12,773)	144,210	–	125,716
Զեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտում)	–	–	21,500	–	21,500
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և եկակետային տվյալների փոփոխություն	22,828	8,139	277,883	(16,445)	292,405
Վերականգնումներ	–	–	12,253	–	12,253
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(239,158)	–	(239,158)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,449)	(1,791)	(6,278)	–	(9,518)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,484	43,678	241,802	21,986	429,950

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերով և ոսկով ապահովված վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,701,259	215,363	943,648	1,401	14,861,671
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,330,991	–	–	–	4,330,991
Մարված ակտիվներ	(6,486,523)	(109,910)	(1,274,987)	(1,401)	(7,872,821)
Տեղափոխում Փուլ 1	10,388	(5,609)	(4,779)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(378,855)	382,897	(4,042)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(898,026)	(97,587)	995,613	–	–
Վերականգնումներ	–	–	903,563	–	903,563
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(659,689)	–	(659,689)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(235,071)	(12,430)	(22,661)	–	(270,162)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,044,163	372,724	876,666	–	11,293,553

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

<i>Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	320,191	44,436	372,809	793	738,229
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	100,322	–	–	–	100,322
Մարված ակտիվներ	(83,828)	(11,715)	(972,807)	–	(1,068,350)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,271	(1,601)	(2,670)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(13,515)	13,556	(41)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(75,892)	(27,700)	103,592	–	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(4,193)	1,738	126,047	–	123,592
Ձեռքի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	33,501	–	33,501
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(107,195)	(2,408)	373,387	(793)	262,991
Վերականգնումներ	–	–	903,563	–	903,563
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(659,689)	–	(659,689)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,487)	(520)	(9,281)	–	(13,288)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	136,674	15,786	268,411	–	420,871

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

<i>Կորպորատիվ վարկավորում</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	82,478,850	498,280	4,954,288	221,203	88,152,621
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	52,647,330	–	–	15,449	52,662,779
Մարված ակտիվներ	(28,706,208)	(1,199,636)	(805,789)	(1,689)	(30,713,322)
Տեղափոխում Փուլ 1	162,750	(162,750)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(14,534,636)	14,534,636	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(6,086,665)	(68,671)	6,155,336	–	–
Վերականգնումներ	–	–	774,521	–	774,521
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(4,786,123)	–	(4,786,123)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	2,391,981	824,119	340,127	9,556	3,565,783
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	88,353,402	14,425,978	6,632,360	244,519	109,656,259

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Կորպորատիվ վարկավորում	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	184,681	9,768	4,363,961	146,476	4,704,886
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,030,470	–	–	–	1,030,470
Մարված ակտիվներ	(49,636)	(1,342)	(574,249)	–	(625,227)
Տեղափոխում Փուլ 1	2,218	(2,218)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(196,315)	196,315	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(560,859)	(3,119)	563,978	–	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,034)	360,791	1,420,527	–	1,780,284
Ջեղձի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	57,607	–	57,607
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	126,550	2,594	236,863	(114,734)	251,273
Վերականգնումներ	–	–	774,521	–	774,521
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(4,786,123)	–	(4,786,123)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	14,337	33,934	113,867	–	162,138
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	550,412	596,723	2,170,952	31,742	3,349,829

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	72,894,053	1,388,961	2,185,342	76,468,356
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	50,838,950	–	–	50,838,950
Մարված ակտիվներ	(30,611,624)	(770,382)	(1,876,360)	(33,258,366)
Տեղափոխում Փուլ 1	249,061	(249,061)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(3,753,787)	3,753,787	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,459,634)	(571,449)	3,031,083	–
Վերականգնումներ	–	–	2,662,329	2,662,329
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,970,139)	(1,970,139)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	534,158	32,847	40,495	607,500
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	87,691,177	3,584,703	4,072,750	95,348,630

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

<i>Գյուղատնտեսական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	417,819	32,288	854,730	1,304,837
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,042,449	–	–	1,042,449
Մարված ակտիվներ	(64,550)	(4,647)	(1,312,825)	(1,382,022)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,387	(4,387)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(84,335)	84,335	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(225,337)	(18,674)	244,011	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(557)	230,768	765,140	995,351
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	99,704	99,704
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	312,319	4,605	(56,132)	260,792
Վերականգնումներ	–	–	2,662,329	2,662,329
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(1,970,139)	(1,970,139)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	12,641	3,215	23,932	39,788
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,414,836	327,503	1,310,750	3,053,089

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	78,212,234	1,479,242	2,166,717	81,858,193
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	27,054,380	–	–	27,054,380
Մարված ակտիվներ	(34,511,441)	(816,054)	(1,154,051)	(36,481,546)
Տեղափոխում Փուլ 1	279,641	(279,641)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(6,178,909)	6,178,909	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,144,946)	(934,985)	5,079,931	–
Վերականգնումներ	–	–	1,564,922	1,564,922
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(3,679,134)	(3,679,134)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60,710,959	5,627,471	3,978,385	70,316,815

<i>Սպառողական վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	296,891	51,090	710,609	1,058,590
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,329,006	–	–	1,329,006
Մարված ակտիվներ	(74,071)	(5,423)	(638,972)	(718,466)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,086	(4,086)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(255,830)	255,830	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(429,157)	(40,336)	469,493	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	2,605	736,757	1,422,258	2,161,620
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	155,193	155,193
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	844,657	11,502	2,052,542	2,908,701
Վերականգնումներ	–	–	1,564,922	1,564,922
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(3,679,134)	(3,679,134)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,718,187	1,005,334	2,056,911	4,780,432

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,117,329	155,701	280,923	117,997	16,671,950
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,788,456	–	–	19,050	10,807,506
Մարված ակտիվներ	(2,632,739)	(65,175)	(249,841)	(72,199)	(3,019,954)
Տեղափոխում Փուլ 1	46,363	(46,363)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,211,925)	1,211,925	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(227,002)	(84,326)	311,328	–	–
Վերականգնումներ	–	–	291,135	–	291,135
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(137,913)	–	(137,913)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	348,801	44,790	17,949	4,095	415,635
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,229,283	1,216,552	513,581	68,943	25,028,359

Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	29,189	3,773	113,809	80,531	227,302
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,586	–	–	–	36,586
Մարված ակտիվներ	(2,224)	(282)	(194,184)	(40,652)	(237,342)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,092	(1,092)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(12,170)	12,170	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(781)	(1,988)	2,769	–	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(989)	28,692	78,620	–	106,323
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	9,817	–	9,817
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	9,443	12	(41,625)	(3,655)	(35,825)
Վերականգնումներ	–	–	291,135	–	291,135
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(137,913)	–	(137,913)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,123	1,763	6,319	2,310	11,515
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	61,269	43,048	128,747	38,534	271,598

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերով և ոսկով ապահովված վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,001,266	364,793	467,887	–	19,833,946
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,871,404	–	–	1,401	2,872,805
Մարված ակտիվներ	(7,833,329)	(124,212)	(432,861)	–	(8,390,402)
Տեղափոխում Փուլ 1	68,834	(68,834)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(191,718)	191,718	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(817,739)	(157,577)	975,316	–	–
Վերականգնումներ	–	–	593,193	–	593,193
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(686,000)	–	(686,000)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	602,541	9,475	26,113	–	638,129
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,701,259	215,363	943,648	1,401	14,861,671

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

<i>Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի					
1-ի դրությամբ	82,963	11,689	151,492	–	246,144
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	105,501	–	–	–	105,501
Մարված ակտիվներ	(20,340)	(4,592)	(318,524)	–	(343,456)
Տեղափոխում Փուլ 1	989	(989)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,627)	4,627	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(49,681)	(6,039)	55,720	–	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(584)	36,162	225,529	–	261,107
Ձեռքի ամորտիզացիա (ձանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	30,843	–	30,843
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	192,207	1,347	305,743	793	500,090
Վերականգնումներ	–	–	593,193	–	593,193
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(686,000)	–	(686,000)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	13,763	2,231	14,813	–	30,807
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	320,191	44,436	372,809	793	738,229

COVID-19 համաճարակի ազդեցությունը խմբի կողմից ԱՎԿ-ի գնահատման վրա

2021թ.-ի դեկտեմբերի 31 դրությամբ խումբը չի կիրառել մոդելից դուրս և լրացուցիչ սեկտորային ճշգրտումներ:

2020թ.-ին խումբը տրամադրել է վարկային արձակուրդներ COVID-19 համաճարակի ազդեցությունից տուժած որոշ վարկառուների՝ COVID-19 համաճարակի ազդեցությունը ընկերությունների և անհատների համար մեղմելու նպատակով՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի առաջարկի համաձայն: Խումբը այս փոփոխությունները չի համարել վարկային ռիսկի էական աճի չափանիշ: Այնուամենայնիվ, վարկային արձակուրդներին հաջորդող ժամանակահատվածների համար այս մնացորդների նկատմամբ կիրառվել էր փուլերի վերագրման ավելի խիստ մոտեցում, ինչը 2020թ.-ին հանգեցրել էր հավելյալ ԱՎԿ-ի 2,629,622 հազար ՀՀ դրամի չափով (խմբի փուլերի վերագրման ստանդարտ չափանիշով հաշվարկված ԱՎԿ-ի համեմատ):

Դուրսգրման և ԱՎԿ գնահատման քաղաքականության փոփոխություն

2020թ.-ի ընթացքում խումբը վերանայել է հաճախորդներին տրված վարկերի դուրսգրման և ԱՎԿ գնահատման քաղաքականությունը՝ երկարացնելով ժամանակահատվածը, որից հետո վարկերը համարվում են չվերականգնվող խմբի՝ վերականգնման պատմական վիճակագրության հիման վրա: Եթե կիրառվեր նախկին դուրսգրման քաղաքականությունը, 2020թ.-ի համար խմբի կողմից ձանաչված վարկային կորուստների գծով ծախսը կլիներ 3,109,184 հազար ՀՀ դրամ ավել:

Փոփոխված և վերանայված վարկեր

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպես օրինակ հաճախորդին տրված վարկը, երբ դրույթներն ու պայմանները վերանայվել են այնքանով, որքանով այն, ըստ էության, վերածվում է նոր վարկի, իսկ տարբերությունը ձանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այնքանով, որքանով որ արժեզրկումից կորուստ գրանցված չէր: Նոր ձանաչված վարկերը դասակարգվում են որպես Փուլ 1՝ ECL-ի գնահատման նպատակով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նոր վարկը համարվում է POCI:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք էապես տարբերվում են, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ապաճանաչման: Հիմնվելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխության վրա՝ Խումբը ձանաչում է փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս, այնքանով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռևս չի գրանցվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)**Գրավ և վարկային ռիսկը գսպող այլ գործիքներ**

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ստորև ներկայացված են ստացված ապահովման միջոցների հիմնական տեսակները.

- ▶ Դրամական միջոցներ և արժեթղթեր՝ արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում;
- ▶ Անշարժ գույք, պաշարներ և դեբիտորական պարտքեր՝ կորպորատիվ վարկավորման դեպքում;
- ▶ Ձեռք բերվող բնակտարածք, ոսկյա իրեր և երաշխիքներ՝ սպառողական վարկավորման դեպքում:

Խումբը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների բացակայության դեպքում Փուլ 3-ի հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաշվեգրված ԱՎԿ-ն 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կլիներ ավելի մեծ՝ հետևյալ գումարների չափով.

	2021թ.	2020թ.
Կորպորատիվ վարկավորում	3,416,526	3,102,920
Հիփոթեքային վարկեր	537,052	384,834
	3,953,578	3,487,754

Գրավադրված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 29,428,199 հազ. դրամ (2020թ.՝ 21,928,036 հազ. դրամ) համախառն արժեքով վարկեր ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 19):

Խմբի սեփականությանն անցած գրավ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Խմբի սեփականությանն է անցել 402,802 հազ. դրամ գնահատված արժեքով գրավ (2020թ.՝ 149,439 հազ. դրամ), որը ներկայումս Խումբը վաճառում է: Խմբի քաղաքականությունն է՝ օտարել բռնագանձված գույքը ընդունված կարգով: Ստացված դրամական միջոցներն ուղղվում են չմարված պահանջի նվազեցմանը կամ մարմանը: Խումբը սովորաբար չի զբաղեցնում բռնագանձված գույքը իր գործունեության ծավալման նպատակով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ կողմ հանդիսացող տասը խոշորագույն վարկառուներին տրամադրված վարկերի գումարը կազմել է 24,161,333 հազ. դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 7%-ը) (2020թ.՝ 18,839,216 հազ. դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 6%-ը): Այդ վարկերի գծով ստեղծվել է պահուստ 146,733 հազ. դրամի չափով (2020թ.՝ 241,681 հազ. դրամ):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը գյուղատնտեսական վարկերի ոլորտում (անհատ և կորպորատիվ հաճախորդների գծով) ուներ 110,958,750 հազար ՀՀ դրամ համակենտրոնացում կամ 32% ընդամենը համախառն վարկերի նկատմամբ (2020թ.՝ 101,314,717 հազար ՀՀ դրամ համակենտրոնացում կամ 32% ընդամենը համախառն վարկերի նկատմամբ):

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում**

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	2021թ.	2020թ.
Ֆիզիկական անձիք	228,304,269	205,555,475
Սնունդ և խմիչք	38,132,723	32,406,379
Առևտուր	37,125,724	35,898,839
Շինարարություն	20,239,550	14,458,523
Արտադրություն	6,981,224	7,860,414
Տրանսպորտ	4,657,219	3,595,471
Էներգետիկա	4,454,886	3,247,464
Ֆինանսական հատված	4,284,067	5,019,069
Գյուղատնտեսություն	3,304,226	5,966,087
Այլ	1,475,804	1,204,013
Արժեզրկման գծով պահուստ	(7,664,614)	(12,193,177)
	341,295,078	303,018,557

12. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	2021թ.	2020թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	27,328,408	22,009,853
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	4,559,937	3,897,027
Համախառն ֆինանսական վարձակալություն	31,888,345	25,906,880
Արժեզրկման գծով պահուստ	(655,278)	(889,486)
Զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	31,233,067	25,017,394

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են 274,249 հազ. դրամով (2020 թ.՝ 9,213 հազ. դրամով) ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում ձեռք բերված սարքավորումներ:

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱԿԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	22,486,327	2,654,184	766,369	25,906,880
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,622,878	–	–	17,622,878
Մարված ակտիվներ	(8,750,018)	(1,441,615)	(294,720)	(10,486,353)
Տեղափոխում Փուլ 1	537,625	(537,625)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(721,528)	805,601	(84,073)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(189,429)	(129,685)	319,114	–
Արտարժույթի ձգձգումներ	(1,000,377)	(72,124)	(31,826)	(1,104,327)
Վերականգնումներ	–	–	98,678	98,678
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(149,411)	(149,411)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,985,478	1,278,736	624,131	31,888,345

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021 թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	163,473	71,137	654,876	889,486
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	142,645	–	–	142,645
Մարված ակտիվներ	(36,493)	(11,194)	(147,476)	(195,163)
Տեղափոխում Փուլ 1	30,263	(30,263)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,833)	119,975	(115,142)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,381)	6,002	12,379	–
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(7,287)	(1,726)	(26,215)	(35,228)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(26,324)	(105,747)	238,791	106,720
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(29,322)	(16,013)	(157,114)	(202,449)
Վերականգնումներ	–	–	98,678	98,678
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(149,411)	(149,411)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	213,741	32,171	409,366	655,278

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,196,143	139,487	101,497	20,437,127
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,863,250	–	–	10,863,250
Մարված ակտիվներ	(6,635,441)	(54,422)	(27,711)	(6,717,574)
Տեղափոխում Փուլ 1	26,684	(26,684)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(2,377,060)	2,377,060	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(761,169)	(25,340)	786,509	–
Արտարժույթի ճշգրտումներ	1,173,920	244,083	4,613	1,422,616
Վերականգնումներ	–	–	11,879	11,879
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(110,418)	(110,418)
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,486,327	2,654,184	766,369	25,906,880

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020 թ. հունվարի				
1-ի դրությամբ	44,718	5,172	74,386	124,276
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	260,455	–	–	260,455
Մարված ակտիվներ	(5,913)	(111)	(9,957)	(15,981)
Տեղափոխում Փուլ 1	411	(411)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(31,935)	31,935	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(162,522)	5,841	156,681	–
Արտարժույթի ճշգրտումներ	8,691	6,450	3,792	18,933
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(220)	22,466	531,410	553,656
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	49,788	(205)	(2,895)	46,688
Վերականգնումներ	–	–	11,879	11,879
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(110,420)	(110,420)
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	163,473	71,137	654,876	889,486

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

Գրավի կամ այլ լրացուցիչ միջոցների բացակայության դեպքում 3-րդ փուլում գտնվող Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ստացվելիք ԱՎԿ-ն թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավելի շատ կլիներ հետևյալ գումարով՝

	2021թ.	2020թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	–	14,527
	–	14,527

Գրավադրված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք 6,959,933 հազ. դրամ համախառն արժեքով գումարներ (2020թ.՝ 6,062,766 հազ. դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների համար (տե՛ս Ծանոթագրություն 19):

Խմբի սեփականությանն անցած գրավ

Խմբի սեփականությանն անցած գրավի համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 30,795 հազ. դրամ (2020թ.՝ 25,145 հազ. դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի տնտեսական և աշխարհագրական վերլուծություն

Կորպորատիվ հաճախորդների հետ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերը առավելապես կնքվել են ՀՀ հաճախորդների հետ, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	2021թ.	2020թ.
Շինարարություն	5,218,432	4,151,089
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	4,823,923	2,986,422
Գյուղատնտեսություն	4,616,771	2,231,578
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	4,559,937	3,897,027
Առևտուր	4,198,963	4,870,308
Ծառայություններ	3,445,727	3,273,488
Արտադրություն	2,852,638	1,795,821
Տրանսպորտ	1,217,883	1,693,781
Օդային տրանսպորտ	350,490	478,038
Հիդրոէլեկտրակայաններ	279,495	235,110
Կաշվե իրերի արտադրություն	32,321	62,538
Այլ	291,765	231,680
Արժեզրկման գծով պահուստ	(655,278)	(889,486)
	31,233,067	25,017,394

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության ոլորտում համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Ոչ ավել քան 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	5-ից ավել տարի
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	12,445,124	10,280,780	7,551,901	5,135,507	3,013,621	879,724
Չվաստակված ապագա եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(690,916)	(1,553,565)	(1,843,295)	(1,716,125)	(1,207,623)	(406,788)
Զուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	11,754,208	8,727,215	5,708,606	3,419,382	1,805,998	472,936

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության ոլորտում համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Ոչ ավել քան 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	5-ից ավել տարի
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	10,874,156	8,399,359	5,298,232	3,309,296	1,798,721	1,230,120
Չվաստակված ապագա եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	(537,797)	(1,112,829)	(1,175,540)	(983,963)	(669,532)	(523,343)
Զուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	10,336,359	7,286,530	4,122,692	2,325,333	1,129,189	706,777

(հազար ՀՀ դրամ)

13. Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված է հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների շարժը.

	Հող և շենքեր	Վարձակալած գույքի բարելավում	Գրասենյակային տեխնիկա	Կառուցվածքներ և սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Գույքի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք									
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,659,334	850,425	9,079,644	3,349,381	595,453	18,132	6,160,476	2,298,423	31,011,268
Ավելացում	13,522	56,821	649,426	200,786	10,925	-	788,301	1,420,876	3,140,657
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(142,627)	(42,593)	(2,991)	-	-	-	(188,211)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա	153,704	-	-	-	(47,157)	-	-	-	106,547
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ արդյունքի վրա	445,805	-	-	-	(100,145)	-	-	-	345,660
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,272,365	907,246	9,586,443	3,507,574	456,085	18,132	6,948,777	3,719,299	34,415,921
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում									
2020թ. դեկտեմբերի 31	384,327	225,471	4,994,144	2,160,057	152,784	-	1,837,035	1,112,540	10,866,358
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	174,671	90,736	826,973	200,081	72,175	-	598,822	530,504	2,493,962
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(43,205)	(21,655)	(92)	-	2	-	(64,950)
Վերագնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ արդյունքի վրա	(165,000)	-	-	-	(150,250)	-	-	-	(315,250)
Վերագնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա	(371,448)	-	-	-	(49,617)	-	-	-	(421,065)
2021թ. դեկտեմբերի 31	22,550	316,207	5,777,912	2,338,483	25,000	-	2,435,859	1,643,044	12,559,055
Զուտ հաշվեկշռային արժեք									
2021թ. դեկտեմբերի 31	9,249,815	591,039	3,808,531	1,169,091	431,085	18,132	4,512,918	2,076,255	21,856,866
	Հող և շենքեր	Վարձակալած գույքի բարելավում	Գրասենյակային տեխնիկա	Կառուցվածքներ և սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Գույքի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք									
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,810,136	732,070	8,318,520	3,222,440	529,959	18,132	5,099,887	2,251,165	29,982,309
Ավելացում	-	127,268	772,202	135,926	75,118	-	1,104,807	85,496	2,300,817
Օտարում և դուրսգրում	(1,150,802)	(8,913)	(11,078)	(8,985)	(9,624)	-	(44,218)	(38,238)	(1,271,858)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,659,334	850,425	9,079,644	3,349,381	595,453	18,132	6,160,476	2,298,423	31,011,268
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում									
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	208,737	149,604	4,254,794	1,996,717	94,928	-	1,359,479	545,620	8,609,879
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	175,590	75,867	747,150	166,787	60,279	-	519,579	568,930	2,314,182
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(7,800)	(3,447)	(2,423)	-	(42,023)	(2,010)	(57,703)
2020թ. դեկտեմբերի 31	384,327	225,471	4,994,144	2,160,057	152,784	-	1,837,035	1,112,540	10,866,358
Զուտ հաշվեկշռային արժեք									
2020թ. դեկտեմբերի 31	8,275,007	624,954	4,085,500	1,189,324	442,669	18,132	4,323,441	1,185,883	20,144,910

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառում են միայն շենքեր:

Բանկը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքները գնահատելու համար: Իրական արժեքների գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա: Վերագնահատումն արվել է 2021 դեկտեմբերի 1-ին:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 697,010 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 229,855 հազ. ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

13. Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

Եթե հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվեին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլիներ հետևյալը.

	2021թ.	2020թ.
Սկզբնական արժեք	10,708,596	10,687,140
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(3,152,600)	(3,399,354)
Ձուտ հաշվեկշռային արժեք	7,555,996	7,287,786

14. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

	2021թ.	2020թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,198,884	1,262,447
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտումներ	–	(61,531)
Հետաձգված հարկային փոխհատուցում՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	604,565	(151,630)
Շահութահարկի գծով ծախս	2,803,449	1,049,286

2021թ.-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկի համար կիրառվող դրույքաչափը կազմել է 18% (2020թ.՝ 20%):

Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

	2021թ.	2020թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	12,616,931	3,773,917
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	2,271,048	679,305
Չնվազեցվող ծախսեր	532,401	431,512
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	–	(61,531)
Շահութահարկի դրույքաչափի փոփոխության ազդեցություն	–	–
Շահութահարկի գծով ծախս	2,803,449	1,049,286

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Մնացորդն առ 2021թ. դեկտեմբերի 31
	Մնացորդն առ 2020 թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում	Այլ համապար- փակ եկամուտում	Մնացորդն առ 2020թ. դեկտեմբերի 31	Շահույթում կամ վնասում	Այլ համապար- փակ եկամուտում	Մնացորդն առ 2021թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	18,357	(4,651)	–	13,706	(23,064)	–	(9,358)
Ներդրումային արժեթղթեր	(585,731)	(43,913)	(170,682)	(800,326)	4,337	82,697	(713,292)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	360,982	331,516	–	692,498	(796,841)	–	(104,343)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	9,496	133,769	–	143,265	(81,743)	–	61,522
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	25,720	(71,993)	–	(46,273)	(104,224)	–	(150,497)
Հիմնական միջոցներ	(391,821)	(59,814)	–	(451,635)	(114,441)	(170,027)	(736,103)
Այլ ակտիվներ	57,083	(63,057)	–	(5,974)	55,506	–	49,532
Այլ փոխառություններ	83,654	(98,681)	–	(15,027)	(15,347)	–	(30,374)
Այլ պարտավորություններ	(103,619)	13,461	–	(90,158)	459,829	–	369,671
Այլ ֆինանսական գործիքներ ամորտիզացված արժեքով և պահուստներ	31,870	14,993	–	46,863	11,423	–	58,286
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(494,009)	151,630	(170,682)	(513,061)	(604,565)	(87,330)	(1,204,956)

Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են.

	2021թ.	2020թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	91,722	167,436
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,296,678)	(680,497)

15. Վարկային կորուստների գծով ծախս

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար.

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(75,414)	–	–	–	(75,414)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	15,894	–	–	–	15,894
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(62,680)	–	–	–	(62,680)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(313,910)	–	–	–	(313,910)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11	679,295	1,261,171	(1,600,131)	17,859	358,194
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	(50,506)	132,954	65,799	–	148,247
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	(23,520)	–	8,808	–	(14,712)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	24	(426)	–	–	–	(426)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի մասով ստանձնած պարտավորվածություններ	24	174,690	658	1,559	–	176,907
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում		343,423	1,394,783	(1,523,965)	17,859	232,100

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Վարկային կորուստների գծով ծախս (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներառված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսերը 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար:

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	(53,199)	–	–	–	(53,199)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	(43,021)	–	–	–	(43,021)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(75,224)	–	–	–	(75,224)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11	(4,817,808)	(1,396,944)	(3,370,711)	158,248	(9,427,215)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	(304,110)	(22,150)	(518,558)	–	(844,818)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	(13,746)	–	(56,152)	–	(69,898)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	24	(461)	–	–	–	(461)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի մասով ստանձնած պարտավորվածություններ	24	(260,220)	(715)	68	–	(260,867)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(5,567,789)	(1,419,809)	(3,945,353)	158,248	(10,774,703)

16. Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	1,353,421	1,002,613
Արժեզրկման պահուստ	(21,848)	(19,967)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,331,573	982,646
Կանխավճարներ վարձակալած գույքի մատակարարներին	6,857,303	1,956,666
Բռնագանձված ակտիվներ	1,515,768	1,236,043
Կանխավճարներ մատակարարներին	722,416	670,335
Հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ	409,478	10
Պաշարներ	148,842	104,132
Վարձակալության նպատակով գնված գույք	99,996	302,204
Վերադարձված վարձակալած գույք	30,795	25,145
Այլ	339,882	137,046
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	10,124,480	4,431,581
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(755,150)	(659,621)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	10,700,903	4,754,606

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար այլ ֆինանսական ակտիվներ գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,967	–	19,967
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ (զուտ)	28,244	–	28,244
Տեղափոխում Փուլ 3	(21,639)	21,639	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	–	(8,808)	(8,808)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(4,724)	–	(4,724)
Դուրս գրված գումարներ	–	(12,831)	(12,831)
2021թ. դեկտեմբերի 31	21,848	–	21,848

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ (շարունակություն)

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար այլ ֆինանսական ակտիվներ գծով ԱՎԲ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,611	–	6,611
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ (զուտ)	8,949	–	8,949
Տեղափոխում Փուլ 3	(390)	390	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ-ների վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	–	56,152	56,152
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	4,797	–	4,797
Դուրս գրված գումարներ	–	(56,542)	(56,542)
2020թ. դեկտեմբերի 31	19,967	–	19,967

Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով տեղի է ունեցել հետևյալ շարժը՝

	2021թ.	2020թ.
Հաշվետու տարվա սկզբի մնացորդ	659,621	803,549
Զուտ հաշվեգրում	95,529	–
Հակադարձում/Ծախս	–	(49,975)
Դուրսգրված գումարներ	–	(93,953)
Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդ	755,150	659,621

17. Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
Մանրածախ	46,917,615	36,369,737
Կորպորատիվ	71,056,851	63,504,282
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	156,966,490	144,090,445
Կորպորատիվ	62,551,679	52,979,616
Ընդամենը	337,492,635	296,944,080
Որպես երաշխիքների գծով պահվող ապահովման միջոց	1,097,872	1,327,270

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տասը խոշորագույն հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների մնացորդը կազմել է 72,646,000 հազ. դրամ (21.5%) (2020թ.՝ 64,685,367 հազ. դրամ (21.8%)):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի երկու հաճախորդ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 42,793,584 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 30,210,955 հազար դրամ):

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ Խումբը պարտավորվում է հետ վճարել ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ավանդները ավանդատուի առաջին իսկ պահանջի դեպքում: Այն դեպքում, երբ ժամկետային ավանդների գծով դրամական միջոցները հետ են վերադարձվում ավանդատուին մինչև ժամկետի ավարտը համաձայն ավանդատուի պահանջի, ավանդի տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքներին համապատասխան, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույքներ նախատեսված չեն:

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են հետևյալ հոդվածները

	2021թ.	2020թ.
Մուրհակներ	1,607,410	5,684,063
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	3,461,498	2,816,897
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,068,908	8,500,960

Պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակներ՝ 1,607,410 հազ. դրամի չափով (2020թ.՝ 5,684,063 հազ. դրամ), որոնք թողարկվել են խմբի կողմից ոչ ռեզիդենտ ֆոնդերին՝ ֆինանսավորման նպատակով:

2021 թվականի երկրորդ եռամսյակի ընթացքում խումբը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ համապատասխանաբար 2,000,000 ՀՀ դրամ անվանական և 3,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված տեղաբաշխված պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է, համապատասխանաբար, 2,015,577 հազ.դրամ և 1,445,921 հազ. դրամ: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի եկամտաբերությունը 9.50% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի եկամտաբերությունը՝ 4.10%: Պարտատոմսերի մարման ժամկետները 2023թ.-ին են:

19. Այլ փոխառություններ

Այլ փոխառությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները

	2021թ.	2020թ.
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառու միջոցներ	54,300,591	64,925,479
ՀՀ Կառավարությունից փոխառու միջոցներ	33,617,057	33,161,366
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառու միջոցներ	2,322,917	1,590,725
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,091,196	1,365,804
Այլ փոխառություններ	92,331,761	101,043,374

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները որոշակի ֆինանսական ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով արտահայտված միջոցներ են՝ 2022թ.-ից 2028թ. մարման ժամկետներով:

ՀՀ կառավարությունից փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներ՝ 2022թ.-ից 2033թ. մարման ժամկետներով:

Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները հիպոթեքային վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներ են՝ 2022թ.-ից 2033թ. մարման ժամկետներով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 36,388,132 հազ. դրամ (2020թ.՝ 27,990,802 հազ. դրամ) համախառն արժեքով հաճախորդներին տրված վարկեր և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ հանդիսանում են որպես գրավ ՀՀ Կառավարությունից և հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ապահովված փոխառությունների համար (տե՛ս Ծանոթագրություններ 11 և 12):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ունի հինգ վարկատուներ (2020թ.՝ հինգ), որոնցից ներգրավված այլ փոխառությունների մնացորդները գերազանցում են կապիտալի 10%-ը: Այդ մնացորդների համախառն արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 81,358,062 հազ. դրամ (2020թ.՝ 93,916,377 հազ. դրամ):

Պարտադիր պայմանների խախտում

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը բավարարում է բոլոր կովենանտներին:

2020թ.-ի դրությամբ խումբը խախտել էր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կնքված վարկային պայմանագրերով նախատեսված որոշ պարտադիր պայմաններ: Համապատասխանաբար, միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված 14,533,161 հազ. դրամ գումարի չափով փոխառությունները դասակարգվել են «մեկ տարվա ընթացքում» կատեգորիայում Ծանոթագրություն 33-ի մարման ժամկետների վերլուծությունում և «մինչև 3 ամիս» կատեգորիայում Ծանոթագրություն 31-ի իրացվելիության վերլուծությունում: Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո խումբը ստացել է կովենանտների գծով խախտումների մասով պարտավորությունների չկատարման ներում 14,533,161 հազար դրամ գումարով վարկերի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

19. Այլ փոխառություններ (շարունակություն)**Վարձակալության գծով պարտավորություններ**

Ստորև ներկայացված են վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում դրանց փոփոխությունները.

	2021թ.	2020թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,365,804	1,749,482
Ավելացումներ	122,802	85,496
Մոդիֆիկացիա	1,298,074	–
Տոկոսի ավելացում	110,963	99,348
Վճարումներ	(692,215)	(621,778)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտներ	(114,232)	87,472
Դուրսգրում	–	(34,216)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,091,196	1,365,804

2021թ.-ին խմբի ֆինանսական վարձակալության գծով ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսքը կազմել է 692,215 հազար դրամ (2020թ.՝ 621,778 հազար դրամ):

2021թ.-ին խմբի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ընդամենը ոչ դրամական միջոցներով արտահայտված ավելացումները կազմել են 1,420,876 հազար դրամ (2020թ.՝ 85,496 հազար դրամ):

20. Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը ներառում են՝

	2021թ.	2020թ.
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված ստորադաս վարկեր	9,794,000	11,130,839
Ստորադաս վարկեր	9,794,000	11,130,839

2020թ. սեպտեմբերին խումբը ներգրավել է 10,000,000 ԱՄՆ դոլար ստորադաս վարկ՝ 2027թ. սեպտեմբերին մարման ժամկետով: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերը ընդամենը հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 4,889,302 հազար դրամ (2020թ.՝ 11,130,839 հազար դրամ):

21. Այլ պարտավորություններ

	2021թ.	2020թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	3,236,430	2,436,215
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակազմի նկատմամբ	2,366,706	1,802,702
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով արժեզրկման պահուստ	211,416	397,404
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	5,814,552	4,636,321
Կանխավճարներ վարձակալներից	3,959,354	1,139,852
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	455,009	539,316
Պարտքեր ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	112,948	117,135
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	152,693	137,902
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	4,680,004	1,934,205
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	10,494,556	6,570,526

22. Կապիտալ**Թողարկված կապիտալ**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 55,000,000 հազ. դրամ (2020 թ.՝ 30,000,000 հազ. դրամ): Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 5,500 սովորական բաժնետոմսերից (2020թ.՝ 5,000 սովորական բաժնետոմսեր), որոնց յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 հազ. դրամ (2020թ.՝ 6,000 հազ. դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Կապիտալ (շարունակություն)**Թողարկված կապիտալ (շարունակություն)**

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճը ներառում է մինչև հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերագնահատված արժեքը:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Բաժնետիրական կապիտալի համալրում չբաշխված շահույթից

2021 թվականի փետրվարի 25-ին Բանկի խորհուրդը որոշեց ավելացնել Բանկի բաժնետիրական կապիտալը՝ չբաշխված շահույթից 20,000,000 հազար ՀՀ դրամ ուղղելով բաժնետիրական կապիտալին: Արդյունքում կապիտալը աճել է մինչև 50,000,000 ՀՀ դրամ: Բաժնետիրական կապիտալի ավելացումն իրականացվել է առկա բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 6,000 դրամից 10,000 ՀՀ դրամի ավելացմամբ:

Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում

2021 թվականի ապրիլի 30-ին Բանկի բաժնետերերը հաստատել են 500,000 սովորական բաժնետոմսերի թողարկում՝ 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և մեկ բաժնետոմսի համար 15,000 դրամ առաջարկի գնով: Այս բաժնետոմսերի դիմաց ստացված ընդհանուր հատուցումը կազմել է 7,500,000 հազ. ՀՀ դրամ: Անվանական արժեքի և ստացված դրամական հատուցման տարբերությունը ձանաչվել է էմիսիոն եկամուտ՝ 2,500,000 հազ. ՀՀ դրամ: Բաժնետոմսերի այս թողարկումը գրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

Շահաբաժիններ

2021 թ. ապրիլի 30-ին բաժնետերերի ժողովում Բանկը հայտարարել է շահաբաժիններ սովորական բաժնետոմսերի գծով 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ ընդհանուր 2,500,000 հազ. դրամ արժեքով (մեկ բաժնետոմսի համար՝ 500 հազ. դրամ): Շահաբաժինները վճարվել են 2021 թվականին:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է որպես մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթի և տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի հարաբերություն:

2021 և 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը չունի պայմանավորվածություններ, որոնք կարող են հանգեցնել սովորական բաժնետոմսերի հնարավոր նստացմանը:

	2021թ.	2020թ.
Մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթ	9,813,482	2,724,631
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,333,333	5,000,000
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ, բազային և նստացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	1,840.03	544.93

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ**«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր**

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կնվիրաբերի Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին խմբի աշխատակիցներն ստացան Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 16,798.58 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի: Խմբի աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերը՝ ընդամենը 2,452,257 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, ձևաչափով են որպես անձնակազմի գծով ծախս 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում և որպես լրացուցիչ վճարված կապիտալ՝ Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Բանկը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է Հաճաքաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- ▶ ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների ու կառուցվածքի որոշում,
- ▶ Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների հաշվեկշռի կանխատեսում,
- ▶ Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների կանխատեսում,
- ▶ Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները,
- ▶ Ջեղջման դրույքի որոշում,
- ▶ Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում,
- ▶ Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն,
- ▶ Բանկի կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Ջեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

24. Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ**Գործարար միջավայր**

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

2021 թվականի ընթացքում Բանկն իր գործունեությունը ծավալել է 2020թ.-ի նշանակալի անկումից հետո սպասվածից ավելի արագ վերականգնվող տնտեսական ակտիվության և համախառն պահանջարկի միջավայրում: Չնայած տարվա ընթացքում ամբողջ աշխարհում COVID-19 համավարակի նոր ալիքների բռնկմանն ու արագ տարածմանը, պատվաստումների ակտիվ գործընթացի և տնտեսական խիստ սահմանափակումներից խուսափելու շնորհիվ համավարակի ազդեցությունը թե՛ համաշխարհային, թե՛ ՀՀ տնտեսության վրա եղել է մեղմ: Արդյունքում, ՀՀ տնտեսական աճը 2021թ-ին կազմել է 5.7%՝ մեծապես պայմանավորված ծառայությունների ոլորտի աճով: 2021թ-ին միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում և ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրներում զգալիորեն ընդլայնվել է գնաճային միջավայրը, որն իր համարժեք ազդեցությունն է փոխանցել ՀՀ ապրանքային շուկայի գներին: Հաշվի առնելով ստեղծված իրավիճակը և առաջնորդվելով գնաճի կարգավորման ու գների կայունության նպատակի ապահովման սկզբունքով՝ 2021թ-ի ընթացքում ԿԲ-ն աստիճանաբար բարձրացրել է քաղաքականության տոկոսադրույքը՝ ընդհանուր 2.5 տոկոսային կետով՝ տարին ամփոփելով 7.75%-ով:

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ (շարունակություն)**Գործարար միջավայր (շարունակություն)**

Արդյունքում, 12-ամսյա գնաճը 2021թ-ի ընթացքում աճել է՝ 2020թ-ի վերջի 3.7%-ից 2021թ-ի վերջին հասնելով 7.7%-ի:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ ներկայիս իրավիճակում խմբի գործունեության կայունությունը ապահովելու համար:

Իրավական միջավայր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խումբը հանդիսանում է դատական հայցերի և պահանջների առարկա: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ են հաճախակի փոփոխությունները օրենսդրությունում, պաշտոնական հայտարարություններում և դատական որոշումներում, որոնք հաճախ ոչ հստակ և հակասական են և ենթակա տարընթերցումների տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրությունը խախտելու դեպքում, լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ, տույժեր և տուգանքներ չեն կարող կիրառվել հարկային մարմինների կողմից, եթե խախտման ամսաթիվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները ՀՀ-ում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի էական են, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է ձանաչել հարկային պարտավորությունները՝ հիմնված ՀՀ հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների՝ իր մեկնաբանությունների վրա: Սակայն համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել, եթե տվյալ մարմինները կարողանան պարտադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկեր և Վարկային գծեր	13,916,868	11,303,550
Վարկային քարտեր	14,984,639	18,501,443
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	14,130,722	14,808,022
Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ	43,032,229	44,613,015

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ (շարունակություն)**Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱԿԲ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

<i>Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի մասով ստանձնած պարտավորություններ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱԿԲ պահուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	389,008	2,590	5,061	396,659
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	67,060	–	–	67,060
Ժամկետի սպառում	(113,009)	(1,782)	(2,787)	(117,578)
Տեղափոխում Փուլ 1	465	(419)	(46)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(273)	273	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(2,794)	(178)	2,972	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱԿԲ-ների վրա	(391)	1,316	1,168	2,093
ԱԿԲ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(128,350)	(192)	60	(128,482)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(9,090)	(201)	(216)	(9,507)
2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին	202,626	1,407	6,212	210,245

<i>Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱԿԲ պահուստ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	745	745
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,154	1,154
Մարված ակտիվներ	(728)	(728)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,171	1,171

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱԿԲ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

<i>Վարկային գծերի և վարկային քարտերի մասով ստանձնած պարտավորություններ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱԿԲ պահուստ 2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	111,284	2,343	3,615	117,242
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	120,762	–	–	120,762
Ժամկետի սպառում	(35,695)	(1,068)	(2,681)	(39,444)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,215	(1,215)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(628)	628	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,330)	(33)	1,363	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱԿԲ-ների վրա	(671)	1,757	1,921	3,007
ԱԿԲ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	175,824	26	692	176,542
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	18,247	152	151	18,550
2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին	389,008	2,590	5,061	396,659

<i>Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Ընդամենը</i>
ԱԿԲ պահուստ 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	284	284
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	740	740
Մարված ակտիվներ	(279)	(279)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	745	745

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Զուտ տոկոսային եկամուտ

Զուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	2021թ.	2020թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	41,100,105	41,124,785
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	598,700	852,099
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	193,600	221,875
Այլ	86,340	574
	41,978,745	42,199,333
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	1,333,388	1,214,837
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	43,312,133	43,414,170
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,022,189	2,182,233
Այլ տոկոսային եկամուտ	476,102	493,763
Այլ տոկոսային եկամուտ	3,498,291	2,675,996
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	46,810,424	46,090,166
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,253,527	12,076,212
Այլ փոխառություններ և ստորադաս վարկեր, բացառությամբ՝ վարձակալության գծով պարտավորությունների	7,340,858	7,432,396
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	261,868	7,045
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	182,818	247,275
Այլ	144,857	323,458
Տոկոսային ծախս՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	21,183,928	20,086,386
Վարձակալության գծով պարտավորություն	110,963	99,348
Տոկոսային ծախս	21,294,891	20,185,734
Զուտ տոկոսային եկամուտ	25,515,533	25,904,432

26. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	3,853,604	2,631,976
Դրամական փոխանցումներ	668,611	722,246
Բանկային հաշիվների սպասարկում	442,752	509,343
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	436,782	388,446
Կանխիկացման ծառայություններ	262,213	194,490
Միջնորդավճարներ վարձակալված սարքավորումների մատակարարներից	228,322	303,463
Ապահովագրական գործակալության գծով ստացված միջնորդավճարներ	135,167	132,980
Այլ	267,108	33,350
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	6,294,559	4,916,294
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,319,495	1,637,775
Դրամական փոխանցումներ	64,341	65,868
Այլ	126,718	164,965
Միջնորդավճարների գծով ծախս	2,510,554	1,868,608
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	3,784,005	3,047,686

(հազար ՀՀ դրամ)

27. Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2021թ.	2020թ.
Զուտ օգուտ արտարժույթի առք ու վաճառքից	2,918,840	2,147,112
Զուտ վնաս/օգուտ արտարժույթի վերագնահատումից	(866,891)	204,196
	2,051,949	2,351,308

28. Այլ եկամուտ

	2021թ.	2020թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	2,139,674	1,434,887
Հոդերի և շինությունների վերագնահատումից օգուտ	527,612	–
Այլ	356,773	134,572
Ընդամենը այլ եկամուտ	3,024,059	1,569,459

29. Այլ գործառնական ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսերը ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2021թ.	2020թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	448,438	471,998
Վարկերի հավաքագրման գծով ծախսեր	363,975	183,641
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	297,461	222,313
Վարկային քարտերի գծով ծախսեր	272,006	204,128
Ինկասացիայի գծով ծախսեր	173,831	160,708
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	112,292	438,263
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	27,163	21,941
Այլ ակտիվների օտարումից վնաս	–	15,267
Այլ	312,000	254,264
Այլ գործառնական ծախսեր	2,007,166	1,972,523

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը ճանաչել է 7,617 հազար դրամի չափով վարձավճարի գծով ծախս կարճաժամկետ վարձակալությունից և 28,442 հազար դրամի չափով՝ ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունից (2020թ.՝ 8,910 հազար դրամի չափով վարձավճարի գծով ծախս կարճաժամկետ վարձակալությունից և 27,066 հազար դրամի չափով՝ ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունից):

30. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2021թ.	2020թ.
Գովազդ և մարկետինգ	1,066,975	702,010
Նորոգում և տեխնիկական սպասարկում	678,365	785,847
Ծրագրային ապահովման սպասարկման ծախս	649,570	911,209
Կապ	360,979	318,442
Անվտանգություն	279,454	282,348
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	193,069	183,152
Ապահովագրություն	151,969	134,706
Ներկայացուցչական ծախսեր	145,517	29,419
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	32,240	30,684
Այլ	408,705	88,942
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	3,966,843	3,466,759

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Ռիսկերը բնորոշ են խմբի գործունեությանը և կառավարվում են մշտական հայտնաբերման, չափման և մոնիթորինգի գործընթացների միջոցով, որոնք ենթակա են ռիսկերի սահմանաչափերին և մշտական վերահսկողության: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ունի որոշիչ նշանակություն խմբի եկամտաբերության հաստատուն մակարդակի պահպանման հարցում, և խմբի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների շրջանակում ի հայտ եկող ռիսկերի համար: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթակա է խումբը, վարկային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերն են: Վերջինս իր հերթին բաժանվում է արտարժույթային և տոկոսադրույքի ռիսկերի: Խումբը ենթակա է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի կառավարման գործառնությունը ծածկում է նաև այնպիսի բիզնես ռիսկեր, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրում, տեխնոլոգիաներում և տնտեսության ճյուղերում փոփոխությունները՝ դրանց հետ առնչություն ունեցող տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգ

Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատու է խմբում ռիսկերի գործընթացի կառավարման և վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը ընդհանուր առումով պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և դրա իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականությունների և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է խմբի ակտիվների և պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է խմբի ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ներածություն (շարունակություն)***Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգեր*

Տարբեր ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ խումբն ընդունում է անհատական մոտեցում՝ կիրառելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, ինչպես նաև վերլուծելով տարբեր ռիսկային ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկելով համապատասխան միջոցներ: Մոդելները հետազայում փորձարկվում են վավերականության ստուգման նպատակով: Խումբը նաև կիրառում է վատագույն դեպքի սցենարներ, որոնք կառաջանան այն դեպքում, երբ ծայրահեղ դեպքերը, որոնք քիչ հավանական է, որ տեղի կունենան, փաստացի տեղի են ունենում:

Ռիսկերի դիտարկումը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է խմբի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են խմբի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև այն ռիսկի մակարդակը, որը խումբը պատրաստ է ընդունել՝ լրացուցիչ շեշտադրելով տնտեսության ընտրված ոլորտները: Բացի այդ, խումբը դիտարկում և գնահատում է ընդհանուր ռիսկին ենթարկվելու առավելագույն մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեությունների գծով:

Բոլոր բիզնես ուղղություններին վերաբերող վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերը վերլուծելու, վերահսկելու և վաղ հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում և բացատրվում է Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և բոլոր բիզնես ստորաբաժանումների ղեկավարներին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկին ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի դիտարկման արդյունքները, ձեռքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելության գործակիցներ և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխությունները: Եռամսյակային կտրվածքով մանրամասն հաշվետվություն է ներկայացվում հաճախորդների, տնտեսության և բիզնես ուղղությունների ռիսկերի վերաբերյալ: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը: Բանկի խորհուրդը եռամսյակը մեկ ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, ինչը ներառում է անհրաժեշտ ամբողջական տեղեկատվություն խմբի ընդհանուր ռիսկերը գնահատելու և դրանց մասին եզրակացություն կազմելու համար:

Խմբի բոլոր մակարդակների համար հատուկ հարմարեցված ռիսկերի հաշվետվություններ են պատրաստվում և ներկայացվում, որպեսզի բոլոր բիզնես ստորաբաժանումները ապահովված լինեն լիարժեք, անհրաժեշտ և արդի տեղեկատվությամբ:

Ռիսկերի սահմանաչափերի խախտման դեպքում օրական ահազանգներ են ուղարկվում խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև Գլխավոր գործադիր տնօրենին, և քննարկվում ու կիրառվում են համապատասխան միջոցներ:

Ռիսկերի նվազեցում

Որպես ընդհանուր ռիսկերի կառավարման գործընթացի մաս, խումբը կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ՝ կառավարելու համար տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող ռիսկը, կապիտալի և վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսվող գործարքներից առաջացող ռիսկերը:

Խումբը լայնորեն օգտագործում է գրավ՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով:

Ռիսկերի գերկենտրոնացում

Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքերում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը նմանապես է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումները արտացոլում են խմբի գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով խմբի քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով բազմազանեցված պորտֆել ապահովելուն: Իրականացվում է սահմանված համակենտրոնացման կառավարում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ**

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով խուճը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խուճը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խուճը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Խուճը իր հաճախորդներին ընծեռում է երաշխիքների և ակրեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խուճը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություններ 11-ում և 12-ում:

Արժեզրկման գնահատում

Խուճը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	<i>Դեֆոլտի հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	<i>Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը</i> ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	<i>Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը</i> դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամսԱՎԿ): 12ամսԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամսԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը: Խումբը բանկերին տրված վարկերը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսները (արժեկտրոնները) և/կամ հիմնական գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, ինչպես նաև ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Խումբը նաև դիտարկում է տարատեսակ դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին: Նման դեպքեր տեղի ունենալու պարագայում, Խումբը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք տվյալ դեպքի արդյունքում հաճախորդը պետք է ճանաչվի անվճարունակ և դասակարգվի Փուլ 3-ում՝ ԱՎԿ հաշվարկման նպատակով, թե համապատասխանում է Փուլ 2-ի կիրառմանը:

Խմբի քաղաքականության համաձայն, ֆինանսական գործիքի կարգավիճակը համարվում է վերականգնված և հետևաբար այն վերադասակարգվում է Փուլ 3-ից այն դեպքում, երբ պարտավորության չկատարման չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել առնվազն վեց հաջորդական ամիսների ընթացքում: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն որպես Փուլ 2 կամ Փուլ 1 դասակարգելու մասին որոշումը կախված է վարկառուի կողմից վարկի սպասարկումից և գնահատման պահին վարկային ռիսկի զգալի աճի այլ երկրորդային չափորոշիչների առկայությունից:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)*****Ղեֆուտի հավանականության գնահատման գործընթացը******Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ***

Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր***Խմբավորում***

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ կորպորատիվ վարկեր,
- ▶ սպառողական վարկեր,
- ▶ գյուղատնտեսական վարկեր,
- ▶ հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ այլ (վարկային քարտեր և ոսկու գրավով ապահովված վարկեր):

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ղեֆուտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում ղեֆուտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Ղեֆուտի հավանականությունը հաշվարկելիս Խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն ղեֆուտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք ղեֆուտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ղեֆուտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Ղեֆուտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը ղեֆուտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր ղեֆուտի հավանականությունը 12ամսԱՎԿ հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 դասերին պատկանող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար ղեֆուտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)***Ղեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը*

Խումբը ղեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է ղեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր ղեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Ղեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է ղեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է ղեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում ղեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Խումբը սահմանել է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր գնահատելու քաղաքականություն: Խումբն որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խումբը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Խմբի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ կանխորոշված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ վարկառուի ֆինանսական պայմանների զգալի դժվարությունները,
- ▶ վարկառուի ֆինանսական պայմանների վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումը,
- ▶ վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խումբը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ▶ ՀՆԱ-ի տարեկան աճը,
- ▶ Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ,
- ▶ Սպառողական գնաճ,
- ▶ Արտահանման ծավալներ,
- ▶ Ներմուծման ծավալներ,
- ▶ Ծառայությունների ոլորտի տարեկան աճ,
- ▶ ՀՆԱ-ում բանկի ընդհանուր վարկերի տեսակարար կշիռը,
- ▶ ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեքը (ժամանակաշրջանի վերջում):

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը խումբը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից, Համաշխարհային Բանկի տվյալների բազայից, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության կանխատեսումներից): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխանաբար հետևյալ սցենարներից յուրաքանչյուրին. վավատեսական, բազիսային և վատատեսական սցենարներ: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ցույց են տրված կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականները/ ենթադրությունները, ըստ տարբեր տնտեսական սցենարների, որոնց հիման վրա հաշվարկվում ԱՎԿ-ն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենարը	Որոշված հավանակա- նությունը, %	Որոշված հավանակա- նությունը, %		
			2022թ.	2023թ.	2024թ.
ՀՆԱ-ի տարեկան աճը, %	Լավատեսական	15%	9.20%	8.13%	8.70%
	Բազիսային	70%	5.30%	4.00%	4.40%
	Վատատեսական	15%	1.40%	-0.13%	0.10%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.37%	7.50%	7.67%
	Բազիսային	70%	5.50%	3.40%	3.40%
	Վատատեսական	15%	1.63%	-0.70%	-0.87%
Սպառողական գնաձ, %	Լավատեսական	15%	2.89%	1.82%	0.90%
	Բազիսային	70%	5.50%	4.70%	4.00%
	Վատատեսական	15%	8.11%	7.58%	7.10%
Արտահանման ծավալներ, հազ. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	15%	3,805,178	4,422,900	4,522,087
	Բազիսային	70%	3,548,750	3,846,845	3,648,115
	Վատատեսական	15%	3,292,322	3,310,965	2,894,623
Ներմուծման ծավալներ, հազ. ԱՄՆ դոլար	Լավատեսական	15%	6,496,801	7,630,110	8,253,480
	Բազիսային	70%	5,918,000	6,326,000	6,190,000
	Վատատեսական	15%	5,339,199	5,144,016	4,502,578
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	8.51%	10.57%	11.31%
	Բազիսային	70%	4.90%	5.20%	5.90%
	Վատատեսական	15%	1.29%	-0.17%	0.13%
ՀՆԱ-ում բանկի ընդհանուր վարկերի տեսակարար կշիռը, %	Լավատեսական	15%	61.59%	65.70%	71.76%
	Բազիսային	70%	60.05%	62.48%	64.55%
	Վատատեսական	15%	57.52%	56.50%	54.68%
ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեք (ժամանակաշրջանի վերջում)	Լավատեսական	15%	457.72	441.20	424.26
	Բազիսային	70%	476.44	479.84	483.74
	Վատատեսական	15%	495.16	520.10	548.53

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև ներկայացված աղյուսակում ցույց են տրված կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականները/ ենթադրությունները, ըստ տարբեր տնտեսական սցենարների, որոնց հիման վրա հաշվարկվել է ԱՎԲ-ն 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենարը	Որոշված հավանական- ությունը, %	2021 թ.	2022 թ.	2023 թ.
ՀՆԱ-ի տարեկան աճը, %	Լավատեսական	15%	6.09%	8.51%	9.08%
	Բազիսային	70%	3.40%	4.70%	4.40%
	Վատատեսական	15%	0.71%	0.89%	-0.28%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	5.93%	8.52%	8.33%
	Բազիսային	70%	2.80%	3.20%	3.40%
	Վատատեսական	15%	-3.13%	1.68%	2.51%
Ֆիսկալ/բյուջեի դեֆիցիտ, հազ. դրամ	Լավատեսական	15%	(162,402,853)	(37,878,094)	(60,035,085)
	Բազիսային	70%	(341,400,000)	(228,832,136)	(258,820,471)
	Վատատեսական	15%	(520,397,147)	(419,786,179)	(457,605,856)
Սպառողական գնաճ, %	Լավատեսական	15%	1.22%	1.10%	1.23%
	Բազիսային	70%	3.30%	3.70%	4.20%
	Վատատեսական	15%	5.38%	6.30%	7.17%
Արտահանման ծավալներ, հազ. դրամ	Լավատեսական	15%	1,475,644,347	1,706,701,048	1,958,721,508
	Բազիսային	70%	1,350,542,177	1,447,781,214	1,550,573,680
	Վատատեսական	15%	1,225,440,007	1,210,023,715	1,203,168,612
Ներմուծման ծավալներ, հազ. դրամ	Լավատեսական	15%	2,747,902,737	3,281,384,516	3,876,590,198
	Բազիսային	70%	2,444,087,071	2,622,505,427	2,800,835,796
	Վատատեսական	15%	2,140,271,404	2,037,235,668	1,944,768,432
Շինարարության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	8.70%	12.46%	13.96%
	Բազիսային	70%	1.70%	4.00%	4.50%
	Վատատեսական	15%	-5.30%	-4.46%	-4.96%
ՀՆԱ-ում բանկի ընդհանուր վարկերի տեսակարար կշիռը, %	Լավատեսական	15%	64.46%	66.86%	68.93%
	Բազիսային	70%	66.73%	70.57%	74.20%
	Վատատեսական	15%	69.24%	74.69%	80.08%
ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեք (ժամանակաշրջանի վերջում)	Լավատեսական	15%	515.89	501.10	480.36
	Բազիսային	70%	533.00	538.50	539.50
	Վատատեսական	15%	550.11	577.24	603.26

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)***Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային ռիսկական վերլուծություն*

Ստորև աղյուսակում ներկայացված են 2021 և 2020թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունների գծով ստացվելիք գումարների դեֆոլտի հավանականության միջին մեծությունները, ըստ դասերի՝

	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11					
- Կորպորատիվ վարկավորում	Փուլ 1	446,110	103,966,906	-	-	104,413,016
	Փուլ 2	-	-	9,427,578	-	9,427,578
	Փուլ 3	-	-	-	4,680,896	4,680,896
	POCI	-	-	-	101,096	101,096
- Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	1,166,512	99,438,028	-	-	100,604,540
	Փուլ 2	-	-	2,462,054	-	2,462,054
	Փուլ 3	-	-	-	2,777,936	2,777,936
- Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	104,915	67,768,522	-	-	67,873,437
	Փուլ 2	-	-	2,683,211	-	2,683,211
	Փուլ 3	-	-	-	2,943,491	2,943,491
- Վարկային քարտեր	Փուլ 1	173,944	9,769,101	-	-	9,943,045
	Փուլ 2	-	-	356,165	-	356,165
	Փուլ 3	-	-	-	562,613	562,613
- Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	7,797,703	23,114,459	-	-	30,912,162
	Փուլ 2	-	-	1,011,131	-	1,011,131
	Փուլ 3	-	-	-	498,705	498,705
	POCI	-	-	-	33,143	33,143
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	-	6,330	-	-	6,330
	Փուլ 2	-	-	771	-	771
	Փուլ 3	-	-	-	3,758	3,758
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12					
	Փուլ 1	-	29,753,092	-	-	29,753,092
	Փուլ 2	-	-	1,100,284	-	1,100,284
	Փուլ 3	-	-	-	379,691	379,691
Ընդամենը		9,689,184	333,816,438	17,041,194	11,981,329	372,528,145

	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	11					
- Կորպորատիվ վարկավորում	Փուլ 1	549,575	87,253,387	-	-	87,802,962
	Փուլ 2	-	-	13,829,254	-	13,829,254
	Փուլ 3	-	-	-	4,466,971	4,466,971
	POCI	-	-	-	212,777	212,777
- Գյուղատնտեսական վարկեր	Փուլ 1	451,186	85,825,885	-	-	86,277,071
	Փուլ 2	-	-	3,257,201	-	3,257,201
	Փուլ 3	-	-	-	2,762,075	2,762,075
- Սպառողական վարկեր	Փուլ 1	952,930	58,039,842	-	-	58,992,772
	Փուլ 2	-	-	4,622,137	-	4,622,137
	Փուլ 3	-	-	-	1,921,474	1,921,474
- Վարկային քարտեր	Փուլ 1	1,260,534	10,719,903	-	-	11,980,437
	Փուլ 2	-	-	148,209	-	148,209
	Փուլ 3	-	-	-	516,233	516,233
	POCI	-	-	-	608	608
- Հիփոթեքային վարկեր	Փուլ 1	5,033,842	18,134,172	-	-	23,168,014
	Փուլ 2	-	-	1,173,505	-	1,173,505
	Փուլ 3	-	-	-	384,834	384,834
	POCI	-	-	-	30,409	30,409
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	-	1,401,774	-	-	1,401,774
	Փուլ 2	-	-	22,717	-	22,717
	Փուլ 3	-	-	-	47,123	47,123
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12					
	Փուլ 1	-	22,322,854	-	-	22,322,854
	Փուլ 2	-	-	2,583,047	-	2,583,047
	Փուլ 3	-	-	-	111,493	111,493
Ընդամենը		8,248,067	283,697,817	25,636,070	10,453,997	328,035,951

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև աղյուսակում ներկայացված են 2021 և 2020թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունների գծով ստացվելիք գումարների դեֆոլտի հավանականության միջին մեծությունները, ըստ դասերի՝

	<i>Դաս</i>	<i>Միջին PD</i>
- Կորպորատիվ վարկավորում	Ստանդարտ	0.96%
	Ստանդարտից ցածր	4.68%
	Արժեզրկված	100%
- Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	1.89%
	Ստանդարտից ցածր	6.29%
	Արժեզրկված	100%
- Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	3.88%
	Ստանդարտից ցածր	16.77%
	Արժեզրկված	100%
- Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	3.34%
	Ստանդարտից ցածր	10.52%
	Արժեզրկված	100%
- Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	1.42%
	Ստանդարտից ցածր	13.36%
	Արժեզրկված	100%
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Ստանդարտ	0.64%
	Ստանդարտից ցածր	0.64%
	Արժեզրկված	100%
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	0.76%
	Ստանդարտից ցածր	4.74%
	Արժեզրկված	100%

	<i>Դաս</i>	<i>Միջին PD</i>
- Կորպորատիվ վարկավորում	Ստանդարտ	2.11%
	Ստանդարտից ցածր	14.54%
	Արժեզրկված	100%
- Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	4.33%
	Ստանդարտից ցածր	31.63%
	Արժեզրկված	100%
- Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	6.16%
	Ստանդարտից ցածր	65.90%
	Արժեզրկված	100%
- Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	6.33%
	Ստանդարտից ցածր	48.64%
	Արժեզրկված	100.00%
- Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	1.21%
	Ստանդարտից ցածր	36.90%
	Արժեզրկված	100.00%
- Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Ստանդարտ	1.85%
	Ստանդարտից ցածր	18.91%
	Արժեզրկված	100.00%
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.08%
	Ստանդարտից ցածր	7.47%
	Արժեզրկված	100.00%

Բարձր դասի գործիքները ներառում են դրամական միջոցներով ապահովված՝ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր: Այս վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ չի ձևավորվում՝ ելնելով գրավի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)***Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային ռիսկական վերլուծություն*

Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների ռիսկական վերլուծություն կատարելիս խումբն առաջնորդվում է արտաքին վարկանիշերով: Չվարկանշված վարկերը դասակարգվում են ստանդարտ դասի, եթե դրանք արժեզրկված չեն:

31 դեկտեմբերի 2021թ.-ի դրությամբ

	<i>Ծան.</i>		<i>Բարձր դաս</i>	<i>Ստանդարտ դաս</i>	<i>Ընդամենը</i>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	1,322,505	77,534,883	78,857,388
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	Փուլ 1	–	19,675,099	19,675,099
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	–	180,897	180,897
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	–	21,002,202	21,002,202
Ընդամենը			1,322,505	118,393,081	119,715,586

31 դեկտեմբերի 2020թ.-ի դրությամբ

	<i>Ծան.</i>		<i>Բարձր դաս</i>	<i>Ստանդարտ դաս</i>	<i>Ընդամենը</i>
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	5,989,212	44,970,930	50,960,142
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	Փուլ 1	–	57,243,494	57,243,494
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	Փուլ 1	–	14,277,282	14,277,282
Ընդամենը			5,989,212	116,491,706	122,480,918

Ստորև ներկայացված է խմբի դասակարգման համակարգի և գործընկերների արտաքին վարկանիշների համեմատությունը 2021 և 2020թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2021թ.՝

*Արտաքին միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ**Ներքին վարկանիշ* *Դեֆոլտի հավանականություն*

Aaa to A3	Բարձր դաս	0-0.05%
Baa1 to B3	Ստանդարտ դաս	0.02-3.2%
Caa1 to Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	9.7%
C	Արժեզրկված	100%

2020թ.

*Արտաքին միջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ**Ներքին վարկանիշ* *Դեֆոլտի հավանականություն*

Aaa to A3	Բարձր դաս	0-0.06%
Baa1 to B3	Ստանդարտ դաս	0.06-3.3%
Caa1 to Ca	Ստանդարտից ցածր դաս	9.7%
C	Արժեզրկված	100%

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում**

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի, իրականացնում է ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը ունի բարձր իրացվելի և տարատեսակ ակտիվների պորտֆել, ինչը դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում հեշտությամբ կիրացվի: Խումբը ունի նաև վարկային գծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, Խումբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ծավալից:

Խումբը գնահատում և կառավարում է իրացվելիությունը՝ հիմնվելով ԿԲ-ի կողմից սահմանած նորմատիվների վրա: Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ նորմատիվները կազմել են՝

	<i>Սահմանային արժեք</i>	<i>2021թ., %</i>	<i>2020թ., %</i>
Ն2.1-Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	24.57%	24.74%
Ն2.2-Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցայահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	111.12%	125.48%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցայահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն Խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և առյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

<i>2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>Առևտրային ածանցյալ գործիքներ</i>	<i>Մինչև 3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	–	56,868	2,393	1,018,511	–	1,077,772
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	–	169,674,194	117,612,301	56,267,637	9,368,764	352,922,896
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	–	161,462	5,149,874	–	5,311,336
Ստորադաս վարկեր Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	–	69,993	160,986	4,006,225	8,936,516	13,173,720
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	6,858,823	18,851,464	78,085,351	8,851,432	112,647,070
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	5,814,552	–	–	–	5,814,552
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	–	182,474,430	136,788,606	144,527,598	27,156,712	490,947,346
Վարկային բնույթի պարտավորվածություններ	–	43,032,229	–	–	–	–

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Առևտրային ածանցյալ գործիքներ	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	79,893	–	–	–	–	79,893
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	–	45,717	–	–	–	45,717
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	–	136,230,632	124,719,006	42,040,892	10,777,823	313,768,353
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	14,145,121	3,113,853	131,100	–	17,390,074
Ստորադաս վարկեր	–	215,779	490,064	2,825,307	11,941,269	15,472,419
Այլ փոխառություններ	–	14,936,834	12,341,880	77,763,727	11,565,611	116,608,052
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	4,636,321	–	–	–	4,636,321
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	79,893	170,210,404	140,664,803	122,761,026	34,284,703	468,000,829
Վարկային բնույթի պարտավորվածություններ	–	44,613,015	–	–	–	–

Մարման ժամկետների վերլուծությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Ոչ ավել քան 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	5-ից ավել տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	554,767	597,767	422,961	335,081	115,908	64,712	2,091,196

Մարման ժամկետների վերլուծությունը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Ոչ ավել քան 1 տարի	1-ից 2 տարի	2-ից 3 տարի	3-ից 4 տարի	4-ից 5 տարի	5-ից ավել տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	392,504	338,668	290,547	151,415	103,551	89,119	1,365,804

Մարման ժամկետների վերլուծությունը չի արտացոլում այն ընթացիկ հաշիվների միջոցների պատմական կայունությունը, որոնց վերադարձը սովորաբար տեղի է ունենում ավելի երկար ժամանակահատվածի ընթացքում, քան ներկայացված է վերոնշյալ աղյուսակում: Այդ մնացորդները աղյուսակում ներառված են մինչև 3 ամիս մարման ժամկետ ունեցող գումարներում:

Պահանջները հաճախորդների նկատմամբ ներառում են ֆիզիկական անձանցից ներգրավված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն Բանկը պարտավոր է հետ վճարել նման ավանդները ավանդատուի առաջին իսկ պահանջով: Վերոնշյալ աղյուսակում այդ ավանդները դասակարգված են ըստ մարման ժամկետների:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների, ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և բաժնային գործիքների գների փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը խմբի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է՝ տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության զգալի ներդրումը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)**

Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2021թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2021թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2021թ.</i>
Հայկական դրամ	1.50%	(282,208)	(2,704)
ԱՄՆ Դոլար	1.25%	(217,467)	(5,617)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2021թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2021թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2021թ.</i>
Հայկական դրամ	1.50%	282,208	2,704
ԱՄՆ Դոլար	0.25%	43,493	1,123

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի ավելացում 2020թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2020թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2020թ.</i>
Հայկական դրամ	1.10%	(360,794)	(3,339)
ԱՄՆ Դոլար	1.00%	(156,777)	(376,375)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2020թ.</i>	<i>Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2020թ.</i>	<i>Կապիտալի զգայունություն 2020թ.</i>
Հայկական դրամ	1.10%	360,794	3,339
ԱՄՆ Դոլար	0.25%	39,194	94,094

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Դեկլարությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի սահմանաչափեր՝ հիմնվելով ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվների վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի էական արժույթային դիրքեր դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա, երբ այլ փոփոխական արժեքները հաստատուն են (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Ղեկավարությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2021թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2021թ.	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2020թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2020թ.
ԱՄՆ դոլար	5.00%	310,892	5.00%	46,043
ԱՄՆ դոլար	(5.00%)	(310,892)	(5.00%)	(46,043)
Եվրո	8.50%	(139,456)	8.50%	(77,159)
Եվրո	(8.50%)	139,456	(8.50%)	77,159

Գլոբալ վերահսկող մարմինների կողմից IBOR-ը օգտագործումից հանելու և այն այլընտրանքային էտալոնային դրույքներով փոխարինելու որոշման խումբը մշակում է անցումային ծրագիր իր այն պայմանագրերի համար, որոնք ազդեցություն կկրեն դրույքի փոփոխությունից:

Նախքան LIBOR-ի գործածումից դուրս գալը խումբը պայմանագրերում փոփոխություններ կանի՝ LIBOR-ը փոխարինելով այլընտրանքային էտալոնային դրույքով, և դրա համապատասխան պայմանագրեր կստորագրի բոլոր վարկատուների հետ: Նույն դրույքը կկիրառվի նաև Բանկի կողմից հաճախորդներին տրամադրվող, լողացող տոկոսադրույքով ենթավարկերի համար:

IBOR բարեփոխումը ենթադրում է տարբեր ռիսկեր խմբի համար, որոնք կառավարվում և վերահսկվում են: Այդ ռիսկերը ներառում են, բայց չեն սահմանափակվում հետևյալով

- ▶ IBOR բարեփոխումն իրականացնելուն ուղղված առկա պայմանագրերում փոփոխություններ կատարելուց բխող վարձագծային ռիսկ՝ հաճախորդների և գործընկերների գծով,
- ▶ IBOR բարեփոխման հետևանքով շուկաների անկայունության ֆինանսական ռիսկ, որին կարող են ենթարկվել խումբն ու իր հաճախորդների, և որը կբերի ֆինանսական կորուստներ
- ▶ Գնագոյացման ռիսկ՝ շուկայի վերաբերյալ տեղեկատվության հնարավոր բացակայության և IBOR իրացվելիության նվազման և էտալոնային դրույքների դիտարկելի չլինելու դեպքում,
- ▶ SS համակարգերում և ընթացակարգերում փոփոխություններ կատարելուց ծագող գործառնական ռիսկ, ինչպես նաև վճարումների խափանման ռիսկ՝ IBOR-ի օգտագործումից դուրս գալու հետևանքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ցույց է տրվում IBOR-ի նախատեսվող նշանակալից բարեփոխումների ազդեցությունը խմբի գործիքների արժեքի վրա տարեկան դրությամբ: Այս ռիսկը առկա է լինելու մինչև IBOR-ի ապագայում օգտագործումից դուրս գալը և անցումը այլ դրույքի, օրինակ՝ աղյուսակում չի ներառվում այն ռիսկը, որ առկա է մինչև այլ դրույքի պարտադիր անցնելը:

2021թ. դեկտեմբերի 31	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ Հաշվեկշռային արժեք	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորու- թյուններ Հաշվեկշռային արժեք	Ածանցյալ գործիքներ Անվանական արժեք
LIBOR USD (3 ամիս)	–	6,000,000	–
LIBOR USD (6 ամիս)	2,656,872	29,091,000	19,091,000
Այլ	6,344,927	–	–

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Գործառնական ռիսկ**

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ծախսողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խումբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով Խումբը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Խումբը գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակներում ընդունել է եռաշերտ պաշտպանության մեխանիզմ: Պաշտպանության առաջին գիծը ապահովում են առաջնագծի աշխատակազմը և գործառնական կառավարման խումբը, պաշտպանության երկրորդ գիծը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնական ռիսկերի կողմից, ներքին աուդիտի գործառնական ռիսկերի կառավարման և պաշտպանության երրորդ գիծը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկի քարտեզագրում, միջադեպի վերլուծություն և մշտական վերահսկման գործառնական ռիսկերի վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում: Կառավարման խորհուրդը սահմանել է թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ գործառնական ռիսկի վրա:

32. Իրական արժեքի չափում**Իրական արժեքի չափման գործընթաց**

Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ներդրումային գույքի և շենքերի համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունը, օրինակ՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են գույքերը, առևտրային և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերը և ածանցյալ գործիքները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պասիվների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Գնահատման մոդելների միջոցով ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքները որոշելու և բացահայտելու համար Խումբը օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան:

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

Իրական արժեքի վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտման նպատակով խումբը առանձնացրել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվների և պարտավորությունների բնույթի, առանձնահատկությունների, ռիսկերի, ինչպես նաև իրական արժեքի հիերարխիայի վրա:

	Իրական արժեքի չափումը՝ օգտագործելով			Ընդամենը
	Ակտիվ շուկայում գնանշվող գներ	Էական դիտարկելի եկակետային տվյալներ	Էական ոչ դիտարկելի եկակետային տվյալներ	
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(1-ին մակարդակ)	(2-րդ մակարդակ)	(3-րդ մակարդակ)	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Առևտրային արժեթղթեր	-	433,697	-	433,697
- Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	38,625	-	38,625
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	21,002,202	-	21,002,202
- Բաժնային գործիքներ	2,759,029	-	-	2,759,029
- Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր- ընկերություններ ՀՀ-ում	-	-	115,381	115,381
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
- Գույք և սարքավորումներ – հողեր և շինություններ, ավտոմոբիլներ	-	-	9,680,900	9,680,900
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	96,447,988	-	-	96,447,988
- Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	-	19,619,083	19,619,083
- Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	-	-	118,217	118,217
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	31,213,390	31,213,390
- Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,331,573	1,331,573
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	341,107,411	341,107,411
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
- Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	341,001,950	341,001,950
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	-	3,494,385	-	3,494,385
- Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	1,070,890	1,070,890
- Ստորադաս վարկեր	-	-	9,794,000	9,794,000
- Այլ փոխառություններ	-	-	93,347,410	93,347,410
- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	5,814,552	5,814,552

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

	<i>Իրական արժեքի չափումը՝ օգտագործելով</i>			<i>Ընդամենը</i>
	<i>Ակտիվ շուկայում գնանշվող գներ (1-ին մակարդակ)</i>	<i>Էական դիտարկելի եւակետային տվյալներ (2-րդ մակարդակ)</i>	<i>Էական ոչ դիտարկելի եւակետային տվյալներ (3-րդ մակարդակ)</i>	
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Առևտրային արժեթղթեր	-	319,353	-	319,353
- Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	250,207	-	250,207
- Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	(79,893)	-	(79,893)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	14,277,282	-	14,277,282
- Բաժնային գործիքներ	3,009,909	-	-	3,009,909
- Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր- ընկերություններ ՀՀ-ում	-	-	117,876	117,876
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
- Գույք և սարքավորումներ – հողեր և շինություններ, ավտոմոբիլներ	-	-	8,717,676	8,717,676
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	66,398,135	-	-	66,398,135
- Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	-	57,171,584	57,171,584
- Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	25,017,394	25,017,394
- Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	982,646	982,646
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	302,920,513	302,920,513
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
- Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	298,655,094	298,655,094
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	-	2,822,713	-	2,822,713
- Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	45,717	45,717
- Ստորադաս վարկեր	-	-	11,130,839	11,130,839
- Այլ փոխառություններ	-	-	101,043,374	101,043,374
- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	4,636,321	4,636,321

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չարտացոլված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը**

Ստորև խմբի՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության մեջ իրական արժեքով չարտացոլված ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի հաշվեկշռային և իրական արժեքների համեմատությունն է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը:

	Հաշվեկշռային արժեք 2021թ.	Իրական արժեք 2021թ.	Չճանաչված եկամուտ/ (ծախս) 2021թ.	Հաշվեկշռային արժեք 2020թ.	Իրական արժեք 2020թ.	Չճանաչված եկամուտ/ (ծախս) 2020թ.
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	96,447,988	96,447,988	–	66,398,135	66,398,135	–
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	19,619,083	19,619,083	–	57,171,584	57,171,584	–
Ներդրումային արժեթղթեր – ամորտիզացված արժեթղթեր պարտքային արժեթղթեր	118,217	118,217	–	–	–	–
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	31,233,067	31,213,390	(19,677)	25,017,394	25,017,394	–
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,331,573	1,331,573	–	982,646	982,646	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր	341,295,078	341,107,411	(187,667)	303,018,557	302,920,513	(98,044)
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	337,492,635	341,001,950	(3,509,315)	296,944,080	298,655,094	(1,711,014)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր – ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	3,461,498	3,494,385	(32,887)	2,816,897	2,822,713	(5,816)
Ավանդներ և մնացորդներ բանկերից	1,070,890	1,070,890	–	45,717	45,717	–
Ստորադաս վարկեր	9,794,000	9,794,000	–	11,130,839	11,130,839	–
Այլ փոխառու միջոցներ	92,331,761	93,347,410	1,015,649	101,043,374	101,043,374	–
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	5,814,552	5,814,552	–	4,636,321	4,636,321	–
Ընդամենը չճանաչված՝ իրական արժեքում փոփոխություններ			(2,733,897)			(1,814,874)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Ենթադրվում է, որ իրացվելի և մարման կարճ ժամկետ (մինչև երեք ամիս) ունեցող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին: Սույն ենթադրությունը նաև կիրառվում է ցպահանջ ավանդների և անժամկետ խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոպ մոդելների օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սփոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ (շարունակություն)***Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*

Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

Հիմնական միջոցներ՝ հող, շենքեր և փոխադրամիջոցներ

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ էականորեն ձգքոված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքները որոշվել են անկախ գնահատողի՝ «Ար Վի Էմ Քոնսալտ» ՍՊԸ-ի կողմից 2021 դեկտեմբերի 1-ին կատարած վերագնահատման հիման վրա:

33. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը, ըստ սպասվելիք վերականգնման կամ մարման ժամկետների: Խմբի պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 31-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

	2021 թ.			2020 թ.		
	Ոչ ավել քան 1 տարի	1 տարուց ավել	Ընդամենը	Ոչ ավել քան 1 տարի	1 տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	96,447,988	–	96,447,988	66,398,135	–	66,398,135
Առևտրային արժեթղթեր	433,697	–	433,697	–	319,353	319,353
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,404	36,221	38,625	250,207	–	250,207
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,941,291	14,677,792	19,619,083	43,424,475	13,747,109	57,171,584
Ներդրումային արժեթղթեր	3,936,354	20,058,475	23,994,829	3,824,061	13,581,006	17,405,067
Հաճախորդներին տրված վարկեր	38,421,717	302,873,361	341,295,078	45,423,135	257,595,422	303,018,557
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13,587,107	17,645,960	31,233,067	9,366,831	15,650,563	25,017,394
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	–	1,218,677	1,218,677	–	984,442	984,442
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	–	21,856,866	21,856,866	–	20,144,910	20,144,910
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	91,722	91,722	–	167,436	167,436
Այլ ակտիվներ	8,927,813	1,773,090	10,700,903	3,218,124	1,536,482	4,754,606
Ընդամենը	166,698,371	380,232,164	546,930,535	171,904,968	323,726,723	495,631,691
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	–	79,893	–	79,893
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	199,906	870,984	1,070,890	45,717	–	45,717
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	279,073,568	58,419,067	337,492,635	253,327,757	43,616,323	296,944,080
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	5,068,908	5,068,908	8,500,960	–	8,500,960
Այլ փոխառություններ	17,834,751	74,497,010	92,331,761	21,420,925	79,622,449	101,043,374
Ստորադաս վարկեր	–	9,794,000	9,794,000	–	11,130,839	11,130,839
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություններ	1,187,740	–	1,187,740	126,703	–	126,703
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	–	1,296,678	1,296,678	–	680,497	680,497
Այլ պարտավորություններ	9,780,490	714,066	10,494,556	5,842,673	727,853	6,570,526
Ընդամենը	308,076,455	150,660,713	458,737,168	289,344,628	135,777,961	425,122,589
Զուտ	(141,378,084)	229,571,451	88,193,367	(117,439,660)	187,948,762	70,509,102

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն (շարունակություն)

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են մինչև մեկ տարի ժամանակահատվածի մնացորդներում:

ՀՀ օրենսդրության համաձայն հումբը պարտավոր է վճարել ավանդատուին առաջին իսկ պահանջի դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 17):

34. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Կողմերի կապակցված լինելը որոշելիս հաշվի է առնվում կողմերի փոխհարաբերությունների բովանդակությունը, այլ ոչ միայն դրանց իրավական ձևը:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքների մեջ մտնել, որոնք չէին իրականացվի ոչ կապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել ոչ կապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

	2021թ.		2020թ.	
	Մայր կազմակեր- պություն	Առանցքային դեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակեր- պություն	Առանցքային դեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Համախառն չմարված վարկեր հունվարի 1-ի դրությամբ	821,629	400,678	–	406,218
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	–	231,933	784,886	322,421
Տարվա ընթացքում վարկերի մարումներ	(125,000)	(284,431)	–	(325,443)
Այլ շարժեր	72,171	(2,116)	36,743	(2,518)
Համախառն չմարված վարկեր դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	768,800	346,064	821,629	400,678
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(2,087)	(2,205)	(5,304)	(5,968)
Զուտ չմարված վարկեր դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	766,713	343,859	816,325	394,710
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	201,340	1,545,556	363,765	1,145,398
Տարվա ընթացքում ներգրավված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	6,157,688	1,351,459	2,227,485	2,743,951
Տարվա ընթացքում մարված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	(5,482,091)	(2,002,486)	(2,389,910)	(2,343,793)
Այլ շարժեր	60,729	–	–	–
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	937,666	894,529	201,340	1,545,556

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ (շարունակություն)

2020 թվականի մայիսի 25-ին Բանկի Խորհուրդը որոշում է կայացրել հետաձգված վճարման պայմանով հող վաճառել «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ին. հողի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,041,667 հազ. դրամ: Արդյունքում Բանկը հողի վաճառքից կորուստ է ձանաչել 438,263 հազ. դրամի չափով:

Ստորև ներկայացված է կապակցված կողմերի հետ գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը.

	Դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար			
	2021թ.		2020թ.	
	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Տոկոսային եկամուտներ վարկերի գծով	72,171	12,467	36,743	19,016
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	60,729	99,945	29,472	118,678

Առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումները հետևյալն են.

	2021թ.	2020թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	1,591,285	1,263,401
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	1,377,456	–
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումներ	2,968,741	1,263,401

35. Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ Խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ին 49%): Ասոցիացված կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2013թ.-ին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ասոցիացված կազմակերպության հիմնական գործունեությունը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումն է: Ասոցիացված կազմակերպության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,218,677 հազ. դրամ (2020թ.՝ 984,442 հազ. դրամ):

Էական ասոցիացված կազմակերպության ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև.

	2021թ.	2020թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	282,054	76,471
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	872,939	605,281
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումներ	1,430,007	1,387,790
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	35,506	58,351
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	7,042	5,975
Այլ ակտիվներ	245,761	182,110
Ընդամենը ակտիվներ	2,873,309	2,315,978
Պարտավորություններ		
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	221,910	118,001
Այլ պարտավորություններ	162,008	192,002
Ընդամենը պարտավորություններ	383,918	310,003
Զուտ ակտիվներ	2,489,391	2,005,975
Խմբի բաժնեմասը զուտ ակտիվներում	1,218,677	984,442

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում (շարունակություն)

	2021թ.	2020թ.
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	2,378,922	1,693,453
Տոկոսային և այլ եկամուտ	56,040	36,317
Ֆինանսական խորհրդատվության գծով եկամուտ	13,023	7,535
Այլ եկամուտ	1,515	3,254
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	(800)	(13,975)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(126,119)	(94,428)
Վարչական և այլ ծախսեր	(872,181)	(636,838)
Շահույթ մինչև շահութահարկ	1,450,400	995,318
Շահութահարկի գծով ծախս	(268,718)	(179,078)
Հաշվետու տարվա շահույթ	1,181,682	816,240
Այլ համապարփակ եկամուտ		
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ՝		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների գծով չիրացված օգուտ	42,216	131,331
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ հարկումից հետո	42,216	131,331
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	1,223,898	947,571

Խմբի բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամտում
հետևյալն է.

	2021 թ.	2020 թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ	579,024	399,958
Այլ համապարփակ եկամուտ	20,686	64,352
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	599,710	464,310

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկար որևէ նշանակալի սահմանափակում
ասոցիացված կազմակերպություններից Խմբին շահաբաժինների տեսքով միջոցներ փոխանցելու նկատմամբ:
Խումբը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար ստացել է շահաբաժիններ 365,475 հազար ՀՀ դրամ
(2020թ.՝ 229,310 հազար ՀՀ դրամ):

**36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների
փոփոխություն**

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառություն- ներ	Ստորադաս վարկեր	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորու- թյուններ
Հաշվեկշռային արժեք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 19, 20	12,796,122	85,203,800	4,854,305	102,854,227
Թողարկումից մուտքեր		–	47,077,963	7,098,874	54,176,837
Մարումներ		(3,631,337)	(33,580,438)	(950,933)	(38,162,708)
Արտարժույթային փոխարկումներ		2,000	20,946	2,600	25,546
Ոչ կանխիկ գործարքներ (ՖՀՄՍ 16)		–	172,968	–	172,968
Այլ		(665,825)	2,148,135	125,993	1,608,303
Հաշվեկշռային արժեք 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 19, 20	8,500,960	101,043,374	11,130,839	120,675,173
Թողարկումից մուտքեր		3,461,498	33,778,000	–	37,239,498
Մարումներ		(6,095,477)	(43,034,045)	–	(49,129,522)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(780,329)	(2,095,668)	(1,227,040)	(4,103,037)
Ոչ կանխիկ գործարքներ (ՖՀՄՍ 16)		–	1,531,839	–	1,531,839
Այլ		(17,744)	1,108,261	(109,799)	980,718
Հաշվեկշռային արժեք 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18, 19, 20	5,068,908	92,331,761	9,794,000	107,194,669

“Այլ” տողում ներառված են թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառությունների և ստորադաս
վարկեր գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսները,
որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Խումբն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ՝ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջներ:

Խումբը, որպես կապիտալ է ձանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ բանկերի համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը: 2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ նվազագույն մակարդակը կազմել է 12%: 2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ընդհանուր կապիտալի գործակիցը համապատասխանում է պարտադիր պահանջներին:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության նորմատիվը, որը հաշվարկվել է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի դրույթների համաձայն՝ հաշվի առնելով շուկայական ռիսկը ընդգրկելու գծով հետագա փոփոխությունները, կազմել է՝

	2021թ.	2020թ.
1-ին դասի կապիտալ	74,007,160	57,650,620
2-րդ դասի կապիտալ	15,934,557	17,409,390
Ընդհանուր կապիտալ	89,941,717	75,060,010
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	507,923,050	459,110,363
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվներից տոկոս (ընդհանուր կապիտալի գործակից)	17.71%	16.35%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չձանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

38. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

Ուկրաինայում ընթացող պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների, դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմի սկզբից ի վեր տեղի է ունեցել արտարժույթի նկատմամբ ռուսական ռուբլու զգալի արժեզրկում, ինչպես նաև Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայի և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի անկում: Իրավիճակը դեռ զարգանում է, բայց արդեն իսկ հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում: Ուկրաինան և Ռուսաստանը Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ են: Ակնկալվում է, որ պատերազմը բացասաբար կանդրադառնա Հայաստանի տնտեսության վրա: Քանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա, քանզի ընդհանուր տնտեսության վրա դրա ազդեցության մեծության վերաբերյալ առկա է անորոշություն: Խմբի ղեկավարությունը մշտադիտարկում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Խումբը Ուկրաինայում ընթացող պատերազմը համարում է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող դեպք: